

Temaplan for mindre landsbyer

Endelig vedtaget 20.09.2012

**Temaplan for mindre landsbyer - Tillæg nr. 34 til
Kommuneplan 2009-2021 - Mål og rammer for
Vejle Kommune**

Publikationen er udarbejdet af Teknik & Miljø, Vejle Kommune.

Journalist Karin Svennevig har ydet journalistisk bistand.

Fotos: Teknik & Miljø, hvor andet ikke er angivet.

Forsidefotos: Teknik & Miljø og Peer Høgsberg.

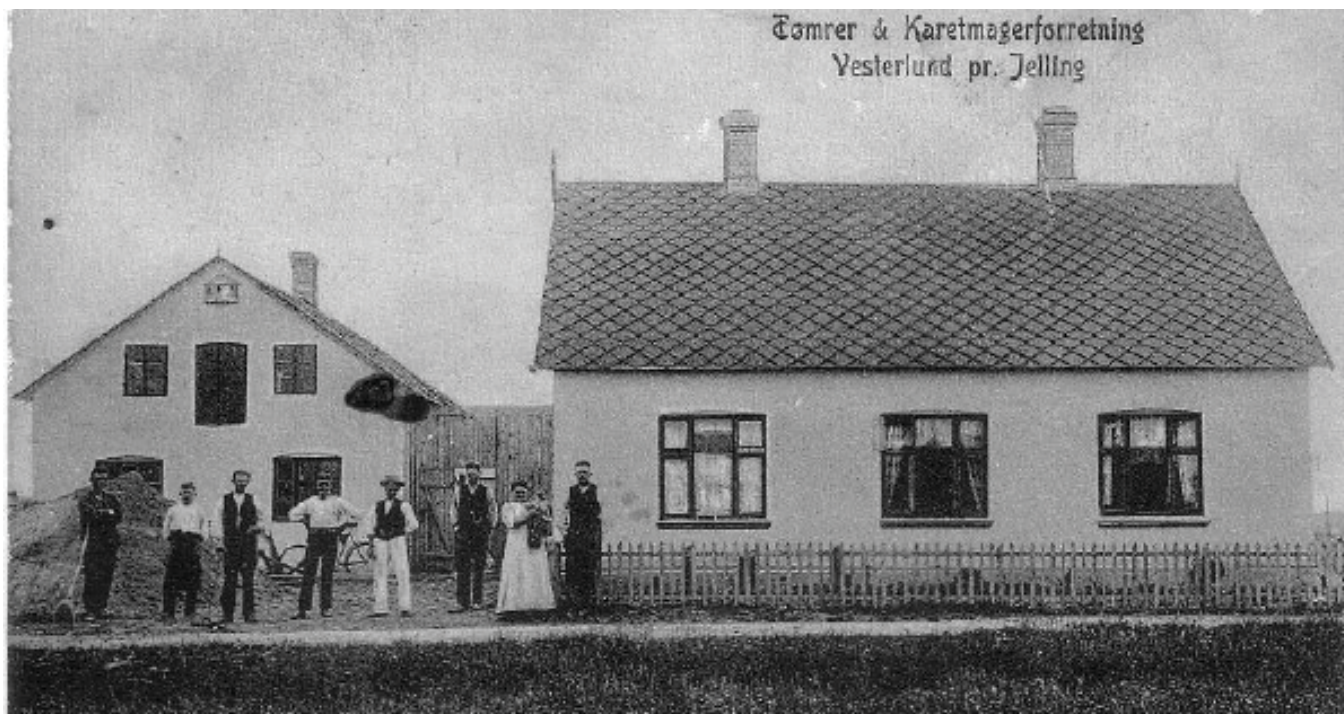
Indsamling af data og optagelse af fotos er sket 2009-2010.

Planen er publiceret elektronisk på hjemmesiden:
www.vejle.dk/planer

Indhold

Forord og læsevejledning	4	Langelund	99
Mål og Retningslinjer	7	Lindeballe	103
Baggrund for planlægningen	8	Mølvang	107
Oversigtskort	9	Randbøl	111
Landsbyernes muligheder	10	Randbøldal	115
Støtte og vejledning	10	Rands	119
Ammitsbøl	11	Ravning	123
Assendrup	15	Riis	127
Bindeballe stationsby	19	Ringive	133
Bjerlev	23	Rugsted	137
Brøndsted	27	Sandvad	141
Bølling	33	Sellerup	145
Engum	37	Slede	149
Farre	41	Store Lihme	155
Gauerslund	45	Store Velling	159
Gammel Højen	49	Store Vorslunde	165
Grønbjerg	53	Tiufkær	171
Hedegård	57	Uhe	177
Hornstrup	61	Vesterlund	183
Hvejsel	65	Vindelev	189
Hygum	69	Vork	195
Hørup	73	Øster Starup	201
Ildved	77	Ådal	205
Jennum	81	Åst	109
Kollemorten	85	Ord og begreber	213
Kollerup	91	Mere viden	214
Kærbølling	95		

Forord og læsevejledning

Historisk foto fra Vesterlund.

"I begyndelsen var landsbyen". Sådan indleder Vejle Amts Folkeblad sin artikelserie om de i alt 45 landsbysamfund i Vejle Kommune, der er blevet kortlagt og beskrevet efter en byrådsbeslutning i 2009.

Gennem årtusinder var landsbyen nemlig det naturlige udgangspunkt for livet på landet i Danmark. Et overskueligt fælles center, der stort set kunne dække ethvert behov for indbyggerne og oplandets bønder. Meget mere end 100 indbyggere og nogle få omkringsliggende gårde har der ikke skullet til at holde et mejeri, en mølle, en skole, et posthus, en købmand, en slagter, en bager, en landbetjent, en doktor, en smed, en tømmer og flere andre håndværkere i fuld sving. Her levede oldefar og oldemor, og her forekommer livet stadig en smule mere jordbundet og autentisk end i byen.

Fra minimetropol til boligby

Sporene fra dengang ses stadig, men de små bysamfund på landet har gennem de seneste 100 år fuldstændig ændret karakter. I dag fungerer landsbyerne primært som boligbyer.

Butiksvinduer er blændet af, fordi folk køber ind i centre og større byer.

Fællesskabsfølelsen består ikke desto mindre. Det fremgår blandt andet af før omtalte artikelserie, der blev bragt i sommeren 2011.

Man kommer stadig hinanden og naboen ved i en moderne landsby. Og det er netop én af de fordele ved landsbylivet, som flest indbyggere valgte at fremhæve, da Vejle Kommune i foråret 2011 bad landsbyboerne

skrive om, hvad der er vigtigst at bevare ude i deres små bysamfund.

Nært, fredeligt og frit

De indsendte svar på det spørgsmål kan reelt samles under tre overskrifter: Nærhed, fred og ro og frihed:

NÆRHED skal her forstås bredt. Som nærværende naboer, at være tæt på naturoplevelser og som en fælles følelse af ansvar for de funktioner, der trods alt stadig er tilbage i nogle landsbyer. Man kæmper sammen for sin skole, sine butikker og sine buslinjer.

FRED OG RO er et andet plus, mange landsbyboere fremhæver som en modsætning til storbyens larm og tempo.

Sidst men ikke mindst nævner flere, at FRIHEDEN til at leve og indrette sig som man vil – med børn, dyr, en pladskrævende hobby eller selvforsyning – er langt større på landet end i byen. Takket være lave priser på fast ejendom kan man herude få plads til at udleve sine drømme, og tolerancen over for anderledes opførsel og indretning er høj, lyder det.

Da Vejle Kommune i foråret 2011 holdt borgermøder for beboere fra de i alt 45 kortlagte landsbymiljøer, udtrykte flere deltagere da også bekymring for, om kommunen nu ville ensrette landsbylivet.

Landsbyens nye potentiale

Meningen med kortlægningen af de 45 vidt forskellige landsbymiljøer er at øge bevidstheden om den forandringsproces landsbylivet står midt i. Opmuntre til lokal debat om, hvad der kan få netop dette unikke landsbysamfund til at blomstre eller forhindre det i at sygne hen. Sætte ord på de træk i byggeri og beplantning, det helt fundamentalt betaler sig at bevare eller forbedre.

Landsbylivet kan nemlig udmærket vise sig at have en ny guldalder for sig. Kvaliteter som udsigt, ugenerede legeområder og autentisk lokalhistorie er i høj kurs hos boligkøbere. Rundt om i Danmark bliver nedlagte skoler, mejerier og gamle gårde i disse år omdannet til attrak-

Landsbyen Ådal i den smukke dal omkring Fousing Bæk. Foto: ABC Luftfoto

tive almennyttige boliger og andelsboliger, der puster nyt liv i de små samfund. Og for sådan et projekt kan lokal selvbevidsthed vise sig at blive afgørende for, om udviklingen sker på den aktuelle landsbykulturs præmisser eller omvendt.

Et oplæg til lokal debat

De beskrivelser og kortlægninger af kulturmiljøer, som findes på de følgende sider, skal opfattes som en opmuntring og inspiration til lokal debat om landsbyens udvikling og fremtid. Der vil blive mulighed for at supplere med flere detaljer og kommentarer. Send en mail til teknikogmiljo@vejle.dk.

Naturen omkring den enkelte landsby, som netop er ét af de aktiver, beboerne fremhæver, beskrives kort og overordnet af naturvejleder Steen Hedrup, Vejle Kommune.

Forslag til Temaplan

Forslaget omhandler retningslinjer for afgrænsede landsbyer i landzone samt revision af rammebestemmelser for disse.

Forslaget er udarbejdet som en opfølgning på Kommuneplan 2009. Heri tilkendegav kommunen, at der skulle udarbejdes en temaplan for de mindre landsbyer, da de ikke er uddybende behandlet i den gældende kommuneplan.

Kommuneplanen er den samlede plan for kommunens fysiske udvikling de næste 12 år. Det er planloven, der bestemmer, hvornår der skal udarbejdes en kommuneplan.

Kommuneplanen handler om, hvor og hvordan man kan bygge i eksisterende og nye byområder. Der er også retningslinjer for bebyggelse uden for byerne på landet og i landsbyerne. Kommuneplanen sætter retningslin-

jer for udformning af byområder, placering af boliger, arbejdspladser, butikker, offentlige institutioner, trafik og grønne områder.

Tillægget består af en redegørelse, retningslinjer og rammer for lokalplanlægning. Der er dels en fælles del med redegørelse og retningslinjer for alle de omhandlede landsbyer og dels et afsnit for hver landsby, der indeholder kort, redegørelse, retningslinjer og rammer.

Der er også 2 kort: Eksisterende forhold og Kommuneplanrammer. Det første kort supplerer den skriftlige beskrivelse/analyse af landsbyen, det andet viser de foreslåede afgrænsninger.

I medfør af bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer af 24. september 2009 er der foretaget en screening af planen, og det er vurderet, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering.

Indsamling af data og optagelse af fotos er foretaget i perioden 2009-2010.

Tillægget er endeligt vedtaget i Vejle Byråd d. 20.09.2012.

Vejle, 2012

Arne Sigtenbjerggård
Borgmester

Niels Ågesen
Kommunaldirektør

Mål og retningslinjer

Mål

Målet med denne temaplan er at sikre, at landsbyerne fortsat kan være levende lokalsamfund, samtidig med at de kvaliteter, som kendetegner dem, bliver bevaret. Det gælder såvel de bygningsmæssige som de landskabelige kvaliteter.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kommuneplantillæggets retsvirkninger

Ifølge Planlovens §12 skal Kommunalbestyrelsen virke for kommuneplanens gennemførelse. §12. stk. 1 og stk. 2 gælder ikke i landzone. Dette kommuneplantillæg gælder kun for arealer i landzone.

Redegørelse

Denne temaplan (kommuneplantillæg nr. 34) erstatter følgende dele af Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune:

- Afsnittene "Mål for landsbyerne" og "Rammer for landsbyerne" under "Generelle mål og rammer landsbyerne og det åbne land"
- Rammebestemmelserne for områderne 99.L.1, 99.L.2, 99.L.3 99L, 4 99.L.5, 99.L.6, 99.L.7, 99.L.8, 99.L.9, 99.L.10, 99.L.11, 99.L.12, 99.L.13, 99.L.14, 99.L.15, 99.L.16, 99.L.17, 99.L.18, 99.L.19, 99.L.20, 99.L.21 99.L.22, 99.L.23, 99.L.24 99.L.25, 99.L.28, 99.L.29, 99.L.30, 99.L.31, 99.L.32, 99.L.33, 99.L.34, 99.L.35, 99.L.36, 99.L.37

Der er ikke angivet en bebyggelsesprocent i de enkelte rammer. I stedet henvises til de generelle bebyggelsesregulerende bestemmelser, således at bebyggelsesprocenten afhænger af den konkrete anvendelse.

Eksisterende virksomheder kan fortsætte driften uændret. Ved udvidelse og/eller driftmæssige ændringer skal det dokumenteres, at udvidelsen/ændringen kan indpasses i området.

Ved etablering af boliger i umiddelbar nærhed til eksisterende virksomheder skal det vurderes, om boliger kan indpasses og hvilke eventuelle foranstaltninger der skal foretages – f.eks. støjafskærmning.

Se også redegørelse til de enkelte landsbyer.

Baggrund for planlægningen

Dette er Vejle Kommunes forslag til en temaplan for mindre landsbyer. 45 landsbyer er kortlagt, heraf er de 34 afgrænset i denne plan. For de afgrænsede landsbyer er der udarbejdet fælles retningslinjer, og der er udarbejdet rammer for lokalplanlægning.

Retningslinjer og rammer skal sikre, at landsbyerne fortsat kan være levende lokalsamfund, samtidig med at de kvaliteter, som kendetegner dem, bliver bevaret.

Afgrænsninger, retningslinjer og rammer er ord der kræver lidt forklaring.

De landsbyer, som denne temaplan omfatter, ligger alle i landzone. Det betyder, at udstykning og bebyggelse kræver en landzonetilladelse (planlovens §35). Afgrænsningen er et signal om, at kommunen som udgangspunkt er positiv over for, at der bygges inden for afgrænsningen.

Retningslinjer er noget, som kommunens sagbehandlere skal følge, når de behandler sager efter planloven.

Rammer for lokalplanlægning fungerer som grundlag, hvis der skal laves en lokalplan for et område. Rammerne indgår også i grundlaget for behandling af byggesager.

Der har været gennemført et omfattende forarbejde hvor landsbyernes kulturmiljø er blevet kortlagt af Teknik & Miljø, Vejle Kommune. Derudover har der været gennemført en borgerdialog med 3 møder, hvor vi har spurgt beboerne, hvad de oplever som vigtige værdier ved deres landsby. Vi har også modtaget konkrete forslag til afgrænsninger i forbindelse med debatfasen for temaplanen.

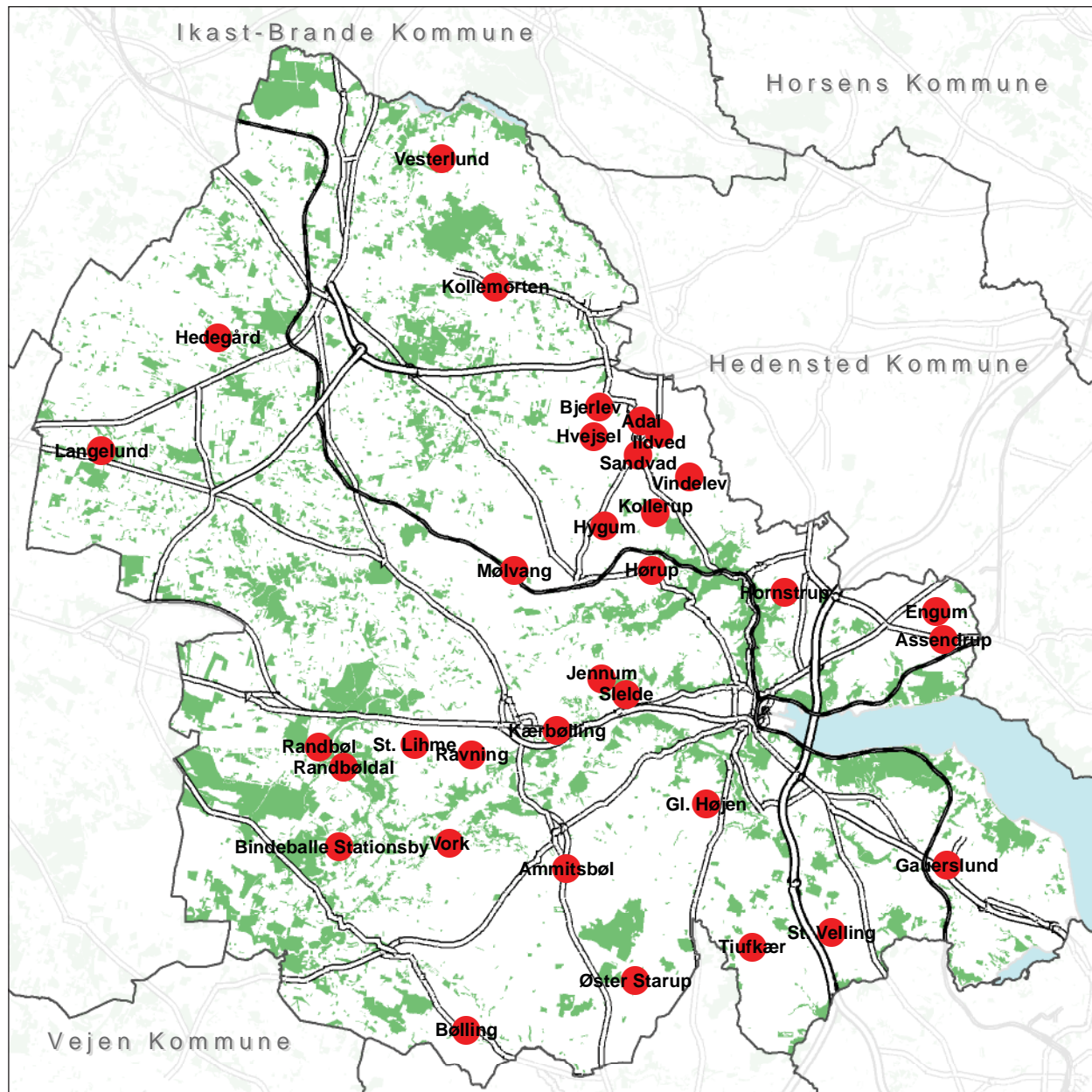
Afgrænsningen er ophævet for Rugsted og Rands. Desuden er Riis, Ringgive, St. Vorslunde og Uhe kortlagt, men er ikke blevet afgrænset. Disse landsbyer vurderes at være for små til at retfærdiggøre en afgrænsning.

Stuehus i Gauerslund. Huset har mange fint bevarede træk af lokal byggeskik.

Samtidig er de øvrige landsbyers afgrænsning revurderet, og der er peget på de arealer, der kan udnyttes til huludfyldning og afrunding uden at komme i konflikt med miljø- og naturhensyn. Disse er markeret på kortet kommuneplanrammer for hver landsby.

På baggrund af ovennævnte er der udarbejdet nye retningslinjer, rammebestemmelser og afgrænsninger. Disse fremgår af de følgende sider, der er opdelt alfabetisk efter landsbyer. For hver landsby er der en redegørelse, der fortæller, hvilke kvaliteter grundejerne og kommunen skal være opmærksomme på, når der skal udstykkes og bygges. Der er også udarbejdet et kort, som retningslinje og rammer henviser til. Endelig er der udarbejdet nye rammebestemmelser.

Oversigtskort over landsbyer omfattet af kortlægning og temaplan.

Landsbyernes muligheder

Efter planloven er det tilladt at etablere visse typer af erhverv, såsom mindre håndværksvirksomheder, kontorer og andre virksomheder, som kan indpasses uden gene for omgivelserne i eksisterende landbrugsbygninger, der ikke har været brugt til landbrugsformål i 5 år eller mere.

Det er også muligt at indrette ferielejligheder i f.eks. stuehuse eller staldbygninger, der ikke længere bruges, under forudsætning af at lejlighederne benyttes til udlejning, og at bygningerne ikke har karakter af værdiløs ruin. På den måde kan man sikre, at bygningerne bevares, samtidig med at der skabes aktivitet og omsætning i landsbyen.

Også andre bygninger såsom gamle mejerier, fabriksbygninger, butikker og lignende, som ikke er i brug, kan indrettes til nye formål, herunder boliger. Her gælder samme regler som ved nybyggeri.

Derimod er der forholdsvis snævre grænser for, hvor meget man efter planloven kan udbygge de landsbyer, vi her taler om. Nyt erhvervs- og boligbyggeri kan i begrænset omfang placeres i byer i landzone som huludfyldning eller afrundning af landsbyen. Med denne plan er det blevet lettere at se, hvor det kan ske.

Støtte og vejledning

Det næste vigtige spørgsmål er, hvad der skal ske i de små lokalsamfund? Uden lokalt initiativ og penge kan de gode muligheder udvendigt og indvendigt ikke gennemføres. Her er nogle forslag til, hvor man kan søge penge til sine gode ideer.

Puljer der bidrager til fornyelse og udvikling i lokalsamfundet.

- Byggeriets Ildsøjle v. Realdania: www.byggerietsildsoejle.dk.
- Landdistriktspuljen: Statens pulje til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne.

Mejeri i Langelund. Historisk bygning, der engang var vigtig for egnen og byen, men som i dag står tom.

- Lokal Aktionsgruppe - Vejle: Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter giver tilskud til en række indsatser, der skaber liv og job på landet, og som styrker Danmarks natur og miljø. Pengene fordeles af en lokal bestyrelse; LAG Vejle: www.lag-vejle.dk.

Vejle Kommunes puljer: www.lokalsamfund.vejle.dk

Borgere, der gerne vil gøre en indsats for det lokale kulturmiljø, kan få råd og vejledning til projekter og ideer hos: Kommuneplan & Udvikling i Teknik & Miljø. Skriv f. eks. til sorne@vejle.dk

AMMITSBØL

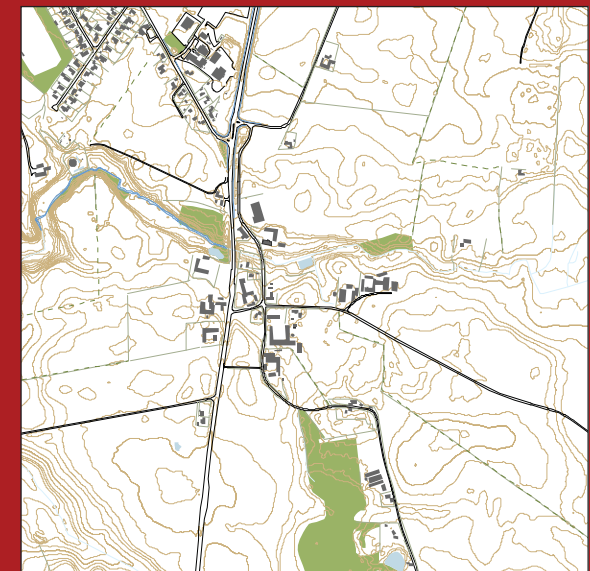
1886

Denne landsby har stort set ikke udviklet sig de seneste 100 år. Idyllisk og velbevaret ligger den med sine gamle gårde inde i byen – omgivet af karaktergivende træer, en lille bæk og et fungerende forsamlingshus. Desværre forstyrres landsbyidyllen af trafikstøj.

Naturen omkring Ammitsbøl kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

“Naturen omkring Ammitsbøl, Rugsted og Øster Starup er typisk for Østjylland og den jyske højderyg. Forholdsvis fladt og frugtbart, men alligevel varieret med opdyrkede marker, læhegn, små skove, vandløb, mindre moser og et varieret dyre- og planteliv.”

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Historisk udvikling

Ammitsbøl kendes tilbage til 1445. Landsbyen har ikke ændret struktur under udskiftningen, så gårdene ligger inde i landsbyen, tæt ud til landsbygaden, i en velbevaret landsbystruktur. Vest for Ammitsbøl løber hovedvejen Ammitsbølvej mellem Ødsted og Gravens. Hovedvejen har splittet det oprindelige Ammitsbøl op, så der i dag ligger 3 gårde vest for hovedvejen, adskilt fra landsbyen.

Funktioner

Der ligger et forsamlingshus i den nordlige ende af landsbyen. Forsamlingshuset er stadig i brug. I byens nordligste ende ligger en autoforhandler, der optager et stort areal til biler. Autoforhandleren er meget synlig ved ankomst til Ammitsbøl fra Ødsted.

Byggeskik og miljø

Gårdene ligger tæt ud til gaden og skaber sammen med de gamle, høje træer et tæt gaderum omkring den sydlige del af landsbyen og ved krydset Tranekærvej/Dusgårdvej.

Gårdene er bygget i løbet af 1800-tallet, og størstedelen af bygningerne er velholdte.

Søndergård har et flot, stort stuehus bygget i nationalromantisk stil.

Der er kun 3 huse i landsbyen, hvoraf de 2 er fra ca. starten af 1900-tallet, og ét er nyere.

Landsbyen i landskabet

Ammitsbøl ligger på en jævn flade, kun gennemskåret af en lille lavning med en bæk.

Man oplever ikke landskabet fra landsbyen, idet

gaderummet lukkes sammen af beplantning og bebyggelse. Vest for landsbyen er landskabet fladt og åbent, præget af hovedvejen, der skærer igennem og dominerer både visuelt og lydæssigt. Øst for Ammitsbøl er landskabet lidt mere kuperet og præget af levende hegn og gårde.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er ikke blevet udbygget i mange år og fremstår derfor meget velbevaret. Enkelte boliger kan indpasses i landsbymiljøet.

Vigtigt at bevare

Landsbyens bebyggelsesstruktur med gårdene liggende tæt ud til landsbygaden. De høje, gamle træer langs landsbygaden. Bækken og de åbne grøfter, der løber igennem landsbyen, understøtter landsbykarakteren.

Vigtigt at forbedre

Støjgenerne fra hovedvejen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Landsbyens afgræning mod syd.

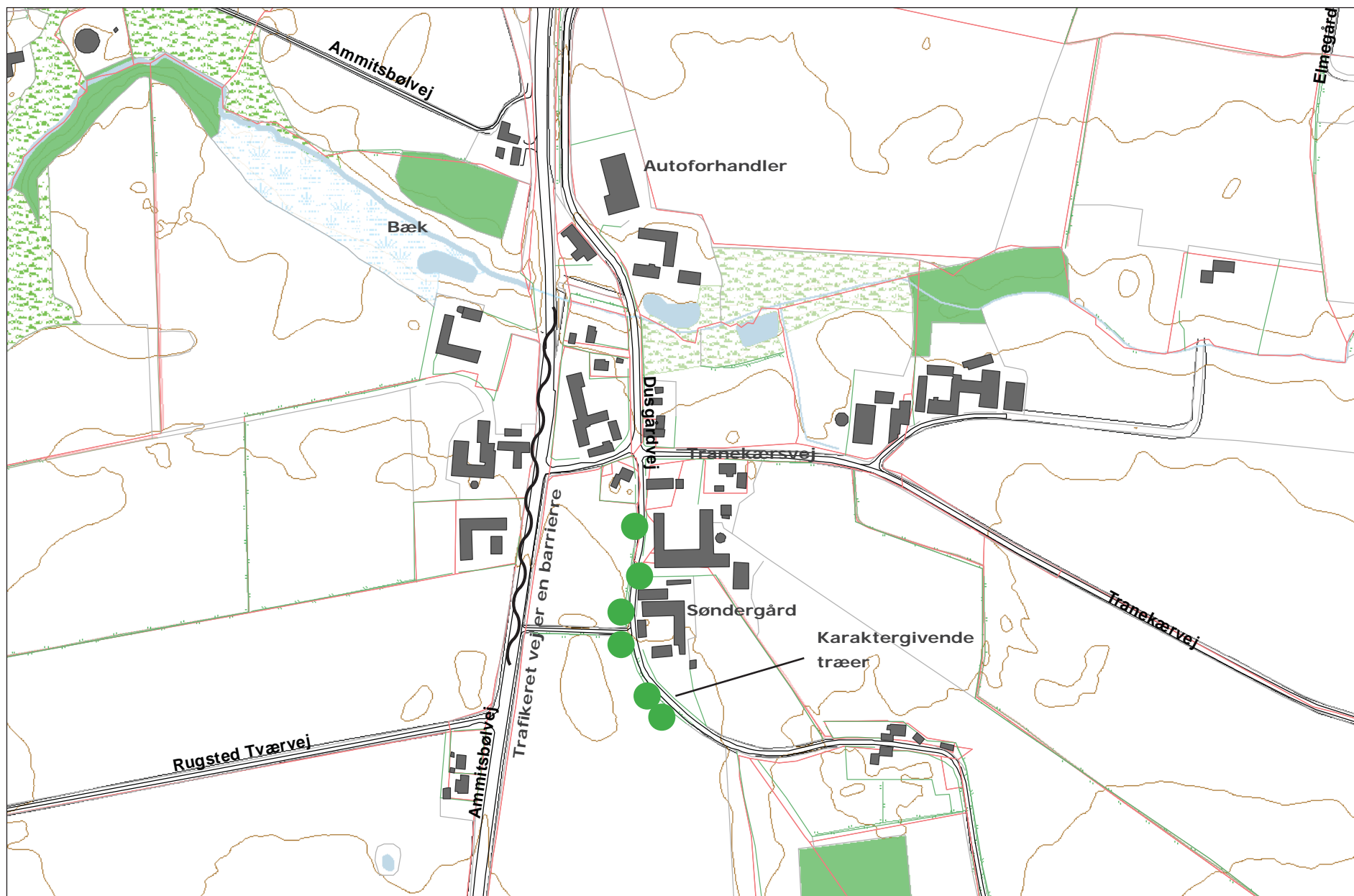

Ammitsbølvej afskærer en del af landsbyen.

Ammitsbølvej set mod nord.

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Ammitsbøl Kommuneplan 2009-2021

99.L.16 Ammitsbøl

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

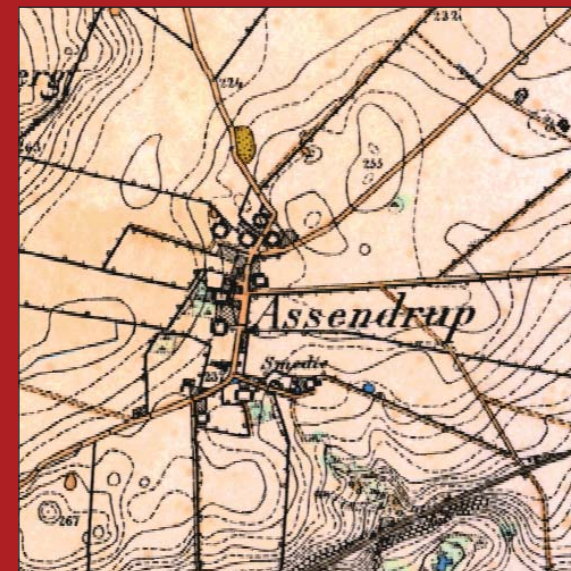
Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

 Areal der ikke må udstykkes

ASSENDRUP

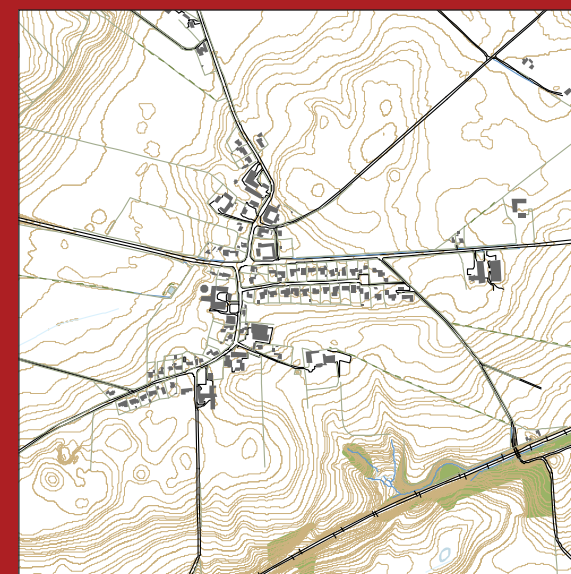

1868

En populær boligby tæt ved Vejle, Vejle Fjord og nabobyen Engum. Assendrup slynger sig harmonisk gennem landskabet med sine villaer fra 1920'erne og 1930'erne og nyere boliger langs Juelsmindevej. Flere steder finder man en imponerende udsigt over det åbne land og Vejle Fjord.

Naturen omkring Assendrup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Ved Vejle Fjord kan vi ved selvsyn opleve bøgen, der spejler sin top i bølgen blå", sådan som Adam Oehlenschläger skriver i "Der er et yndigt land". Her er frodighed til vandkanten. Engum og Assendrup ligger i bekvem afstand af Vejle Fjord i et område med god landbrugsjord, spredte gårde, levende hegn – en fin mosaik af natur og kultur, hvor både dyr, planter og mennesker kommer til deres ret."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Assendrup er en typisk slynget vejby, der i dag gennembrydes af hovedvejen, Juelsmindevej. Bebyggelsen har hovedsageligt ligget på den vestlige side af bygaden Engumvej/Tirsbækvej, men efterhånden er der opstået et langt og sammenhængende forløb på begge sider af bygaden.

Landsbyens miljø

Selvom den tværgående hovedvej fysisk deler byen i to, er der på grund af det slyngede vejforløb en visuel forbindelse. Det slyngede vejforløb bidrager til en visuel fortætning af landsbyen. Fra byen er der mod syd en meget fin udsigt over det åbne land. I forbindelse med jernbanen bemærkes to broer og viadukter bygget af kampesten. De må anses for at være bevaringsværdige.

De store gårdanlæg præger stadig Assendrup. I første del af dette århundrede byggedes nogle få huse på den sydvendte skråning for bl.a. at udnytte sollysets varme. Senere er området udbygget med en række huse på vejens modsatte side. I 1970'erne udlagdes mod øst et større parcelhusområde ud til hovedvejen.

Landsbyens huse

Bebyggelsen ligger tæt ud til vejen, hvorved landsbyens lange forløb understreges, og mellem bebyggelserne opstår der fine kig ud i landskabet. Det typiske landsbyhus i Assendrup er det røde teglhus med markeret sokkel og sadeltag med halvvalm. De nyere huse, der er bygget i landsbyen fra ca. 1960'erne og frem, forholder sig dog ikke til disse bygningstræk.

Indgangen til landsbyen fra nord er ikke særlig stærkt markeret. Landsbyen begynder med spredte småhuse efterfulgt af to store gårdanlæg.

Anlæggene er meget rumskabende, og de markerer landsbyens begyndende fortætning. Mod syd afsluttes landsbyen markant af den smukke "Snogagergård".

Den sydvestlige afslutning langs Tirsbækvej er derimod mindre markant.

Landsbyens muligheder

Assendrup bør beholde strukturen som vejby. Det bør undgås at bygge tættere på Engum. Bebyggelse bør anlægges efter principper, der understøtter landsbykarakteren.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Assendrup Nørremark 157

Engumvej 161 - En tidligere købmandsforretning

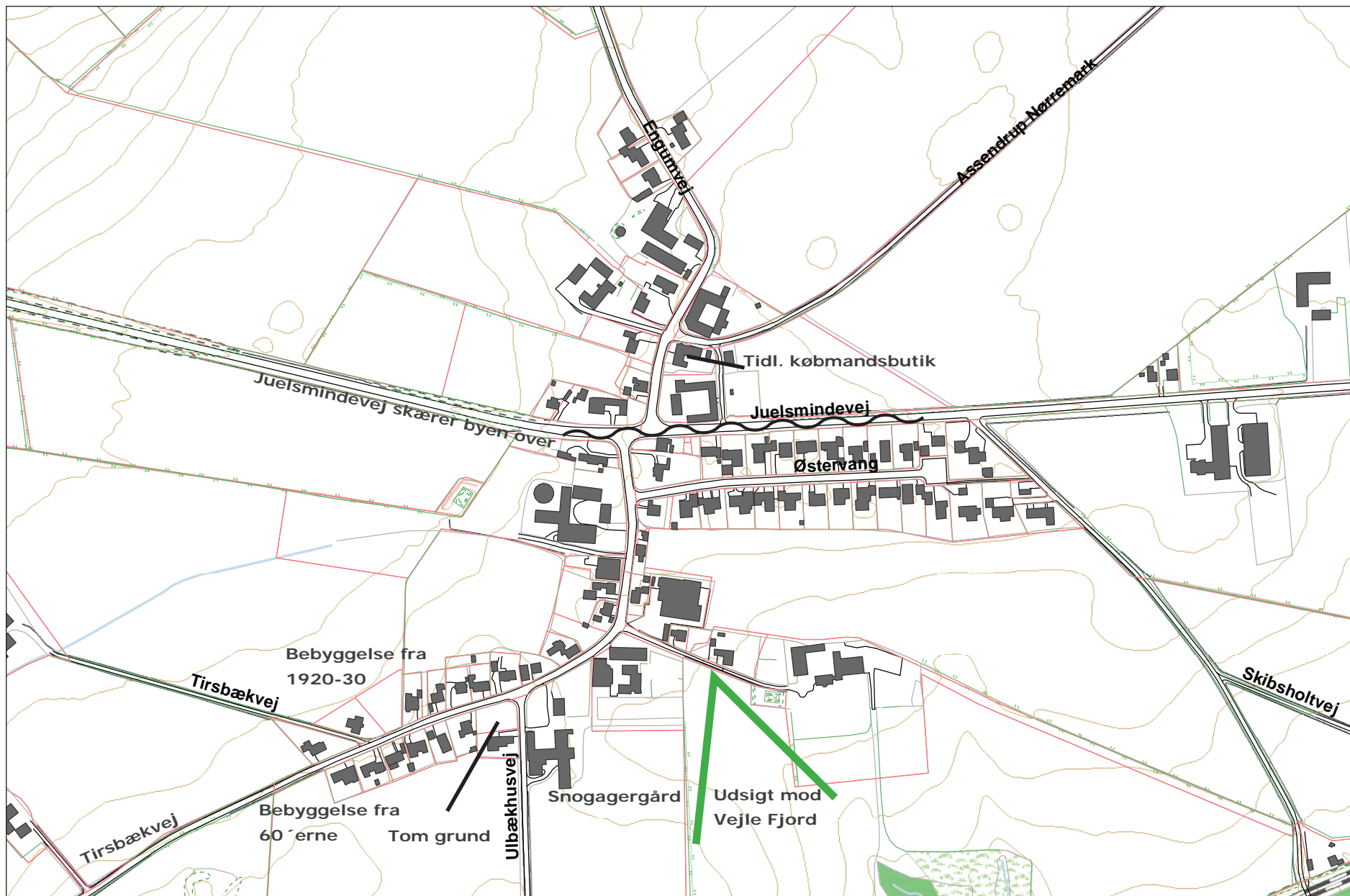

Juelsmindevej skærer landsbyen over

Bedre byggeskikhus Tirsbækvej 20

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Assendrup

99.L.35 Assendrup

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

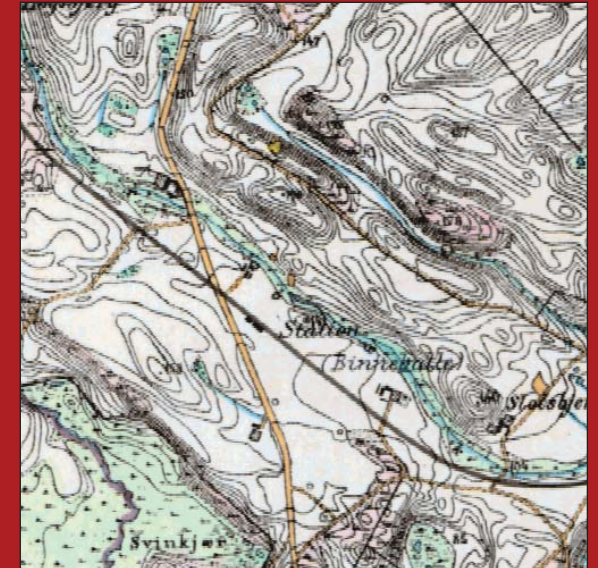
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, der lokalplanlægges, skal forblive i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

BINDEBALLE STATIONSBY

En lillebitte stationsby med bare et århundrede på bagen, der i dag især kendes for sine museumsfunktioner. I Bindeballe Stationsby kan man købe sine dagligvarer i en autentisk købmandsgård fra før verden gik af lave, gå på oplevelse i et lille stationsmuseum og nyde den storblåede udsigt over Randbøl Hede. Landsbyen trækker mange turister til. Især i sommersæsonen.

Naturen omkring Bindeballe kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Fra Vejle kan man gå eller cykle ad Bindeballestien, naturstien, der følger det gamle Vandelbanespor, og fortsætte videre til Vesterhavet. En forrygende naturoplevelse fra den frodige Vejle Ådal over "den danske prærie", heden og helt ud til Vesterhavet. Bindeballe ligger som en mellemstation midt i det hele. "

Beboer i Bindeballe til Vejle Amts Folkeblad: "Alle kender alle og accepterer hinanden"

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Bindeballe Stationsby udgøres af 10 huse, der ikke har mange fælles træk. Bebyggelsen er opstået omkring stationen, der blev åbnet sammen med Vandelbanen i 1893. (Nedlagt 1957)

Der er aldrig opstået nogen egentlig by, og der er ikke en sammenhængende bebyggelse i gadelinje, som det ellers er typisk for stationsbyer. Vandelbanen er omdannet til natursti til Vejle, men stien slutter lidt før Bindeballe Station. Selvom både købmandsgården og stationen er bevaret som henholdsvis museumsbutik og udstilling, og der ydermere er opstillet et lille motortog fra banen, er det svært at se bebyggelsens oprindelse. Det skyldes måske også, at der lige her ikke er nogen spor af banetraceet, og at stationen ligger tilbagetrukket og delvist skjult af beplantning.

Landsbyens huse

Købmandsgården er den mest markante bygning i "landsbyen". Den er opført i 1897 som købmandsgård og gæstgiveri og er et velbevaret eksempel på en landkøbmand fra "før verden gik af lave". Stationen er på tilsvarende måde et fint eksempel på en lille privatbanestation fra den store bølge af privatbaner i årene omkring 1900.

Udover de førnævnte bygninger er der et bedre-byggeskik-hus (Bindeballevej 98) og en 30'er bungalow (Bindeballevej 103). De øvrige huse ligger tilbagetrukket fra vejen og bidrager ikke til gadebilledet. Flere af ejendommene rummer også erhvervsbygninger.

Landsbyens miljø

Der er ikke noget sammenhængende miljø, hvilket bevirker, at det dårligt opfattes som en samlet bebyggelse.

Landsbyen i landskabet

Bebyggelsen ligger på Randbøl Hede på kanten af Randbøl plantage. Naturen og det småbakkede hede-landskab er synligt overalt. Der er især flot udsigt fra stationsbygningen og ud i det lettere kuperede landskab.

Landsbyens muligheder

Udbygning af "landsbyen" bør undgås for at bevare det særlige miljø. I stedet bør der arbejdes med at gøre det historiske miljø endnu mere autentisk.

Vigtigt at bevare

Stationen, Købmandsgården, det gamle tog, der er udstillet ved stationen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Købmandsgården

Motortog ved stationen

Bindeballe Station

Indkørsel fra nord

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Bindeballe Stationsby

99.L.21 Bindeballe Stationsby

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

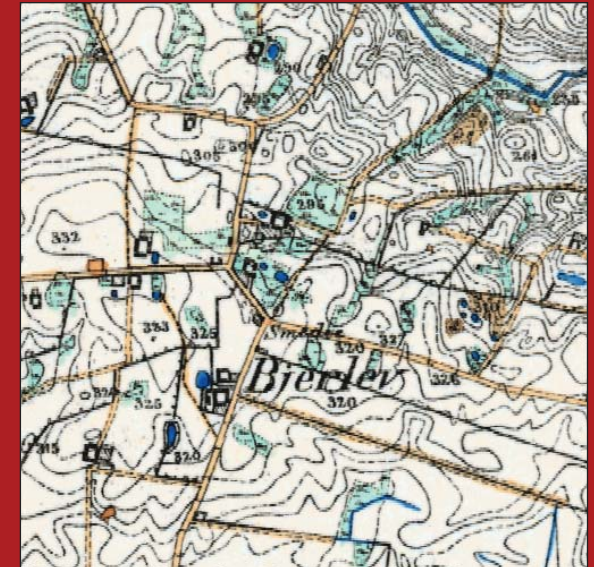
Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, der lokalplanlægges, skal forblive i landzone.

BJERLEV

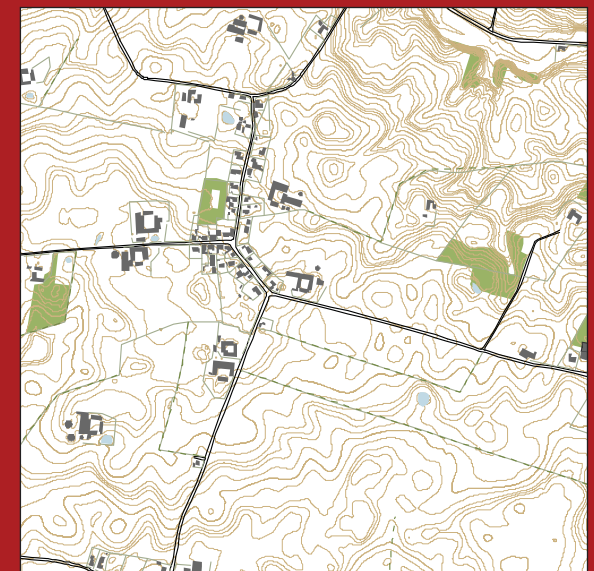
Hyggelig lille by med adskillige huse fra 1800-tallet bygget helt ud til vejen. Små virksomheder skaber liv i landsbyen; Et antikvariat i en nedlagt købmandsbutik, en rosenplanteskole, en tømrer og en murerforretning. Fra byens nordlige ende finder man en storslået udsigt over det bakkede landskab.

Naturen omkring Bjerlev kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Tæt på landsbyen ligger Bjerlev Hede, et hedelandskab med tilhørende hedemose, der har tiltrukket mennesker gennem tusindvis af år. I området er der fundet kærspids af flint dateret 12.500 år før vor tidsregning. Så her levede altså mennesker umiddelbart efter isens tilbagetrækning."

"Bjerlev er en lille landsby beliggende 8 km fra Jelling, 5 km fra Tørring og ca. 18 km fra Vejle. Omkring Bjerlev har vi en smuk natur, Bjerlev Hede og et godt fællesskab." Citat fra landsbyens hjemmeside: www.bjerlev.dk

En beboer siger til Vejle Amts Folkeblad: "Det er godt at bo i Bjerlev, fordi vi har en rigtig god beboerfor-
ening med stor opbakning, en dejlig legeplads samt naturen rundt om os."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Bjerlevs struktur virker meget velbevaret med de smalle veje med huse der ligger tæt ud til gaden. Der er kun få gårde men til gengæld mange huse, hvoraf de fleste er mere end 100 år gamle, men kun få mere end 150 år. Landsbyen er altså vokset kraftigt i årene 1860-1910, men er derefter gået i stå.

Funktioner

Landsbyen har i førnævnte vækstperiode fået enkelte butikker. To huse i det centrale vejkryds bærer fortsat præg af butiksfunktion. Den tidligere købmand med tilhørende grovvarehandel (Bjerlev Hedevej 2) er i dag antikvariat, mens hjørnebygningen Bjerlev Hedevej 1, der med sin hjørneindgang klart markerer sig som en tidligere butik, i dag er bolig. Huset er opført i 1913.

Ud over antikvariatet er der også en mindre rosenplanteskole, en tømrer og en murerforretning i landsbyen.

Byggeskik og miljø

Langs Bjerlev Hedevej ligger husene helt tæt ud til vejen, men også i de øvrige gader er der kun kort afstand mellem gade og facader.

Husene er i 1 etage, med udnyttet tagetage under sadeltaget.

Generelt ligger husene med facaden langs vejen. Kun enkelte nyere huse er bygget med gavlen ud til vejen.

Foran den gamle købmandsbutik er der en lille plads, der er landsbyens eneste potentielle offentlige mødested.

Der er flere store og karaktergivende træer foran gården på Hvejselvej 66.

Vigtigt at bevare

Landsbyens struktur og bebyggelsesform. De store træer foran Hvejselvej 66.

Vigtigt at forbedre

Området omkring butikken er landsbyens "midte" og fortjener at blive gjort mere attraktiv.

Landsbyens muligheder

Der er ikke tomme bygninger. Derimod er der enkelte tomme grunde og huller i husrækken, der kan udfyldes med nyt byggeri. Nyt byggeri bør være tilpasset landsbyens bebyggelsesstruktur.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Bjerlev Hedevej 1

Den tidligere købmandsforretning

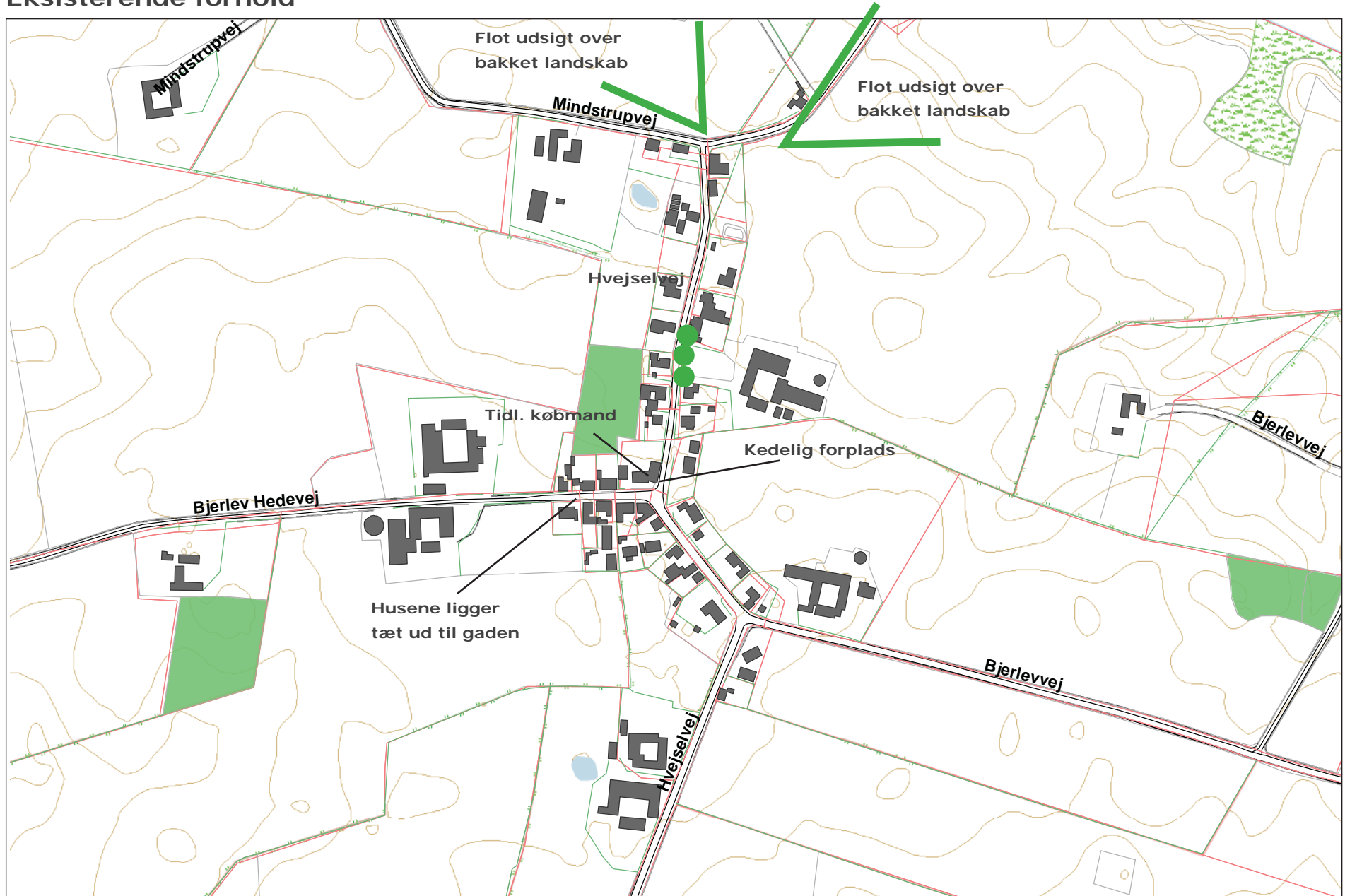

Mindstrupvej set mod vest

De store træer foran Hvejselvej 66

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Bjerlev

99.L.2 Bjerlev

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje eller med en afstand på ikke over 1,5 m. fra vejskel. Bebyggelse skal opføres med 45 graders tag og med en facadehøjde på min. 3 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

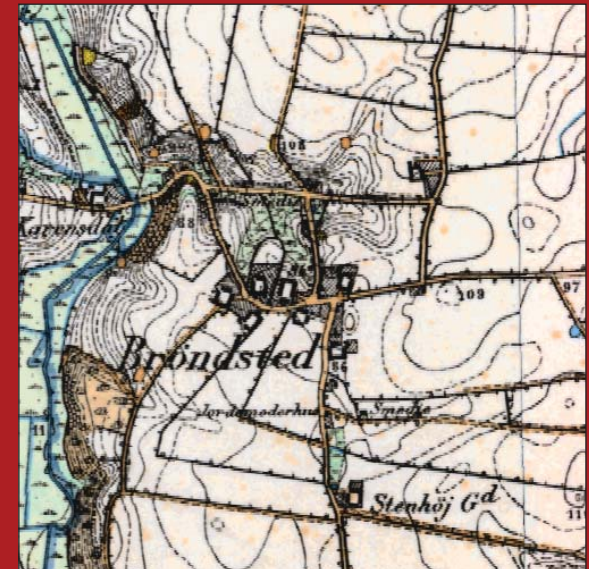
Zonestatus

Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

BRØNDSTED

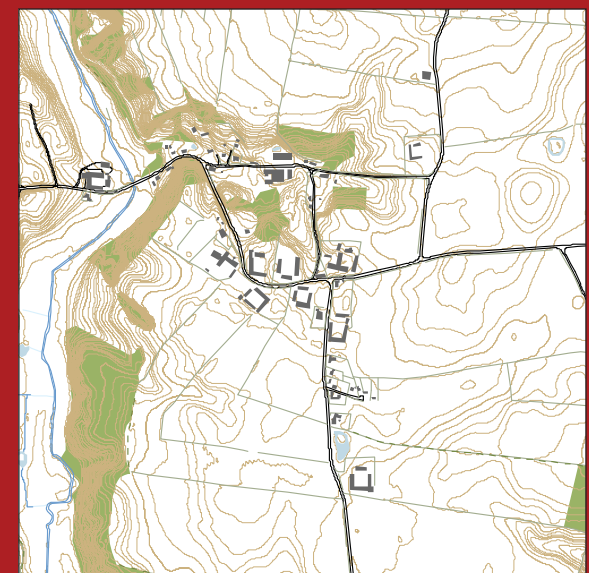

Frodig og idyllisk. Sådan opleves landsbyen Brøndsted, en samling gamle gårde fra 1700-tallet omgivet af små huse af vidt forskellig oprindelse og uden hække imellem. Flere af de seks gårde, der i dag danner landsbyens kerne, er velbevarede eksempler på østjysk byggeskik med kampestenssokler og "blank mur" i røde tegl.

Naturen omkring Brøndsted kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Et enestående område. De fugtige enge her ved Rands Fjord vrimler med kildevæld, 400.000 år gamle kiselaflejringer og frodig natur. På markerne omkring fjorden kan man om vinteren opleve store flokke af sangsvaner".

En beboer i Brøndsted skriver til kommunen: "...Ingen gadelys. Her er naturligt mørkt, så vi kan nyde stjernehimlen...". "Vi kender naboer/genboer (nogle mere end andre), og holder øje med hinandens ejendomme."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Brøndsted ligger i et meget kuperet og smukt landskab på kanten af en slugt. Det er en meget grøn landsby præget af skræntskov og mange store træer i haverne. 6 ud af 9 gårde er i forbindelse med udskiftningen i 1773-78 blevet liggende i landsbyen. Landsbyen består af en gård-del langs Fruetoften mod syd og en hus-del ud, der ligger nede i dalen og på skråningerne nord for denne. De to dele er adskilt af et stort græsningsareal med spredte grupper af løvtræer. Landsbyen udgør et meget bevaringsværdigt miljø, og er sårbar over for bebyggelse og anlæg.

Bygningerne

Hørregårds stuehus fungerede som landsbyens skole fra 1909 til 1967. Stuehuset er i dag indrettet til Brøndsted-centret (esoterisk filosofi, terapi og forskning) og fremstår velbevaret. Husene i dalen og på skrånningen er af meget varierende alder og udformning, fra bindingsværk med stråtag til små parcelhuse, men er med to markante undtagelser velholdte. Placeringen af husene virker meget tilfældig, og der er kun lave, eller slet ingen, hække rundt om haverne, hvilket er en stor kvalitet. På Fruetien 13 og 6 ligger nogle store lagerhaller, der tidligere har været lager og værksted for et større

Fruetoften 16

Brøndsted set fra luften. Til højre i billedet ses Skærup ådal

tømrerfirma. På grund af de mange træer virker de ikke så skæmmende, selvom de afviger fra skalaen i resten af landsbyen.

Gårdene har næsten alle præg af østjysk bygge-

skik med kampestenssokler og rødt murværk med mange detaljer. Mange af længerne har alvorlige sætningsskader og mangler vedligeholdelse. De fleste af gårdene drives fortsat som landbrug. En enkelt er dog indrettet til socialpædagogisk opholdssted.

Fruetoften 13. Eksempel på Østjysk Byggeskik

Fruetoften 17 har et stuehus i bindingsværk og pigstensbelagt gårdsplads og er meget velbevaret. Nr. 19 har et nyistandsat stuehus, mens længerne er i dårlig stand. Nr. 15 er et meget velbevaret og velistandsat længehus, opført som skole i 1857. Hørretvej 5 er meget velbevaret både i stuehus og længer. Længerne er kalket i en rød farve med hvide gesimser omkring porten, der skærer op i taget. De to vestligst beliggende gårde på Fruetoften er i dårlig stand, men er vigtige for landsbyens miljø.

Stuehusene ligger overvejende mod nord uafhængigt af forholdet til vejen. Længerne er fritliggende eller bygget sammen til to- eller trefløjede anlæg.

Grønt areal i landsbykernen

Alle stuehusene er fritliggende og oftest ældre end længerne. Haverne er som nævnt præget af store træer, især lind, kastanje og ask. Nogle af dem står så tæt på bygningerne, at de kan have forårsaget sætningsskaderne.

Landsbyens miljø

Det kuperede terræn og de mange grupper af træer giver en helt særlig (landsby)stemning. Det centrale græsningsareal er en vigtig del af landsbyens åbne og naturnære miljø. Det samme er de levende hegn langs Fruestien og Karensdalsvej. Mod vest åbner vuet sig op mod Skærup Ådal.

Landsbyen i landskabet

Brøndsted landsby ligger centralt i sit ejerlav på kanten af sidedal til Skærup Å, der danner naturlig grænse mod vest og munder ud i engene langs Spang Å og Rands Fjord mod syd. Ådalens skræn-

ter er skovklædte og danner et større sammenhængende område med bondeskov kaldet Brøndsted Skov. I østlig forlængelse af Brøndsted Skov fortsætter det skrånende terræn, men her er bondeskoven delvis opdyrket og, lodderne markeres af diger vinkelret på Rands Fjord. Her ligger resterne af et stærkt forstyrret voldsted, "Herregården".

Landsbyens muligheder

Flere bygninger har allerede fået nye funktioner. Med den naturskønne og samtidig centrale beliggenhed er der gode muligheder for at finde nye anvendelser for tidligere landbrugsbygninger. De store, tomme haller på Fruestien kunne evt. erstattes med nogle mindre huse tilpasset bebyggelsesstrukturen i området. Derimod er det vigtigt, at der ikke inddrages nye arealer til udstykning.

Fruetoften 17

Levende hegn og træer præger bybilledet

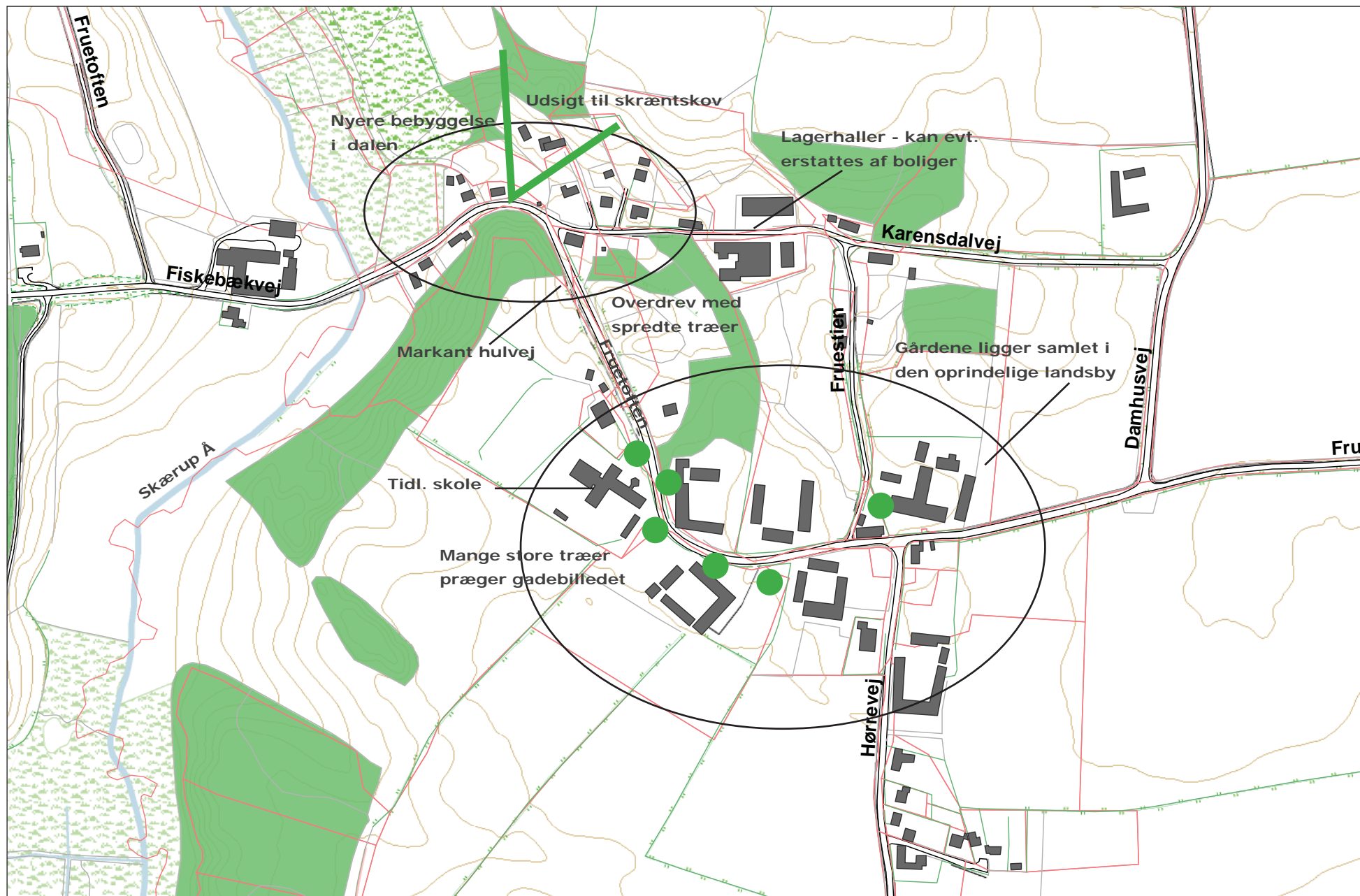
Vigtigt at bevare

Vejprofiler, levende hegn, store træer, grønningen syd for Fruestien, gårdenes længer og stuehuse, samt bygningernes placering på de enkelte grunde.

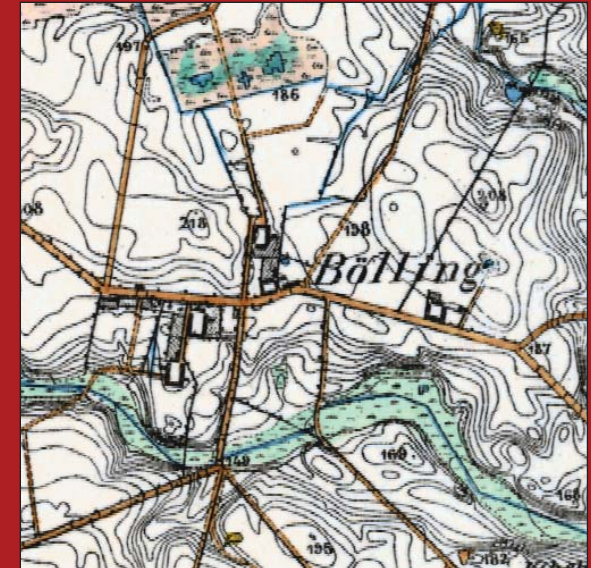
Vigtigt at forbedre

Gårdenes vedligeholdelse. Dette kan kun lade sig gøre ved at finde nye funktioner til længerne.

Eksisterende forhold

BØLLING

1869

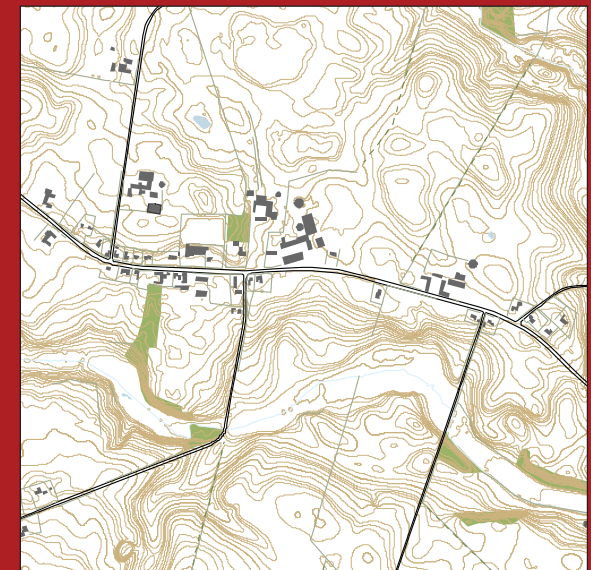
Udefra ser Bølling måske lidt trist ud med mange støvede husfacader uden forhaver, bølgeeternittage og den store halvtomme p-plads foran landsbyens nedlagte skole, men beboerne i Bølling er omgivet af skøn natur. Blandt andet kan man fra byen nyde en storslået udsigt over Bølling Bæk og dallandet omkring den.

Marsk Stig, der nok mest er kendt som den danske konge Erik Klippings formodede morder, boede efter sigende lige uden for Bølling: <http://www.landsbyhistorier.dk/by/boelling.asp>

Naturen omkring Bølling beskrevet kort af naturvejleder Steen Hedrup: "Bølling ligger i et landbrugsområde, omgivet af marker med mange forskellige afgrøder. Men man skal ikke langt mod syd eller vest for at finde både skov, fugtig eng og mose. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

En Bølling-beboer gennem 20 år udtaler til avisen: "Vi har et godt naboskab, men ellers har Bølling ikke noget at byde på."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

De fleste af gårdene i landsbyen er i forbindelse med udskiftningen flyttet ud. Til gengæld er der i sidste halvdel af 1800-tallet kommet en del mindre huse og forretninger til langs landevejen. Forretningerne er alle lukkede, og det samme er skolen. Indenfor de seneste år er også forsamlingshuset lukket.

Landsbyens huse

Bygningerne på nordsiden af vejen virker solide og vedligeholdte, ligesom der er flere store og smukt anlagte haver.

Den tidligere skolebygning bruges i dag af en genbrugsbutik og en privat virksomhed.

Ladegård, der ligger i den østlige udkant af landsbyen, har nogle gamle længer, der er kalket i en egnstypisk, rød farve, mens stuehuset er opført i bindingsværk og har stråtag.

Mange af husene og gårdene på sydsiden af Egtvedvej virker dårligt vedligeholdte.

Et frysehus, der er stærkt forfaldent, ligger i samme område. Mindst et af husene har tidligere rummet en butik.

Husene savner forhaver, hvilket kan skyldes udvidelse af vejen. Husene har overvejende bølgeeternittag, mens facaderne er pudsede eller vandskurede.

Landsbyens miljø

Den brede landevej er dominerende i bybilledet.

På nordsiden af vejen har husene en del store træer i haverne, mens der på sydsiden helt mangler forhaver. Skolens forplads fremtræder lidt trist.

Landsbyen i landskabet

Bølling ligger på nordsiden af en tunneldal omkring Bølling bæk. Der er mellem husene en flot udsigt ud over dalen og bevoksningen omkring bækken. Der mangler stiforbindelser til området.

Landsbyens muligheder

Der kan ske huludfyldning i form af byggeri på tomme grunde eller som erstatning for huse, der rives ned.

Vigtigt at bevare

Stuehus og længer på Ladegård.

Vigtigt at forbedre

Forpladsen foran skolen kunne med få midler gøres mere indbydende. Tomme bygninger kunne fjernes.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Husene på sydsiden af Egtvedvej

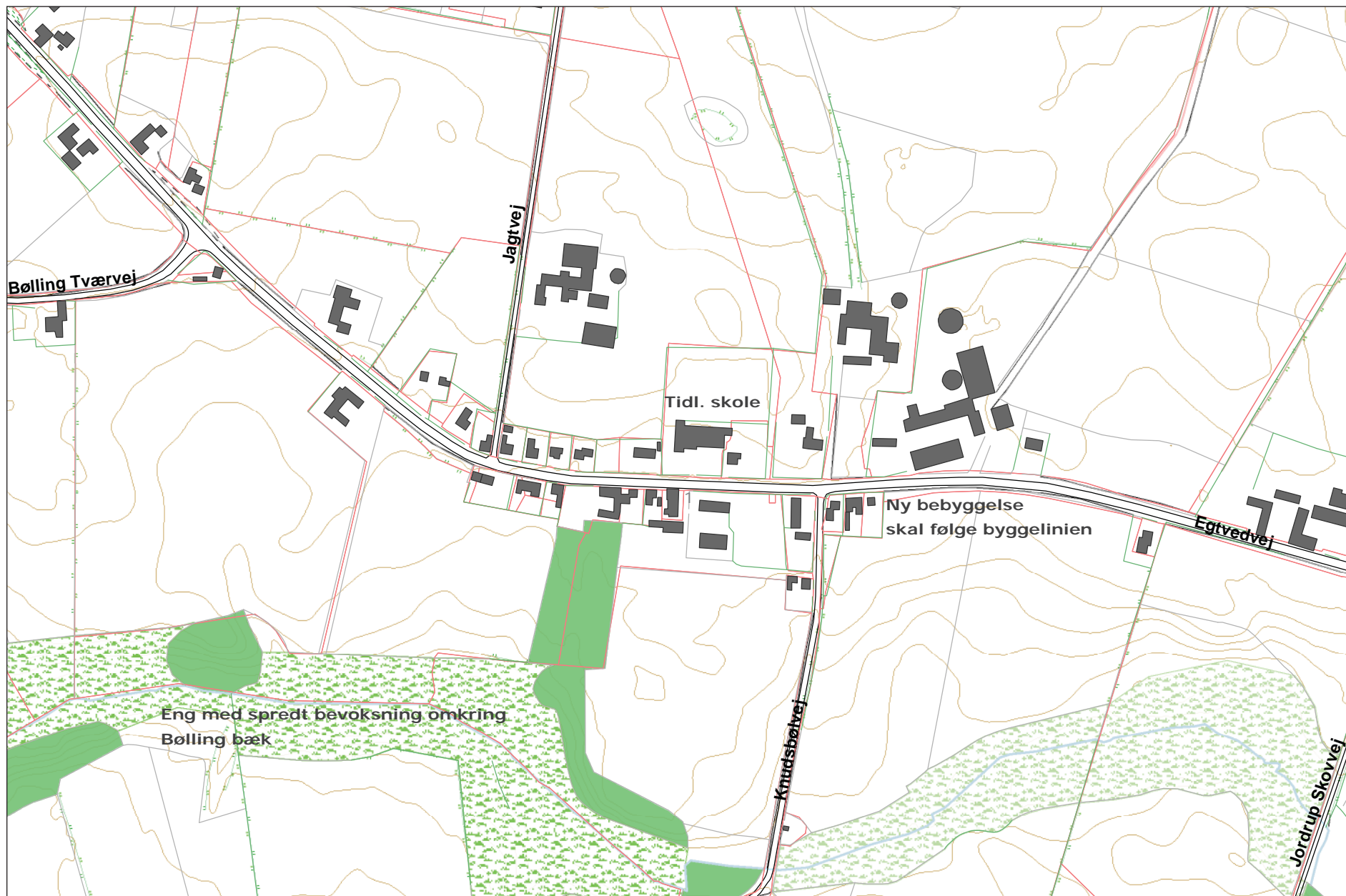

Stuehuset til Ladegård

Den tidligere skole

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Bølling

99.L.11 Bølling

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

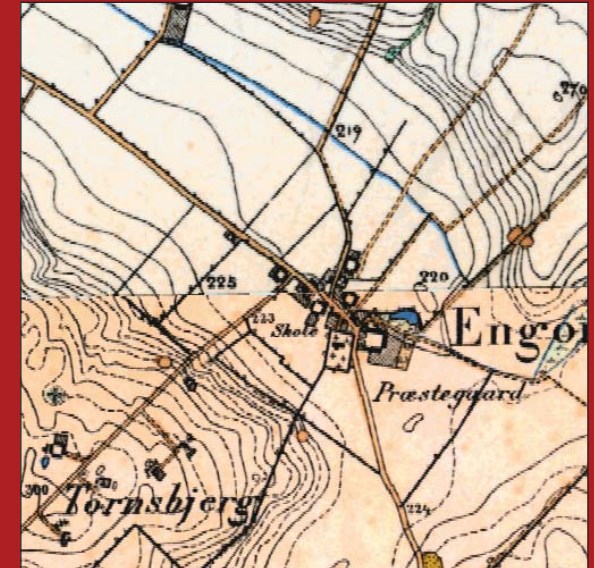
Zonestatus

Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

ENGUM

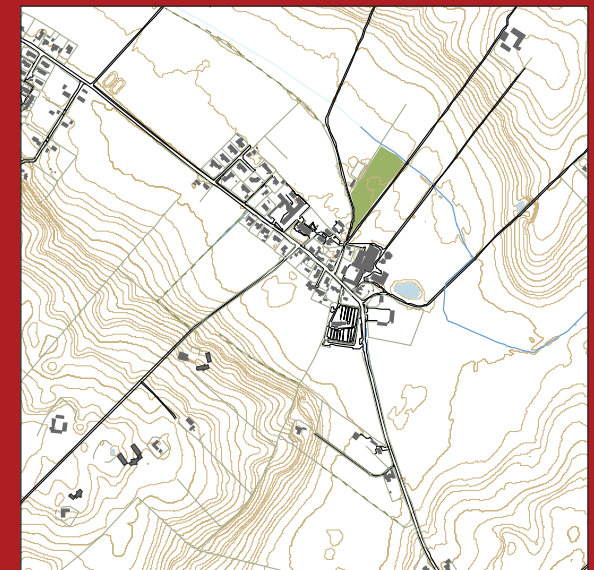
1868

Landsbyen Engum har haft vokseværk gennem de seneste 100 år. De tre landsbyer Engum, Bredal og Assendrup ligger i magelig pendlerafstand fra både Vejle, Hedensted, Juelsminde og Horsens. Faktisk er det så populært at bo herude ved Vejle Fjord, at de tre landsbyer nemt vil kunne vokse sammen til én. Kommunen byggemodner derfor ikke længere områder mellem de tre byer, men udad, og derfor fremstår Engum stadig som en enhed. En fin lille sluttet landsby med to historiske bygninger, kirken og en fungerende skole med 140 elever. www.engum-skole.dk.

Naturen omkring Engum ifølge naturvejleder Steen Hedrup: "Ved Vejle Fjord kan man ved selvsyn opleve bøgen, der spejler sin top i bølgen blå, sådan som Adam Oehlenschläger beskriver i "Der er et yndigt land". Frodighed til vandkanten. Engum og Assendrup ligger i bekvem afstand af fjorden, omgivet af god landbrugsjord, spredte gårde, levende hegn – en fin mosaik af natur og kultur, hvor både dyr, planter og mennesker trives."

En beboer gennem 26 år udtaler til VAF: "Selvom vi ikke har en kro i selve Engum, kan vi godt finde ud af at drikke en kop øl sammen"

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Engum kendes tilbage til 1420 og er karakteriseret som en lille slynget vejby.

Bebyggelsen er placeret langs Engumvej, der er hovedgaden. De fleste af de bygninger, der er anlagt syd for skolen, er orienteret mod vejen og fastholder med deres beliggenhed det oprindelige mønster.

Funktioner

Kirken og præstegården er to historiske bygninger i landsbyen. Nord for præstegården ligger landsbyens gadekær. Engum har en skole og i forbindelse med den er der idrætsanlæg med boldbaner. Ved siden af skolen ligger nogle ældreboliger omkring en fin lille intern plads. Tidligere var der et aktivitetscenter ved siden af, men efter at det er lukket, er boligerne ikke længere efterspurgt og vil løbende blive omdannet til andre formål.

Byggeskik og miljø

Bebyggelsen er placeret ud til gaden og skaber sammen med beplantningen et tæt gadrum omkring Engumvej. En stor del af den ældre bebyggelse er i rødt tegl med sadeltag.

Anderledes forholder det sig med de nyligt opførte parcelhuse i byens nordlige ende mod Bredal. Disse bygninger er opført uden hensyn til det omkringliggende, historiske miljø.

Adgangen til Engum fra syd markeres af kirken til den ene side og præstegården til den anden. Begge bygninger ligger forholdsvis langt væk fra vejen, men indtrykket bindes sammen af den tætte og høje træbeplantning lige ud til vejen.

Rundt om kirken er der anlagt et smukt stendige, og om præstegården er der en stram og tæt hækbeplantning. Disse to elementer er klart med til at fremhæve indgangen til landsbyen.

Landsbyen i landskabet

Engum ligger på en jævn flade. I landskabet omkring landsbyen ses levende hegn, der tydeligt viser sporene af landsbyens udskiftning. Flere steder langs Engumvej er der udsigt ud i landskabet og mod nordvest til Bredal.

Landsbyens muligheder

Engum er en fin sluttet lille landsby, og yderligere bebyggelse vil meget let kunne resultere i, at landsbyen vokser sammen med enten Bredal eller Assendrup, hvilket ikke er ønskværdigt.

Vigtigt at bevare

Landskabet, der adskiller Engum fra Assendrup og Bredal. Det er vigtigt for landsbyen, at der skabes en tydelig afgrænsning mellem Bredal, Assendrup og Engum. De tre landsbyer ligger i tæt forlængelse af hinanden, og det bør undgås, at de vokser sammen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Skolen

Nyere bebyggelse af ældreboliger

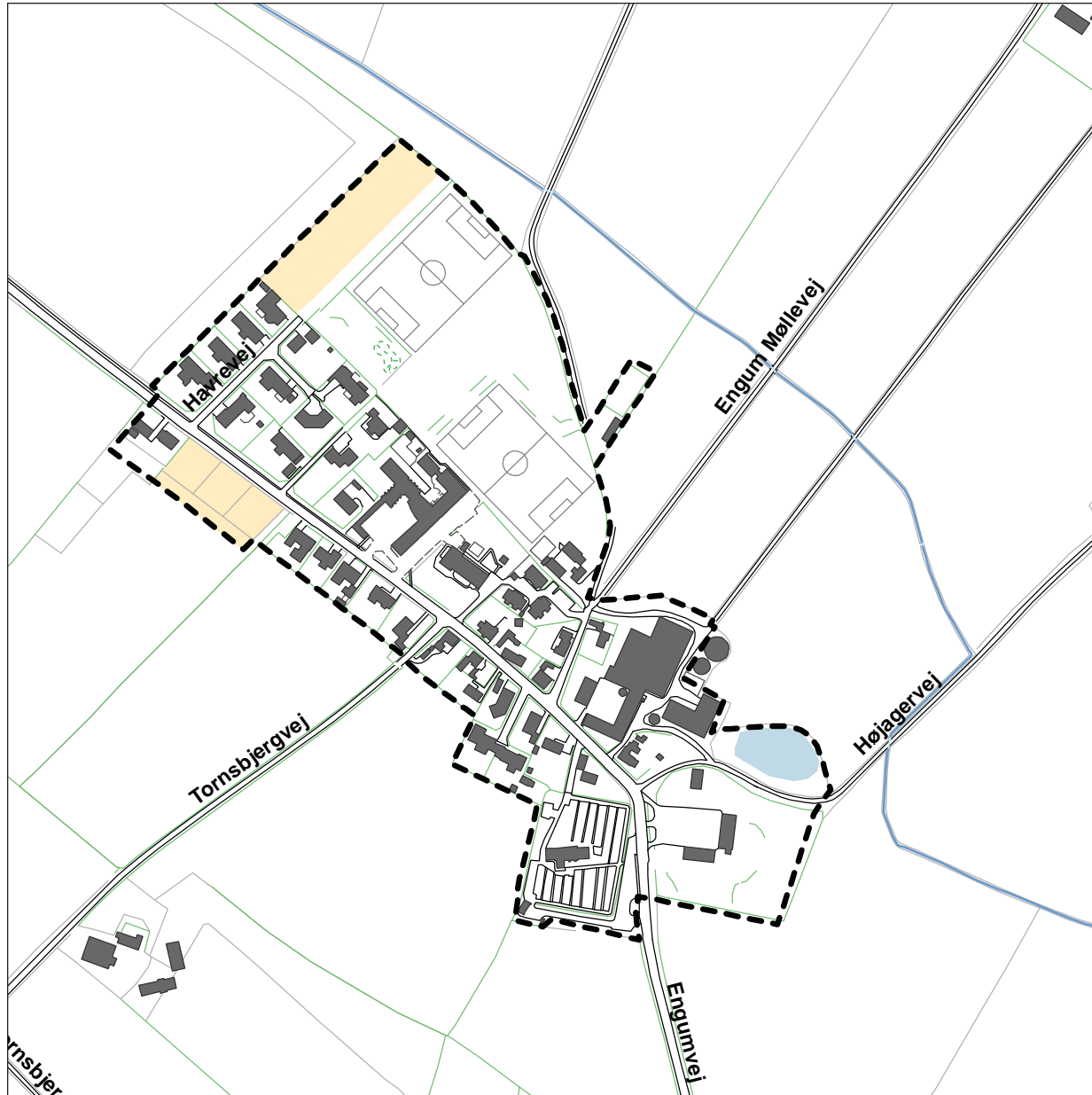

Engumvej set mod præstegården

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Engum

99.L.31 Engum

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal opføres max. 1,5 m fra gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 2,5 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

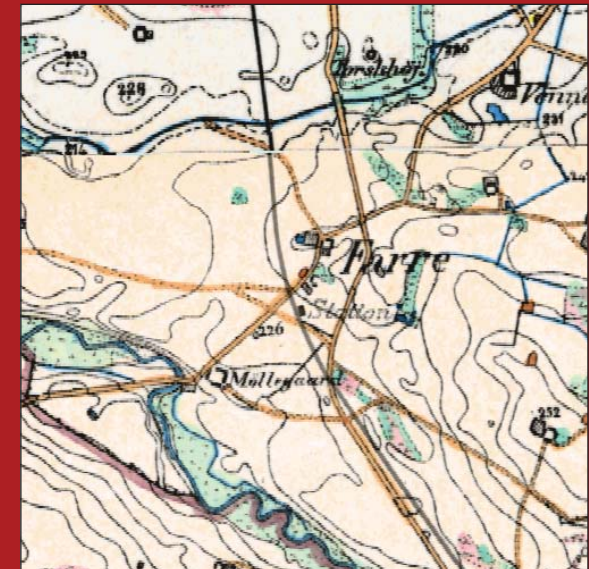
Zonestatus

Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

FARRE

1869

En stor landsby med masser af liv. Sådan fremstår den tidligere stationsby mellem Vejle og Give, der i dag ligger som et regionalt trækplaster, takket være blandt andet delikatesseslagteren Aalbæk Specialiteter og fjerkræslagteriet, der i skrivende stund beskæftiger knap 800 ansatte. I centrum findes adskillige historiske bygninger, eksempelvis stationen, mejeriet og skolen, som alle med fordel kan omdannes til nye lokale attraktioner. Skolen tjener i dag som aktivitetshus, mens andre historiske bygninger i byen risikerer at forfalde, mens de venter på den rette køber. Landsbyen har sin egen hjemmeside: <http://www.farre-by.dk>

Farre skriver på sin hjemmeside bl. a. : Farre har inden for de sidste 10 år, ligesom så mange andre små lokalsamfund, måttet se flere af sine butikker og institutioner lukke ned. Men Farre er ikke forsvundet fra landkortet, bare af den grund. Farre har trods alt eksisteret siden ca. 1475, hvor den første dokumentation af byen "Fary" blev stadfæstet på landkortet. Farre er i dag en landsby, hvis størrelse i et moderne samfund ikke længere danner grundlag for skole eller fødevarerbutikker - men vi nyder godt af de gode muligheder i nabobyerne. Og så har vi nogle gode butikker tilbage - såsom Slagteren i Farre, der er "Verdenskendt i Danmark", samt flere mindre selvstændige erhvervsdrivende i byen.

Naturen omkring Farre kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Farre ligger på den jyske hede, det flade sandede kartoffelland, "Danmarks prærie". Her på det åbne agerland kan naturelskere få fantastiske oplevelser blot ved at gå en tur i området omkring Omme Å, hvor der inden for de seneste år er anlagt fine stier til naturvandring."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Farre er måske især kendt for kyllinger. Fjerkræslagteriet, som i dag hedder Lantmännen Danpo, er byens helt dominerende arbejdsplads, der i 2009 beskæftigede 790 personer. Dermed er den en af de største arbejdspladser i kommunen.

Andre kender måske bedre Farre for en helt anden type fødevarer virksomhed. Det er Aalbæk Specialiteter - "Farre-Slagteren" - der producerer pølser og andre økologiske og prisbelønnede slagtervarer, som sælges en gros og detail. Byen rummer også et whiskydestilleri, en smed og flere andre mindre virksomheder.

Farre kendes som en landsby tilbage fra 1475. Med åbningen af banen Vejle-Give i 1894 fik Farre station.

Omkring stationen opstod med årene en mindre stationsby-bebyggelse. Med etableringen af Farre og Omegns Andelsmejeri i 1928, Farre Fjerkræslagteri i 1957 og andre virksomheder med tilknytning til landbruget var der basis for, at byen begyndte at vokse.

Selvom stationen blev nedlagt i 1979, har byen bevaret stationsbypræget og er fortsat i vækst.

Bygningerne

I 1944 blev den seneste skole bygget på adressen Bækvej 7, og den fungerer i dag som aktivitetshus, men omtales fortsat lokalt som Farre Skole.

De mest markante bygninger, bortset fra Fjerkræslagteriet, der er meget synligt fra hovedvejen, er kirken, den tidligere skole, det tidligere mejeri, en gammel velholdt gård (Ågade 15) som er indrettet til galleri og kroen. Kroen og mejeriet er særligt synlige, fordi de ligger henholdsvis for enden af en vej og i et sving.

Det er derfor vigtigt at bevare disse bygninger og sikre, at de får en ny funktion. Mejeriet har indtil for få år siden været anvendt til autoværksted, men står nu tomt. Bortset fra to nyere porte i facaden er det ret velbevaret.

Farre set luften. I forgrunden hovedvejen og Lantmännen Danpo. Foto: ABC-luftfoto.

Landsbyens miljø

Den ældre del af byen kan opdeles i 3 bydele med hver deres bebyggelsestræk.

A) Området omkring stationen: Her findes de eneste bygninger i 2 etager eller mere. Desuden findes flere mindre villaer, der er typiske for tiden omkring stationsbyens oprindelse. Flere af bygningerne mangler vedligeholdelse eller står tomme.

B) Ågade sydvest for jernbanen: Her består bebyggelsen af lave 1½-etages sammenbyggede huse.

C) Området mellem jernbanen og Danpo: Her er der en stor variation af bygningstyper, men den dominerende type er muremestervillaen fra perioden 1920-1950.

Uden for bykernen er der flere parcelhusudstyknings og en udstyknings af "storparceller". Der er en del ubebyggede byggegrunde i byen.

Mejeriet opført 1928. Senere autoværksted.

Landsbyen i landskabet

Mod vest er der fin kontakt til landskabet. Her løber Omme Å, som efter et stort naturgenopretningsprojekt er ført tilbage til sit oprindelige løb. Der er anlagt stier langs åen. Mod øst afskærer hovedvejen kontakten til landskabet. Mod syd og nord flankeres jernbanen af skov.

Vigtigt at bevare

Mejeriet, kroen og stationen er vigtige bygninger for forståelsen af hvad Farre er for en by, og er samtidig meget synlige i bybilledet. Derfor er det vigtigt, at de får en ny funktion, som kan sikre, at de kan bevares.

Vigtigt at forbedre

En del huse mangler vedligeholdelse og der mangler oprydning på en del grunde. Det trækker ned i helhedsindtrykket og gør det svært at tiltrække tilflyttere.

Landsbyens muligheder

Flere af de bygninger der står tomme, kunne blive til spændende boliger eller erhvervslejemål. Der er også flere ledige arealer, der kan bygges på indenfor landsbyens afgrænsning.

Centralt i byen ved siden af den gamle station ligger en lidt kedelig parkeringsplads. Den kunne med fordel renoveres med en afskærmende mur eller beplantning mod banen og nye belægnings samt belysning, og på den måde blive et smukkere centrum for byen.

Aalbæk Specialiteter

Ankomst til Farre fra sydvest ved broen over Omme Å

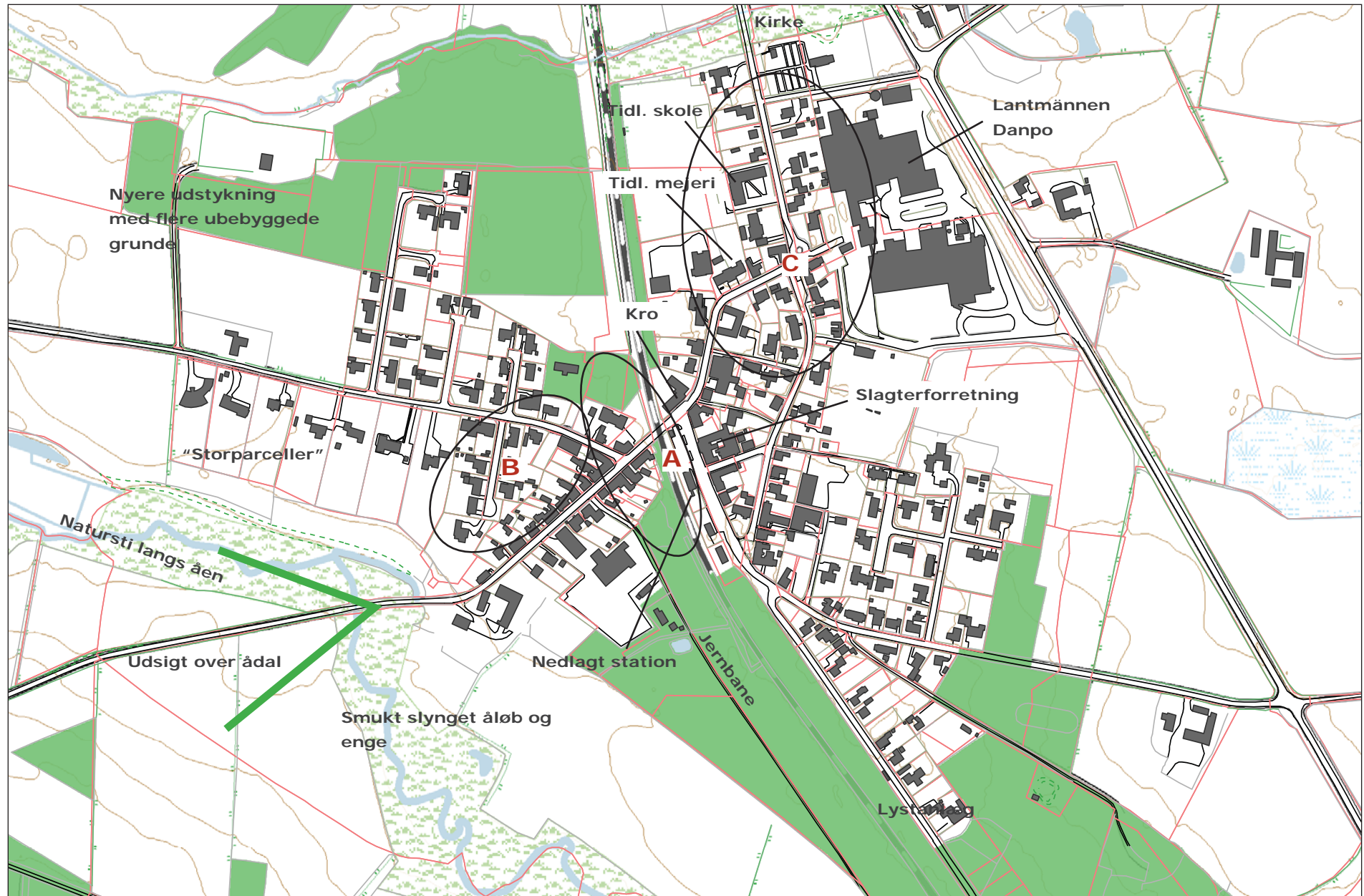

Galleriet, Ågade 15

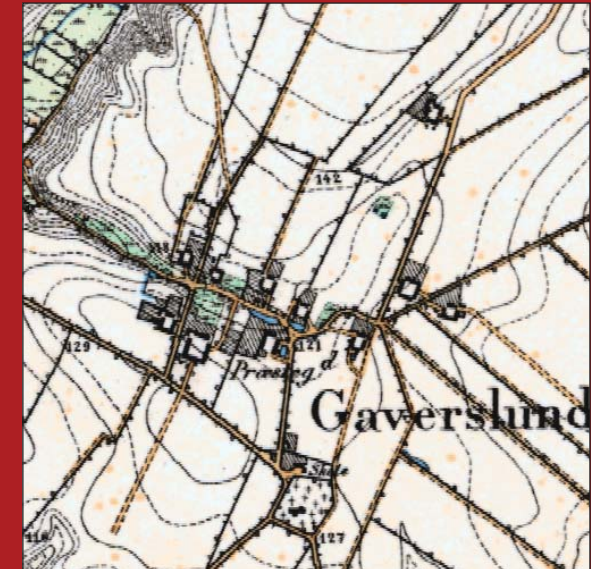

Ågade set fra Jernbaneoverskæringen

Eksisterende forhold

GAUERSLUND

1886

Velstående bønder fra det frodige Østjylland har sat deres tydelige præg på denne landsby med træer og alleer op til de gamle bindingsværksgårde. Landsbyidyllen understreges yderligere af byens vartegn, den hvidkalkede kirke fra 1100-tallet. Gaverslund skole har mellem to og tre klasser på hver årgang samt specialklasser, og blev i 2008 landskendt og betegnet som "verdensklasse" i en udsendelsesrække på tv2, der fulgte skolens arbejde med læringsstile.

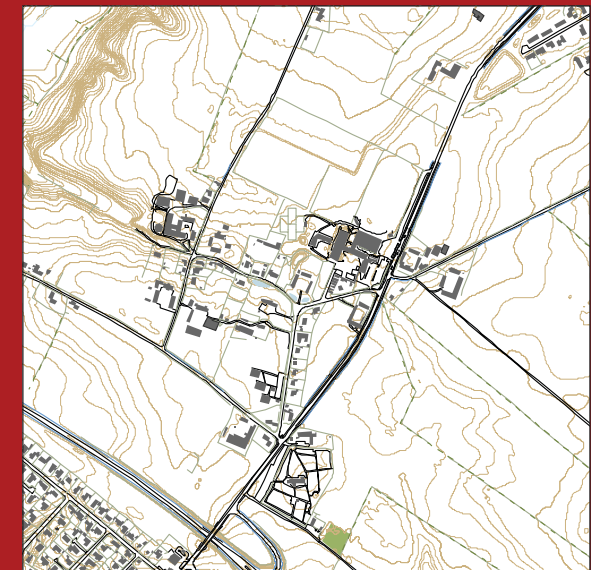
Naturen omkring Gaverslund kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Herude tæt ved østkysten finder vi den fede landbrugsjord, skovklædte bakker og dramatiske skræntskove som Munkebjerg Strandskov, der ligger tæt på Gaverslund og Sellerup. Mange naturområder er privatejede, men med fine adgangsmuligheder for offentligheden".

Landsbyens hjemmeside: www.gaverslund.dk

Om Gaverslunds historie læs her: <http://sites.google.com/site/borkophistorie/historier-fra-boerkop>

En beboer udtaler til avisen: "Jeg har altid sagt, at jeg vil midt i byen ude på landet. Det har jeg ramt her. Gaverslund ligger midt i det hele. Det er helt perfekt for mig".

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Fra landevejen, Fælleshåbsvej, er oplevelsen af landsbyen domineret af skolen og idrætsfaciliteter, der betjener et større opland, herunder Brejning. Men Gauerlund rummer også 6 gårde, en smuk gammel præstegård og en række nyere parcelhuse.

Gauerlund opleves som en meget grøn landsby med mange store træer, levende hegn og flere små damme. Den kan opfattes som 3 enklaver: Landsbyen omkring Krogbuskevej og Hjulgyden, Vejbyen langs Hørgyden, og Skoledelen mod Fælleshåbsvej.

Landsbyens oprindelige kerne er velbevaret, idet gårdene er blevet liggende efter udskiftningen. Det, der har ændret sig, er omgivelserne især i forbindelse med anlægget af den nuværende vej mellem Børkop og Brejning og bygningen af Gauerlund Skole.

Bygningerne

Kirken er opført i 1100-tallet, men tårnet er først opført i 1918. Skolen ligger på vestsiden af Fælleshåbsvej og er som nævnt dominerende i bybilledet. På Hjulgyden 9 ligger landsbyens gamle smedie. Præstegården er meget smuk og velholdt. Flere af gårdene er også velholdte.

Flere af gårdene har udbygninger i bindingsværk i egnstypiske farver, det vil sige rødt bindingsværk med gule tavler. Stuehusene, herunder præstegården, har klassicistiske træer.

Landsbyens miljø

De fleste gårde er 3-længede og har stuehuset placeret mod nord uanset vejens retning. De ligger typisk i en vis afstand fra vejen. Flere har allé-beplantninger langs indkørslen. Husene er opført over en lang periode og har ikke mange fællestræk, hverken i arkitektur eller med hensyn til placering. I Hørgyden ligger 3 bygninger, der udgør en institution for handicappede. Deres bygningskroppe afviger væsentligt fra den øvrige bebyggelse.

Ved Hjulgyden ligger en dam med en lille bro med bænke. Broen og bænken trænger til vedligeholdelse. Foran gården for enden af Hørgyden er der en allé, der passerer mellem to små damme, der næsten har karakter af voldgrav.

Landsbyen i landskabet

De mange levende hegn afskærmer landsbyen fra landskabet og fra de nærliggende byer Børkop og Brejning, der trænger sig ind mod Gauerlund fra henholdsvis syd og nord.

Landsbyens muligheder

Huludfyldninger syd for skolen og vest for Hørgyden vil ikke ødelægge væsentlige værdier. Derimod bør der ikke opføres ny bebyggelse mod Toftumvej eller Krogbuskevej. På grund af nærheden til Brejning er der dog ikke behov for nye boliger.

Vigtigt at bevare

Præstegården, de velholdte stuehuse og udbygninger, de levende hegn og allé-træer og dammene er alle bevaringsværdige elementer i landsbymiljøet.

Vigtigt at forbedre

Gaderummet foran skolen er meget præget af trafikløsninger og parkeringspladser. En æstetisk opstramning af gaderummet ved etablering af vejtræer eller lignende kunne give et bedre førstehåndsindtryk af landsbyen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hørgyden 25, Præstegården

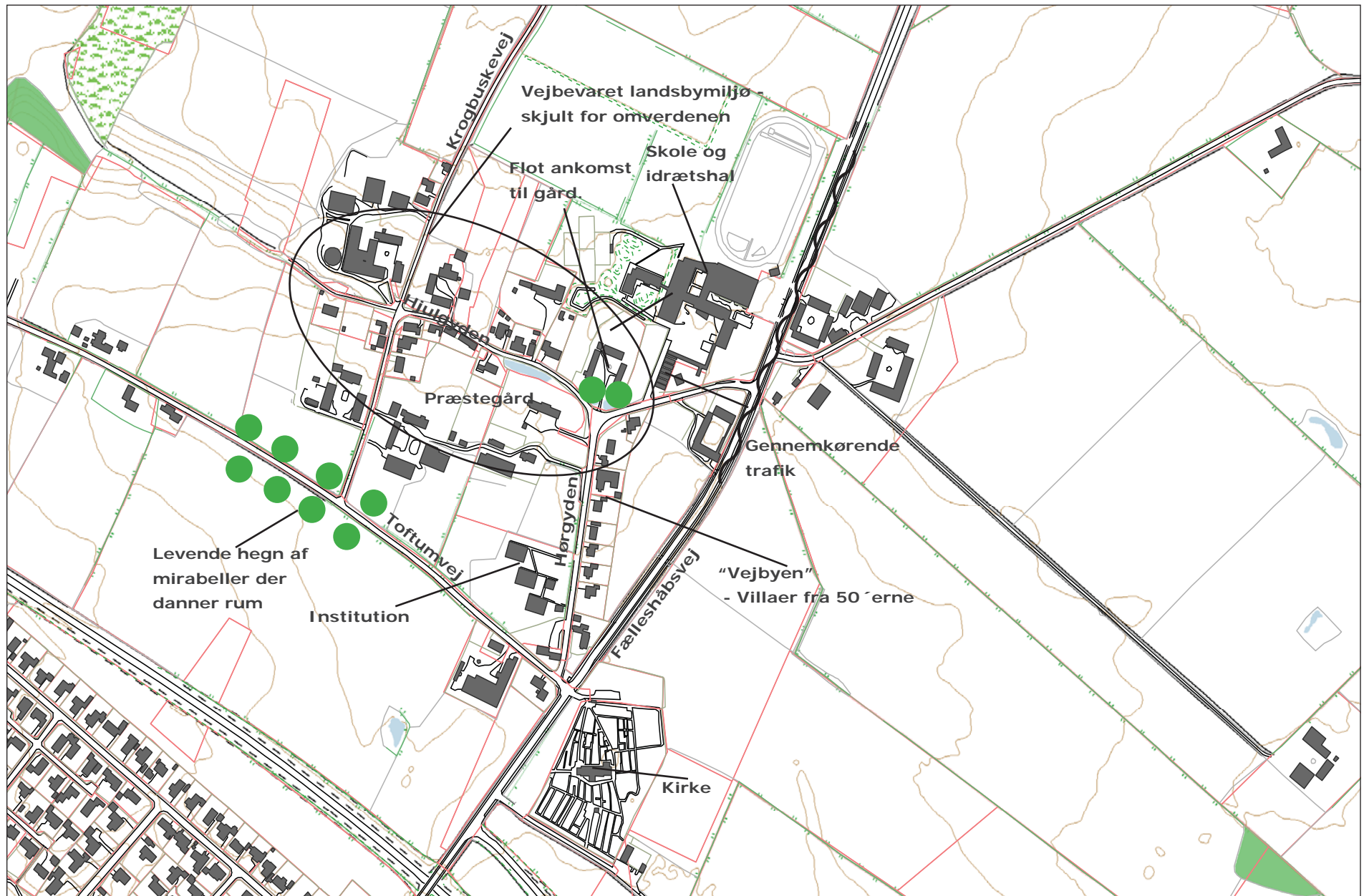

Fælleshåbsvej ved Skikballevej, over for skolen

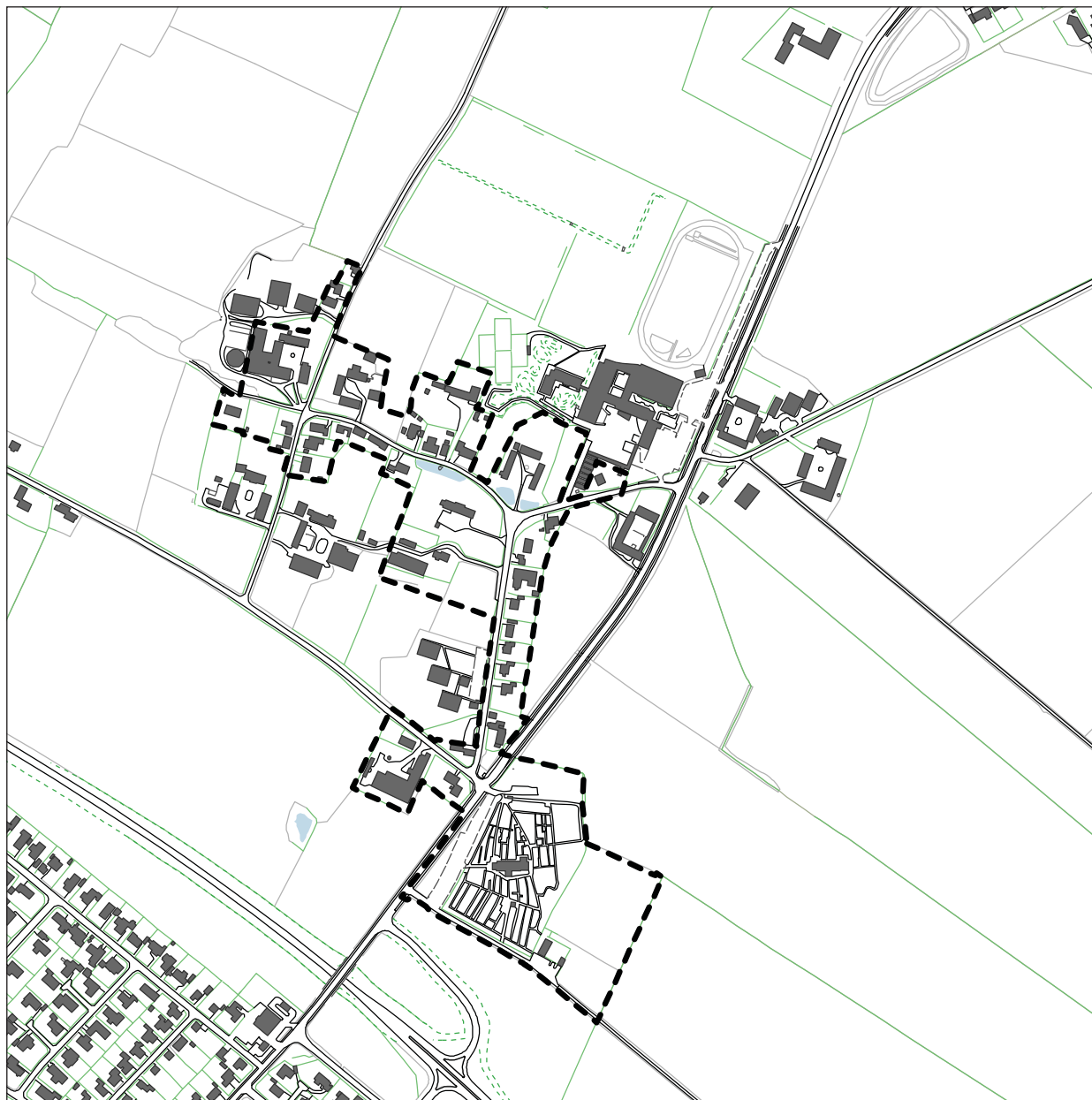

Indkørsel mellem to damme, Hørgyden 27

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanrammer for Gauerslund

99.L.37 Gauerslund

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er i landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Notat

Ny bebyggelse og beplantning skal placeres og udformes således, at indsynet til Gauerslund Kirke fra offentlige områder ikke forringes, og således at kirkeens omgivelser ikke skæmmes.

GAMMEL HØJEN

1886

Med en storslået udsigt over Vejle og Vejle Ådal ligger middelalderbyen Gammel Højen på et højedrag tæt ved Koldingvej. Fra Jerlev kører man igennem en allé af egetræer med marker og græssende køer til begge sider. Byens vartegn er et 117 meter højt radiotårn kaldet "Højen Mast" .

Naturen omkring Gl. Højen kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Højen Bæk, som løber neden for Gl. Højen, er kendt for sit meget varierede dyreliv. Kun her kan man indenfor Danmarks grænser finde døgnfluen *Rhithogena germanica*. Landskabet ned mod bækken er præget af stejle smeltevandsdale, der opstod, da isen trak sig tilbage for knap 10.000 år siden."

En beboer skriver til kommunen: "...Jeg tror ikke, jeg er ene om at mene, at vi bor et rigtig dejligt sted. Her har man udsigt i alle retninger.(...)Vejle ligger kun 5 km herfra, med de muligheder det giver. I Ny Højen trives foreningslivet, og vi har der både skole, daginstitution, idræt, fitness og Brugs m.m. Så vi er tæt på det hele..." Historiefortælling om Højen Kirke, der til manges undren ligger lidt syd for landsbyen: <http://www.jerlevkirke.dk/index.php?id=5815> Hjemmeside for Ny- og Gammel Højen: <http://nyhoejen.dk>

En beboer udtaler til avisen: "Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at bevare de gamle flotte huse vi har herude. Det er helt unikt, at man kan køre igennem byen og se det ene bindingsarbejde efter det andet. Det giver landsbyen et helt unikt og idyllisk præg."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af Landsbyen

Gammel Højen er en kamudskiftet vejby, der ligger langs den nord-syd gående Tårnvej. Gl. Højen er i kraft af sin beliggenhed væk fra jernbaner og større veje blevet "forskånet" for vejudvidelser, parcelhusudstyknings og andre forandringer gennem de seneste 150 år.

Dog medførte orkanen i december 1999 ødelæggelser, der resulterede i, at en del ældre staldbygninger er forsvundet. Dette er især sket i den sydlige del af landsbyen, mens den nordlige del er mere intakt.

Landsbyen ligger meget højt i et kuperet landskab med storslået udsigt ind mod Vejle og Vejle Ådal.

Landsbyens miljø

Gårdene ligger helt ud til vejen adskilt af store haver og enkelte marker. Sammen med de mange klippede træer og levende hegn giver det nogle meget harmoniske gadebilleder. Dette gælder især i den nordlige del, hvor både bygninger og beplantninger er mest velbevaret. Også de traditionelle landbohaver med store træer er i høj grad med til at tegne bybilledet.

Bygningerne

Det dominerende indtryk af Gammel Højen er de store 4-længede gårde. Stuehusene er murede og pudsede med forskellige udsmykninger som f.eks. søjler ved dørene eller rustikpuds ved hjørner og fundament. De er formentlig fra omkring 1850 - 1880.

De vigtigste undtagelser fra dette er:

- 1) Alfa Laval, beliggende Tårnvej 100, dominerer gadebilledet syd i byen, selvom bygningernes arkitektur er afpasset til de gamle gårdes.
- 2) Tele-tårnet Tårnvej 66. I folkemunde kaldet "Højen Mast".

3) 3 lave huse, beliggende Tårnvej 60-64. Husene er opført i 1859 - 1907, men er stærkt ombyggede.

Landsbyen i landskabet

Gammel Højen og dele af ejerlavet udgør en kulturhistorisk helhed. Udskiftningsstrukturen kan aflæses af diger, som markerer de enkelte parceller, der ligger som lange, smalle rektangler.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er meget intakt med gårdene liggende som perler på en snor langs vejen. Flere steder er bebyggelserne adskilt af marker, der giver en flot udsigt ud i landskabet. Det er vigtigt at disse dige og marker bevares og ikke udfyldes med nye bygninger.

Vigtigt at bevare

Gårdene med deres længer, gårdspladser og haver. Rækkerne med klippede træer og de levende hegn. De mange diger og levende hegn mellem markerne.

Vigtigt at forbedre

Fjerne skæmmende bygninger som med fordel kan erstattes af nye boliger.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Levende hegn og stynede træer i den nordlige del

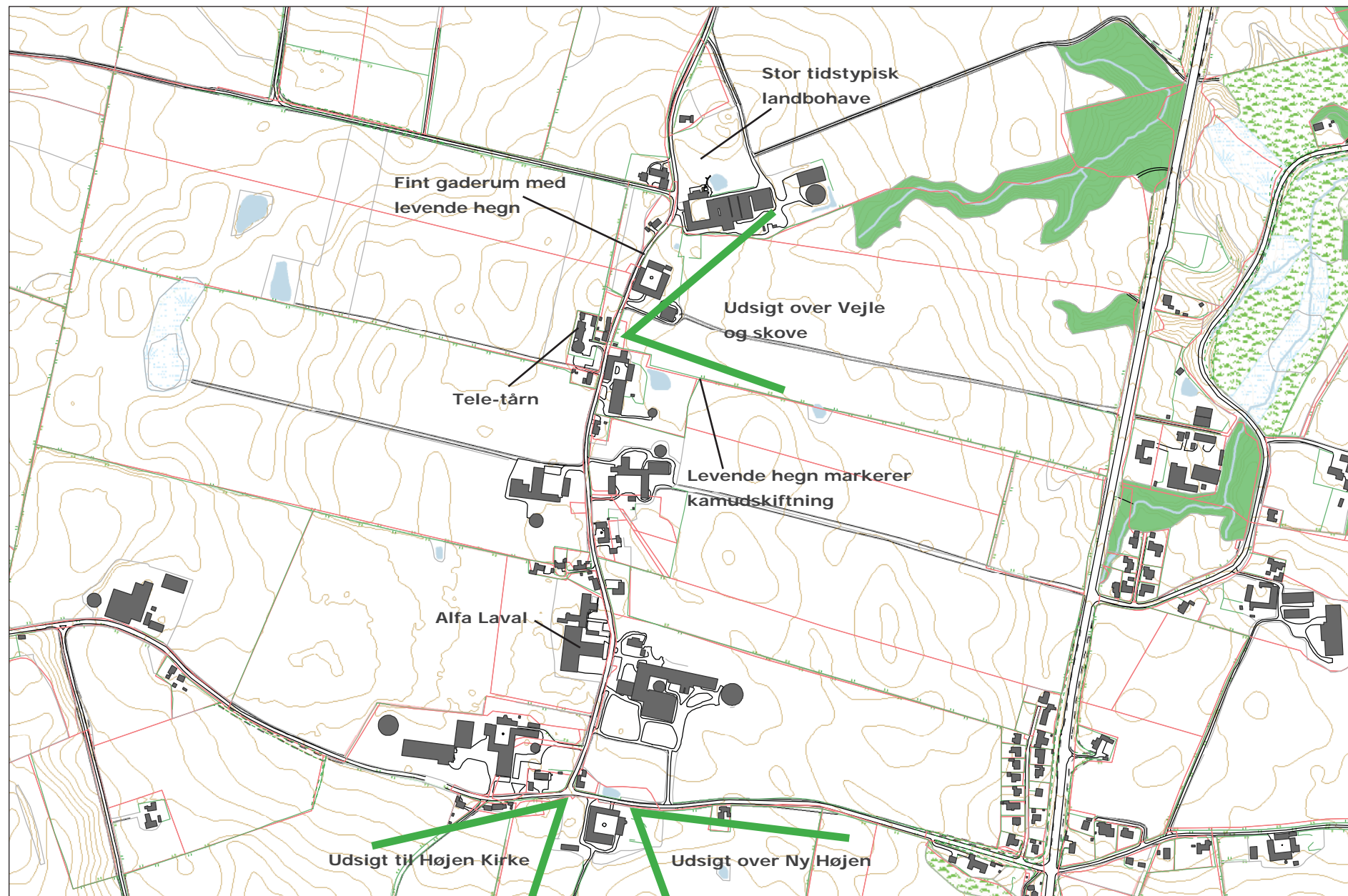

Landsbyens afgrænsning mod nord

Den sydlige del med Alfa Laval og tele-tårnet i baggrunden

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanramme for Gl. Højen

99.L.32 Gl. Højen

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er i landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Notat

Der skal udarbejdes bevarende lokalplan for landsbyen.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

GRØNBJERG

Engagementet og aktivitetsniveauet er legendarisk i de to driftige hedelandsbyer Grønbjerg og Langelund. Selve Grønbjerg er en forholdsvis ny landsby fra forrige århundrede med flere huse opført i bedre byggeskik og har i dag omkring 200 indbyggere. En nyere skole, pasningstilbud og en multihal, der er bygget med massiv økonomisk og praktisk hjælp fra lokalbefolkningen, er nogle af de synlige beviser på vækst.

Naturen omkring Grønbjerg kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyerne Grønbjerg og Langelund ligger i det flade hedeslettelandskab, hvor heden i dag er erstattet af sandet agerland og nåletræsplantager hvor der er gode chancer for at se kronvildt. I plantagerne findes også forskellige spiselige svampe bl.a. Karl Johan. Lige syd om Grønbjerg løber Omme Å som en oase i agerlandet."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Grønbjerg er en ret ny landsby. Den er opstået gennem 1900 tallet langs den nord-sydgående vej, Hovedgaden. I 1964 rummede byen kommune-kontor, hotel, motormølle, missionshus og telefon-central. Der har også været bager, slagter, bank og sparekasse. Indtil for nylig har der også været en lille dagligvarebutik, men den er nu lukket.

Det er fortsat Hovedgaden, der udgør det meste af byen. Ud over bebyggelsen langs Hovedgaden er der en mindre parcelhusudstyknig i den nordlige ende af byen og en lille enklave omkring Diagonalvejen bestående af 2 virksomheder og 7 parcelhuse.

Funktioner

Hotellet og Møllen, der handler med korn- og foderstoffer m.v. er fortsat aktive og ligger i Hovedgaden. I den sydlige udkant af landsbyen er der i 2002 opført en ny skole og idrætshal.

Bygningerne

Husene er gennemgående ret enkelt udført og overvejende i en god vedligeholdelsestilstand. Der er også enkelte huse i den stil der, hedder Bedre Byggeskik. Den mest markante af disse er Hovedgaden 32, der tidligere har rummet sparekassefilialen.

Landsbyens miljø

Bebyggelsen i Hovedgaden består overvejende af fritliggende huse i 1½ etage opført i perioden 1920-1950. Husene ligger næsten alle parallelt med gaden og enten i gadelinje eller med et helt smalt forareal.

Landsbyen i landskabet

Mod syd er der fra Hovedgaden en fin udsigt ned mod Omme Å, mens landskabet er mere anonymt i de øvrige retninger.

Vigtigt at bevare

Husene opført i Bedre Byggeskik langs Hovedgaden.

Vigtigt at forbedre

Der er enkelte steder i Hovedgaden, hvor bygninger og forarealer trækker ned i helhedsindtrykket af landsbyen.

Landsbyens muligheder

Da landsbyen har en ny skole og idrætshal, kan der ske en vis udbygning.

Hovedgaden med Hovedgaden 32 i baggrunden

Grønbjerggård

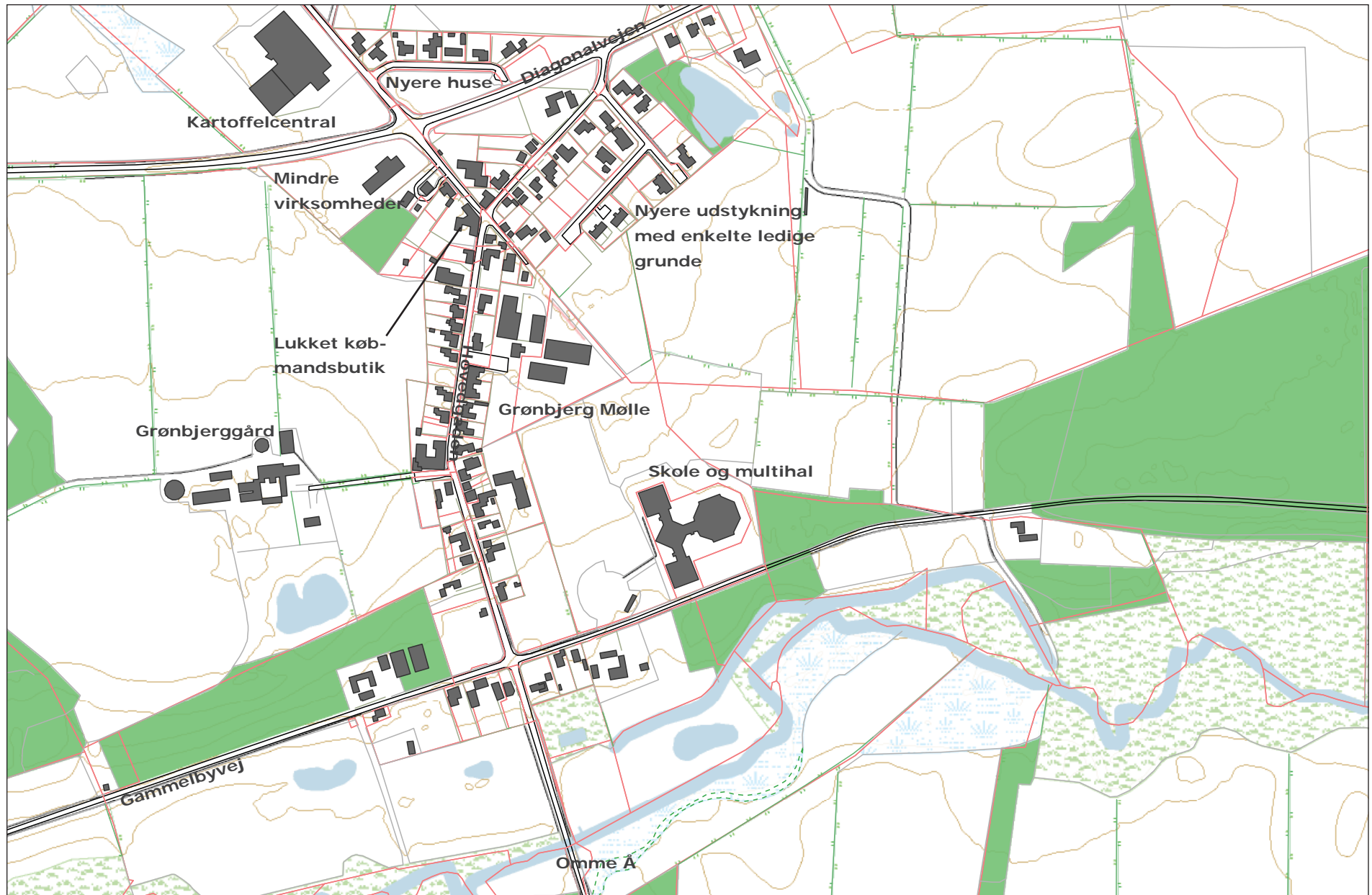

Hovedgaden ved Østerled set mod syd

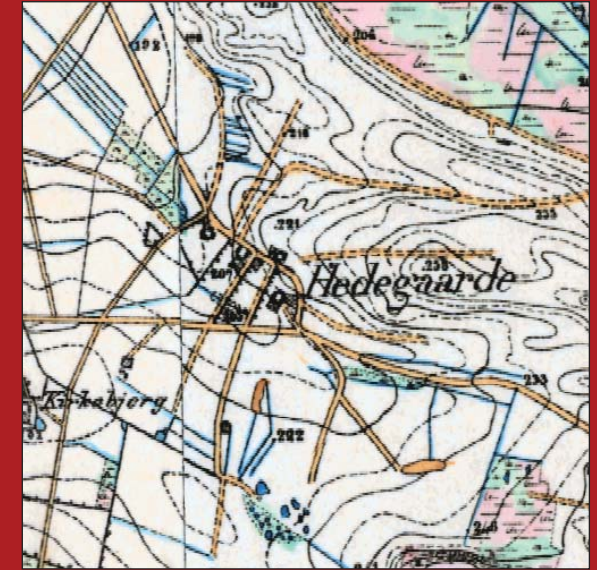

Østerled set mod øst

Eksisterende forhold

HEDEGÅRD

1871

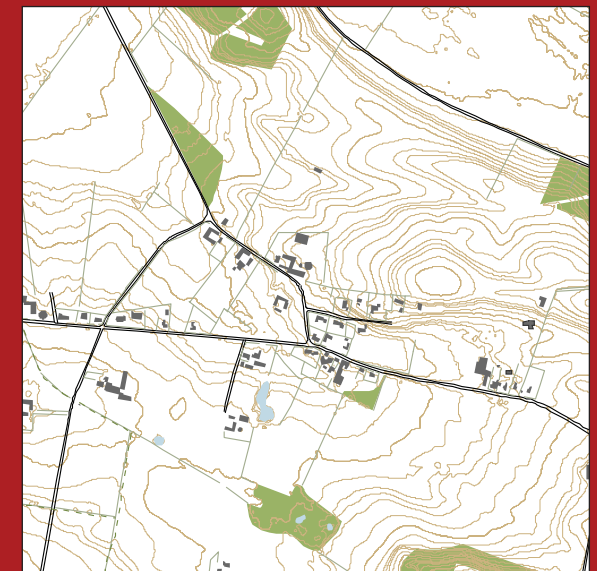
De velholdte huse og velpassede haver lader ingen forbigående i tvivl om, at her er en landsby, der værnes om og bevares efter bedste evne. Sammenholdet er legendarisk i den lille by, hvor beboerne hver mandag aften møder talstærkt op til en fælles gåtur, et spil fodbold, petanque, eller hvad vejret nu ellers er til. Hyggelig uden at være prangende, og så har byen sin egen friskole med et halvt hundrede år på bagen.

Naturen omkring Hedegård kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Hedegård ligger, som navnet også antyder, på den jyske hedeslette, som har meget mere at byde på end sandet kartoffeljord. Bl.a. kan man møde kronvildt i de mindre plantager, og bomlærke, som ikke længere er så almindelige, findes her. I moseområderne og på de mindre heder kan man om sommeren finde revling, mosebølle og tyttebær."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Det er et trygt sted at bo, og det er det, vi gerne vil give vores børn. De og vi kan færdes frit og være trygge ved det."

Mere om friskolen: www.hedegaard-friskole.dk

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Landsbyen har oprindeligt bestået af 4 gårde, som alle er bevaret. Landsbyen har udviklet sig syd for gårdene, først langs landevejen, Hedegårdvej, og senere som små parcelhusudstyknings.

Landsbyens miljø

Gårdene ligger med åbne arealer omkring sig, mens husene langs Hedegårdvej ligger tæt. Mod øst ligger husene langs vejen samt to mindre parcelhusudstyknings, hvoraf den ene, ved Æblehaven, er udstykket som jordbrugsparceller. Mod vest ligger en række husmandssteder. Der er flere store og karaktergivende træer ud mod gaden.

Det er karakteristisk for bebyggelserne helt i øst og vest, at husene kun ligger på den nordlige side af vejen. Det er kun i midten af Hedegård, at der også er bebygget syd for vejen.

Husenes byggestil er meget afdæmpet og anonym. Huse og haver er meget velholdte.

En tidligere købmandsbutik er indrettet til blomsterbutik. Butikken har også cafe og møbelopbevaring.

Landsbyens funktioner

Det eneste offentlige rum er sportspladsen over for blomsterforretningen. Den fungerer som fodboldbane, og der er lige anlagt en petanquebane. Det er ligeledes her, landsbyen og de omkringliggende landsbyer mødes bl.a. til "ha´det godt" arrangementerne hver mandag. Der er også en friskole med SFO i landsbyen, samt en cafe/blomsterhandel i en tidligere købmandsbutik.

Landsbyens muligheder

Der er mulighed for huludfyldning flere steder langs landevejen – i den østlige og i den vestlige del af landsbyen. Dette vil kunne give en mere samlet opfattelse af landsbyen. Det er dog vigtigt at bevare landsbyens særegne bebyggelsestræk ved kun at bygge langs den nordlige side af Hedegårdvej.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hedegårdvej set mod øst

Søndersthovedvej set mod nord

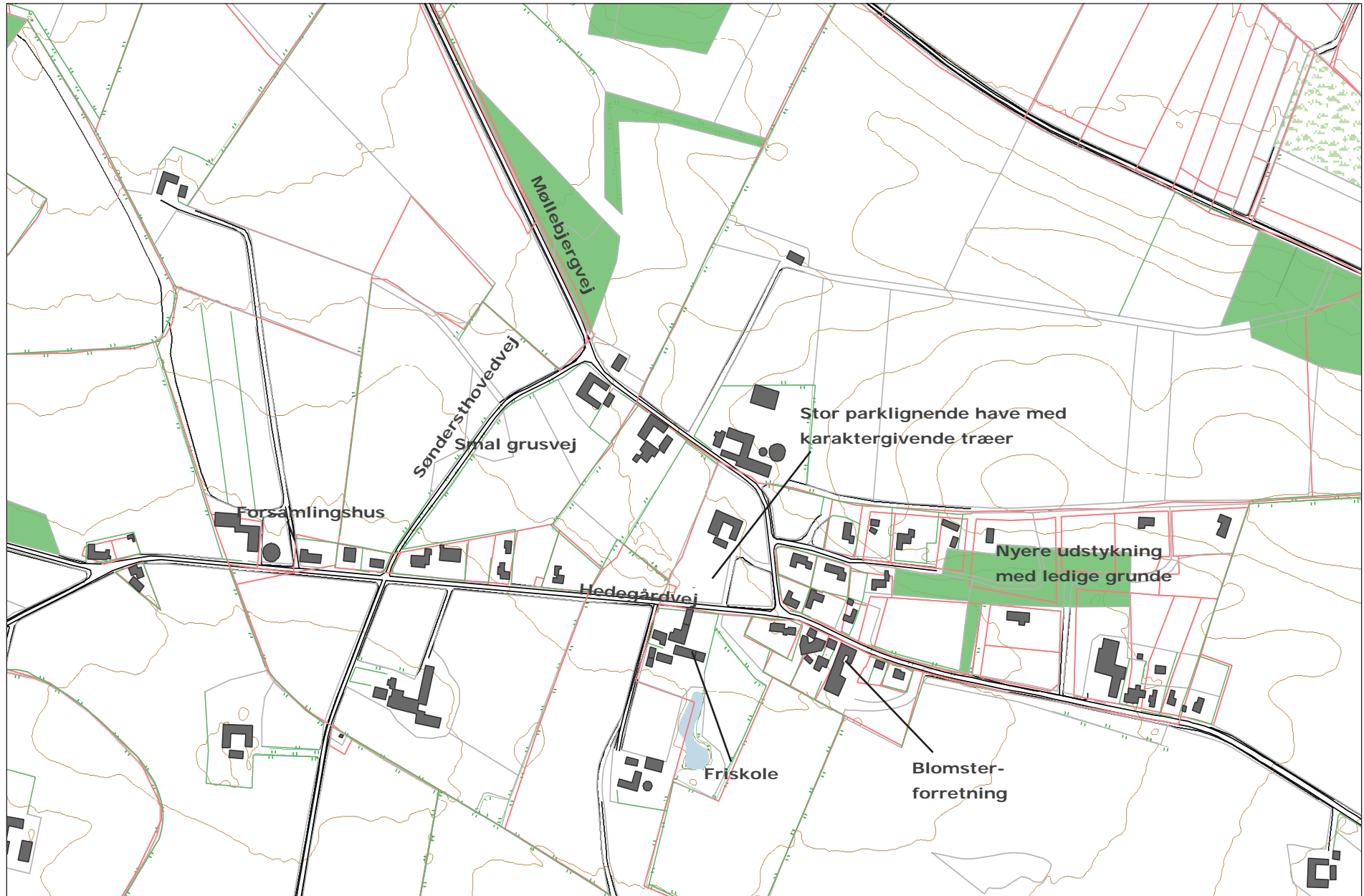

Hedegårdvej set mod vest

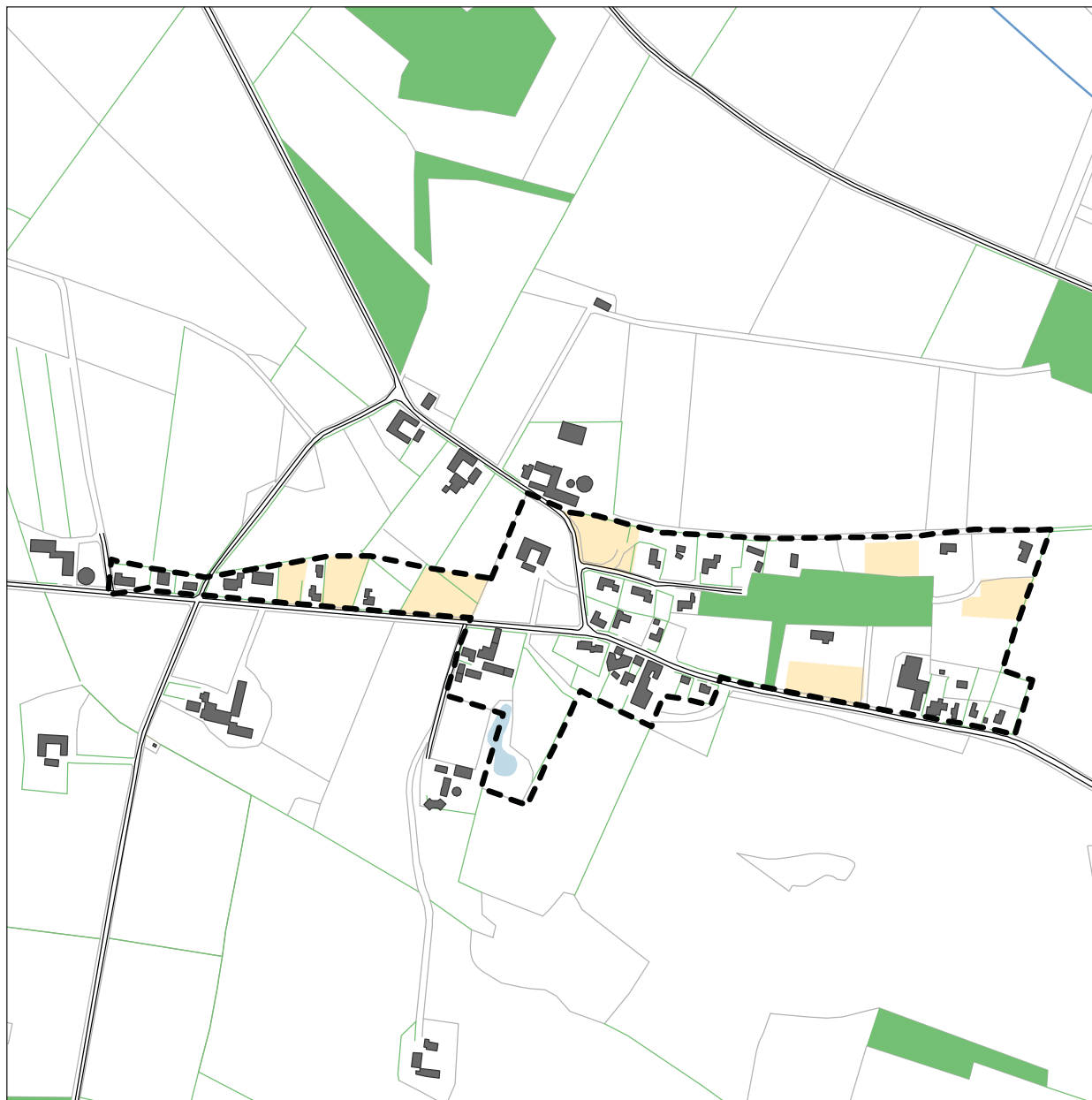

Hedegårdvej set mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Hedegård

99.L.30 Hedegård

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

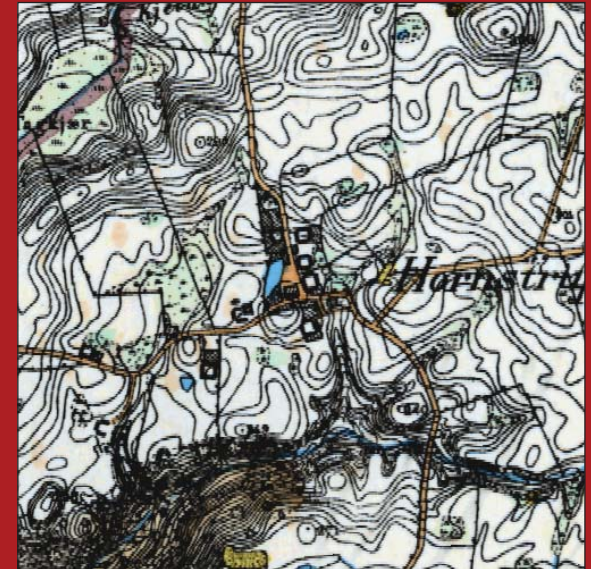
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

HORNSTRUP

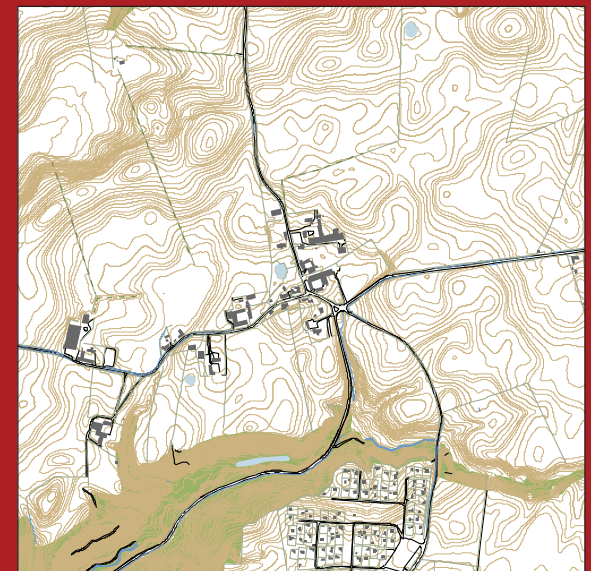

1870

Gammel, ganske lille og omgivet af dramatisk natur. Sådan lyder den korte beskrivelse af de fem gårde og ganske få huse, der tilsammen udgør landsbyen Hornstrup, eller "Gl. Hornstrup", som landsbyen nord for Vejle også kaldes. Lige ved siden af ligger nemlig "Hornstrup Mølleby" og "Hornstrup Kirkeby", så en vis specifikation må der til. Gl. Hornstrup er fra omkring 1330 og smelter nærmest sammen med omgivelserne og landskabet.

Naturen omkring Hornstrup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Hornstrup grænser op til den frodige Grejsdal, Danmarks største kløft med 50-70 meter høje skovklædte skrænter. Et sted mange omtaler som Danmarks smukkeste. I Grejsåen og en del af tilløbene findes et uovertruffent plante- og dyreliv. Odderen, isfluglen, vandstæren og bjergvipstjerten lever blandt andet ved vandløbene."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.plan.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hornstrup er en meget lille landsby, der består af 5 gårde og nogle enkelte huse. Den kendes tilbage fra omkring 1330. Landsbyen er en slynget vejby, hvor bebyggelsen ligger samlet langs Keglekærvej og GL Hornstrupvej. Landsbyen er meget velbevaret, idet gårdene alle ligger på deres oprindelige placeringer, og der ikke er sket nogen udbygning i mange år.

Landsbyens miljø

Beplantning og bebyggelse danner et tæt gaderum omkring de slyngede gader. Midt i landsbyen ligger det gamle gadekær, og her er opsat borde-bænke sæt, legestativ og håndboldmål til brug for landsbyens beboere.

Landsbyen ligger på kanten af Grejsdalen og dens sidedale. Det giver et meget dramatisk landskab på den vestlige side, som kan opleves, når man nærmer sig landsbyen ad en af de to veje, der fører ind til landsbyen fra Grejsdalen. Den østlige side af landsbyen har et mere fladt landskab, hvor Vejle By er begyndt at brede sig.

Vigtigt at bevare

Kontakten til landskabet.

Landsbyens muligheder

Der bør ikke ske nogen udbygning af landsbyen.

Landsbyen set fra Fidalvej

Grønt område med gadekær

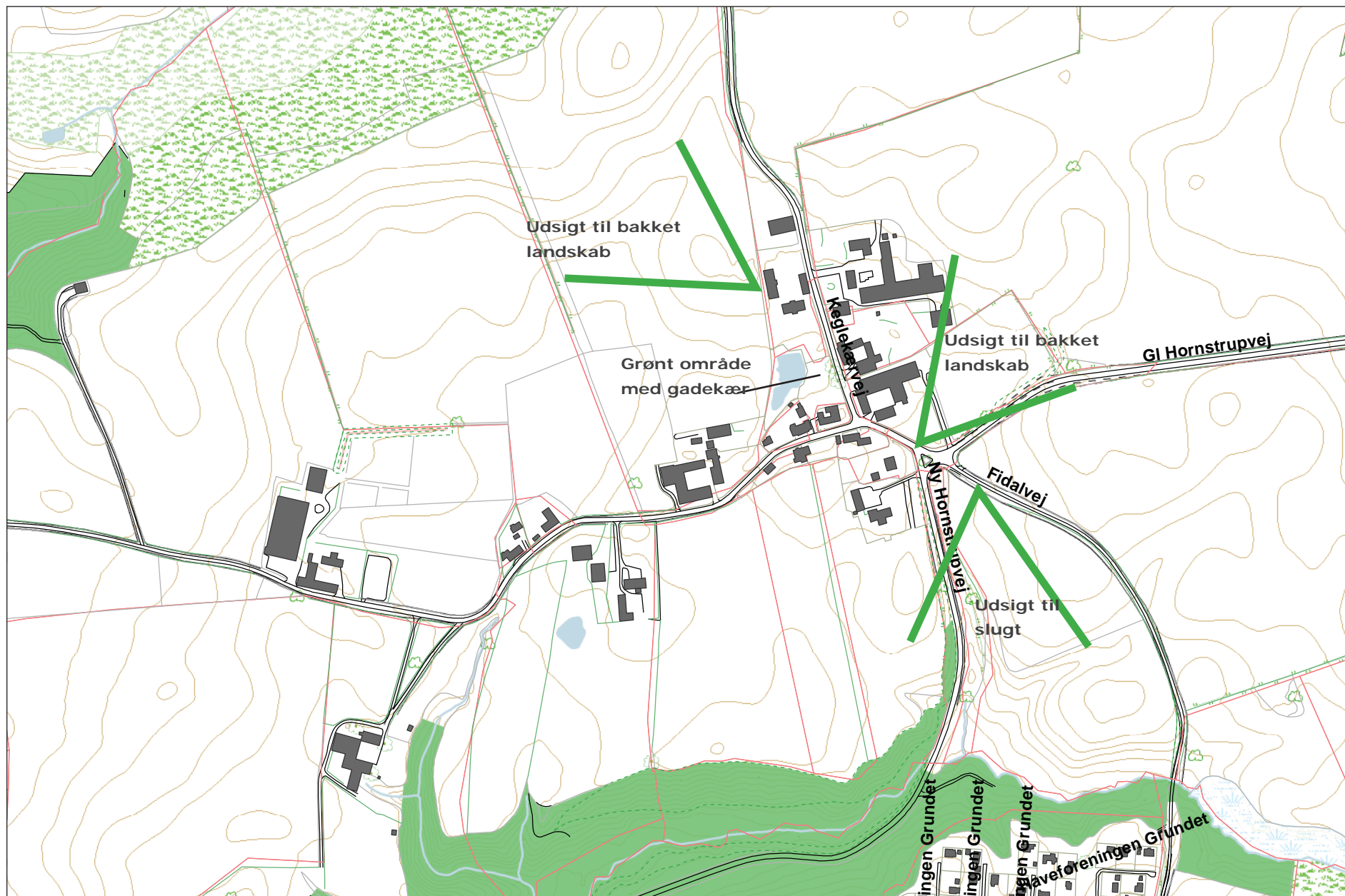

Gl. Hornstrupvej set mod vest

Gl. Hornstrupvej 113

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanrammer for Hornstrup

99.L.40 Hornstrup

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1. etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Der må ikke opføres ny bebyggelse i landsbyen udover bygninger, der er nødvendige for landbrugsdriften eller som genopførelse efter brand.

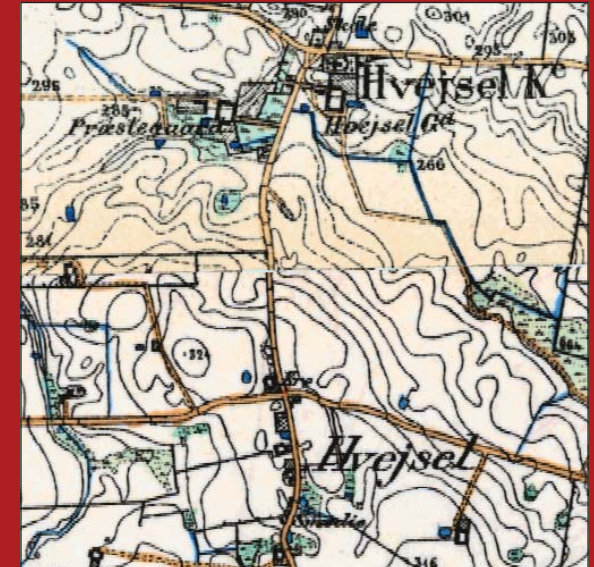
Zonestatus

Området er i landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Areal der ikke må udstykkes

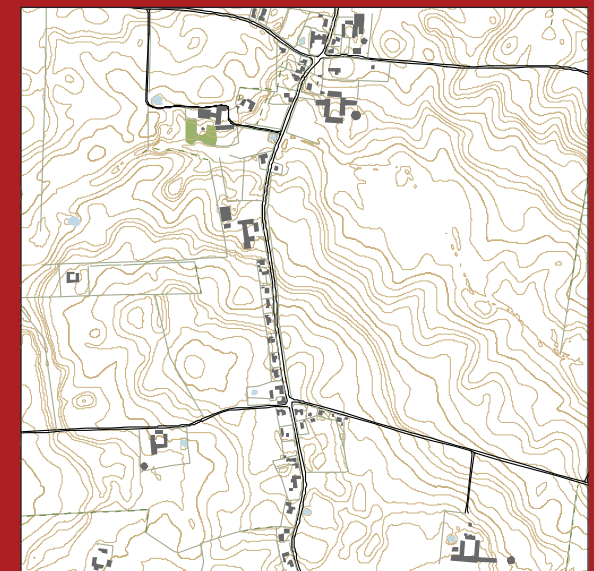
HVEJSEL

"Kan det da blive ved?", spørger den forbigående undrende sig selv på vej gennem landsbyen Hvejsel. Halvanden kilometer lang er den lille by, hvor så godt som samtlige huse ligger ud til vejen i den ene side. Ret beset består landsbyen af to lange landsbyer, der med tiden er vokset sammen, nemlig Hvejsel Kirkeby og Hvejsel.

Naturen omkring Hvejsel kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar, og naturen derfor på én gang mere varieret og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.plan.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hvejsel består af 2 landsbyer, der med tiden er vokset sammen. Hvejsel Kirkeby mod nord og Hvejsel mod syd. Den sydlige del er udvasket på grund af udskiftningen. Her er de udflyttede gårde erstattet af nyere huse fra 1900-tallet.

Hvejsel er derfor nu en langstrakt landsby med "hoved og hale". Hovedet er den oprindelige landsby med kirken, skolen og flere gårde. Halen er en ca. 1 km lang række huse på vestsiden af Hvejselvej.

Bygningerne

Kirken er en klassisk hvidkalket dansk landsbykirke i romansk stil. Skolen er opført i 1918 i Bedre Byggeskik-stilen og er tegnet af Frits Jensen. Hvejselgård, der ligger lige syd for kirken, har meget store og velholdte bygninger, der er synlige fra lang afstand sydfra. På Hvejselvej 44 ligger en meget speciel hvid 2-etagers villa.

Bygningerne i Kirkebyen bærer præg af at være bygget omkring år 1900. De er enten bygget i rødt tegl eller pudsede, nogle med murudsmykninger omkring vinduerne. Omkring det centrale kryds er der en ret stor åben plads, der giver god mulighed for at se kirken og skolen på passende afstand.

Bebyggelsen langs Hvejselvej er overvejende parcelhuse i rødt tegl med sadeltag. I krydset Hvejselvej / Gl. Tingvej ligger en hjørnebygning, der tidligere har rummet en købmandsforretning. I krydset har der også tidligere været en kro.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger højt i et småbakket landskab, og man kan se langt fra alle steder i landsbyen.

Generelt har landsbykernen en fin afgrænsning til landskabet med mange store træer, velholdte og smukke bygninger og haver. Mod syd afgrænses den af en lille bæk der adskiller de to "bydele". Langs Hvejselvej er der uafbrudt udsigt til landskabet mod øst.

Vigtigt at bevare

Skolen, præstegården, Hvejselgård, villaen Hvejselvej 44. De mange store træer. Det er også vigtigt at bevare adskillelsen mellem den nordlige og den sydlige del.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Landsbyen set fra nord

Hvejselvej 44

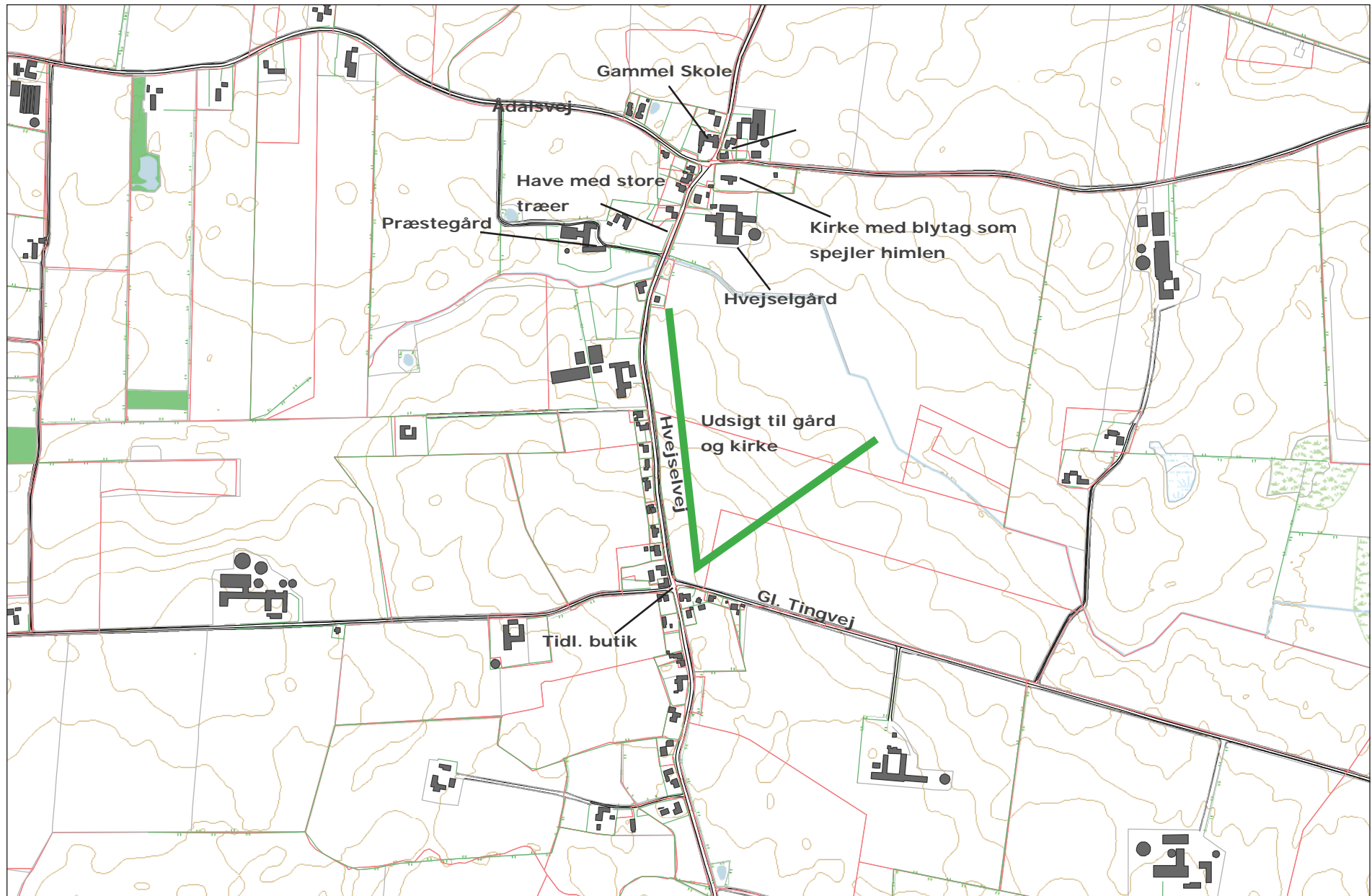

Hvejsel Skole

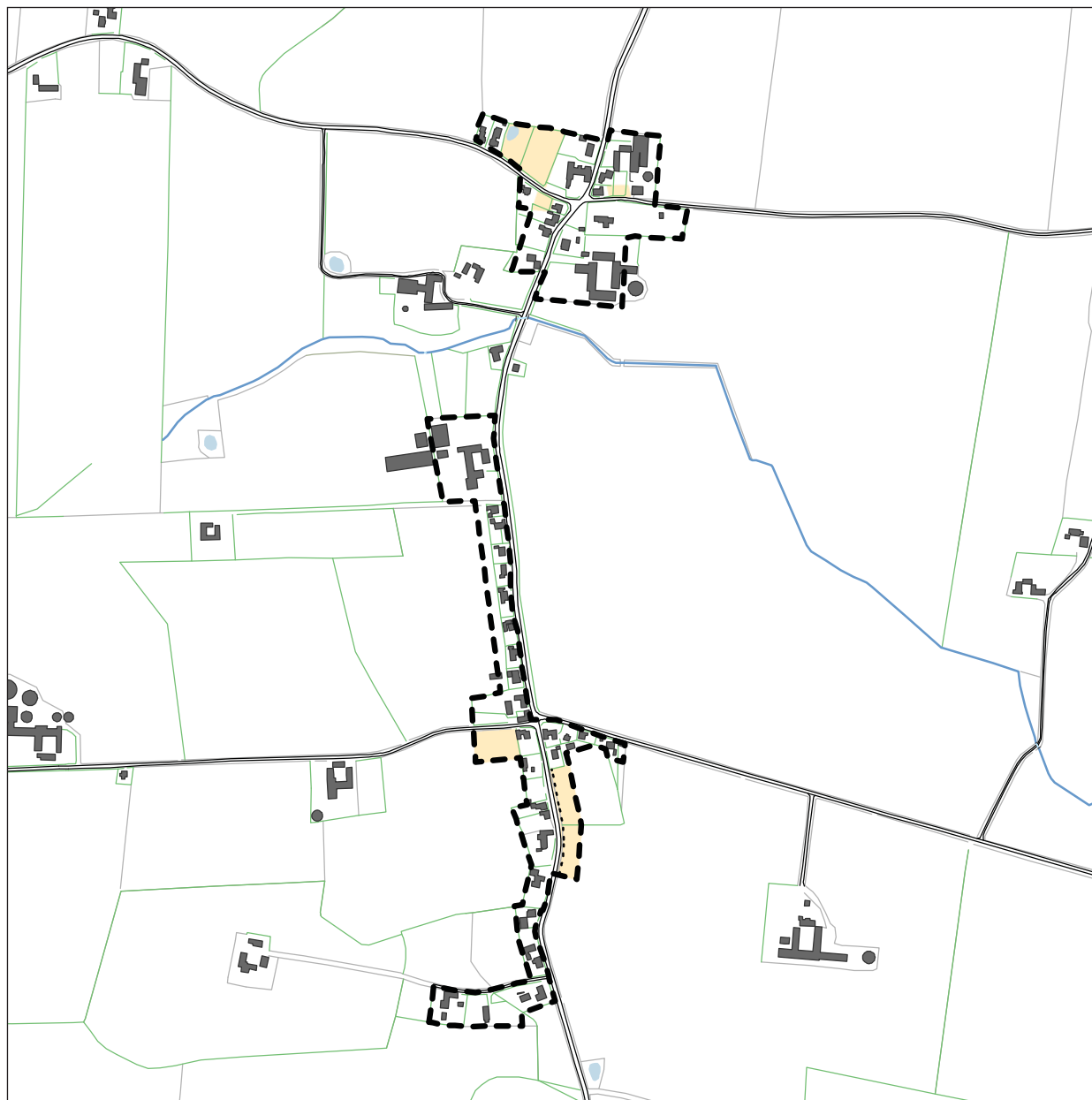

Hvejselgård og kirken set fra syd

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanramme for Hvejsel

99.L.9 Hvejsel

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af visse frivillige fredninger i kirkens omgivelser.

Inden for en afstand af 300 m fra kirken er området endvidere omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 19 vedrørende bygningshøjde.

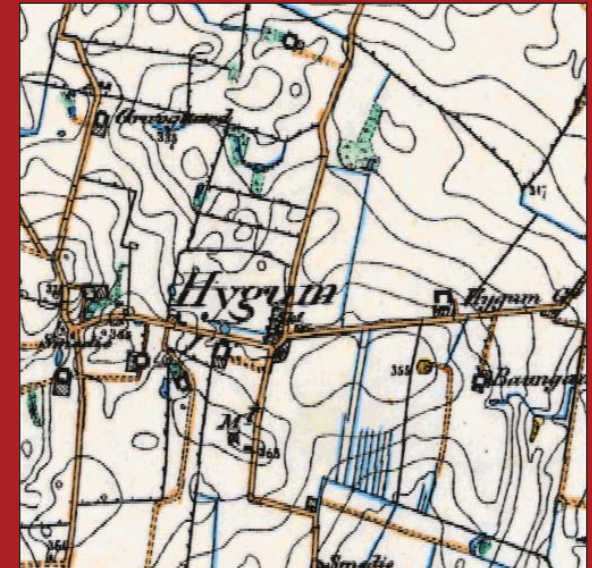
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

HYGUM

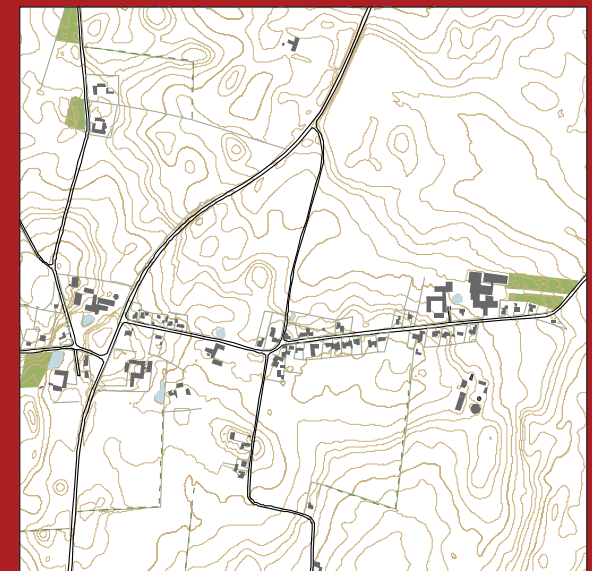
1870

Landsbyen Hygum består af fire led: Fra øst støder man først på kirken, der ligger omgivet af nogle få bygninger, dernæst en nyere beboelsesdel med parcelhuse og en fabrik, der har til huse i den nedlagte skole. Så kommer den historiske del med det tidligere elværk og det, der engang var Brugsen, og sidst men ikke mindst er der de gamle gårde omkring Tørringvej. En langstrakt lilleby med mange fine bygningsdetaljer, gode udsigtsforhold og gamle huse, der emmer af historie.

Naturen omkring Hygum kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger midt i et stort landbrugsområde med god landsbrugsjord og mange gamle gårde. De frodige marker tiltrækker masser af agerlandets fugle, såsom agerhøns, fasaner og i visse somre også vagtler. På disse kanter er lærkerne og viberne karakterfugle."

Fællesskabet er det vigtigste, siger en beboer gennem 17 år til Vejle Amts Folkeblad: "Man bor her ikke bare, vi har meget at gøre med hinanden, og kommer hos hinanden, når der er fødselsdage eller andre begivenheder..."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hygum er en meget langstrakt landsby, der ligger langs en enkelt vej, Hygumvej. Den rummer en del gamle gårde, der er flyttet ud fra den oprindelige landsby. Øst for gårdene er en husbebyggelse koncentreret langs Hygumvej.

Funktioner

Landsbyen er skåret over af Tørringvej. Vest for denne ligger 2 gårde og et par huse. Øst for ligger de øvrige gårde og en del tidligere byfunktioner som elværk og brugsforening, som i dag alle er nedlagt. Disse funktioner er koncentreret omkring krydset Saksmosevej/Hygumvej. Her er bebyggelsen ret tæt, og der findes også en butik for havemaskiner.

Længere mod øst består bebyggelsen mest af nyere 1-planshuse. Her findes også en mindre virksomhed, der fremstiller maskiner til slibning i metal. Virksomheden er startet i den gamle skole, men er siden udvidet flere gange. Desuden findes her byens gamle forsamlingshus, der i dag fungerer som bolig.

Kirken ligger for sig selv lidt øst for landsbyen.

Byggeskik og miljø

Landsbyens huse er bygget i 1 etage med udnyttet tagetage og sadeltag. Flere huse bærer præg af deres tidligere funktioner som f.eks. forsamlingshuset, skolen og den nedlagte brugsforening. En del huse er fra starten af 1900-tallet, heraf er flere pudsede og med bygningsdetaljer som gesimser. De nyere huse i byen fremstår i ren mursten.

Landsbyens huse ligger tæt ud til Hygumvej. Størstedelen med facaden ud til vejen. Beplantningen foran husene består for en stor del af hække, hvil-

ket giver landsbyen præg af at være et beboelseskvarter.

Gårddelen af Hygum virker mere som en spredt bebyggelse, idet gårdene ligger mere tilbagetrukket fra Hygumvej.

Vigtigt at bevare

Mange steder i landsbyen er der udsigt ud i landskabet. Derfor bør der kun ske begrænset huludfyldning og afrunding af landsbyen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hygumvej/Skovgårdsvej

Forsamlingshuset

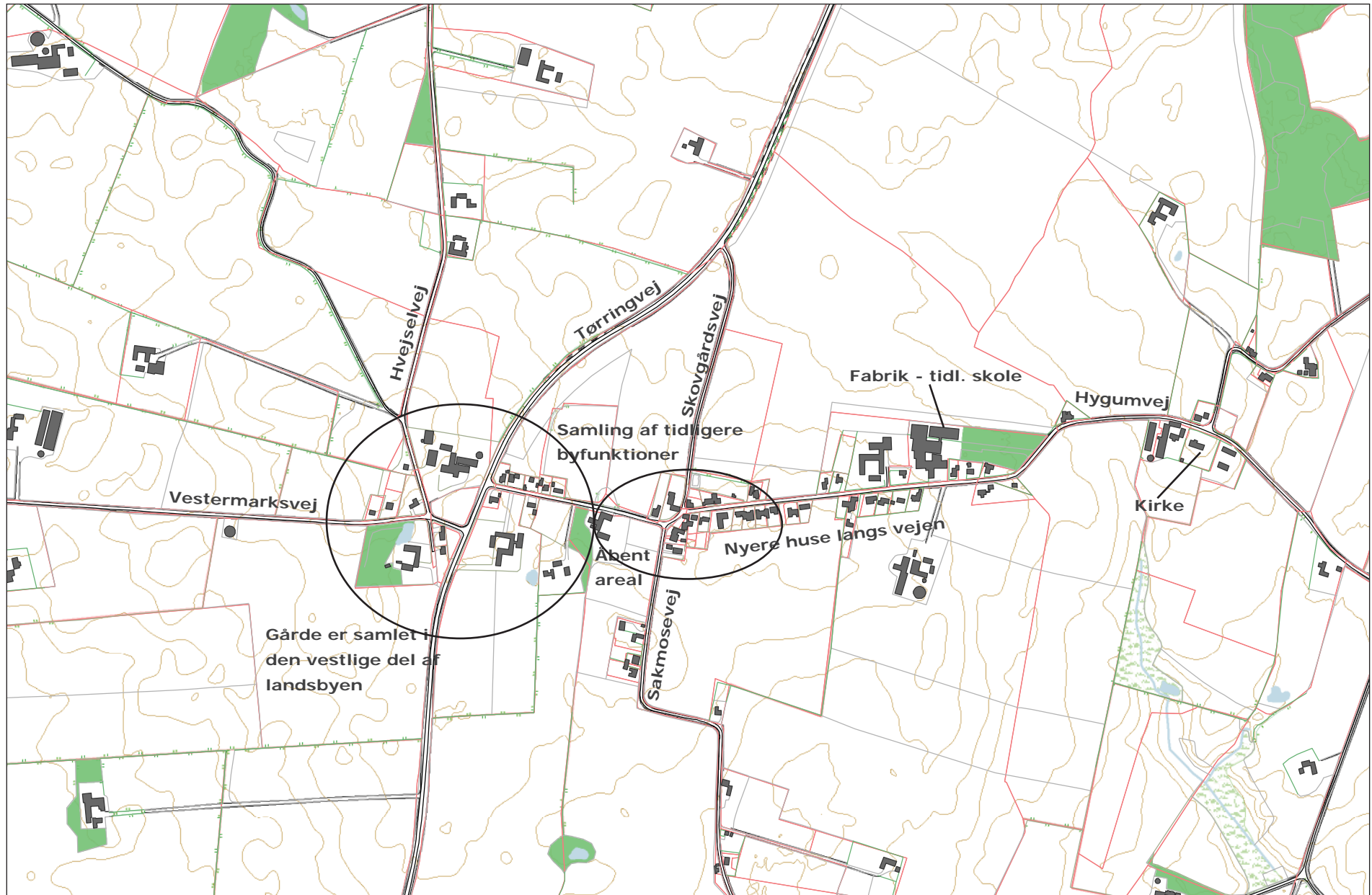

Hygumvej/Saksmosevej set fra vest

Den gamle skole

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Hygum

99.L.5 Hygum

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Bebyggelse skal opføres med 45 graders tag og med en facadehøjde på min. 3 m og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

For området gælder, at der for ny bebyggelse er tilslutningspligt til naturgas.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

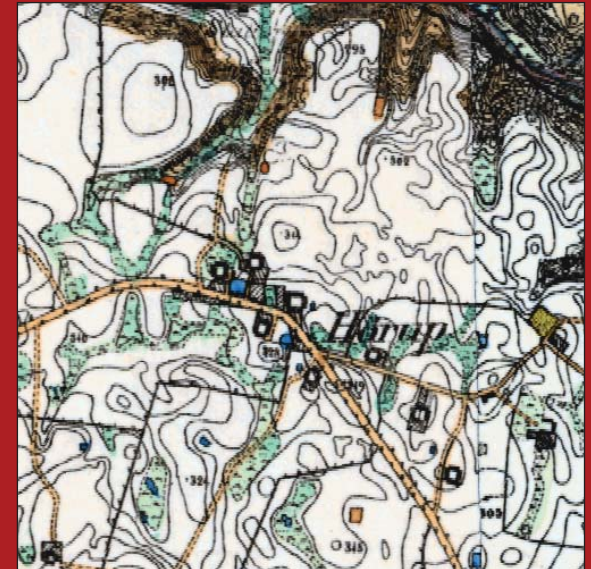
Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

HØRUP

© ABC Luftfoto

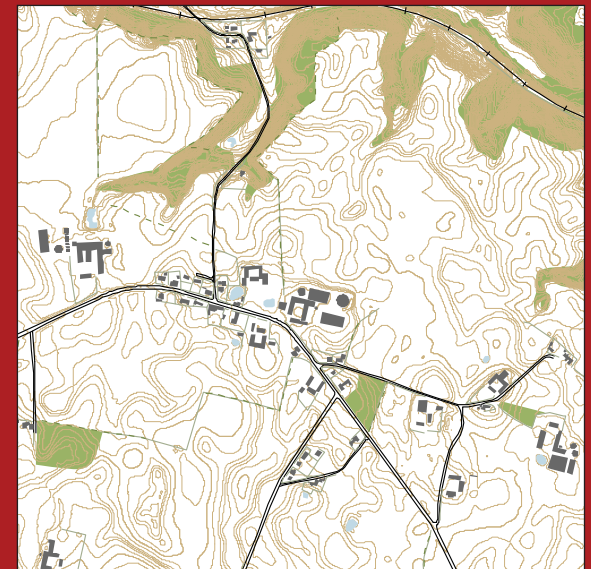
1870

Med en prægtig udsigt over Grejs Ådal ligger landsbyen Hørup ud til landevejen mellem Vejle og Jelling. Skolen, og hvad der ellers har været af byfunktioner, er lukket. Hørup fungerer i dag alene som boligby, belastet af støj fra hovedvejen.

Naturen omkring Hørup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: Skræntskovene omkring Jelling og Grejs Ådal er noget af det reneste og grønneste natur, vi har i Danmark. Vandet i åen har et varieret liv af rentvandskrævende smådyr, hvoraf flere er truede. Vandstær, isfugl og bjergvipstjert yngler her, hvor også odderen inden for de senere år er vendt tilbage. Læs mere: <http://www.vandognatur.dk>

En beretning om at gå i skole i Hørup omkring 2. Verdenskrig: www.landsbyhistorier.dk/by/hoerup.asp

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hørup er en landsby med præg af landevejsby. Flertallet af de udflyttede gårde er stadig på deres plads langs bygaden, Vejlevej, mens der er kommet en smule parcelhuse og enkelte gårde til. Der opstod i 1800-tallet enkelte funktioner som forsamlingshus, smedie og skole, men nogen egentlig bydannelse blev der ikke tale om. En årsag er nok at, afstanden til trinbrættet Hørup på Vejle-Herning-banen var for stor.

I dag er der ingen byfunktioner tilbage, og landsbyen er præget af den gennemkørende trafik på Vejlevej.

Landsbyen i landskabet

Mod nord er der en smuk udsigt mod Grejs ådal og skoven her. Mod syd er landskabet mere fladt.

Landsbyens muligheder

Der er indenfor de seneste år vedtaget 2 lokalplaner for mindre boligudstykninger. Heraf er den ene realiseret, forstået sådan at der gennemført udstykning.

Der bør ikke planlægges for yderligere udbygning.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Vejlevej ved Hørupvej

Den gamle skole

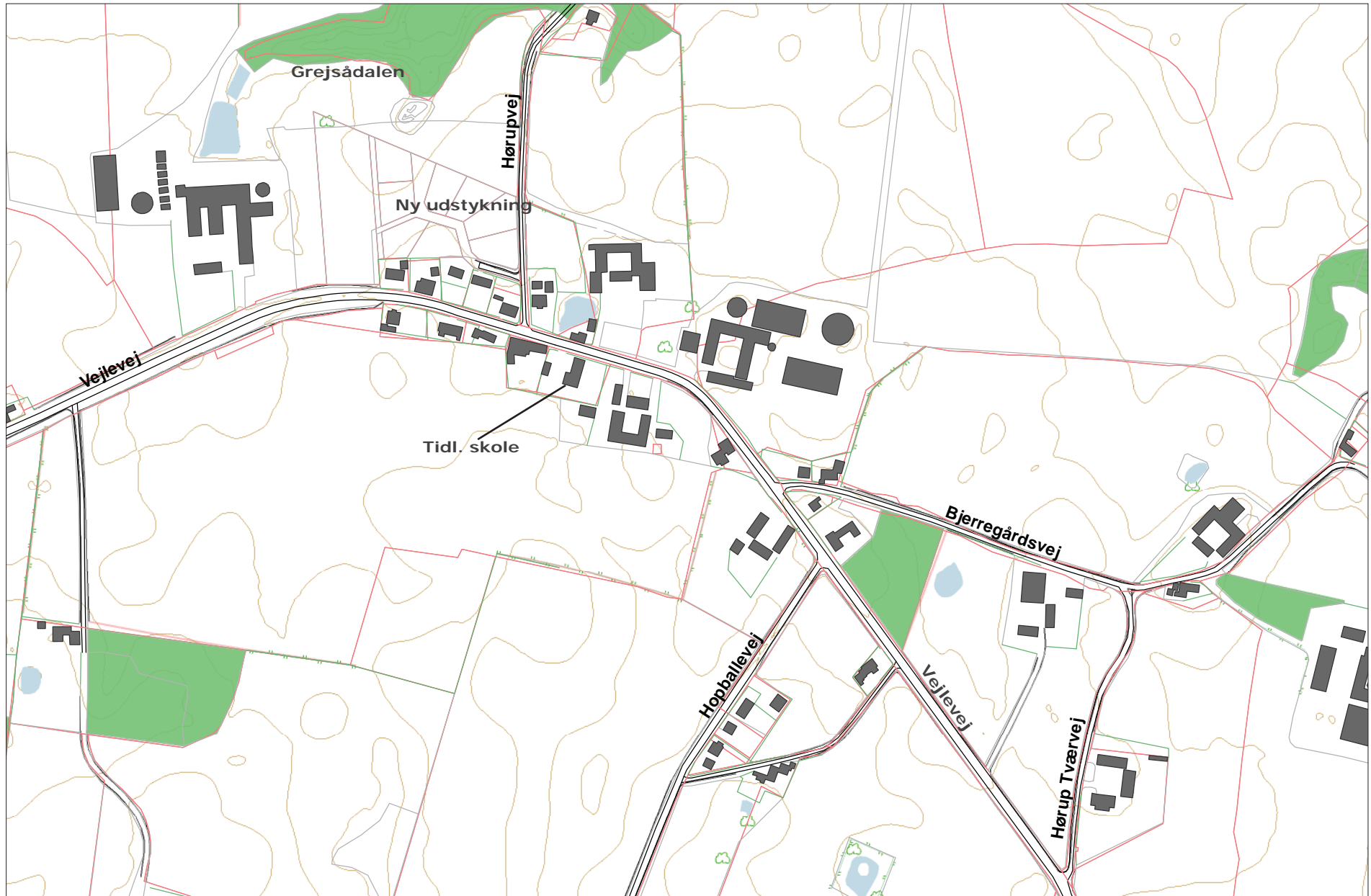

Vejlevej 101

Udsigt mod nord

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Hørup

99.L.8 Hørup

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 17 vedr. 300 m byggegrænser om større skove.

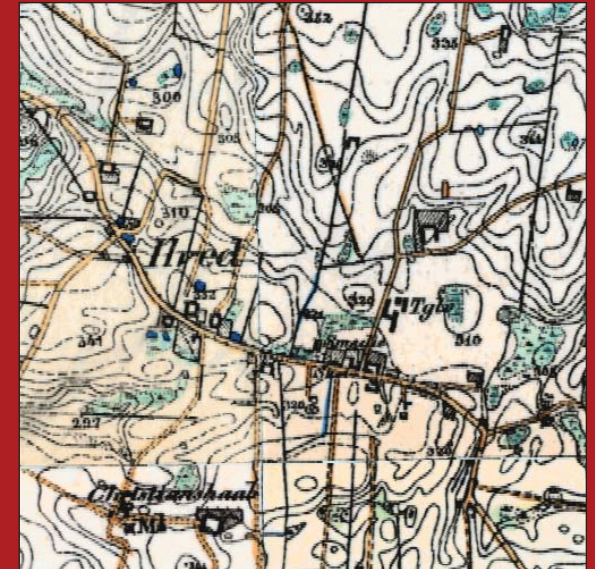
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

ILDVED

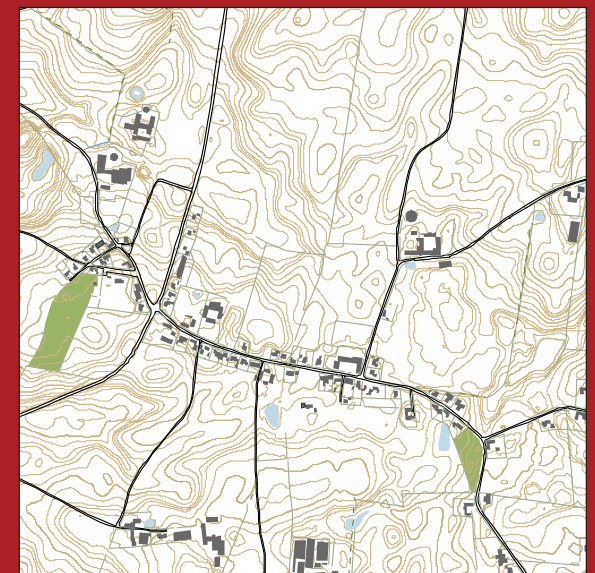

1868

En stor del af gårdene er flyttet ud af landsbyen, og ligger spredt i landskabet. Store træer og pauser i bebyggelsen skaber på én gang karakter, sammenhæng, og sikrer fine udsigtsforhold over det åbne land fra landsbyen Ildved. At beboerne i byen også har oplevelsen af at leve sammen i det fri, kan man læse sig til på landsbyens hjemmeside <http://ildved.blogspot.com>.

En beboer, der har boet i Ildved siden 2002, siger til Vejle Amts Folkeblad: "Det gode ved Ildved er de mange børn, muligheden for at mødes på sportspladsen, og de aktiviteter borgerforeningen laver."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Ildved er en meget langstrakt landsby, hvor bebyggelsen ligger langs den øst-vest vendte landsbygade, Ildvedvej. Tørringvej deler landsbyen op i en langstrakt østlig del og en lille klump af bebyggelse vest for vejen.

Den østlige del består i al væsentlighed af en række huse på hver side af vejen. Landsbyen er delvis kamudskiftet, delvis blokudskiftet. Ved kamudskiftning bliver gårde liggende i landsbyen, mens de blokudskiftede gårde er flyttet ud. De udflyttede gårde er gennem tiden blevet erstattet af boliger og byfunktioner.

Landsbyens miljø

Både nyere og ældre bebyggelse ligger generelt tæt ud til landsby-gaden. Det er meget karakteristisk, at selv nyere huse fra omkring 70'erne er blevet bygget forholdsvis tæt på vejen, kun adskilt af en lille forhave. Det skaber et forholdsvis tæt gaderum langs Ildvedvej.

Flere steder langs Ildvedvej skaber "huller" i bebyggelsen udsigt ud i landskabet nord og syd for landsbyen. Der er flere store træer ud til Ildvedvej. Træerne er en vigtig del af bybilledet.

Landsbyens huse

Vest for Tørringvej ligger Ildved Kirke, der er bygget i 1908.

Ved krydset mellem Ildvedvej og Haugevej ligger en ældre skole. Her ligger også den tidligere brugsforening.

De fleste bygninger er opført i én etage med udnyttet tagetage, men der er også enkelte bygninger i 2 etager, alle med sadeltag.

Den tidligere skole på Ildvedvej 36 er under ombygning.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Ildvedvej set mod øst

Ildvedvej set mod vest

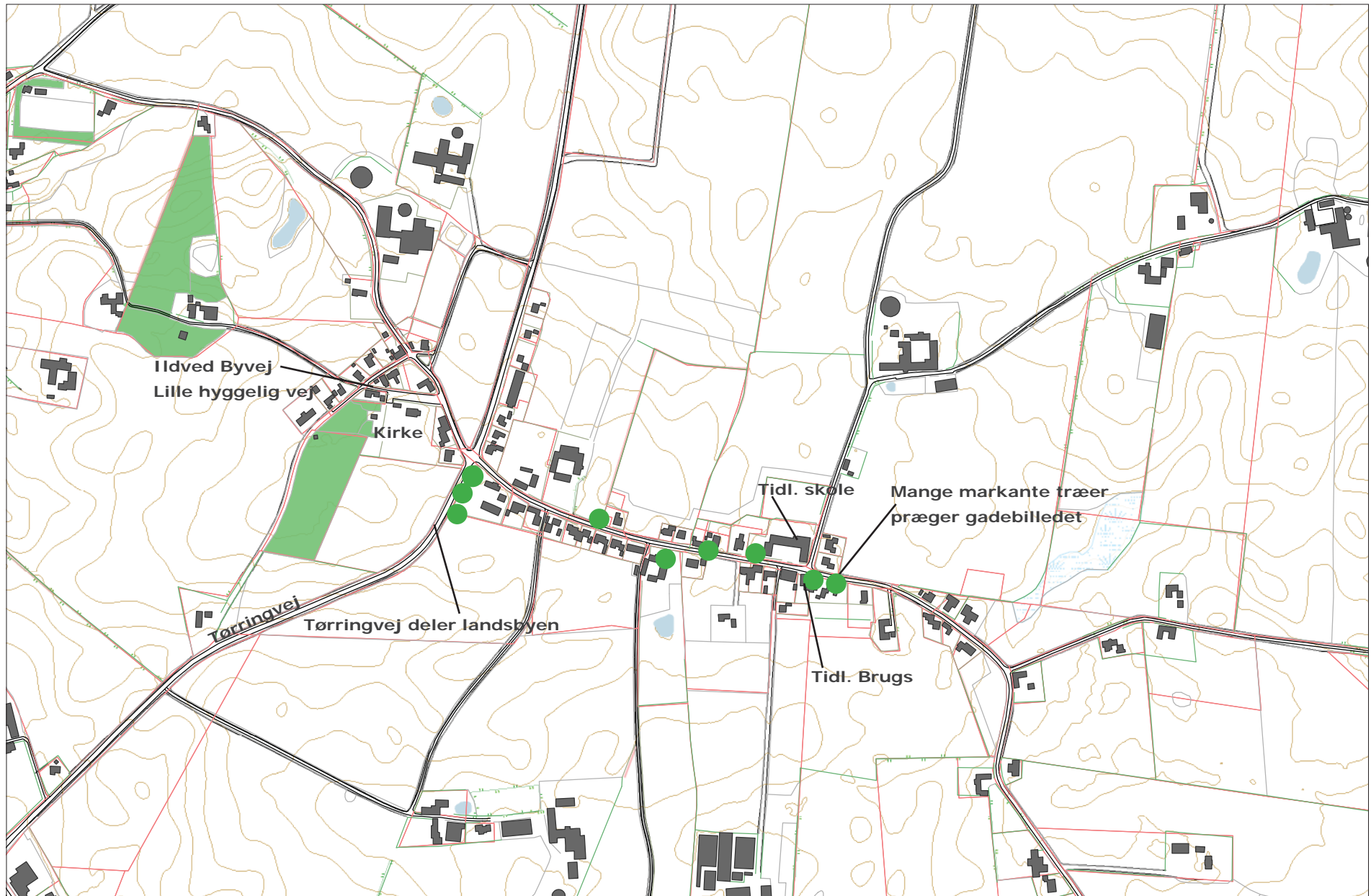

Ildved Kirke

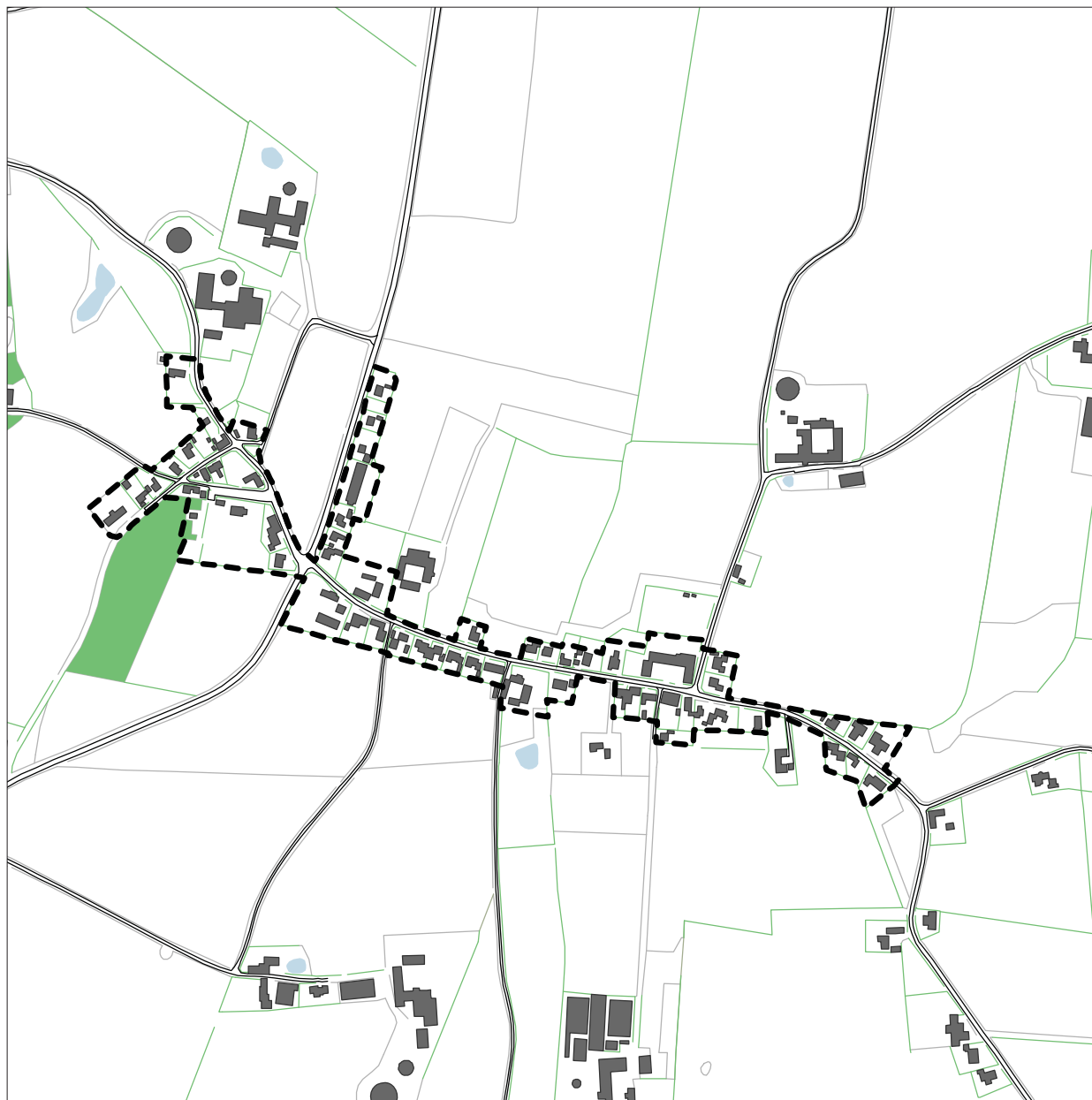

Ildvedvej ved Tørringvej

Eksisterende forhold

Kommuneplanramme

Ny kommuneplanramme for Ildved

99.L.6 Ildved

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af visse frivillige fredninger i kirkens omgivelser.

Indenfor en afstand af 300 m fra kirken er området endvidere omfattet af bestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens § 19 vedrørende bygningshøjde.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

JENNUM

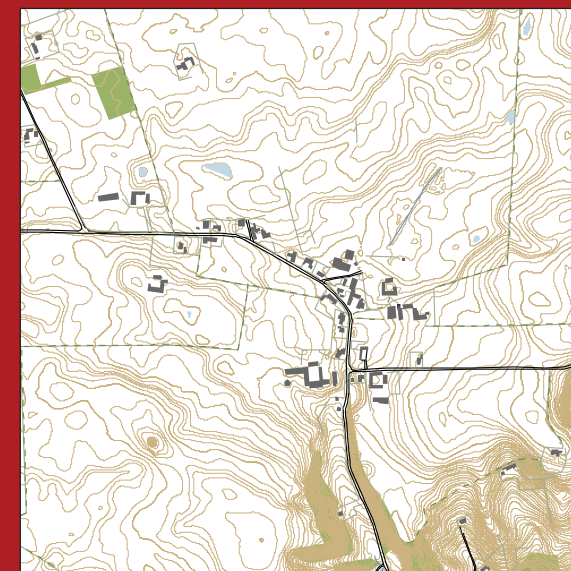
1886

På toppen af Vejle Ådals nordskrænt ligger landsbyen Jennum, som kan dateres tilbage til 1478. En autentisk landsby der kun er sparsomt udbygget gennem de seneste århundreder. Gadebilledet tegnes af århundredgamle stengærder, bygget af marksten. Beboerne i Jennum kan desuden købe ind i en lokal brugs, der også har tankstation.

Naturen omkring Jennum kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige op og ned ad Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb."

Til Vejle Amts Folkeblad siger en beboer gennem 28 år: "Det er vigtigt, at vi alle støtter op om butikken, og ikke bare nøjes med at købe en pakke gær hver dag."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Jenum er en slynget vejby, der kan dateres tilbage til 1478. Der er kun sket begrænset tilvækst i landsbyen, hvilket betyder, at landsbymiljøet i høj grad er bevaret.

Bygningerne

Brugsen er fortsat i brug. Den gamle skole er indrettet til bolig, men er stadig genkendelig som en landsbyskole med klasselokale i den ene ende og lærerbolig i den anden. Der er ikke særlige fælles-træk ved huse og gårde. Gårdene ligger typisk lidt tilbage fra vejen med en allé op til gårdspladsen / porten. De fleste gårde og huse ligger ud til Jenumvej.

Funktioner

Jenum har gode servicefunktioner i forhold til størrelsen, da der både er en Brugs og en tankstation.

Landsbyens miljø

Der er mange store træer, der giver især den østlige del af landsbyen et grønt præg. Særlig markant er et stort træ på Hjørnegårdens gårdsplads og en lindeallé op til Jenumgård. Langs stikvejene op til Mosegård og Hesselballegård, samt langs skolens grund, er der stengærder, som er en vigtig del af kulturmiljøet.

Landsbyen i landskabet

Der er flotte kig til landskabet mod nord fra markvejen bagved Hjørnegården og mod syd fra Jenumvej mellem Brugsen og den gamle skole. Jenum ligger på kanten af skrænten nord for Vejle Ådal. Selve landsbyen ligger i forholdsvis fladt terræn. Fra den nordlige del er der god udsigt over det forholdsvis kuperede terræn mod syd til Haraldshøj og levn fra andre gravhøje.

Ankomsten til Jenum fra syd forløber gennem en slugt i skoven, hvilket er med til at markere den grønne struktur og landsbymiljøet.

Vigtigt at bevare

Den høje beplantning langs Jenumvej er med til at skabe et tæt landsbymiljø i den sydlige del af landsbyen. Stengærderne er meget karakteristiske for Jenum og er værd at bevare.

Det åbne stykke land mellem Brugsen i vest og den gamle skole åbner op for en unik kontakt med landbrugslandskabet og gravhøjen Haraldshøj. Der bør ikke bygges på dette sted.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Stengærde i indkørsel

Kontakt til landskabet øst for Brugsen

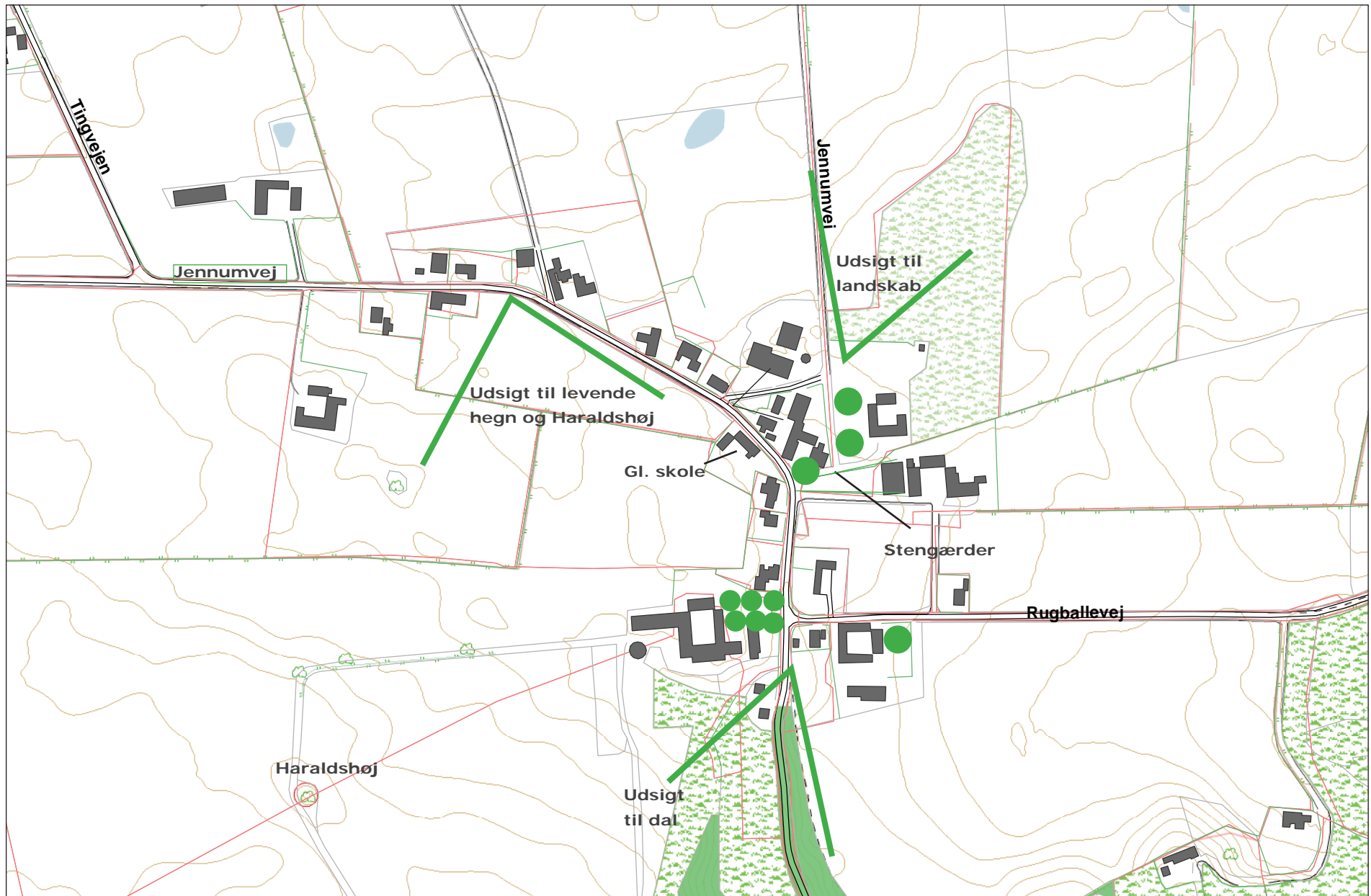

Stengærde foran den gamle skole

Jenumvej 148

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Jennum

99.L.33 Jennum

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er i landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Miljøforhold

Stengærder skal bevares.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

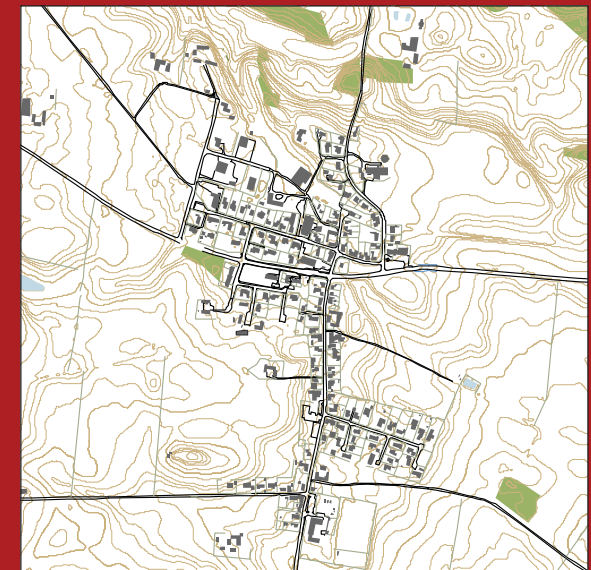
KOLLEMORTEN

Den tidligere stationsby Kollemorten menes at være grundlagt i middelalderen, og bestod oprindeligt af tre-fire gårde, der har ligget ud til den jyske hærvej. Ad denne har bønderne gennem århundreder drevet deres stude til marked i bl.a. Nordtyskland, så det har været oplagt at bygge gårde tæt ved Hærvejen. I 1688 havde landsbyen 11 gårde, og i dag har 300-400 mennesker adresse i Kollemorten.

Naturen omkring Kollemorten kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Det midtjyske Søhøjland begynder heroppe nord for Kollemorten. Løvskov, nåleskov, søer, åer, moser og heder med alt, hvad dertil hører af rigt dyreliv, vilde bær og gode svampesteder. Her udspringer også både Danmarks længste å, Gudenåen og Danmarks vandrigeste å, Skjern Å, der løber mod henholdsvis øst og vest henover den jyske højbjerg."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Den oprindelige landsby har bestået af tre-fire gårde hvoraf to fortsat eksisterer. Derfra har landsbyen udviklet sig som en vejkryds- og stationsby.

Kollemorten var station på jernbanen Horsens-Thyregod i perioden 1929 til 1960, hvor banen blev nedlagt. Men bortset fra gadenavnet Banevænget er der kun få synlige spor af jernbanen. Stationsbygningen er i dag ombygget til bolig.

Det meste af byen er udbygget, efter at banen blev nedlagt. En del af byvæksten skyldes, at der i en årrække lå en større militær arbejdsplads (radarstation) i nærområdet.

Hvor baneterrænet har ligget, er der i dag en grøn kile, der går ind i byen fra nordvest. Midt i dette areal ligger en stor forfalden lagerbygning. Nord for arealet er der et meget smukt kuperet landskab med græsningsarealer og små grupper af løvtræer.

Kollemortenvej skærer landsbyen over i 2 dele. Det er ikke særlig tydeligt, at man kører igennem en landsby, når man kører ad Kollemortenvej, idet landsbyen nærmest "vender ryggen til".

Bygningerne

Der er kun få markante bygninger i Kollemorten. I krydset Banevænget / Hærvejen ligger to huse, der synes at have rummet butikker, som nu er lukket. Byens eneste fungerende butik er en "Kwik Spar" (Kollemorten Købmandsgård), der ligger i en nyere bygning ved Kollemortenvej. Foran butikken er der et tankanlæg.

Stationsbygningen findes endnu, men dens oprindelige byggestil er ændret en del og den er i dag omkranset af parcelhuse. Den ligger på Banevænget 20.

Kollemorten set fra luften, mod vest. Det tidligere banetrace kan anes i kornmarken.

Mejeriet, Hærvejen 250, anvendes i dag til autoværksted. Den historiske bygning er desværre i dårlig stand. Landsbyens forsamlingshus ligger på Hærvejen 237 og virker velholdt. Den tidligere skole i den sydlige udkant af byen er lukket. Den ejes fortsat af Vejle Kommune og bruges til forskellige kulturelle formål og til børnehaver. Desuden bruges faciliteterne også af campingpladsen.

Nord og syd for landsbyens kerne er der flere villaveje med parcelhuse og rækkehuse fra 60'erne og fremefter.

Bebyggelsen langs Hærvejen består af tætliggende gadehuse, der ligger tæt ud til vejen. Husene er fra begyndelsen af 1900-tallet, de er ikke særlig store, og kun få er udsmykkede med bygningsdetaljer.

Landsbyens miljø

Der er flere grønne arealer i landsbyen. Men ingen af dem er indrettet på en måde, der indbyder til ophold eller aktivitet. I den vestlige ende af Banevænget er der i forbindelse med en vejforlægning opstået et restareal.

Landsbyen i landskabet

Nord for landsbyen er der et meget smukt kuperet landskab med græsningsarealer og små grupper af løvtræer. Fra det tidligere baneterræn er der en fin udsigt til dette landskab. Herfra er det også muligt at vandre ad det gamle jernbanetrace nordpå. Denne sti er dog ikke skiltet. Derimod er Hærvejen, der løber gennem Kollemorten fra nord til syd, en national vandrerrute. Men ruten er på denne strækning offentlig vej.

Landsbyens muligheder

Der er 3 ledige byggegrunde i eksisterende udstykninger. Det gamle mejeri kunne evt. på sigt ombygges til spændende boliger. Derudover kan der etableres ca 4 grunde på et attraktivt areal øst for Hærvejen.

Vigtigt at bevare

Mejeriet. Stationen. Kontakten til landskabet mod nord.

Vigtigt at forbedre

Flere steder er der behov for, at sporene efter lukkede butikker i husenes facader fjernes, ved at der mures op og etableres døre og vinduer, der svarer til den nuværende anvendelse.

Det tidligere baneterræn kunne udnyttes til et grønt område med henvisninger til områdets historie. Lagerbygningen, som opdeler området, kunne fjernes til fordel for et grønt område.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Lagerhal på det tidligere baneterræn

Restareal ved Kollemortenvej

Hærvejen nord for Kollemorten

Tidligere butik på hjørnet Hærvejen / Møllevej

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Kollemorten

99.L.25 Kollemorten

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

KOLLERUP

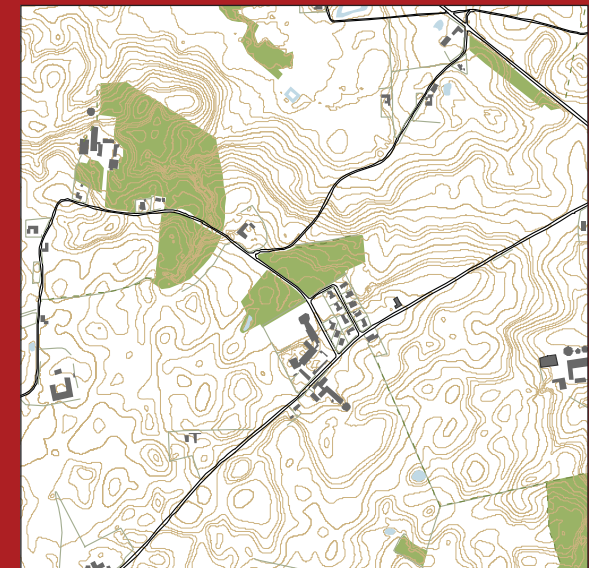

Det, der i forgangne århundreder var landsbyen Kollerup, er i dag opløst, efterhånden som gårdene er blevet sammenlagt eller nedlagt. Landsbyens nye centrum er Kollerup Skole, bygget i 1962 og udvidet flere gange siden. Læs om skolen på: www.kollerupskole.dk. Skolen i Kollerup ligger i dag omgivet af nyere villaer, heriblandt et par tidligere tjenesteboliger, og den får elever fra flere omkringliggende landsbyer, heriblandt Hvejsel og Vindelev. Fra de seneste parcelhusudstyknings i landsbyen er der udsigt over Feldmosen.

Naturen omkring Kollerup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger i et værdifuldt agerland med mange forskellige afgrøder. Området er dejligt afvekslende med flere mindre skove og stor variation i flora og fauna."

En beboer gennem 19 år værdsætter især, at byen både har skole og multihal: "Det giver liv, for eksempel når man bliver vækket om morgenen af orienteringsløb ned ad gaden."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Del af forslag til tillæg til Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune vedr. 45 mindre landsbyer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Landsbyens ramme i kommuneplanen omfatter skolen og en lille villabebyggelse omkring denne. Den oprindelige landsby er ikke omfattet af rammen. Gårdene i landsbyen er udflyttet, så landsbyen er opløst.

Skolen er oprindeligt opført i 1962 og er senere udvidet flere gange, senest i 1999. Skolen betjener et større landområde i den nordlige del af tidligere Jelling Kommune.

De 3 boliger nærmest skolen er opført som tjenesteboliger til skolen. Efterfølgende er der udstykket 2 boligveje: Hasselvej og Nøddevænget. Nøddevænget er i foråret 2010 kun delvis bebygget.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kollerup set fra vest

Skole og hal

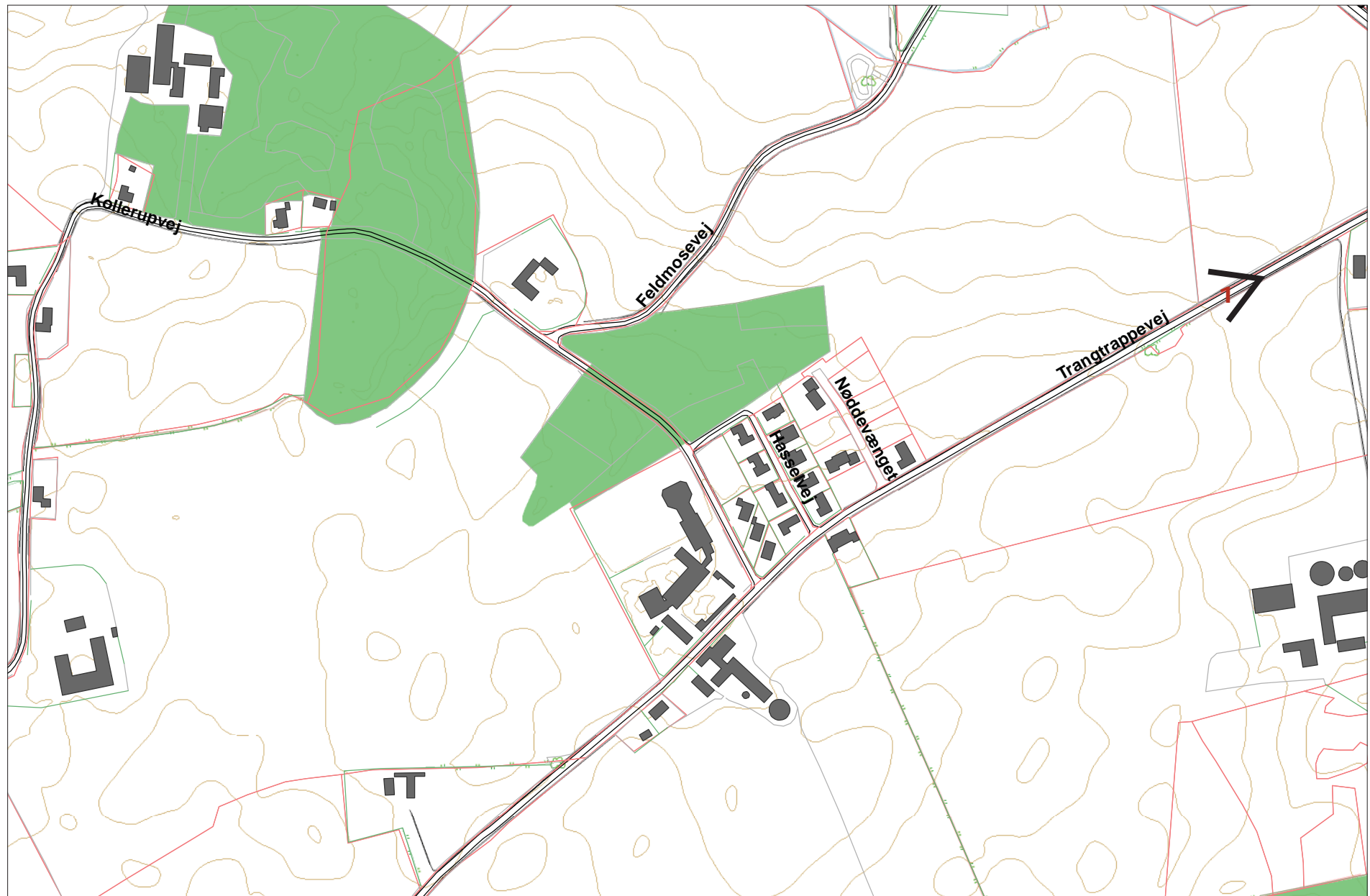

Nøddevænget

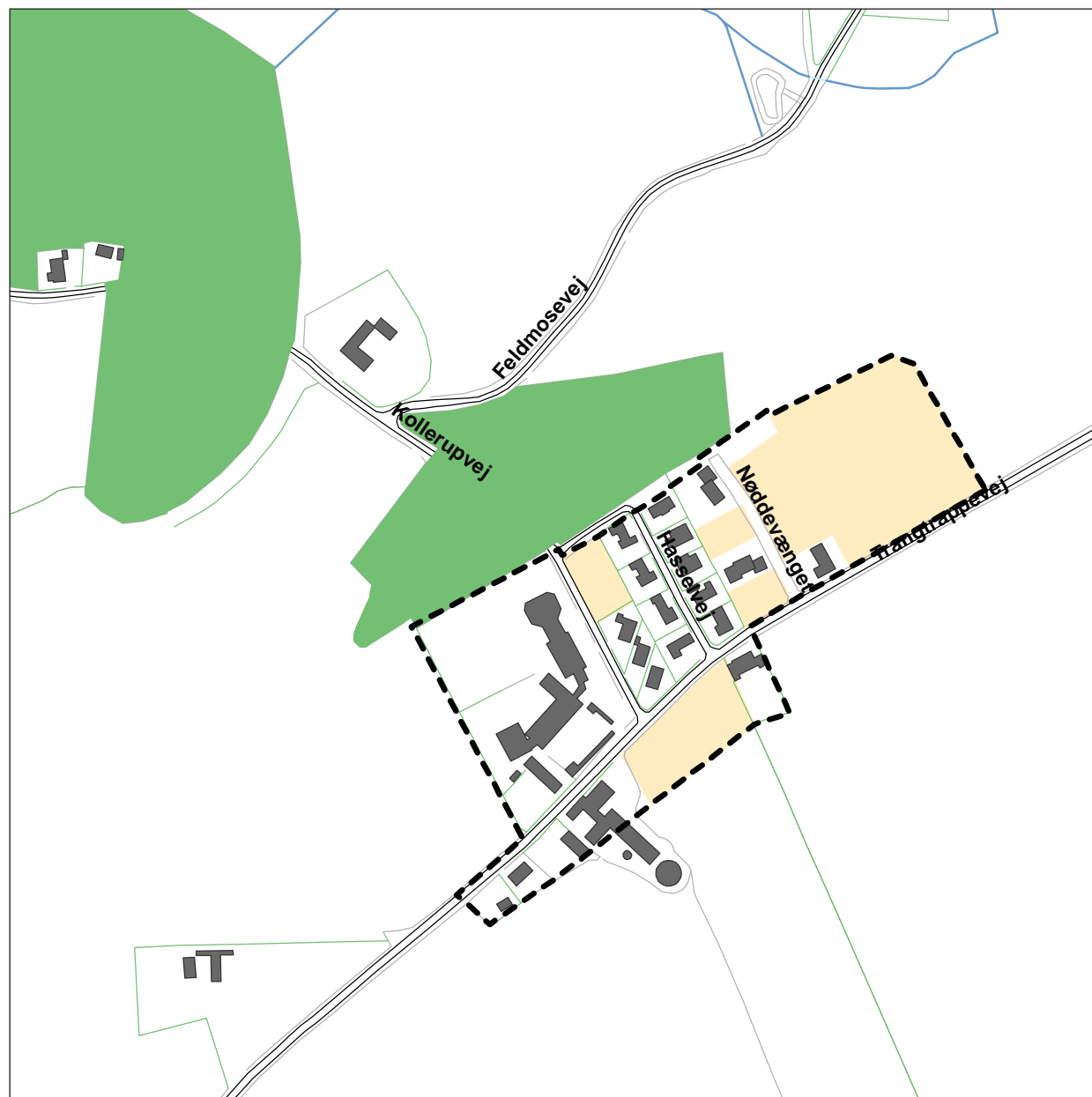

Hasselvej

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Kollerup

99.L.10 Kollerup

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Området skal planlægges med særlige forholdsregler for beskyttelse af grundvandet. En del af området er udpeget til økologisk forbindelsesområde.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

KÆRBØLLING

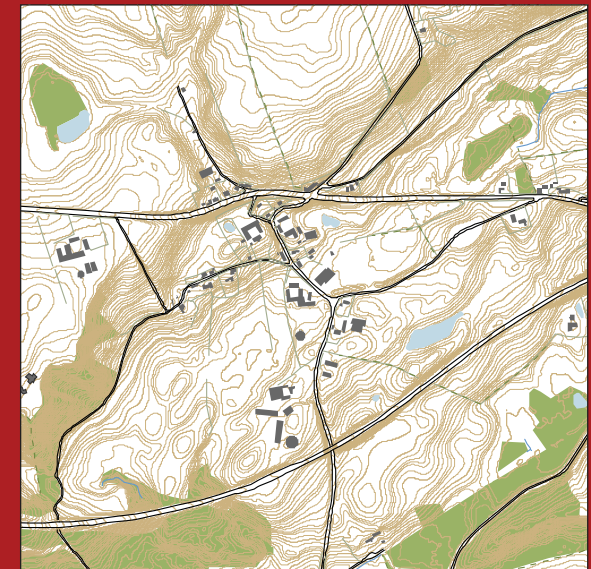

På en sydvendt skrænt med udsigt over den frodige Vejle Ådal ligger Kærbølling, en velbevaret landsby, der kan dateres tilbage til 1460 og rummer mange fine eksempler på østjysk byggeskik. De fleste huse i byen er fra 1800-tallet.

Naturen omkring Kærbølling kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Det frodige bakkede landskab i Vejle Ådal er både udfordrende og varieret – rigt på historie og naturoplevelser. Tæt ved Kærbølling finder vi blandt andet Tørskind Grusgrav med landskabsskulpturer af danske Robert Jacobsen og franske Jean Clareboudt. Helligkilde Skov, kildevæld i massevis og fremragende fiskevand."

En beboer der bor på en gård, der har været i familiens eje i 8 generationer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Det er vigtigt at bevare både naturen og de gårde, der er her....Og det med at have et erhvervsliv er sådan set godt nok...."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Kærbølling kendes tilbage til 1460 og kan karakteriseres som en slynget vejby, hvor gårdene ligger langs det nord-sydgående vejforløb. Nord herfor ligger en mindre samling af huse langs Vejlevej. Langs Vestervej ligger en række små huse tæt ud til vejen. Kærbølling er kun blevet udvidet med et par huse siden 1800-tallet og har derfor en velbevaret struktur.

Landsbyen ligger på en sydvendt skrænt med udsigt over Vejle Ådal, og terrænforholdene dominerer bybilledet.

Langs Kærbøllingvej ligger gårde og enkelte huse. Landsbyens kerne er stærkt præget af en stor vognmandsforretning. Den tidligere brugsforening Vejlevej 55 er nu antikvitetsbutik. Derudover er der ingen servicefunktioner tilbage.

Bygningerne

Der ligger flere fremtrædende gårdanlæg i Kærbølling, der sammen med høje træer og beplantning giver et landsbypræg.

Gårdene er bygget i røde teglsten, på sokler af granitkvadre. Den østjyske byggeskik skinner igennem i gårdenes fælles træk. Længerne er bygget med lav trempel som flere steder understreges af et hvidt gesimsbånd. I gavlene ses vinduespartier, der består af en rundbuet blænding med to-tre rundbuede vinduer. Gårdene Kildegård og Enghavegård er særligt velbevarede.

Husene i landsbyen er bygget i starten af 1900-tallet. En del bygninger er kraftigt ombyggede, det gælder bl.a. de fleste af husene langs Vestervej. Vejlevej 45 og Kærbøllingvej 5 har begge en stor husdybde og et tag med lav hældning og trempel. Endvidere har de begge det samme

karakteristiske murstensbånd i gavlen. Kærbøllingvej 5 er desværre blevet vandskuret, hvorved den oprindelige byggestil er sløret.

Landsbyens Miljø

I den nordlige del af Kærbøllingvej dannes byens rum af 2 store gårde, et par enkelte huse, samt terrænspring. Mod syd går bebyggelsen og tætheden i opløsning, da gårdene ligger trukket lidt væk fra vejen. Et karakteristisk træk, der går igen flere steder, er stengærder, der optager terrænforskellen mellem vejen og grunden. Derudover er der mange velholdte haver. Vognmandsforretningen dominerer indtrykket af landsbyen.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger i mange niveauer i det meget kuperede terræn. Der er mange fine kig til landskabet. Især til dalen mod sydvest

Vigtigt at bevare

Bygningerne i østjysk byggeskik. Herunder det synlige murværk, som ikke kan genskabes hvis det bliver vandskuret. Udsigtskilerne ud i landskabet.

Vigtigt at forbedre

Etablere afskærmende beplantning omkring vognmandsforretning.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kærbøllingvej 1

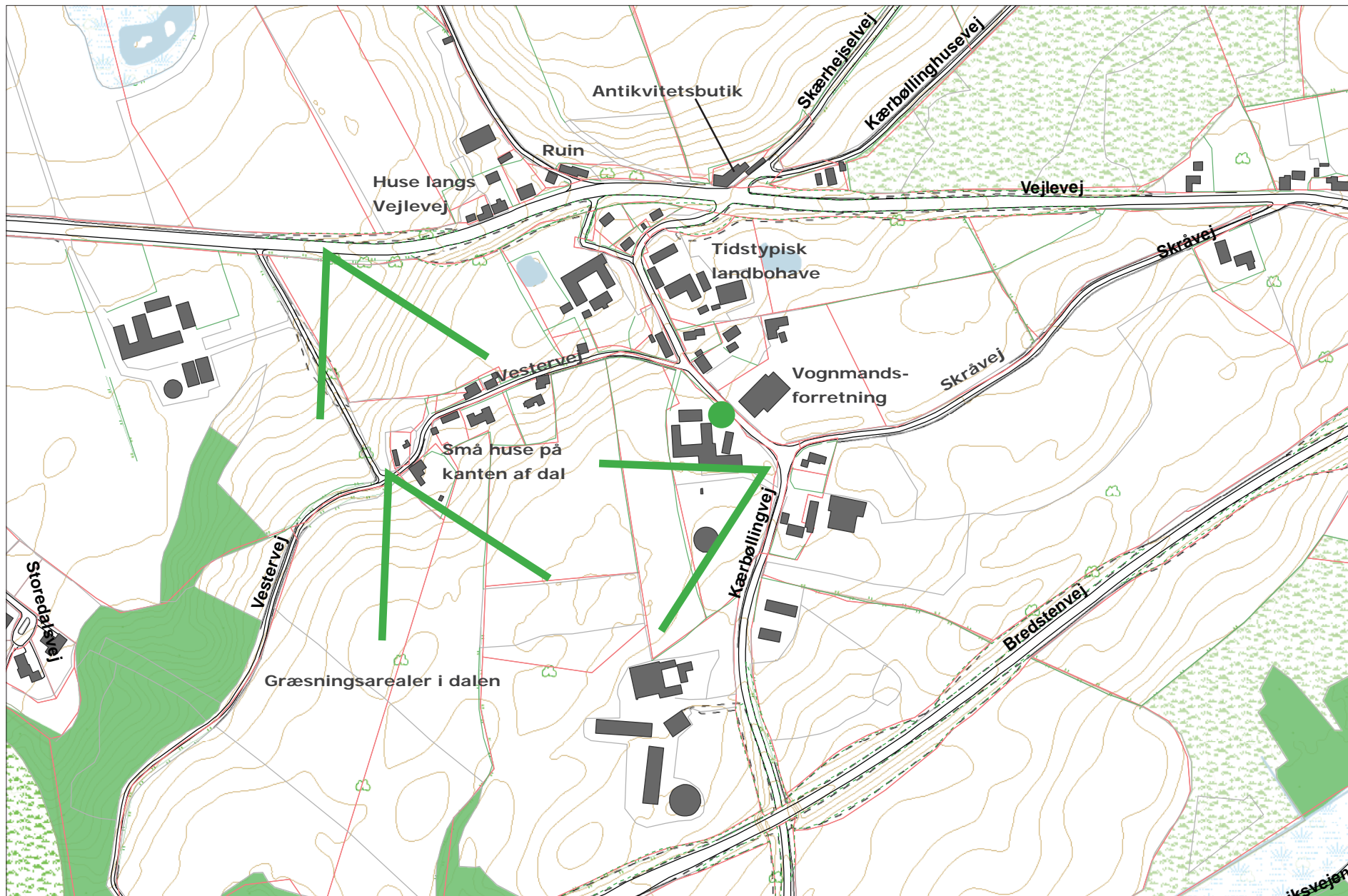

Udsigt mod sydvest

Udsigt mod syd fra Vejlevej

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Kærbølling

99.L.12 Kærbølling

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

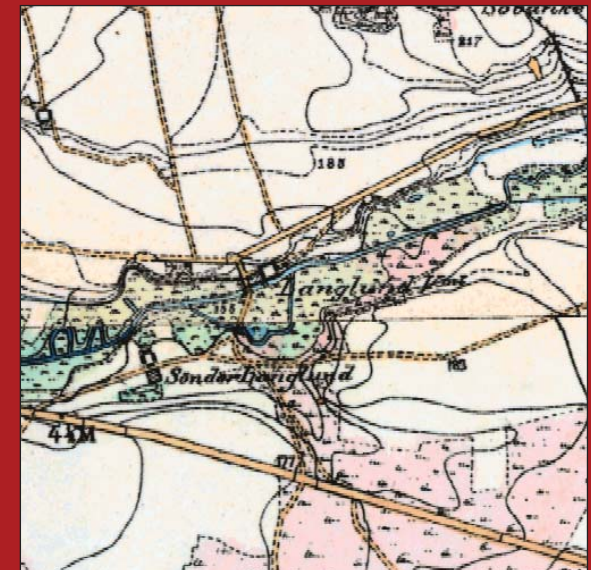
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

Mulighed for udstykning af byggegrunde

LANGELUND

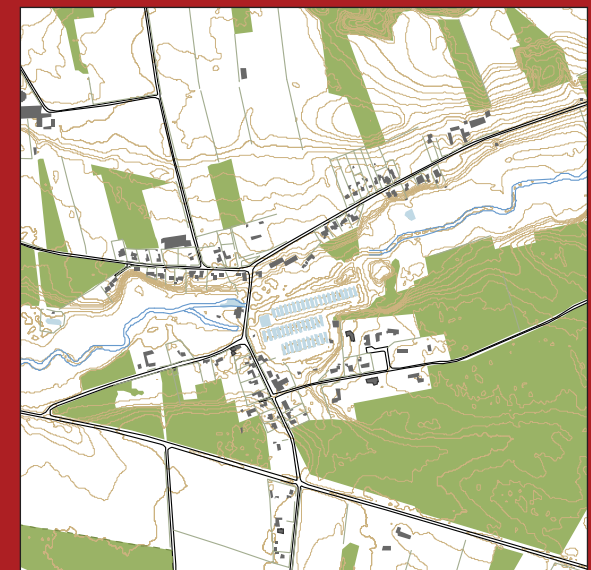

Engagementet og aktivitetsniveauet er legendarisk i de to attraktive hedelandsbyer Grønbjerg og Langelund. Langelund er opstået omkring vandmøllen, der allerede i 1664 lå ned til Omme Å. Mejeriet kom til i 1888, og bestyrerboligen står stadig som et fint eksempel på bedre byggeskik.

Naturen omkring Langelund kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyerne Grønbjerg og Langelund ligger i det flade hedeslettelandskab, hvor heden i dag er erstattet af sandet agerland og nåletræsplantager, hvor der er gode chancer for at se kronvildt. I plantagerne findes også forskellige spiselige svampe bl.a. Karl Johan. Lige syd om Grønbjerg løber Omme Å som en oase i agerlandet."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Her er dejligt, og naturen er lige uden for døren. Samtidig er her billigt, og der behøver ikke være langt til arbejde."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Langelund er et bysamfund opstået omkring krydsningen af Omme Å. Her lå der allerede i 1664 en vandmølle. Vandmøllen, som lå overfor kirken er nu nedlagt, og det samme er det senere dambrug, som brugte den samme opstemning. Der er meget få spor af vandmøllen i dag. I 1913 opførtes et vandkraftdrevet elværk. Bygningen anvendes i dag som privatbolig.

Den egentlige byvækst startede med etableringen af Langelund Andelsmejeri syd for åen i 1888.

Bygningerne

Mejeriet står i dag tomt. Mejeriets bestyrerbolig er bygget i bedre byggeskik. Omkring mejeriet er der en del bebyggelse. Nord for åen indviedes i 1910 Langelund Kirke. Skråt over for kirken lå Langelund Brugsforening, som i dag er privat beboelse. Syd for denne, helt ned til åen, ligger en stor gulkalket bygning, der tidligere har været vandkraftanlæg.

Vest for kirken langs Blæsbjergvej er der også en del villabebyggelse. Den smalle grusvej, de mange store træer i haverne og bøgehække i skel giver et hyggeligt miljø. Øst for kirken er bebyggelsen mere spredt.

Landsbyen i landskabet

Det smukt slyngede åløb og de åbne enge omkring det er meget markant i oplevelsen af Langelund. Åen er synlig fra næsten alle steder i landsbyen.

Vigtigt at bevare

Udsigterne til åen. Mejeriet med tilhørende bestyrerbolig.

Det vandkraftdrevne tidligere elværk ved Omme Å

Mejeriet

Vigtig at forbedre

Enkelte huse er dårligt vedligeholdt. Et enkelt af dem kan formentlig ikke reddes.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

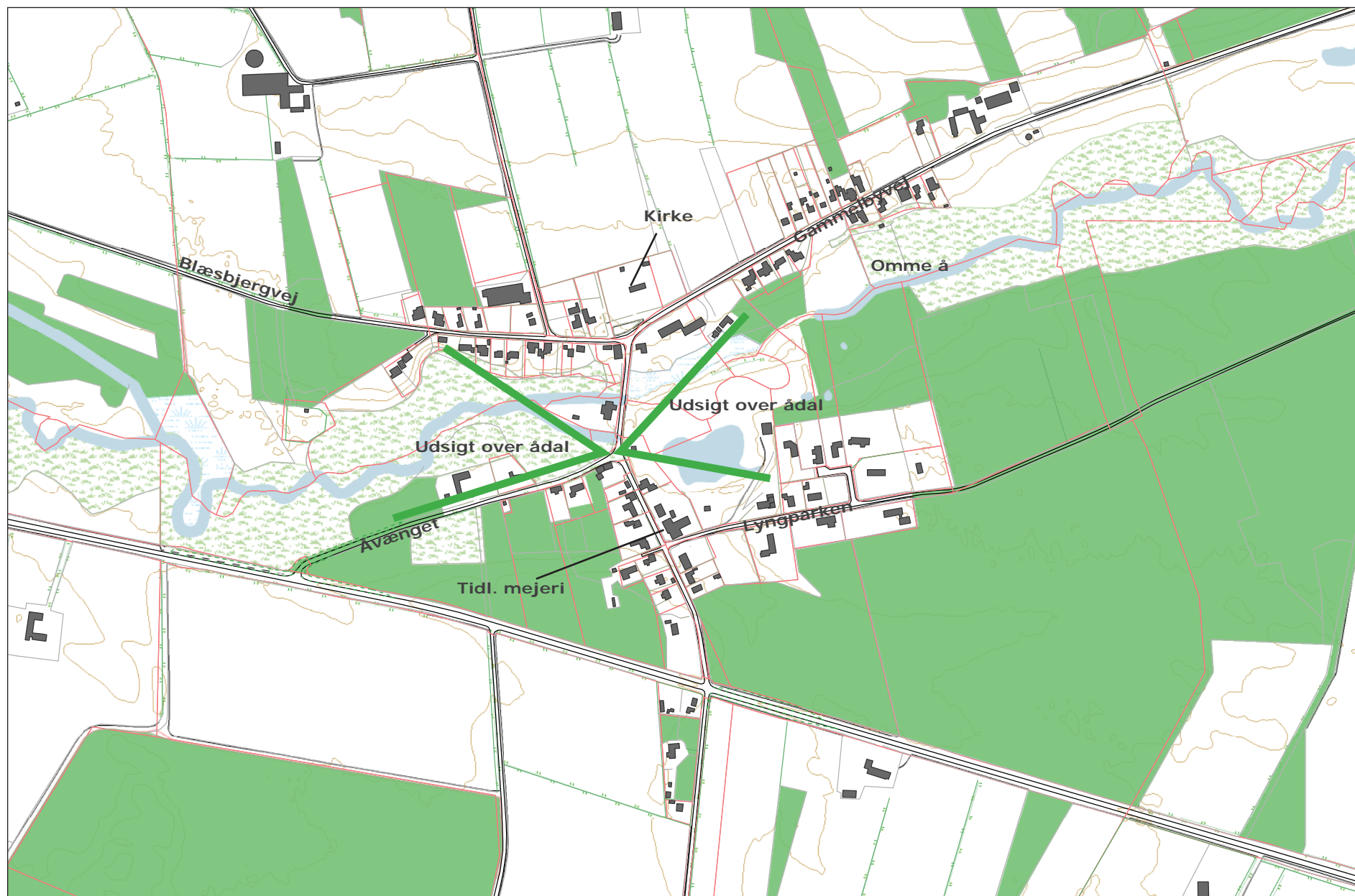

Kirken set over de overssvømmede enge

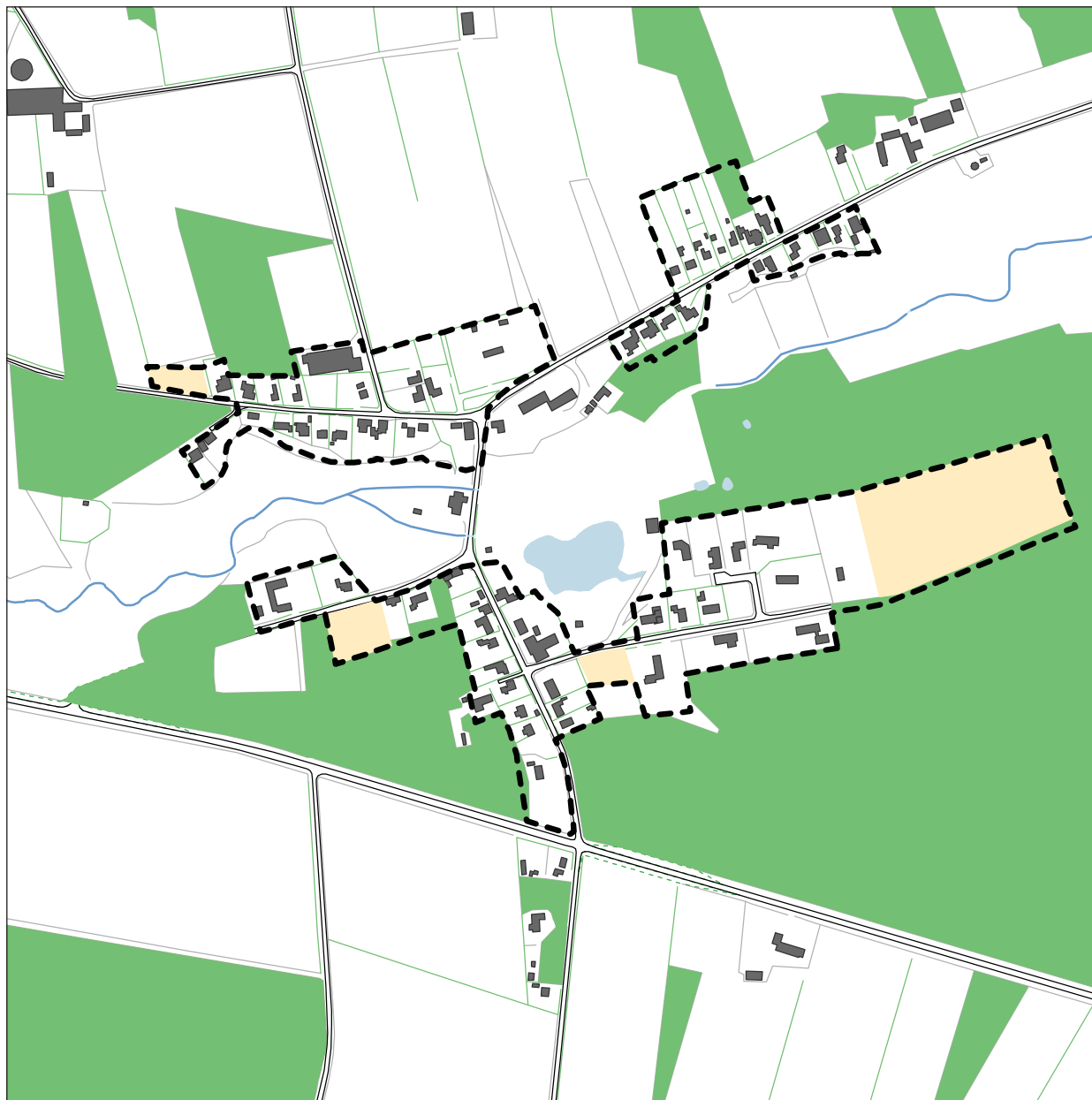

Blæsbjergvej set fra øst

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Langelund

99.L.28 Sdr. Langelund

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

LINDEBALLE

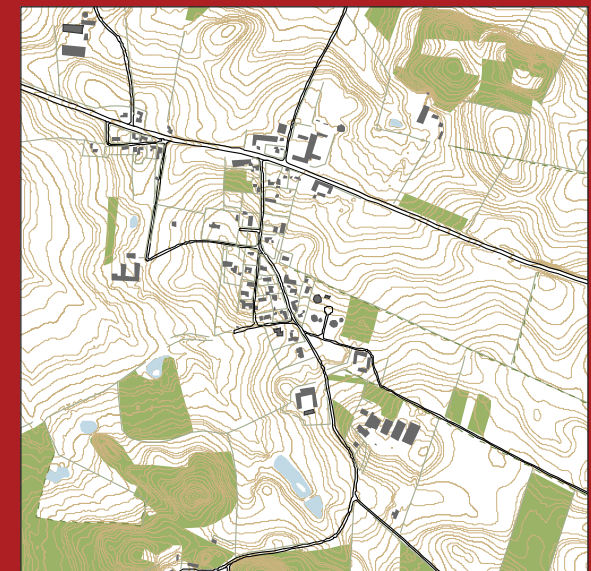
1869

Mellem Billund og Give, langs Åstvej med Bredsten Landevej som reel afslutning, ligger landsbyen Lindeballe. Det bedste indtryk får man af byen, når man kommer kørende ad Åstvej fra Billund, hvor smukke gamle huse præsenterer sig bag velpassede forhaven, og udsigtsforholdene over det grønne bakkede landskab flere steder kommer til sin ret. Læs mere om Lindeballe på landsbyens hjemmeside: www.lindeballe.dk

Om naturen, der omgiver Lindeballe, siger naturvejleder Steen Hedrup blandt andet: "Udsigten fra Lindeballe domineres af store engområder, men heden er ikke langt væk med sin rigdom af vilde bær, svampe, kronvildt, egekrat og fugtige moser med maleriske spor efter tørvegravning. Fra Lindeballe udgår vandreture til de omgivende naturområder – "en gave af de gode" fra lodsejerne i området, for der venter store naturoplevelser i dette afvekslende naturområde."

En beboer udtaler til avisen: "Nogle af vore venner fra Vandel troede, de var kommet til et fremmed land, fordi her er så flot."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Det første indtryk af Lindeballe får de fleste fra Bredsten Landevej. Det er bestemt ikke et indtryk, der yder landsbyen retfærdighed. Den brede landevej er omgivet af en lukket tankstation og en tidligere købmand. Kører man derimod op ad Åstvej, oplever man en hyggelig landsby med mange udsigter til et kuperet landskab.

Funktioner

Landsbyen rummer kirke, forsamlingshus, vognmandsforretning i den gamle mølle, bed & breakfast i den tidligere skole, et blikkenslagerværksted og flere mindre virksomheder. Der er en legeplads ved kirken.

Landsbyens huse

Kirken er opført omkring 1200. Tårnet er tilbygget i 1924 som tak for, at sognet kom gennem første verdenskrig uden mén.

Enkelte huse langs Åstvej er fra starten af 1900-tallet, men størstedelen af husene er parcelhuse fra flere generationer. Særligt bemærkelsesværdig er skolen, der er opført i 1920 i nyklassicistisk stil. Bygningen er meget velbevaret. På Baldersvej er der opført 3 ret nye ottekantede huse. De 2 af dem er træhuse, og det sidste er et såkaldt passivhus.

Landsbyens miljø

Kun få af husene ligger i gadelinje. Det er derfor især træer og beplantninger, der skaber gadebilledet. Dette gælder ikke mindst på den lille grusvejsdel af Åstvej. En ny parcelhusudstyknings – Lindemarken – ligger adskilt fra landsbyen, og der er indtil videre kun opført 2 boliger.

I den nordlige ende af landsbyen, ved Bredsten

Landevej, ligger enkelte gårde, der ikke opfattes som en del af landsbyen. Her ligger også en gammel købmandsforretning og en nedlagt tankstation med tomme og triste forarealer.

Landsbyen i landskabet

Der er mange fine udsigter til landskabet, herunder især et engområde syd for Lindeballe. Der er ligeledes et fint kig fra Åstvej hen over engområdet til kirken, Lindeballegård. Lindeballegård ligger smukt, med store karaktergivende træer omkring. Der er lavet en vandrerrute under projekt "spor i landskabet". Ruten fører bl.a. forbi kirken, en gammel teglovn vest for kirken og en kunstig sø syd for landsbyen.

Landsbyens muligheder

Der kan ske en afrundning af landsbyen med enkelte nye huse. Nærheden til en meget smuk natur, især mod syd, og det aktive lokalsamfund er landsbyens største styrker.

Vigtigt at forbedre

Arealerne omkring landevejen gennem landsbyen er præget af nedlagte funktioner.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Lindeballe set fra syd med kirken i baggrunden

Den tidligere skole

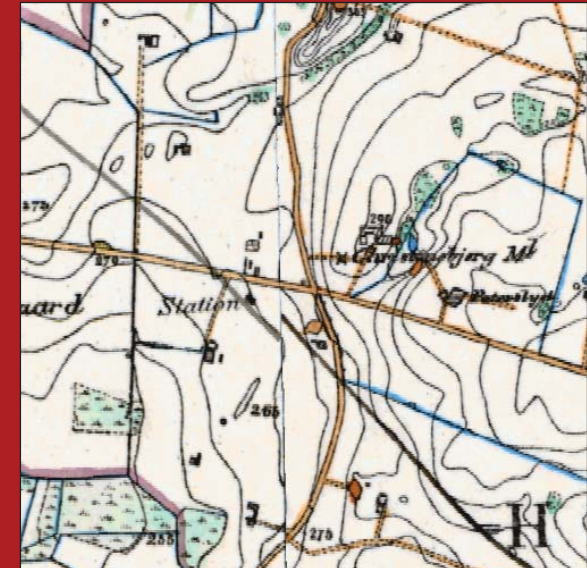

Landevejen gennem Lindeballe

Eksisterende forhold

MØLVANG

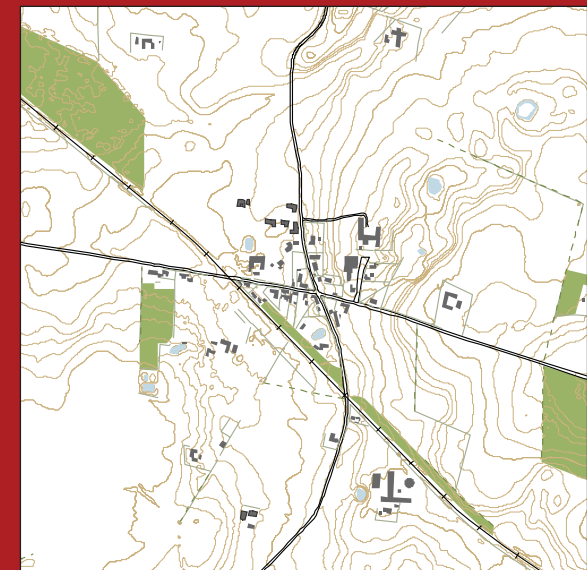

Oprindelig en lille stationsby, der i slutningen af 1800-tallet blev etableret på en bar mark to km vest for Jelling, hvor et gammelt hærvejsspor krydser landevejen mellem Jelling og Gadbjerg. Landsbyen har både haft brugsforening, smedje, kro, mejeri, forskole, forsamlingshus og stationsbygning. Kun forsamlingshuset har bevaret sin funktion.

Naturen omkring Mølvang kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Mølvang ligger på den jyske højderyg, ikke langt fra Tinnets krat, hvor Danmarks længste å, Gudenåen og Danmarks vandrigeste å, Skjern Å begge har deres udspring. En del naturområder her er i privat eje, men alligevel tilgængelige for offentligheden. Jorden er sandet og ikke så frugtbar som jorden længere østpå, så her er på én gang masser af liv og fredeligt med store søer og egekrat, hvor store rovfugle som fiskeørn og musvåge kan opleves."

En beboer, der oprindelig kommer fra Irak, udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "For mig er styrken ved at bo her, at folk kender hinanden, at man er flinke til at hjælpe, og så kan man altid lige låne det værktøj, man mangler...."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Mølvang er et eksempel på en lille stationsby, der ikke har udviklet sig meget. Den rummede oprindeligt en række funktioner med tilknytning til landbruget. Bebyggelsen er opstået omkring en lille station og en mølle i et trafikalt knudepunkt med vejkryds og jernbane, der blev anlagt i 1894.

Bygningerne

Møllen er nedrevet og erstattet af en nyere bygning til salg af foderstoffer. Stationen og dens omgivelser er derimod ret velbevarede. Ud over møllen og stationen har landsbyen på et tidspunkt rummet mejeri, kro, brugsforening, forsamlingshus og skole. Generelt for Mølvang er, at husene er bygget i 1 etage med udnyttet tagetage under sadeltag. Derfor skiller en ny bygning i 2 etager med fladt tag sig meget ud i landsbybilledet.

De fleste af bygningerne eksisterer fortsat, men kun forsamlingshuset er i brug i sin oprindelige funktion. Enkelte bygninger er dårligt vedligeholdte og skæmmer helheden. Det drejer sig om ejendommene Mølvangvej 81 og Gl. Viborgvej 26. Mod nord er der udstykket 9 grunde, hvoraf de 6 er bebygget. Husenes arkitektur er meget forskelligartet og er generelt helt fremmed for landsbymiljøet. De samme gælder de to nye huse, der er opført på Mølvangvej.

Også den ældre bebyggelse er ret forskelligartet, og det er derfor især beplantningerne, der binder byen sammen. Der er generelt mange store træer, og ved skole er der en fin række af stynede kastanjer.

Landsbyens miljø

Fra Jelling ankommer man over en lille bakke, som

sammen med de store træer på højre side af vejen giver en god markering af ankomsten. Husenes placering tæt ud til vejen og de manglende fortove er med til at give et karakteristisk landsbybillede.

Mølvang koncentrerer sig omkring den gennemgående landevej, Mølvangvej. Her ligger den oprindelige bebyggelse, der er opstået efter stationens anlæggelse. Nord for Mølvangvej er udstykket 9 nye grunde, der hverken i bebyggelse eller karakter opfattes som i sammenhæng med resten af landsbyen.

Vigtigt at bevare

Forsamlingshuset, skolen, stationen og disse bygningers omgivelser med beplantninger.

Vigtigt at forbedre

De dårligt vedligeholdte huse og uryddelige grunde. Sammenhængen med den nye udstykning kan forbedres ved beplantning.

Landsbyens muligheder

Der er ikke behov for at udbygge yderligere. Derimod kan den eksisterende bygningsmasse opgraderes og udnyttes bedre.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hjørnebygning Mølvangvej 73a.

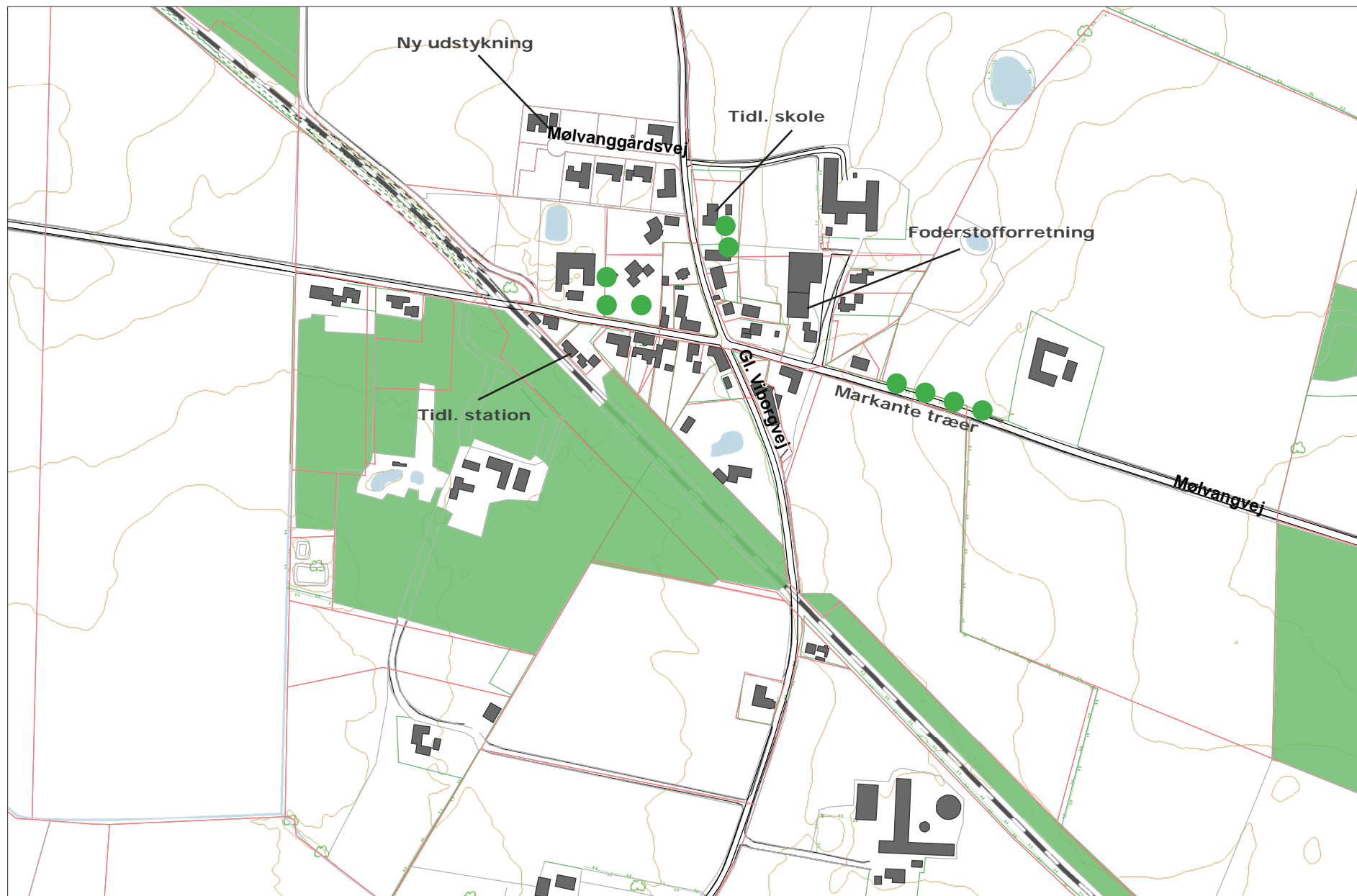

Mølvangvej set mod vest.

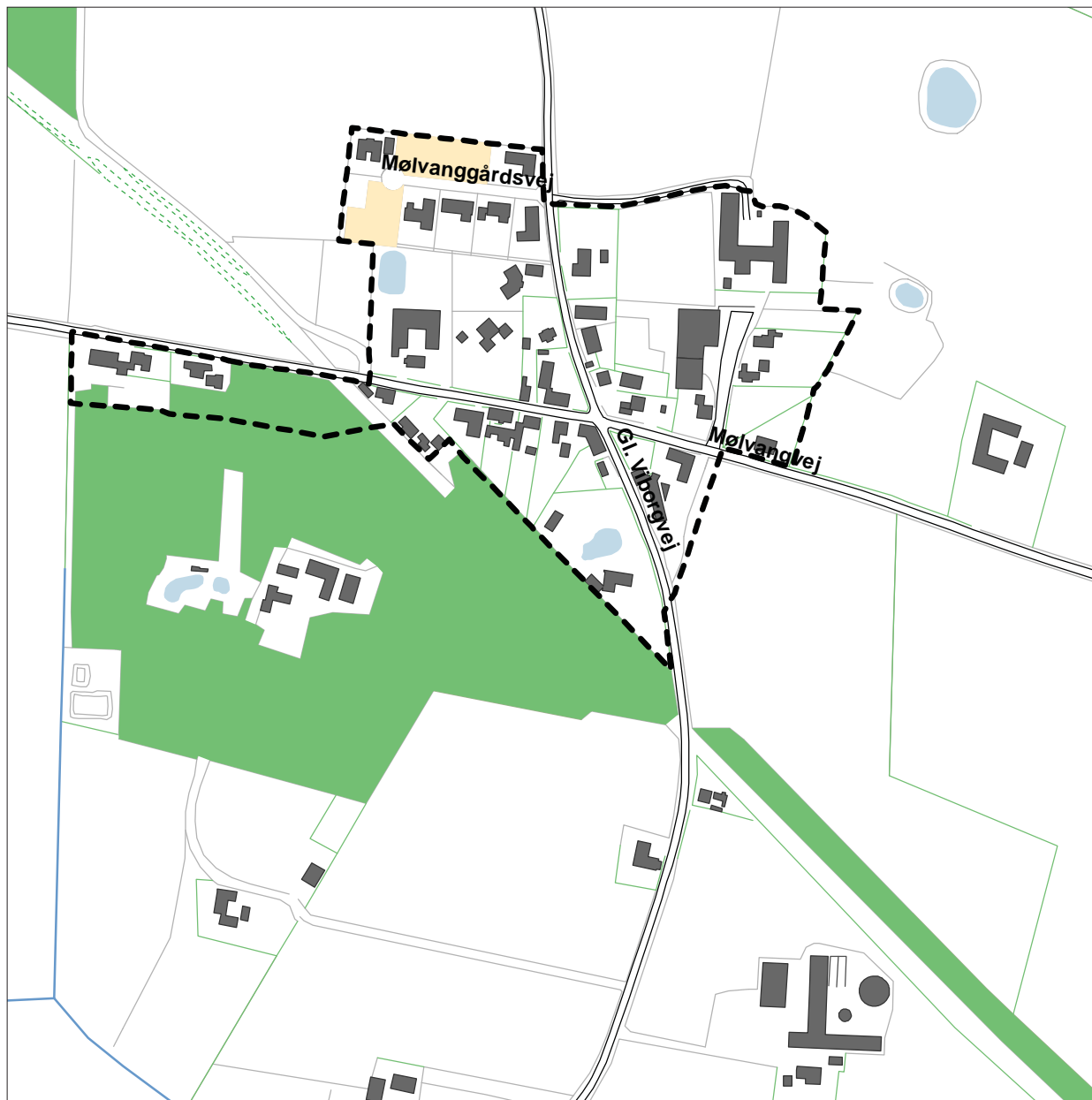

Den tidligere station.

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Mølvang

99.L.4 Mølvang

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø. Bebyggelse skal opføres med 45 graders tag og med en facadehøjde på min. 3 m.

Miljøforhold

Byggeri skal ske med særlige forholdsregler for grundvandsbeskyttelsen.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

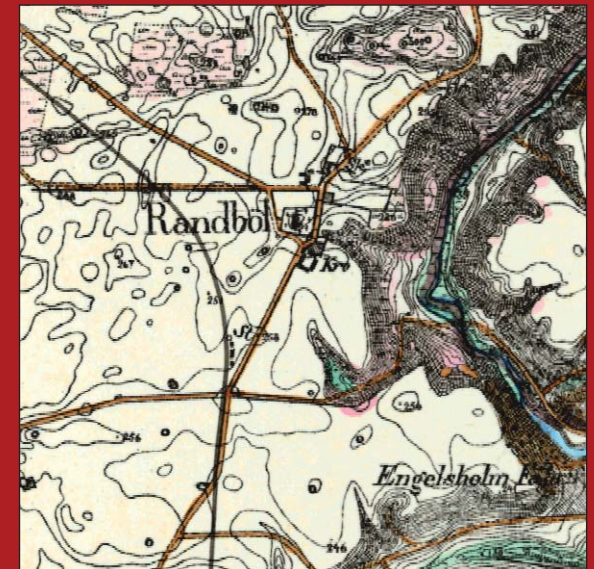
Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

RANDBØL

© ABC Luftfoto

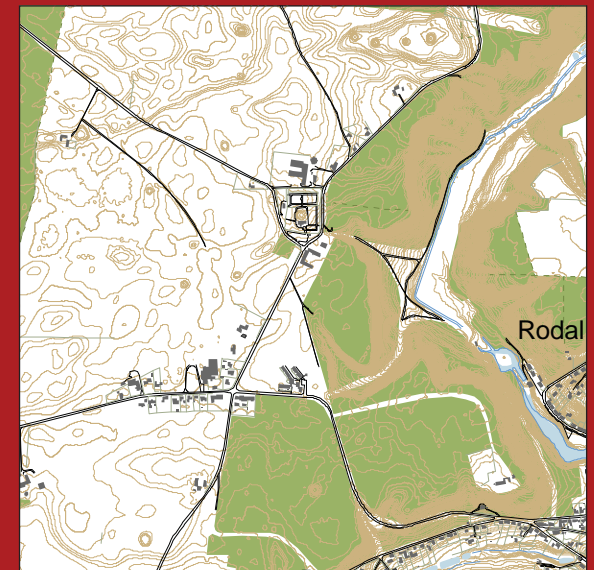
1869

En lille stationsby fra begyndelsen af det 20. århundrede, som på én gang har bevaret sin historiske struktur og et aktivt landsbyliv. På grund af sin unikke atmosfære er Randbøl udnævnt til kulturmiljø. Flere af landsbyens historiske bygninger bliver i dag med stor succes brugt til nye formål, og hele området er rigt på historie. Historier om dengang Randbøl Hede var "kartoffeltyskernes land", dengang røvere huserede på den uvejsomme og øde hede, eller dengang bønderne drev deres kvæg her forbi ad "Vorbasse Studevej".

Naturvejleder Steen Hedrup om naturen i og omkring Randbøl: "Det er randmorænerne fra de seneste istider, der har givet Randbøl sit navn. "Bøl" betyder bakke, og frodige bakker er der masser af i Vejle Ådal. Mod nord begynder derimod den flade, sandede jyske hede. Et område, der også er rigt på store og meget forskellige naturoplevelser."

En tilflytter fra København siger til Vejle Amts Folkeblad: "Hvert år holder vi en hyggelig vandværksfest, selvom her ikke er noget vandværk. En gang om ugen går alle, der har lyst, også en tur sammen."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Randbøl er en meget lille stationsby opstået i forbindelse med anlæggelsen af Vandelbanen i 1893. Bebyggelsen er opstået syd for stationen, langs Rygbjergvej.

Stationsbygningen er bevaret og fungerer i dag som spejderhus. Kirken ligger, sammen med to gårde og et par huse, nogle hundrede meter nord for stationsbyen. Lidt øst for stationsbyen ligger Randbølparken, en bebyggelse af 1-plans rækkehuse fra omkring 1980 med en skovbørnehave indrettet i nogle af rækkehusene. Et savværk ligger midt i byen og er med til at give liv. Miljøet er et godt eksempel på, hvordan bygninger kan overgå til andre funktioner og samtidig beholde den historiske fortælleverdi.

Bygningerne

I forhold til stationsbyens beskedne størrelse er der usædvanligt mange velbevarede og kulturhistorisk værdifulde bygninger. Det drejer sig om station, præstegård, mejeri og gæstgivergård. Randbøl er udpeget som kulturmiljø.

Stationsbygningen har på et tidspunkt været kommunekontor og bruges nu som spejderhus. Præstegården er opført 1910-20 og er fortsat præstebolig. Mejeriet med bestyrerbolig (opført 1928) er indrettet til "bibelcenter". Gæstgiveriet (opført omkr. 1900) er indrettet til refugium i tilknytning til bibelcentret. Herudover består Randbøl af enkelte huse, der ligger koncentreret langs Rygbjergvej.

Landsbyens miljø

De smalle veje uden fortove er med til at give et intimt miljø, og mod vest er der en fin udsigt langs Rygbjergvej, der har vejtræer på nordsiden.

Landsbyens muligheder

Der er igennem 1900-tallet bygget enkelte nye boliger i Randbøl. Husene er tilføjet i husrækkerne langs Hærvejen og Rygbjergvej og føjer sig fint ind i landsbybilledet. Randbølparken ligger afskåret fra byen af et åbent, grønt område og opfattes derfor ikke som en del af byen. Der er ikke synlige muligheder for udbygning af Randbøl. Det åbne område ved Randbøls vejkryds bør friholdes for byggeri, så udsigten til landskabet og Randbøl Kirke fastholdes.

Vigtigt at bevare

Bebyggelsesstrukturen langs Rygbjergvej kendetegnes ved, at bygningerne ligger relativt tæt ud mod gaden. I byen findes flere karakteristiske bygninger, som det er vigtigt at bevare og vedligeholde på en måde, så den oprindelige byggeskik bevares; Randbøl Mejeri, Randbøl Station, præstegården, det gamle gæstgiveri, samt de enkelte huse der er bygget i Bedre Byggeskik.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Udsigt mod vest langs Rygbjergvej

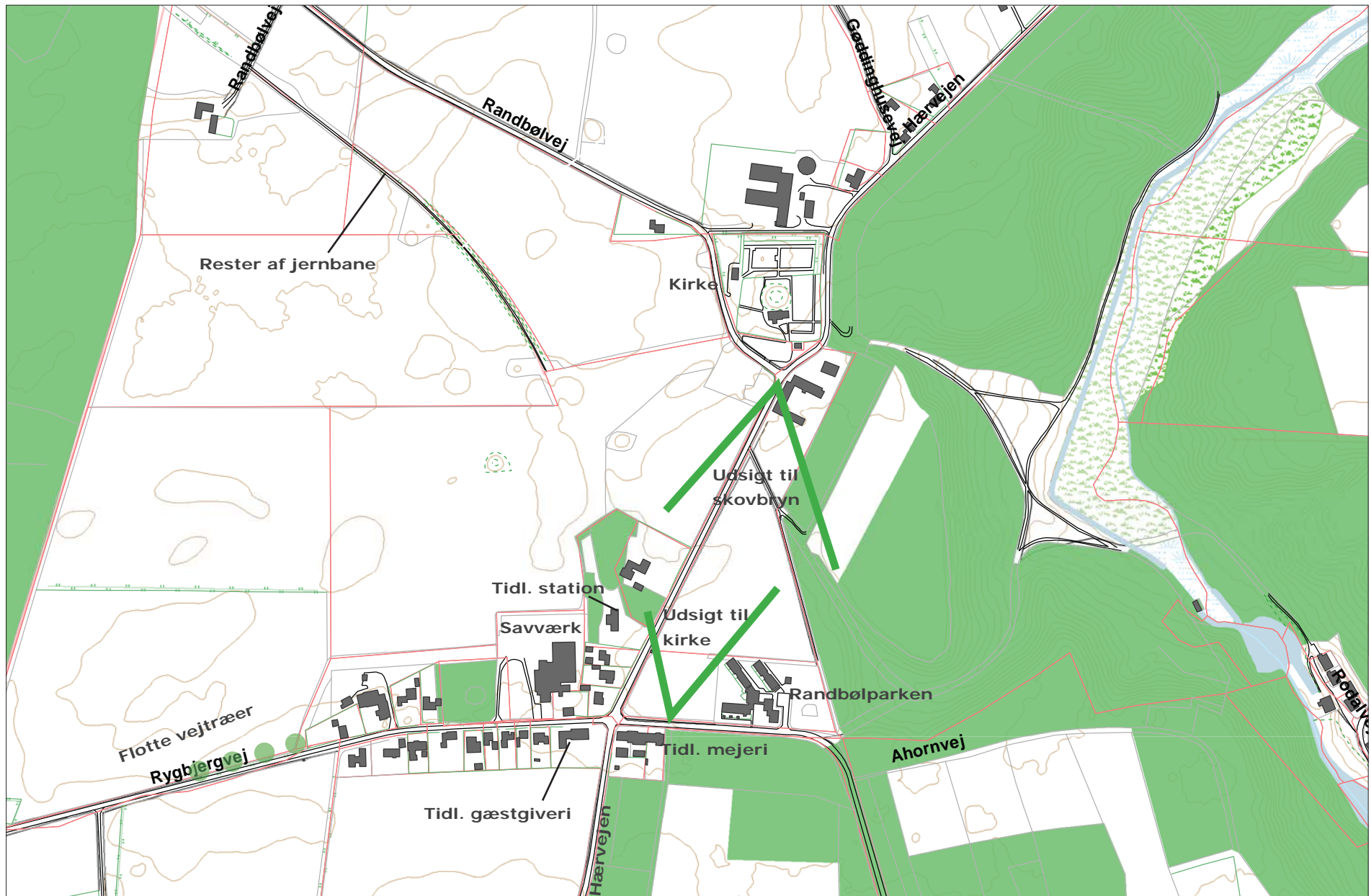

Mejeriet med bestyrerbolig

Den tidligere station

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Randbøl

99.L. 17 Randbøl

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

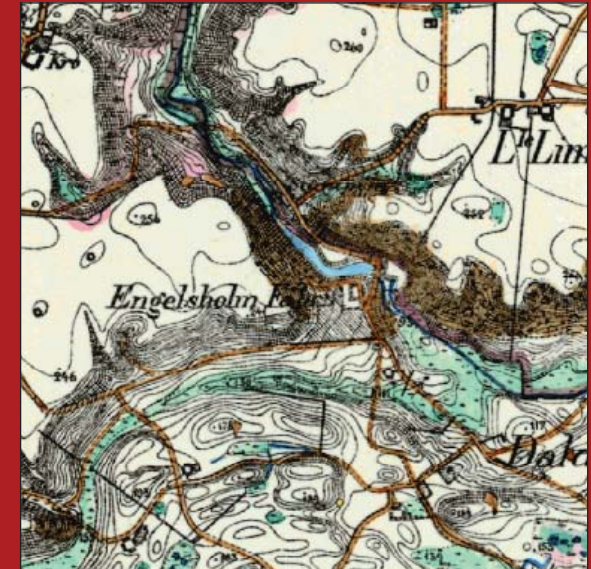
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Notat

Præstegården, Mejeriet, Stationsbygningen og Gæstgiveret (matr. nr. 1g, 1n og 5q Daldover by, Randbøl og matr. Nr. 4e og 7 Randbøl by, Randbøl) må ikke erstattes af ny bebyggelse, men må gerne indrettes til nye formål.

RANDBØLDAL

1869

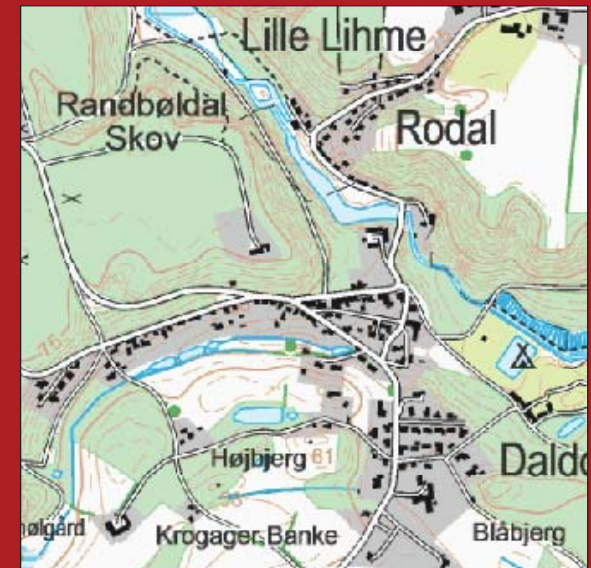
Tre små bebyggelser voksede i 1700- og 1800-tallet sammen til en landsby i den frodige Vejle Ådal. Dengang tjente en stor del af indbyggerne til livets ophold på Engelsholm Papirmølle. I dag er landsbyen både boligby for pendlere og lidt af et turistmekka med kroen, markederne, campingpladsen og friluftsbadet.

Naturvejleder Steen Hedrup om naturen i og omkring Randbøldal: "Det er randmorænerne fra de seneste istider, der har givet Randbøldal sit navn. "Bøl" betyder bakke, og frodige bakker og dale er netop kendetegnende for Vejle Ådal. Mod nord begynder den flade, sandede jyske hede. Et område, der også er rigt på store, alsidige, men meget anderledes naturoplevelser."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Der er en dejlig natur, og her er meget fredeligt. Der er ikke så mange biler, som drøner forbi"

I en mail til kommunen skriver en beboer, at natur og fællesskab gør det attraktivt at bo i Randbøldal: "... hertil kommer ikke mindst den aktive borgerforening og de fælles arrangementer og tiltag, f.eks. afholdelse af historisk marked (museet) og Valdemarsmarked..."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Det vi til daglig opfatter som Randbøldal består i virkeligheden af 3 mindre bebyggelser, Rodal, Randbøldal og Daldover. Byen er opstået omkring Engesholm Papirmølle, der blev etableret tilbage i 1733 som den første vandkraftbaserede industri i Danmark. Fabrikken blev efter en brand i 1846 genopført som en klædefabrik. Fabrikken blev nedlagt i 1973, og selve fabriksanlægget er nedrevet. Men der er mange andre spor fra industrien, herunder Det Hvide Palæ, pakhuslængen og turbinehuset med tilhørende kanal.

Bebyggelsen øst for åen kaldes Rodal og hører til Nørup Sogn, mens bebyggelsen vest for åen, Randbøldal og Daldover, hører til Randbøl sogn. Oprindeligt delte sognegrænsen langs åen bysamfundet i to: Arbejderboliger mod nord i Rodal og de finere funktionærboliger mod syd i Randbøldal. Syd for funktionærboligerne i Randbøldal er sidst i 1900-tallet kommet nye udstykninger til.

Landsbyens funktioner

Randbøldal Kro ligger midt i byen og fungerer stadig som kro. Øst for kroen ligger Randbøldal Camping med friluftsbad. Den tidligere magasinbygning til papirmøllen er indrettet til museum, og på arealerne omkring det, er der indrettet et vandesperimentarium.

Bygningerne

Husene fremstår med en meget varierende vedligeholdelsestilstand. Enkelte har karakter af ruiner. Men der findes også meget velholdte og velbevarede huse, især på Rodalsvej. Arkitektonisk er der ikke mange fællestræk ved bygningerne, men placeringen er gennemgående helt ud mod vejen. Det har givetvis været nødvendigt på grund af terrænforholdene.

En del af Randbøldal er udpeget til kulturmiljø. Kulturmiljøet strækker sig over den del af bysamfundet, der udviklede sig omkring fabriksmiljøet.

Syd for bykernen ligger flere nyere villaveje. En af vejene består af træhuse.

Byen i landskabet

Byen har en, i dansk sammenhæng, unik placering i landskabet. Bebyggelsen på Rodalvej ligger i en dyb skovklædt slugt omkring Vejle Å's øvre løb. Hele bykernen er præget af et meget markant terræn og med skov på alle sider. Således bl.a. gadestrukturen, der i Randbøldal er vifteformet og danner nogle meget spidse parceller med stort terrænspring.

Vigtigt at bevare

Kontakten til skoven og landskabet. Fabriksejerens bolig, "Det Hvide Palæ" er fredet og ligger markant midt i Randbøldal.

Vigtigt at forbedre

Det Hvide Palæ kunne blive mere markant i bybilledet ved regulering af beplantningen omkring bygningen.

Landsbyens muligheder

De mange forskellige byggestile gør, at det vil være muligt at indpasse nyt byggeri. Landsbyen kan give beboerne meget i form af placeringen i landskabet med skov og ådal.

Der er enkelte muligheder for huludfyldning, men det er vigtigt at være opmærksom på, at en huludfyldning ikke kommer til at spærre for udsigten, og dermed kontakten mellem byen og landskabet.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Ahornvej set mod øst

Opstemningen ved fabrikken

"Det Hvide Palæ"

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Randbøldal

99.L.18 Randbøldal

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 2

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

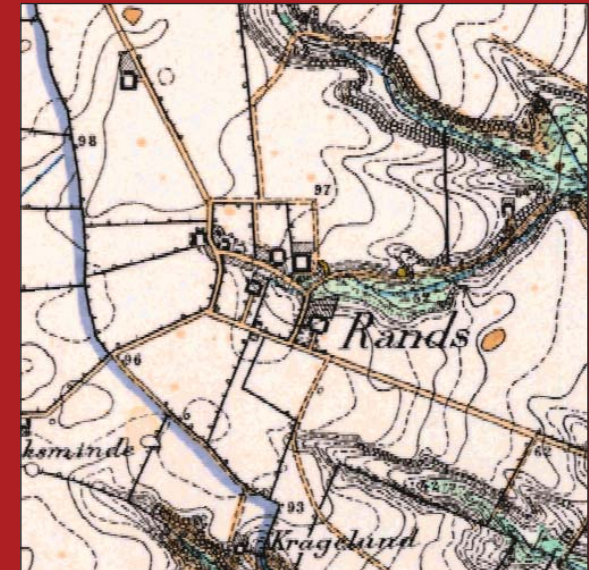
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

RANDS

Landsbyen Rands kendes tilbage fra 1524 og er i dag en idyllisk, forholdsvis uspoleret lille landsby domineret af fem gamle gårde, levende hegn og stolte gamle træer.

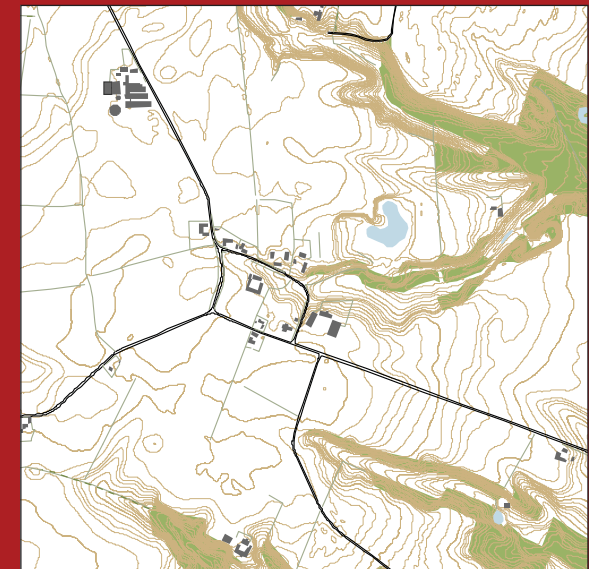
Naturen omkring Rands kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Området omkring Rands Fjord er landskabsfredet på grund af sin unikke geologi, naturhistorie og en række bopladser fra sten- og jernalderen. Rands Fjord blev i 1866 inddæmmet som ferskvandssø, og vandsstanden reguleres i dag via en sluse til Vejle Fjord. Her er tidligere blevet udvundet kiselgur, 400.000 år gamle mikroskopiske skaller fra kiselalger, der danner lag på op til 20 meters tykkelse. I dag er de 20-30 meter dybe grave fulde af vand.

De fugtige enge her ved Rands Fjord vrirler med kildevæld og frodig natur. På markerne omkring fjorden kan man om vinteren opleve store flokke af sangsvaner".

En familiefar, der har boet 17 år i Rands, siger til Vejle Amts Folkeblad: "Vi bor rigtig tæt ved Rands Fjord, lige ved skoven og med kun tre en halv kilometer ned til badestranden i Hvidbjerg. Der er så to en halv kilometer til skolen ...(...)...Jeg tror ikke, det fås meget bedre."

En borger skriver til kommunen: "Rands har det, som mange byboere savner; Næmlig freden og roen".

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Rands er en meget lille landsby, men er medtaget i denne temaplan, fordi den er afgrænset i den gældende kommuneplan.

Rands kendes tilbage fra 1524. I forbindelse med udskiftningen blev de fleste gårde liggende i landsbyen. I dag er der 5 gårde tilbage, og da der kun er opført få huse, er det stadig gårdene, der tegner billedet af Rands. Også vejstrukturen er intakt.

Bygningerne

Bygningerne er af meget forskellig alder og byggestil. De er generelt velholdte, nogle af dem lidt ufølsomt sat i stand. Nebbegårdsvej 122, matr. nr. 3a er som samlet anlæg meget bevaringsværdig med stråtækte længer. Et parcelhus med 30 graders valmet tag falder uden for helheden.

Landsbyens miljø

Den smalle grusvej, Randsbuen, med dens levende hegn, udgør et fint miljø. Der er også en del store karaktergivende træer. Herunder en stor blodbøg og en allé af kastanjetræer på matr. nr. 3a der går igennem fra Nebbegårdsvej til Randsbuen. Foran Randsgård, Nebbegårdsvej 118, er der for nylig plantet kastanjer.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger højt og har god kontakt til landskabet.

Nebbegårdsvej 122

Levende hegn på Randsbuen

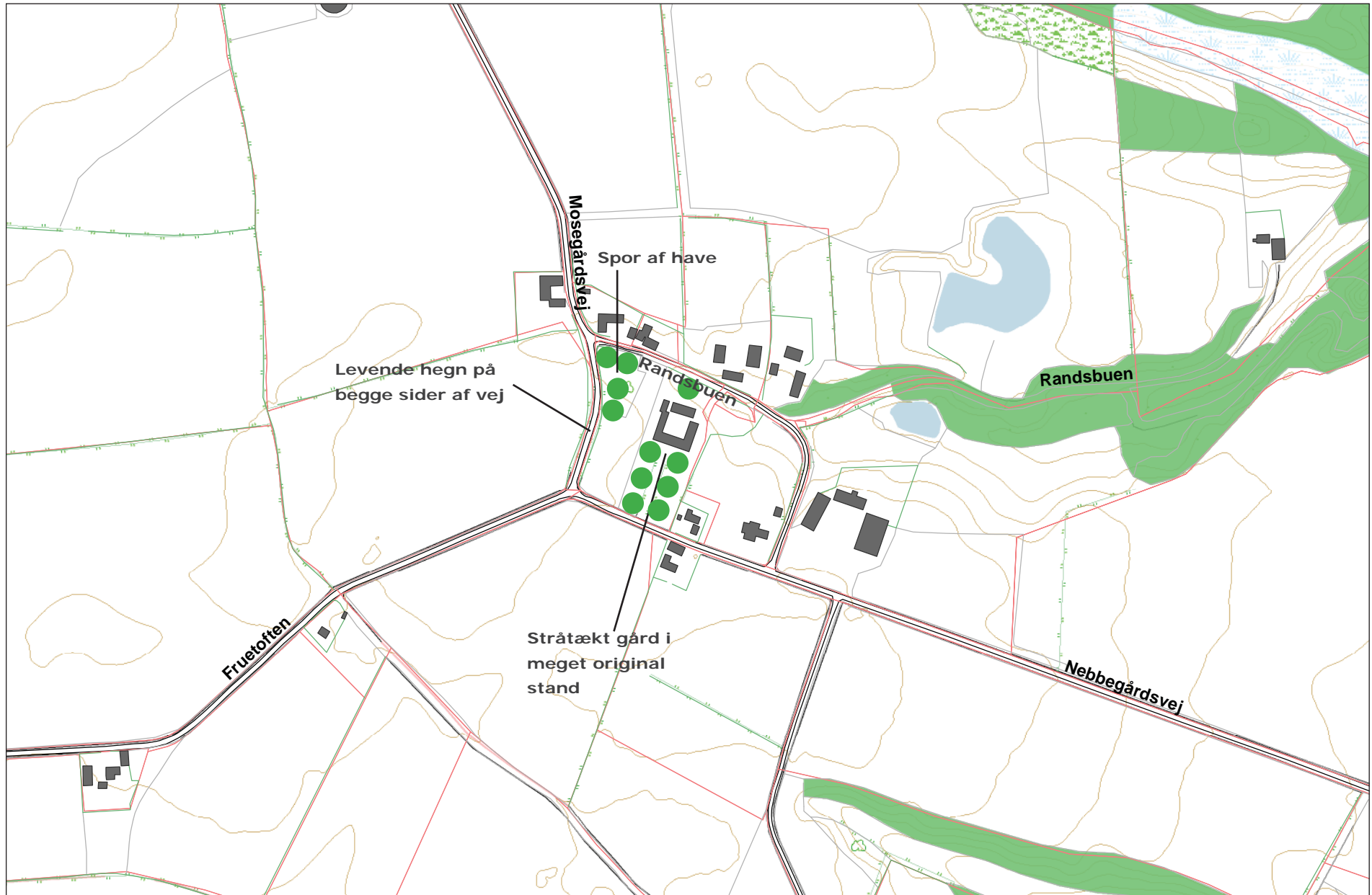

Kastanjeallé til Nebbegårdsvej 122

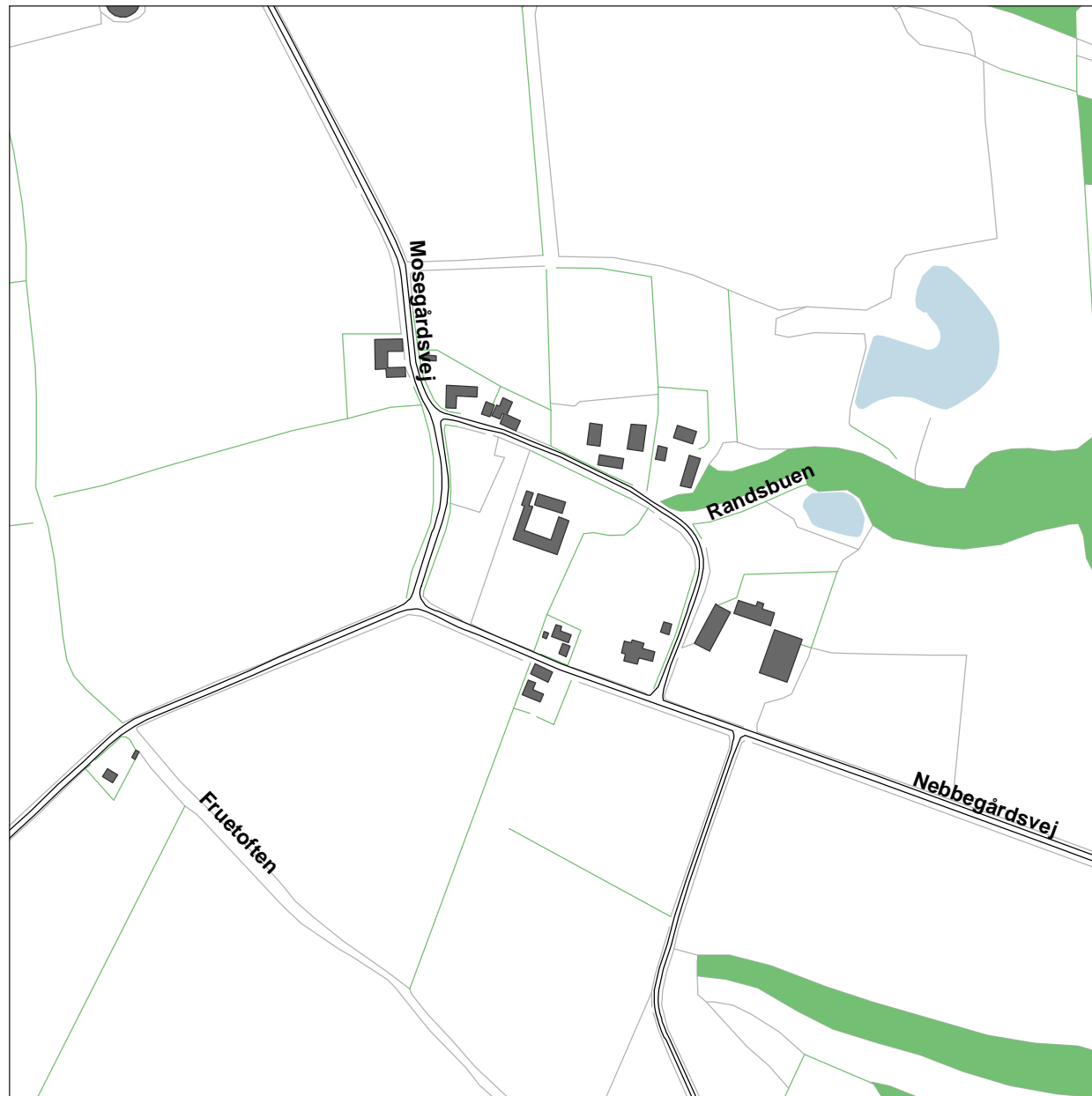

Randsbuen set mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Rammen for Rands ophæves

RAVNING

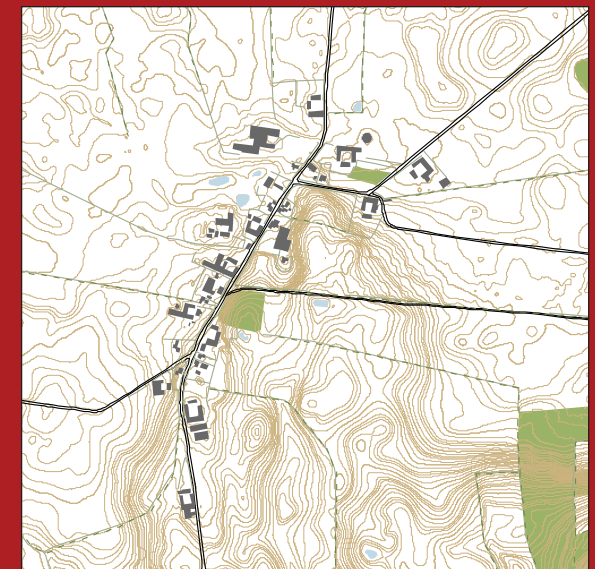
1869

Der har boet mennesker i Ravning i mindst 650 år. Adskillige gravhøje, spor efter et voldanlæg fra jernalderen og Ravningbroen, der betegnes som et mesterværk inden for vikingetidens ingeniørkunst, tyder på, at byen kan have haft stor betydning for 1.000 år siden. Danmarks konge Harald Blåtand skal efter sigende have bygget Ravningbroen, der hvilede på 1120 egestammer fra ådalsskrænterne. Den nuværende bro er en rekonstruktion.

Naturen omkring Ravning kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige på kanten af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb."

En beboer udtaler til avisen: "...jeg bor i den gamle telefoncentral (...) Hos naboen er der stadig et gammelt køkken i kælderen med elevator op til spisestuen. Sådan noget skal bevares."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Ravningvej set mod nord

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Ravning er en stjerneudskiftet landsby bestående af store gårde med huse indimellem. Det er karakteristisk for landsbyen, at den ligger langs en vej, der går ret stejlt nedad mod Vejle Ådal. Som følge af den valgte udskiftningsform og den ringe udflytning er en stor del af bebyggelsen bevaret inde i landsbyen. De store gårde er bevaret og ligger ligesom husene tæt ud til vejen for de flestes vedkommende.

Bygningerne

Gårdene ligger på de samme steder, som de har gjort

siden 1688, hvor det første kort over landsbyen er lavet, men bygningerne er opført i perioden ca. 1850-1920.

Gårdene er alle i østjysk byggeskik. Det vil sige, de er opført i røde sten og med mange detaljer i murværket, rundbuede vinduespartier i gavlene og kviste over portene. Udbygningerne har desuden tremler og høje sokler af kampesten. Flere bygninger har skifertage med særlige takker i tagrygningen. Staldvinduer er malet røde og træværk enten rødt eller grønt. Detaljeringer som gesimser er malet hvide.

Ud over gårdene findes der en del huse. Nogle af

Ravningvej 55

dem har rummet smedje, skole og brugsforening, mens andre er opført som boliger.

Landsbyens miljø

Langs Ravningvej ligger landsbyens huse og gårde tæt ud til vejen og skaber en tæt atmosfære.

Størstedelen af landsbyens bygninger er i rimelig god stand. Men der er dog flere udlænger, der er præget af forfald. Den gamle brugsforening trænger til en kærlig hånd, mens den gamle smedje er stærkt ombygget og forfalden.

Landsbyens opståen/udgangspunkt er stadig tydelig i landsbybilledet. Der er ikke blevet ændret meget i landsbyens struktur. Landsbyen fremstår meget autentisk og harmonisk.

Størstedelen af bebyggelsen ligger på den vestlige side af Ravningvej, hvilket åbner op for mange kig ud over det kuperede landskab øst for Ravning. Ravning er udpeget som kulturmiljø, sammen med det omkringliggende oprindelige ejerlav.

Landsbyen i landskabet

Ravning ligger på kanten af Vejle Ådal, og øst for landsbyen er et meget kuperet terræn, der falder

dramatisk ned mod ådalen. Her tegner de levende hegn fra stjerneudskiftningen landskabets kurver.

Vigtigt at bevare

Langs bygaden oplever man både den langstrakte landsby og den flotte udsigt ud over ådalen.

Udsigten er en meget vigtig faktor for oplevelsen af landsbyen. Det vil derfor ødelægge landsbyens flotte kontakt til naturen, hvis der blev udstykket på den østlige side af Ravningsvej. I krydset mellem Ravningsvej og Bredstenlundvej er der for nogle år siden udstykket 2 grunde. Det er vigtigt for kontakten mellem landsbyen og landskabet, at en ny bebyggelse på disse grunde indpasses i det meget dramatiske landskab på dette sted.

Det klassiske danske autoværn/hegn bestående af hvide granitstolper og rødmaledede metalrør langs hovedgaden er karakteristisk og afgrænser landsbyen smukt mod Vejle Ådal. Det anbefales, at hegnet renoveres i oprindelig stil.

Landsbyens mange gårde er vigtige at bevare, da de skaber den meget fine landsbystemning. Landsbyen er meget sårbar over for det forfald der sker for gårdene og især udlængerne, der ikke længere er i brug. Hvis disse nedrives forringes landsbyens kulturmiljø væsentligt.

Hvis gårdlænger er i så dårlig stand, at de skal fjernes, er det vigtigt, at de bliver erstattet af nye bygninger i samme proportioner og på samme placering på grunden, for at bevare Ravnings gadebillede.

Vigtigt at forbedre

Flere bygninger står tomme og forfalder. Den gamle gård, Ravningsvej 67, står tilbage i en meget dårlig stand efter at være blevet hårdt ramt under december-orkanen i 1999. Der er nu kun stuehuset tilbage af den oprindelige 4-længede

Et af de mange eksempler på den østjyske byggeskik i Ravningsvej

gård. Det kunne evt. rives ned og give mulighed for nybyggeri. Det er vigtigt, at nye byggerier indpasser sig efter de bebyggelseslinjer, som skabes af de eksisterende bygninger.

De gamle udlænger, der er i forfald, kunne evt. udnyttes og ombygges til erhverv eller beboelse. Det ville være oplagt at sætte udlængerne i stand for at bevare landsbybilledet i Ravningsvej. Hvis bygningerne, der ligger ud til Ravningsvej, fjernes, vil landsbyens sammenhæng blive ændret markant, hvilket ikke er ønskeligt.

Ravningsvej 51 fik i 2000 Egtved Kommunes Bygningsbevaringspris for istandsættelse. Siden er stuehuset blevet ombygget.

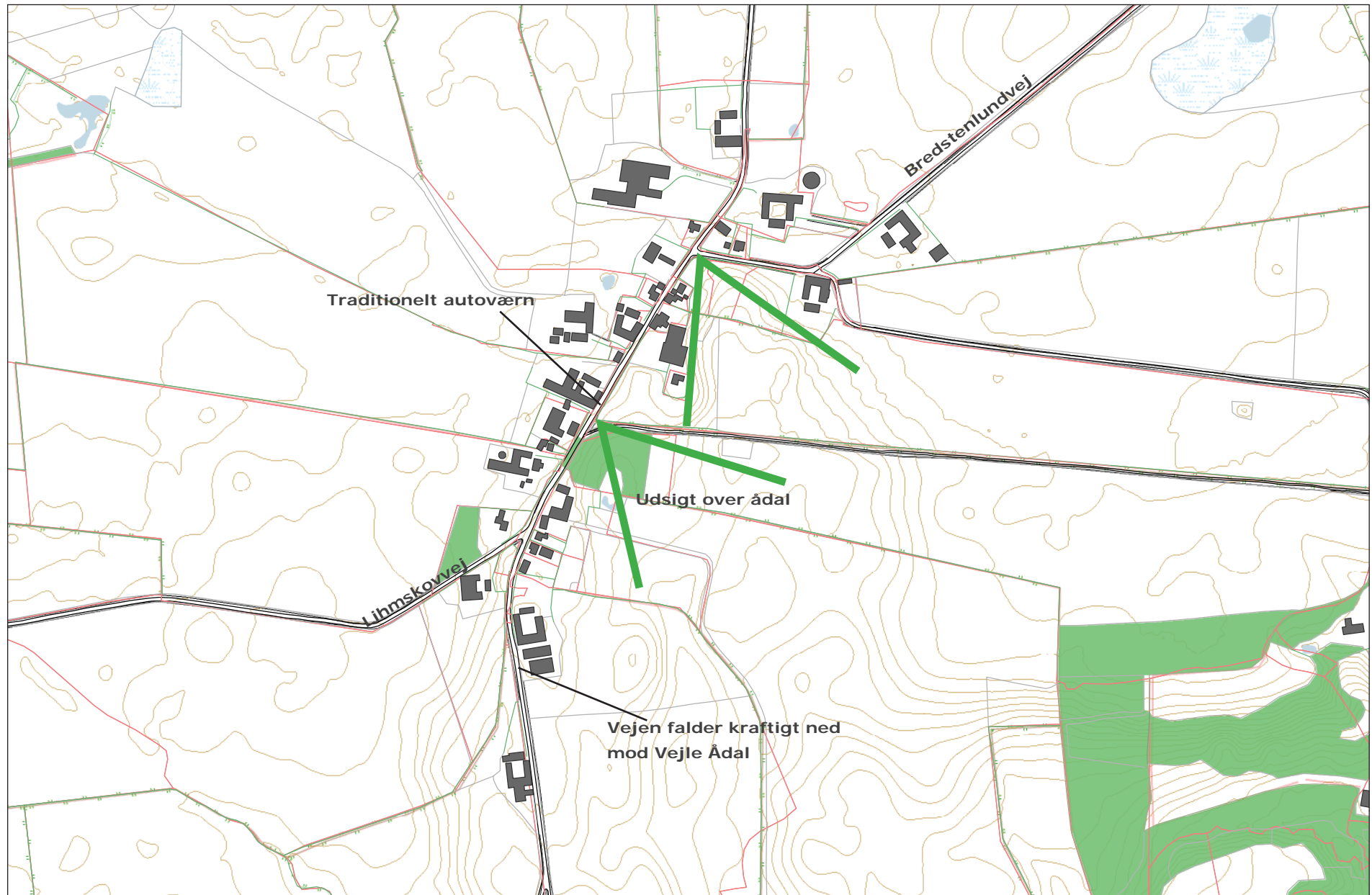
Det anbefales, at der udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Ravning

99.L.20 Ravning

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition (østjysk byggeskik) og falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Eksisterende stuehuse og driftsbygninger, som ikke længere er i brug, kan indrettes til nye boliger eller erhverv, som kan indpasses i bygningerne og landsbymiljøet.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Notat

Der bør udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

Signaturforklaring

 Areal der ikke må udstykkes

RIIS

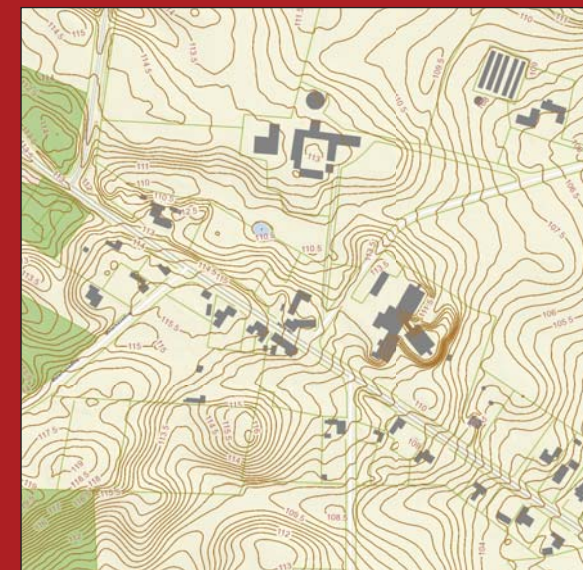

Landsbyen Riis blev Danmarksberømt, da vejdirektoratet i 2004 omdøbte byen til Ris. Det lille bysamfund gjorde så højlydt oprør, at skiltene måtte ændres igen – til Riis med to i'er. Ligesom i Riisgaard, som byen er opkaldt efter. Byen har i det hele taget mange grunde til at værne om sin historie. Blandt andet de 17 fredede gravhøje og 95 overpløjede men markerede gravhøje, levn fra stenalderboplader og spor efter hærvejen, der findes i området.

Naturen omkring Riis kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

"Eng og skov. Fugtige moser med maleriske spor efter forrige århundredes tørvegravninger. Området omkring Riis er forholdsvis tyndt befolket og rigt på alsidige naturoplevelser. I skovene omkring Riis kan man blandt andet møde Danmarks største landpattedyr, kronhjorten, og finde mange spiselige rørhatte."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Historisk udvikling

Landsbyen er opkaldt efter en stor gård, Riisgaard, og navnet kan føres over 200 år tilbage.

Derfor gav det også anledning til voldsomme protester, da Vejdirektoratet for nogle år siden omdøbte den til Ris, med henvisning til, at det er sådan, man på nudansk staver til ris.

Som det fremgår af det gamle kort på omstående side er det ikke første gang, offentlige myndigheder har forøgt at pådutte landsbyen et andet navn.

Landsbyens huse

Der har tidligere været skole, kro og læge i landsbyen. I dag er disse funktioner lukket, men i stedet er der kommet en plejehjem - og lidt uden for landsbyen en stor campingplads.

Lokalsamfundet er således fortsat levende og på landkortet.

Bygningsmæssigt er det især den tidligere kro på hjørnet af Vejlevej og Riisvej der påkalder sig opmærksomhed. Det er en fin klassicistisk bygning med en stor frontespice. Hovedbygningen ligger diaonalt på grunden, mens rejseladen ligger parallelt med Vejlevej.

Over for kroen ligger 3 huse i gadelinje. Huse der tidligere har rummet butikker eller andre servicefunktioner.

Landsbyens muligheder

Der skønnes ikke at være grundlag for udbygning af landsbyen.

Vigtigt at bevare

Den tidligere kro med rejseladen.

Vejlevej set mod syd

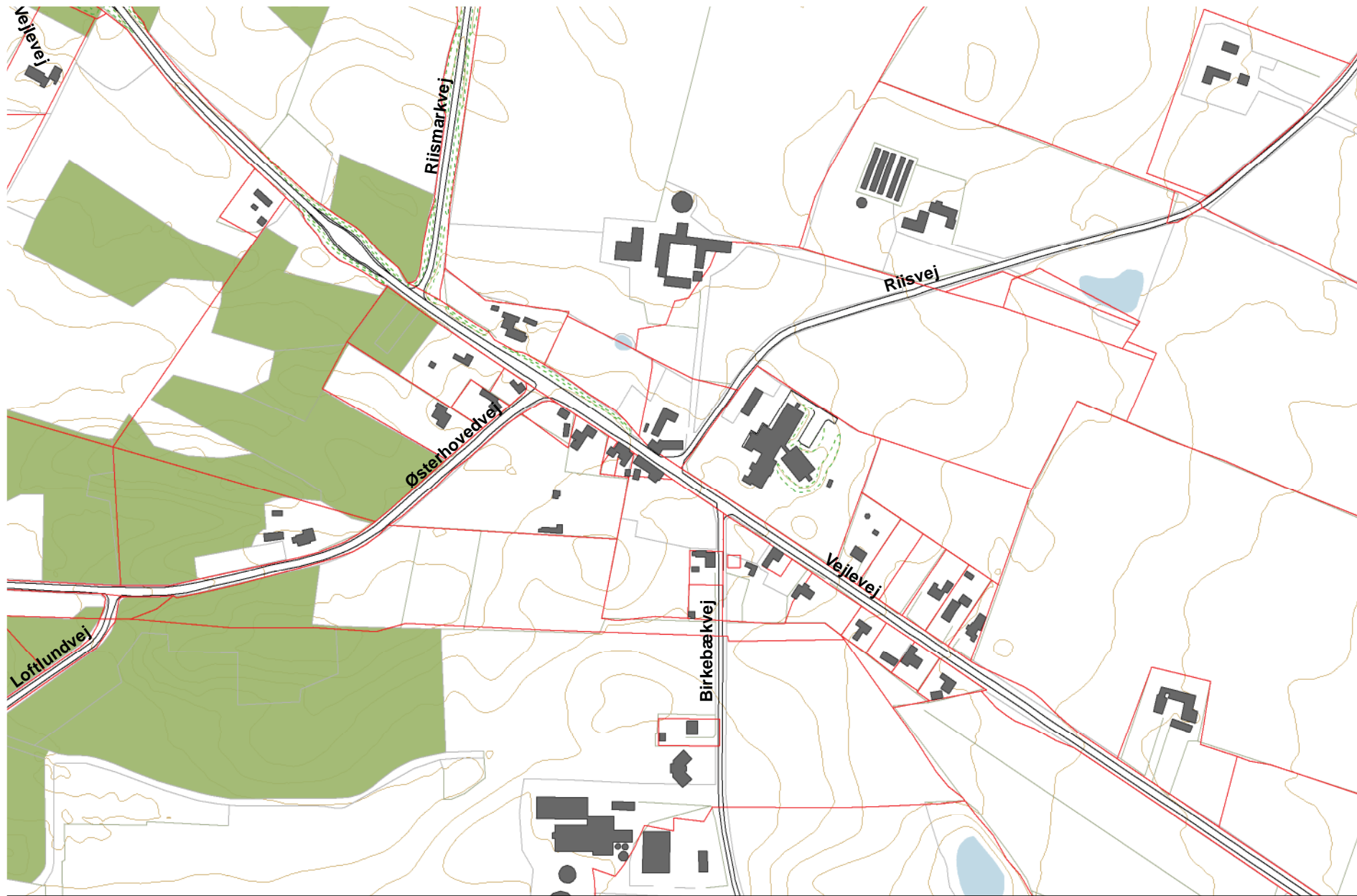

Plejehjemmet

Den tidligere kro

Eksisterende forhold

RINGIVE

1869

Nøjsomhed har fra historisk tid været en dyd overalt i det sandede hedeland vest for den jyske højderyg. Og landsbyen Ringive, der reelt kun består af en bevaringsværdig kirke og en bevaringsværdig præstegård, er et glimrende eksempel på egnens snusfornuftige, upyntede kulturværdier. Den tidligere skole, der stammer fra slutningen af 1800-tallet, er ligeledes velbevaret med lærerbolig i den ene ende og skolestue i den anden.

Ringive præstegård dannede i sin tid præcedens for jordskatterne i hele Vestjylland, da jordprøver herfra blev takseret til at være otte gange ringere end landets bedste jord ved Karlslunde på Sjælland.

Naturen omkring Ringive kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Danmarks prærie, hedelandet, er tyndt befolket og rigt på naturoplevelser. Det gælder både på de karakteristiske flade lyngarealer, i plantagerne fra efter 1864 og de magre engjorder, der alle byder på gode muligheder for at møde kronvildt eller finde bær og svampe. Området omkring Ringive tiltrækker hvert efterår mange svampesamlere."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Ringive Præstegård

Præstegården set fra Ringivevej

Redegørelse

Ringive kan ikke kaldes en landsby, men er medtaget her, fordi den rummer sognets kirke og præstegård, og er udpeget som kulturmiljø. Den kendes tilbage fra 1330 og består af 2 gårde, Ringive præstegård og Ringivegård, kirken, den tidligere skole og et par enkelte nyere huse.

Miljøet er meget bevaringsværdigt, og der bør ikke opføres ny bebyggelse.

Landsbyen er ikke afgrænset. Dette foreslås fastholdt.

Omme Å

Ringive Kirke

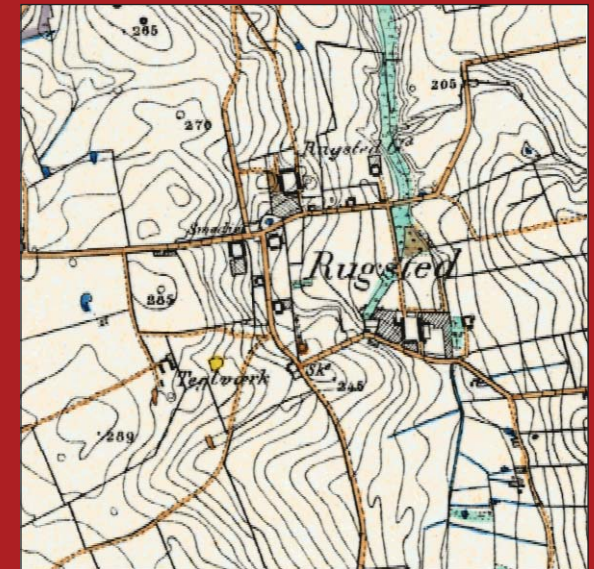
Eksisterende forhold

RUGSTED

© ABC Luftfoto

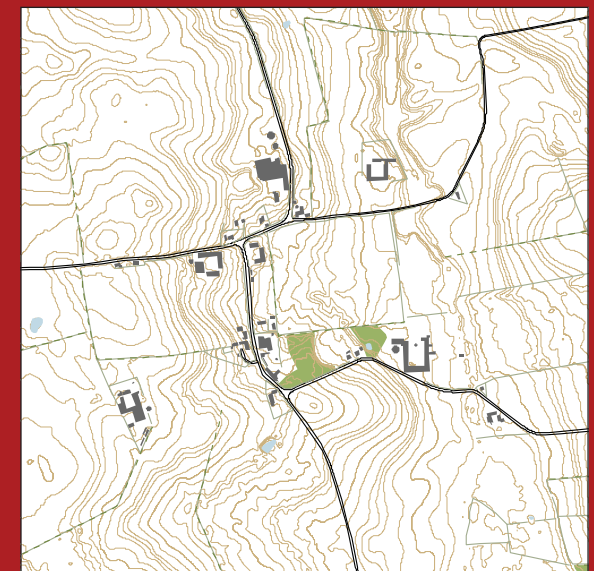

1869

En pianofabrik og en privat daginstitution er med til at skabe liv i landsbyen Rugsted syd for Vejle Ådal. Levende hegn og vejtræer giver byen, der stammer fra før 1350, karakter, og udsigten over det bakkede landskab er smuk mange steder.

Naturen omkring Rugsted kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Naturen omkring Ammitbøl, Rugsted og Øster Starup er typisk for Østjylland og den jyske højderyg. Forholdsvis fladt og frugtbart med opdyrkede marker, læhegn, små skove, vandløb, mindre moser og et varieret dyre- og planteliv."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Del af forslag til tillæg til Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune vedr. 45 mindre landsbyer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Landsbyen kendes tilbage fra 1350 og bestod før udskiftningen af 8 gårde. I dag er de fleste af gårdene flyttet ud. De byfunktioner, der kom til i 1900-tallet, er siden nedlagt igen.

Landsbyens funktioner

En tidligere brugsforening på Rugstedvej 27 er indrettet til skole for unge med særlige behov. Rugstedvej 23 er en meget speciel bygning, der er bygget til en pianofabrik, som fortsat bruger bygningen. En privat daginstitution på Rugstedvej 15, "Onkel og tantes hus", har til huse i nogle pavilloner.

Bygningerne

Gården på Rugstedvej 28 fremstår original og velholdt. Christiansdal, den store gård øst for landsbyen, fremstår meget velholdt, men med et ikke tilpasset nyt tag. To mindre huse, Firehusevej 12 og 14, ser ud til at høre til Christiansdal og er nyistandsatte.

Der er stor spredning i bygningernes alder og byggestil. Mange huse er stærkt ombygget, så det er svært at se, hvordan de har set ud oprindeligt.

De fleste bygninger er uden særlig detaljering. Med undtagelse af Toftegård og Pianofabrikken er husene velholdte. Toftegård er i meget dårlig vedligeholdelsesstand og virker skæmmende i gadebilledet. Pianofabrikken har en meget karakteristisk symmetrisk gavl mod vejen.

Landsbyens miljø

Bebyggelsen er samlet i 2 klumper, adskilt af et stykke åbent land, der skråner mod øst. Vest for Christiansdal er 2 mindre vandhuller. Den nordlige

del af landsbyen fremstår meget grøn med store træer og levende hegn, mens den sydlige del er mere "stationsbyagtig", med huse der ligger tæt ved vejen. Det er også her, man finder fabrikken og den tidligere brugs.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger lavt i et bakket landskab. Der er mange levende hegn i området. Der er også vejtræer i form af seljerøn, der understøtter landskabet på en smuk måde.

Vigtigt at bevare

De levende hegn og vejtræerne. Vejtræerne bør genplantes, da de er ved at nå deres maksimale levetid. Det åbne stykke mellem de to dele af landsbyen.

Vigtigt at forbedre

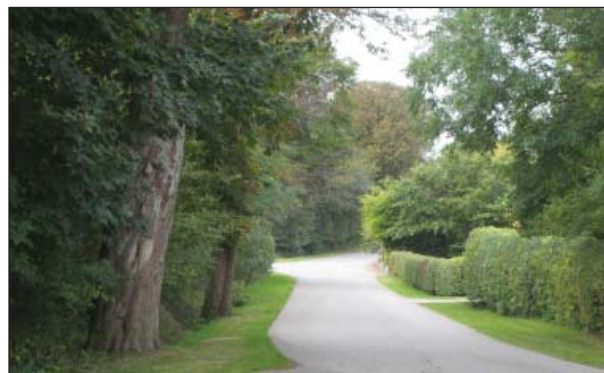
Enkelte bygninger kunne med fordel istandsættes om muligt, alternativt fjernes og erstattes af nyt byggeri tilpasset landsbyens struktur.

Rugstedvej 25 og 23

Rugstedvej med "Onkel og tantes hus"

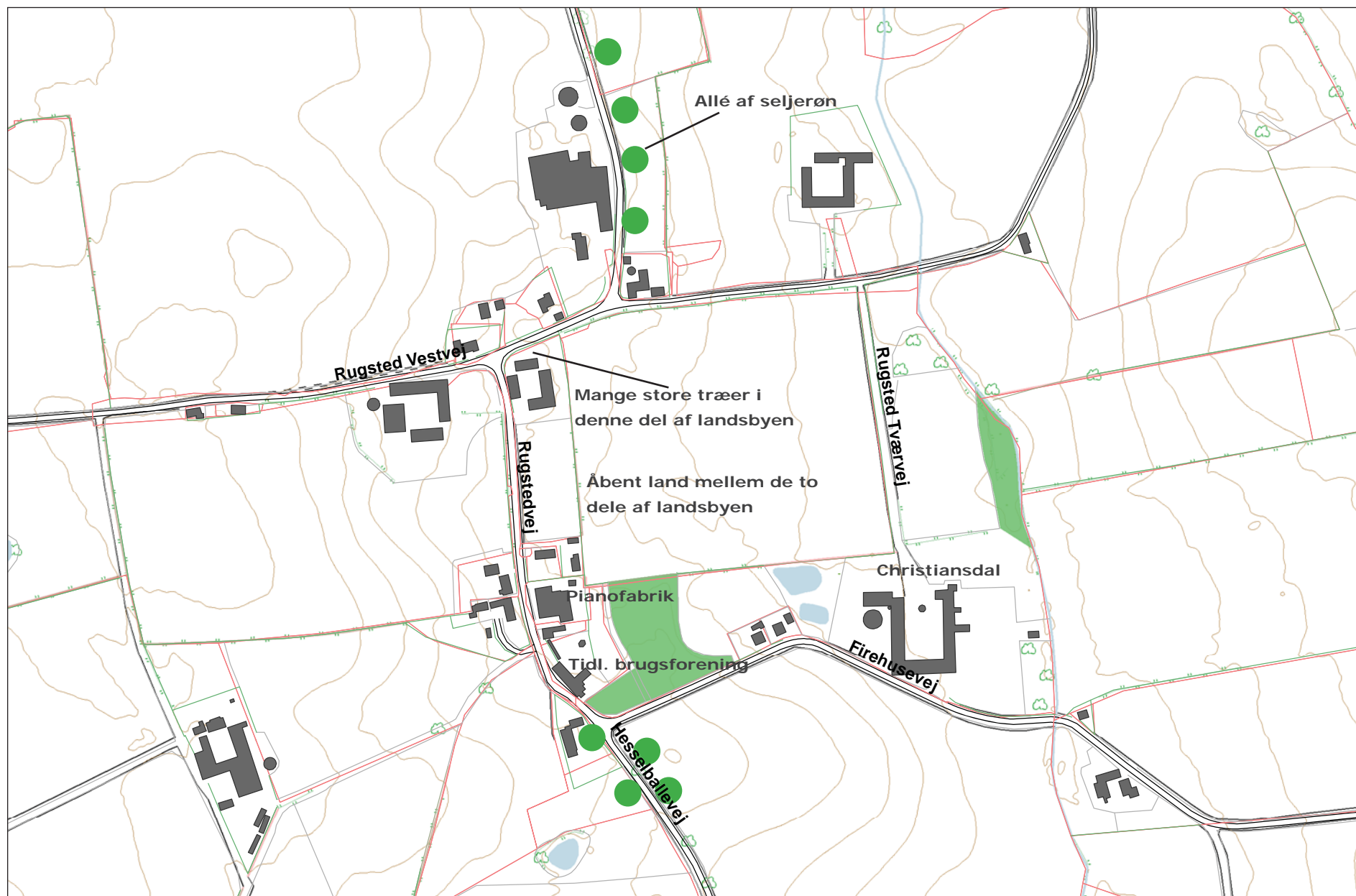

Rugsted Tværvæg set mod vest

Udsigt mod nord

Eksisterende forhold

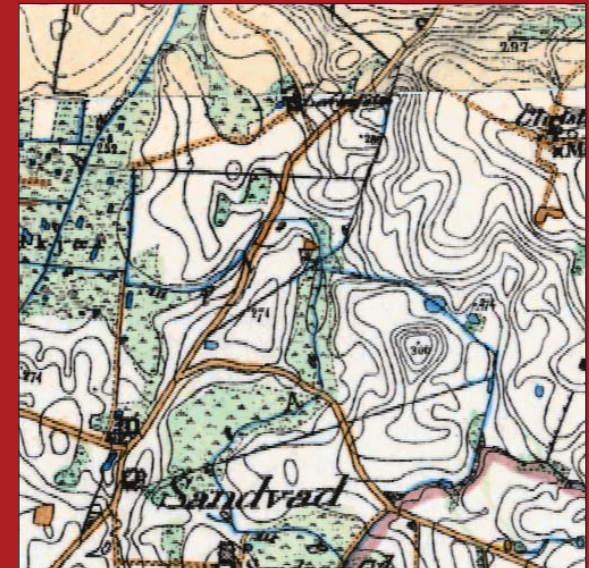

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Landsbyafgrænsningen for Rugsted er ophævet

SANDVAD

1869

Tre boligkvarterer omkring sognegården, der engang har været kro, og ældrecenteret udgør i dag landsbyen Sandvad, der oprindeligt lå et stykke herfra og blev opløst i forbindelse med udskiftningen. Der findes både nye og lidt ældre huse i det nuværende Sandvad. Læs mere på lokalområdets hjemmeside: <http://sandvadnyt.dk>

Naturen omkring Sandvad kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar og naturen både mere kuperet og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "En af de stærke sider ved Sandvad er sammenholdet om legepladsen."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Den oprindelige landsby Sandvad lå der hvor Gl. Tingvej udmunder i Tørringvej. Her ligger i dag kun 2 gårde og et enkelt hus. Det vi i dag kalder Sandvad er bebyggelsen omkring vejkrydset Vongevej / Tørringvej og er opstået omkring en kro og et alderdomshjem. I dag Sandvad Sognegård og Sandvadcentret – se nedenfor. Sandvad består i dag af 3 samlinger af huse adskilt af lavbundsarealer omkring Feldmose-Fousing Bæk. De 3 samlinger af huse, der i dag udgør Sandvad omfatter: 1) Sandvad Centret, Sandvad Sognegård og et par andre huse. 2) En husrække på hver side af Vongevej, opført i begyndelsen af det 20. årh. En del af husene rummer værksteder og andre har muligvis tidligere rummet butikker. 3) En nyere parcelhusbebyggelse, der omfatter vejene Engvej og Agervej.

Landsbyens funktioner

Den vigtigste funktion er Sandvadcentret, som er et ældreboligcenter. Sandvadcentrets historie går langt tilbage i tiden idet der oprindeligt lå en fattiggård her, som i 1924 blev indrettet til alderdomshjem. Ved siden af dette ligger sognegården som er en form for forsamlingshus med plads til 150 gæster. Den ældste del af bygningen er oprindeligt bygget som kro. En børnehave ligger på Engvej 19. Udover disse funktioner er der også 3 mindre håndværksvirksomheder. Ved parcelhusområdet ligger et grønt område med legeplads og håndboldmål til brug af områdets børn.

Bygningerne

Bygningerne er generelt godt vedligeholdte. Mange af bygningerne langs Vongevej er stærkt ændrede, med anden tagbelægning, andre facadefarver, andre vinduestyper, så den oprindelige byggestil ikke længere er synlig. Vongevej 33 har nogle karak-

teristiske hvide bånd mellem vinduerne og hvide markeringer i stikkene over vinduerne. Agervej og Engvej består af nyere parcelhuse.

Landsbyens miljø

Miljøet er præget af 2 ret store gennemgående veje. Langs med Vongevej ligger bebyggelserne med facader tæt ud til vejen, mens parcelhusene på Agervej og Engvej ligger trukket tilbage bag haver og hække.

Landsbyens muligheder

Der kan opføres enkelte nye boliger som huludfyldning.

Vigtigt at bevare

Det grønne område ved Engvej.

Vigtigt at forbedre

Flere af husene kunne godt føres tilbage til deres oprindelige byggestil i forbindelse med almindelig vedligeholdelse.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Vongevej ved Engvej, set mod nord

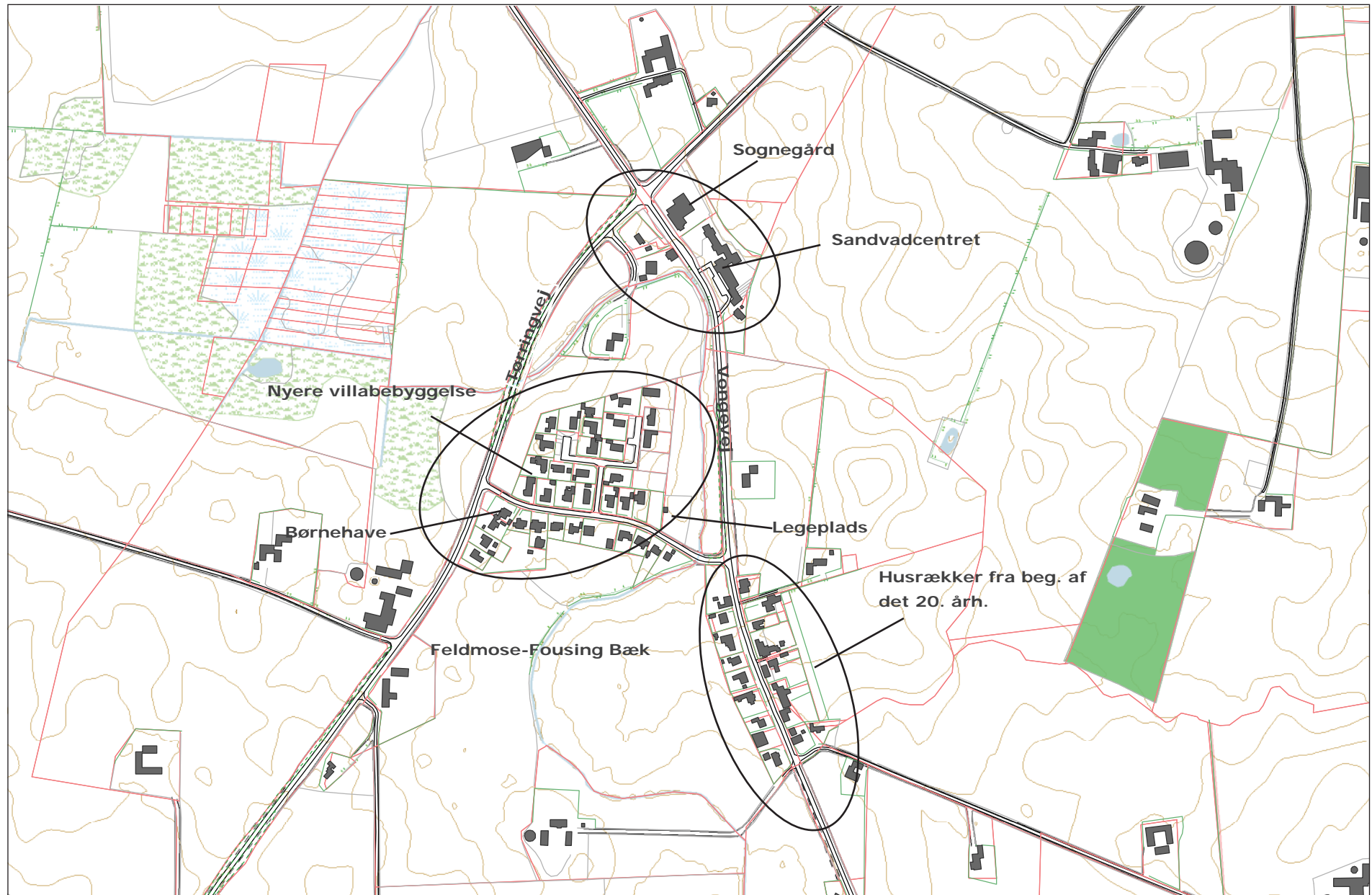

Vongevej 33

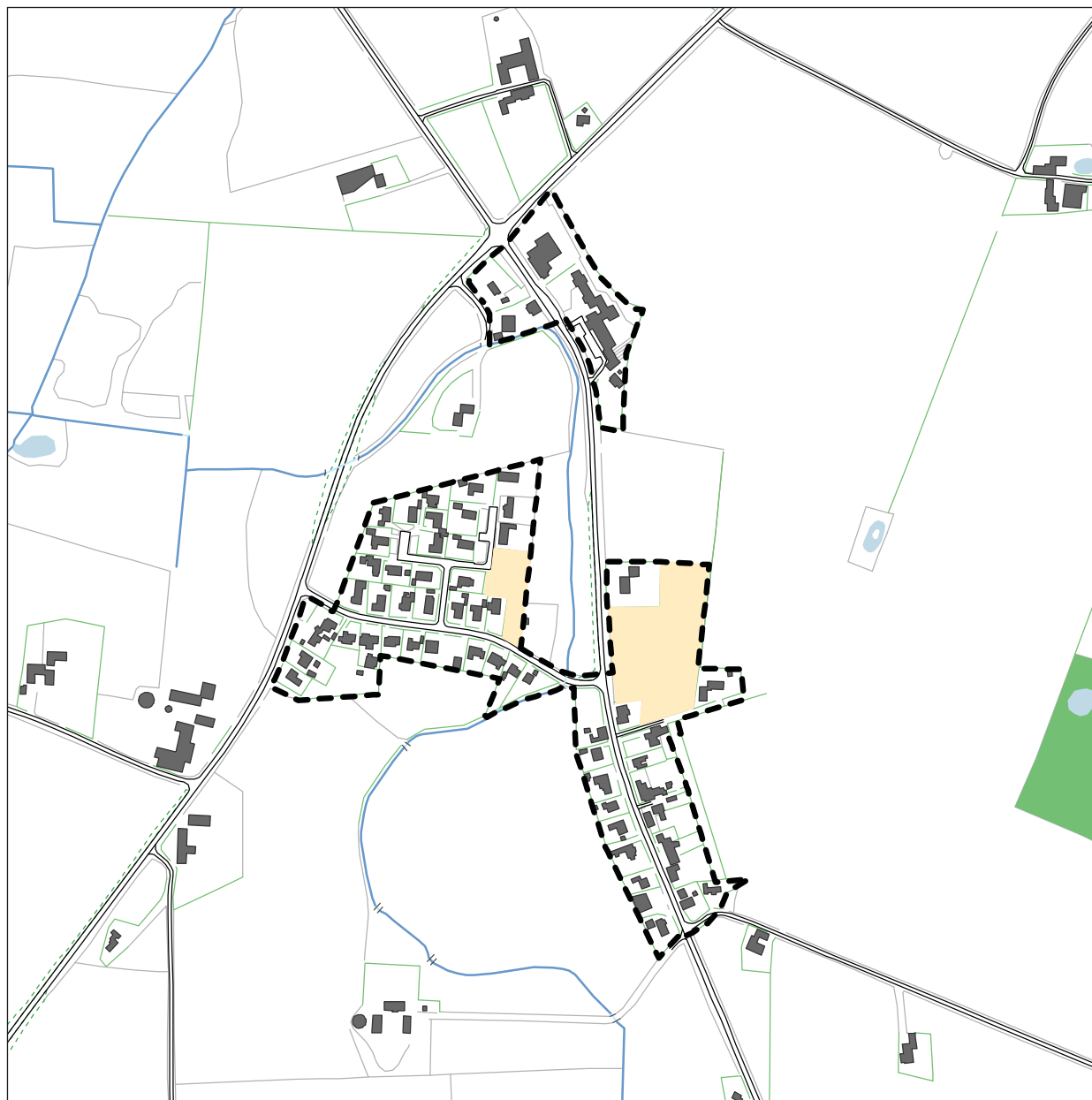

Grønt område ved bæk

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Sandvad

99.L.7 Sandvad

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

SELLERUP

1869

Denne landsby står stort set som i 1600-tallet med gadekær og gamle gårde, der dog ikke alle er lige heldigt moderniseret. Byen stammer fra før 1435, og her er talrige fine eksempler på østjysk byggeskik og smukke levende hegn.

Naturen omkring Sellerup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Herude tæt ved østkysten finder vi den virkelig fede landbrugsjord, skovklædte bakker og dramatiske skræntskove som Munkebjerg Strandskov, der ligger tæt på Gauerlund og Sellerup. Mange naturområder er privatejede, men med fine adgangsmuligheder for offentligheden."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "For to år siden var vi til høstfest med 35 voksne og 37 børn. Der var to husstande, der ikke var med, så det var rigtig flot. Det er én af grundene til, at vi ikke vil flytte."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer.

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Sellerup kendes tilbage fra 1435. Den er speciel derved, at den ikke har ændret sin struktur siden 1688. Det skyldes, at den er stjerneudskiftet, og at der kun er opført få nyere huse. Der er 5 huse og 9 gårde i byen. Nogle af bygningerne er forholdsvis nye, men strukturen er uændret tilbage fra 1600-tallet.

Landsbyen har oprindeligt haft 2 gader der omkransede forten. I dag fungerer den ene (Sellerup Bagvej) kun som en smal markvej, men er vigtig at bevare som et historisk spor. Der er et gadekær midt i landsbyen.

Funktioner

Der er ingen bygninger, der er opført til andre funktioner end landbrug og bolig. Enkelte udbygninger anvendes dog til serviceerhverv. Andelsbevægelse og religiøse vækkelser, som satte deres præg på mange landsbyer i 1800-tallet, har ikke sat sig varige spor i Sellerup.

Byggeskik og miljø

En del af gårdene er præget af østjysk byggeskik. Det gælder Sellerupvej 15, 17, 27 og 30. Sellerupvej 24, Selleruplund, er i bindingsværk og meget velstandsagtig. Endelig er der enkelte fra det 20. århundrede. 4 af gårdene ligger helt ud til landsbygaden med stuehuset vinkelret på vejen.

De øvrige ligger diagonalt i forhold til vejen. Det gælder der, hvor vejen ikke løber nord-syd. Ingen af gårdene har stuehus mod vejen. Husene er meget forskellige. Flere af dem har præg af "bedre byggeskik".

Landsbyen i landskabet

Landsbyen er bygget på det eneste nogenlunde flade område på kanten af en stor bakke, der skræner mod

øst. Hele ejerlavet er udpeget som kulturmiljø på baggrund af den velbevarede stjerneudskiftning.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er ikke blevet udbygget i mange år, og den fremstår derfor meget velbevaret. Derfor bør der heller ikke opføres nye boliger eller erhverv. En del af gårdlængerne er ikke længere i brug og kan ombygges til boliger, erhverv eller ferieboliger, f.eks. som bondegårdsferie eller bed & breakfast.

Vigtigt at bevare

Landsbyens bebyggelsesstruktur, og bygningernes placering på grundene, levende hegn i landskabet, Sellerup Bagvej, gårdene. Hvis gårdlænger er i så dårlig stand, at de skal fjernes, er det vigtigt, at de bliver erstattet af nye bygninger i samme proportioner og på samme placering på grunden for at bevare Sellerups gadebillede.

Vigtigt at forbedre

Mange af gårdene er dårligt vedligeholdte eller har fået tilføjet nye elementer, der ikke passer ind i byggestilen.

Sellerupvej 15, Sellerupgård

Sellerup Bagvej set mod øst

Sellerupvej 17, Daugårdsminde

Eksisterende forhold

SLELDE

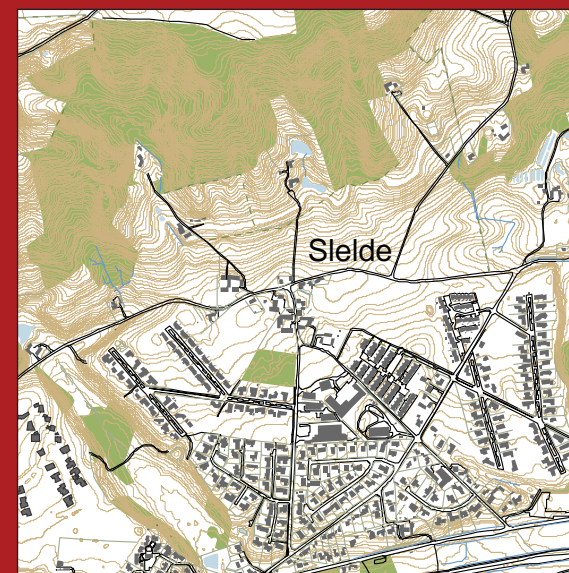

1869

Århundredegamle velbevarede huse, der sammen med træer og buske danner hyggelige byrum. Sådan opleves den velbevarede landsby Sælde, der stort set ikke er vokset i hundrede år, og som kan dateres til før 1475.

Naturen omkring Sælde kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Sælde betyder skrænt, og landsbyen ligger da også lige på kanten af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Selde er en lille landsby, der kan dateres tilbage til 1475. Bebyggelsen består af flere mindre gårdanlæg og huse.

Byggeskik og miljø

Præstegårdsvej er landsbygaden i den lille landsby, hvor størstedelen af bebyggelsen ligger. Her er bebyggelsen placeret tæt ud til vejen og skaber sammen med beplantningen et tæt gademiljø. Bygningerne er fra slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet og er præget af brugen af bygningsdetaljer som gesims og halvvalmede sandedtage på stuehuse. Landsbyen er meget intakt, eftersom der ikke er sket udvikling.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger på en sydvendt skråning i et meget karakterfuldt landskab nord for Vejle Ådal. Her er landsbyen placeret på et mindre plateau neden for en stejl, skovklædt skråning. Syd for Selde trænger landsbyen Skibet sig kraftigt på med sine mange parcelhuskvarterer.

Seldes stjerneudskiftning er stadig synlig i landskabet omkring landsbyen. Dog markeres stjerneudskiftningen ikke af levende hegn i landskabet, men af veje. I boligkvarteret syd for Selde er stjerneudskiftningen brugt i planlægningen, og skellene synliggøres af villaveje og en enkelt grøn kile.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er ikke blevet udbygget i mange år og fremstår derfor meget velbevaret. Derfor bør der ikke opføres nye boliger eller erhverv i landsbyen.

Vigtigt at bevare

Det er meget vigtigt for opfattelsen af Selde som en selvstændig landsby, at der ikke bebygges yderligere mellem Selde og Skibet. Derimod bør afgrænsningen bearbejdes, så den forstærkes visuelt.

Landsbyens muligheder

Der skal udarbejdes en bevarende lokalplan for Selde og for de omgivelser, der adskiller Selde fra Skibet.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Præstegårdsvej set mod syd

Knabberupvej set mod vest

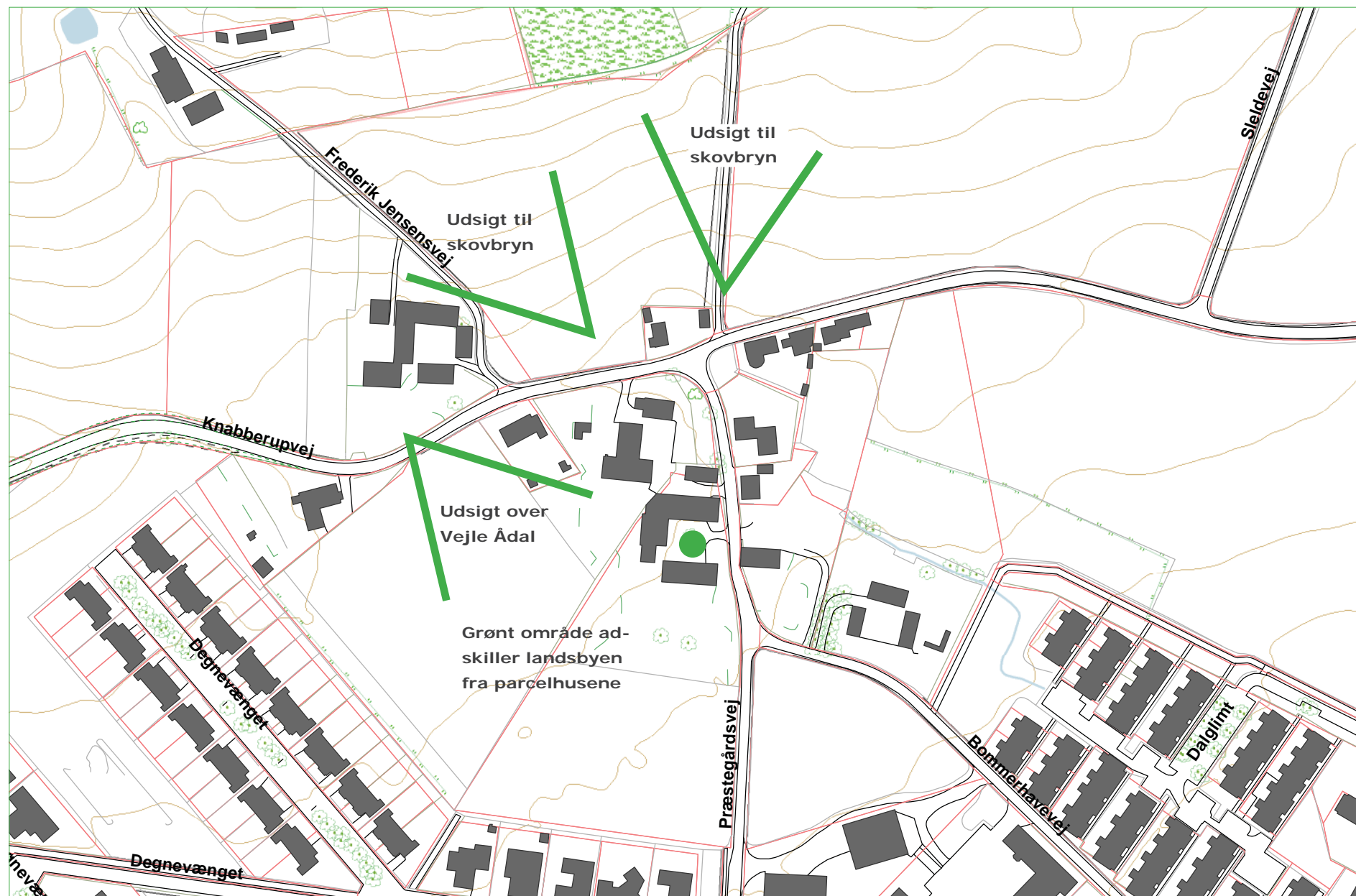

Præstegården

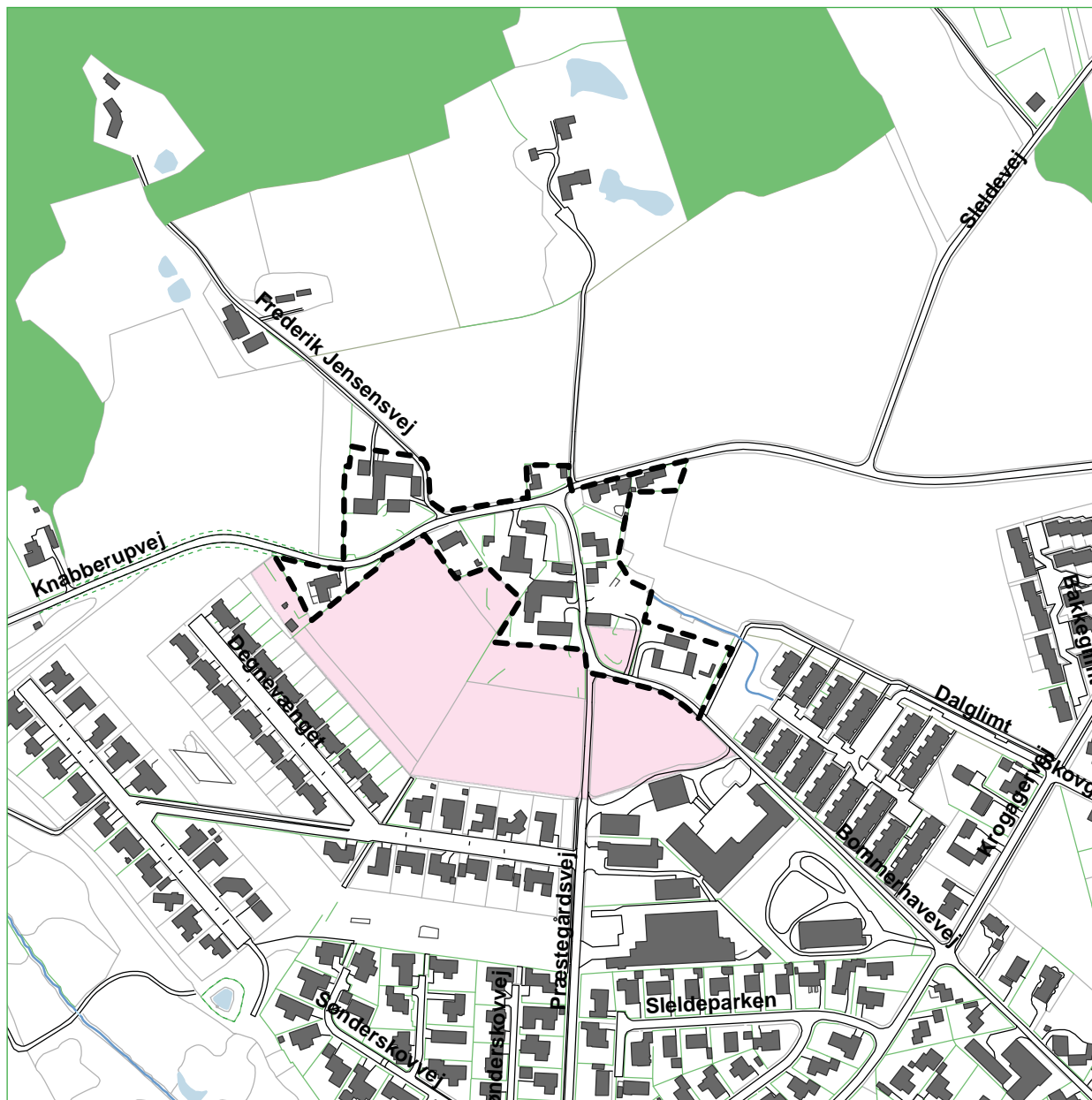

Præstegårdsvej set mod nord

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Slede

99.L.34 Slede

99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

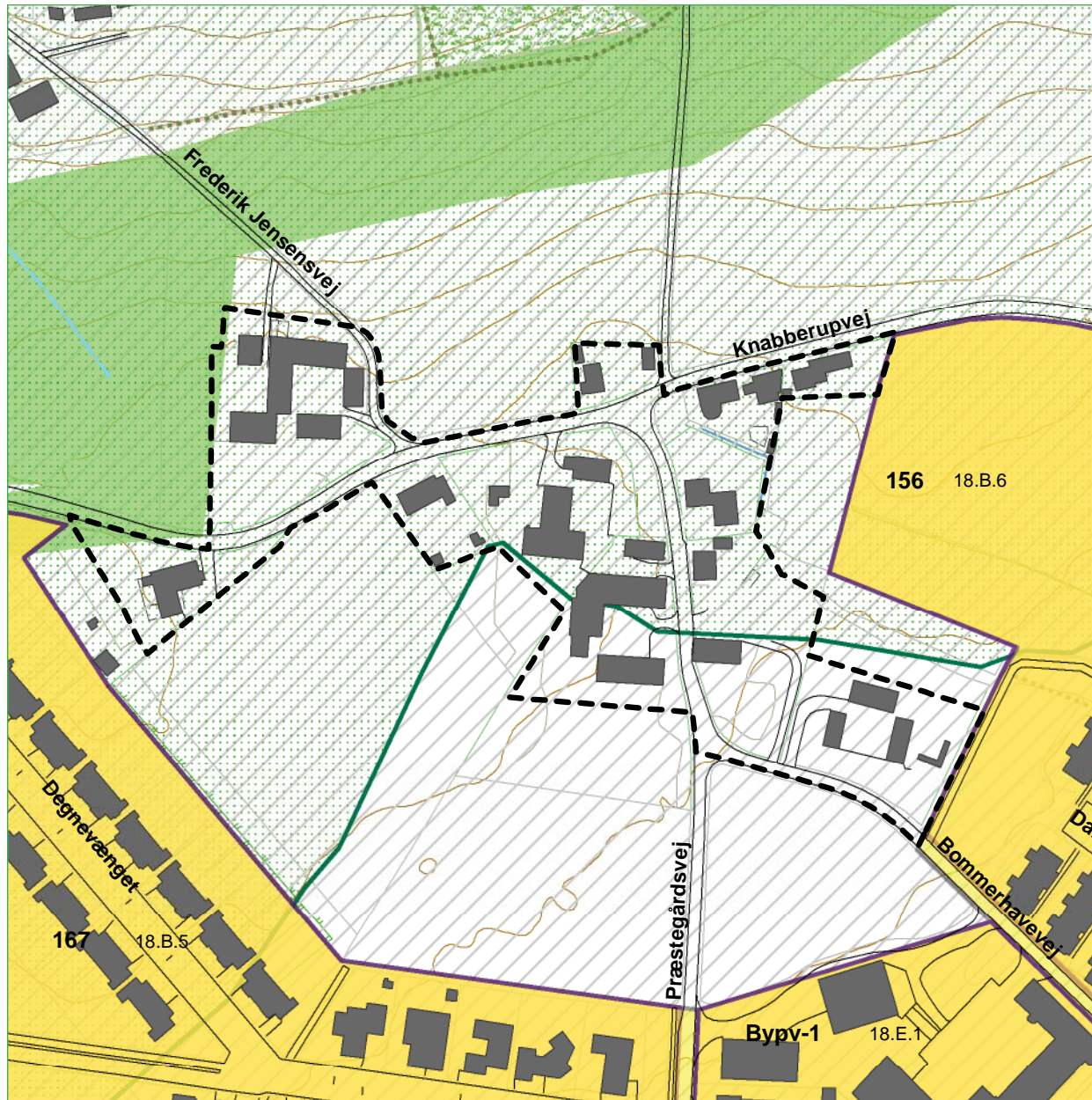
Notat

Der skal udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

Signaturforklaring

 Areal der ikke må udstykkes

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Gældende kommuneplanrammer:
18.B.5 "Boligområde ved Degnevænget i Skibet"
18.B.6 "Boligområde ved Krogagervej i Skibet"
18.E.1 "Erhvervsområde ved Præstegårdsvej i Skibet"
- Gældende lokalplaner: Nr. 156, 167 og Byplanvedtægt-1
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Overdrev
- Skovbyggelinje
- Sø - §3 beskyttet
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Værdifuldt landskab
- Kurver 2,5 m
- Fredskovgrænse

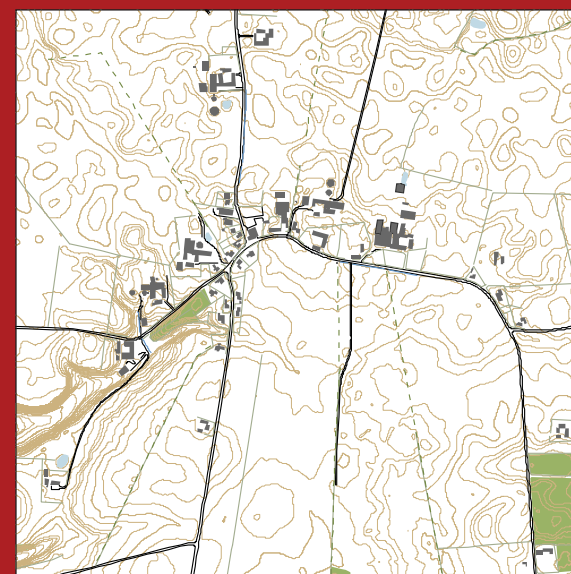
STORE LIHME

Flere små og store virksomheder skaber liv i landsbyen Store Lihme, der ligger på nordsiden af Vejle Ådal, og flere steder nyder godt af en storslået udsigt. Men byen præges også af tomme bygninger, og de mange erhverv kan godt virke forstyrrende.

Naturen omkring Store Lihme kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige på kanten af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb.

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

St. Lihme er forfalden og driftig. Forfalden fordi første-håndsindtrykket når man kommer fra Nørup, er et par tomme bygninger og oplejede forarealer, og driftig fordi der er mange små virksomheder – og en enkelt ret stor. Landsbyen opleves som delt i 2. Landsbydelen mod vest og erhvervsdelen mod øst.

Bygningerne

Erhvervsdelen rummer den gamle brugs på hjørnet af Tørskindvej og Store Lihme Møllevej. Bygningen er opført i 1903 og er udvidet i 1975. Den har ikke fungeret som brugs siden 1989, hvor brugsforeningen blev sluttet sammen med Nørup Brugsforening og etablerede butik i Ny Nørup. Bag ved bygningerne ligger et oplejet areal ud mod Tørskindvej. Der er også 2 fungerende større virksomheder: Eureka A/S, der laver indretninger til varevogne, og Slagtergården, der med 77 ansatte (2009) er langt den største virksomhed i Store Lihme. Slagtergården har ønsker om at udvide kraftigt i den nærmeste fremtid.

Eureka A/S har sin primære indkørsel og parkeringsplads mod Tørskindvej. På Tørskindvej 26 ligger en tom udstillingshal.

Landsbyens miljø

På Lihmevej og Tørskindvej syd for krydset er der en fin landsbystemning med mange villaer fra begyndelsen af 1900-tallet i en høj arkitektonisk kvalitet. Der er bygget enkelte nyere huse, som er tilpasset landsbyens struktur og som derved ikke skiller sig væsentligt ud i bybilledet. Husene ligger tæt ud til vejen og sammen med store træer er de med til at give et veldefineret gaderum.

Mod vest, langs Lihmevej, ligger et par enkelte gårde. Her falder terrænet, og vejen får en karakter af hulvej, afgrænset af høj beplantning.

Landsbyen i landskabet

Flere steder i landsbyen er der fin udsigt til landskabet.

Landsbyens muligheder

Tomme bygninger kan med fordel istandsættes eller fjernes og erstattes af nye boliger. Derimod bør der ikke udbygges udenfor landsbyens nuværende grænser.

Vigtigt at bevare

De mange træer og hække der er med til at danne gaderum.

Vigtigt at forbedre

Gaderummet omkring Tørskindvej og den gamle brugs.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Den gamle brugs set fra Tørskindvej

Store Lihme Møllevej foran Slagtergården

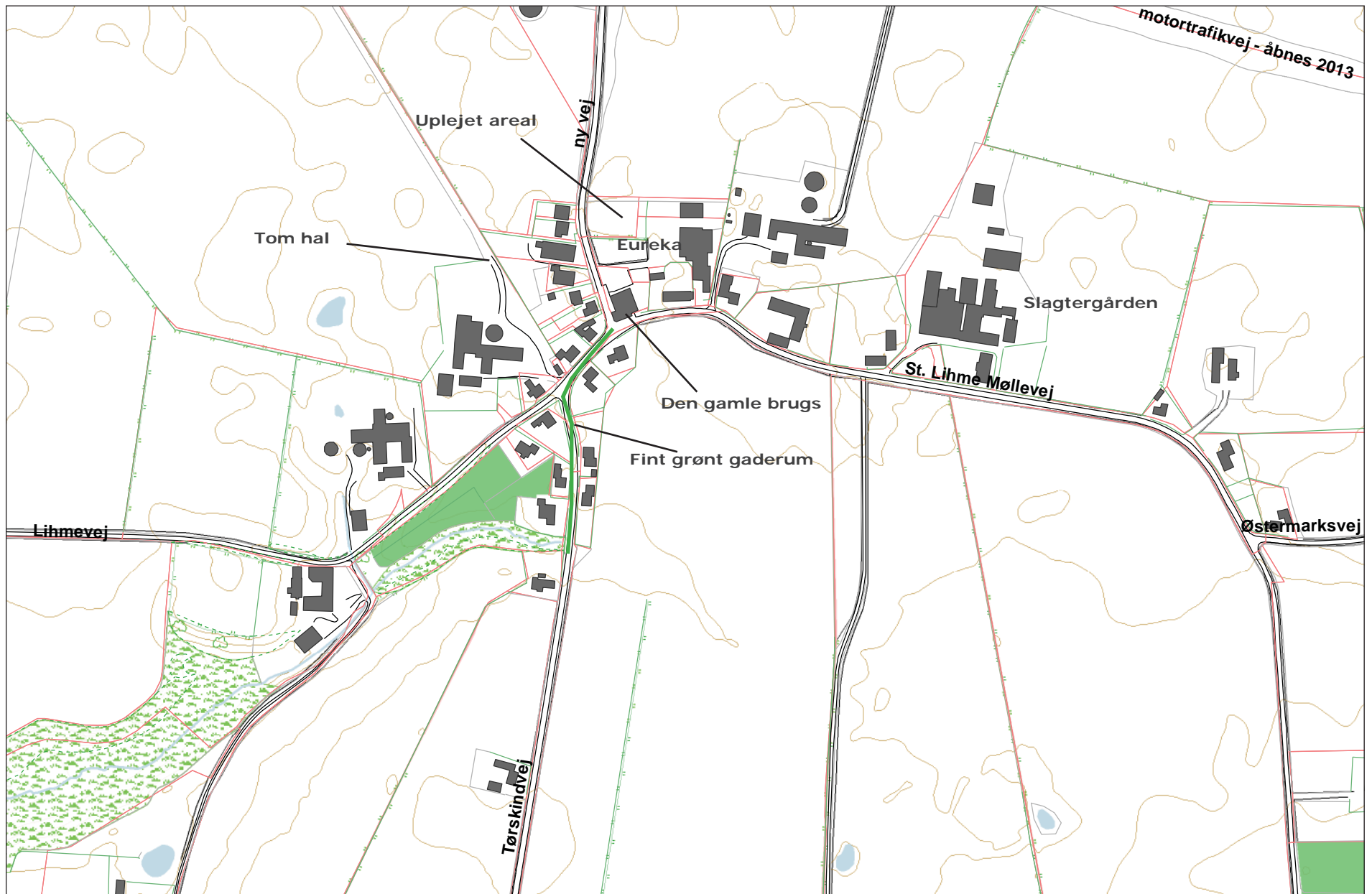

Lihmevej set mod vest

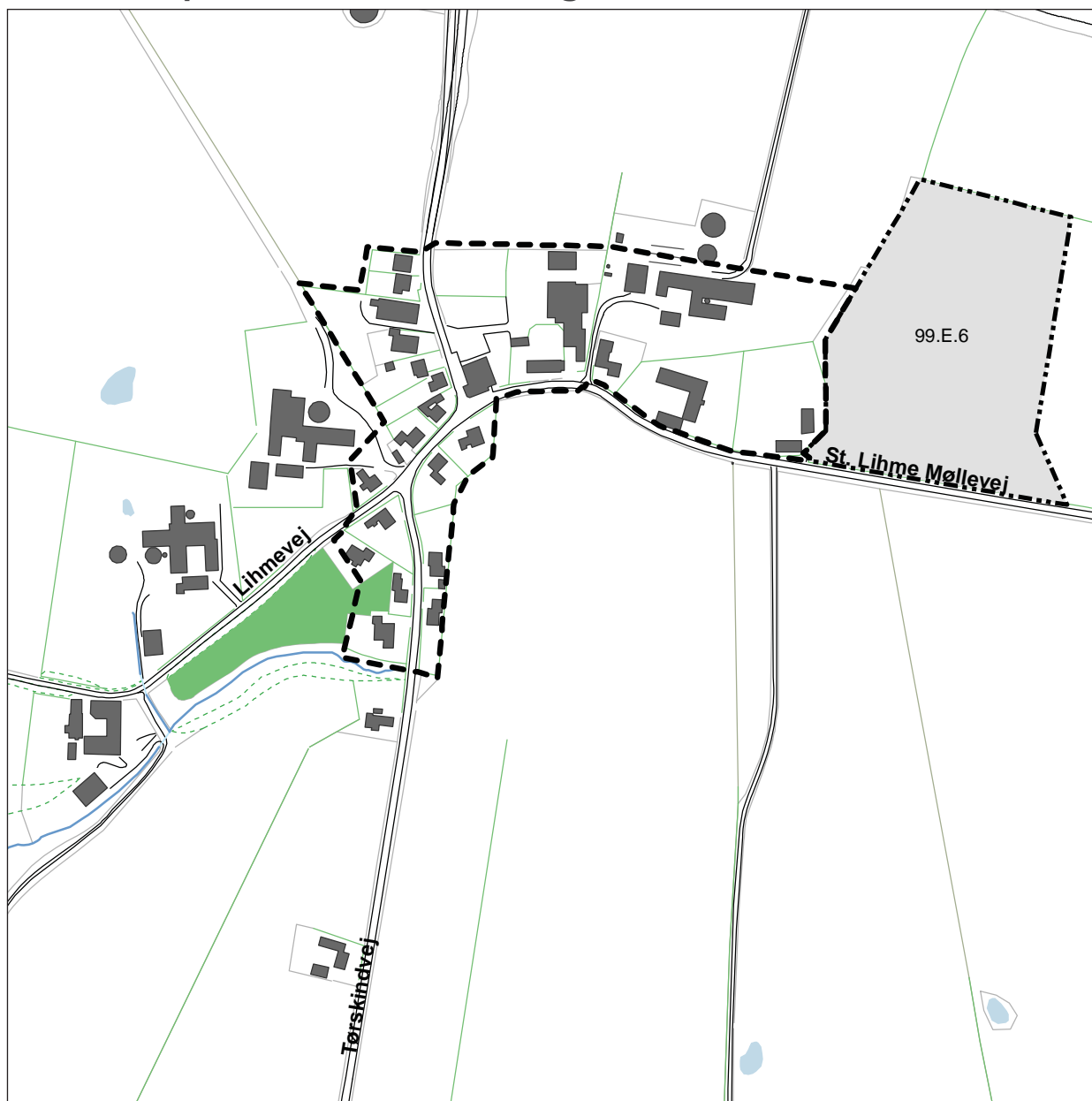

Landsbyens afgrænsning mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanrammer for Store Lihme

99.L.14 Store Lihme

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

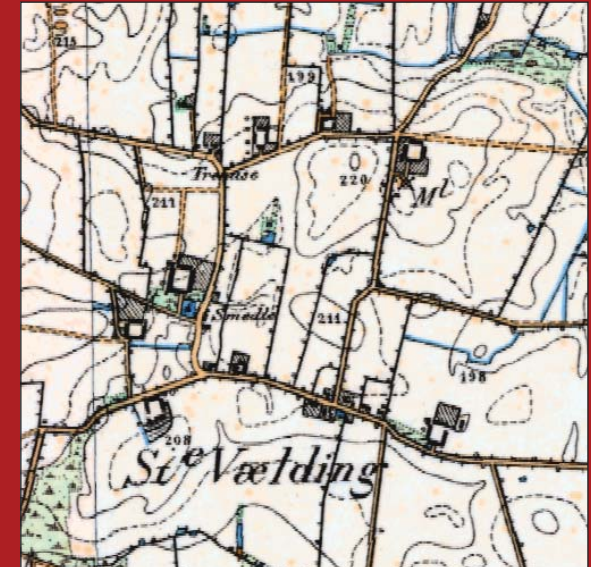
Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

STORE VELLING

1869

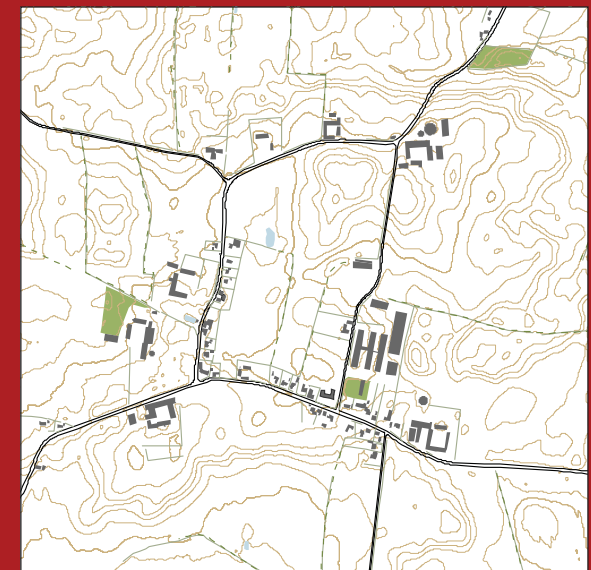
En del larm fra motorvejen forstyrrer landsbyidyllen i Store Velling, der ellers må betegnes som et ganske hyggeligt minisamfund med fine små forhaver foran husene, der ligger ud til vejen. Store Velling nævnes første gang for snart 600 år siden, og byen har gennem årene løbende ændret karakter. Mange huse er af nyere dato, men alligevel tilpasset den oprindelige arkitektur.

Naturen omkring Store Velling kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger i et rigt naturområde med alsidigt landbrug, skov, fugtige enge og små moser. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

En ny beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Det er en hyggelig lille flække, hvor folk er gode til at tage vare på hinanden..."

Hjemmeside med historiske fortællinger fra Store Velling og omegn: <http://www.vellinggaard.dk/>

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Store Velling kendes tilbage til 1435. Store Velling er en blokudskiftet landsby. Det betyder, at gårdene ligger uden for selve landsbyen, eller i udkanten. Efter udskiftningen var kun 4 gårde og 6-7 huse tilbage i landsbyen. Den sammenhængende bebyggelse består derfor hovedsageligt af en række mindre huse, hvoraf mange er af forholdsvis ny dato.

Bygningerne

Landsbyens gårde er forholdsvis store med store udlænger. Gårdene er bygget i røde teglsten, og flere bærer præg af den østjyske byggeskik. Udlængerne er opført på kampestenssokkel, i røde sten med mange detaljeringer i murværket og enkelte med høj trempel. Der ligger enkelte husmandssteder i bindingsværk med stråtag.

Landsbyens huse er bygget i 1 etage med udnyttet tagetage under sadeltag. Størstedelen er bygget med en 40 - 50 graders hældning.

På hjørnet af Vellingvej og Stokballevej ligger en hjørnebygning, der bærer præg af, at kunne have været købmandsbutik tidligere. Huset anvendes i dag til beboelse.

Byggeskik og miljø

Langs Vellingvej er der et tæt landsbymiljø skabt hovedsageligt af beplantning med hække og høje træer.

Husene i Store Velling ligger langs vejene Vellingvej og Stokballevej. Det er kun meget få huse der ligger helt ud til vejen. Størstedelen er adskilt fra vejen af et mindre haveareal. Mange steder afgrænses haven af et smalt grusbelt ud til vejen. Der er ingen fortove langs vejene i landsbyen.

Landsbyen i landskabet

Store Velling ligger på en jævn flade. Landskabet opleves kun fra den østlige del af Vellingvej, hvor der ikke ligger bebyggelse på den sydlige side af vejen.

Vigtigt at bevare

Landsbyens bebyggelsesstruktur med husene, der ligger langs vejen, adskilt af et mindre stykke have. Et nyere byggeri på hjørnet af Vellingvej og Møllevej skiller sig ud fra denne struktur, da huset er trukket langt tilbage på grunden.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Tilgroet markvej ved Grønhavegård

Vellingvej

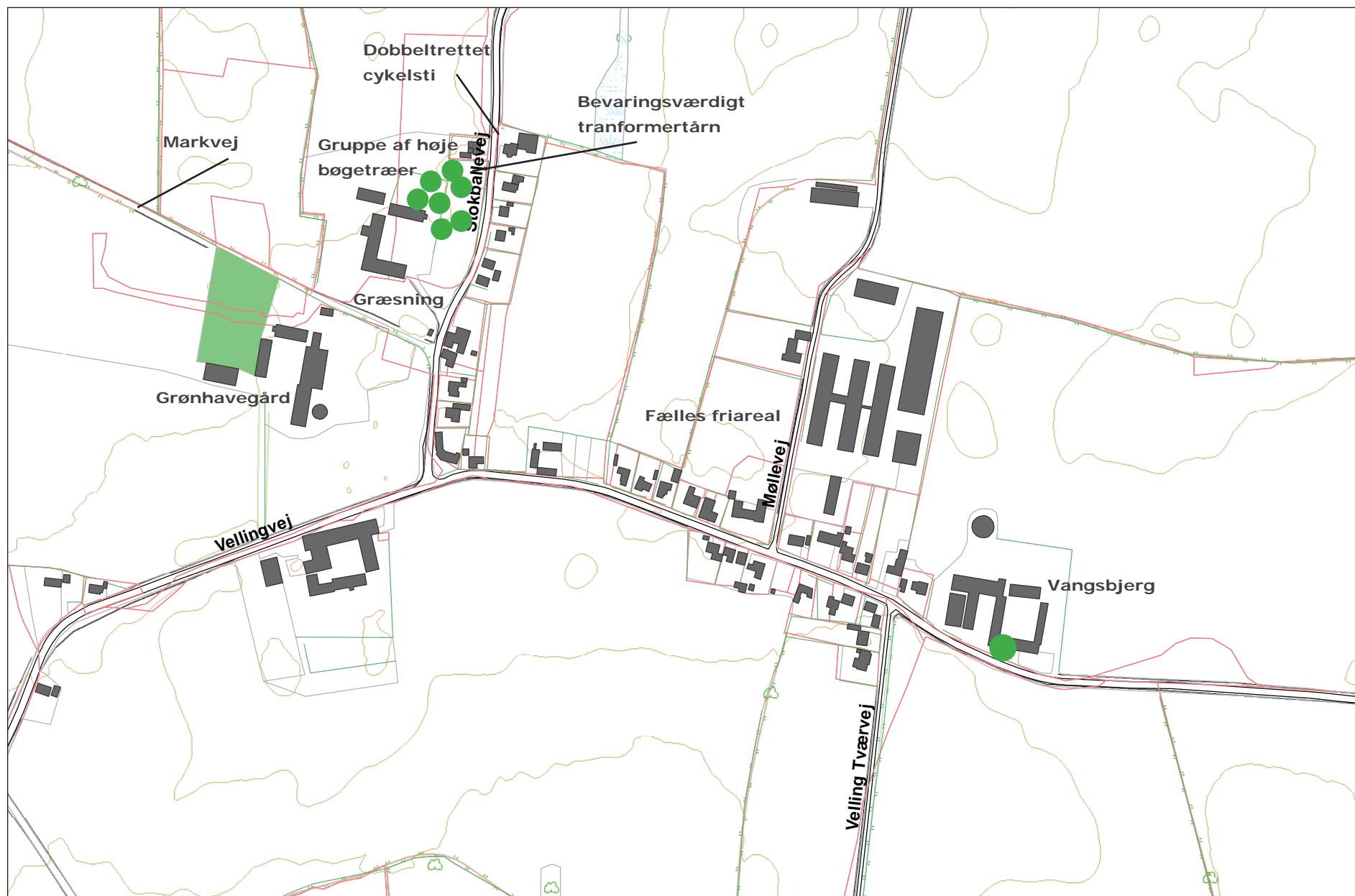

Stokballevej set mod nord

Vangsbjerg

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Store Velling

99.L.23 St. Velling

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Bebyggelse skal indplaceres i eksisterende randbebyggelse langs vej, samt opføres i en volumen og arkitektur, der falder naturligt ind i landsbybebyggelsen.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

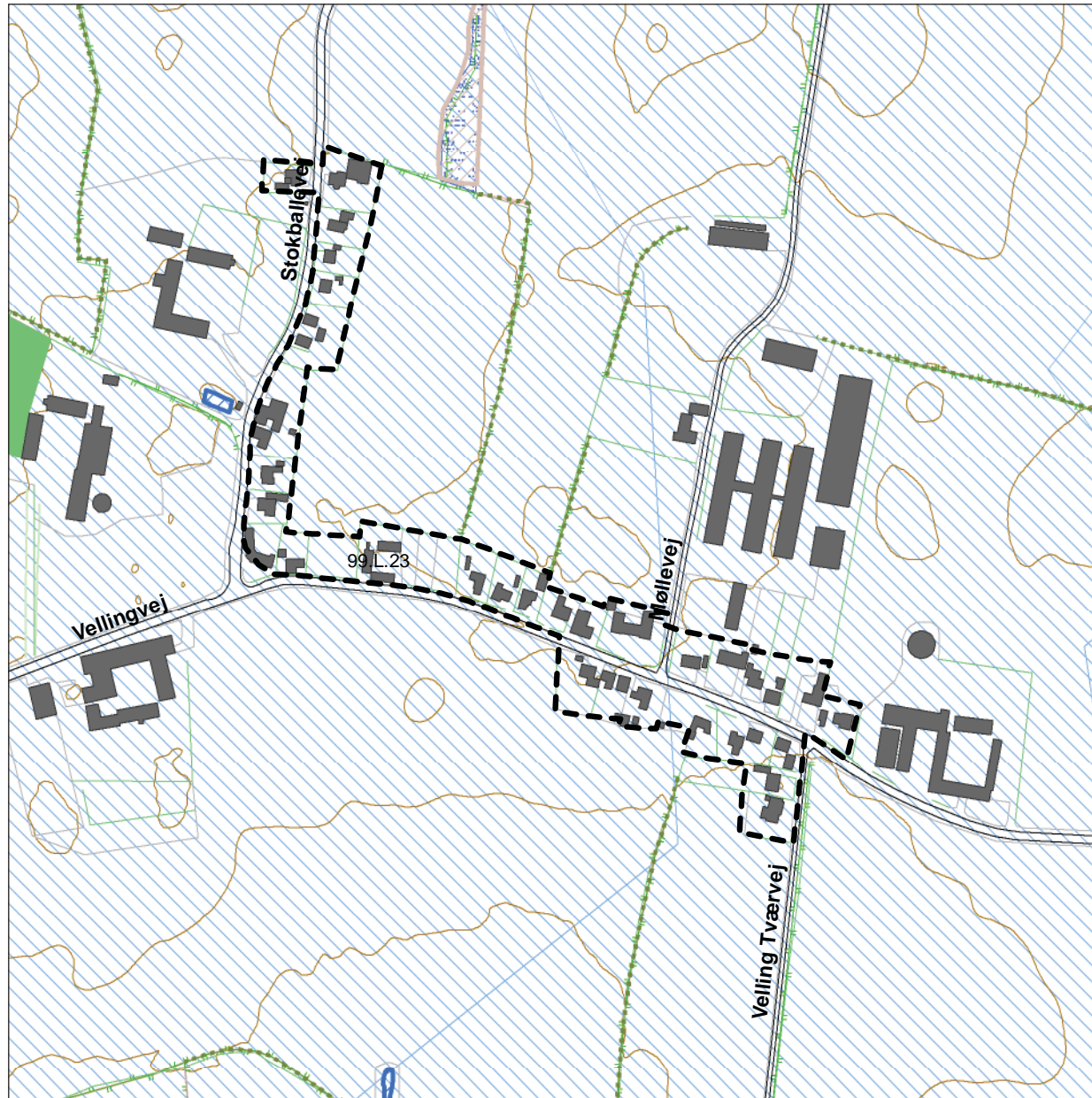
Zonestatus

Området er i landzone. Arealer som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

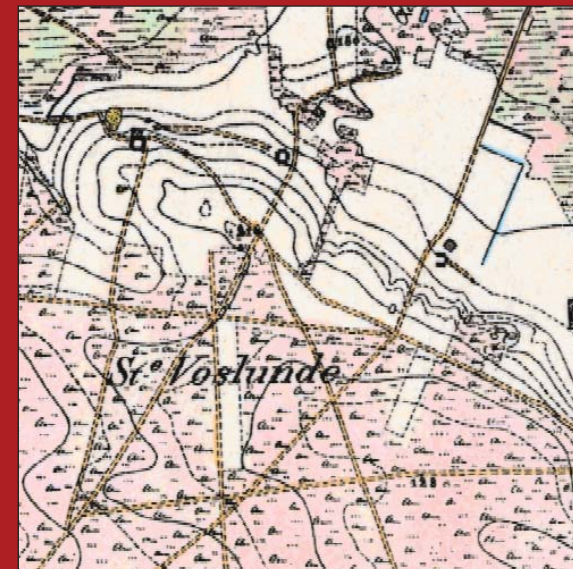
Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Mose
- Mose
- Sø
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m

STORE VORSLUNDE

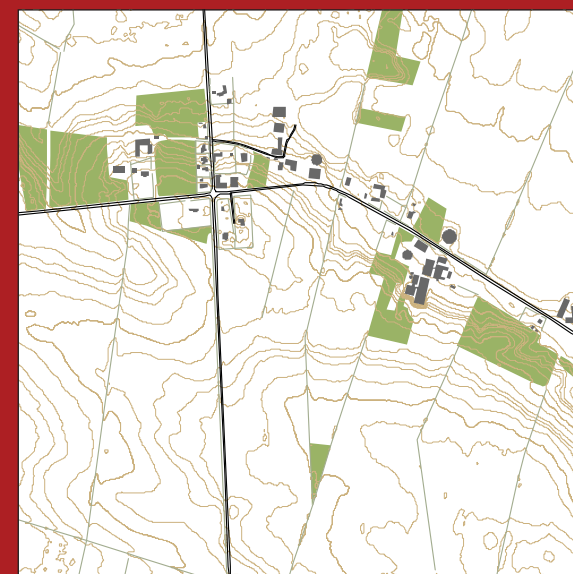

1869

En ny by med en lang historie. I 1688 var Store Vorslunde en stor gård på en frugtbar bakkeø ved Rævingemosens sydlige rand. I 1800-tallet blev jorden delt op i parceller. Og under både 1. og 2. Verdenskrig var området præget af tørvegravning. Af hensyn til tørvearbejderne blev der bygget skole og kirke. Kirken er fra 1954, og beskrives nærmere på: <http://www.givekirke.dk>

Naturen omkring Store Vorslunde kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Den jyske hedeslette har så meget mere at byde på end sandet kartoffeljord. Bl.a. kan man møde kronvildt i de mindre plantager og bomlærke, som ikke længere er så almindelige, findes her. I moseområderne og på de mindre heder kan man om sommeren finde revling, mosebølle og tyttebær."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Trods navnet er der tale om en meget lille samling af huse. Bebyggelsen er opstået i forbindelse med tørvegravning. Tørvegravningen foregik særligt intenst i besættelsesårene, men fortsatte nogle år efter.

Der er skole opført i 1943 og kirke opført i 1954. Skolen er kraftigt moderniseret med vandskurede mure og glaserede tegl og indrettet til privat beboelse. Derudover er der kun gården Store Vorslunde og nogle få andre huse.

Det er ikke muligt umiddelbart at se bebyggelsens oprindelse.

Der er ikke bygninger eller anlæg med forbindelse til tørvegravning i selve bebyggelsen.

Landsbyen er ikke afgrænset, og dette foreslås fastholdt.

Solevej set mod nord

Gården Store Vorslunde

Vorslundevej med den gamle skole til venstre

Store Vorslunde Kirke

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Landsbyen er ikke afgrænset og dette foreslås fastholdt.

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Gældende kommuneplanrammer:
Y "Mere skov i Vejle Kommune"
99.T.8 "Vindmølleområde ved Søndesthoved"
- Skov
- Eng
- Mose
- Særlig værdifuld natur - landskab
- Vådområder
- Skovbyggelinje
- Vandløb - §3 beskyttet
- Eng - §3 beskyttet
- Hede - §3 beskyttet
- Mose - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Værdifuldt landskab
- Virksomhed
- Kulturmiljø
- Kurver 2,5 m

TIUFKÆR

© ABC Luftfoto

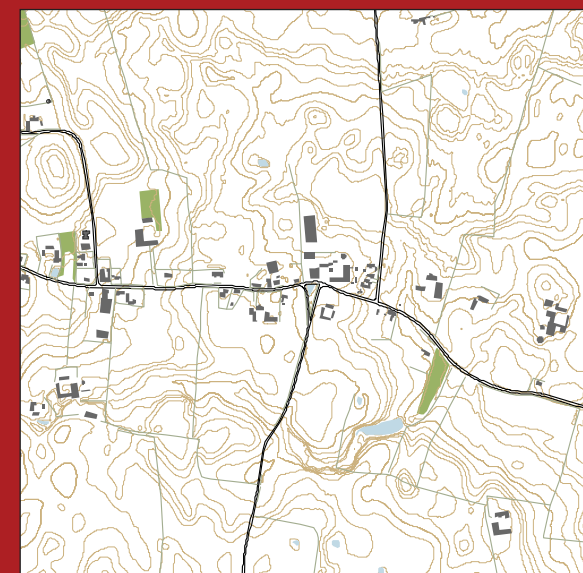
1869

En lidt spredt bebyggelse med noget så forholdsvis sjældent som forskellige handlende og små virksomheder. Tiufkær er ikke bare en boligby. Nogle af de små virksomheder er gået i arv og videreudviklet fra generation til generation. Huse og haver er generelt velholdte, og byen forbinder sig fint med det omgivende landskab.

Naturen omkring Tiufkær kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landskabet omkring Ammitsbøl, Rugsted og Øster Starup, Bølling og Tiufkær er typisk for Østjylland. Det bærer præg af den gode jord og domineres derfor af opdyrkede marker, læhegn og små skove. Men man skal ikke langt mod syd eller vest for at finde fugtig eng og mose. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad "...når der skal samles ind og laves ting i byen, er folk altid klar til at hjælpe til med penge og arbejdskraft. En del bliver holdt af kommunen, men både borde og bænke har vi selv stået for ..."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Del af forslag til tillæg til Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune vedr. 45 mindre landsbyer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Tiufkær er meget langstrakt med åbne stræk mellem husene. Det er vanskeligt at definere grænserne, da der er spredt bebyggelse i begge ender af Tiufkærvej og langs Rødmoosevej.

Gårdenes jordtilliggender er adskilt af nord-syd-løbende levende hegn og har langt den største udstrækning i nord-sydgående retning.

Bygningerne

Landsbyen rummer udsædvanligt mange erhvervsvirksomheder for dens størrelse. Herunder en vinhandel- / brugskunstbutik, en tømmer- / grovvarerhandel, en bedemand, en frisør, en maskinstation og en smede- og maskinfabrik. Bortset fra en lille nedlagt butik på Tiufkærvej 41 er der ikke spor af nedlagte funktioner.

I den vestlige ende af landsbyen, ved krydset Rødmoosevej/Tiufkærvej ligger vin- og gavebutikken Thomassen, og på den modsatte side af gaden en afdeling af den landsdækkende kæde Højlund Mølle, der bl.a. sælger produkter til heste. Disse 2 funktioner har begge oprindeligt været en del af Tiufkær Brugsforening. Der er ingen tydelige fællestræk ved bygningerne, bortset fra en bestemt type gesims og kampestensokler, der går igen på en del af bygningerne.

Landsbyens miljø

Maskinstationen på Damgård har et stort maskinhus, der virker ret dominerende i gadebilledet. Der er kun en enkelt lukket butik, og både huse og haver er generelt velholdte. Landsbyen har to centre. Dels et gadekær med et lille anlæg og mindsten for 5. maj, der ligger i krydset Tiufkærvej / Frifeltvej og dels krydset Tiufkærvej / Rødmoosevej, hvor butikkerne ligger.

Landsbyen i landskabet

Bebyggelsens spredte karakter giver udsigt til landska-

bet og de karakteristiske levende hegn på begge sider af vejen mange steder.

Landsbyens muligheder

Enkelte huse kan opføres som huludfyldning, uden at landsbyens kvaliteter går tabt.

Vigtigt at bevare

Kontakten til landskabet. Det kan godt forenes med en vis huludfyldning.

Vigtigt at forbedre

En del gårde er ikke længere i brug og forfalder. De kan indrettes til boliger eller ferieboliger.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

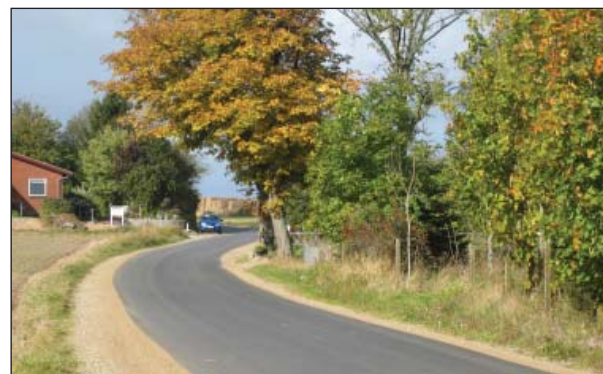
Tiufkærvej 124

Butik Thomassen

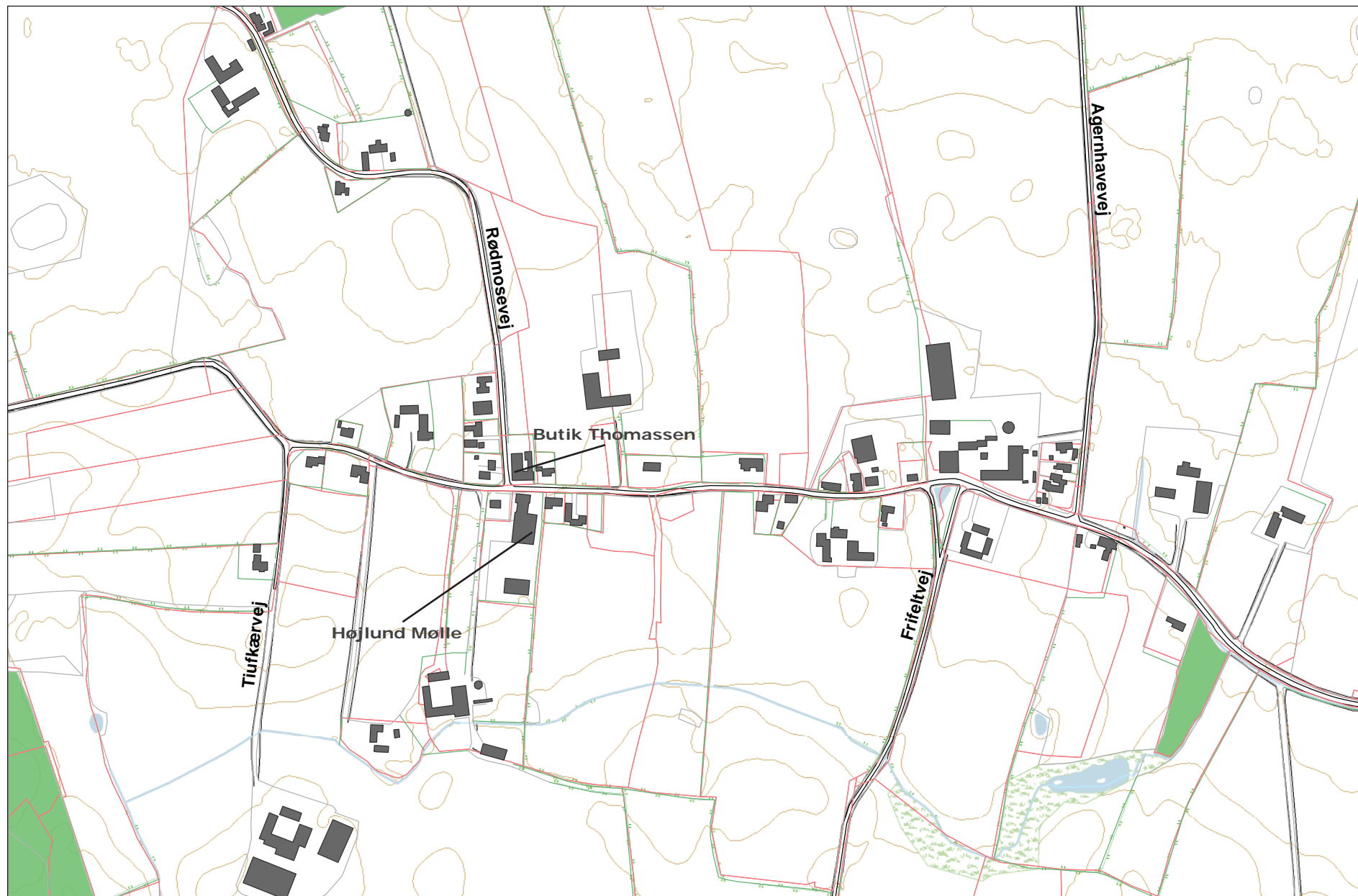

Damgård, Tiufkærvej 120

Landsbyens afgrænsning mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Tiufkær

99.L.22 Tiufkær

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Bebyggelse skal indplaceres i eksisterende randbebyggelse langs vej samt opføres i en volumen og arkitektur, der falder naturligt ind i landsbybebyggelsen. Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

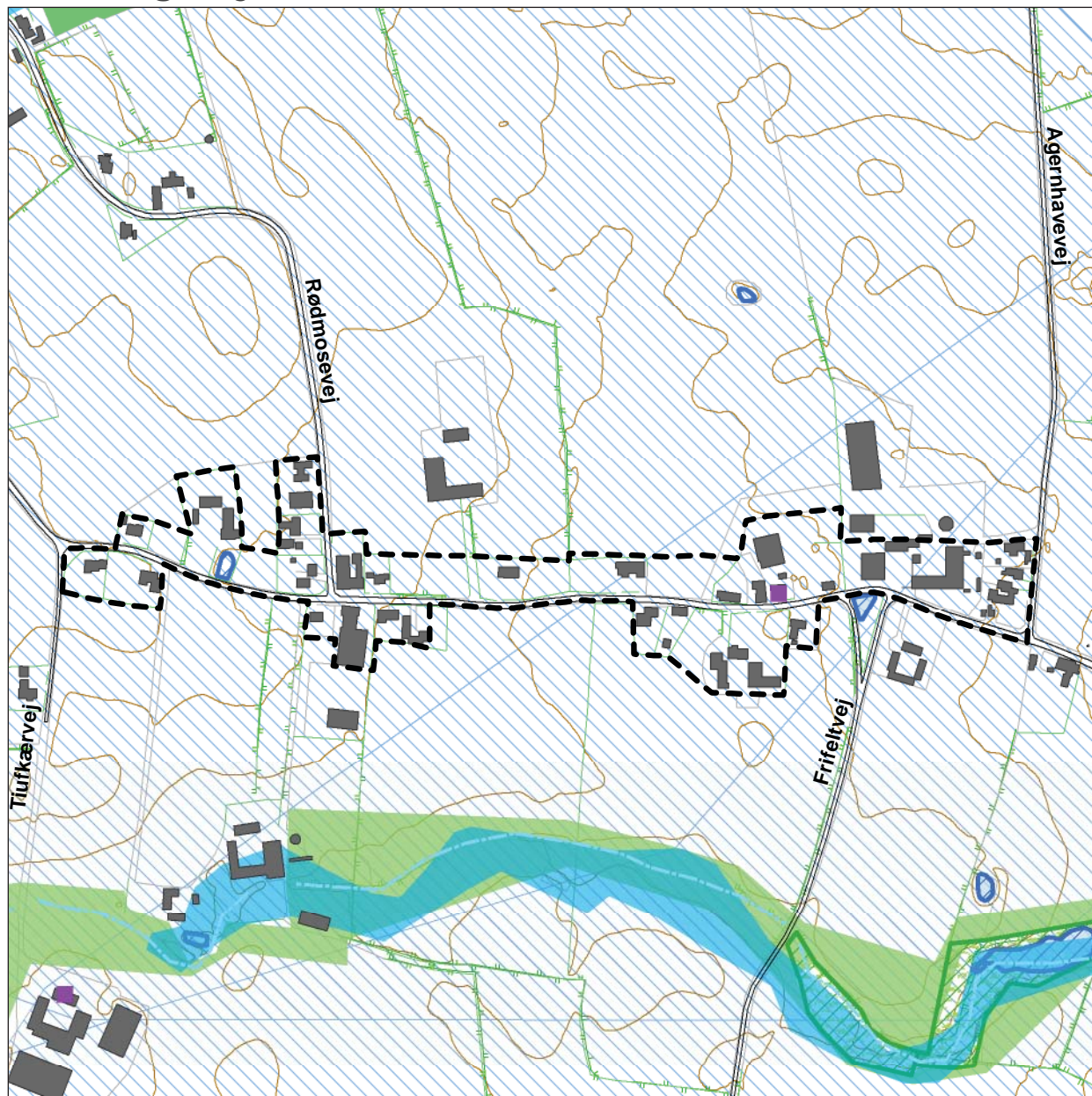
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

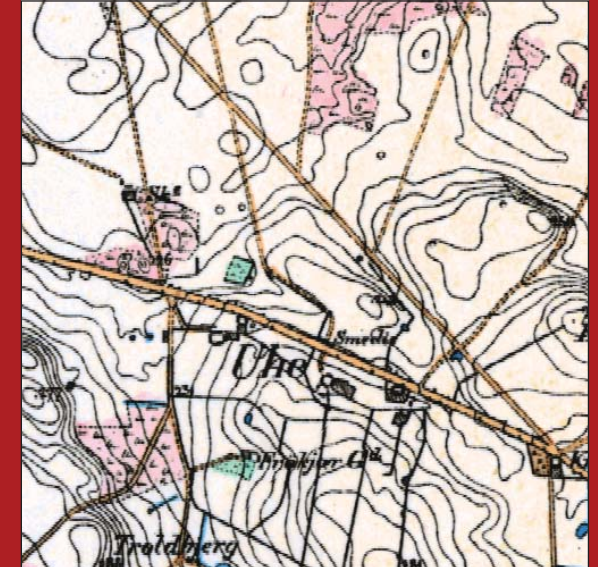
Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Eng
- Vådområder
- Beskyttede vandløb
- Eng
- Sø
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m
- Virksomhed

UHE

1869

En lille lidt slidt landsby 11 km fra Give og 8 km fra Billund. Landsbyen Uhe gør ikke meget væsen af sig, men takket være nabobyerne har Uhe en hjemmeside: <http://www/lindeballe.dk/>

Naturen omkring Uhe kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

”Den jyske hedeslette har så meget mere at byde på end sandet kartoffeljord. Bl.a. kan man møde kronvildt i de mindre plantager, og bomlærker, som ikke længere er så almindelige, findes her. I moseområderne og på de mindre heder kan man om sommeren finde revling, mosebølle og tyttebær.”

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Uhe er præget af, at den gennemskæres af den stærkt befærdede Bredstenvej. I vejkrydset midt i landsbyen ligger en trefløjet bygning, Bredstenvej 111, der ser ud til at have rummet en butik, som er nedlagt. Bygningen er ombygget til boliger, men renoveringen virker ikke afsluttet.

Derudover består landsbyen af 15-20 ældre huse og en tankstation med værksted. Samlet virker landsbyen lidt nedslidt.

Landsbyens muligheder

Der er ikke grundlag for udbygning af landsbyen. Der ændres ikke i plangrundlaget.

Bredstenvej set mod vest.

Godsbølvej

Bredstenvej 111.

Åbjergvej

Eksisterende forhold

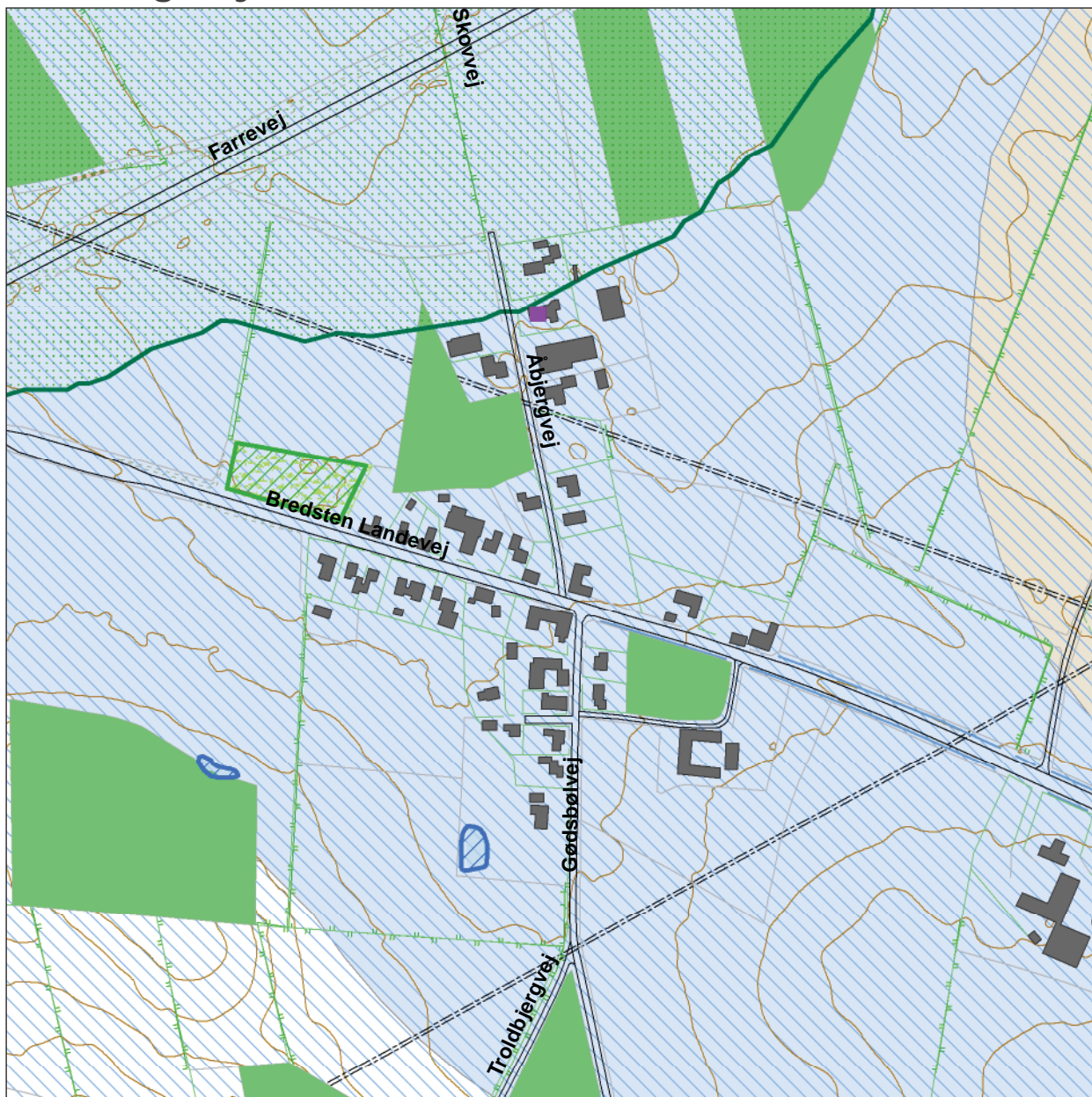

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Landsbyen er ikke afgrænset og dette foreslås fastholdt.

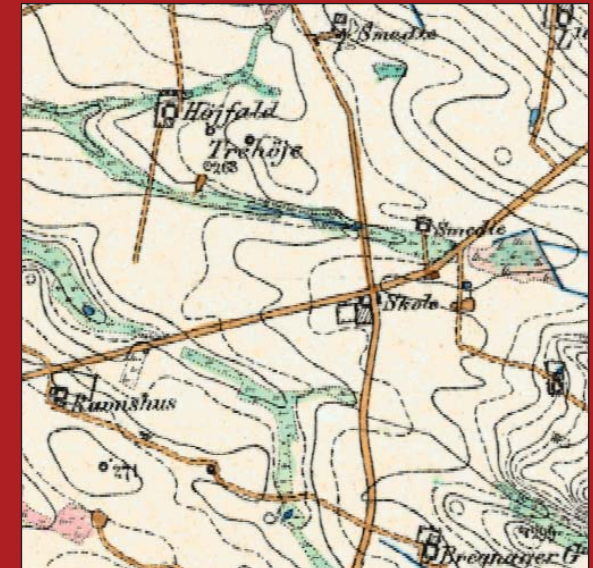
Natur- og miljøforhold

Signatur

- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Eng
- Eng - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Virksomhed
- Vandværksopland
- Vindmølleområder - konsekvenszone
- Støj - Grusgravområder
- Kurver 2,5 m
- Højspændingsledning

VESTERLUND

1869

Den tidligere stationsby (1929-1962) Vesterlund er én af de forholdsvis få danske landsbyer, der vokser. Her bliver gennemsnitlig bygget et nyt hus hvert år, og mange tilflyttere kommer hertil fra Sjælland. Landsbyen er rig på historiske bygninger, og Vesterlund Efterskole sikrer, at her altid er masser af liv.

Naturen omkring Vesterlund kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Vesterlund ligger i Oddebæk-området i det jyske søhøjland. Af karakteristiske fugle i dette område kan blandt andet nævnes viben, grønspætten, tårnfalken og isfuglen. Med udgangspunkt i Vesterlund er der lavet gode stier, så alle kan nyde dette unikke, naturgenoprettede naturområde. Odderen er vendt tilbage efter en del års fravær, og vandområderne kan rent faktisk bære dens tilstedeværelse."

En tilflytter udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Vi har et rigtig godt fællesskab for dem, der ønsker det. Men der bliver heller ikke set skævt til dem, der bare vil bo her og ikke engagere sig for meget".

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Vesterlund er opstået omkring et vejkryds, syd for den oprindelige landsby, Vesterlund, som i dag kun består af nogle få gårde. Indtil begyndelsen af 1900-tallet lå her en skole, smedje og et forsamlingshus og ingen anden bebyggelse. I 1929 blev jernbanen mellem Horsens og Tørring forlænget til Thyregod, og Vesterlund blev station på denne bane.

Senere er der kommet 2 skoler og forskellige butikker til. Men udviklingen er tidligt stagneret, og de fleste af butikkerne er lukket igen. Efterskolen er i dag den vigtigste servicefunktion i byen, og den har også overtaget den tidligere kommuneskoles bygninger. Der er dog også en mindre dagligvarebutik.

Bygningerne

Stationsbymiljøet er velbevaret med station, brugs, mejeri, forsamlingshus, missionshus og gammel skole. Bygningerne er ikke alle lige velholdte, men de er historisk vigtige for Vesterlund.

Langs Vesterlundvej består størstedelen af bebyggelsen af små huse, der ligger tæt ud til vejen. Øst for stationen er bygget et mindre villakvarter.

Mange huse har præg af Bedre Byggeskik i en lokal variant. Her er ikke brugt så mange bygningsdetaljer, dog har nogle huse karakteristiske udsmykninger omkring vinduerne.

Ved krydset Vesterlundvej / Kulsøvej ligger Vesterlunds eneste etagehus. I den vestlige ende af byen ligger et stor bygning, der har rummet et bageri.

Landsbyens miljø

I den østlige del af Vesterlundvej ligger de små tætliggende huse tæt ud til vejen og giver en karakter af stationsby-bebyggelse.

Området omkring trekanten Vesterlundsvej-Sejrup-

Luftfoto fra nord. Efterskolens bygninger ses midt i billedet

vej-Tinnetvej virker forfaldent. Andre dele af byen er velholdte. Det gælder især området omkring efterskolen samt villavejene Sydvenget og Sejrupvej. Der er gennemført en planlægning for et nyt boligområde nord for Vesterlundvej, men der synes ikke at være større efterspørgsel på grunde.

Landsbyen i landskabet

Byen ligger i et smukt område med både nåle- og løvskov og engområder tæt på.

Kulturhistoriske spor

Stationsbygningen er omdannet til bolig og er i god stand. Missionshuset, skole og brugs fungerer stadig. Mejeriet står derimod tomt og er i meget dårlig stand. Der er ikke væsentlige, synlige rester af banelegemet, men villabebyggelsen synliggør en del af forløbet syd for stationen.

Efterskolen set fra Vesterlundvej

Det tidligere mejeri

Den tidligere kommuneskole

Landsbyens muligheder

Den allerede planlagte udbygning dækker behovet mange år fremover.

Vigtigt at bevare

De kulturhistoriske bygninger er vigtige i fortællingen om Vesterlund Stationsby: Station, missionshus, mejeri, forsamlingshus, mejeri og skole og efterskole.

Mange huse har "borter" med diagonalt placerede mursten, som synes at være en lokal byggeskik.

Vigtigt at forbedre

Enkelte dårligt vedligeholdte huse og haver trækker ned i førstehåndsindtrykket.

Den tidligere stationsbygning

Retningslinje

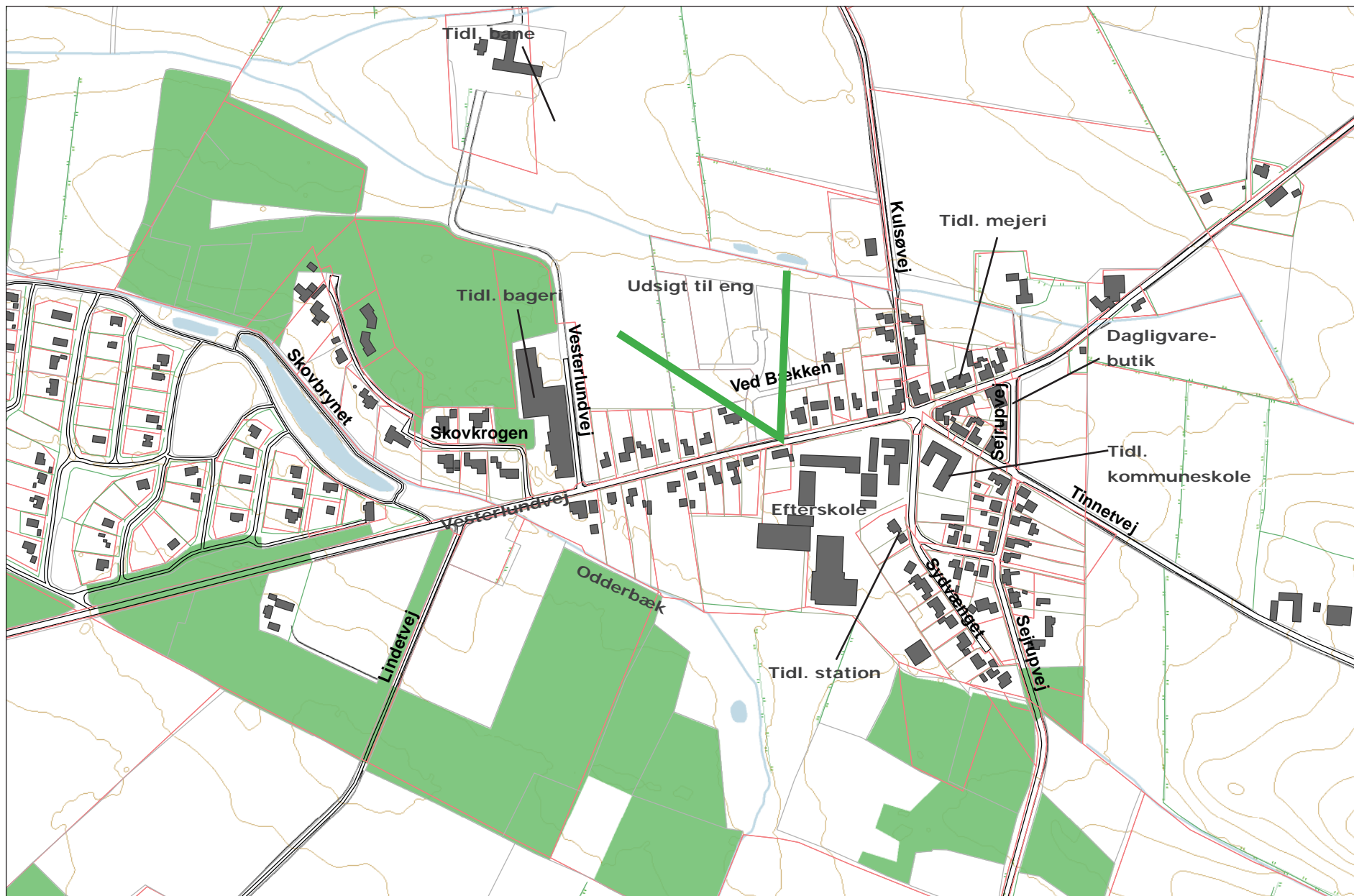
Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

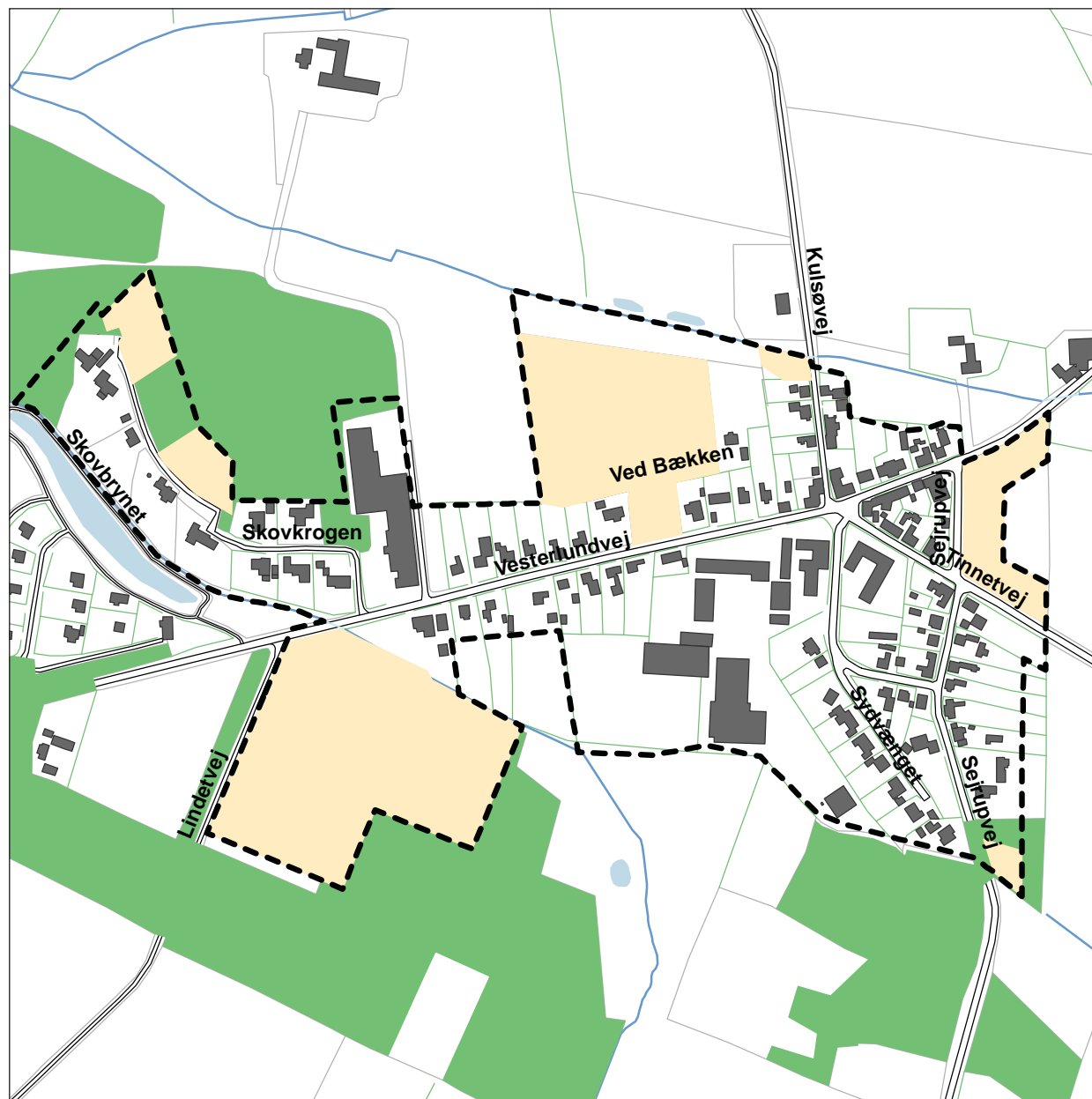

Tinnetvej set mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Vesterlund

99.L.29 Vesterlund

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

I det markerede område (se kort) skal ny bebyggelse opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Området skal planlægges med særlige forholdsregler for beskyttelse af grundvandet inden for indvindingsopland til Vesterlund Vandværk.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

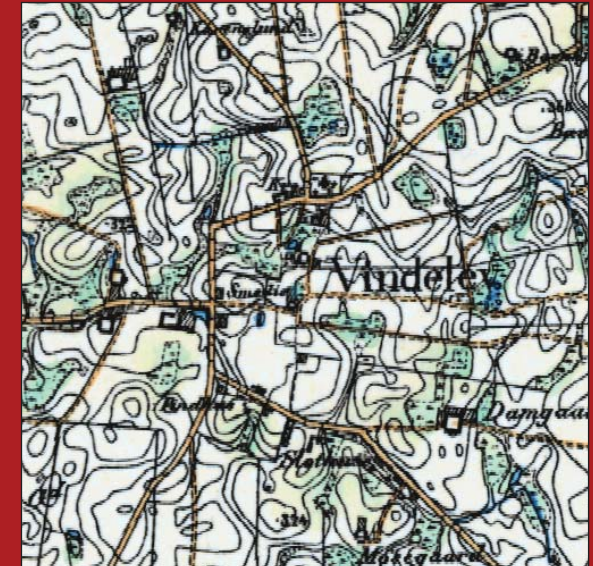
Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

VINDELEV

© ABC Luftfoto

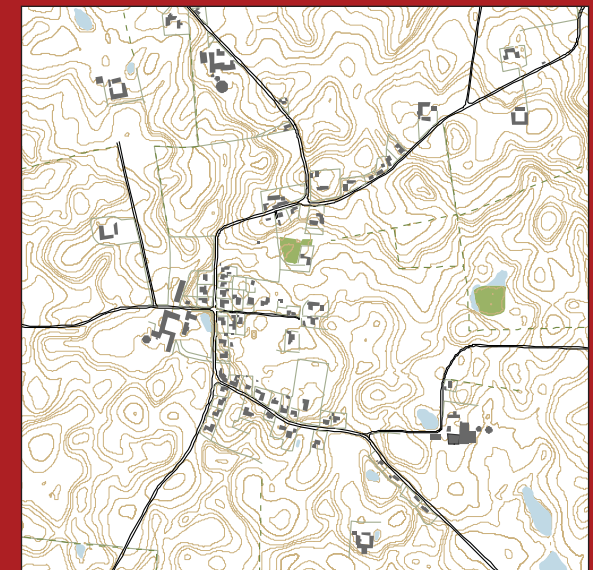
1869

En grøn landsby, der udmærket kan opleves som to byer på grund af et velplejet og centralt parkanlæg. Generelt virker landsbyen velholdt, og de fleste huse er af nyere dato.

Naturen omkring Vindelev kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

"På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar og naturen derfor på én gang mere varieret og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Vindelev er en meget udstrakt landsby med et grønt præg. Af den oprindelige landsby er det mest vejstrukturen, der er bevaret. Bebyggelsen ligger langs vejen og består af huse. Der ligger kun et par enkelte gårde i landsbyen.

Vindelev opfattes nærmest som 2 landsbyer, idet et stort grønt område adskiller kirkebyen mod nord og landsbyen mod syd. Det grønne område er meget velholdt og anlagt med en lille sø og opfattes som en lille bypark.

Landsbyens huse

I den nordlige ende af landsbyen ligger kirken og kroen tæt ved siden af hinanden. Over for kirken ligger den tidligere skole. Øst for kirken ligger enkelte huse på den nordlige side af Vindelevvej med udsigt ud over markerne mod syd.

Husene i Vindelev er enfamiliehuse, enkelte bygget i Bedre Byggeskik, mens størstedelen er opført efter 1945. I den sydlige ende ligger i krydset mellem Fløjstrupvej og Vindelevvej en nedlagt købmændsforretning. De store vinduer er ikke ændret, men dækket til, hvilket skæmmer bygningen.

Landsbyens miljø

Generelt er landsbyen meget velholdt. Der er også mange træer og levende hegn, som bidrager til et godt miljø. Flere steder langs landsbygaden er der udsigt ud til det kuperede landskab, der omgiver Vindelev. Der er en fin ankomst ad Sandvadvej, hvor der er udsigt til kirken, når der ikke er blade på træerne. Ved ankomst ad Fløjstrupvej får man en flot udsigt over markerne til kirken, inden man kører ind i landsbyens bebyggelse.

Vigtigt at bevare

De mange træer og levende hegn, der understre-

ger landsbyens miljø. Det grønne område der er et rigtig fint fællesareal for landsbyen. Kiggene mellem landsbyens bebyggelse, ud i landskabet. I den nordlige og sydlige del af Vindelevvej i landsbyen ligger bebyggelsen koncentreret på den ene side af vejen. Dette er vigtigt at bevare for at fastholde kontakten til landskabet. Det samme gælder mod sydøst ad Fløjstrupvej. På den modsatte side af Vindelevvej i forhold til den lille bypark er det vigtigt at friholde landskabet for bebyggelse.

Landsbyens muligheder

Der er mulighed for enkelte huludfyldninger langs Fløjstrupvej. Bebyggelse her vil dog mindske mulighederne for kig ud i landskabet.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kirken

Kroen

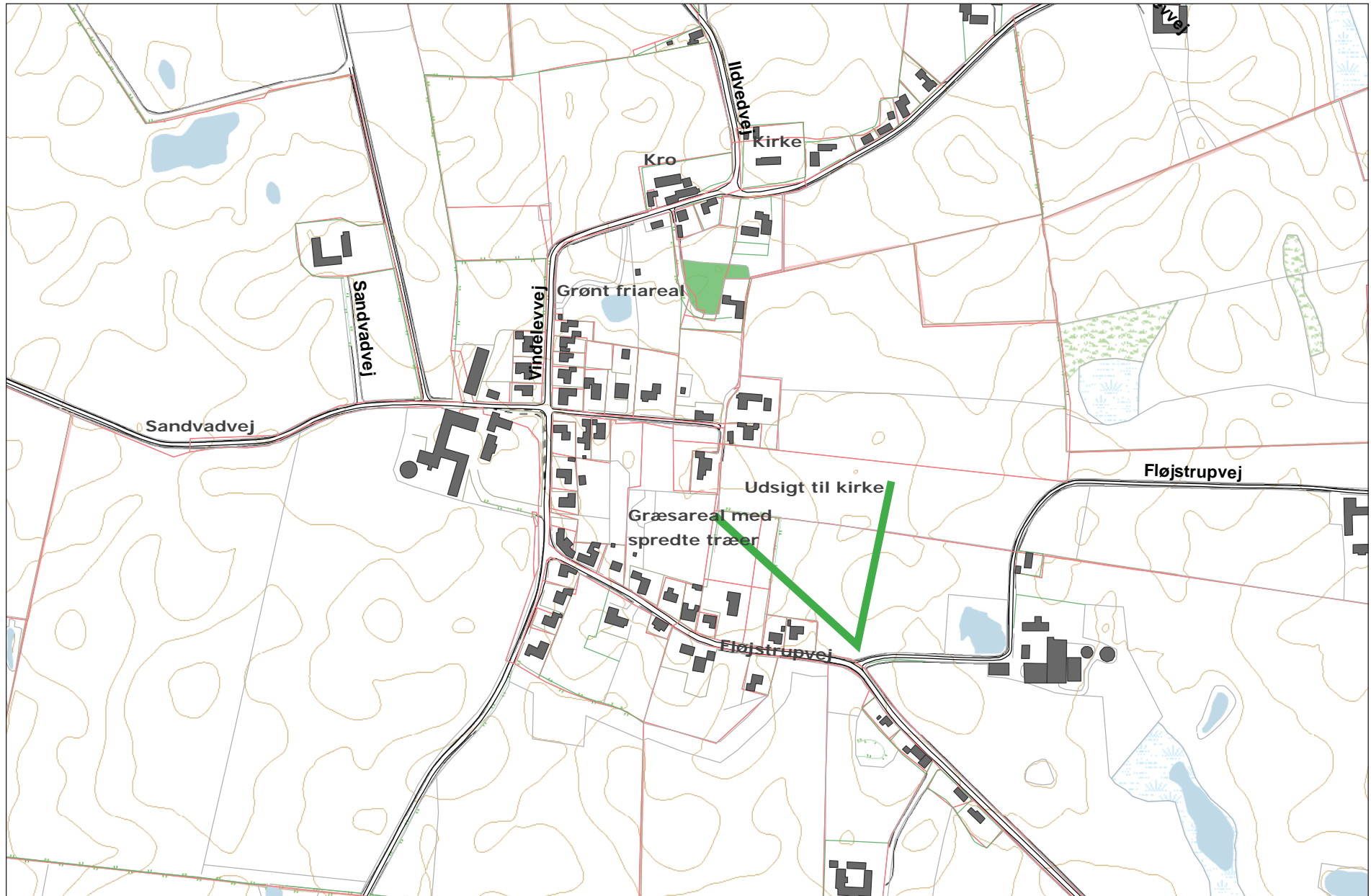

Nedlagt forretning

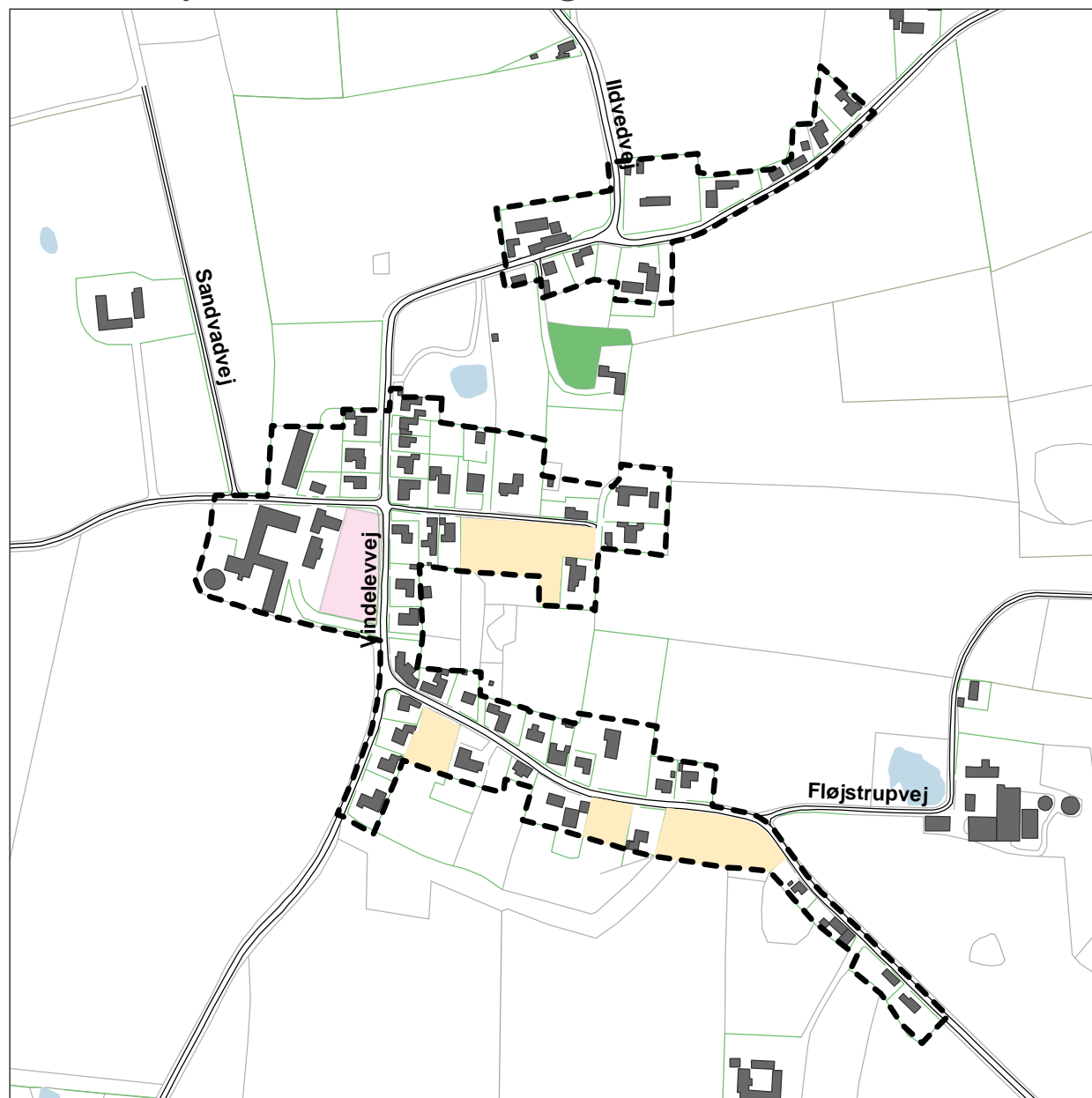

Grønt område ved Vindelev

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Vindelev

99.L.3 Vindelev

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af visse frivillige fredninger i kirkens omgivelser.

Indenfor en afstand af 300 m fra kirken er området endvidere omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 19 vedrørende bygnings-højde.

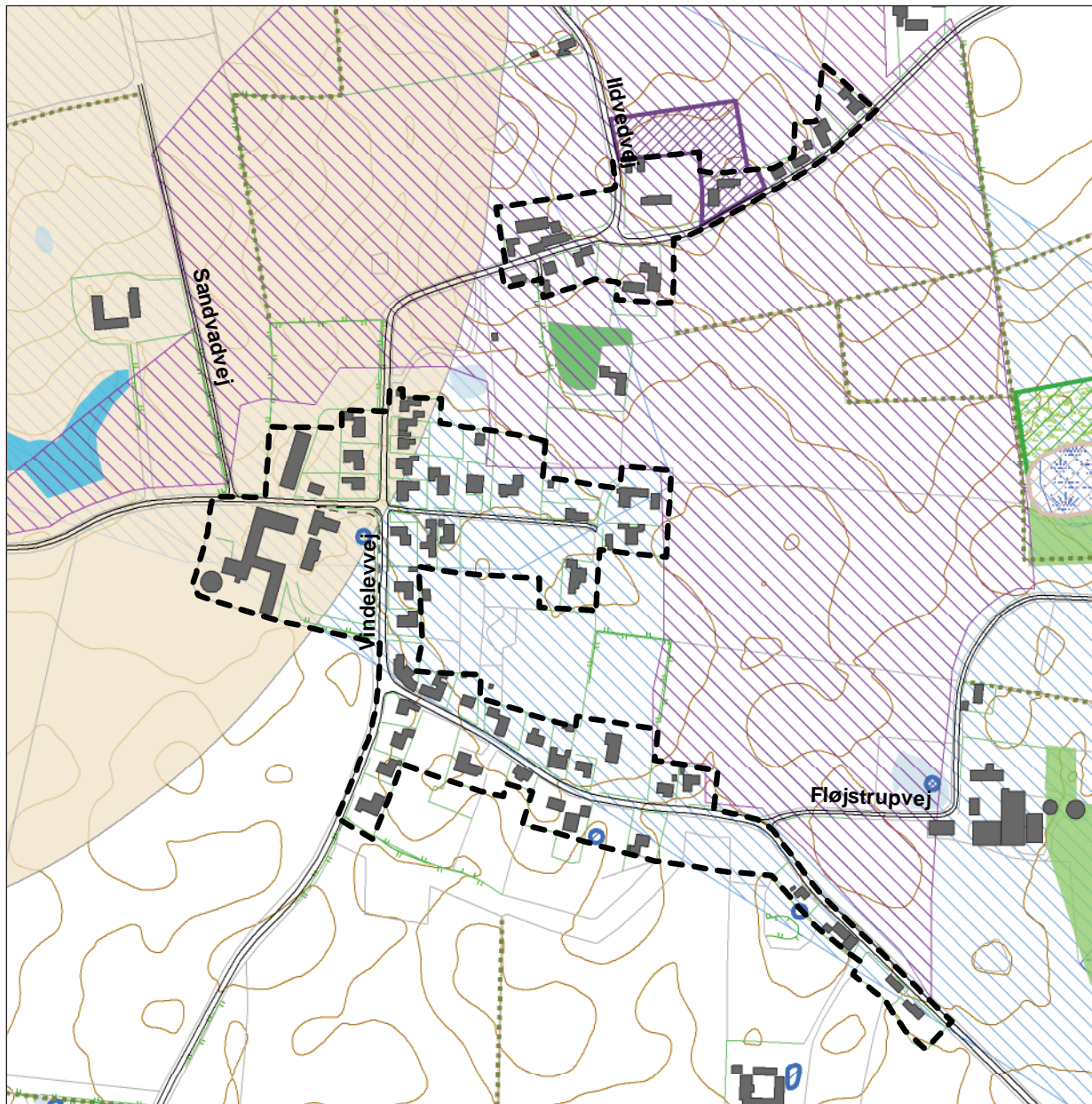
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

- Mulighed for udstykning af byggegrunde
- Areal der ikke må udstykkes

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Fredede områder
- Kirkeomgivelser
- Skov
- Eng
- Eng - §3 beskyttet
- Mose - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Kulturmiljø
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m
- Vindmølleområder - konsekvenszone

VORK

1869

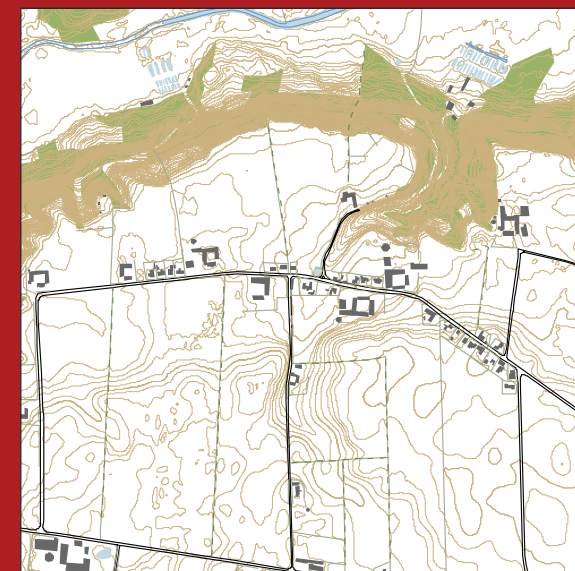
Husene ligger ud til vejen og hilser venligt på den forbifarende, men mange af dem er dårligt vedligeholdt. Udsigten over de omgivende engdrag og landbrugsjorder er karakteristisk for byen og kan nydes adskillige steder.

Naturen omkring Vork kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige på sydsiden af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb"

En beboer gennem 27 år siger til Vejle Amts Folkeblad: "...Her er folk meget mere åbne. Den gode jord smitter af på humøret..."

En beboer har skrevet til Kommunen: "Da brugsen måtte lukke i 1982, var vi nogle stykker i byen, der blev enige om, at der skulle træde noget i stedet for dette sidste samlingssted. Vi dannede så "Vork Beboerforening af 1982", fra starten kun med det ene formål at holde en årlig høstfest. Første gang blev den holdt i vognmandens garage, derefter nogle år i Vork skole, som på det tidspunkt var blevet musikskole. Da den blev overtaget privat, flyttede vi høstfesten til Ammitsbøl Forsamlingshus, og nu de sidste mange år har vi holdt den i Egtved Forsamlingshus. Vi er altid mindst 70 deltagere, nogle år over 100 - og til 25-års jubilæet 130!"

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Vork er en langstrakt landsby, der ligger på kanten af et engdrag. Landsbyen kendes tilbage fra 1430, men de bygninger, der findes i dag, er stort set alle opført efter 1850. Landsbyen ligger langs med Vorkvej med bebyggelse enten på nord- eller sydsiden af landsbygaden. Kun i landsbyens midte, ved branddammen, ses bebyggelse på begge sider af vejen.

Landsbyens huse

Landsbyen rummer 4 gårde, der har stuehuse med en usædvanlig stor dybde, samt en række huse, herunder en del nyere parcelhuse. Gårdenes længer er opført i østjysk byggeskik og er, som mange andre steder, i en dårlig vedligeholdelsestilstand.

Som det er karakteristisk for den østjyske byggeskik er det den ene længe der vender ud mod vejen, med en fint detaljeret port, der giver adgang til gårdspladsen. Dette gælder dog ikke Vorkvej 67. Centralt i landsbyen, på Vorkvej 80, ligger en større bygning, der har rummet en butik, men som i dag er indrettet til boliger. Det tidligere forsamlingshus er omdannet til enfamiliehus. Vorkvej 77 og 79 synes at være de ældste bygninger i landsbyen, men er stærkt ombyggede og giver indtryk af at trænge til renovering.

Landsbyens miljø

Husene ligger generelt tæt ud til vejen hvilket er med til at skabe et fortættet miljø. Landsbyen gennemskæres af en lille slugt, som strukturerer den.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen har en meget åben karakter og der er overalt udsigt til marker og skovbryn. En række seljerøn overfor Vorkvej 67 indrammer landskabet. Landskabets let kuperede terræn understreges af de levende hegn der strækker sig ud i landskabet, vinkelret på landsbygaden.

Landsbyens muligheder

Hvis man ønsker at bygge nyt i landsbyen, er det vigtigt at tage hensyn til udsigten i landskabet, der er meget karakteristisk for oplevelsen af Vork.

Vigtigt at bevare

De levende hegn i landskabet. Landsbyens gårde. Landsbyen er sårbar overfor det forfald der sker for gårdene og især udlængerne, der ikke længere er i brug. Hvis disse nedrives forringes landsbyens kulturmiljø væsentligt. Hvis gårdlænger er i så dårlig stand, at de skal fjernes, er det vigtigt, at de bliver erstattet af nye bygninger i samme proportioner og på samme placering på grunden.

Vigtigt at forbedre

Finde nye anvendelser for længer, der ikke er i brug.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Vorkvej 87

Vorkvej 80

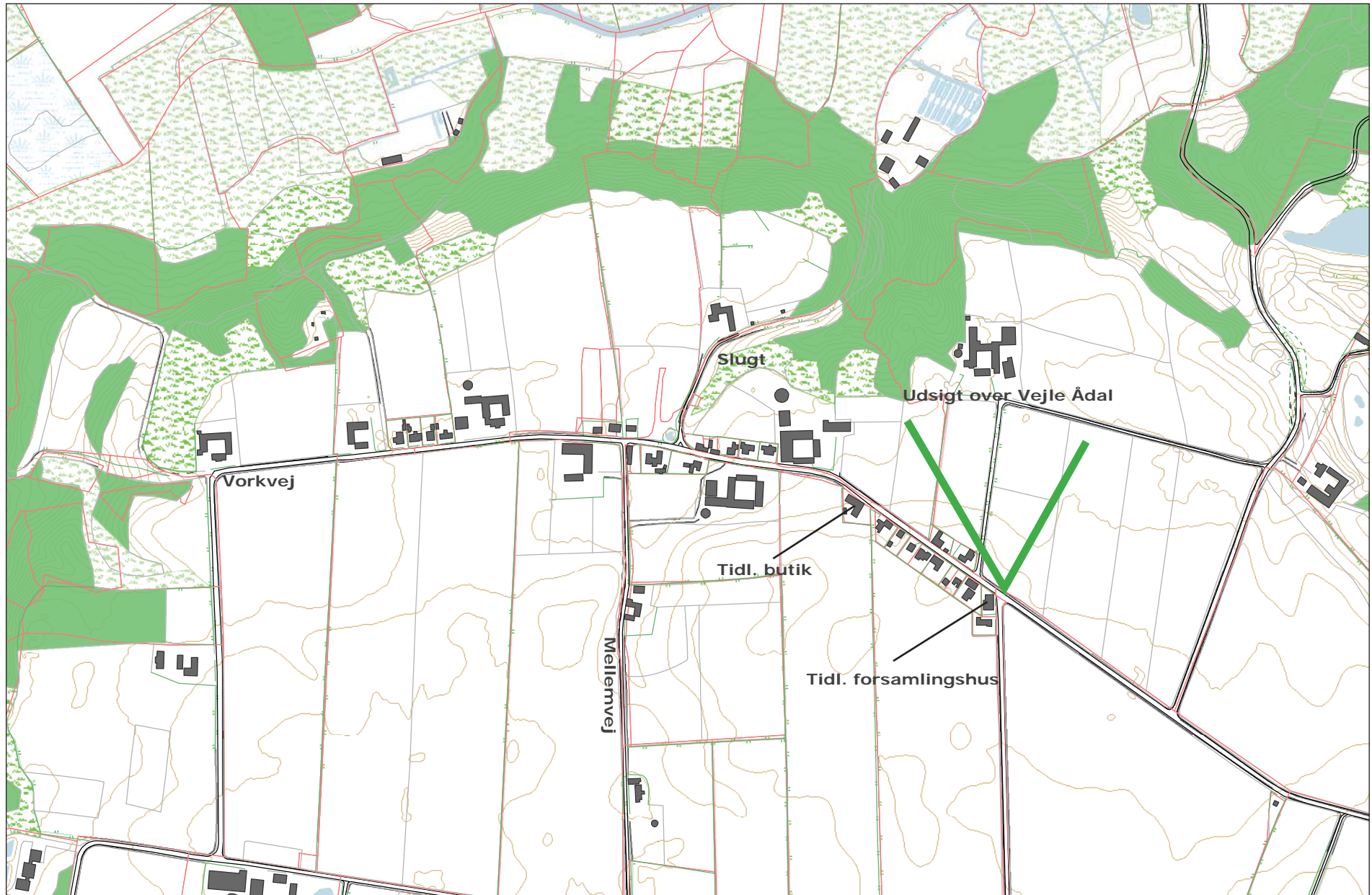

Vorkvej set mod øst

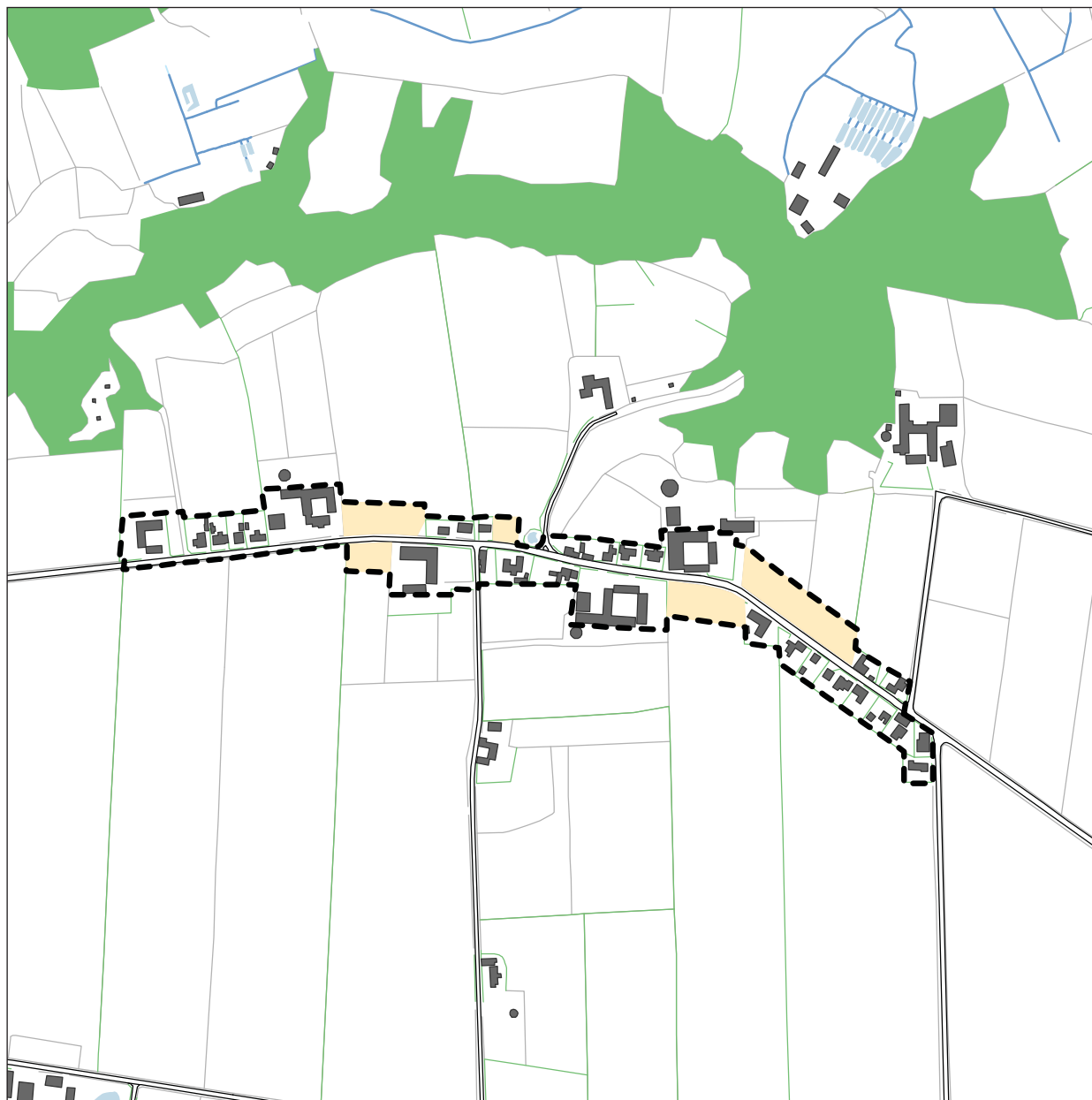

Landsbyens afgrænsning mod øst

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Vork

99.L.19 Vork

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

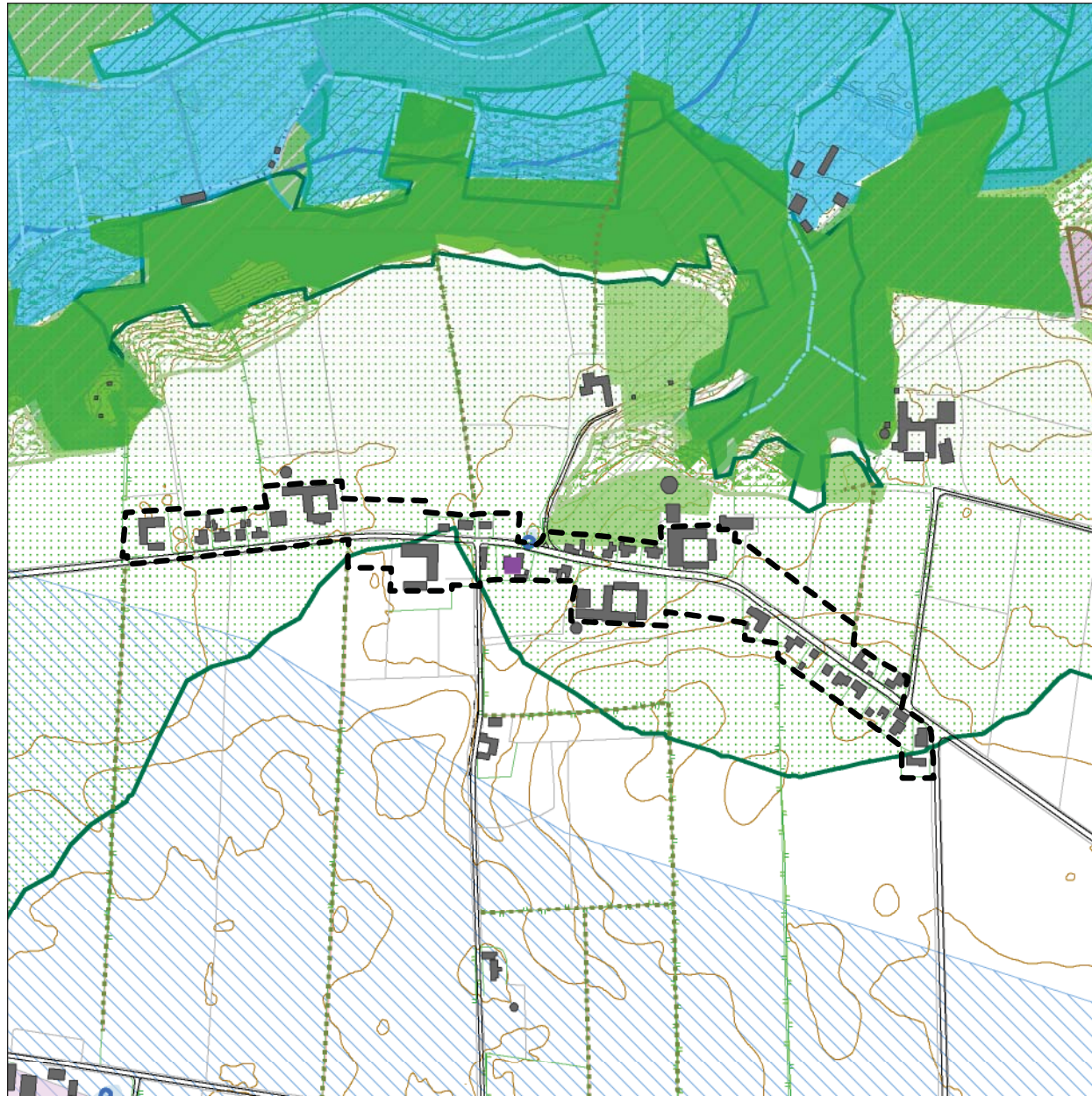
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Overdrev
- Hede
- Særlig værdifuld natur - landskab
- Vådområder
- Skovbyggelinje
- Vandløb - §3 beskyttet
- Hede - §3 beskyttet
- Overdrev - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Åbeskyttelseslinje
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Værdifuldt landskab
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m

ØSTER STARUP

1869

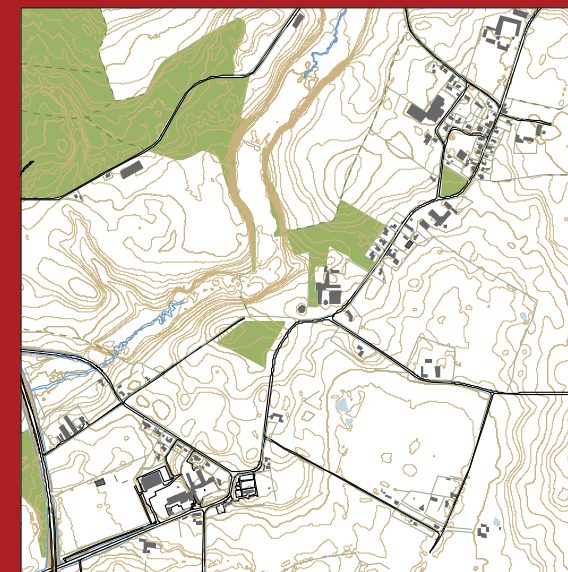
Hyggelige huse på små grunde, der ligger tæt ud til vejen og en prægtig lindeallé er et par af de positive synsindtryk, landsbyen Øster Starup efterlader.

Naturen omkring Øster Starup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Naturen omkring Ammitsbøl, Rugsted og Øster Starup, Bølling og Tiufkær er typisk for Østjylland. Naturen bærer præg af den gode jord og domineres derfor af opdyrkede marker med mange forskellige afgrøder, læhegn og små skove. Man skal dog ikke langt mod syd eller vest for at finde både fugtig eng og mose. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

"Grunden til, at vi flyttede hertil – og er blevet boende – var, at der var grønne områder og en masse ride-muligheder..." skriver en beboer i Øster Starup til kommunen, og rejser i samme mail en række forslag til forbedringer af landsbymiljøet.

"Der skal være plads til, at ikke alle gider at holde deres have eller har fået det hele arkitekttegnet. Skolen skal også bevares," udtaler en beboer i Øster Starup til Vejle Amts Folkeblad.

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Del af forslag til tillæg til Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune vedr. 45 mindre landsbyer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Øster Starups oprindelse som landsby er ikke særlig tydelig. De fleste af de 14 gårde som den oprindeligt bestod af, er flyttet ud i forbindelse med udskiftningen. I stedet er der omkring 1880-1920 opstået en langstrakt bebyggelse langs Egelandvej.

Bygningerne

Landsbyens dominerende bygningstype er et beskedent 1½-etages hus opført i perioden 1880-1920. Mange af dem har nationalromantiske træk, men der er også nogle, der er helt blottet for detaljer. De fleste af husene er væsentligt ombygget i de senere år. Indimellem husene er der 3 gårde, foruden godset Egeland, der ligger i den nordlige udkant af landsbyen. Gården Virkelyst er meget velbevaret med en pigstensbelagt gårdplads og velholdt have. Ødegård har et meget velbevaret stuehus i bindingsværk. En helt særlig bygning er "Sæterhytten", Egelandvej 26, et sortmalet træhus i "schweizerstil" med mange detaljer. Det er opført omkring 1900.

Landsbyens miljø

Husene på Egelandvej 30-38 ligger alle med gavlen tæt ud til vejen og på meget små grunde. Over for disse ligger husene også tæt sammen og tæt på vejen. En juletræsplantage på hjørnet Runddelen / Egelandvej virker umotiveret.

Landsbyen rummer såvel en maskinfabrik som en vognmandsforretning. De ligger begge på Runddelen, som derfor har en anden karakter end resten af landsbyen.

Der er en fin lindeallé forbi Egeland. Desuden er der levende hegn omkring Vestermarksvej og på vestsiden af en del af Egelandvej og Runddelen.

Landsbyen i landskabet

Alléen ved Egeland sikrer en god sammenhæng med landskabet mod nord. Selve landsbyen ligger i et ret fladt terræn uden markante elementer.

Vigtigt at bevare

Det er vigtigt at fastholde strukturen med de små grunde og huse i 1½ plan, der ligger tæt på vejen. Også Egeland og alléen forbi denne og de levende hegn er vigtige at bevare. Endelig er det vigtigt at bevare følgende huse: Egelandvej 26 (Sæterhytten), Egelandsvej 22 (Virkelyst) og de gamle bygninger på Egelandvej 11 (Ødegård).

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykket, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Typisk gadehus med gavlen mod vejen.

Virkelyst

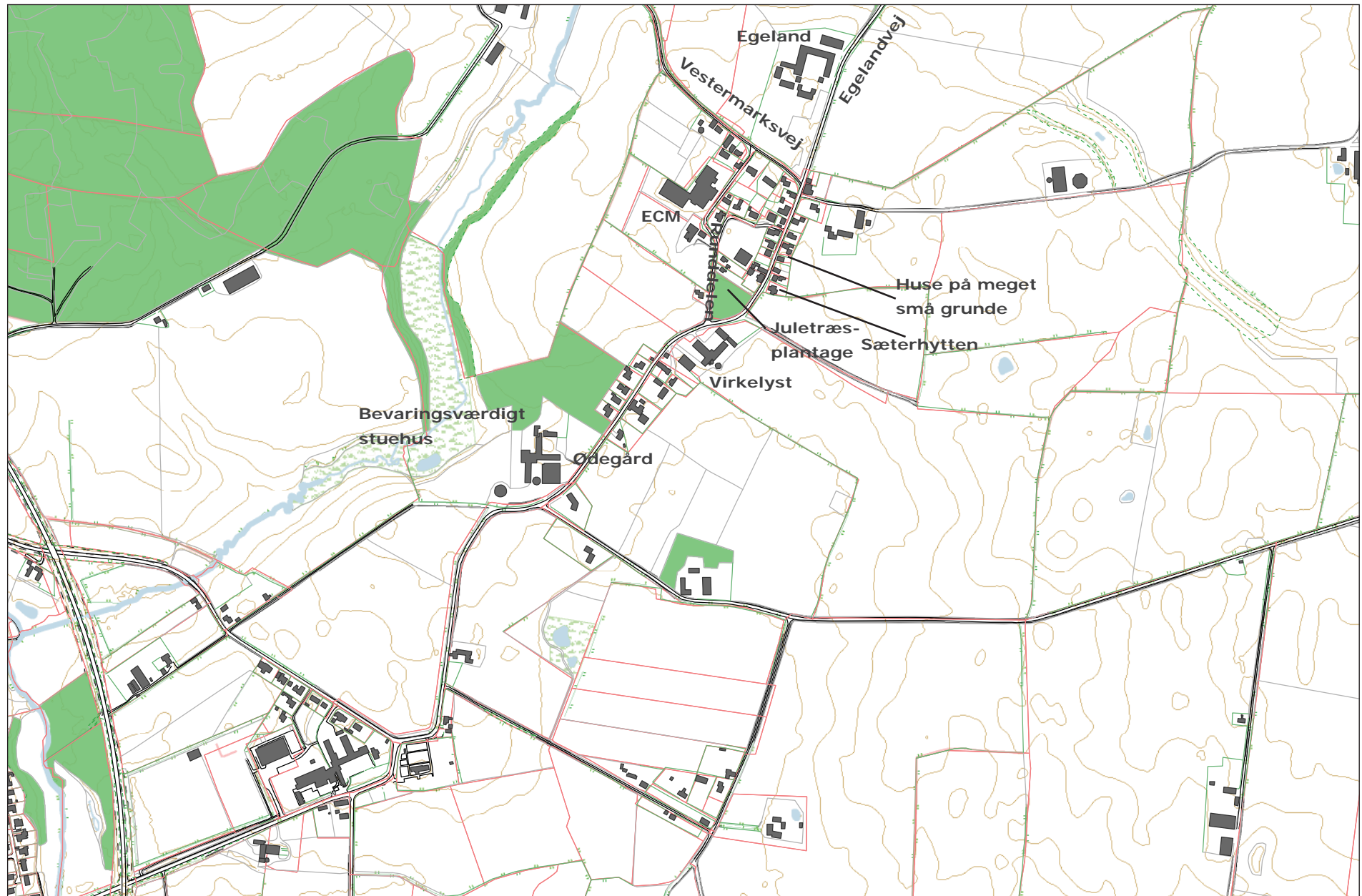

Stuehuset på Ødegård

Alléen foran Egeland

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Øster Starup

99.L.13 Øster Starup

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m, og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Eksisterende stuehuse og driftsbygninger, som ikke længere er i brug, kan indrettes til nye boliger eller erhverv, som kan indpasses i bygningerne og landsbymiljøet.

Miljøforhold

Ved opførelse af ny bebyggelse til støjfølsom anvendelse, skal det dokumenteres, at de vejledende grænseværdier kan overholdes i bygninger og på opholdsarealer.

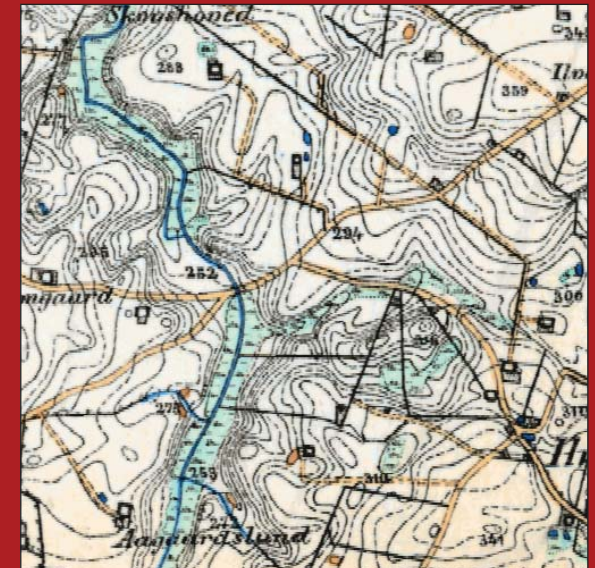
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

ÅDAL

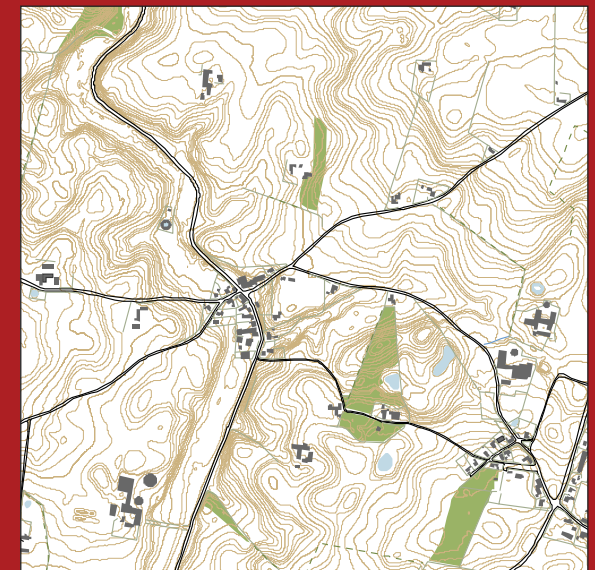

1868

Landsbyen Ådal opstod i slutningen af 1800-tallet omkring en bro over Fousing Bæk. Her mødtes vejene fra Bjerlev, Hvejsel, Ildved og Hvolgård samt den dengang nye landevej mellem Vejle og Vonge, der et langt stykke fulgte Fousing Bæk. I begyndelsen af 1900-tallet var her både mejeri, forsamlingshus og købmand. I dag består bysamfundet af 27 matrikler inden for byskiltene, hvor et aktivt landsbyfællesskab med egen hjemmeside og legeplads udspiller sig: <http://www.aadalnyt.dk/>

Naturen omkring Ådal kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar og naturen derfor på én gang mere varieret og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Ådal er en lille bebyggelse opstået i slutningen af 1800-tallet omkring en bro over Fousing Bæk.

I 1887 oprettedes Ådal Andelsmejeri, og i 1889 åbnede Ådal forsamlingshus. Byggerierne falder sammen med anlæggelsen af landevejen mellem Vejle og Vonge, som på en længere strækning fulgte Fousing Bæk. Vejen kom til at løbe lige igennem Ådal, der således fik kontakt med et større opland. I begyndelsen af 1900-tallet åbnede en købmand (nedlagt), og senere anlagdes en sportsplads (i dag legeplads og spejdergrund).

Bygningerne

Mejeriet, som ligger centralt i bebyggelsen, står i øjeblikket tomt. Det er en markant bygning, der er let at genkende som et mejeri. Kulturhistorisk har den stor værdi som den væsentligste drivkraft for bebyggelsens udvikling. Det er derfor af stor betydning, at bygningen bevares og sikres en ny anvendelse.

Ud over mejeriet består Ådal af ca. 15 huse opført fra slutningen af 1800-tallet og frem til 1950'erne. Flertallet af dem har bevaret deres oprindelige byggestil, men der er også enkelte, der er ombygget med nye tage med udhæng, der skjuler de oprindelige gesimser m.v.

Landsbyens miljø

Næsten alle husene i Ådal ligger tæt ud til vejene på en måde, som er karakteristisk for landsbyer, der er opstået i 1800-tallets sidste halvdel. Her gav andelsbevægelsen og den gradvise ophævelse af købstadsrettighederne grobund for en række "servicebyer". Ådal er udpeget som kulturmiljø i kommuneplanens hovedstruktur.

Landsbyen i landskabet

Bebyggelsens placering i den snoede dal, som understeges af landevejens forløb, er meget mar-

kant, og giver udsigt til de omgivende bakker mange steder fra. Der er en meget tæt kontakt mellem bebyggelse og landskab. Dalen er udpeget som værdifuldt landskab.

Vigtigt at bevare

Bebyggelsesstrukturen, den tætte kontakt med landskabet og mejeriet.

Vigtigt at forbedre

En del huse trænger til istandsættelse.

Landsbyens muligheder

Der bør ikke ske udbygning. Derimod kan det gamle mejeri indrettes til boliger, erhverv eller fritidsformål.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Ådal set fra vest. Mejeriets skorsten ses t.v.

Vongevej midt i Ådal set mod syd

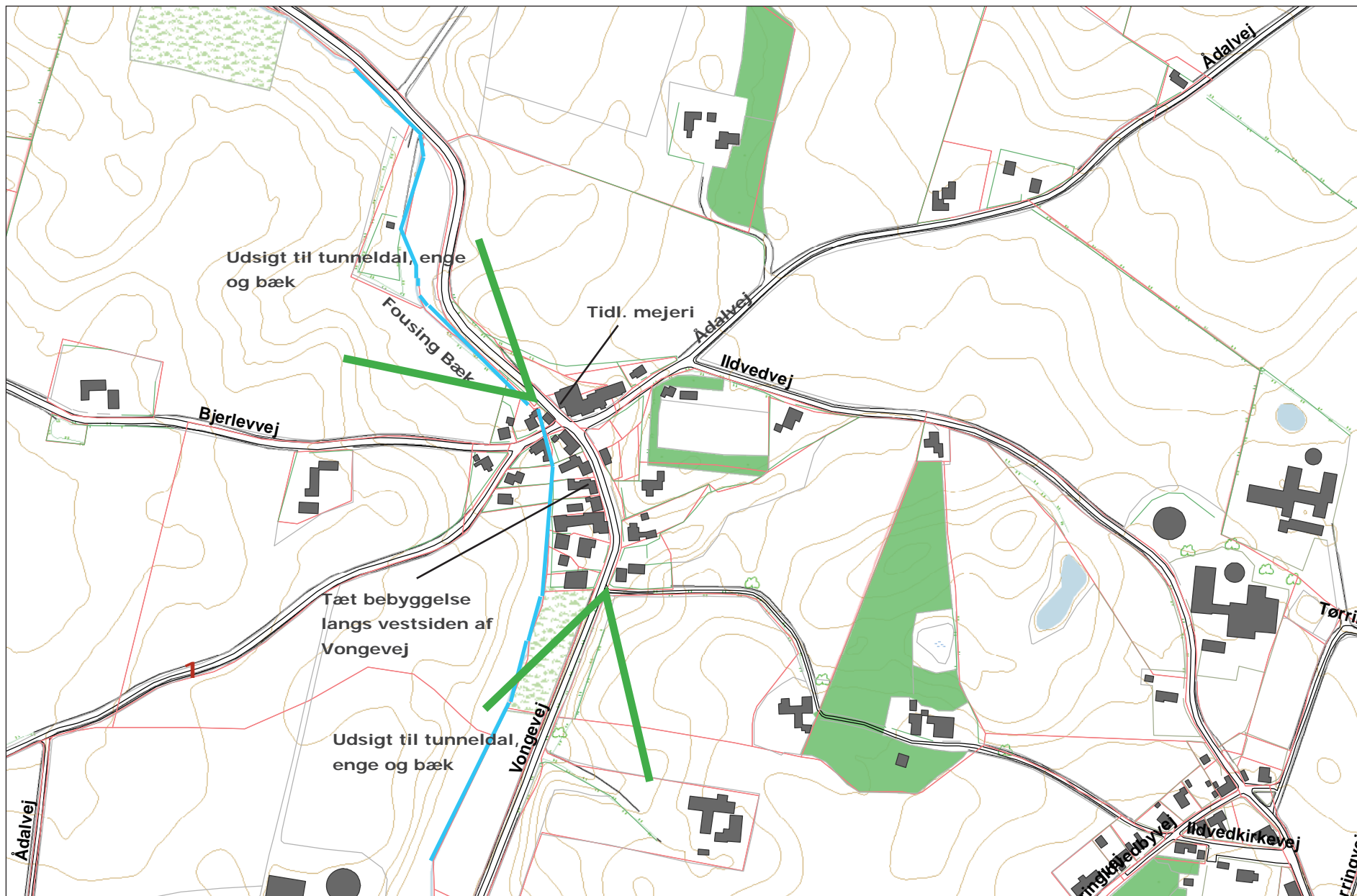

Vongevej set mod syd fra bygrænsen

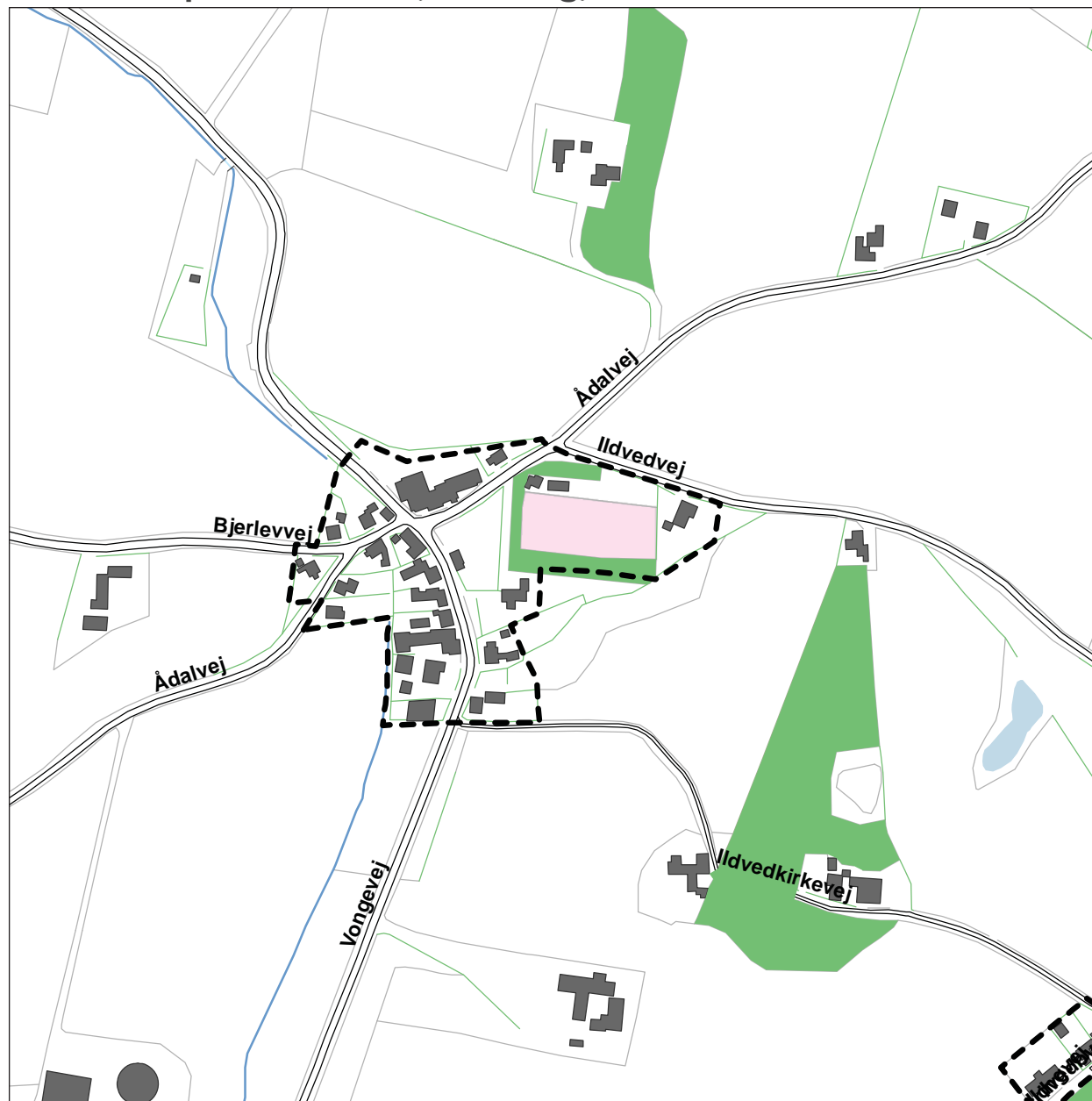

Mejeriet set fra Ådalvej

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Ådal

99.L.1 Ådal

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Notat

Der bør udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

Signaturforklaring

 Areal der ikke må udstykkes

ÅST

© ABC Luftfoto

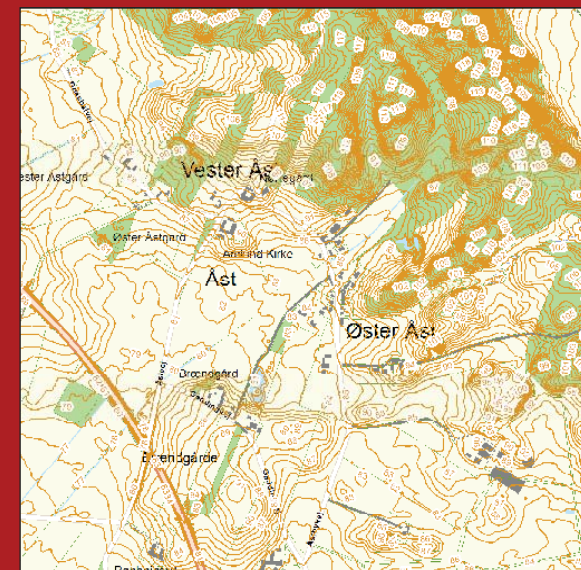

1869

Åst er en landsby som rigtig mange har fløjet over i lav højde, men kun få ved hvor ligger. Landsbyen ligger naturskønt i et kuperet terræn tæt ved Åst Skov og Amlund Skov, og beboerne er glade for at bo der. Mejeriet trænger til en kærlig hånd, som så mange andre steder. Forsamlingshuset, som her hedder Borgernes Hus, er til gengæld velholdt og fortsat i drift. Af Amlund Kirke, som lå i landsbyen i Middelalderen, er nu kun fundamentet tilbage. Det er til gængæld et fredet fortidsminde.

Til Vejle Amts Folkeblad siger en beboer: "Der er mange styrker. En af dem er, at folk kan lide at bo her. Folk flytter hertil og tror, det er midlertidigt, men de bliver boende i mange år."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Åst består af Vester Åst, Øster Åst og en lille samling huse opstået omkring et nedlagt mejeri mellem de 2 landsbyer. Landsbyen opleves først og fremmest som meget grøn på grund af udsigten til engen langs vandløbet, levende hegn, bevoksninger og skovbryn. Det, at Åst ligger meget tæt på den ene ende af startbanen på Billund Lufthavn, præger naturligvis oplevelsen af landsbyen.

Landsbyens huse

Landsbyens huse er meget forskellige. Der er ikke tale om en karakteristisk byggeskik.

Landsbyens miljø

Husene ligger overvejende tæt ud til vejen og danner, sammen med hække og levende hegn, fine gaderum.

Landsbyen i landskabet

Et lille vandløb løber på tværs af Åst Byvej omgivet af engarealer. Det giver en god udsigt til skovbryn. Lidt øst for Åstvej og syd for Åst Byvej ligger fundamentet af Amlund Kirke, der blev bygget i den tidlige middelalder, men siden gik i forfald og blev nedbrudt i løbet af 1800-tallet. Resterne af kirken er fredet.

Landsbyens muligheder

Landsbyens naturskønne beliggenhed og kontakten til landskabet er et stort aktiv. Derfor er det også vigtigt ikke at bygge nye huse, som ødelægger den tætte kontakt til det smukke landskab.

Resterne af kirken kunne godt markedsføres lidt mere som en seværdighed i ådalen.

Den mest markante bygning er mejeriet. Bygningen er desværre ikke i den bedste vedligeholdelsestilstand, men rummer store muligheder.

Åst Byvej set mod øst

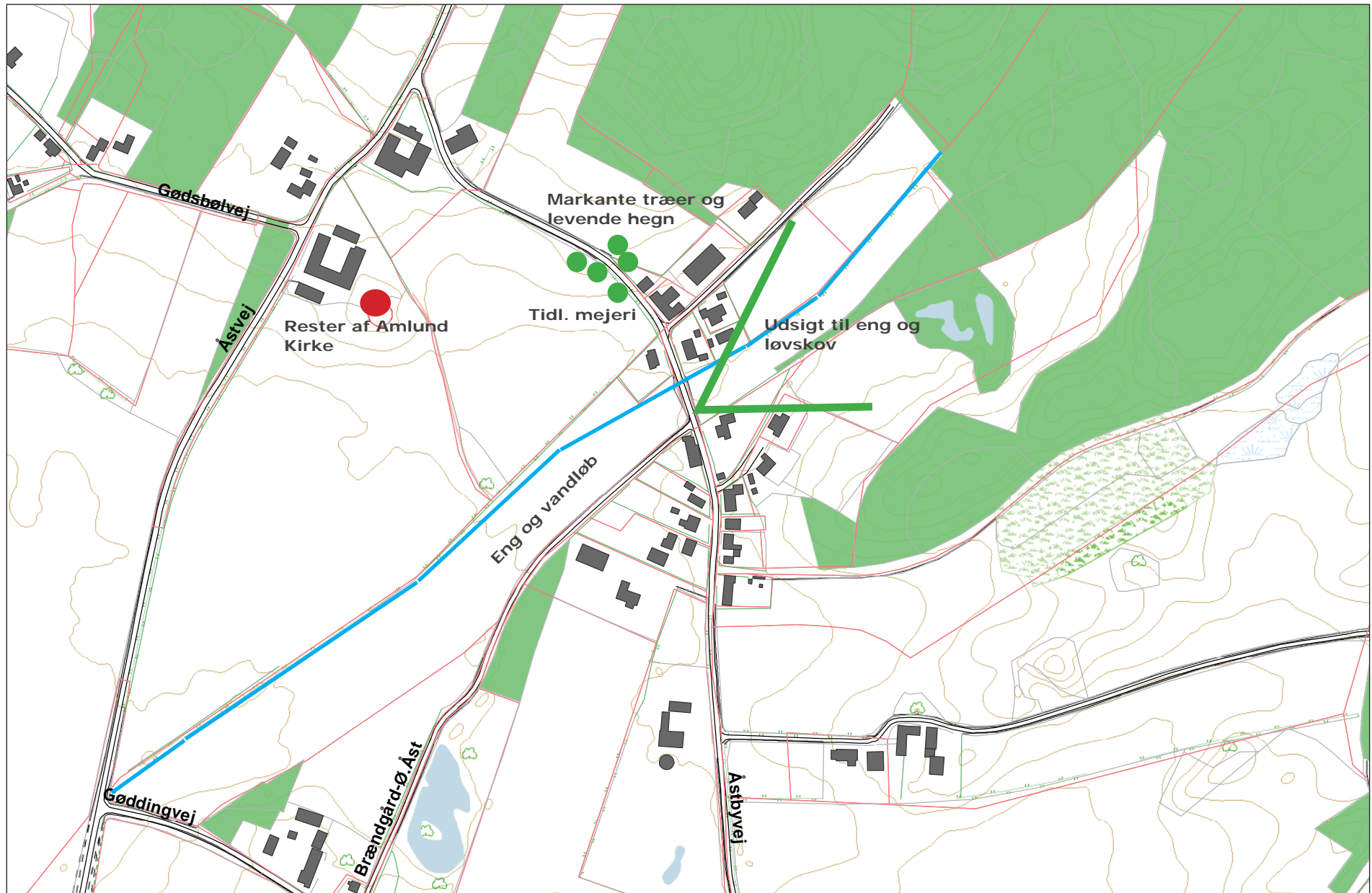

Udsigt til eng og skovbryn

Mejeriet rummer muligheder for dem, der kan se dem - og har kræfterne

Eksisterende forhold

Ord og begreber

Bedre Byggeskik: Bedre Byggeskik kan næppe kaldes en egentlig stilart, men er mere en helhedsorienteret indstilling til arkitektur og en folkelig bevægelse med fokus på stilfærdig saglighed, solidt håndværk og 'ærlige' materialer.

Tendensen opstod i 1915 i form af Landsbevægelsen "Bedre Byggeskik", der havde en klar vision om at få kvaliteten tilbage i byggeriet og opbygge en ny byggeskik med stærke rødder i dansk tradition. Initiativet kom i forlængelse af Akademisk Arkitektforenings "Tegnehjælpen", som gav prisbillig, arkitektfaglig rådgivning til bygherrer og bygmestre fra 1907.

Blokudskiftning: Ejerlavet opdeltet i bloklignende lodder, hvorpå den enkelte gård flyttedes ud midt på loddet. Ved blokudskiftning af en landsby opløstes landsbyen helt.

Ejerlav: Matrikulær enhed med sammenhæng med det historiske landsbyfælleskab. Bruges også til at betegne en landsby og dens tilhørende marker.

Forte: I landsbyfællesskabets tid var forten et fælles ubebygget areal beliggende midt i landsbyen. Her kunne landsbyens gadekær ligge. Forten var byens samlingssted, bl.a. for landsbyens oldermandsmaal, og i det daglige blev husdyrene drevet ind fra græsningsarealerne til bl.a. malkning og lukket inde her for natten. Derfor var forten enten indhegnet, eller også lå gårdenes længer så tæt ud til bygaden, at de samtidig fungerede som hegning. Forten har oprindeligt været friholdt for bebyggelse, men kan senere være blevet helt eller delvist bebygget.

Gesims: Vandret markering i murværk eller puds af etageadskillelse eller som afslutning mod taget. Blev typisk brugt i huse og gårde i mursten opført frem til ca. 1960. Mange gesimser er ødelagt eller skjult i forbindelse med udskiftning af tag hvor man har ønsket at give huset et mere moderne udtryk.

Historicisme: I denne periode (1850 – 1910) genbrugte man mange af de tidligere stilperioders arkitektur og blan-

dede dem, så et hus kunne have elementer af både gotik, renæssance, barok og klassicisme. Industrialiseringen medførte, at der blev indført mange nye materialer i byggeriet, f.eks. tegl, mursten, portlandcement, gipsstuk, støbejern og terrakotta.

Kamudskiftning: Variation af stjerneudskiftningen som blev brugt, hvor gårdene lå langs en vej så det var muligt at lave rektangulære jordtilliggende uden at flytte gårdene ud.

Klassicisme: Se nyklassicisme.

Landsby: En fritliggende bebyggelse, der er opstået på grundlag af landbrug. Landsbyen er oftest opstået før udskiftningen og har fra begyndelsen bestået af gårdbebyggelser. Med tiden kan der være kommet huse til bebyggelsen.

Landsbymiljø: Det fysiske miljø skabes i samspil af bygninger, der i skala og placering forholder sig til bygaden og de omkringliggende bygninger, beplantningen der som lægger har en vigtig funktion i byen, de krumme gadeforløb, rummene mellem bygningerne, landsbyens grænser mod det åbne land, der ofte udgøres af en blød overgang mellem bebyggelse, haver og højere lægivende beplantning.

Længehus: Et aflangt smalt hus uden kælder og med sadeltag. Typens historie går helt tilbage til jernalderen, men den er opført helt op til omkring 1900. Fra middelalderen oftest i bindingsværk og med stråtag. De er ofte for smalle til, at der kan være en brugbar tagetage selvom taget har 45 graders hældning. Før ca. 1860 den eneste form for hus i udenfor de større byer.

Murermestervilla: Kaldes også bygmesterhus. Er ofte udført med inspiration fra Bedre Byggeskik (se ovenfor) Murermestervillaer er typisk opført i perioden 1920-1930 og er et lille (typisk ca. 50 m² i grundplan) muret hus i røde sten og med rødt tegltag uden udhæng. Taget har ofte halvvalm (gavlen går ikke helt op til tagryggen, men er skåret skråt af)

Mange har senere mistet halvvalmen og fået udhæng i forbindelse med udskiftning af taget. Huset har kælder og udnyttet tagetage. Grundplanen er næsten kvadratisk og bygget op omkring en central skorsten, idet centralvarme

ikke var almindeligt dengang. Opførelsen af murermestervillaer tog fart i perioden 1922-1927 hvor der var mulighed for at optage statslån til sådanne mindre villaer.

Nationalromantik: Nationalromantik er en betegnelse for en byggestil i perioden ca. 1890 til 1910. Elementer fra nordisk vikingetid blev koblet med stilelementer fra italiensk renæssance. Materialerne skulle have et dansk eller nordisk præg, hvorfor de foretrukne materialer i Danmark blev tegl (især rød) til mursten og tagsten, granit (fra Bornholm) til sokler, trapper og skulpturel udsmykning og træ til tagkonstruktioner. Nationalromantikens hovedværk er Københavns Rådhus.

Nyklassicisme: Der har været flere nyklassicistiske bølger i dansk arkitektur. Den seneste optrådte i begyndelsen af 1900-tallet frem til ca. 1930. Her vendte arkitekterne blikket bagud i arkitekturhistorien mod den antikke arkitektur. Centrale værker i Danmark inden for denne strømning er Faaborg Museum (1915) af Carl Petersen og Politigården i København (1918-23) af Hack Kampmann og Aage Rafn. Kendetegnende for stilen er bl. a. symmetri og en strengt rytmisk placering af vinduerne og enkelheden. De rene former og lige linjer var en reaktion på historicismens blandede stilarter.

Parceludskiftning: En mindre konsekvent udskiftning af jorden, hvor hver gård fik flere forskellige lodder.

Patriciervilla: Patricier betyder overklasseborger, og det var dem, der havde råd til at bygge villaer i perioden 1860-1920. Patriciervillaerne var ofte bygget i historicistisk stil med enkel udsmykning, og en typisk patriciervilla er stor, hvid og har sortglaseret tegltag.

Sadeltag: Tag der har samme hældning til begge sider, og er symmetrisk omkring en tagryg.

Stationsby: By der er opstået omkring en jernbanestation. Ofte ligger der en landsby med samme navn i nærheden. Stationsbyer har en række fælles træk, som normalt ikke findes i egentlige landsbyer, f. eks. hjørnehuse og sammenbyggede huse i gadelinje. De er typisk vokset op i perioden 1870-1930.

Stjerneudskiftning: Udskiftning hvor gårdene blev liggende i landsbyen, men fik samlet deres jord i kileformede stykker så skellene dannede en stjerne, mens selve landsbyen forblev intakt.

Vejkrydsby: By opstået i slutningen af 1800-tallet eller begyndelsen af 1900-tallet, hvor to eller flere veje mødtes. Byen havde typisk en række servicefunktioner som købmandsforretning, mølle, mejeri, skole, el-værk m.v. Byggeskikken minder om stationsbyerne, der opstod i samme periode. Variationer af denne bytype er mølleby, mejeriby m. v.

Udskiftningen: Den proces under Landboreformerne fra 1700–1850, hvorunder landbrugsejendomme flyttede fra landsbyerne ud til de pågældende landbrugsejendommers nye markarealer. Typisk blev en eller to gårde liggende, dog valgte man i mange landsbyer at lave en udskiftningsform, hvor gårdene blev liggende i landsbyfællesskabet, som f.eks. stjerneudskiftning

Mere viden

Bor du i en historicistisk villa? En nationalromantisk tjenestebolig eller i et stykke kvalitetsbyggeri inspireret af bevægelsen for bedre byggeskik?

På www.bygningskultur.dk kan du gå ind under typiske træk i forskellige byggetraditioner og få tips om, hvordan du vedligeholder og bevarer husets værdiskabende historie.

På www.genanvendgaarden.dk findes flere gode eksempler på modernisering og funktionsfornyelse i gamle ejendomme på landet og i landsbyer.

Læs om byggetraditioner på landet og muligheder for at forene det moderne med det traditionelle i Vejle Kommunes pjece "Bevaring af landhuse" som kan ses på www.plan.vejle.dk

En liste over kontaktpersoner og foreninger i landsbyerne kan ses på www.lokalsamfund.vejle.dk

Det istandsatte FASTER ANDELSMJERI I LANDSBYEN ASTRUP

Sådan genoplivede beboerne i Astrup det gamle mejeri

I landsbyen Astrup ved Skjern tog lokale ildsjæle affære, efter at de i en årrække havde set landsbyens nedlagte andelsmejeri forfalde. Lokale kræfter har genoplivet den forfaldne bygning og sat den i drift ved hjælp af frivillige hænder, der arbejder selvstændigt og gør, hvad de er bedst til.

Genoplivning af det gamle mejeri

Da FASTER ANDELSMJERIET lukkede produktionen i 1999, var det slutningen på en betydningsfuld del af området historie. I en årrække blev bygningsanlægget brugt til opbevaring af skrot og gamle biler, men i 2007 købte den nystiftede "Foreningen FASTER ANDELSMJERI" den smukke gamle Bedre

Byggeskik mejeribygning, der var ved at udvikle sig til et spøgelseshus.

Ildsjælene nedsatte en arbejdsgruppe samt en bestyrelse, som udarbejdede planer for bygningernes indretning og fremtid og skulle realisere projektet.

Projektet er hjulpet godt på vej af FASTER ANDELSKASSE, som har bidraget med udarbejdelsen af budgetter, beregninger og ikke mindst stillet de nødvendige lån til rådighed for foreningen. I forbindelse med fundraisingen erfarede projektgruppen, at det var en fordel at søge de store puljer først; for når først de kom i hus, kunne den Lokale Aktionsgruppe supplere med midler. Efter en mindre arkitektkonkurrence blev Arkitekt Claus Bødtker udvalgt til restaureringsopgaven, og i fællesskab med foreningen blev FASTER ANDELSMJERI restaureret.

Lektiecafe i det gamle mejeri

Driften af Andelsmejeriet

Da foreningen overtog mejeriet, fortsatte de lejemålet med styreboligen, som i dag fortsat fungerer som beboelse. Resten af lokalerne lejes ud til forskellige formål, blandt andet købmand, specialbutikker og udstillingsskulptur. "Det, at lejerne er lokale foreninger, giver en vis frihed i forhold til at regulere huslejen, da de lokale kræfter gerne vil have, at livet i mejeriet fortsætter," forklarer bestyrelsesmedlem i Foreningen FASTER Andelsmejeri, Jørgen S. Madsen.

Selvorganiserede frivilligrupper skaber ejerskab

Vedligeholdelsen af udenomsarealer og mejeritorvet i FASTER Andelsmejeri udføres af frivillige, der er grupperet i såkaldte

'bander'. "Det bidrager til et større ejerskab til projektet," forklarer Jørgen S. Madsen og påpeger, at det er vigtigt, at de frivillige bliver selvorganiserende, så der ikke er en formand, der skal styre de aktiviteter, der sættes i gang. "Der er ingen, der har lyst til at være den, der skal ringe rundt og bede om at få folk ud. Enhederne skal være selvorganiserende, og der skal være et socialt element, hvor de frivillige også føler, de får noget igen."

Foreningen er opmærksom på at for at holde de mange frivillige ved ilden, skal alle have mulighed for at løse opgaver, der passer til deres lyster og kvalifikationer. Projektet har fra starten været båret af stærkt lokalt foreningsarbejde, og

initiativtagerne har skabt et bredt samarbejde med sparring fra mange aktører, herunder erhvervslivet, kommune, Region Midtjylland, diverse fonde, eksperter og andre nøglepersoner. I dag har foreningen cirka 100 husstande som medlemmer, hvoraf mange i projektperioden også har bidraget med frivilligt arbejde til løsning af projektets forskellige opgaver. Igen er mejeriet ved at udvikle sig til et omdrejningspunkt for den lille landsby.

Data om projektet

Vision:

At omdanne et historisk mejeri til et levende centrum med fokus på erhverv og kultur i landsbyen.

Organisation:

Foreningen FASTER Andelsmejeri (FFA)

Samlet budget:

Ca. 8,8 mio. kr.

Projektperiode:

2007–2011.

Beliggenhed:

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kontakt:

Formand Poul Junge,
tlf. 9736 4312.

Bestyrelsesmedlem Jørgen S. Madsen, E-mail:
madbak@mail.tele.dk, tlf. 6094 3375

Læs mere om projektet: www.faster-astrup.dk

Kilde: byggerietsildsjaele.dk/inspiration/faster-andelsmejeri

Temaplan for mindre landsbyer

Endelig vedtaget 20.09.2012

**Temaplan for mindre landsbyer - Tillæg nr. 34 til
Kommuneplan 2009-2021 - Mål og rammer for
Vejle Kommune**

Publikationen er udarbejdet af Teknik & Miljø, Vejle Kommune.

Journalist Karin Svennevig har ydet journalistisk bistand.

Fotos: Teknik & Miljø, hvor andet ikke er angivet.

Forsidefotos: Teknik & Miljø og Peer Høgsberg.

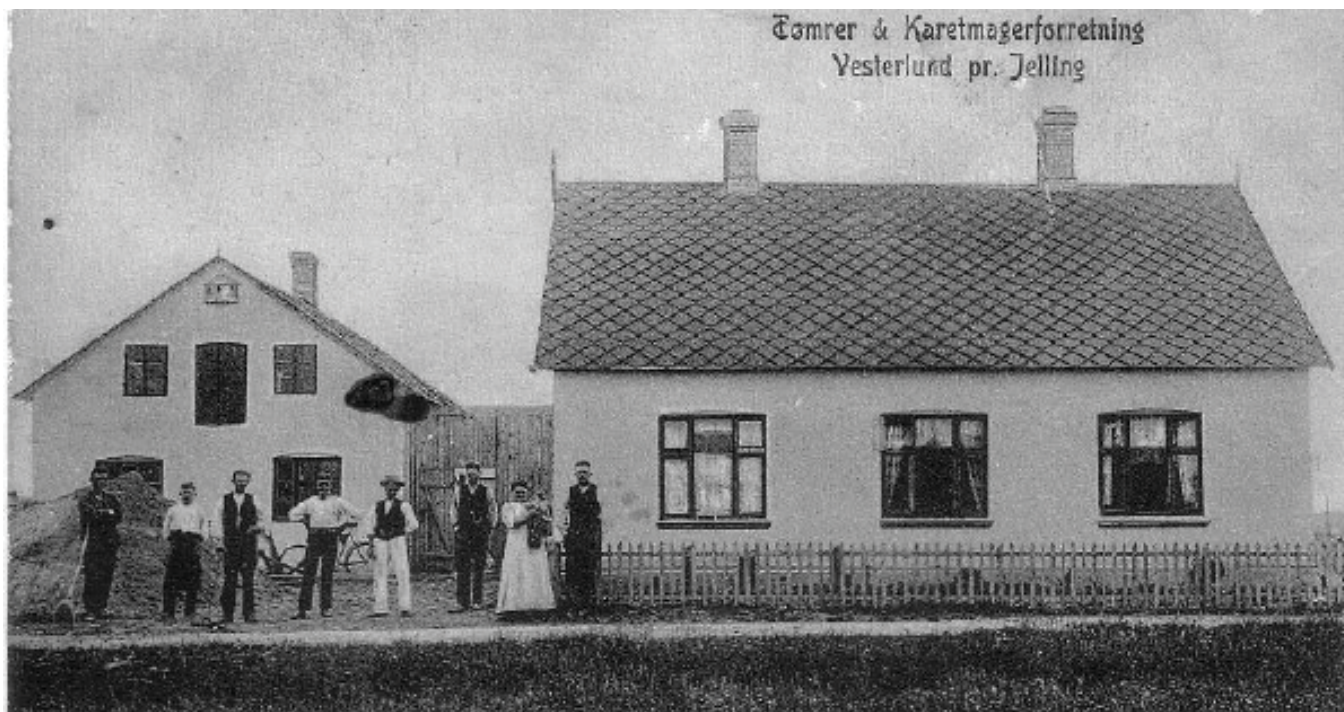
Indsamling af data og optagelse af fotos er sket 2009-2010.

Planen er publiceret elektronisk på hjemmesiden:
www.vejle.dk/planer

Indhold

Forord og læsevejledning	4	Langelund	99
Mål og Retningslinjer	7	Lindeballe	103
Baggrund for planlægningen	8	Mølvang	107
Oversigtskort	9	Randbøl	111
Landsbyernes muligheder	10	Randbøldal	115
Støtte og vejledning	10	Rands	119
Ammitsbøl	11	Ravning	123
Assendrup	15	Riis	127
Bindeballe stationsby	19	Ringive	133
Bjerlev	23	Rugsted	137
Brøndsted	27	Sandvad	141
Bølling	33	Sellerup	145
Engum	37	Slede	149
Farre	41	Store Lihme	155
Gauerslund	45	Store Velling	159
Gammel Højen	49	Store Vorslunde	165
Grønbjerg	53	Tiufkær	171
Hedegård	57	Uhe	177
Hornstrup	61	Vesterlund	183
Hvejsel	65	Vindelev	189
Hygum	69	Vork	195
Hørup	73	Øster Starup	201
Ildved	77	Ådal	205
Jennum	81	Åst	109
Kollemorten	85	Ord og begreber	213
Kollerup	91	Mere viden	214
Kærbølling	95		

Forord og læsevejledning

Historisk foto fra Vesterlund.

"I begyndelsen var landsbyen". Sådan indleder Vejle Amts Folkeblad sin artikelserie om de i alt 45 landsbysamfund i Vejle Kommune, der er blevet kortlagt og beskrevet efter en byrådsbeslutning i 2009.

Gennem årtusinder var landsbyen nemlig det naturlige udgangspunkt for livet på landet i Danmark. Et overskueligt fælles center, der stort set kunne dække ethvert behov for indbyggerne og omlandets bønder. Meget mere end 100 indbyggere og nogle få omkringliggende gårde har der ikke skullet til at holde et mejeri, en mølle, en skole, et posthus, en købmand, en slagter, en bager, en landbetjent, en doktor, en smed, en tømrer og flere andre håndværkere i fuld sving. Her levede oldefar og oldemor, og her forekommer livet stadig en smule mere jordbundet og autentisk end i byen.

Fra minimetropol til boligby

Sporene fra dengang ses stadig, men de små bysamfund på landet har gennem de seneste 100 år fuldstændig ændret karakter. I dag fungerer landsbyerne primært som boligbyer.

Butiksvinduer er blændet af, fordi folk køber ind i centre og større byer.

Fællesskabsfølelsen består ikke desto mindre. Det fremgår blandt andet af før omtalte artikelserie, der blev bragt i sommeren 2011.

Man kommer stadig hinanden og naboen ved i en moderne landsby. Og det er netop én af de fordele ved landsbylivet, som flest indbyggere valgte at fremhæve, da Vejle Kommune i foråret 2011 bad landsbyboerne

skrive om, hvad der er vigtigst at bevare ude i deres små bysamfund.

Nært, fredeligt og frit

De indsendte svar på det spørgsmål kan reelt samles under tre overskrifter: Nærhed, fred og ro og frihed:

NÆRHED skal her forstås bredt. Som nærværende naboer, at være tæt på naturoplevelser og som en fælles følelse af ansvar for de funktioner, der trods alt stadig er tilbage i nogle landsbyer. Man kæmper sammen for sin skole, sine butikker og sine buslinjer.

FRED OG RO er et andet plus, mange landsbyboere fremhæver som en modsætning til storbyens larm og tempo.

Sidst men ikke mindst nævner flere, at FRIHEDEN til at leve og indrette sig som man vil – med børn, dyr, en pladskrævende hobby eller selvforsyning – er langt større på landet end i byen. Takket være lave priser på fast ejendom kan man herude få plads til at udleve sine drømme, og tolerancen over for anderledes opførsel og indretning er høj, lyder det.

Da Vejle Kommune i foråret 2011 holdt borgermøder for beboere fra de i alt 45 kortlagte landsbymiljøer, udtrykte flere deltagere da også bekymring for, om kommunen nu ville ensrette landsbylivet.

Landsbyens nye potentiale

Meningen med kortlægningen af de 45 vidt forskellige landsbymiljøer er at øge bevidstheden om den forandringsproces landsbylivet står midt i. Opmuntre til lokal debat om, hvad der kan få netop dette unikke landsbysamfund til at blomstre eller forhindre det i at sygne hen. Sætte ord på de træk i byggeri og beplantning, det helt fundamentalt betaler sig at bevare eller forbedre.

Landsbylivet kan nemlig udmærket vise sig at have en ny guldalder for sig. Kvaliteter som udsigt, ugenerede legeområder og autentisk lokalhistorie er i høj kurs hos boligkøbere. Rundt om i Danmark bliver nedlagte skoler, mejerier og gamle gårde i disse år omdannet til attrak-

Landsbyen Ådal i den smukke dal omkring Fousing Bæk. Foto: ABC Luftfoto

tive almennyttige boliger og andelsboliger, der puster nyt liv i de små samfund. Og for sådan et projekt kan lokal selvbevidsthed vise sig at blive afgørende for, om udviklingen sker på den aktuelle landsbykulturs præmisser eller omvendt.

Et oplæg til lokal debat

De beskrivelser og kortlægninger af kulturmiljøer, som findes på de følgende sider, skal opfattes som en opmuntring og inspiration til lokal debat om landsbyens udvikling og fremtid. Der vil blive mulighed for at supplere med flere detaljer og kommentarer. Send en mail til teknikogmiljo@vejle.dk.

Naturen omkring den enkelte landsby, som netop er ét af de aktiver, beboerne fremhæver, beskrives kort og overordnet af naturvejleder Steen Hedrup, Vejle Kommune.

Forslag til Temaplan

Forslaget omhandler retningslinjer for afgrænsede landsbyer i landzone samt revision af rammebestemmelser for disse.

Forslaget er udarbejdet som en opfølgning på Kommuneplan 2009. Heri tilkendegav kommunen, at der skulle udarbejdes en temaplan for de mindre landsbyer, da de ikke er uddybende behandlet i den gældende kommuneplan.

Kommuneplanen er den samlede plan for kommunens fysiske udvikling de næste 12 år. Det er planloven, der bestemmer, hvornår der skal udarbejdes en kommuneplan.

Kommuneplanen handler om, hvor og hvordan man kan bygge i eksisterende og nye byområder. Der er også retningslinjer for bebyggelse uden for byerne på landet og i landsbyerne. Kommuneplanen sætter retningslin-

jer for udformning af byområder, placering af boliger, arbejdspladser, butikker, offentlige institutioner, trafik og grønne områder.

Tillægget består af en redegørelse, retningslinjer og rammer for lokalplanlægning. Der er dels en fælles del med redegørelse og retningslinjer for alle de omhandlede landsbyer og dels et afsnit for hver landsby, der indeholder kort, redegørelse, retningslinjer og rammer.

Der er også 2 kort: Eksisterende forhold og Kommuneplanrammer. Det første kort supplerer den skriftlige beskrivelse/analyse af landsbyen, det andet viser de foreslåede afgrænsninger.

I medfør af bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer af 24. september 2009 er der foretaget en screening af planen, og det er vurderet, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering.

Indsamling af data og optagelse af fotos er foretaget i perioden 2009-2010.

Tillægget er endeligt vedtaget i Vejle Byråd d. 20.09.2012.

Vejle, 2012

Arne Sigtenbjerggård
Borgmester

Niels Ågesen
Kommunaldirektør

Mål og retningslinjer

Mål

Målet med denne temaplan er at sikre, at landsbyerne fortsat kan være levende lokalsamfund, samtidig med at de kvaliteter, som kendetegner dem, bliver bevaret. Det gælder såvel de bygningsmæssige som de landskabelige kvaliteter.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kommuneplantillæggets retsvirkninger

Ifølge Planlovens §12 skal Kommunalbestyrelsen virke for kommuneplanens gennemførelse. §12. stk. 1 og stk. 2 gælder ikke i landzone. Dette kommuneplantillæg gælder kun for arealer i landzone.

Redegørelse

Denne temaplan (kommuneplantillæg nr. 34) erstatter følgende dele af Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune:

- Afsnittene "Mål for landsbyerne" og "Rammer for landsbyerne" under "Generelle mål og rammer landsbyerne og det åbne land"
- Rammebestemmelserne for områderne 99.L.1, 99.L.2, 99.L.3 99L, 4 99.L.5, 99.L.6, 99.L.7, 99.L.8, 99.L.9, 99.L.10, 99.L.11, 99.L.12, 99.L.13, 99.L.14, 99.L.15, 99.L.16, 99.L.17, 99.L.18, 99.L.19, 99.L.20, 99.L.21 99.L.22, 99.L.23, 99.L.24 99.L.25, 99.L.28, 99.L.29, 99.L.30, 99.L.31, 99.L.32, 99.L.33, 99.L.34, 99.L.35, 99.L.36, 99.L.37

Der er ikke angivet en bebyggelsesprocent i de enkelte rammer. I stedet henvises til de generelle bebyggelsesregulerende bestemmelser, således at bebyggelsesprocenten afhænger af den konkrete anvendelse.

Eksisterende virksomheder kan fortsætte driften uændret. Ved udvidelse og/eller driftmæssige ændringer skal det dokumenteres, at udvidelsen/ændringen kan indpasses i området.

Ved etablering af boliger i umiddelbar nærhed til eksisterende virksomheder skal det vurderes, om boliger kan indpasses og hvilke eventuelle foranstaltninger der skal foretages – f.eks. støjafskærmning.

Se også redegørelse til de enkelte landsbyer.

Baggrund for planlægningen

Dette er Vejle Kommunes forslag til en temaplan for mindre landsbyer. 45 landsbyer er kortlagt, heraf er de 34 afgrænset i denne plan. For de afgrænsede landsbyer er der udarbejdet fælles retningslinjer, og der er udarbejdet rammer for lokalplanlægning.

Retningslinjer og rammer skal sikre, at landsbyerne fortsat kan være levende lokalsamfund, samtidig med at de kvaliteter, som kendetegner dem, bliver bevaret.

Afgrænsninger, retningslinjer og rammer er ord der kræver lidt forklaring.

De landsbyer, som denne temaplan omfatter, ligger alle i landzone. Det betyder, at udstykning og bebyggelse kræver en landzonetilladelse (planlovens §35). Afgrænsningen er et signal om, at kommunen som udgangspunkt er positiv over for, at der bygges inden for afgrænsningen.

Retningslinjer er noget, som kommunens sagbehandlere skal følge, når de behandler sager efter planloven.

Rammer for lokalplanlægning fungerer som grundlag, hvis der skal laves en lokalplan for et område. Rammerne indgår også i grundlaget for behandling af byggesager.

Der har været gennemført et omfattende forarbejde hvor landsbyernes kulturmiljø er blevet kortlagt af Teknik & Miljø, Vejle Kommune. Derudover har der været gennemført en borgerdialog med 3 møder, hvor vi har spurgt beboerne, hvad de oplever som vigtige værdier ved deres landsby. Vi har også modtaget konkrete forslag til afgrænsninger i forbindelse med debatfasen for temaplanen.

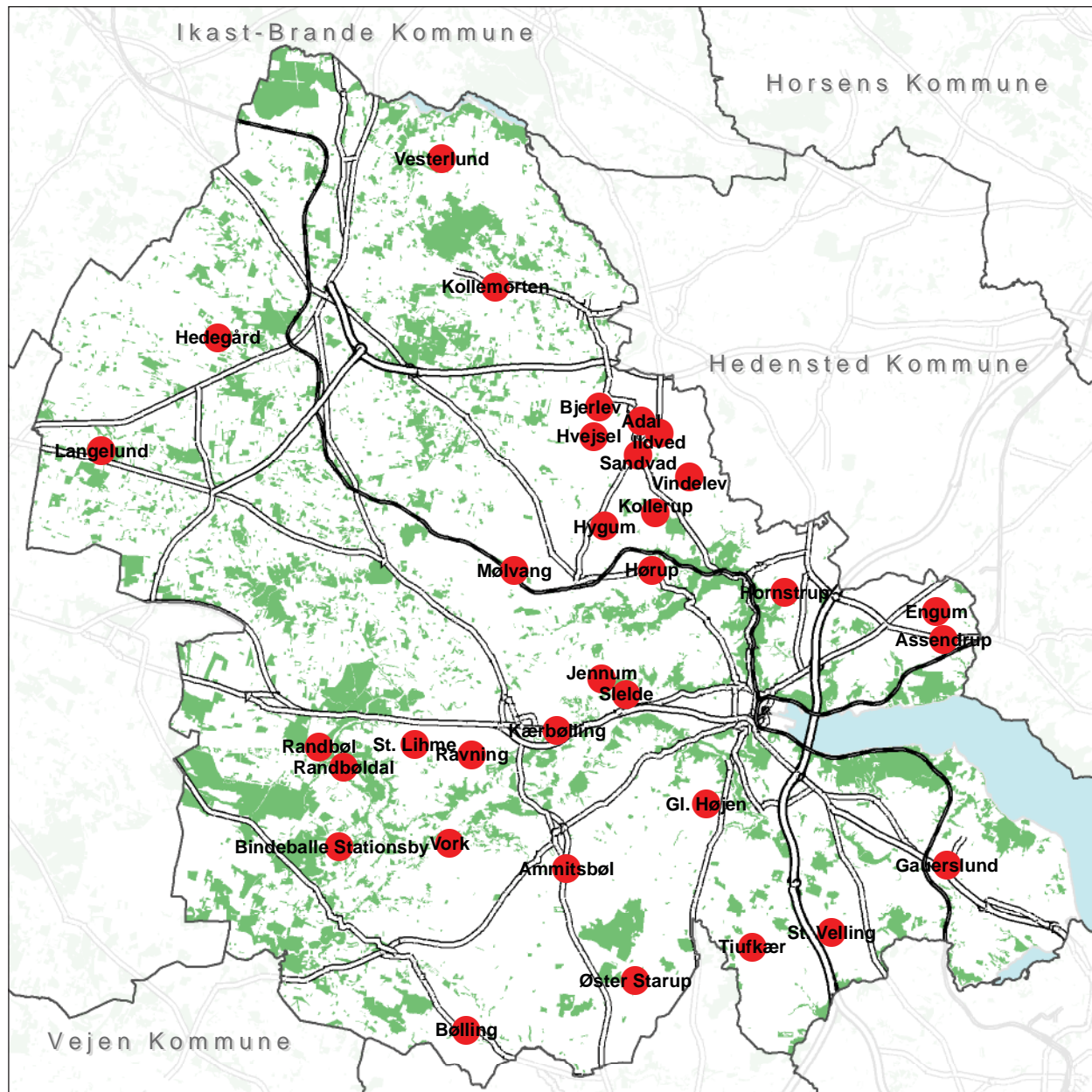
Afgrænsningen er ophævet for Rugsted og Rands. Desuden er Riis, Ringgive, St. Vorslunde og Uhe kortlagt, men er ikke blevet afgrænset. Disse landsbyer vurderes at være for små til at retfærdiggøre en afgrænsning.

Stuehus i Gauerslund. Huset har mange fint bevarede træk af lokal byggeskik.

Samtidig er de øvrige landsbyers afgrænsning revurderet, og der er peget på de arealer, der kan udnyttes til huludfyldning og afrunding uden at komme i konflikt med miljø- og naturhensyn. Disse er markeret på kortet kommuneplanrammer for hver landsby.

På baggrund af ovennævnte er der udarbejdet nye retningslinjer, rammebestemmelser og afgrænsninger. Disse fremgår af de følgende sider, der er opdelt alfabetisk efter landsbyer. For hver landsby er der en redegørelse, der fortæller, hvilke kvaliteter grundejerne og kommunen skal være opmærksomme på, når der skal udstykkes og bygges. Der er også udarbejdet et kort, som retningslinje og rammer henviser til. Endelig er der udarbejdet nye rammebestemmelser.

Oversigtskort over landsbyer omfattet af kortlægning og temaplan.

Landsbyernes muligheder

Efter planloven er det tilladt at etablere visse typer af erhverv, såsom mindre håndværksvirksomheder, kontorer og andre virksomheder, som kan indpasses uden gene for omgivelserne i eksisterende landbrugsbygninger, der ikke har været brugt til landbrugsformål i 5 år eller mere.

Det er også muligt at indrette ferielejligheder i f.eks. stuehuse eller staldbygninger, der ikke længere bruges, under forudsætning af at lejlighederne benyttes til udlejning, og at bygningerne ikke har karakter af værdiløs ruin. På den måde kan man sikre, at bygningerne bevares, samtidig med at der skabes aktivitet og omsætning i landsbyen.

Også andre bygninger såsom gamle mejerier, fabriksbygninger, butikker og lignende, som ikke er i brug, kan indrettes til nye formål, herunder boliger. Her gælder samme regler som ved nybyggeri.

Derimod er der forholdsvis snævre grænser for, hvor meget man efter planloven kan udbygge de landsbyer, vi her taler om. Nyt erhvervs- og boligbyggeri kan i begrænset omfang placeres i byer i landzone som huludfyldning eller afrundning af landsbyen. Med denne plan er det blevet lettere at se, hvor det kan ske.

Støtte og vejledning

Det næste vigtige spørgsmål er, hvad der skal ske i de små lokalsamfund? Uden lokalt initiativ og penge kan de gode muligheder udvendigt og indvendigt ikke gennemføres. Her er nogle forslag til, hvor man kan søge penge til sine gode ideer.

Puljer der bidrager til fornyelse og udvikling i lokalsamfundet.

- Byggeriets Ildsjæle v. Realdania: www.byggerietsildsjaele.dk.
- Landdistriktspuljen: Statens pulje til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne.

Mejeri i Langelund. Historisk bygning, der engang var vigtig for egnen og byen, men som i dag står tom.

- Lokal Aktionsgruppe - Vejle: Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter giver tilskud til en række indsatser, der skaber liv og job på landet, og som styrker Danmarks natur og miljø. Pengene fordeles af en lokal bestyrelse; LAG Vejle: www.lag-vejle.dk.

Vejle Kommunes puljer: www.lokalsamfund.vejle.dk

Borgere, der gerne vil gøre en indsats for det lokale kulturmiljø, kan få råd og vejledning til projekter og ideer hos: Kommuneplan & Udvikling i Teknik & Miljø. Skriv f. eks. til sorne@vejle.dk

AMMITSBØL

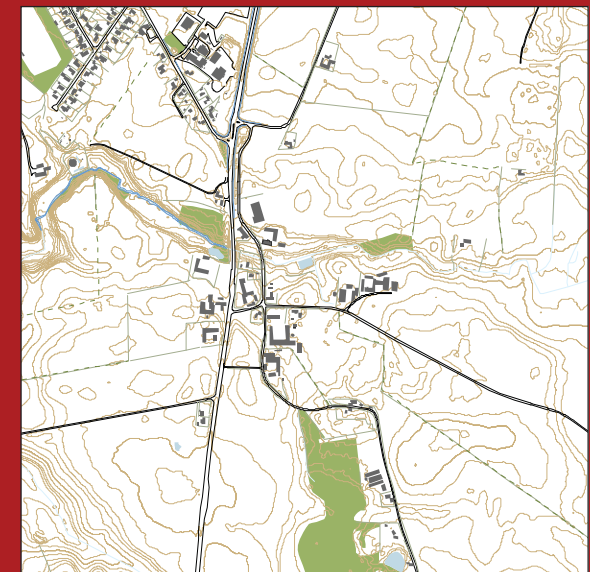
1886

Denne landsby har stort set ikke udviklet sig de seneste 100 år. Idyllisk og velbevaret ligger den med sine gamle gårde inde i byen – omgivet af karaktergivende træer, en lille bæk og et fungerende forsamlingshus. Desværre forstyrres landsbyidyllen af trafikstøj.

Naturen omkring Ammitsbøl kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

“Naturen omkring Ammitsbøl, Rugsted og Øster Starup er typisk for Østjylland og den jyske højderyg. Forholdsvist fladt og frugtbart, men alligevel varieret med opdyrkede marker, læhegn, små skove, vandløb, mindre moser og et varieret dyre- og planteliv.”

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Historisk udvikling

Ammitsbøl kendes tilbage til 1445. Landsbyen har ikke ændret struktur under udskiftningen, så gårdene ligger inde i landsbyen, tæt ud til landsbygaden, i en velbevaret landsbystruktur. Vest for Ammitsbøl løber hovedvejen Ammitsbølvej mellem Ødsted og Gravens. Hovedvejen har splittet det oprindelige Ammitsbøl op, så der i dag ligger 3 gårde vest for hovedvejen, adskilt fra landsbyen.

Funktioner

Der ligger et forsamlingshus i den nordlige ende af landsbyen. Forsamlingshuset er stadig i brug. I byens nordligste ende ligger en autoforhandler, der optager et stort areal til biler. Autoforhandleren er meget synlig ved ankomst til Ammitsbøl fra Ødsted.

Byggeskik og miljø

Gårdene ligger tæt ud til gaden og skaber sammen med de gamle, høje træer et tæt gaderum omkring den sydlige del af landsbyen og ved krydset Tranekærvej/Dusgårdvej.

Gårdene er bygget i løbet af 1800-tallet, og størstedelen af bygningerne er velholdte.

Søndergård har et flot, stort stuehus bygget i nationalromantisk stil.

Der er kun 3 huse i landsbyen, hvoraf de 2 er fra ca. starten af 1900-tallet, og ét er nyere.

Landsbyen i landskabet

Ammitsbøl ligger på en jævn flade, kun gennemskåret af en lille lavning med en bæk.

Man oplever ikke landskabet fra landsbyen, idet

gaderummet lukkes sammen af beplantning og bebyggelse. Vest for landsbyen er landskabet fladt og åbent, præget af hovedvejen, der skærer igennem og dominerer både visuelt og lydæssigt. Øst for Ammitsbøl er landskabet lidt mere kuperet og præget af levende hegn og gårde.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er ikke blevet udbygget i mange år og fremstår derfor meget velbevaret. Enkelte boliger kan indpasses i landsbymiljøet.

Vigtigt at bevare

Landsbyens bebyggelsesstruktur med gårdene liggende tæt ud til landsbygaden. De høje, gamle træer langs landsbygaden. Bækken og de åbne grøfter, der løber igennem landsbyen, understøtter landsbykarakteren.

Vigtigt at forbedre

Støjgenerne fra hovedvejen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Landsbyens afgræning mod syd.

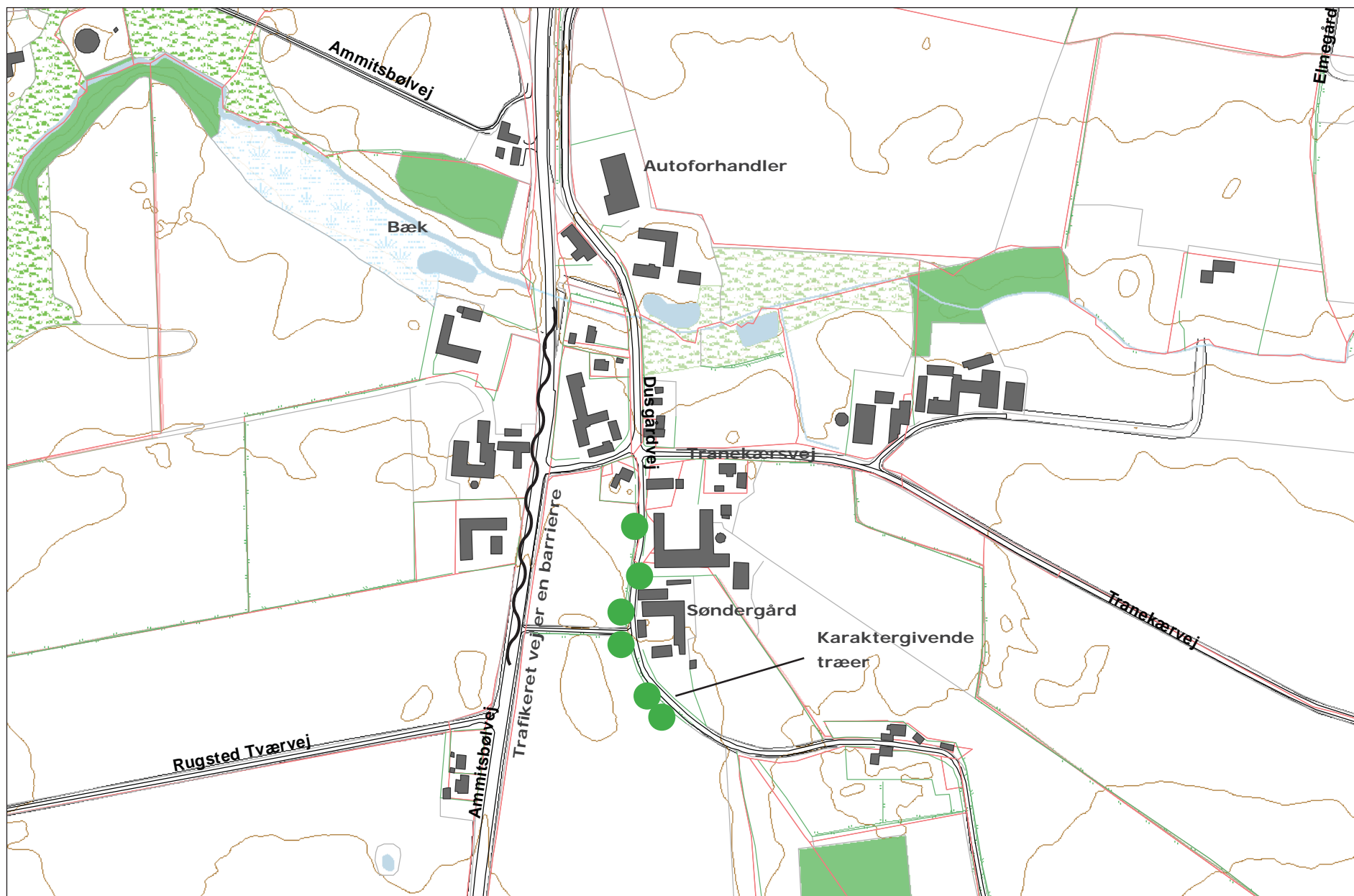

Ammitsbølvej afskærer en del af landsbyen.

Ammitsbølvej set mod nord.

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Ammitsbøl Kommuneplan 2009-2021

99.L.16 Ammitsbøl

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone

Signaturforklaring

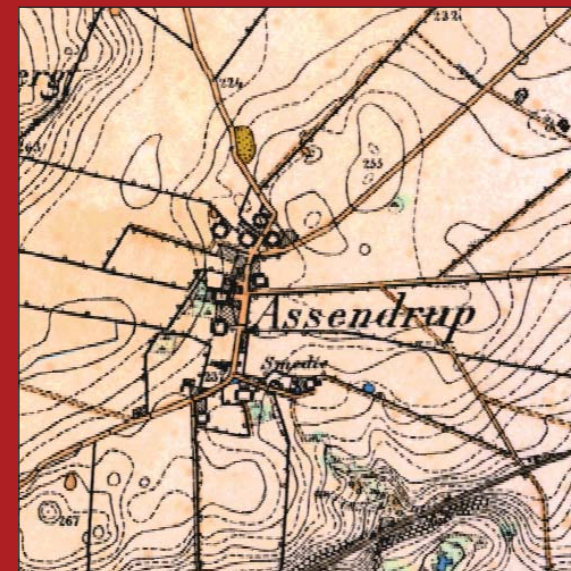
 Mulighed for udstykning af byggegrunde

 Areal der ikke må udstykkes

ASSENDRUP

© ABC Luftfoto

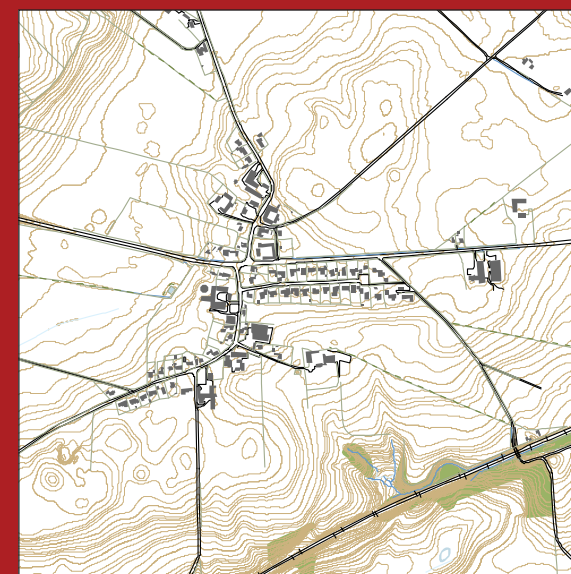

1868

En populær boligby tæt ved Vejle, Vejle Fjord og nabobyen Engum. Assendrup slynger sig harmonisk gennem landskabet med sine villaer fra 1920'erne og 1930'erne og nyere boliger langs Juelsmindevej. Flere steder finder man en imponerende udsigt over det åbne land og Vejle Fjord.

Naturen omkring Assendrup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Ved Vejle Fjord kan vi ved selvsyn opleve bøgen, der spejler sin top i bølgen blå", sådan som Adam Oehlenschläger skriver i "Der er et yndigt land". Her er frodighed til vandkanten. Engum og Assendrup ligger i bekvem afstand af Vejle Fjord i et område med god landbrugsjord, spredte gårde, levende hegn – en fin mosaik af natur og kultur, hvor både dyr, planter og mennesker kommer til deres ret."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Assendrup er en typisk slynget vejby, der i dag gennembrydes af hovedvejen, Juelsmindevej. Bebyggelsen har hovedsageligt ligget på den vestlige side af bygaden Engumvej/Tirsbækvej, men efterhånden er der opstået et langt og sammenhængende forløb på begge sider af bygaden.

Landsbyens miljø

Selvom den tværgående hovedvej fysisk deler byen i to, er der på grund af det slyngede vejforløb en visuel forbindelse. Det slyngede vejforløb bidrager til en visuel fortætning af landsbyen. Fra byen er der mod syd en meget fin udsigt over det åbne land. I forbindelse med jernbanen bemærkes to broer og viadukter bygget af kampesten. De må anses for at være bevaringsværdige.

De store gårdanlæg præger stadig Assendrup. I første del af dette århundrede byggedes nogle få huse på den sydvendte skråning for bl.a. at udnytte sollysets varme. Senere er området udbygget med en række huse på vejens modsatte side. I 1970'erne udlagdes mod øst et større parcelhusområde ud til hovedvejen.

Landsbyens huse

Bebyggelsen ligger tæt ud til vejen, hvorved landsbyens lange forløb understreges, og mellem bebyggelserne opstår der fine kig ud i landskabet. Det typiske landsbyhus i Assendrup er det røde teglhus med markeret sokkel og sadeltag med halvvalm. De nyere huse, der er bygget i landsbyen fra ca. 1960'erne og frem, forholder sig dog ikke til disse bygningstræk.

Indgangen til landsbyen fra nord er ikke særlig stærkt markeret. Landsbyen begynder med spredte småhuse efterfulgt af to store gårdanlæg.

Anlæggene er meget rumskabende, og de markerer landsbyens begyndende fortætning. Mod syd afsluttes landsbyen markant af den smukke "Snogagergård".

Den sydvestlige afslutning langs Tirsbækvej er derimod mindre markant.

Landsbyens muligheder

Assendrup bør beholde strukturen som vejby. Det bør undgås at bygge tættere på Engum. Bebyggelse bør anlægges efter principper, der understøtter landsbykarakteren.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Assendrup Nørremark 157

Engumvej 161 - En tidligere købmandsforretning

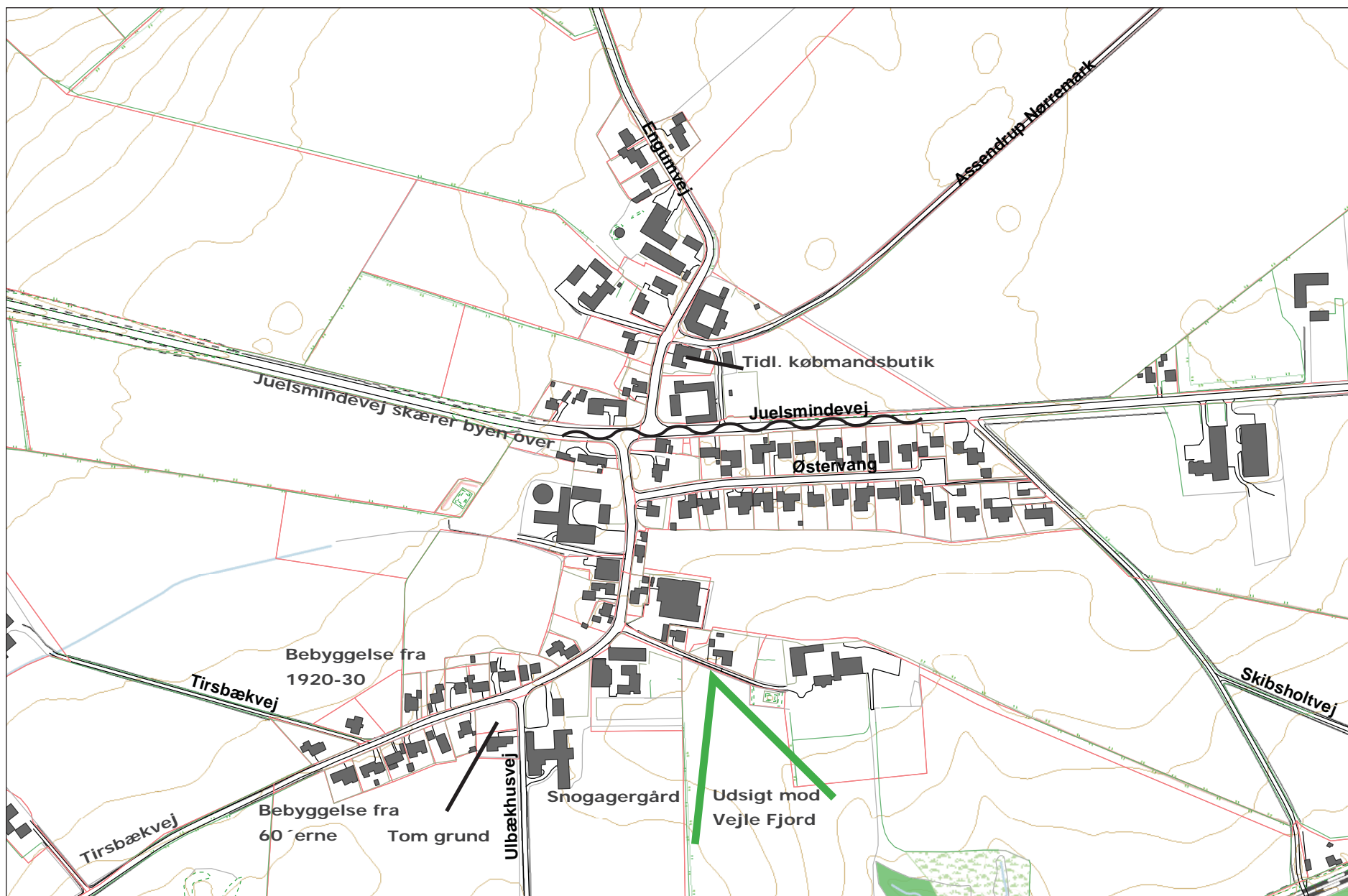

Juelsmindevej skærer landsbyen over

Bedre byggeskikhus Tirsbækvej 20

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Assendrup

99.L.35 Assendrup

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

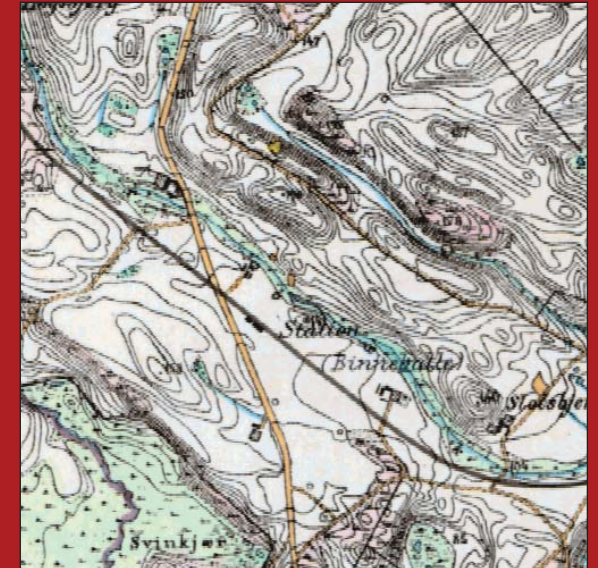
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, der lokalplanlægges, skal forblive i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

BINDEBALLE STATIONSBY

En lillebitte stationsby med bare et århundrede på bagen, der i dag især kendes for sine museumsfunktioner. I Bindeballe Stationsby kan man købe sine dagligvarer i en autentisk købmandsgård fra før verden gik af lave, gå på oplevelse i et lille stationsmuseum og nyde den storblåede udsigt over Randbøl Hede. Landsbyen trækker mange turister til. Især i sommersæsonen.

Naturen omkring Bindeballe kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Fra Vejle kan man gå eller cykle ad Bindeballestien, naturstien, der følger det gamle Vandelbanespor, og fortsætte videre til Vesterhavet. En forrygende naturoplevelse fra den frodige Vejle Ådal over "den danske prærie", heden og helt ud til Vesterhavet. Bindeballe ligger som en mellemstation midt i det hele. "

Beboer i Bindeballe til Vejle Amts Folkeblad: "Alle kender alle og accepterer hinanden"

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Bindeballe Stationsby udgøres af 10 huse, der ikke har mange fælles træk. Bebyggelsen er opstået omkring stationen, der blev åbnet sammen med Vandelbanen i 1893. (Nedlagt 1957)

Der er aldrig opstået nogen egentlig by, og der er ikke en sammenhængende bebyggelse i gadelinje, som det ellers er typisk for stationsbyer. Vandelbanen er omdannet til natursti til Vejle, men stien slutter lidt før Bindeballe Station. Selvom både købmandsgården og stationen er bevaret som henholdsvis museumsbutik og udstilling, og der ydermere er opstillet et lille motortog fra banen, er det svært at se bebyggelsens oprindelse. Det skyldes måske også, at der lige her ikke er nogen spor af banetraceet, og at stationen ligger tilbagetrukket og delvist skjult af beplantning.

Landsbyens huse

Købmandsgården er den mest markante bygning i "landsbyen". Den er opført i 1897 som købmandsgård og gæstgiveri og er et velbevaret eksempel på en landkøbmand fra "før verden gik af lave". Stationen er på tilsvarende måde et fint eksempel på en lille privatbanestation fra den store bølge af privatbaner i årene omkring 1900.

Udover de førnævnte bygninger er der et bedre-byggeskik-hus (Bindeballevej 98) og en 30'er bungalow (Bindeballevej 103). De øvrige huse ligger tilbagetrukket fra vejen og bidrager ikke til gadebilledet. Flere af ejendommene rummer også erhvervsbygninger.

Landsbyens miljø

Der er ikke noget sammenhængende miljø, hvilket bevirker, at det dårligt opfattes som en samlet bebyggelse.

Landsbyen i landskabet

Bebyggelsen ligger på Randbøl Hede på kanten af Randbøl plantage. Naturen og det småbakkede hede-landskab er synligt overalt. Der er især flot udsigt fra stationsbygningen og ud i det lettere kuperede landskab.

Landsbyens muligheder

Udbygning af "landsbyen" bør undgås for at bevare det særlige miljø. I stedet bør der arbejdes med at gøre det historiske miljø endnu mere autentisk.

Vigtigt at bevare

Stationen, Købmandsgården, det gamle tog, der er udstillet ved stationen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Købmandsgården

Motortog ved stationen

Bindeballe Station

Indkørsel fra nord

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Bindeballe Stationsby

99.L.21 Bindeballe Stationsby

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

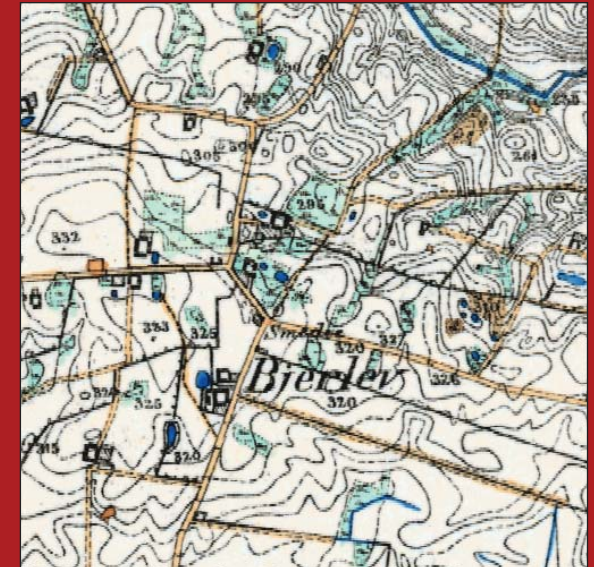
Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, der lokalplanlægges, skal forblive i landzone.

BJERLEV

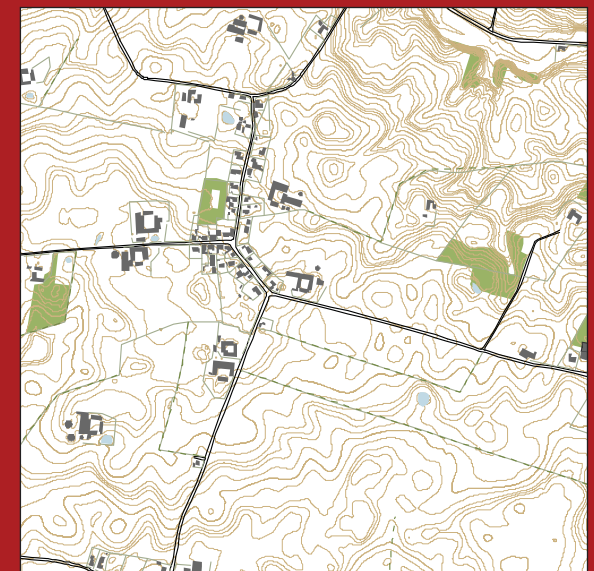
Hyggelig lille by med adskillige huse fra 1800-tallet bygget helt ud til vejen. Små virksomheder skaber liv i landsbyen; Et antikvariat i en nedlagt købmandsbutik, en rosenplanteskole, en tømrer og en murerforretning. Fra byens nordlige ende finder man en storslået udsigt over det bakkede landskab.

Naturen omkring Bjerlev kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Tæt på landsbyen ligger Bjerlev Hede, et hedelandskab med tilhørende hedemose, der har tiltrukket mennesker gennem tusindvis af år. I området er der fundet kærspids af flint dateret 12.500 år før vor tidsregning. Så her levede altså mennesker umiddelbart efter isens tilbagetrækning."

"Bjerlev er en lille landsby beliggende 8 km fra Jelling, 5 km fra Tørring og ca. 18 km fra Vejle. Omkring Bjerlev har vi en smuk natur, Bjerlev Hede og et godt fællesskab." Citat fra landsbyens hjemmeside: www.bjerlev.dk

En beboer siger til Vejle Amts Folkeblad: "Det er godt at bo i Bjerlev, fordi vi har en rigtig god beboerfor-
ening med stor opbakning, en dejlig legeplads samt naturen rundt om os."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Bjerlevs struktur virker meget velbevaret med de smalle veje med huse der ligger tæt ud til gaden. Der er kun få gårde men til gengæld mange huse, hvoraf de fleste er mere end 100 år gamle, men kun få mere end 150 år. Landsbyen er altså vokset kraftigt i årene 1860-1910, men er derefter gået i stå.

Funktioner

Landsbyen har i førnævnte vækstperiode fået enkelte butikker. To huse i det centrale vejkryds bærer fortsat præg af butiksfunktion. Den tidligere købmand med tilhørende grovvarehandel (Bjerlev Hedevej 2) er i dag antikvariat, mens hjørnebygningen Bjerlev Hedevej 1, der med sin hjørneindgang klart markerer sig som en tidligere butik, i dag er bolig. Huset er opført i 1913.

Ud over antikvariatet er der også en mindre rosenplanteskole, en tømrer og en murerforretning i landsbyen.

Byggeskik og miljø

Langs Bjerlev Hedevej ligger husene helt tæt ud til vejen, men også i de øvrige gader er der kun kort afstand mellem gade og facader.

Husene er i 1 etage, med udnyttet tagetage under sadeltaget.

Generelt ligger husene med facaden langs vejen. Kun enkelte nyere huse er bygget med gavlen ud til vejen.

Foran den gamle købmandsbutik er der en lille plads, der er landsbyens eneste potentielle offentlige mødested.

Der er flere store og karaktergivende træer foran gården på Hvejselvej 66.

Vigtigt at bevare

Landsbyens struktur og bebyggelsesform. De store træer foran Hvejselvej 66.

Vigtigt at forbedre

Området omkring butikken er landsbyens "midte" og fortjener at blive gjort mere attraktiv.

Landsbyens muligheder

Der er ikke tomme bygninger. Derimod er der enkelte tomme grunde og huller i husrækken, der kan udfyldes med nyt byggeri. Nyt byggeri bør være tilpasset landsbyens bebyggelsesstruktur.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Bjerlev Hedevej 1

Den tidligere købmandsforretning

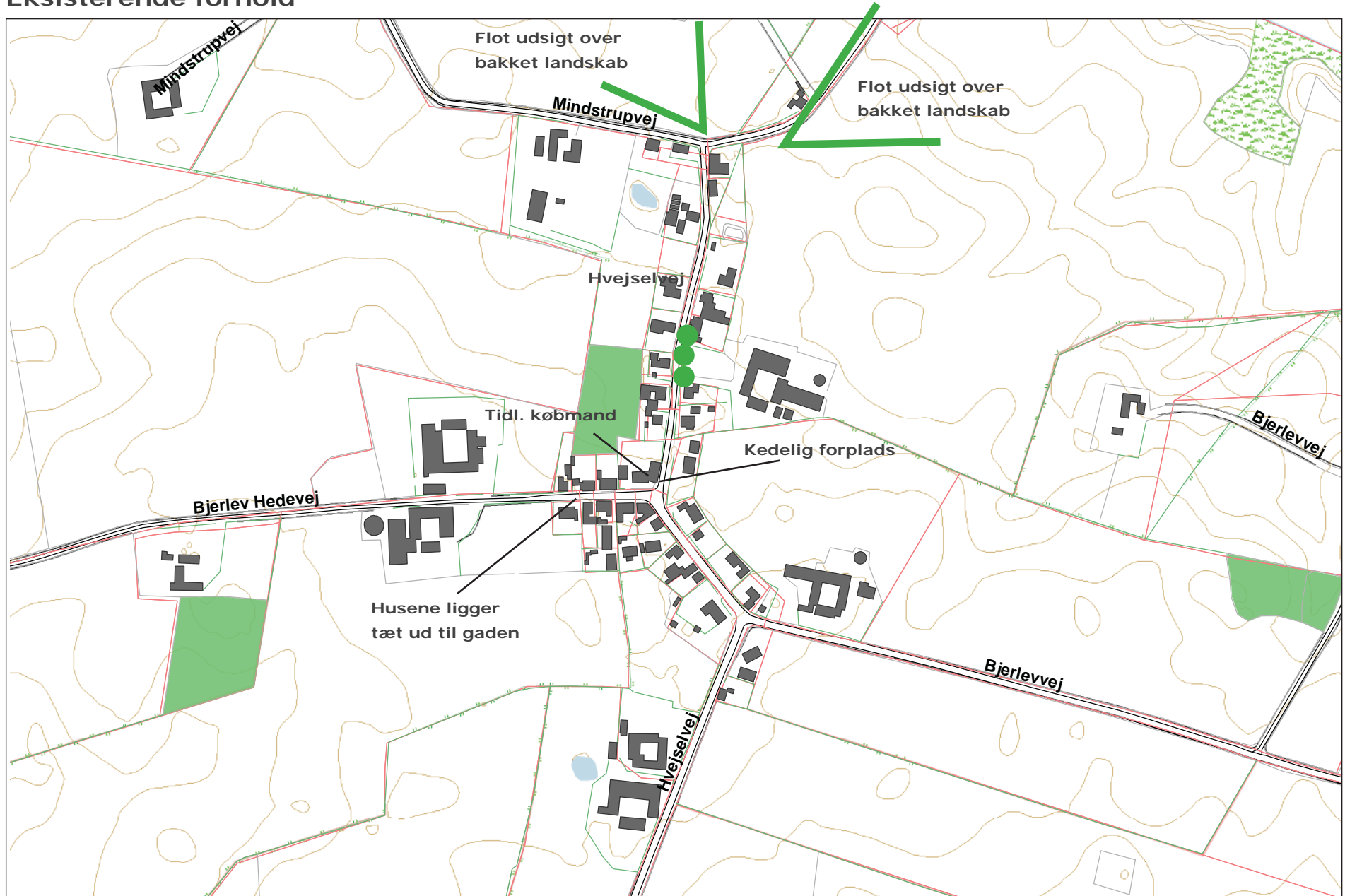

Mindstrupvej set mod vest

De store træer foran Hvejselvej 66

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Bjerlev

99.L.2 Bjerlev

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje eller med en afstand på ikke over 1,5 m. fra vejskel. Bebyggelse skal opføres med 45 graders tag og med en facadehøjde på min. 3 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

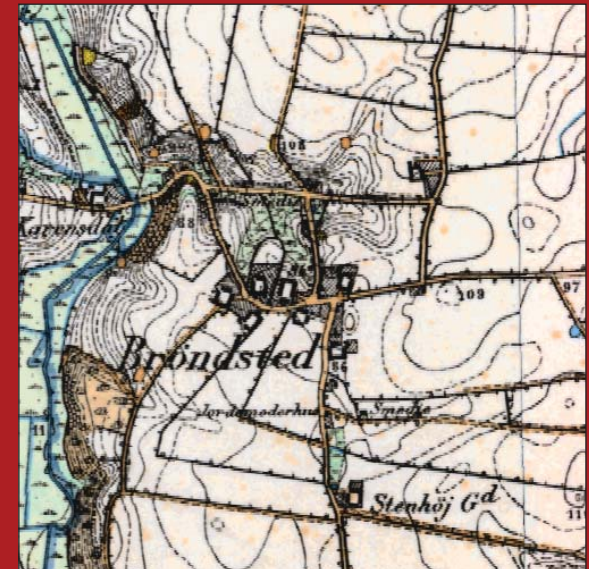
Zonestatus

Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

BRØNDSTED

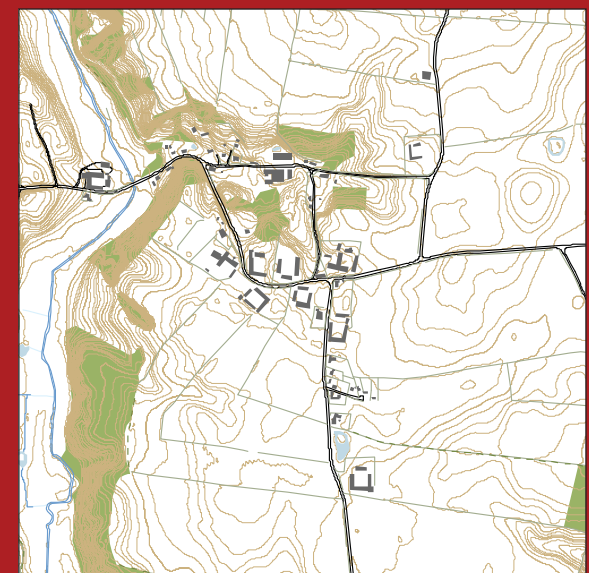

Frodig og idyllisk. Sådan opleves landsbyen Brøndsted, en samling gamle gårde fra 1700-tallet omgivet af små huse af vidt forskellig oprindelse og uden hække imellem. Flere af de seks gårde, der i dag danner landsbyens kerne, er velbevarede eksempler på østjysk byggeskik med kampestenssokler og "blank mur" i røde tegl.

Naturen omkring Brøndsted kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Et enestående område. De fugtige enge her ved Rands Fjord vrimler med kildevæld, 400.000 år gamle kiselaflejringer og frodig natur. På markerne omkring fjorden kan man om vinteren opleve store flokke af sangsvaner".

En beboer i Brøndsted skriver til kommunen: "...Ingen gadelys. Her er naturligt mørkt, så vi kan nyde stjernehimlen...". "Vi kender naboer/genboer (nogle mere end andre), og holder øje med hinandens ejendomme."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Brøndsted ligger i et meget kuperet og smukt landskab på kanten af en slugt. Det er en meget grøn landsby præget af skræntskov og mange store træer i haverne. 6 ud af 9 gårde er i forbindelse med udskiftningen i 1773-78 blevet liggende i landsbyen. Landsbyen består af en gård-del langs Fruetoften mod syd og en hus-del ud, der ligger nede i dalen og på skråningerne nord for denne. De to dele er adskilt af et stort græsningsareal med spredte grupper af løvtræer. Landsbyen udgør et meget bevaringsværdigt miljø, og er sårbar over for bebyggelse og anlæg.

Bygningerne

Hørregårds stuehus fungerede som landsbyens skole fra 1909 til 1967. Stuehuset er i dag indrettet til Brøndsted-centret (esoterisk filosofi, terapi og forskning) og fremstår velbevaret. Husene i dalen og på skrånningen er af meget varierende alder og udformning, fra bindingsværk med stråtag til små parcelhuse, men er med to markante undtagelser velholdte. Placeringen af husene virker meget tilfældig, og der er kun lave, eller slet ingen, hække rundt om haverne, hvilket er en stor kvalitet. På Fruetien 13 og 6 ligger nogle store lagerhaller, der tidligere har været lager og værksted for et større

Fruetoften 16

Brøndsted set fra luften. Til højre i billedet ses Skærup ådal

tømrerfirma. På grund af de mange træer virker de ikke så skæmmende, selvom de afviger fra skalaen i resten af landsbyen.

Gårdene har næsten alle præg af østjysk bygge-

skik med kampestenssokler og rødt murværk med mange detaljer. Mange af længerne har alvorlige sætningsskader og mangler vedligeholdelse. De fleste af gårdene drives fortsat som landbrug. En enkelt er dog indrettet til socialpædagogisk opholdssted.

Fruetoften 13. Eksempel på Østjysk Byggeskik

Fruetoften 17 har et stuehus i bindingsværk og pigstensbelagt gårdsplads og er meget velbevaret. Nr. 19 har et nyistandsat stuehus, mens længerne er i dårlig stand. Nr. 15 er et meget velbevaret og velistandsat længehus, opført som skole i 1857. Hørretvej 5 er meget velbevaret både i stuehus og længer. Længerne er kalket i en rød farve med hvide gesimser omkring porten, der skærer op i taget. De to vestligst beliggende gårde på Fruetoften er i dårlig stand, men er vigtige for landsbyens miljø.

Stuehusene ligger overvejende mod nord uafhængigt af forholdet til vejen. Længerne er fritliggende eller bygget sammen til to- eller trefløjede anlæg.

Grønt areal i landsbykernen

Alle stuehusene er fritliggende og oftest ældre end længerne. Haverne er som nævnt præget af store træer, især lind, kastanje og ask. Nogle af dem står så tæt på bygningerne, at de kan have forårsaget sætningsskaderne.

Landsbyens miljø

Det kuperede terræn og de mange grupper af træer giver en helt særlig (landsby)stemning. Det centrale græsningsareal er en vigtig del af landsbyens åbne og naturnære miljø. Det samme er de levende hegn langs Fruestien og Karensdalsvej. Mod vest åbner vuet sig op mod Skærup Ådal.

Landsbyen i landskabet

Brøndsted landsby ligger centralt i sit ejerlav på kanten af sidedal til Skærup Å, der danner naturlig grænse mod vest og munder ud i engene langs Spang Å og Rands Fjord mod syd. Ådalens skræn-

ter er skovklædte og danner et større sammenhængende område med bondeskov kaldet Brøndsted Skov. I østlig forlængelse af Brøndsted Skov fortsætter det skrånende terræn, men her er bondeskoven delvis opdyrket og, lodderne markeres af diger vinkelret på Rands Fjord. Her ligger resterne af et stærkt forstyrret voldsted, "Herregården".

Landsbyens muligheder

Flere bygninger har allerede fået nye funktioner. Med den naturskønne og samtidig centrale beliggenhed er der gode muligheder for at finde nye anvendelser for tidligere landbrugsbygninger. De store, tomme haller på Fruestien kunne evt. erstattes med nogle mindre huse tilpasset bebyggelsesstrukturen i området. Derimod er det vigtigt, at der ikke inddrages nye arealer til udstykning.

Fruetoften 17

Levende hegn og træer præger bybilledet

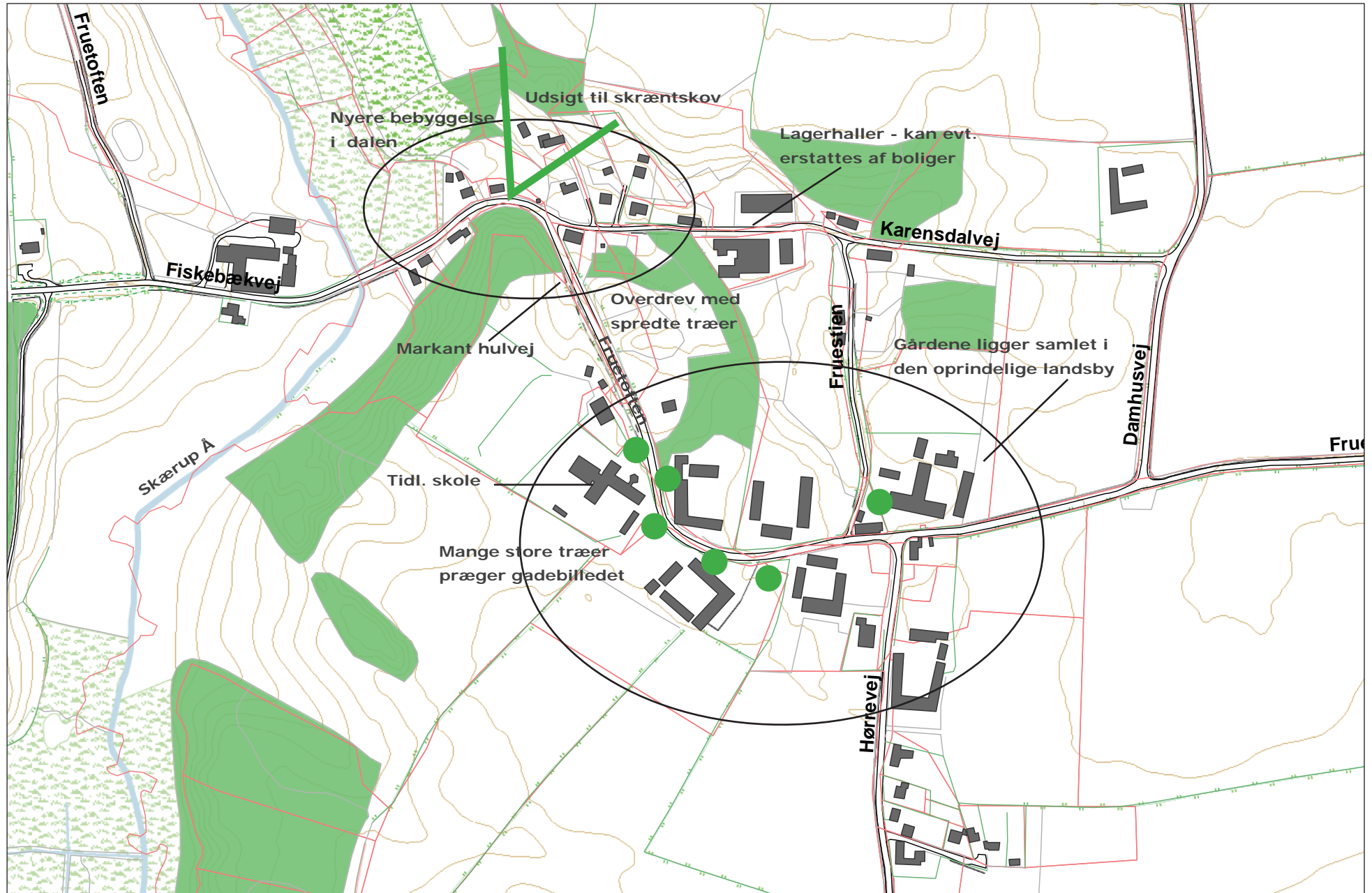
Vigtigt at bevare

Vejprofiler, levende hegn, store træer, grønningen syd for Fruestien, gårdenes længer og stuehuse, samt bygningernes placering på de enkelte grunde.

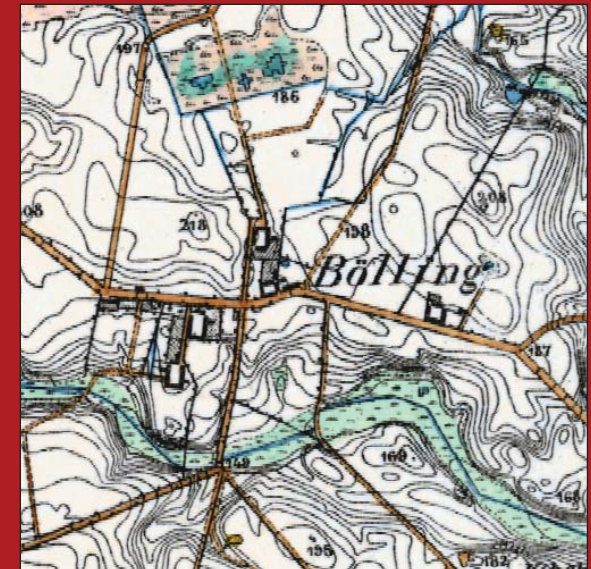
Vigtigt at forbedre

Gårdenes vedligeholdelse. Dette kan kun lade sig gøre ved at finde nye funktioner til længerne.

Eksisterende forhold

BØLLING

1869

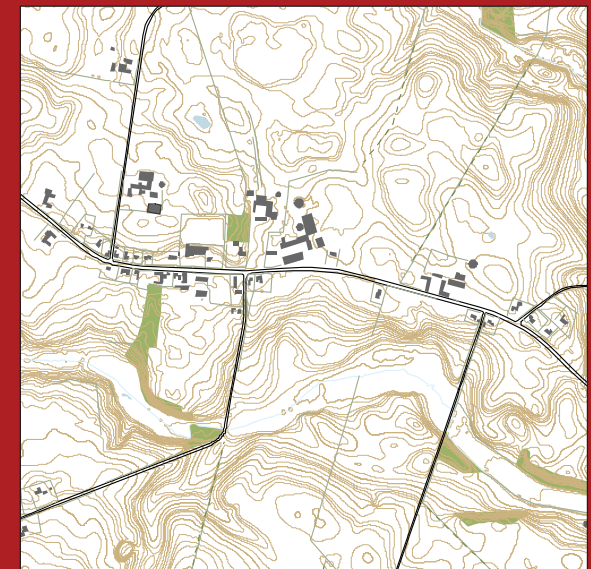
Udefra ser Bølling måske lidt trist ud med mange støvede husfacader uden forhaver, bølgeeternittage og den store halvtomme p-plads foran landsbyens nedlagte skole, men beboerne i Bølling er omgivet af skøn natur. Blandt andet kan man fra byen nyde en storslået udsigt over Bølling Bæk og dallandet omkring den.

Marsk Stig, der nok mest er kendt som den danske konge Erik Klippings formodede morder, boede efter sigende lige uden for Bølling: <http://www.landsbyhistorier.dk/by/boelling.asp>

Naturen omkring Bølling beskrevet kort af naturvejleder Steen Hedrup: "Bølling ligger i et landbrugsområde, omgivet af marker med mange forskellige afgrøder. Men man skal ikke langt mod syd eller vest for at finde både skov, fugtig eng og mose. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

En Bølling-beboer gennem 20 år udtaler til avisen: "Vi har et godt naboskab, men ellers har Bølling ikke noget at byde på."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

De fleste af gårdene i landsbyen er i forbindelse med udskiftningen flyttet ud. Til gengæld er der i sidste halvdel af 1800-tallet kommet en del mindre huse og forretninger til langs landevejen. Forretningerne er alle lukkede, og det samme er skolen. Indenfor de seneste år er også forsamlingshuset lukket.

Landsbyens huse

Bygningerne på nordsiden af vejen virker solide og vedligeholdte, ligesom der er flere store og smukt anlagte haver.

Den tidligere skolebygning bruges i dag af en genbrugsbutik og en privat virksomhed.

Ladegård, der ligger i den østlige udkant af landsbyen, har nogle gamle længer, der er kalket i en egnstypisk, rød farve, mens stuehuset er opført i bindingsværk og har stråtag.

Mange af husene og gårdene på sydsiden af Egtvedvej virker dårligt vedligeholdte.

Et frysehus, der er stærkt forfaldent, ligger i samme område. Mindst et af husene har tidligere rummet en butik.

Husene savner forhaver, hvilket kan skyldes udvidelse af vejen. Husene har overvejende bølgeeternittag, mens facaderne er pudsede eller vandskurede.

Landsbyens miljø

Den brede landevej er dominerende i bybilledet.

På nordsiden af vejen har husene en del store træer i haverne, mens der på sydsiden helt mangler forhaver. Skolens forplads fremtræder lidt trist.

Landsbyen i landskabet

Bølling ligger på nordsiden af en tunneldal omkring Bølling bæk. Der er mellem husene en flot udsigt ud over dalen og bevoksningen omkring bækken. Der mangler stiforbindelser til området.

Landsbyens muligheder

Der kan ske huludfyldning i form af byggeri på tomme grunde eller som erstatning for huse, der rives ned.

Vigtigt at bevare

Stuehus og længer på Ladegård.

Vigtigt at forbedre

Forpladsen foran skolen kunne med få midler gøres mere indbydende. Tomme bygninger kunne fjernes.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Husene på sydsiden af Egtvedvej

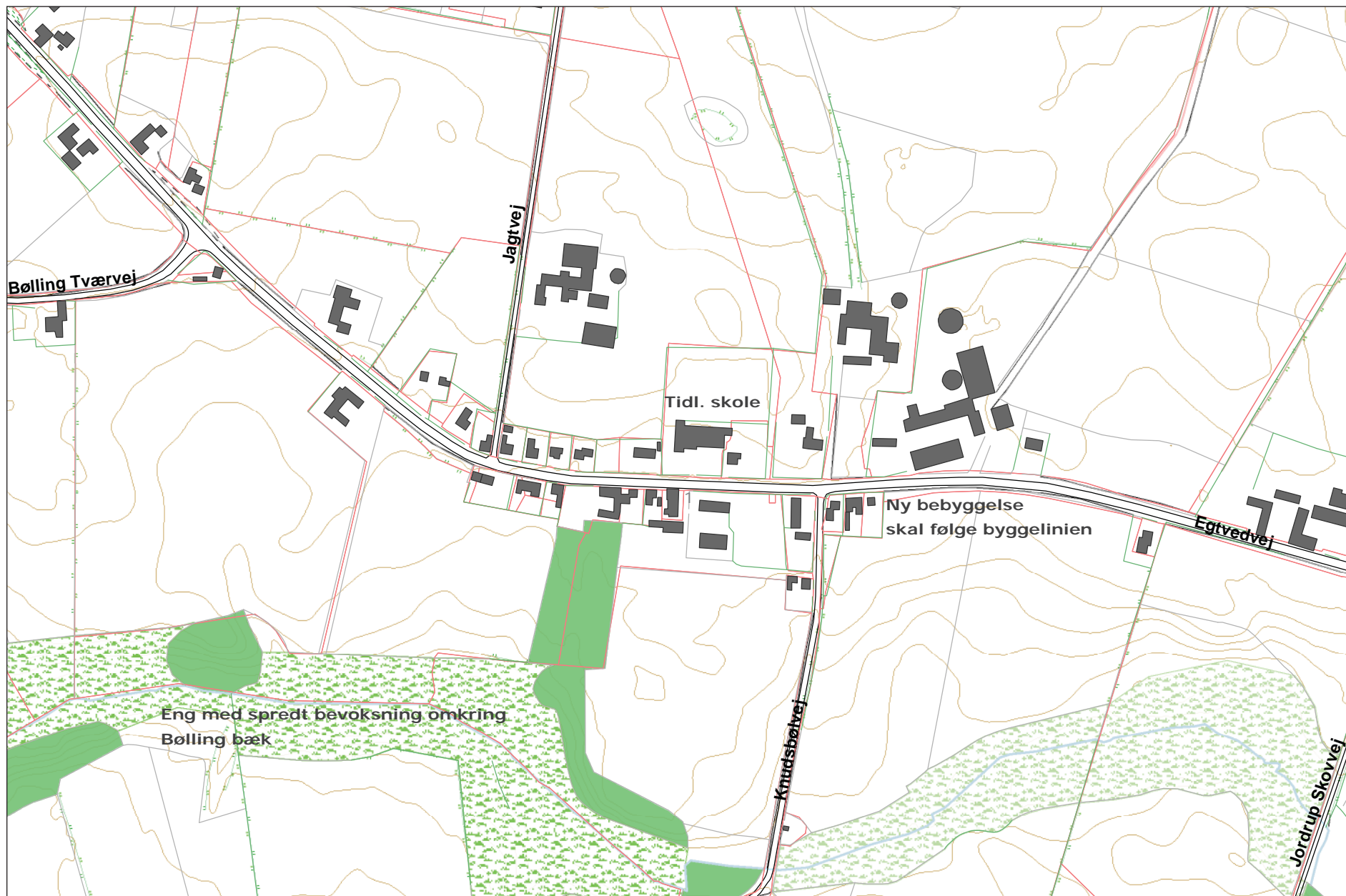

Stuehuset til Ladegård

Den tidligere skole

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Bølling

99.L.11 Bølling

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

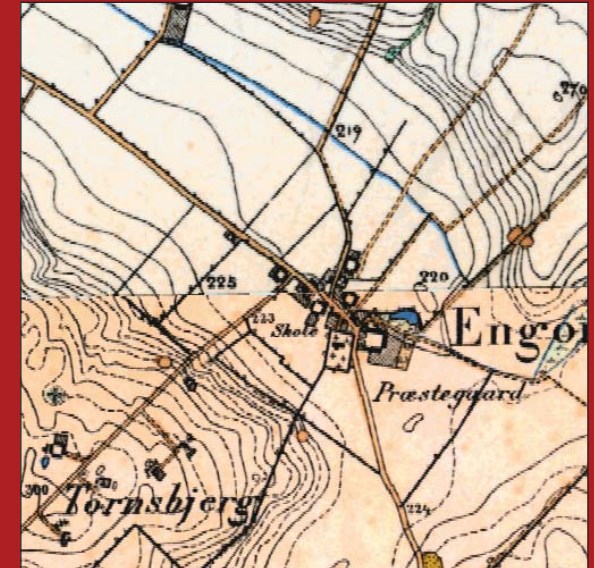
Zonestatus

Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

ENGUM

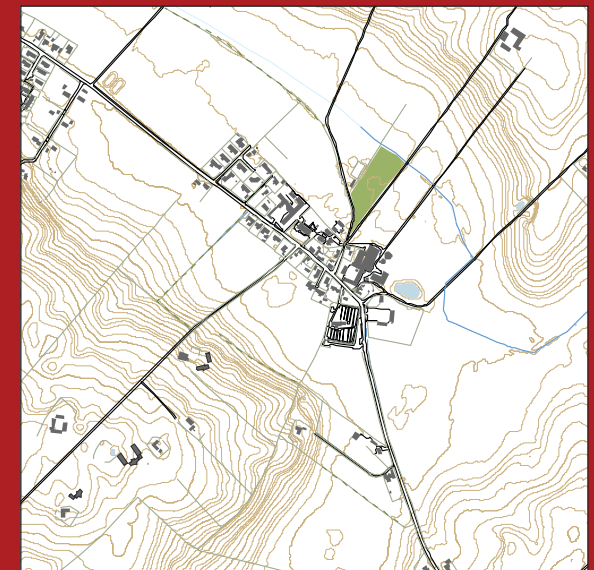

Landsbyen Engum har haft vokseværk gennem de seneste 100 år. De tre landsbyer Engum, Bredal og Assendrup ligger i magelig pendlerafstand fra både Vejle, Hedensted, Juelsminde og Horsens. Faktisk er det så populært at bo herude ved Vejle Fjord, at de tre landsbyer nemt vil kunne vokse sammen til én. Kommunen byggemodner derfor ikke længere områder mellem de tre byer, men udad, og derfor fremstår Engum stadig som en enhed. En fin lille sluttet landsby med to historiske bygninger, kirken og en fungerende skole med 140 elever. www.engum-skole.dk.

Naturen omkring Engum ifølge naturvejleder Steen Hedrup: "Ved Vejle Fjord kan man ved selvsyn opleve bøgen, der spejler sin top i bølgen blå, sådan som Adam Oehlenschläger beskriver i "Der er et yndigt land". Frodighed til vandkanten. Engum og Assendrup ligger i bekvem afstand af fjorden, omgivet af god landbrugsjord, spredte gårde, levende hegn – en fin mosaik af natur og kultur, hvor både dyr, planter og mennesker trives."

En beboer gennem 26 år udtaler til VAF: "Selvom vi ikke har en kro i selve Engum, kan vi godt finde ud af at drikke en kop øl sammen"

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Engum kendes tilbage til 1420 og er karakteriseret som en lille slynget vejby.

Bebyggelsen er placeret langs Engumvej, der er hovedgaden. De fleste af de bygninger, der er anlagt syd for skolen, er orienteret mod vejen og fastholder med deres beliggenhed det oprindelige mønster.

Funktioner

Kirken og præstegården er to historiske bygninger i landsbyen. Nord for præstegården ligger landsbyens gadekær. Engum har en skole og i forbindelse med den er der idrætsanlæg med boldbaner. Ved siden af skolen ligger nogle ældreboliger omkring en fin lille intern plads. Tidligere var der et aktivitetscenter ved siden af, men efter at det er lukket, er boligerne ikke længere efterspurgt og vil løbende blive omdannet til andre formål.

Byggeskik og miljø

Bebyggelsen er placeret ud til gaden og skaber sammen med beplantningen et tæt gadrum omkring Engumvej. En stor del af den ældre bebyggelse er i rødt tegl med sadeltag.

Anderledes forholder det sig med de nyligt opførte parcelhuse i byens nordlige ende mod Bredal. Disse bygninger er opført uden hensyn til det omkringliggende, historiske miljø.

Adgangen til Engum fra syd markeres af kirken til den ene side og præstegården til den anden. Begge bygninger ligger forholdsvis langt væk fra vejen, men indtrykket bindes sammen af den tætte og høje træbeplantning lige ud til vejen.

Rundt om kirken er der anlagt et smukt stendige, og om præstegården er der en stram og tæt hækbeplantning. Disse to elementer er klart med til at fremhæve indgangen til landsbyen.

Landsbyen i landskabet

Engum ligger på en jævn flade. I landskabet omkring landsbyen ses levende hegn, der tydeligt viser sporene af landsbyens udskiftning. Flere steder langs Engumvej er der udsigt ud i landskabet og mod nordvest til Bredal.

Landsbyens muligheder

Engum er en fin sluttet lille landsby, og yderligere bebyggelse vil meget let kunne resultere i, at landsbyen vokser sammen med enten Bredal eller Assendrup, hvilket ikke er ønskværdigt.

Vigtigt at bevare

Landskabet, der adskiller Engum fra Assendrup og Bredal. Det er vigtigt for landsbyen, at der skabes en tydelig afgrænsning mellem Bredal, Assendrup og Engum. De tre landsbyer ligger i tæt forlængelse af hinanden, og det bør undgås, at de vokser sammen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Skolen

Nyere bebyggelse af ældreboliger

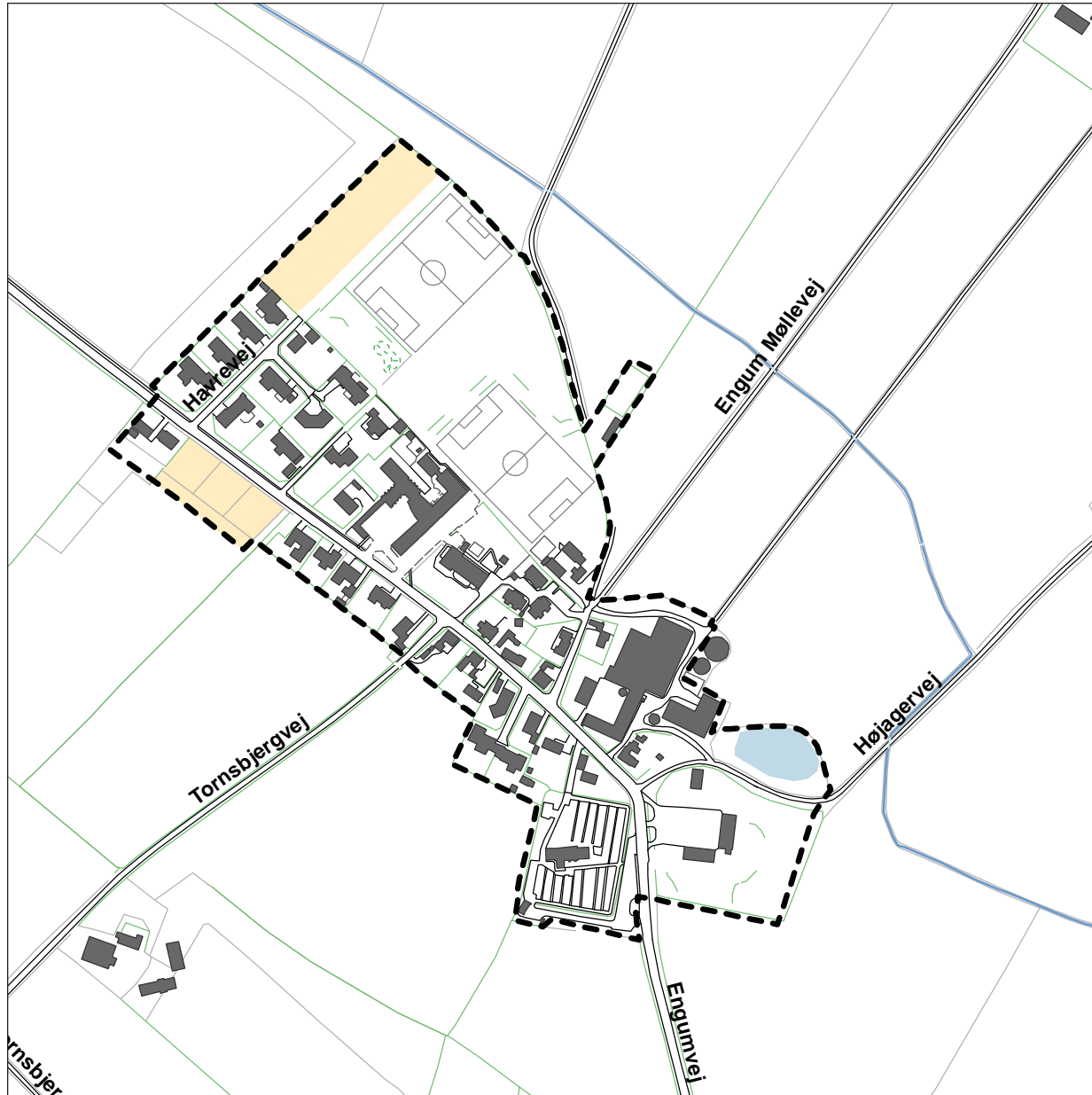

Engumvej set mod præstegården

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Engum

99.L.31 Engum

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal opføres max. 1,5 m fra gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 2,5 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

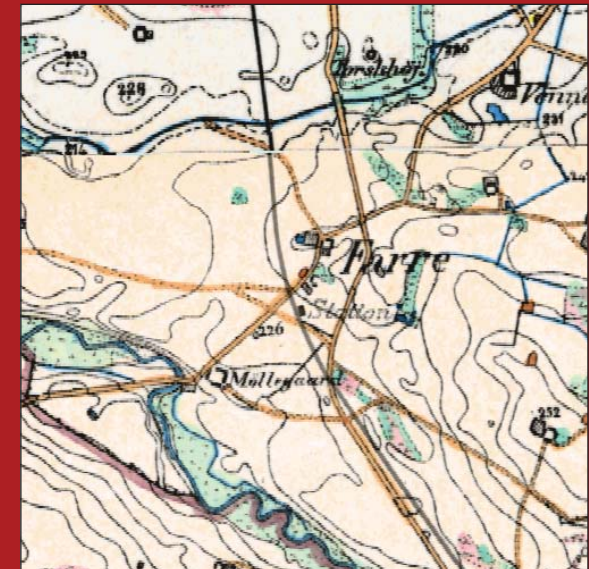
Zonestatus

Området er landzone. Arealer der lokalplanlægges, skal forblive i landzone

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

FARRE

1869

En stor landsby med masser af liv. Sådan fremstår den tidligere stationsby mellem Vejle og Give, der i dag ligger som et regionalt trækplaster, takket være blandt andet delikatesseslagteren Aalbæk Specialiteter og fjerkræslagteriet, der i skrivende stund beskæftiger knap 800 ansatte. I centrum findes adskillige historiske bygninger, eksempelvis stationen, mejeriet og skolen, som alle med fordel kan omdannes til nye lokale attraktioner. Skolen tjener i dag som aktivitetshus, mens andre historiske bygninger i byen risikerer at forfalde, mens de venter på den rette køber. Landsbyen har sin egen hjemmeside: <http://www.farre-by.dk>

Farre skriver på sin hjemmeside bl. a. : Farre har inden for de sidste 10 år, ligesom så mange andre små lokalsamfund, måttet se flere af sine butikker og institutioner lukke ned. Men Farre er ikke forsvundet fra landkortet, bare af den grund. Farre har trods alt eksisteret siden ca. 1475, hvor den første dokumentation af byen "Fary" blev stadfæstet på landkortet. Farre er i dag en landsby, hvis størrelse i et moderne samfund ikke længere danner grundlag for skole eller fødevarerbutikker - men vi nyder godt af de gode muligheder i nabobyerne. Og så har vi nogle gode butikker tilbage - såsom Slagteren i Farre, der er "Verdenskendt i Danmark", samt flere mindre selvstændige erhvervsdrivende i byen.

Naturen omkring Farre kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Farre ligger på den jyske hede, det flade sandede kartoffelland, "Danmarks prærie". Her på det åbne agerland kan naturelskere få fantastiske oplevelser blot ved at gå en tur i området omkring Omme Å , hvor der inden for de seneste år er anlagt fine stier til naturvandring."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Farre er måske især kendt for kyllinger. Fjerkræslagteriet, som i dag hedder Lantmännen Danpo, er byens helt dominerende arbejdsplads, der i 2009 beskæftigede 790 personer. Dermed er den en af de største arbejdspladser i kommunen.

Andre kender måske bedre Farre for en helt anden type fødevarer virksomhed. Det er Aalbæk Specialiteter - "Farre-Slagteren" - der producerer pølser og andre økologiske og prisbelønnede slagtervarer, som sælges en gros og detail. Byen rummer også et whiskydestilleri, en smed og flere andre mindre virksomheder.

Farre kendes som en landsby tilbage fra 1475. Med åbningen af banen Vejle-Give i 1894 fik Farre station.

Omkring stationen opstod med årene en mindre stationsby-bebyggelse. Med etableringen af Farre og Omegns Andelsmejeri i 1928, Farre Fjerkræslagteri i 1957 og andre virksomheder med tilknytning til landbruget var der basis for, at byen begyndte at vokse.

Selvom stationen blev nedlagt i 1979, har byen bevaret stationsbypræget og er fortsat i vækst.

Bygningerne

I 1944 blev den seneste skole bygget på adressen Bækvej 7, og den fungerer i dag som aktivitetshus, men omtales fortsat lokalt som Farre Skole.

De mest markante bygninger, bortset fra Fjerkræslagteriet, der er meget synligt fra hovedvejen, er kirken, den tidligere skole, det tidligere mejeri, en gammel velholdt gård (Ågade 15) som er indrettet til galleri og kroen. Kroen og mejeriet er særligt synlige, fordi de ligger henholdsvis for enden af en vej og i et sving.

Det er derfor vigtigt at bevare disse bygninger og sikre, at de får en ny funktion. Mejeriet har indtil for få år siden været anvendt til autoværksted, men står nu tomt. Bortset fra to nyere porte i facaden er det ret velbevaret.

Farre set luften. I forgrunden hovedvejen og Lantmännen Danpo. Foto: ABC-luftfoto.

Landsbyens miljø

Den ældre del af byen kan opdeles i 3 bydele med hver deres bebyggelsestræk.

A) Området omkring stationen: Her findes de eneste bygninger i 2 etager eller mere. Desuden findes flere mindre villaer, der er typiske for tiden omkring stationsbyens oprindelse. Flere af bygningerne mangler vedligeholdelse eller står tomme.

B) Ågade sydvest for jernbanen: Her består bebyggelsen af lave 1½-etages sammenbyggede huse.

C) Området mellem jernbanen og Danpo: Her er der en stor variation af bygningstyper, men den dominerende type er muremestervillaen fra perioden 1920-1950.

Uden for bykernen er der flere parcelhusudstyknings og en udstyknings af "storparceller". Der er en del ubebyggede byggegrunde i byen.

Mejeriet opført 1928. Senere autoværksted.

Landsbyen i landskabet

Mod vest er der fin kontakt til landskabet. Her løber Omme Å, som efter et stort naturgenopretningsprojekt er ført tilbage til sit oprindelige løb. Der er anlagt stier langs åen. Mod øst afskærer hovedvejen kontakten til landskabet. Mod syd og nord flankeres jernbanen af skov.

Vigtigt at bevare

Mejeriet, kroen og stationen er vigtige bygninger for forståelsen af hvad Farre er for en by, og er samtidig meget synlige i bybilledet. Derfor er det vigtigt, at de får en ny funktion, som kan sikre, at de kan bevares.

Vigtigt at forbedre

En del huse mangler vedligeholdelse og der mangler oprydning på en del grunde. Det trækker ned i helhedsindtrykket og gør det svært at tiltrække tilflyttere.

Landsbyens muligheder

Flere af de bygninger der står tomme, kunne blive til spændende boliger eller erhvervslejemål. Der er også flere ledige arealer, der kan bygges på indenfor landsbyens afgrænsning.

Centralt i byen ved siden af den gamle station ligger en lidt kedelig parkeringsplads. Den kunne med fordel renoveres med en afskærmende mur eller beplantning mod banen og nye belægnings samt belysning, og på den måde blive et smukkere centrum for byen.

Aalbæk Specialiteter

Ankomst til Farre fra sydvest ved broen over Omme Å

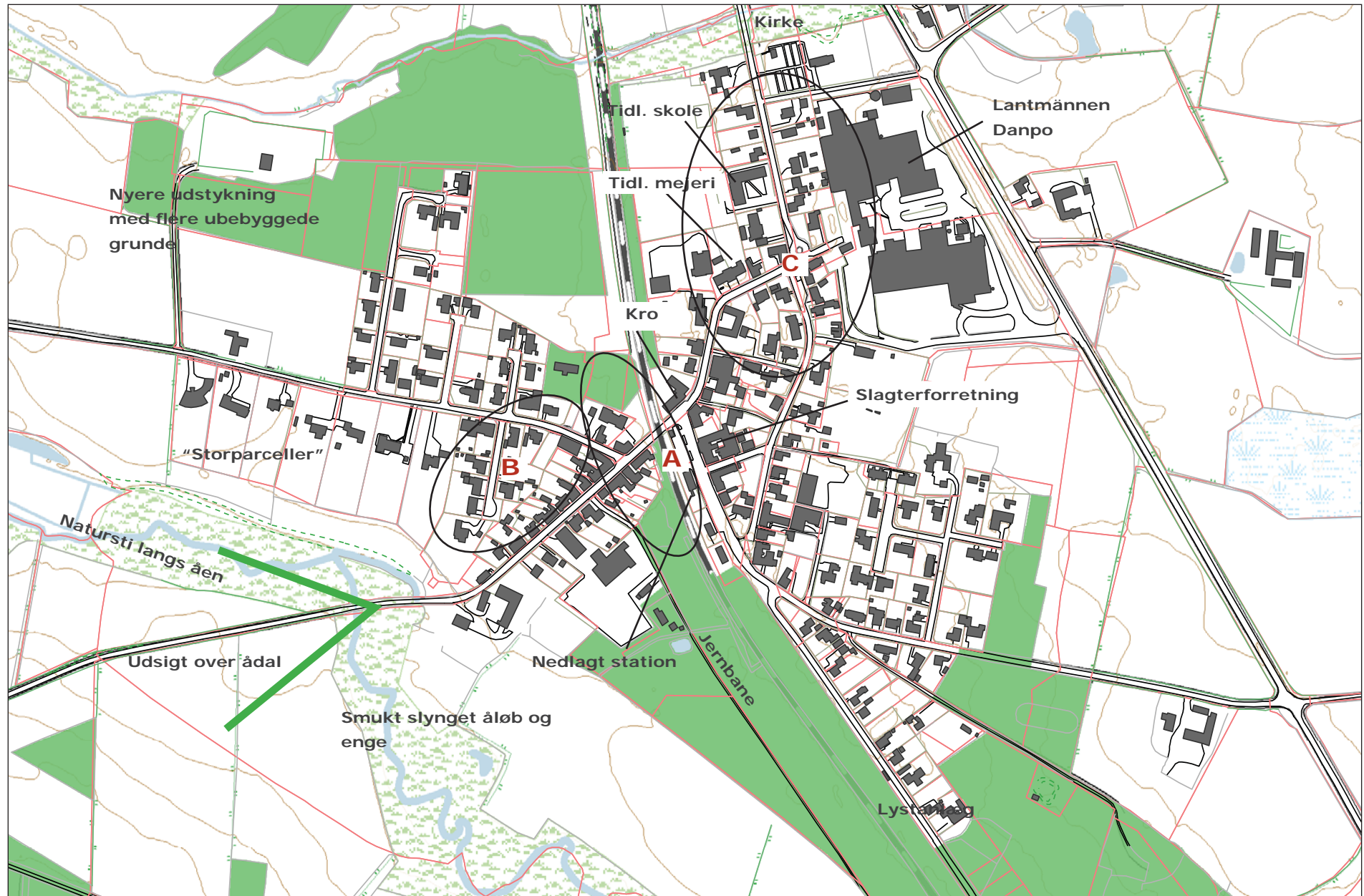

Galleriet, Ågade 15

Ågade set fra Jernbaneoverskæringen

Eksisterende forhold

GAUERSLUND

© ABC Luftfoto

1886

Velstående bønder fra det frodige Østjylland har sat deres tydelige præg på denne landsby med træer og alleer op til de gamle bindingsværksgårde. Landsbyidyllen understreges yderligere af byens vartegn, den hvidkalkede kirke fra 1100-tallet. Gaverslund skole har mellem to og tre klasser på hver årgang samt specialklasser, og blev i 2008 landskendt og betegnet som "verdensklasse" i en udsendelsesrække på tv2, der fulgte skolens arbejde med læringsstile.

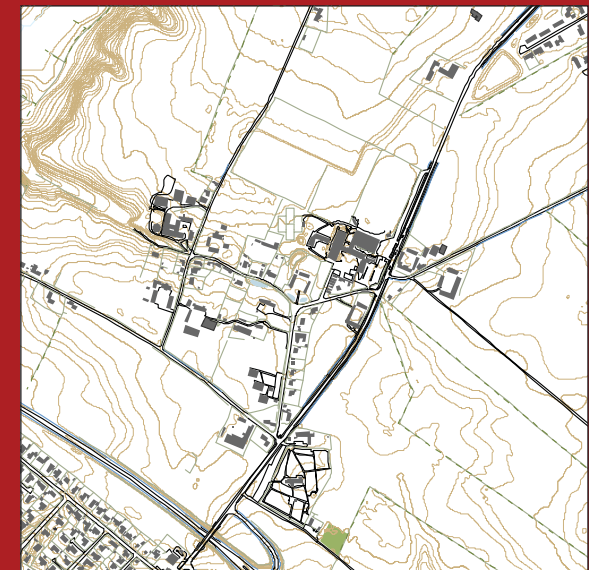
Naturen omkring Gaverslund kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Herude tæt ved østkysten finder vi den fede landbrugsjord, skovklædte bakker og dramatiske skræntskove som Munkebjerg Strandskov, der ligger tæt på Gaverslund og Sellerup. Mange naturområder er privatejede, men med fine adgangsmuligheder for offentligheden".

Landsbyens hjemmeside: www.gaverslund.dk

Om Gaverslunds historie læs her: <http://sites.google.com/site/borkophistorie/historier-fra-boerkop>

En beboer udtaler til avisen: "Jeg har altid sagt, at jeg vil midt i byen ude på landet. Det har jeg ramt her. Gaverslund ligger midt i det hele. Det er helt perfekt for mig".

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Fra landevejen, Fælleshåbsvej, er oplevelsen af landsbyen domineret af skolen og idrætsfaciliteter, der betjener et større opland, herunder Brejning. Men Gauerlund rummer også 6 gårde, en smuk gammel præstegård og en række nyere parcelhuse.

Gauerlund opleves som en meget grøn landsby med mange store træer, levende hegn og flere små damme. Den kan opfattes som 3 enklaver: Landsbyen omkring Krogbuskevej og Hjulgyden, Vejbyen langs Hørgyden, og Skoledelen mod Fælleshåbsvej.

Landsbyens oprindelige kerne er velbevaret, idet gårdene er blevet liggende efter udskiftningen. Det, der har ændret sig, er omgivelserne især i forbindelse med anlægget af den nuværende vej mellem Børkop og Brejning og bygningen af Gauerlund Skole.

Bygningerne

Kirken er opført i 1100-tallet, men tårnet er først opført i 1918. Skolen ligger på vestsiden af Fælleshåbsvej og er som nævnt dominerende i bybilledet. På Hjulgyden 9 ligger landsbyens gamle smedie. Præstegården er meget smuk og velholdt. Flere af gårdene er også velholdte.

Flere af gårdene har udbygninger i bindingsværk i egnstyriske farver, det vil sige rødt bindingsværk med gule tavler. Stuehusene, herunder præstegården, har klassicistiske træer.

Landsbyens miljø

De fleste gårde er 3-længede og har stuehuset placeret mod nord uanset vejens retning. De ligger typisk i en vis afstand fra vejen. Flere har allé-beplantninger langs indkørslen. Husene er opført over en lang periode og har ikke mange fællestræk, hverken i arkitektur eller med hensyn til placering. I Hørgyden ligger 3 bygninger, der udgør en institution for handicappede. Deres bygningskroppe afviger væsentligt fra den øvrige bebyggelse.

Ved Hjulgyden ligger en dam med en lille bro med bænke. Broen og bænkene trænger til vedligeholdelse. Foran gården for enden af Hørgyden er der en allé, der passerer mellem to små damme, der næsten har karakter af voldgrav.

Landsbyen i landskabet

De mange levende hegn afskærmer landsbyen fra landskabet og fra de nærliggende byer Børkop og Brejning, der trænger sig ind mod Gauerlund fra henholdsvis syd og nord.

Landsbyens muligheder

Huludfyldninger syd for skolen og vest for Hørgyden vil ikke ødelægge væsentlige værdier. Derimod bør der ikke opføres ny bebyggelse mod Toftumvej eller Krogbuskevej. På grund af nærheden til Brejning er der dog ikke behov for nye boliger.

Vigtigt at bevare

Præstegården, de velholdte stuehuse og udbygninger, de levende hegn og allé-træer og dammene er alle bevaringsværdige elementer i landsbymiljøet.

Vigtigt at forbedre

Gaderummet foran skolen er meget præget af trafikløsninger og parkeringspladser. En æstetisk opstramning af gaderummet ved etablering af vejtræer eller lignende kunne give et bedre førstehåndsindtryk af landsbyen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hørgyden 25, Præstegården

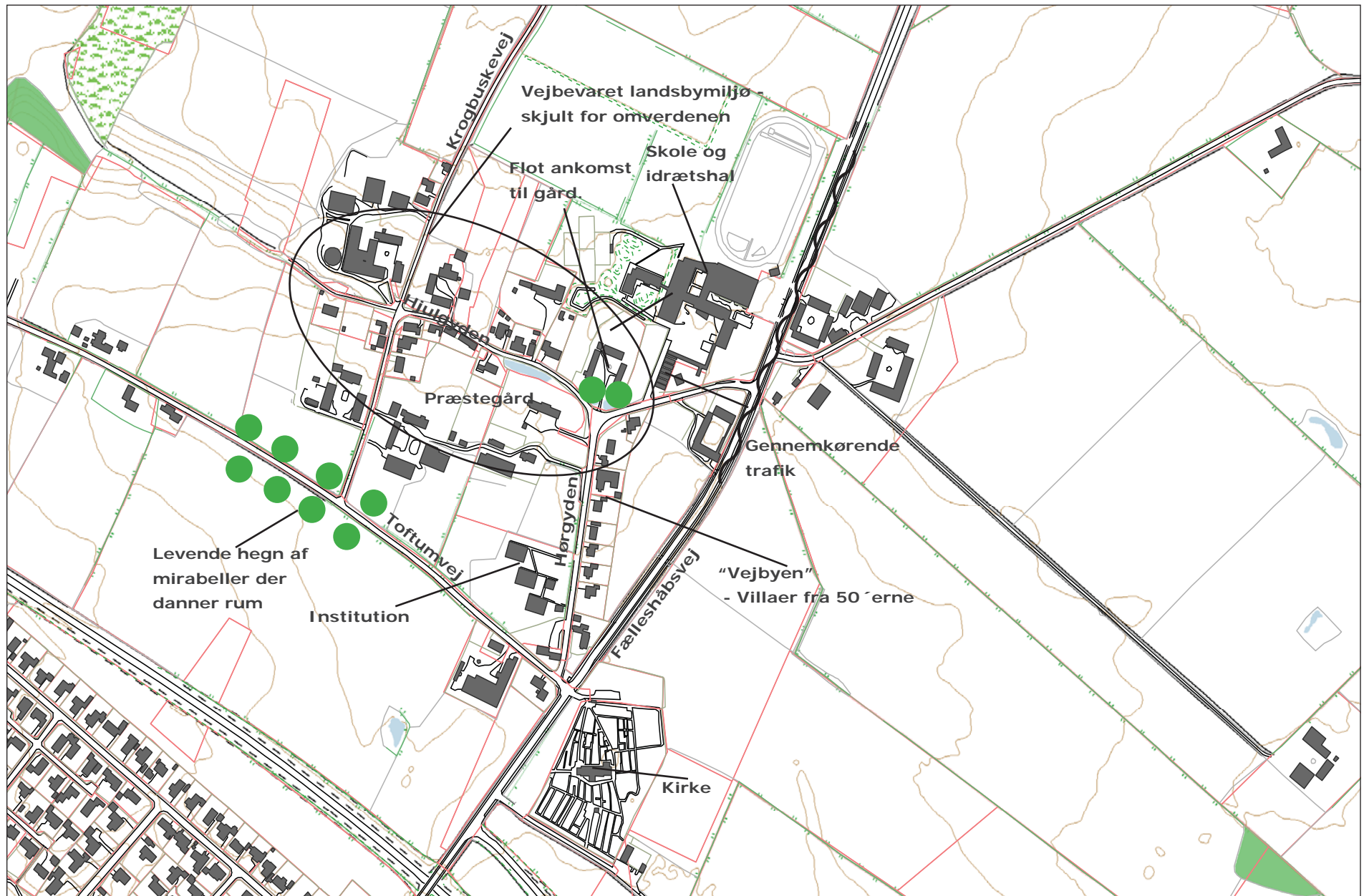

Fælleshåbsvej ved Skikballevej, over for skolen

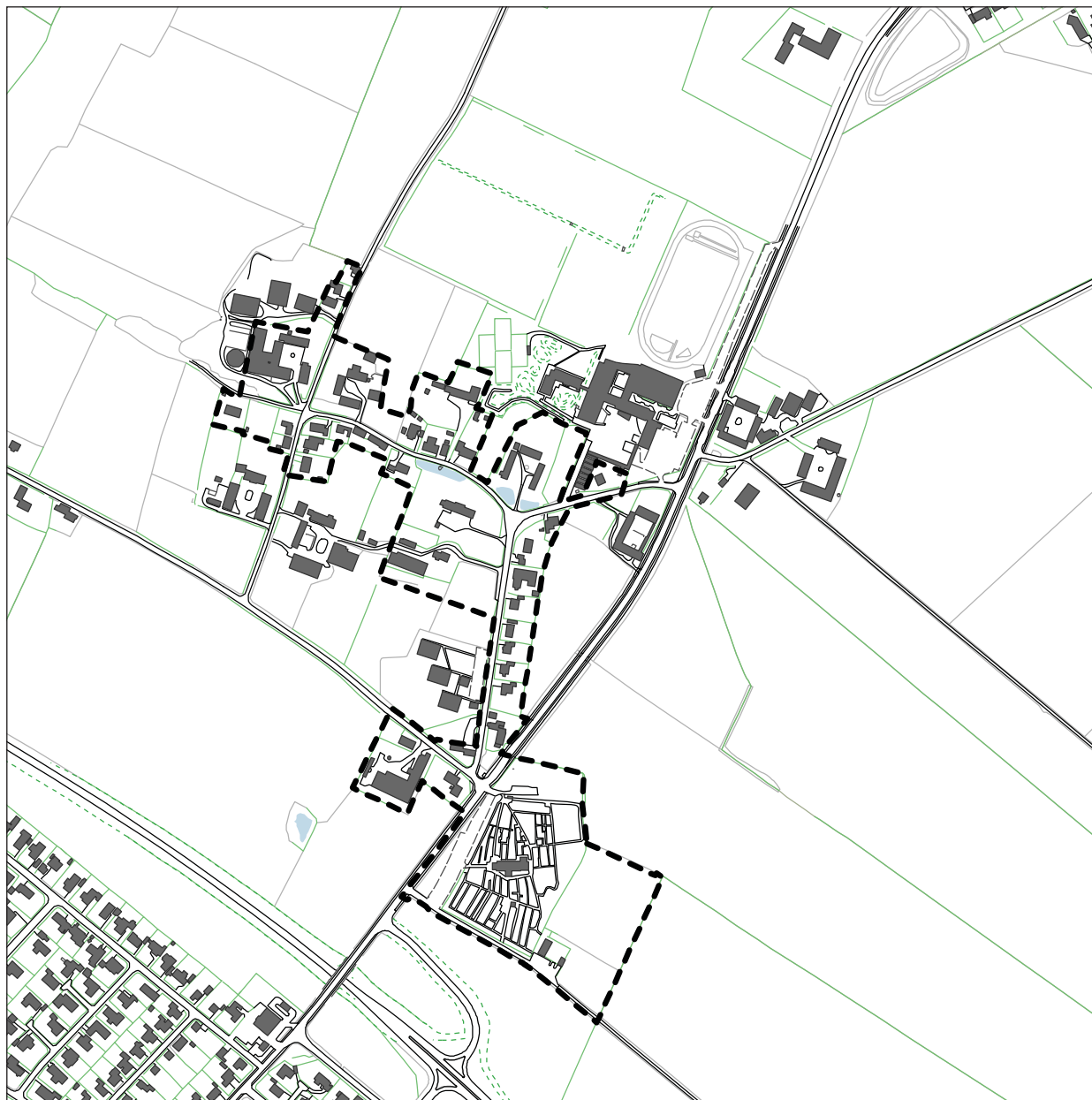

Indkørsel mellem to damme, Hørgyden 27

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanrammer for Gauerslund

99.L.37 Gauerslund

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er i landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Notat

Ny bebyggelse og beplantning skal placeres og udformes således, at indsynet til Gauerslund Kirke fra offentlige områder ikke forringes, og således at kirkens omgivelser ikke skæmmes.

GAMMEL HØJEN

1886

Med en storslået udsigt over Vejle og Vejle Ådal ligger middelalderbyen Gammel Højen på et højedrag tæt ved Koldingvej. Fra Jerlev kører man igennem en allé af egetræer med marker og græssende køer til begge sider. Byens vartegn er et 117 meter højt radiotårn kaldet "Højen Mast" .

Naturen omkring Gl. Højen kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Højen Bæk, som løber neden for Gl. Højen, er kendt for sit meget varierede dyreliv. Kun her kan man indenfor Danmarks grænser finde døgnfluen *Rhithrogena germanica*. Landskabet ned mod bækken er præget af stejle smeltevandsdale, der opstod, da isen trak sig tilbage for knap 10.000 år siden."

En beboer skriver til kommunen: "...Jeg tror ikke, jeg er ene om at mene, at vi bor et rigtig dejligt sted. Her har man udsigt i alle retninger.(...)Vejle ligger kun 5 km herfra, med de muligheder det giver. I Ny Højen trives foreningslivet, og vi har der både skole, daginstitution, idræt, fitness og Brugs m.m. Så vi er tæt på det hele..." Historiefortælling om Højen Kirke, der til manges undren ligger lidt syd for landsbyen: <http://www.jerlevkirke.dk/index.php?id=5815> Hjemmeside for Ny- og Gammel Højen: <http://nyhoejen.dk>

En beboer udtaler til avisen: "Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at bevare de gamle flotte huse vi har herude. Det er helt unikt, at man kan køre igennem byen og se det ene bindingsarbejde efter det andet. Det giver landsbyen et helt unikt og idyllisk præg."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af Landsbyen

Gammel Højen er en kamudskiftet vejby, der ligger langs den nord-syd gående Tårnvej. Gl. Højen er i kraft af sin beliggenhed væk fra jernbaner og større veje blevet "forskånet" for vejudvidelser, parcelhusudstyknings og andre forandringer gennem de seneste 150 år.

Dog medførte orkanen i december 1999 ødelæggelser, der resulterede i, at en del ældre staldbygninger er forsvundet. Dette er især sket i den sydlige del af landsbyen, mens den nordlige del er mere intakt.

Landsbyen ligger meget højt i et kuperet landskab med storslået udsigt ind mod Vejle og Vejle Ådal.

Landsbyens miljø

Gårdene ligger helt ud til vejen adskilt af store haver og enkelte marker. Sammen med de mange klippede træer og levende hegn giver det nogle meget harmoniske gadebilleder. Dette gælder især i den nordlige del, hvor både bygninger og beplantninger er mest velbevarede. Også de traditionelle landbohavere med store træer er i høj grad med til at tegne bybilledet.

Bygningerne

Det dominerende indtryk af Gammel Højen er de store 4-længede gårde. Stuehusene er murede og pudsede med forskellige udsmykninger som f.eks. søjler ved dørene eller rustikpuds ved hjørner og fundament. De er formentlig fra omkring 1850 - 1880.

De vigtigste undtagelser fra dette er:

- 1) Alfa Laval, beliggende Tårnvej 100, dominerer gadebilledet syd i byen, selvom bygningernes arkitektur er afpasset til de gamle gårde.
- 2) Tele-tårnet Tårnvej 66. I folkemunde kaldet "Højen Mast".

3) 3 lave huse, beliggende Tårnvej 60-64. Husene er opført i 1859 - 1907, men er stærkt ombyggede.

Landsbyen i landskabet

Gammel Højen og dele af ejerlavet udgør en kulturhistorisk helhed. Udskiftningsstrukturen kan aflæses af diger, som markerer de enkelte parceller, der ligger som lange, smalle rektangler.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er meget intakt med gårdene liggende som perler på en snor langs vejen. Flere steder er bebyggelserne adskilt af marker, der giver en flot udsigt ud i landskabet. Det er vigtigt at disse kig bevares og ikke udfyldes med nye bygninger.

Vigtigt at bevare

Gårdene med deres længer, gårdspladser og haver. Rækkerne med klippede træer og de levende hegn. De mange diger og levende hegn mellem markerne.

Vigtigt at forbedre

Fjerne skæmmende bygninger som med fordel kan erstattes af nye boliger.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Levende hegn og stynede træer i den nordlige del

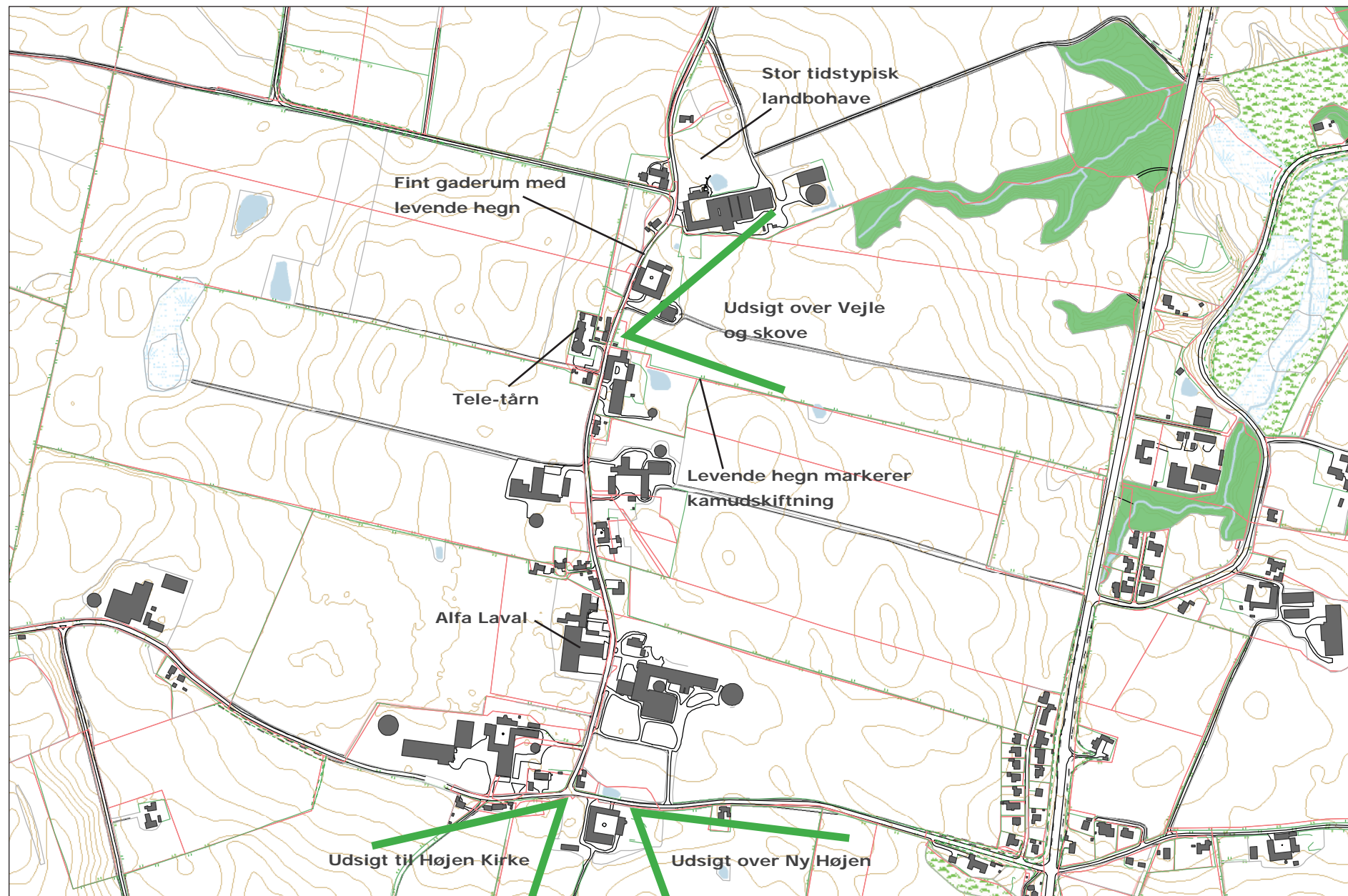

Landsbyens afgrænsning mod nord

Den sydlige del med Alfa Laval og tele-tårnet i baggrunden

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanramme for Gl. Højen

99.L.32 Gl. Højen

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er i landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Notat

Der skal udarbejdes bevarende lokalplan for landsbyen.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

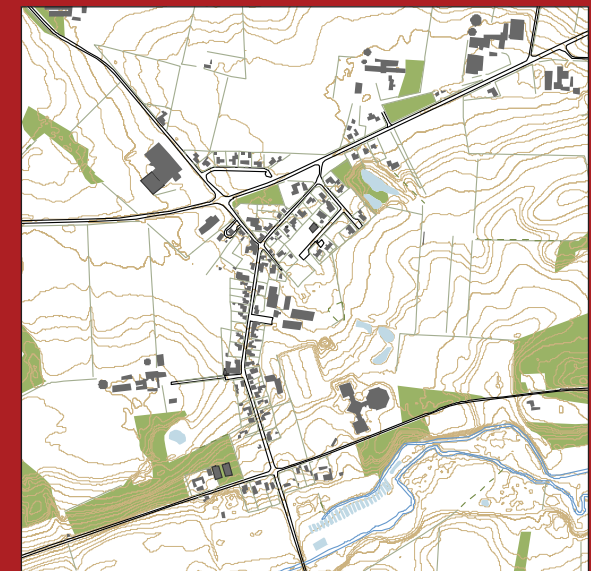
GRØNBJERG

Engagementet og aktivitetsniveauet er legendarisk i de to driftige hedelandsbyer Grønberg og Langelund. Selve Grønberg er en forholdsvis ny landsby fra forrige århundrede med flere huse opført i bedre byggeskik og har i dag omkring 200 indbyggere. En nyere skole, pasningstilbud og en multihal, der er bygget med massiv økonomisk og praktisk hjælp fra lokalbefolkningen, er nogle af de synlige beviser på vækst.

Naturen omkring Grønberg kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyerne Grønberg og Langelund ligger i det flade hedeslettelandskab, hvor heden i dag er erstattet af sandet agerland og nåletræsplantager hvor der er gode chancer for at se kronvildt. I plantagerne findes også forskellige spiselige svampe bl.a. Karl Johan. Lige syd om Grønberg løber Omme Å som en oase i agerlandet."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Grønbjerg er en ret ny landsby. Den er opstået gennem 1900 tallet langs den nord-sydgående vej, Hovedgaden. I 1964 rummede byen kommune-kontor, hotel, motormølle, missionshus og telefon-central. Der har også været bager, slagter, bank og sparekasse. Indtil for nylig har der også været en lille dagligvarebutik, men den er nu lukket.

Det er fortsat Hovedgaden, der udgør det meste af byen. Ud over bebyggelsen langs Hovedgaden er der en mindre parcelhusudstyknig i den nordlige ende af byen og en lille enklave omkring Diagonalvejen bestående af 2 virksomheder og 7 parcelhuse.

Funktioner

Hotellet og Møllen, der handler med korn- og foderstoffer m.v. er fortsat aktive og ligger i Hovedgaden. I den sydlige udkant af landsbyen er der i 2002 opført en ny skole og idrætshal.

Bygningerne

Husene er gennemgående ret enkelt udført og overvejende i en god vedligeholdelsestilstand. Der er også enkelte huse i den stil der, hedder Bedre Byggeskik. Den mest markante af disse er Hovedgaden 32, der tidligere har rummet sparekassefilialen.

Landsbyens miljø

Bebyggelsen i Hovedgaden består overvejende af fritliggende huse i 1½ etage opført i perioden 1920-1950. Husene ligger næsten alle parallelt med gaden og enten i gadelinje eller med et helt smalt forareal.

Landsbyen i landskabet

Mod syd er der fra Hovedgaden en fin udsigt ned mod Omme Å, mens landskabet er mere anonymt i de øvrige retninger.

Vigtigt at bevare

Husene opført i Bedre Byggeskik langs Hovedgaden.

Vigtigt at forbedre

Der er enkelte steder i Hovedgaden, hvor bygninger og forarealer trækker ned i helhedsindtrykket af landsbyen.

Landsbyens muligheder

Da landsbyen har en ny skole og idrætshal, kan der ske en vis udbygning.

Hovedgaden med Hovedgaden 32 i baggrunden

Grønbjerggård

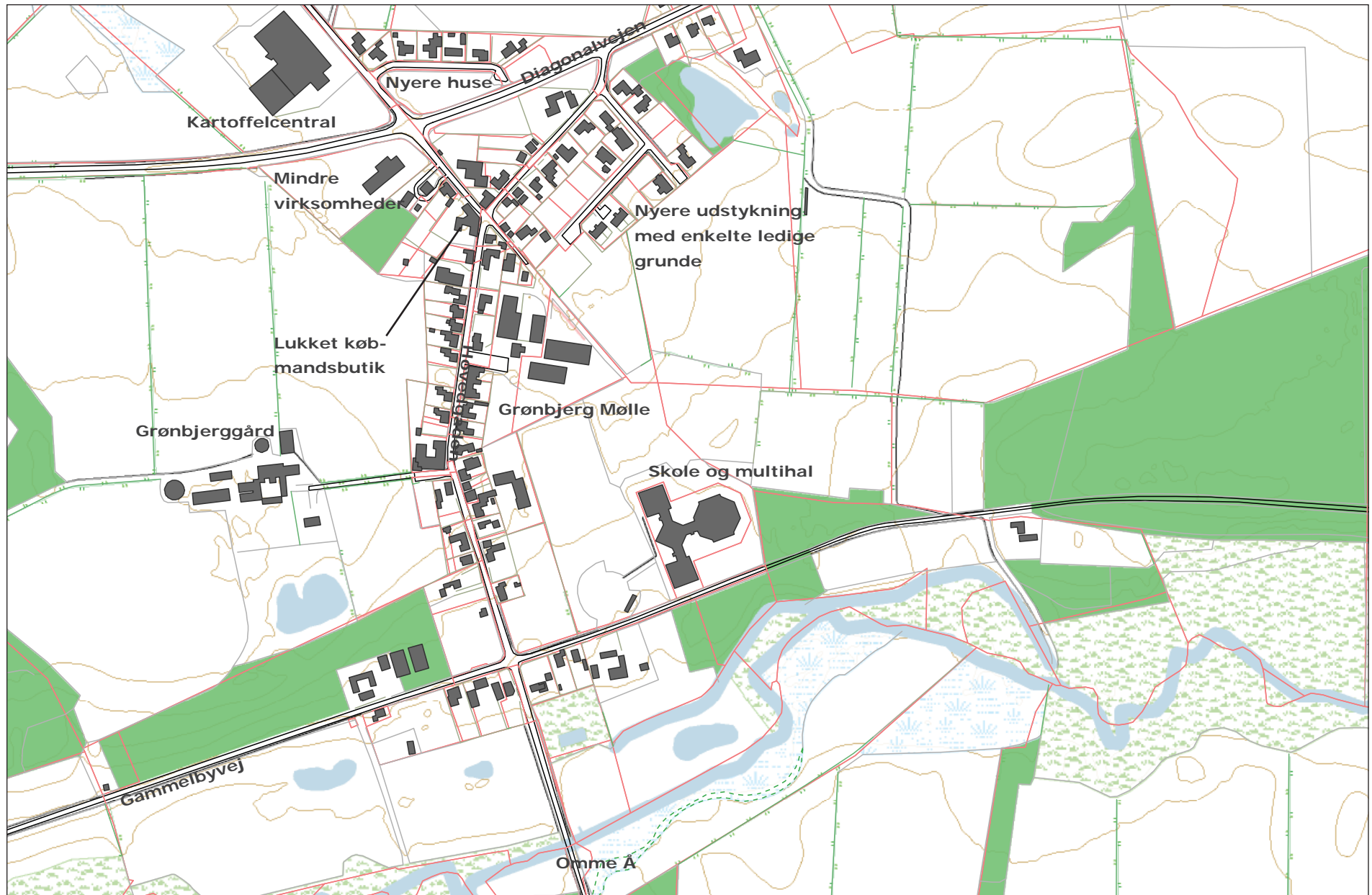

Hovedgaden ved Østerled set mod syd

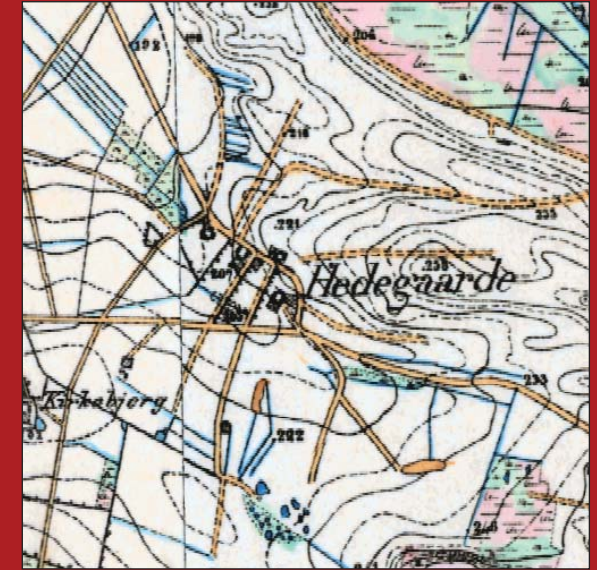

Østerled set mod øst

Eksisterende forhold

HEDEGÅRD

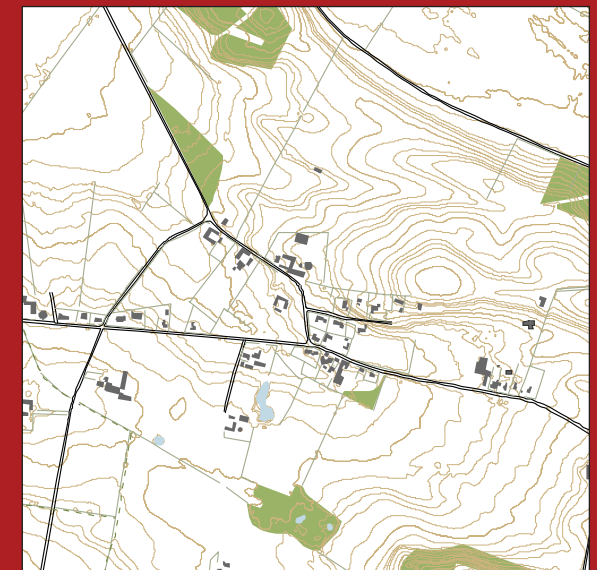
De velholdte huse og velpassede haver lader ingen forbigående i tvivl om, at her er en landsby, der værnes om og bevares efter bedste evne. Sammenholdet er legendarisk i den lille by, hvor beboerne hver mandag aften møder talstærkt op til en fælles gåtur, et spil fodbold, petanque, eller hvad vejret nu ellers er til. Hyggelig uden at være prangende, og så har byen sin egen friskole med et halvt hundrede år på bagen.

Naturen omkring Hedegård kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Hedegård ligger, som navnet også antyder, på den jyske hedeslette, som har meget mere at byde på end sandet kartoffeljord. Bl.a. kan man møde kronvildt i de mindre plantager, og bomlærke, som ikke længere er så almindelige, findes her. I moseområderne og på de mindre heder kan man om sommeren finde revling, mosebølle og tyttebær."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Det er et trygt sted at bo, og det er det, vi gerne vil give vores børn. De og vi kan færdes frit og være trygge ved det."

Mere om friskolen: www.hedegaard-friskole.dk

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Landsbyen har oprindeligt bestået af 4 gårde, som alle er bevaret. Landsbyen har udviklet sig syd for gårdene, først langs landevejen, Hedegårdvej, og senere som små parcelhusudstyknings.

Landsbyens miljø

Gårdene ligger med åbne arealer omkring sig, mens husene langs Hedegårdvej ligger tæt. Mod øst ligger husene langs vejen samt to mindre parcelhusudstyknings, hvoraf den ene, ved Æblehaven, er udstykket som jordbrugsparceller. Mod vest ligger en række husmandssteder. Der er flere store og karaktergivende træer ud mod gaden.

Det er karakteristisk for bebyggelserne helt i øst og vest, at husene kun ligger på den nordlige side af vejen. Det er kun i midten af Hedegård, at der også er bebygget syd for vejen.

Husenes byggestil er meget afdæmpet og anonym. Huse og haver er meget velholdte.

En tidligere købmandsbutik er indrettet til blomsterbutik. Butikken har også cafe og møbelopbevaring.

Landsbyens funktioner

Det eneste offentlige rum er sportspladsen over for blomsterforretningen. Den fungerer som fodboldbane, og der er lige anlagt en petanquebane. Det er ligeledes her, landsbyen og de omkringliggende landsbyer mødes bl.a. til "ha´det godt" arrangementerne hver mandag. Der er også en friskole med SFO i landsbyen, samt en cafe/blomsterhandel i en tidligere købmandsbutik.

Landsbyens muligheder

Der er mulighed for huludfyldning flere steder langs landevejen – i den østlige og i den vestlige del af landsbyen. Dette vil kunne give en mere samlet opfattelse af landsbyen. Det er dog vigtigt at bevare landsbyens særegne bebyggelsestræk ved kun at bygge langs den nordlige side af Hedegårdvej.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hedegårdvej set mod øst

Søndersthovedvej set mod nord

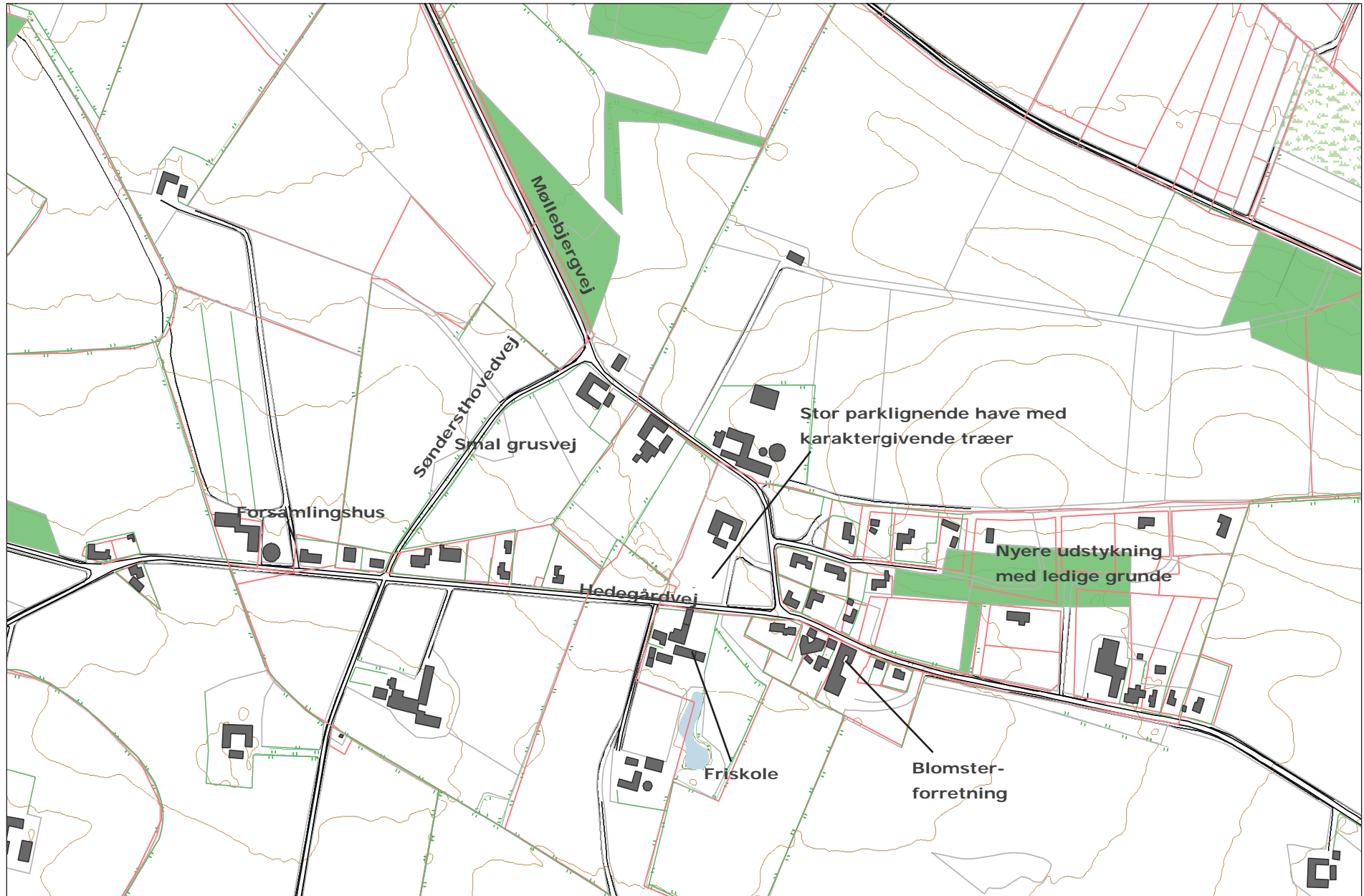

Hedegårdvej set mod vest

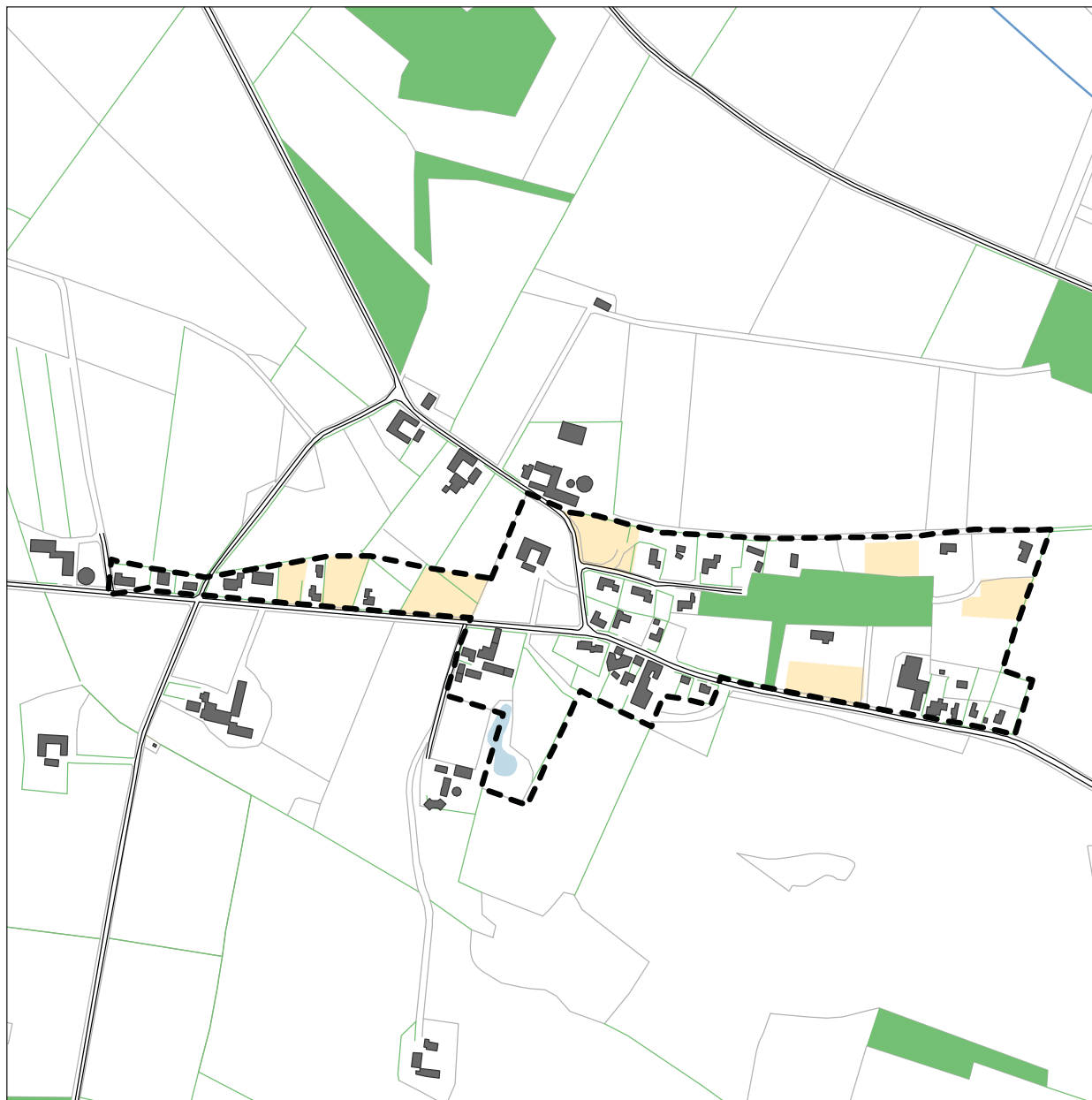

Hedegårdvej set mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Hedegård

99.L.30 Hedegård

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

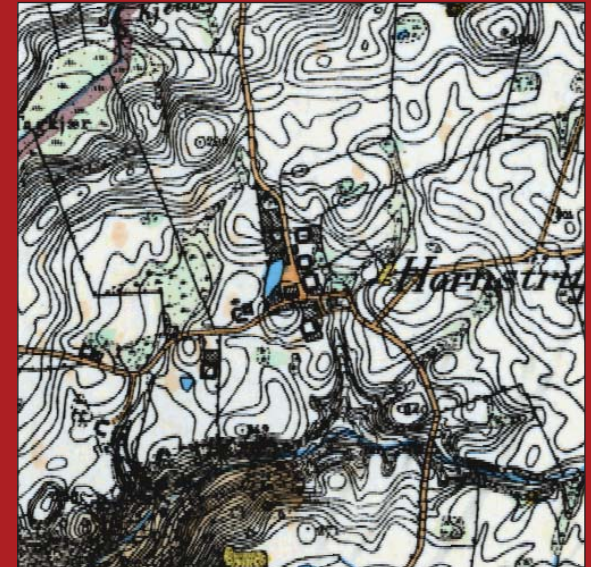
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

HORNSTRUP

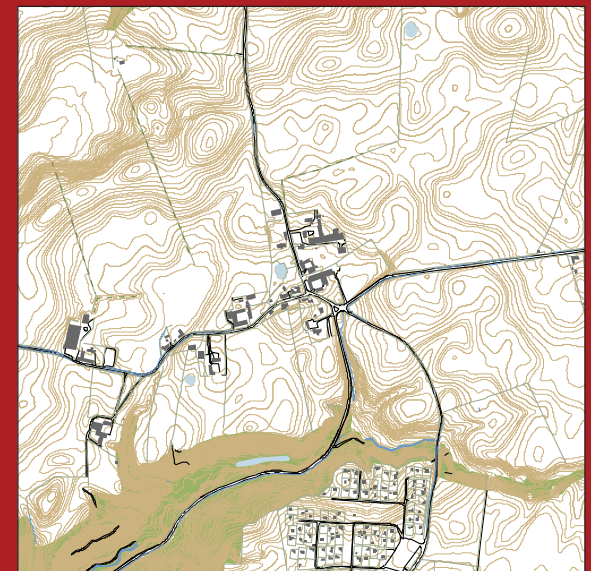

1870

Gammel, ganske lille og omgivet af dramatisk natur. Sådan lyder den korte beskrivelse af de fem gårde og ganske få huse, der tilsammen udgør landsbyen Hornstrup, eller "Gl. Hornstrup", som landsbyen nord for Vejle også kaldes. Lige ved siden af ligger nemlig "Hornstrup Mølleby" og "Hornstrup Kirkeby", så en vis specifikation må der til. Gl. Hornstrup er fra omkring 1330 og smelter nærmest sammen med omgivelserne og landskabet.

Naturen omkring Hornstrup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Hornstrup grænser op til den frodige Grejsdal, Danmarks største kløft med 50-70 meter høje skovklædte skrænter. Et sted mange omtaler som Danmarks smukkeste. I Grejsåen og en del af tilløbene findes et uovertruffent plante- og dyreliv. Odderen, isfluglen, vandstæren og bjergvipstjerten lever blandt andet ved vandløbene."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.plan.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hornstrup er en meget lille landsby, der består af 5 gårde og nogle enkelte huse. Den kendes tilbage fra omkring 1330. Landsbyen er en slynget vejby, hvor bebyggelsen ligger samlet langs Keglekærvej og GL Hornstrupvej. Landsbyen er meget velbevaret, idet gårdene alle ligger på deres oprindelige placeringer, og der ikke er sket nogen udbygning i mange år.

Landsbyens miljø

Beplantning og bebyggelse danner et tæt gaderum omkring de slyngede gader. Midt i landsbyen ligger det gamle gadekær, og her er opsat borde-bænke sæt, legestativ og håndboldmål til brug for landsbyens beboere.

Landsbyen ligger på kanten af Grejsdalen og dens sidedale. Det giver et meget dramatisk landskab på den vestlige side, som kan opleves, når man nærmer sig landsbyen ad en af de to veje, der fører ind til landsbyen fra Grejsdalen. Den østlige side af landsbyen har et mere fladt landskab, hvor Vejle By er begyndt at brede sig.

Vigtigt at bevare

Kontakten til landskabet.

Landsbyens muligheder

Der bør ikke ske nogen udbygning af landsbyen.

Landsbyen set fra Fidalvej

Grønt område med gadekær

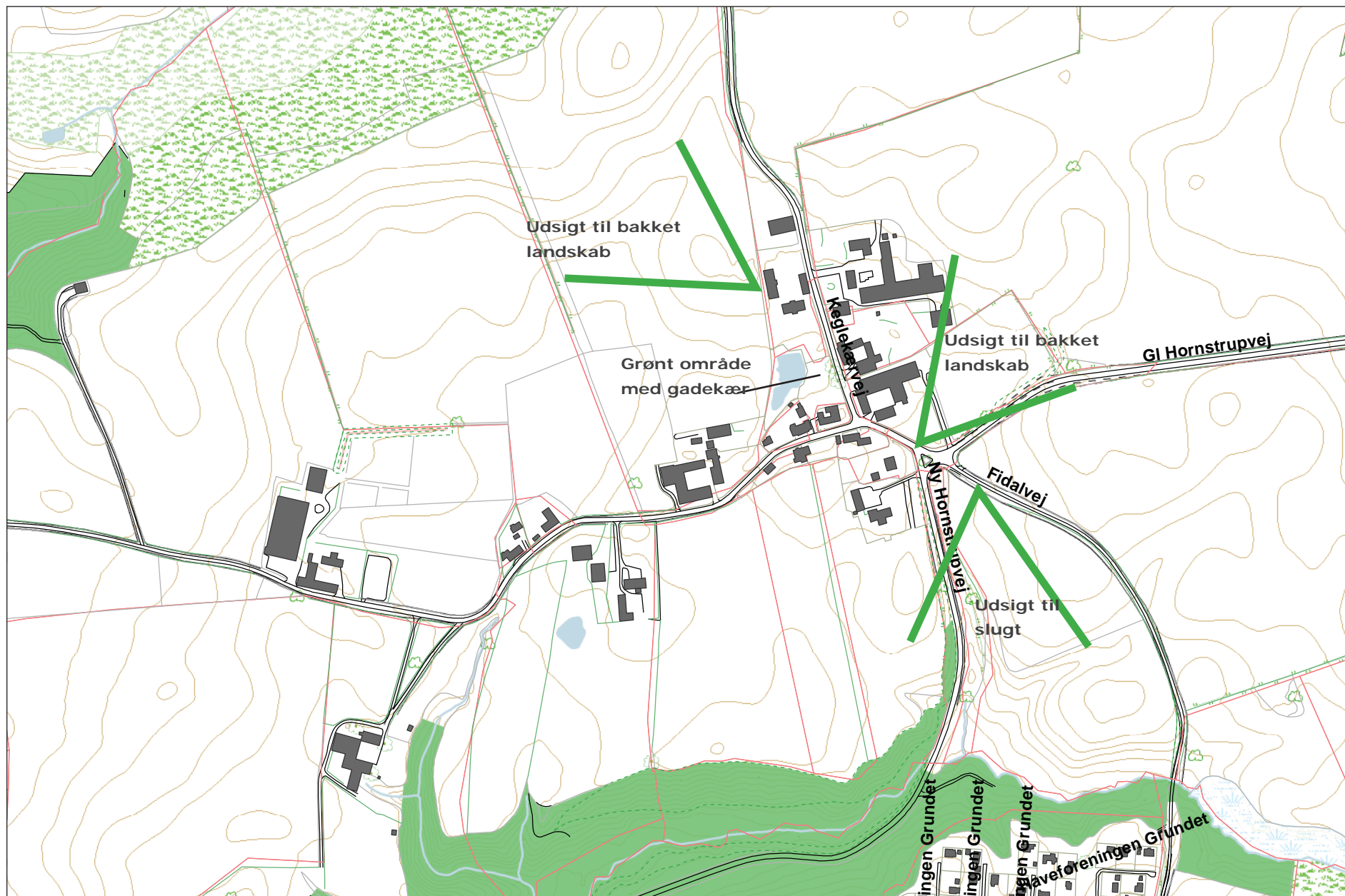

Gl. Hornstrupvej set mod vest

Gl. Hornstrupvej 113

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanrammer for Hornstrup

99.L.40 Hornstrup

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1. etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Der må ikke opføres ny bebyggelse i landsbyen udover bygninger, der er nødvendige for landbrugsdriften eller som genopførelse efter brand.

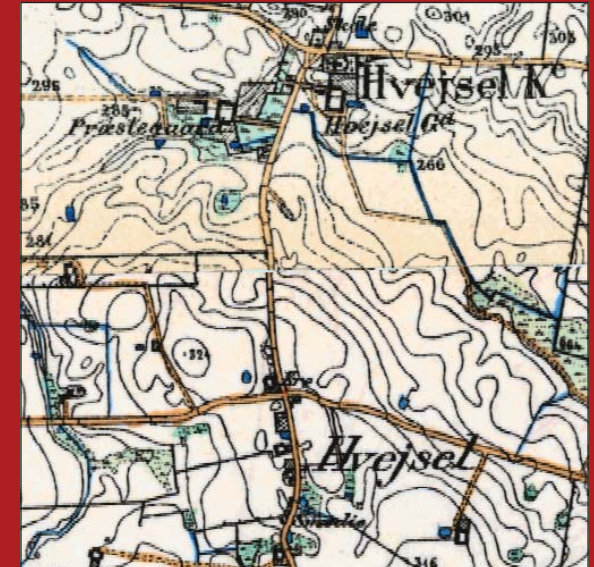
Zonestatus

Området er i landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Areal der ikke må udstykkes

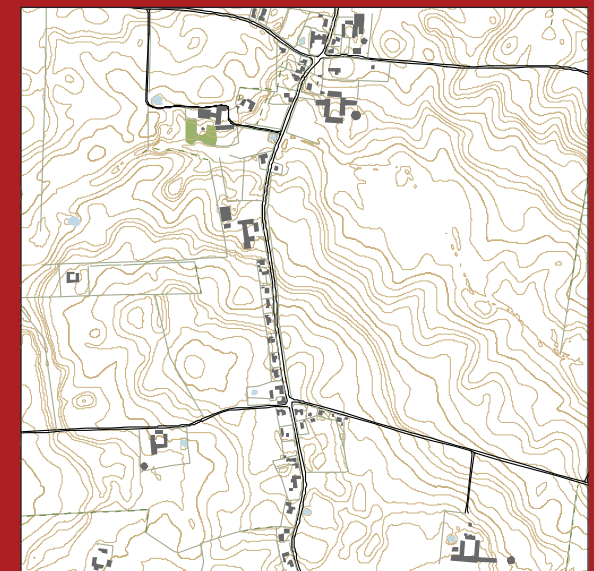
HVEJSEL

"Kan det da blive ved?", spørger den forbigående undrende sig selv på vej gennem landsbyen Hvejsel. Halvanden kilometer lang er den lille by, hvor så godt som samtlige huse ligger ud til vejen i den ene side. Ret beset består landsbyen af to lange landsbyer, der med tiden er vokset sammen, nemlig Hvejsel Kirkeby og Hvejsel.

Naturen omkring Hvejsel kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar, og naturen derfor på én gang mere varieret og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.plan.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hvejsel består af 2 landsbyer, der med tiden er vokset sammen. Hvejsel Kirkeby mod nord og Hvejsel mod syd. Den sydlige del er udvasket på grund af udskiftningen. Her er de udflyttede gårde erstattet af nyere huse fra 1900-tallet.

Hvejsel er derfor nu en langstrakt landsby med "hoved og hale". Hovedet er den oprindelige landsby med kirken, skolen og flere gårde. Halen er en ca. 1 km lang række huse på vestsiden af Hvejselvej.

Bygningerne

Kirken er en klassisk hvidkalket dansk landsbykirke i romansk stil. Skolen er opført i 1918 i Bedre Byggeskik-stilen og er tegnet af Frits Jensen. Hvejselgård, der ligger lige syd for kirken, har meget store og velholdte bygninger, der er synlige fra lang afstand sydfra. På Hvejselvej 44 ligger en meget speciel hvid 2-etagers villa.

Bygningerne i Kirkebyen bærer præg af at være bygget omkring år 1900. De er enten bygget i rødt tegl eller pudsede, nogle med murudsmykninger omkring vinduerne. Omkring det centrale kryds er der en ret stor åben plads, der giver god mulighed for at se kirken og skolen på passende afstand.

Bebyggelsen langs Hvejselvej er overvejende parcelhuse i rødt tegl med sadeltag. I krydset Hvejselvej / Gl. Tingvej ligger en hjørnebygning, der tidligere har rummet en købmandsforretning. I krydset har der også tidligere været en kro.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger højt i et småbakket landskab, og man kan se langt fra alle steder i landsbyen.

Generelt har landsbykernen en fin afgrænsning til landskabet med mange store træer, velholdte og smukke bygninger og haver. Mod syd afgrænses den af en lille bæk der adskiller de to "bydele". Langs Hvejselvej er der uafbrudt udsigt til landskabet mod øst.

Vigtigt at bevare

Skolen, præstegården, Hvejselgård, villaen Hvejselvej 44. De mange store træer. Det er også vigtigt at bevare adskillelsen mellem den nordlige og den sydlige del.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Landsbyen set fra nord

Hvejselvej 44

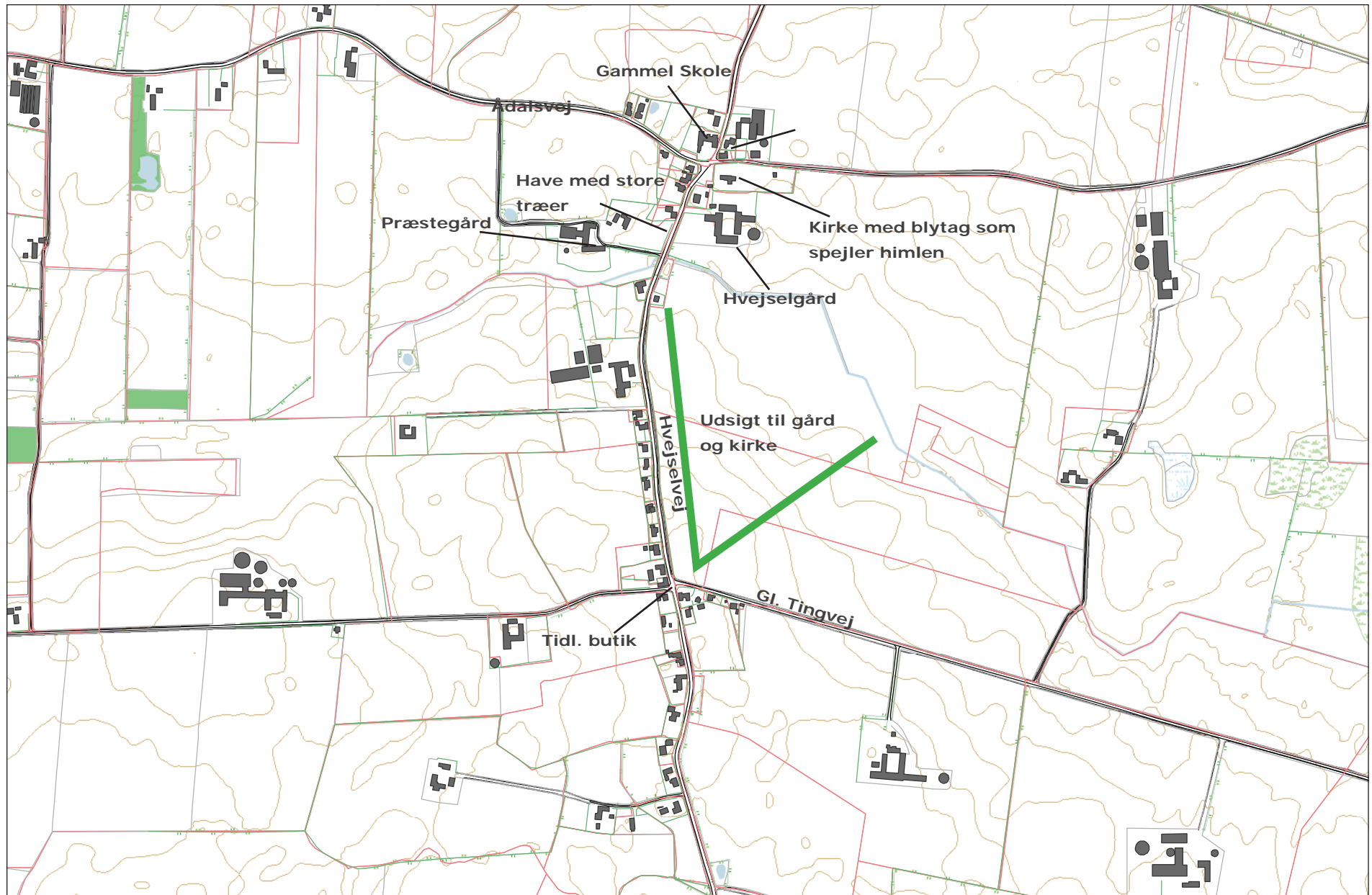

Hvejsel Skole

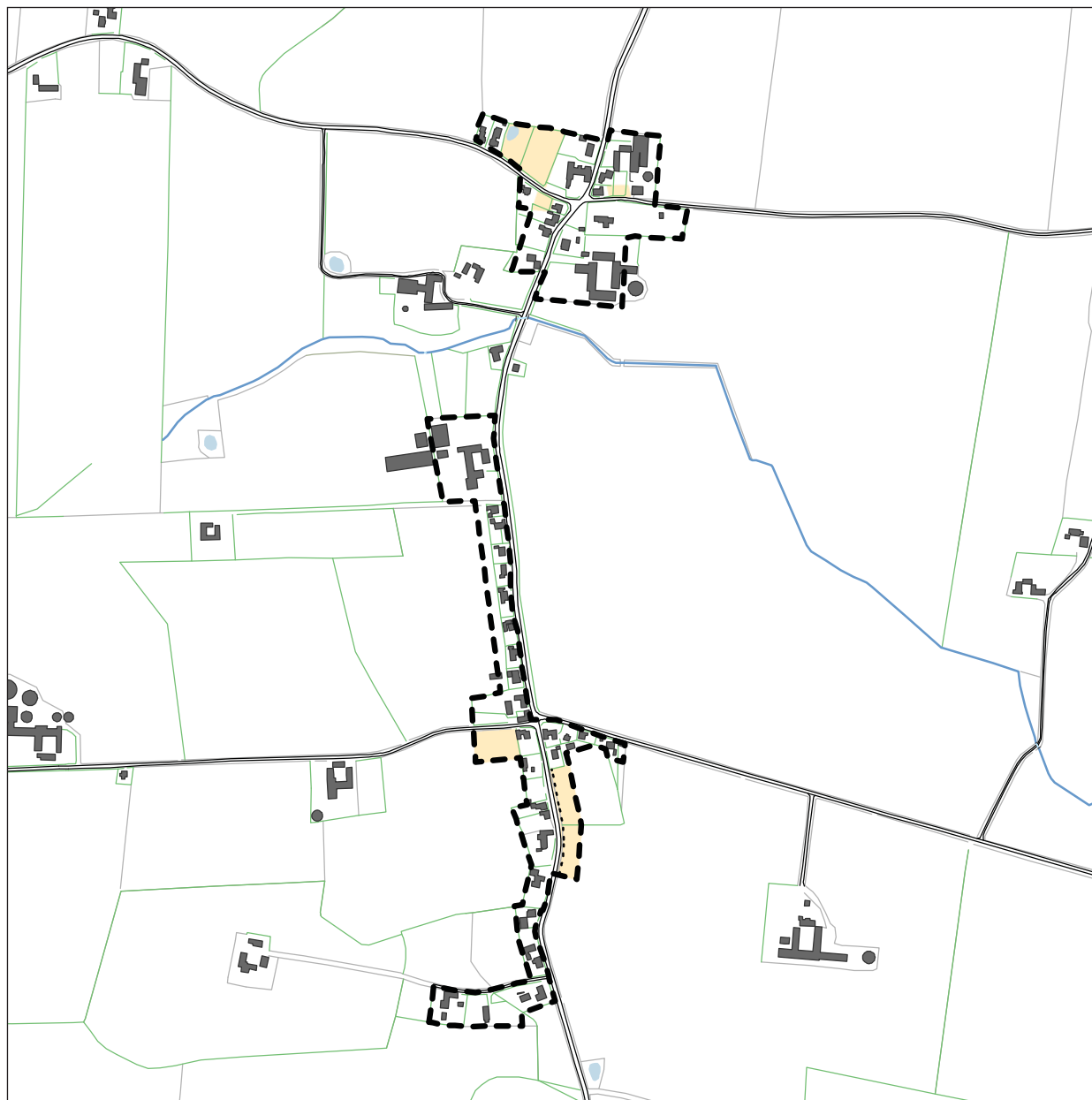

Hvejselgård og kirken set fra syd

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanramme for Hvejsel

99.L.9 Hvejsel

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af visse frivillige fredninger i kirkens omgivelser.

Inden for en afstand af 300 m fra kirken er området endvidere omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 19 vedrørende bygningshøjde.

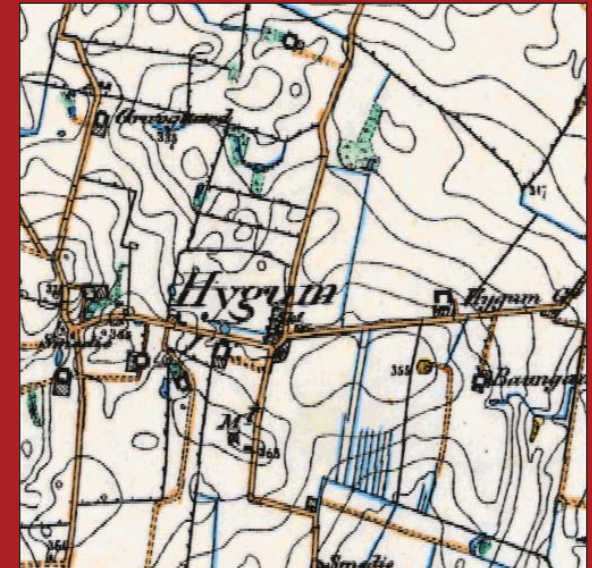
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

HYGUM

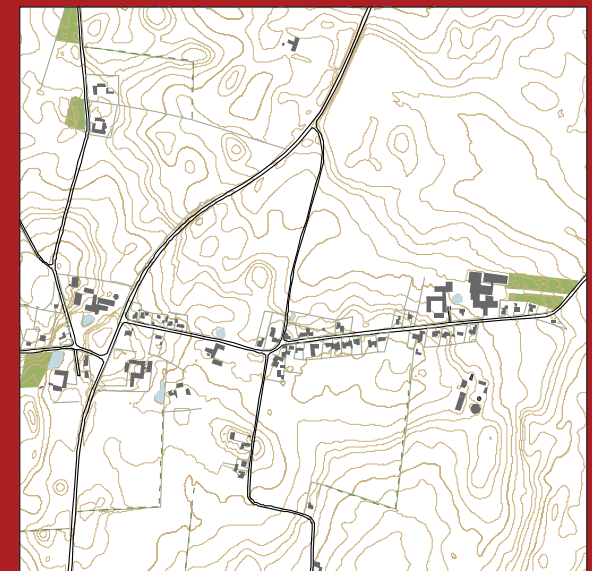
1870

Landsbyen Hygum består af fire led: Fra øst støder man først på kirken, der ligger omgivet af nogle få bygninger, dernæst en nyere beboelsesdel med parcelhuse og en fabrik, der har til huse i den nedlagte skole. Så kommer den historiske del med det tidligere elværk og det, der engang var Brugsen, og sidst men ikke mindst er der de gamle gårde omkring Tørringvej. En langstrakt lilleby med mange fine bygningsdetaljer, gode udsigtsforhold og gamle huse, der emmer af historie.

Naturen omkring Hygum kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger midt i et stort landbrugsområde med god landsbrugsjord og mange gamle gårde. De frodige marker tiltrækker masser af agerlandets fugle, såsom agerhøns, fasaner og i visse somre også vagtler. På disse kanter er lærkerne og viberne karakterfugle."

Fællesskabet er det vigtigste, siger en beboer gennem 17 år til Vejle Amts Folkeblad: "Man bor her ikke bare, vi har meget at gøre med hinanden, og kommer hos hinanden, når der er fødselsdage eller andre begivenheder..."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hygum er en meget langstrakt landsby, der ligger langs en enkelt vej, Hygumvej. Den rummer en del gamle gårde, der er flyttet ud fra den oprindelige landsby. Øst for gårdene er en husbebyggelse koncentreret langs Hygumvej.

Funktioner

Landsbyen er skåret over af Tørringvej. Vest for denne ligger 2 gårde og et par huse. Øst for ligger de øvrige gårde og en del tidligere byfunktioner som elværk og brugsforening, som i dag alle er nedlagt. Disse funktioner er koncentreret omkring krydset Saksmosevej/Hygumvej. Her er bebyggelsen ret tæt, og der findes også en butik for havemaskiner.

Længere mod øst består bebyggelsen mest af nyere 1-planshuse. Her findes også en mindre virksomhed, der fremstiller maskiner til slibning i metal. Virksomheden er startet i den gamle skole, men er siden udvidet flere gange. Desuden findes her byens gamle forsamlingshus, der i dag fungerer som bolig.

Kirken ligger for sig selv lidt øst for landsbyen.

Byggeskik og miljø

Landsbyens huse er bygget i 1 etage med udnyttet tagetage og sadeltag. Flere huse bærer præg af deres tidligere funktioner som f.eks. forsamlingshuset, skolen og den nedlagte brugsforening. En del huse er fra starten af 1900-tallet, heraf er flere pudsede og med bygningsdetaljer som gesimser. De nyere huse i byen fremstår i ren mursten.

Landsbyens huse ligger tæt ud til Hygumvej. Størstedelen med facaden ud til vejen. Beplantningen foran husene består for en stor del af hække, hvil-

ket giver landsbyen præg af at være et beboelseskvarter.

Gårddelen af Hygum virker mere som en spredt bebyggelse, idet gårdene ligger mere tilbagetrukket fra Hygumvej.

Vigtigt at bevare

Mange steder i landsbyen er der udsigt ud i landskabet. Derfor bør der kun ske begrænset huludfyldning og afrunding af landsbyen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hygumvej/Skovgårdsvej

Forsamlingshuset

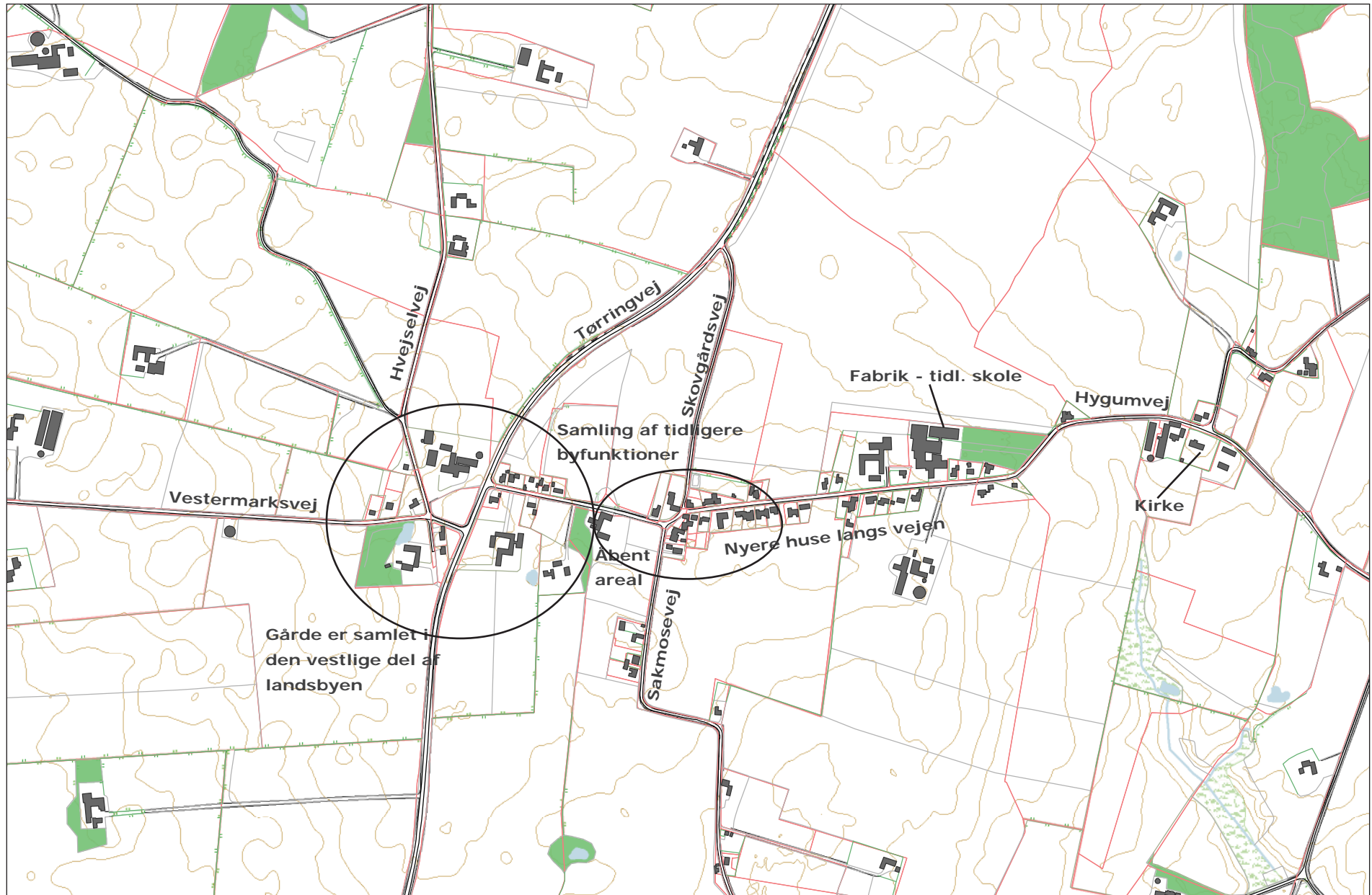

Hygumvej/Saksmosevej set fra vest

Den gamle skole

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Hygum

99.L.5 Hygum

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Bebyggelse skal opføres med 45 graders tag og med en facadehøjde på min. 3 m og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

For området gælder, at der for ny bebyggelse er tilslutningspligt til naturgas.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

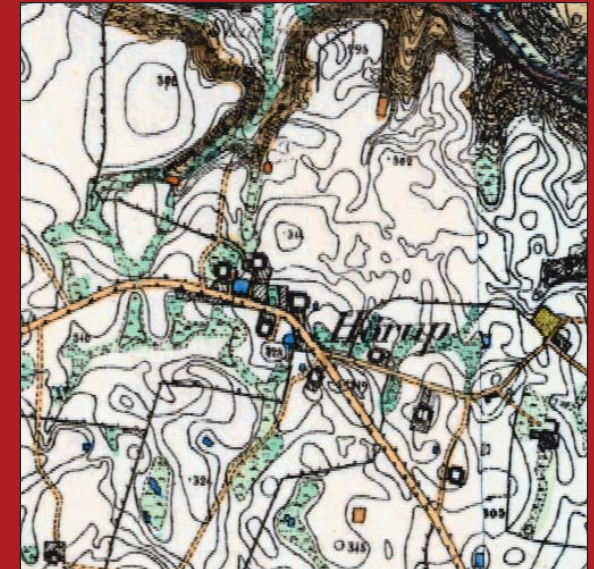
Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

HØRUP

© ABC Luftfoto

1870

Med en prægtig udsigt over Grejs Ådal ligger landsbyen Hørup ud til landevejen mellem Vejle og Jelling. Skolen, og hvad der ellers har været af byfunktioner, er lukket. Hørup fungerer i dag alene som boligby, belastet af støj fra hovedvejen.

Naturen omkring Hørup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: Skræntskovene omkring Jelling og Grejs Ådal er noget af det reneste og grønneste natur, vi har i Danmark. Vandet i åen har et varieret liv af rentvandskrævende smådyr, hvoraf flere er truede. Vandstær, isfugl og bjergvipstjert yngler her, hvor også odderen inden for de senere år er vendt tilbage. Læs mere: <http://www.vandognatur.dk>

En beretning om at gå i skole i Hørup omkring 2. Verdenskrig: www.landsbyhistorier.dk/by/hoerup.asp

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Hørup er en landsby med præg af landevejsby. Flertallet af de udflyttede gårde er stadig på deres plads langs bygaden, Vejlevej, mens der er kommet en smule parcelhuse og enkelte gårde til. Der opstod i 1800-tallet enkelte funktioner som forsamlingshus, smedie og skole, men nogen egentlig bydannelse blev der ikke tale om. En årsag er nok at, afstanden til trinbrættet Hørup på Vejle-Herning-banen var for stor.

I dag er der ingen byfunktioner tilbage, og landsbyen er præget af den gennemkørende trafik på Vejlevej.

Landsbyen i landskabet

Mod nord er der en smuk udsigt mod Grejs ådal og skoven her. Mod syd er landskabet mere fladt.

Landsbyens muligheder

Der er indenfor de seneste år vedtaget 2 lokalplaner for mindre boligudstyknings. Heraf er den ene realiseret, forstået sådan at der gennemført udstyknings.

Der bør ikke planlægges for yderligere udbygning.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Vejlevej ved Hørupvej

Den gamle skole

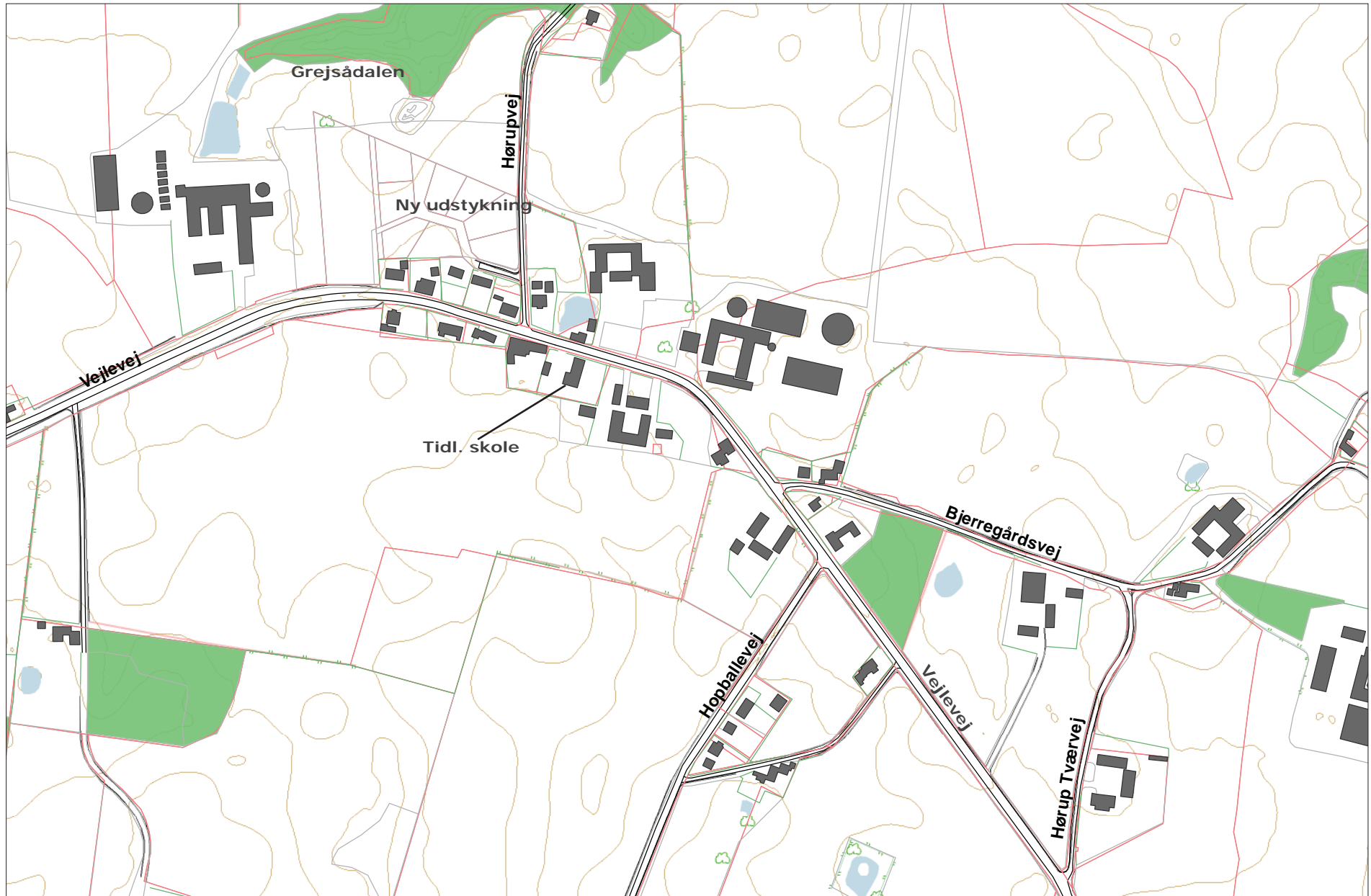

Vejlevej 101

Udsigt mod nord

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Hørup

99.L.8 Hørup

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 17 vedr. 300 m bygge-linier om større skove.

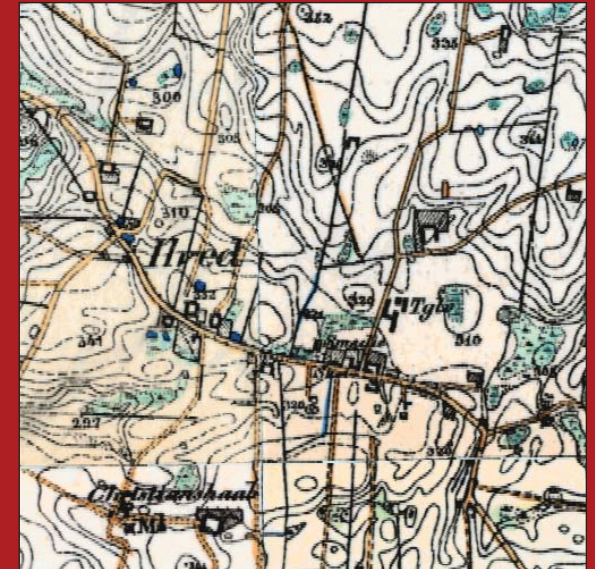
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

ILDVED

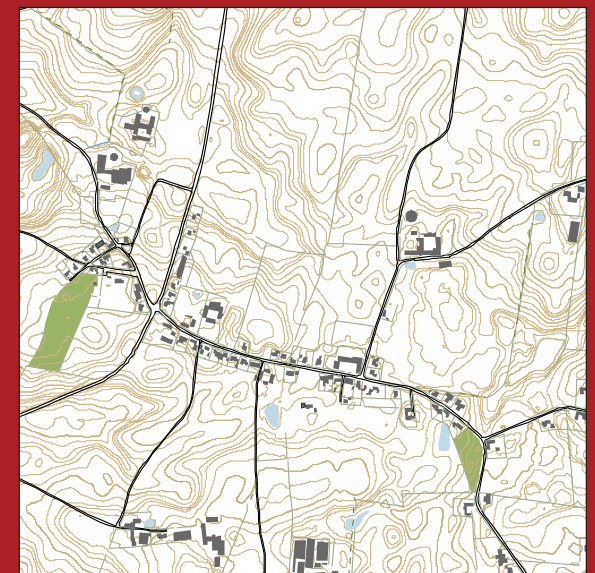

1868

En stor del af gårdene er flyttet ud af landsbyen, og ligger spredt i landskabet. Store træer og pauser i bebyggelsen skaber på én gang karakter, sammenhæng, og sikrer fine udsigtsforhold over det åbne land fra landsbyen Ildved. At beboerne i byen også har oplevelsen af at leve sammen i det fri, kan man læse sig til på landsbyens hjemmeside <http://ildved.blogspot.com>.

En beboer, der har boet i Ildved siden 2002, siger til Vejle Amts Folkeblad: "Det gode ved Ildved er de mange børn, muligheden for at mødes på sportspladsen, og de aktiviteter borgerforeningen laver."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Ildved er en meget langstrakt landsby, hvor bebyggelsen ligger langs den øst-vest vendte landsbygade, Ildvedvej. Tørringvej deler landsbyen op i en langstrakt østlig del og en lille klump af bebyggelse vest for vejen.

Den østlige del består i al væsentlighed af en række huse på hver side af vejen. Landsbyen er delvis kamudskiftet, delvis blokudskiftet. Ved kamudskiftning bliver gårde liggende i landsbyen, mens de blokudskiftede gårde er flyttet ud. De udflyttede gårde er gennem tiden blevet erstattet af boliger og byfunktioner.

Landsbyens miljø

Både nyere og ældre bebyggelse ligger generelt tæt ud til landsby-gaden. Det er meget karakteristisk, at selv nyere huse fra omkring 70'erne er blevet bygget forholdsvis tæt på vejen, kun adskilt af en lille forhave. Det skaber et forholdsvis tæt gaderum langs Ildvedvej.

Flere steder langs Ildvedvej skaber "huller" i bebyggelsen udsigt ud i landskabet nord og syd for landsbyen. Der er flere store træer ud til Ildvedvej. Træerne er en vigtig del af bybilledet.

Landsbyens huse

Vest for Tørringvej ligger Ildved Kirke, der er bygget i 1908.

Ved krydset mellem Ildvedvej og Haugevej ligger en ældre skole. Her ligger også den tidligere brugsforening.

De fleste bygninger er opført i én etage med udnyttet tagetage, men der er også enkelte bygninger i 2 etager, alle med sadeltag.

Den tidligere skole på Ildvedvej 36 er under ombygning.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Ildvedvej set mod øst

Ildvedvej set mod vest

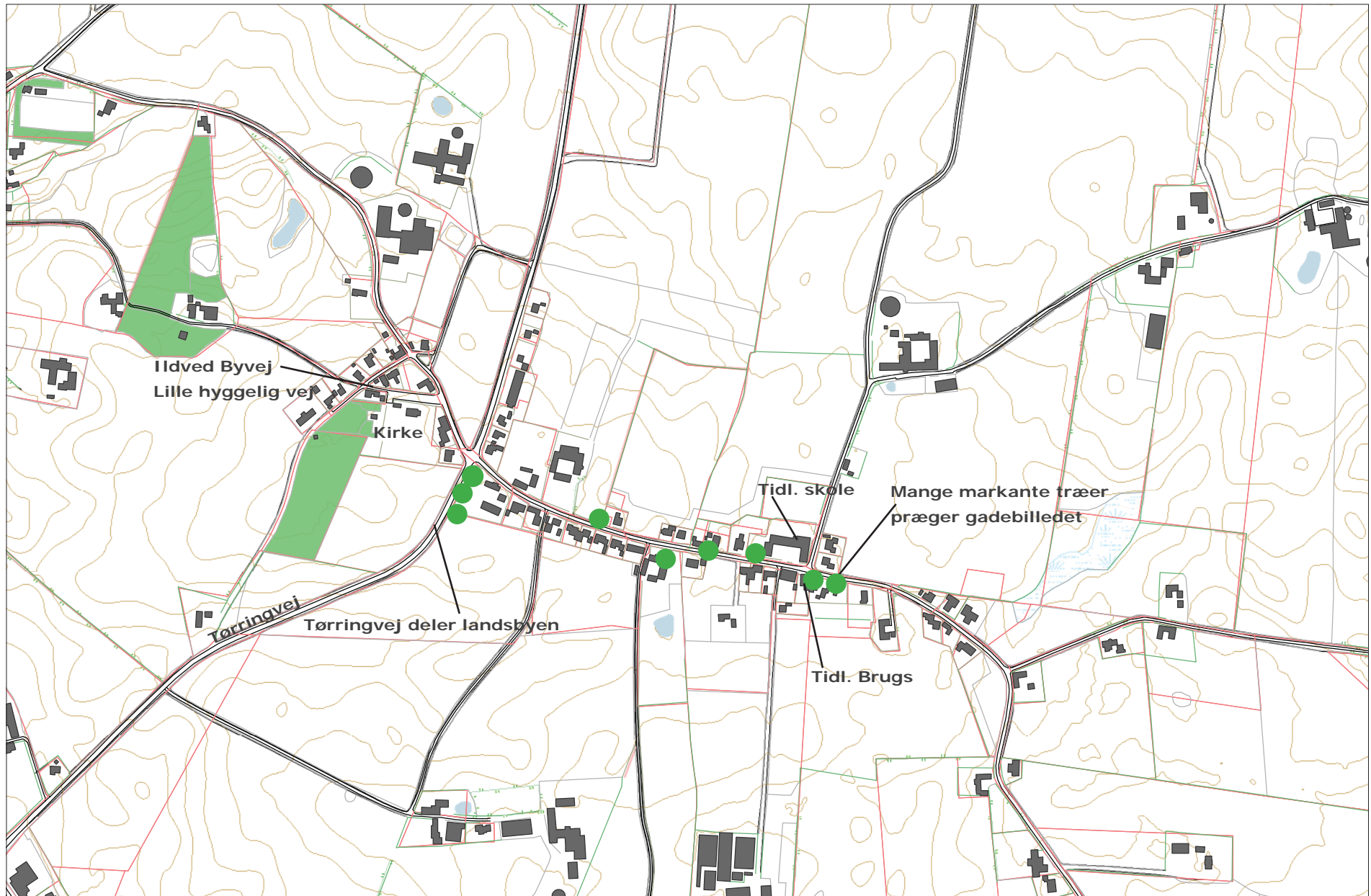

Ildved Kirke

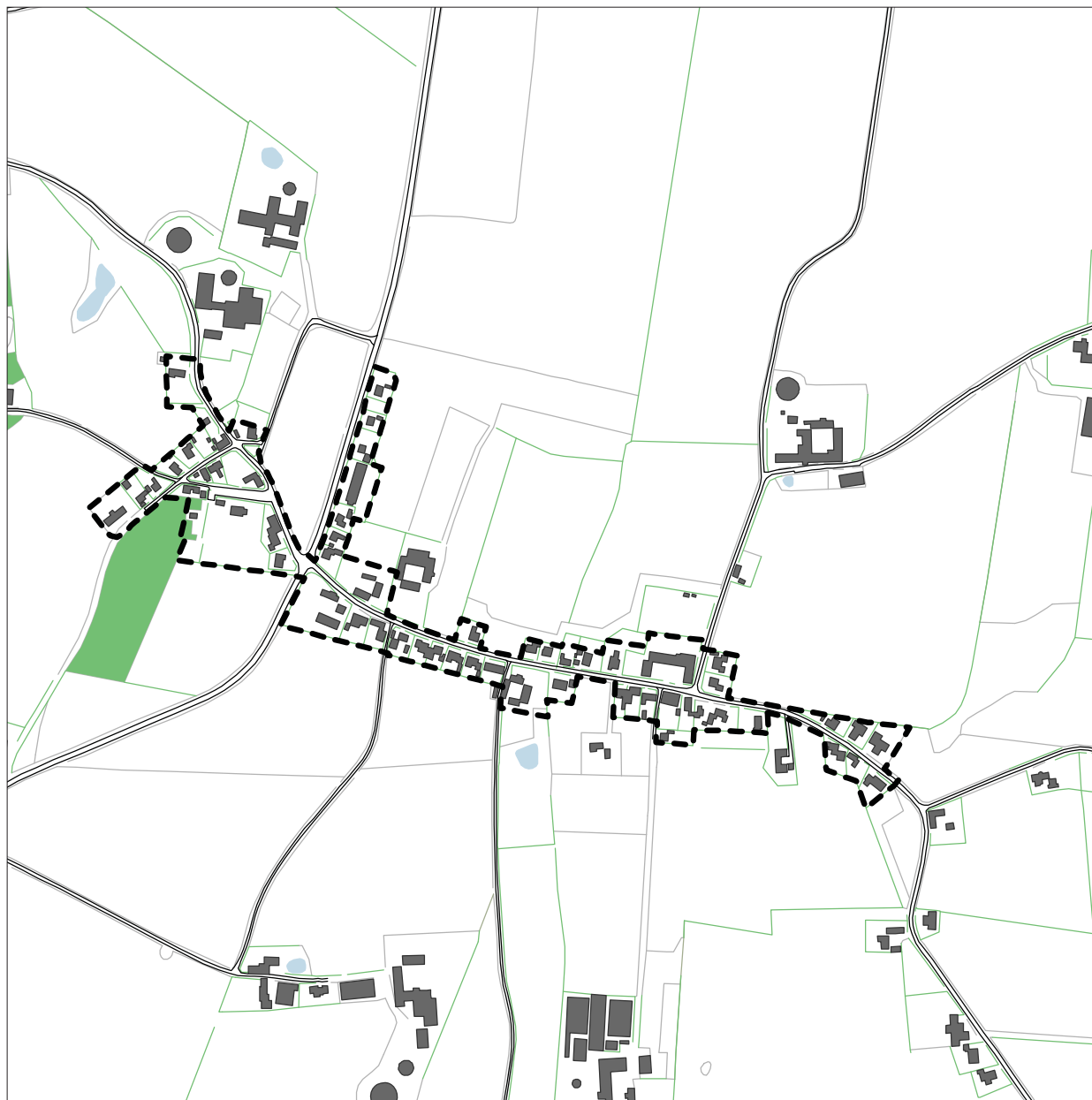

Ildvedvej ved Tørringvej

Eksisterende forhold

Kommuneplanramme

Ny kommuneplanramme for Ildved

99.L.6 Ildved

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af visse frivillige fredninger i kirkens omgivelser.

Indenfor en afstand af 300 m fra kirken er området endvidere omfattet af bestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens § 19 vedrørende bygningshøjde.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

JENNUM

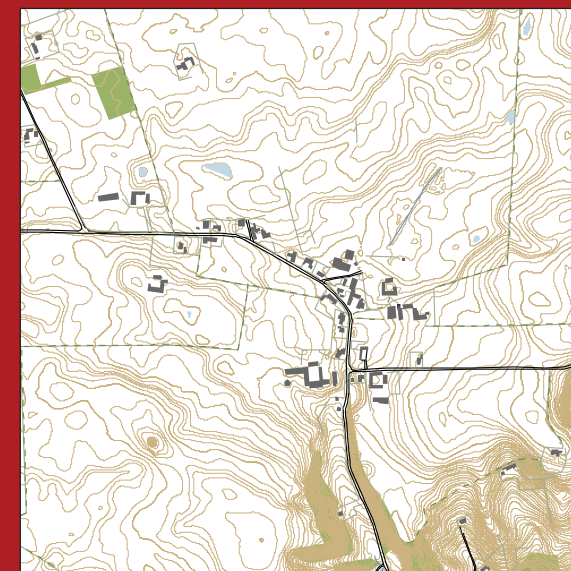
1886

På toppen af Vejle Ådals nordskrænt ligger landsbyen Jennum, som kan dateres tilbage til 1478. En autentisk landsby der kun er sparsomt udbygget gennem de seneste århundreder. Gadebilledet tegnes af århundredgamle stengærder, bygget af marksten. Beboerne i Jennum kan desuden købe ind i en lokal brugs, der også har tankstation.

Naturen omkring Jennum kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige op og ned ad Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb."

Til Vejle Amts Folkeblad siger en beboer gennem 28 år: "Det er vigtigt, at vi alle støtter op om butikken, og ikke bare nøjes med at købe en pakke gær hver dag."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Jenum er en slynget vejby, der kan dateres tilbage til 1478. Der er kun sket begrænset tilvækst i landsbyen, hvilket betyder, at landsbymiljøet i høj grad er bevaret.

Bygningerne

Brugsen er fortsat i brug. Den gamle skole er indrettet til bolig, men er stadig genkendelig som en landsbyskole med klasselokale i den ene ende og lærerbolig i den anden. Der er ikke særlige fælles-træk ved huse og gårde. Gårdene ligger typisk lidt tilbage fra vejen med en allé op til gårdspladsen / porten. De fleste gårde og huse ligger ud til Jenumvej.

Funktioner

Jenum har gode servicefunktioner i forhold til størrelsen, da der både er en Brugs og en tankstation.

Landsbyens miljø

Der er mange store træer, der giver især den østlige del af landsbyen et grønt præg. Særlig markant er et stort træ på Hjørnegårdens gårdsplads og en lindeallé op til Jenumgård. Langs stikvejene op til Mosegård og Hesselballegård, samt langs skolens grund, er der stengærder, som er en vigtig del af kulturmiljøet.

Landsbyen i landskabet

Der er flotte kig til landskabet mod nord fra markvejen bagved Hjørnegården og mod syd fra Jenumvej mellem Brugsen og den gamle skole. Jenum ligger på kanten af skrænten nord for Vejle Ådal. Selve landsbyen ligger i forholdsvis fladt terræn. Fra den nordlige del er der god udsigt over det forholdsvis kuperede terræn mod syd til Haraldshøj og levn fra andre gravhøje.

Ankomsten til Jenum fra syd forløber gennem en slugt i skoven, hvilket er med til at markere den grønne struktur og landsbymiljøet.

Vigtigt at bevare

Den høje beplantning langs Jenumvej er med til at skabe et tæt landsbymiljø i den sydlige del af landsbyen. Stengærderne er meget karakteristiske for Jenum og er værd at bevare.

Det åbne stykke land mellem Brugsen i vest og den gamle skole åbner op for en unik kontakt med landbrugslandskabet og gravhøjen Haraldshøj. Der bør ikke bygges på dette sted.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Stengærde foran den gamle skole

Stengærde i indkørsel

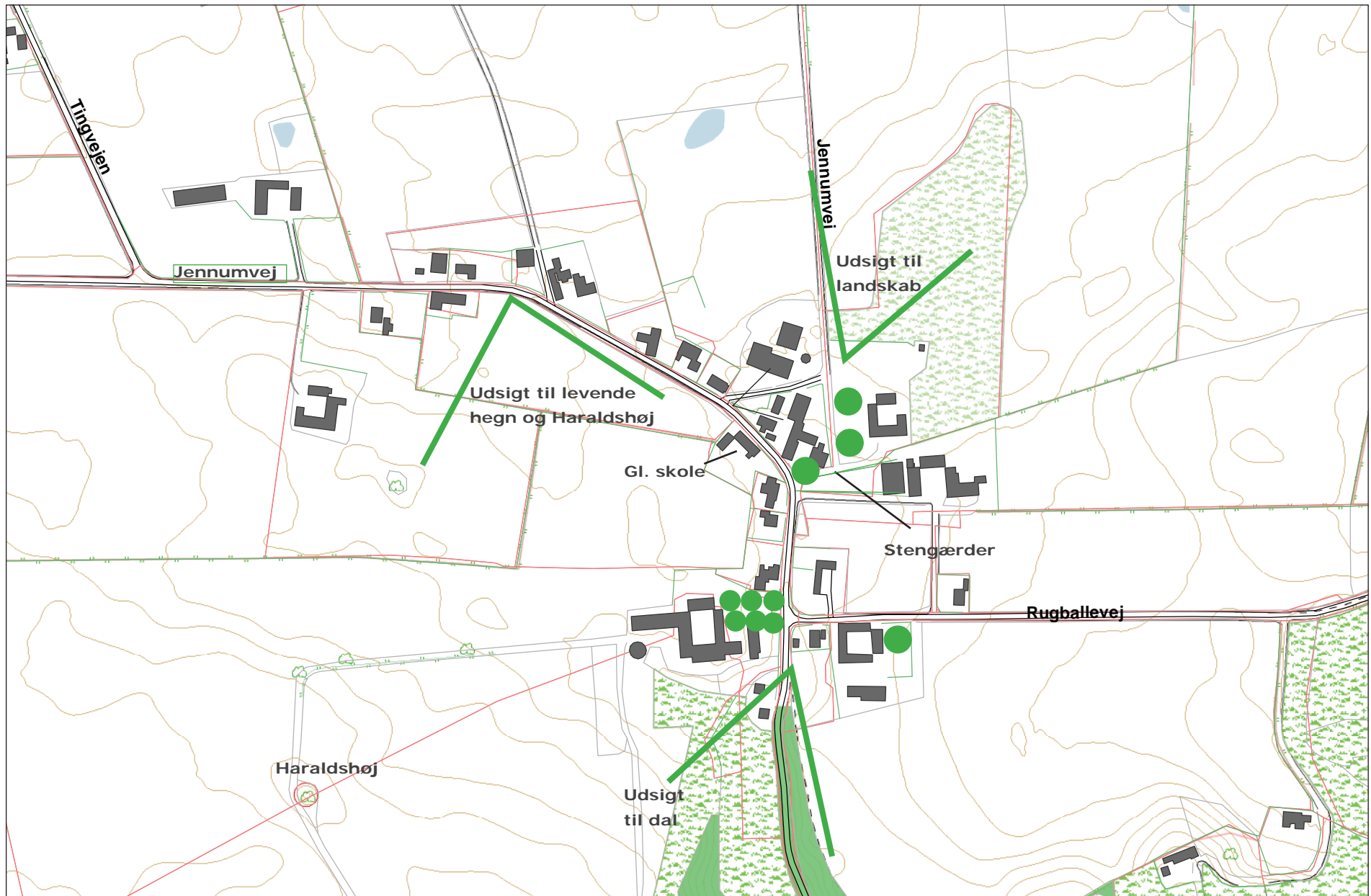

Kontakt til landskabet øst for Brugsen

Jenumvej 148

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Jennum

99.L.33 Jennum

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er i landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Miljøforhold

Stengærder skal bevares.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

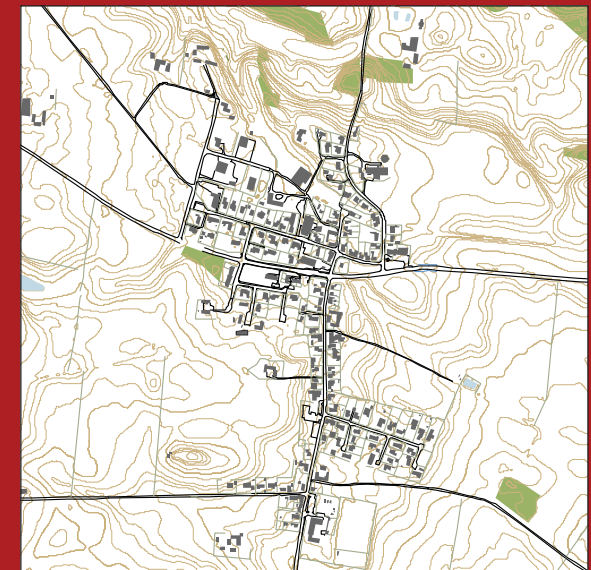
KOLLEMORTEN

Den tidligere stationsby Kollemorten menes at være grundlagt i middelalderen, og bestod oprindeligt af tre-fire gårde, der har ligget ud til den jyske hærvej. Ad denne har bønderne gennem århundreder drevet deres stude til marked i bl.a. Nordtyskland, så det har været oplagt at bygge gårde tæt ved Hærvejen. I 1688 havde landsbyen 11 gårde, og i dag har 300-400 mennesker adresse i Kollemorten.

Naturen omkring Kollemorten kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Det midtjyske Søhøjland begynder heroppe nord for Kollemorten. Løvskov, nåleskov, søer, åer, moser og heder med alt, hvad dertil hører af rigt dyreliv, vilde bær og gode svampesteder. Her udspringer også både Danmarks længste å, Gudenåen og Danmarks vandrigeste å, Skjern Å, der løber mod henholdsvis øst og vest henover den jyske højbjerg."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Den oprindelige landsby har bestået af tre-fire gårde hvoraf to fortsat eksisterer. Derfra har landsbyen udviklet sig som en vejkryds- og stationsby.

Kollemorten var station på jernbanen Horsens-Thyregod i perioden 1929 til 1960, hvor banen blev nedlagt. Men bortset fra gadenavnet Banevænget er der kun få synlige spor af jernbanen. Stationsbygningen er i dag ombygget til bolig.

Det meste af byen er udbygget, efter at banen blev nedlagt. En del af byvæksten skyldes, at der i en årrække lå en større militær arbejdsplads (radarstation) i nærområdet.

Hvor baneterrænet har ligget, er der i dag en grøn kile, der går ind i byen fra nordvest. Midt i dette areal ligger en stor forfalden lagerbygning. Nord for arealet er der et meget smukt kuperet landskab med græsningsarealer og små grupper af løvtræer.

Kollemortenvej skærer landsbyen over i 2 dele. Det er ikke særlig tydeligt, at man kører igennem en landsby, når man kører ad Kollemortenvej, idet landsbyen nærmest "vender ryggen til".

Bygningerne

Der er kun få markante bygninger i Kollemorten. I krydset Banevænget / Hærvejen ligger to huse, der synes at have rummet butikker, som nu er lukket. Byens eneste fungerende butik er en "Kwik Spar" (Kollemorten Købmandsgård), der ligger i en nyere bygning ved Kollemortenvej. Foran butikken er der et tankanlæg.

Stationsbygningen findes endnu, men dens oprindelige byggestil er ændret en del og den er i dag omkranset af parcelhuse. Den ligger på Banevænget 20.

Kollemorten set fra luften, mod vest. Det tidligere banetrace kan anes i kornmarken.

Mejeriet, Hærvejen 250, anvendes i dag til autoværksted. Den historiske bygning er desværre i dårlig stand. Landsbyens forsamlingshus ligger på Hærvejen 237 og virker velholdt. Den tidligere skole i den sydlige udkant af byen er lukket. Den ejes fortsat af Vejle Kommune og bruges til forskellige kulturelle formål og til børnehaver. Desuden bruges faciliteterne også af campingpladsen.

Nord og syd for landsbyens kerne er der flere villaveje med parcelhuse og rækkehuse fra 60'erne og fremefter.

Bebyggelsen langs Hærvejen består af tætliggende gadehuse, der ligger tæt ud til vejen. Husene er fra begyndelsen af 1900-tallet, de er ikke særlig store, og kun få er udsmykkede med bygningsdetaljer.

Landsbyens miljø

Der er flere grønne arealer i landsbyen. Men ingen af dem er indrettet på en måde, der indbyder til ophold eller aktivitet. I den vestlige ende af Banevænget er der i forbindelse med en vejforlægning opstået et restareal.

Landsbyen i landskabet

Nord for landsbyen er der et meget smukt kuperet landskab med græsningsarealer og små grupper af løvtræer. Fra det tidligere baneterræn er der en fin udsigt til dette landskab. Herfra er det også muligt at vandre ad det gamle jernbanetrace nordpå. Denne sti er dog ikke skiltet. Derimod er Hærvejen, der løber gennem Kollemorten fra nord til syd, en national vandrerrute. Men ruten er på denne strækning offentlig vej.

Landsbyens muligheder

Der er 3 ledige byggegrunde i eksisterende udstykninger. Det gamle mejeri kunne evt. på sigt ombygges til spændende boliger. Derudover kan der etableres ca 4 grunde på et attraktivt areal øst for Hærvejen.

Vigtigt at bevare

Mejeriet. Stationen. Kontakten til landskabet mod nord.

Vigtigt at forbedre

Flere steder er der behov for, at sporene efter lukkede butikker i husenes facader fjernes, ved at der mures op og etableres døre og vinduer, der svarer til den nuværende anvendelse.

Det tidligere baneterræn kunne udnyttes til et grønt område med henvisninger til områdets historie. Lagerbygningen, som opdeler området, kunne fjernes til fordel for et grønt område.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Lagerhal på det tidligere baneterræn

Restareal ved Kollemortenvej

Tidligere butik på hjørnet Hærvejen / Møllevej

Hærvejen nord for Kollemorten

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Kollemorten

99.L.25 Kollemorten

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

KOLLERUP

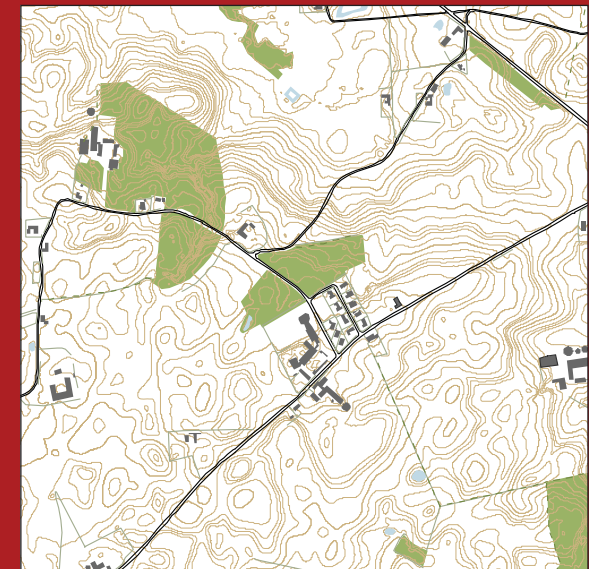
1869

Det, der i forgangne århundreder var landsbyen Kollerup, er i dag opløst, efterhånden som gårdene er blevet sammenlagt eller nedlagt. Landsbyens nye centrum er Kollerup Skole, bygget i 1962 og udvidet flere gange siden. Læs om skolen på: www.kollerupskole.dk. Skolen i Kollerup ligger i dag omgivet af nyere villaer, heriblandt et par tidligere tjenesteboliger, og den får elever fra flere omkringliggende landsbyer, heriblandt Hvejsel og Vindelev. Fra de seneste parcelhusudstyknings i landsbyen er der udsigt over Feldmosen.

Naturen omkring Kollerup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger i et værdifuldt agerland med mange forskellige afgrøder. Området er dejligt afvekslende med flere mindre skove og stor variation i flora og fauna."

En beboer gennem 19 år værdsætter især, at byen både har skole og multihal: "Det giver liv, for eksempel når man bliver vækket om morgenen af orienteringsløb ned ad gaden."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Del af forslag til tillæg til Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune vedr. 45 mindre landsbyer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Landsbyens ramme i kommuneplanen omfatter skolen og en lille villabebyggelse omkring denne. Den oprindelige landsby er ikke omfattet af rammen. Gårdene i landsbyen er udflyttet, så landsbyen er opløst.

Skolen er oprindeligt opført i 1962 og er senere udvidet flere gange, senest i 1999. Skolen betjener et større landområde i den nordlige del af tidligere Jelling Kommune.

De 3 boliger nærmest skolen er opført som tjenesteboliger til skolen. Efterfølgende er der udstykket 2 boligveje: Hasselvej og Nøddevænget. Nøddevænget er i foråret 2010 kun delvis bebygget.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kollerup set fra vest

Skole og hal

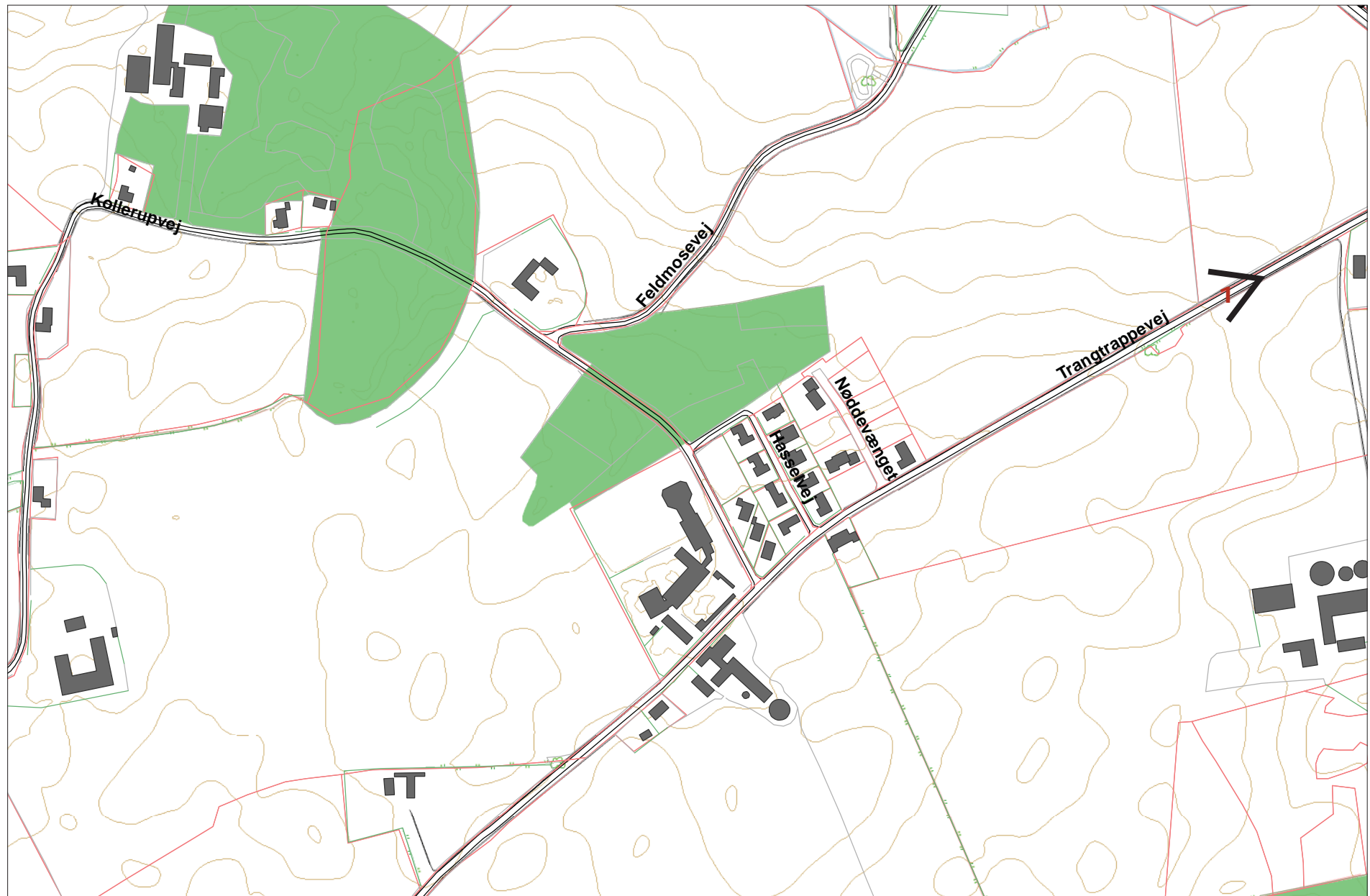

Nøddevænget

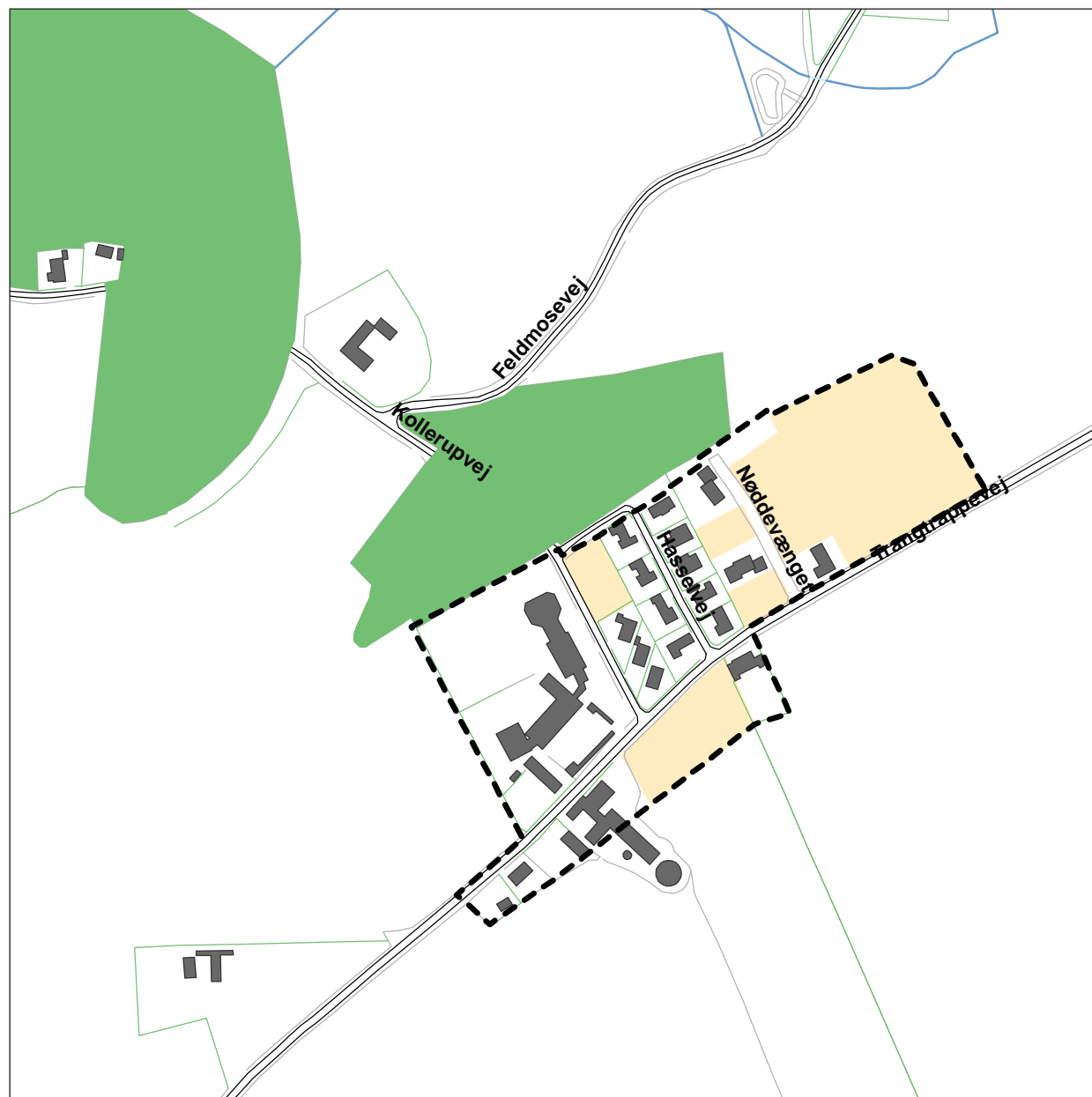

Hasselvej

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Kollerup

99.L.10 Kollerup

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Området skal planlægges med særlige forholdsregler for beskyttelse af grundvandet. En del af området er udpeget til økologisk forbindelsesområde.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

KÆRBØLLING

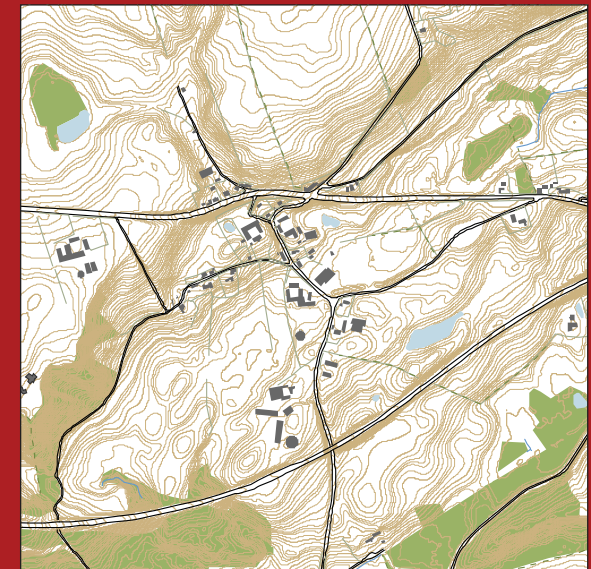

På en sydvendt skrænt med udsigt over den frodige Vejle Ådal ligger Kærbølling, en velbevaret landsby, der kan dateres tilbage til 1460 og rummer mange fine eksempler på østjysk byggeskik. De fleste huse i byen er fra 1800-tallet.

Naturen omkring Kærbølling kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Det frodige bakkede landskab i Vejle Ådal er både udfordrende og varieret – rigt på historie og naturoplevelser. Tæt ved Kærbølling finder vi blandt andet Tørskind Grusgrav med landskabsskulpturer af danske Robert Jacobsen og franske Jean Clareboudt. Helligkilde Skov, kildevæld i massevis og fremragende fiskevand."

En beboer der bor på en gård, der har været i familiens eje i 8 generationer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Det er vigtigt at bevare både naturen og de gårde, der er her....Og det med at have et erhvervsliv er sådan set godt nok...."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Kærbølling kendes tilbage til 1460 og kan karakteriseres som en slynget vejby, hvor gårdene ligger langs det nord-sydgående vejforløb. Nord herfor ligger en mindre samling af huse langs Vejlevej. Langs Vestervej ligger en række små huse tæt ud til vejen. Kærbølling er kun blevet udvidet med et par huse siden 1800-tallet og har derfor en velbevaret struktur.

Landsbyen ligger på en sydvendt skrænt med udsigt over Vejle Ådal, og terrænforholdene dominerer bybilledet.

Langs Kærbøllingvej ligger gårde og enkelte huse. Landsbyens kerne er stærkt præget af en stor vognmandsforretning. Den tidligere brugsforening Vejlevej 55 er nu antikvitetsbutik. Derudover er der ingen servicefunktioner tilbage.

Bygningerne

Der ligger flere fremtrædende gårdanlæg i Kærbølling, der sammen med høje træer og beplantning giver et landsbypræg.

Gårdene er bygget i røde teglsten, på sokler af granitkvadre. Den østjyske byggeskik skinner igennem i gårdenes fælles træk. Længerne er bygget med lav trempel som flere steder understreges af et hvidt gesimsbånd. I gavlene ses vinduespartier, der består af en rundbuet blænding med to-tre rundbuede vinduer. Gårdene Kildegård og Enghavegård er særligt velbevarede.

Husene i landsbyen er bygget i starten af 1900-tallet. En del bygninger er kraftigt ombyggede, det gælder bl.a. de fleste af husene langs Vestervej. Vejlevej 45 og Kærbøllingvej 5 har begge en stor husdybde og et tag med lav hældning og trempel. Endvidere har de begge det samme

karakteristiske murstensbånd i gavlen. Kærbøllingvej 5 er desværre blevet vandskuret, hvorved den oprindelige byggestil er sløret.

Landsbyens Miljø

I den nordlige del af Kærbøllingvej dannes byens rum af 2 store gårde, et par enkelte huse, samt terrænspring. Mod syd går bebyggelsen og tætheden i opløsning, da gårdene ligger trukket lidt væk fra vejen. Et karakteristisk træk, der går igen flere steder, er stengærder, der optager terrænforskellen mellem vejen og grunden. Derudover er der mange velholdte haver. Vognmandsforretningen dominerer indtrykket af landsbyen.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger i mange niveauer i det meget kuperede terræn. Der er mange fine kig til landskabet. Især til dalen mod sydvest

Vigtigt at bevare

Bygningerne i østjysk byggeskik. Herunder det synlige murværk, som ikke kan genskabes hvis det bliver vandskuret. Udsigtskilerne ud i landskabet.

Vigtigt at forbedre

Etablere afskærmende beplantning omkring vognmandsforretning.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kærbøllingvej 1

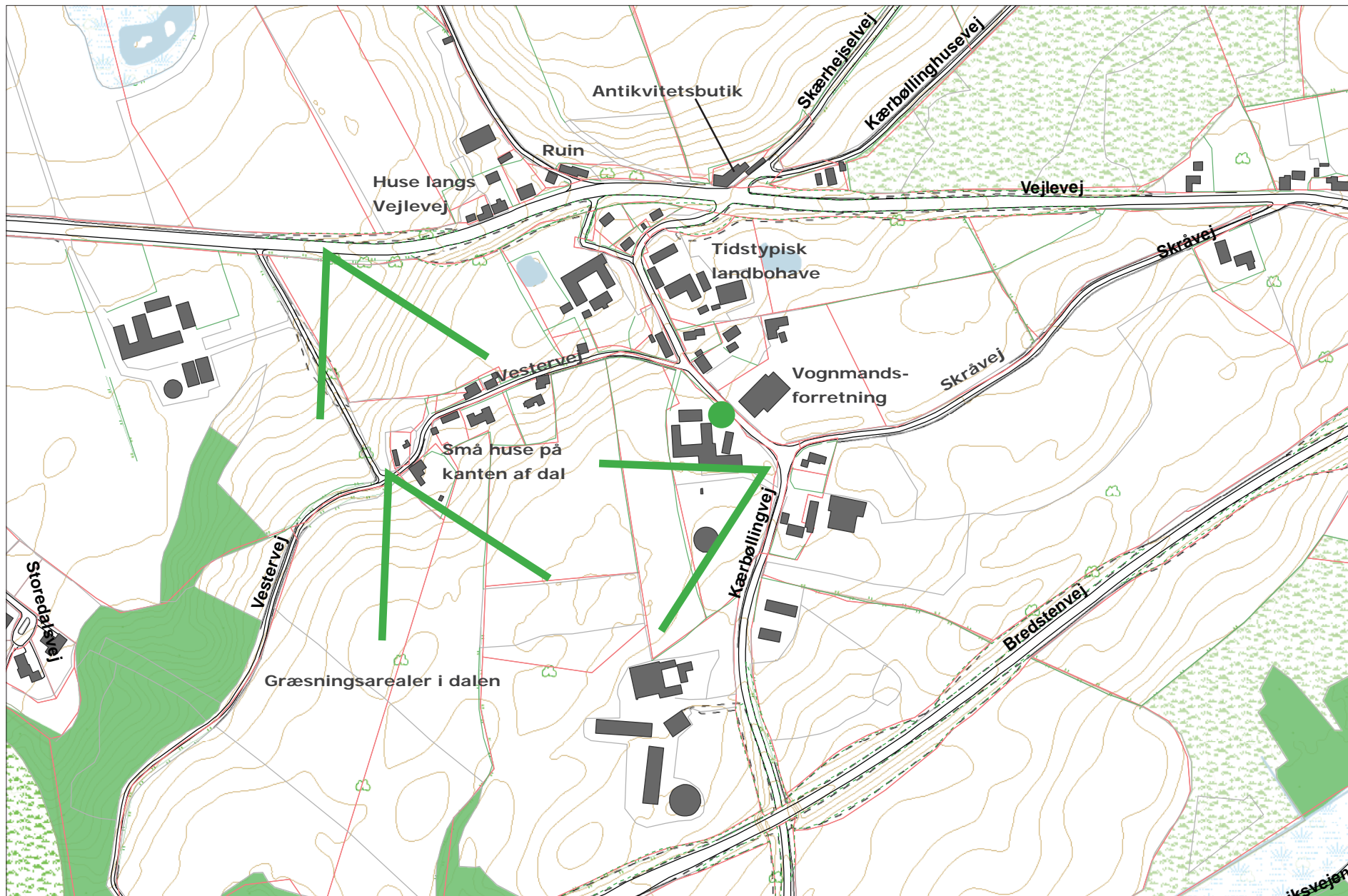

Udsigt mod sydvest

Udsigt mod syd fra Vejlevej

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Kærbølling

99.L.12 Kærbølling

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

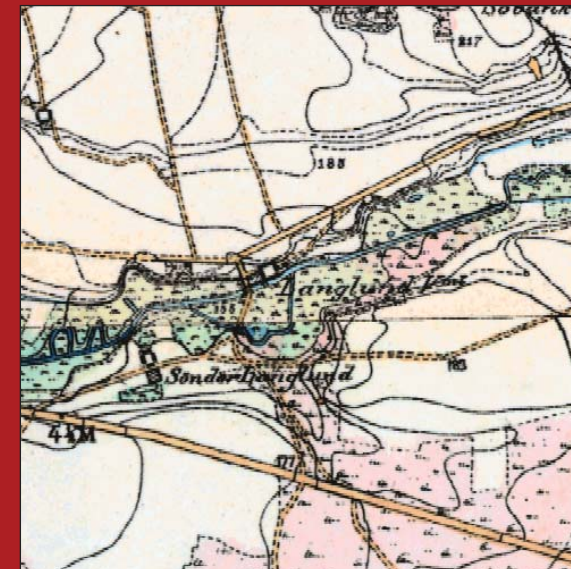
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

Mulighed for udstykning af byggegrunde

LANGELUND

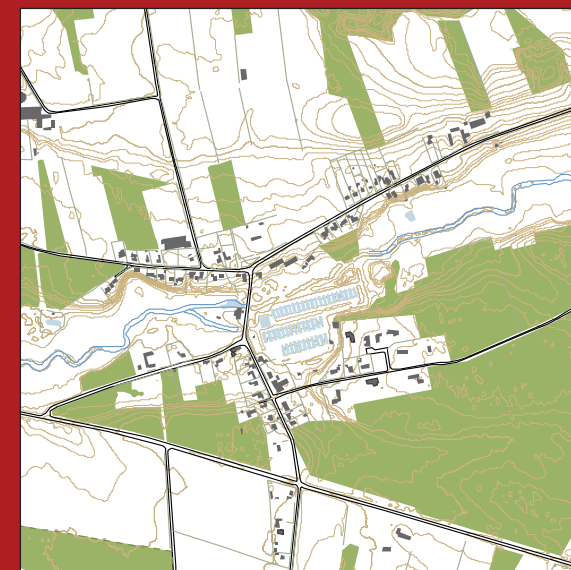

Engagementet og aktivitetsniveauet er legendarisk i de to attraktive hedelandsbyer Grønbjerg og Langelund. Langelund er opstået omkring vandmøllen, der allerede i 1664 lå ned til Omme Å. Mejeriet kom til i 1888, og bestyrerboligen står stadig som et fint eksempel på bedre byggeskik.

Naturen omkring Langelund kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyerne Grønbjerg og Langelund ligger i det flade hedeslettelandskab, hvor heden i dag er erstattet af sandet agerland og nåletræsplantager, hvor der er gode chancer for at se kronvildt. I plantagerne findes også forskellige spiselige svampe bl.a. Karl Johan. Lige syd om Grønbjerg løber Omme Å som en oase i agerlandet."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Her er dejligt, og naturen er lige uden for døren. Samtidig er her billigt, og der behøver ikke være langt til arbejde."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Langelund er et bysamfund opstået omkring krydsningen af Omme Å. Her lå der allerede i 1664 en vandmølle. Vandmøllen, som lå overfor kirken er nu nedlagt, og det samme er det senere dambrug, som brugte den samme opstemning. Der er meget få spor af vandmøllen i dag. I 1913 opførtes et vandkraftdrevet elværk. Bygningen anvendes i dag som privatbolig.

Den egentlige byvækst startede med etableringen af Langelund Andelsmejeri syd for åen i 1888.

Bygningerne

Mejeriet står i dag tomt. Mejeriets bestyrerbolig er bygget i bedre byggeskik. Omkring mejeriet er der en del bebyggelse. Nord for åen indviedes i 1910 Langelund Kirke. Skråt over for kirken lå Langelund Brugsforening, som i dag er privat beboelse. Syd for denne, helt ned til åen, ligger en stor gulkalket bygning, der tidligere har været vandkraftanlæg.

Vest for kirken langs Blæsbjergvej er der også en del villabebyggelse. Den smalle grusvej, de mange store træer i haverne og bøgehække i skel giver et hyggeligt miljø. Øst for kirken er bebyggelsen mere spredt.

Landsbyen i landskabet

Det smukt slyngede åløb og de åbne enge omkring det er meget markant i oplevelsen af Langelund. Åen er synlig fra næsten alle steder i landsbyen.

Vigtigt at bevare

Udsigterne til åen. Mejeriet med tilhørende bestyrerbolig.

Det vandkraftdrevne tidligere elværk ved Omme Å

Mejeriet

Vigtig at forbedre

Enkelte huse er dårligt vedligeholdt. Et enkelt af dem kan formentlig ikke reddes.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

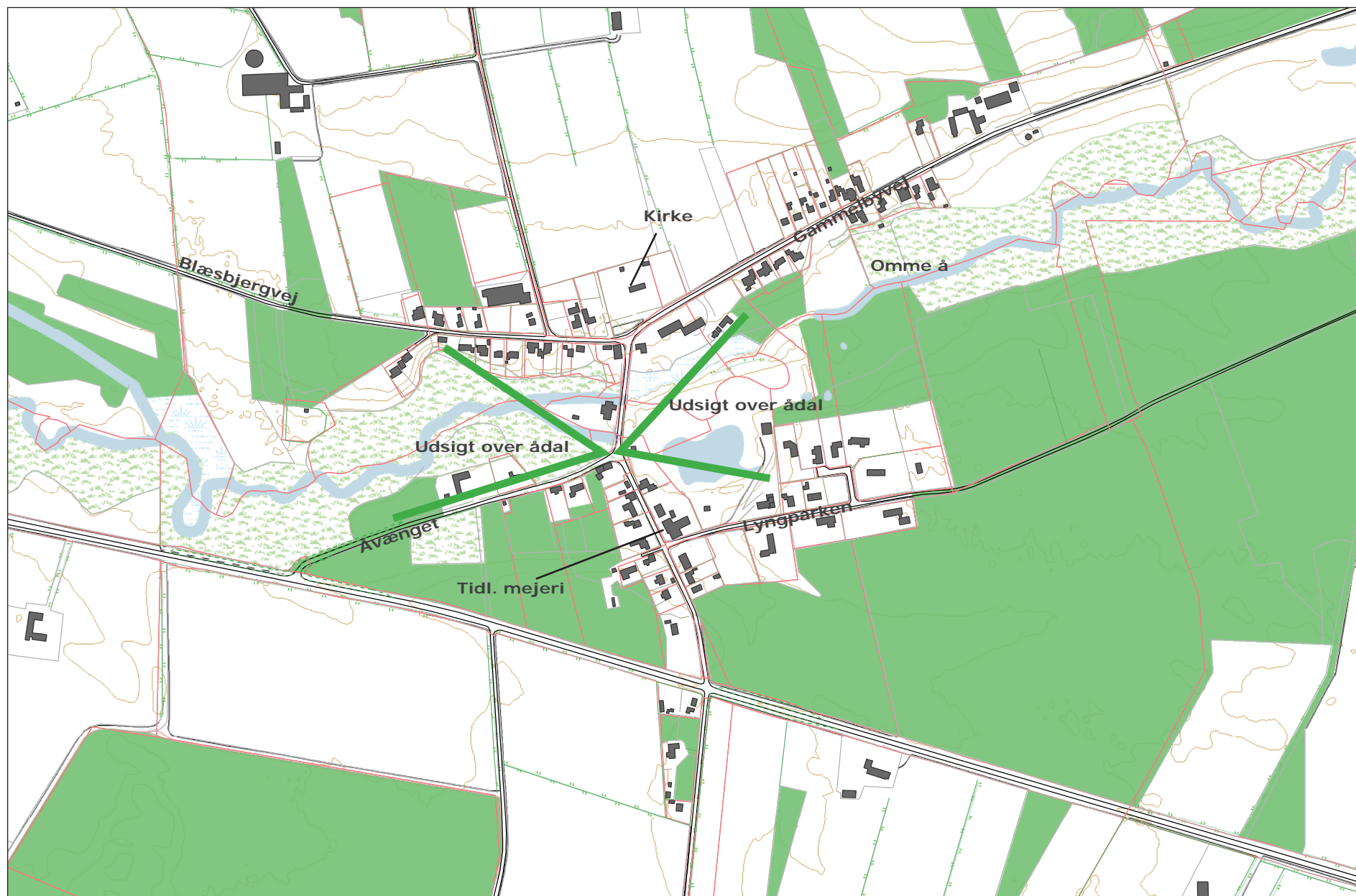

Kirken set over de overssvømmede enge

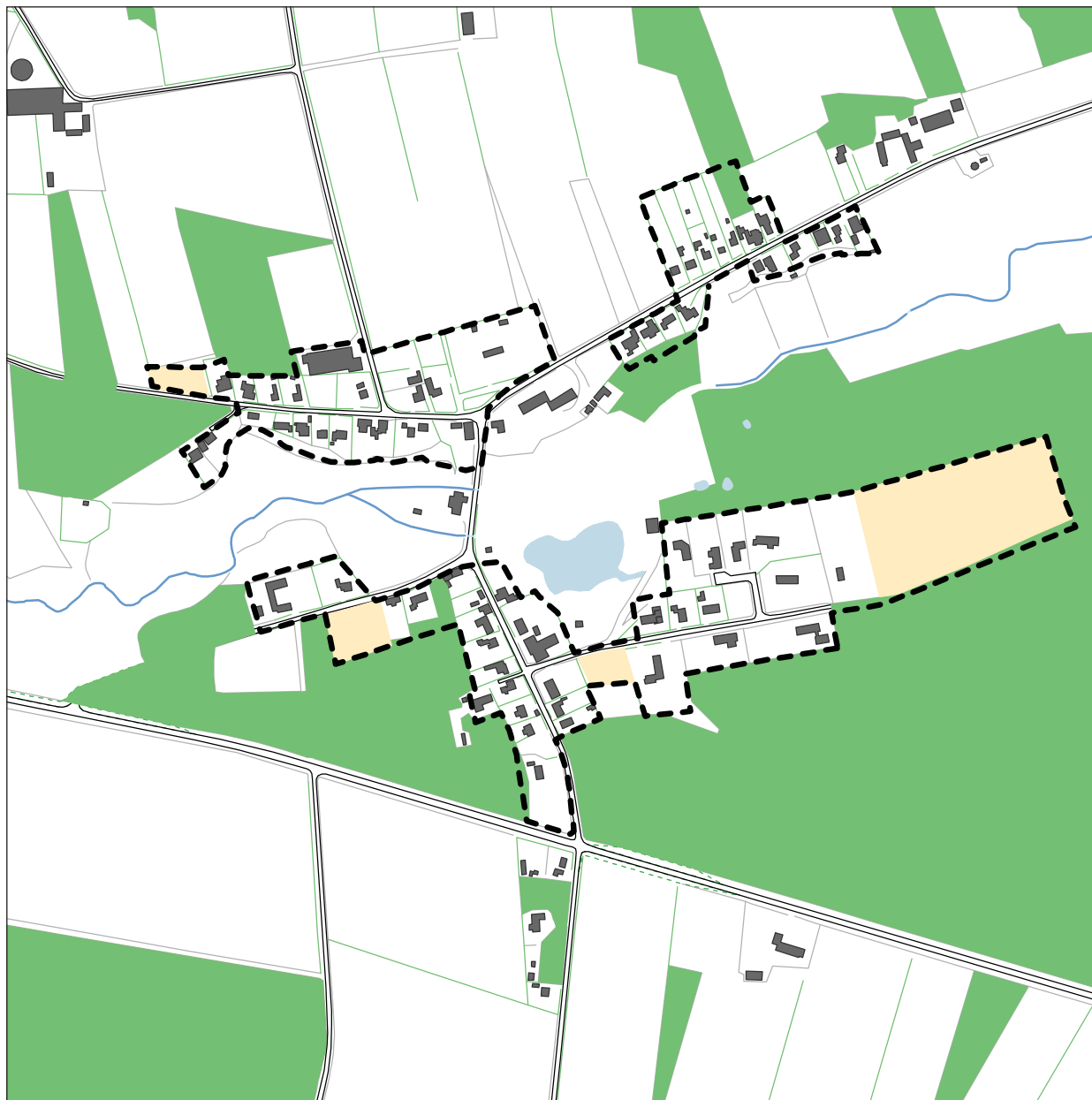

Blæsbjergvej set fra øst

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Langelund

99.L.28 Sdr. Langelund

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

LINDEBALLE

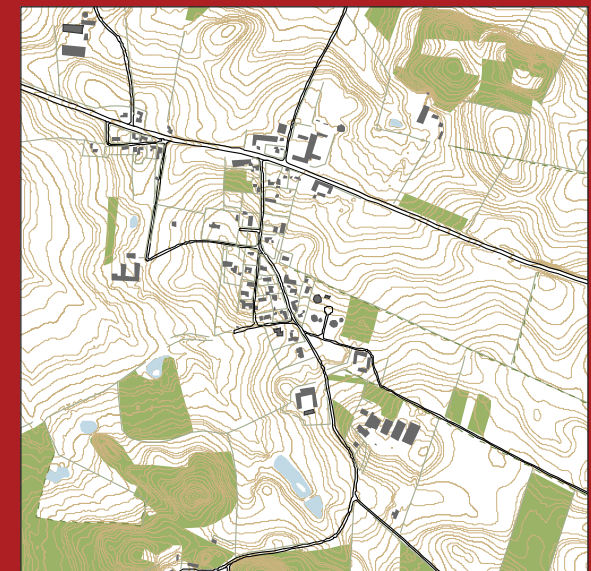
1869

Mellem Billund og Give, langs Åstvej med Bredsten Landevej som reel afslutning, ligger landsbyen Lindeballe. Det bedste indtryk får man af byen, når man kommer kørende ad Åstvej fra Billund, hvor smukke gamle huse præsenterer sig bag velpassede forhaver, og udsigtsforholdene over det grønne bakkede landskab flere steder kommer til sin ret. Læs mere om Lindeballe på landsbyens hjemmeside: www.lindeballe.dk

Om naturen, der omgiver Lindeballe, siger naturvejleder Steen Hedrup blandt andet: "Udsigten fra Lindeballe domineres af store engområder, men heden er ikke langt væk med sin rigdom af vilde bær, svampe, kronvildt, egekrat og fugtige moser med maleriske spor efter tørvegravning. Fra Lindeballe udgår vandreture til de omgivende naturområder – "en gave af de gode" fra lodsejerne i området, for der venter store naturoplevelser i dette afvekslende naturområde."

En beboer udtaler til avisen: "Nogle af vore venner fra Vandel troede, de var kommet til et fremmed land, fordi her er så flot."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Det første indtryk af Lindeballe får de fleste fra Bredsten Landevej. Det er bestemt ikke et indtryk, der yder landsbyen retfærdighed. Den brede landevej er omgivet af en lukket tankstation og en tidligere købmand. Kører man derimod op ad Åstvej, oplever man en hyggelig landsby med mange udsigter til et kuperet landskab.

Funktioner

Landsbyen rummer kirke, forsamlingshus, vognmandsforretning i den gamle mølle, bed & breakfast i den tidligere skole, et blikkenslagerværksted og flere mindre virksomheder. Der er en legeplads ved kirken.

Landsbyens huse

Kirken er opført omkring 1200. Tårnet er tilbygget i 1924 som tak for, at sognet kom gennem første verdenskrig uden mén.

Enkelte huse langs Åstvej er fra starten af 1900-tallet, men størstedelen af husene er parcelhuse fra flere generationer. Særligt bemærkelsesværdig er skolen, der er opført i 1920 i nyklassicistisk stil. Bygningen er meget velbevaret. På Baldersvej er der opført 3 ret nye ottekantede huse. De 2 af dem er træhuse, og det sidste er et såkaldt passivhus.

Landsbyens miljø

Kun få af husene ligger i gadelinje. Det er derfor især træer og beplantninger, der skaber gadebilledet. Dette gælder ikke mindst på den lille grusvejsdel af Åstvej. En ny parcelhusudstyknings – Lindemarken – ligger adskilt fra landsbyen, og der er indtil videre kun opført 2 boliger.

I den nordlige ende af landsbyen, ved Bredsten

Landevej, ligger enkelte gårde, der ikke opfattes som en del af landsbyen. Her ligger også en gammel købmandsforretning og en nedlagt tankstation med tomme og triste forarealer.

Landsbyen i landskabet

Der er mange fine udsigter til landskabet, herunder især et engområde syd for Lindeballe. Der er ligeledes et fint kig fra Åstvej hen over engområdet til kirken, Lindeballegård. Lindeballegård ligger smukt, med store karaktergivende træer omkring. Der er lavet en vandrerrute under projekt "spor i landskabet". Ruten fører bl.a. forbi kirken, en gammel teglovn vest for kirken og en kunstig sø syd for landsbyen.

Landsbyens muligheder

Der kan ske en afrundning af landsbyen med enkelte nye huse. Nærheden til en meget smuk natur, især mod syd, og det aktive lokalsamfund er landsbyens største styrker.

Vigtigt at forbedre

Arealerne omkring landevejen gennem landsbyen er præget af nedlagte funktioner.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Lindeballe set fra syd med kirken i baggrunden

Den tidligere skole

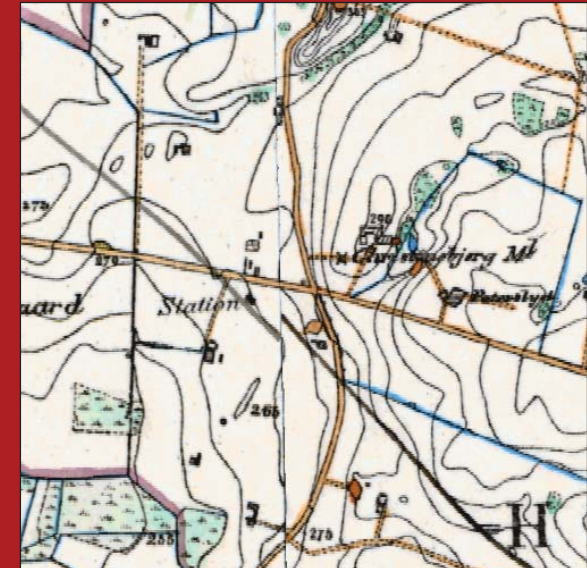

Landevejen gennem Lindeballe

Eksisterende forhold

MØLVANG

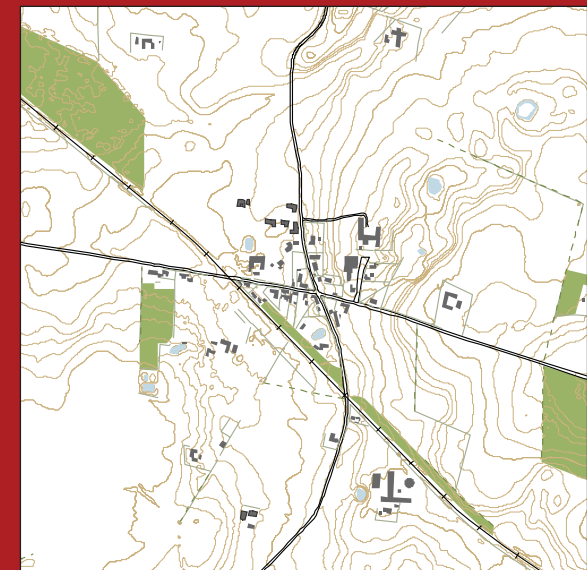

Oprindelig en lille stationsby, der i slutningen af 1800-tallet blev etableret på en bar mark to km vest for Jelling, hvor et gammelt hærvejsspor krydser landevejen mellem Jelling og Gadbjerg. Landsbyen har både haft brugsforening, smedje, kro, mejeri, forskole, forsamlingshus og stationsbygning. Kun forsamlingshuset har bevaret sin funktion.

Naturen omkring Mølvang kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Mølvang ligger på den jyske højderyg, ikke langt fra Tinnets krat, hvor Danmarks længste å, Gudenåen og Danmarks vandrigeste å, Skjern Å begge har deres udspring. En del naturområder her er i privat eje, men alligevel tilgængelige for offentligheden. Jorden er sandet og ikke så frugtbar som jorden længere østpå, så her er på én gang masser af liv og fredeligt med store søer og egekrat, hvor store rovfugle som fiskeørn og musvåge kan opleves."

En beboer, der oprindelig kommer fra Irak, udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "For mig er styrken ved at bo her, at folk kender hinanden, at man er flinke til at hjælpe, og så kan man altid lige låne det værktøj, man mangler...."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Mølvang er et eksempel på en lille stationsby, der ikke har udviklet sig meget. Den rummede oprindeligt en række funktioner med tilknytning til landbruget. Bebyggelsen er opstået omkring en lille station og en mølle i et trafikalt knudepunkt med vejkryds og jernbane, der blev anlagt i 1894.

Bygningerne

Møllen er nedrevet og erstattet af en nyere bygning til salg af foderstoffer. Stationen og dens omgivelser er derimod ret velbevarede. Ud over møllen og stationen har landsbyen på et tidspunkt rummet mejeri, kro, brugsforening, forsamlingshus og skole. Generelt for Mølvang er, at husene er bygget i 1 etage med udnyttet tagetage under sadeltag. Derfor skiller en ny bygning i 2 etager med fladt tag sig meget ud i landsbybilledet.

De fleste af bygningerne eksisterer fortsat, men kun forsamlingshuset er i brug i sin oprindelige funktion. Enkelte bygninger er dårligt vedligeholdte og skæmmer helheden. Det drejer sig om ejendommene Mølvangvej 81 og Gl. Viborgvej 26. Mod nord er der udstykket 9 grunde, hvoraf de 6 er bebygget. Husenes arkitektur er meget forskelligartet og er generelt helt fremmed for landsbymiljøet. De samme gælder de to nye huse, der er opført på Mølvangvej.

Også den ældre bebyggelse er ret forskelligartet, og det er derfor især beplantningerne, der binder byen sammen. Der er generelt mange store træer, og ved skole er der en fin række af stynede kastanjer.

Landsbyens miljø

Fra Jelling ankommer man over en lille bakke, som

sammen med de store træer på højre side af vejen giver en god markering af ankomsten. Husenes placering tæt ud til vejen og de manglende fortove er med til at give et karakteristisk landsbybillede.

Mølvang koncentrerer sig omkring den gennemgående landevej, Mølvangvej. Her ligger den oprindelige bebyggelse, der er opstået efter stationens anlæggelse. Nord for Mølvangvej er udstykket 9 nye grunde, der hverken i bebyggelse eller karakter opfattes som i sammenhæng med resten af landsbyen.

Vigtigt at bevare

Forsamlingshuset, skolen, stationen og disse bygningers omgivelser med beplantninger.

Vigtigt at forbedre

De dårligt vedligeholdte huse og uryddelige grunde. Sammenhængen med den nye udstykning kan forbedres ved beplantning.

Landsbyens muligheder

Der er ikke behov for at udbygge yderligere. Derimod kan den eksisterende bygningsmasse opgraderes og udnyttes bedre.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Hjørnebygning Mølvangvej 73a.

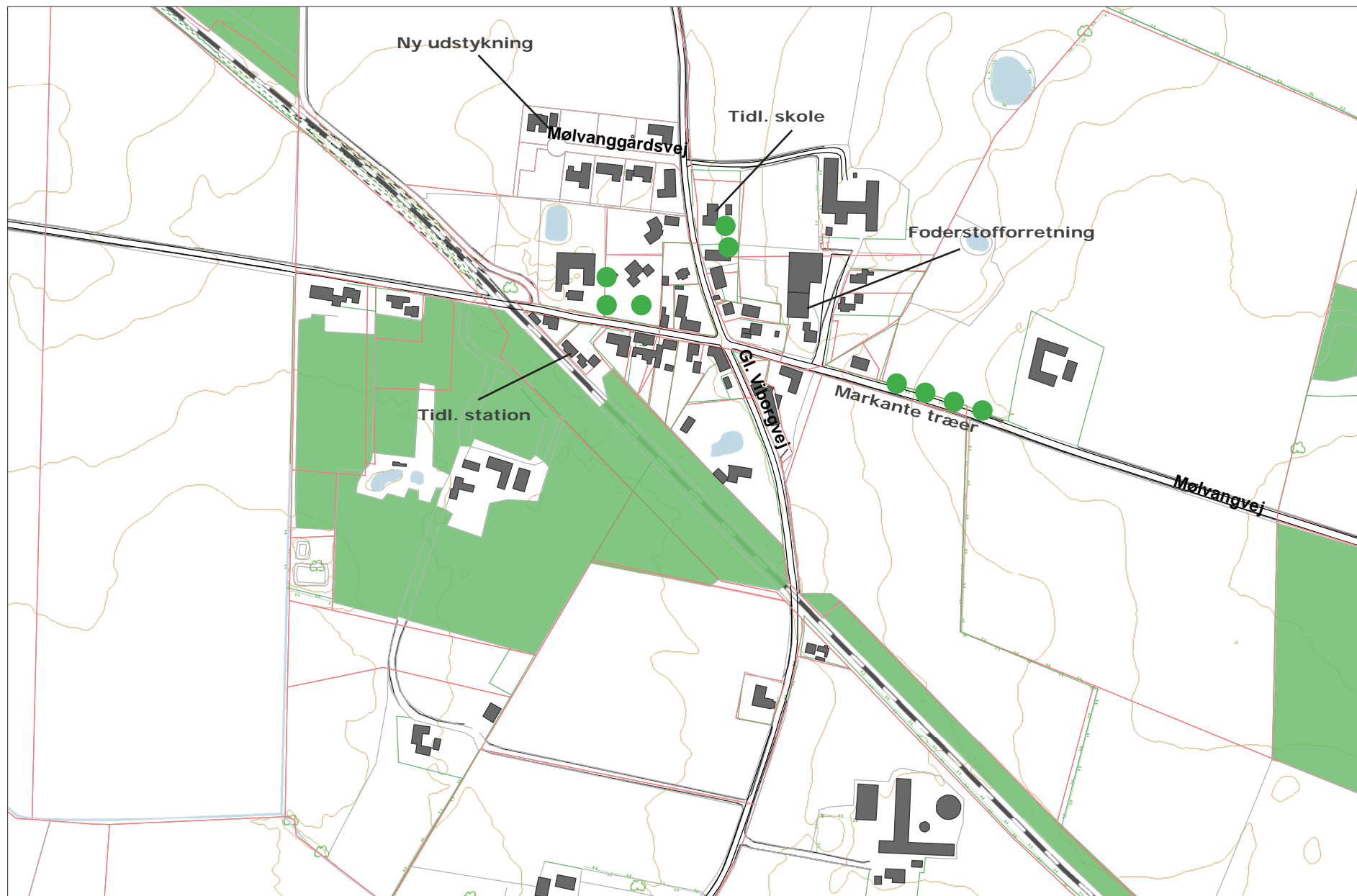

Mølvangvej set mod vest.

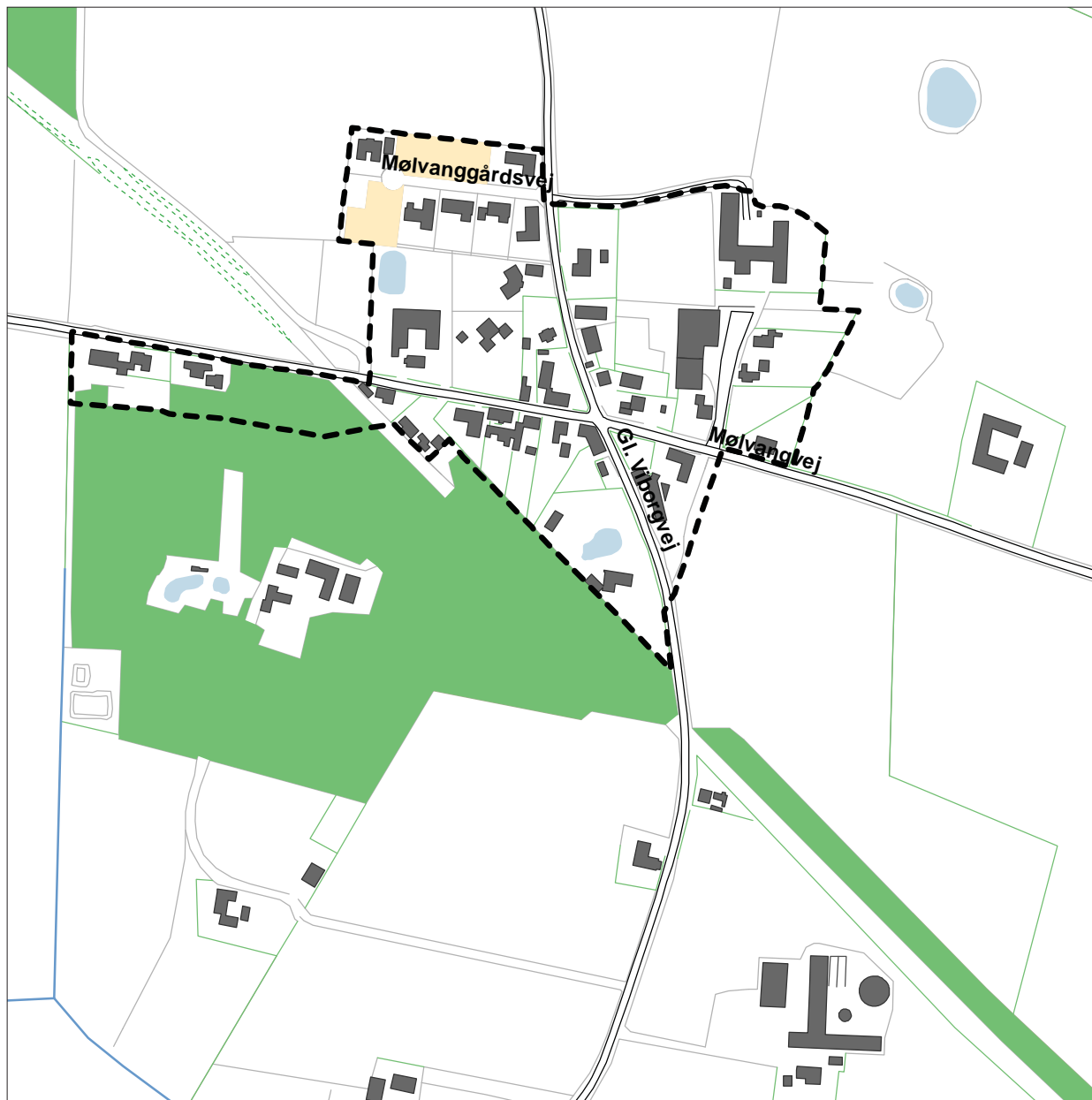

Den tidligere station.

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Mølvang

99.L.4 Mølvang

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø. Bebyggelse skal opføres med 45 graders tag og med en facadehøjde på min. 3 m.

Miljøforhold

Byggeri skal ske med særlige forholdsregler for grundvandsbeskyttelsen.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

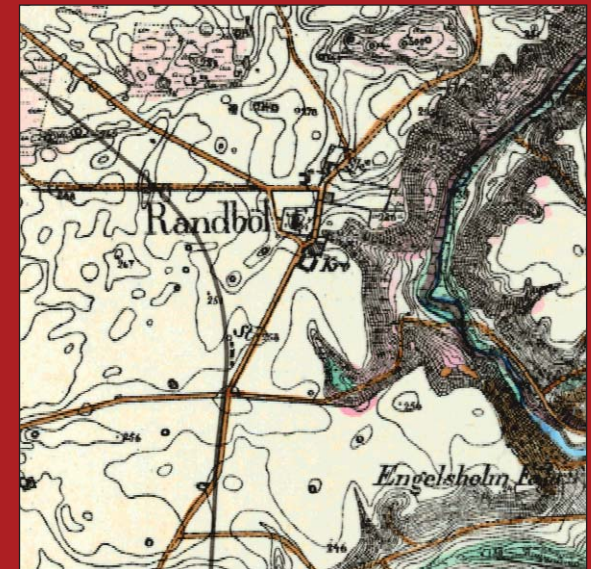
Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

RANDBØL

© ABC Luftfoto

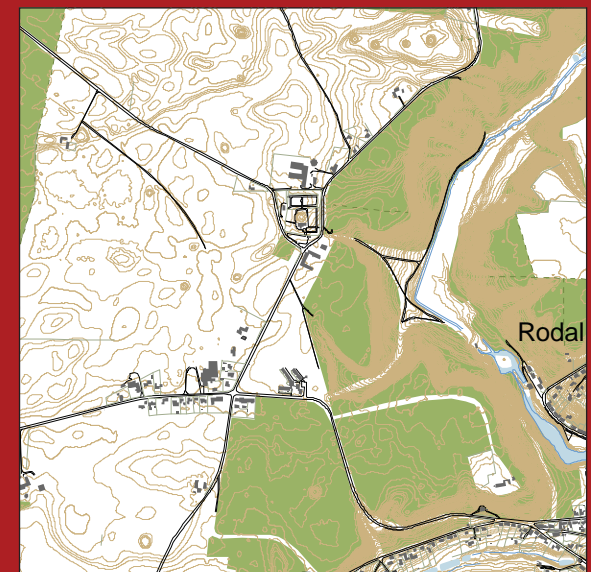
1869

En lille stationsby fra begyndelsen af det 20. århundrede, som på én gang har bevaret sin historiske struktur og et aktivt landsbyliv. På grund af sin unikke atmosfære er Randbøl udnævnt til kulturmiljø. Flere af landsbyens historiske bygninger bliver i dag med stor succes brugt til nye formål, og hele området er rigt på historie. Historier om dengang Randbøl Hede var "kartoffeltyskernes land", dengang røvere huserede på den uvejsomme og øde hede, eller dengang bønderne drev deres kvæg her forbi ad "Vorbasse Studevej".

Naturvejleder Steen Hedrup om naturen i og omkring Randbøl: "Det er randmorænerne fra de seneste istider, der har givet Randbøl sit navn. "Bøl" betyder bakke, og frodige bakker er der masser af i Vejle Ådal. Mod nord begynder derimod den flade, sandede jyske hede. Et område, der også er rigt på store og meget forskellige naturoplevelser."

En tilflytter fra København siger til Vejle Amts Folkeblad: "Hvert år holder vi en hyggelig vandværksfest, selvom her ikke er noget vandværk. En gang om ugen går alle, der har lyst, også en tur sammen."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Randbøl er en meget lille stationsby opstået i forbindelse med anlæggelsen af Vandelbanen i 1893. Bebyggelsen er opstået syd for stationen, langs Rygbjergvej.

Stationsbygningen er bevaret og fungerer i dag som spejderhus. Kirken ligger, sammen med to gårde og et par huse, nogle hundrede meter nord for stationsbyen. Lidt øst for stationsbyen ligger Randbølparken, en bebyggelse af 1-plans rækkehuse fra omkring 1980 med en skovbørnehave indrettet i nogle af rækkehusene. Et savværk ligger midt i byen og er med til at give liv. Miljøet er et godt eksempel på, hvordan bygninger kan overgå til andre funktioner og samtidig beholde den historiske fortælleverdi.

Bygningerne

I forhold til stationsbyens beskedne størrelse er der usædvanligt mange velbevarede og kulturhistorisk værdifulde bygninger. Det drejer sig om station, præstegård, mejeri og gæstgivergård. Randbøl er udpeget som kulturmiljø.

Stationsbygningen har på et tidspunkt været kommunekontor og bruges nu som spejderhus. Præstegården er opført 1910-20 og er fortsat præstebolig. Mejeriet med bestyrerbolig (opført 1928) er indrettet til "bibelcenter". Gæstgiveriet (opført omkr. 1900) er indrettet til refugium i tilknytning til bibelcentret. Herudover består Randbøl af enkelte huse, der ligger koncentreret langs Rygbjergvej.

Landsbyens miljø

De smalle veje uden fortove er med til at give et intimt miljø, og mod vest er der en fin udsigt langs Rygbjergvej, der har vejtræer på nordsiden.

Landsbyens muligheder

Der er igennem 1900-tallet bygget enkelte nye boliger i Randbøl. Husene er tilføjet i husrækkerne langs Hærvejen og Rygbjergvej og føjer sig fint ind i landsbybilledet. Randbølparken ligger afskåret fra byen af et åbent, grønt område og opfattes derfor ikke som en del af byen. Der er ikke synlige muligheder for udbygning af Randbøl. Det åbne område ved Randbøls vejkryds bør friholdes for byggeri, så udsigten til landskabet og Randbøl Kirke fastholdes.

Vigtigt at bevare

Bebyggelsesstrukturen langs Rygbjergvej kendetegnes ved, at bygningerne ligger relativt tæt ud mod gaden. I byen findes flere karakteristiske bygninger, som det er vigtigt at bevare og vedligeholde på en måde, så den oprindelige byggeskik bevares; Randbøl Mejeri, Randbøl Station, præstegården, det gamle gæstgiveri, samt de enkelte huse der er bygget i Bedre Byggeskik.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Udsigt mod vest langs Rygbjergvej

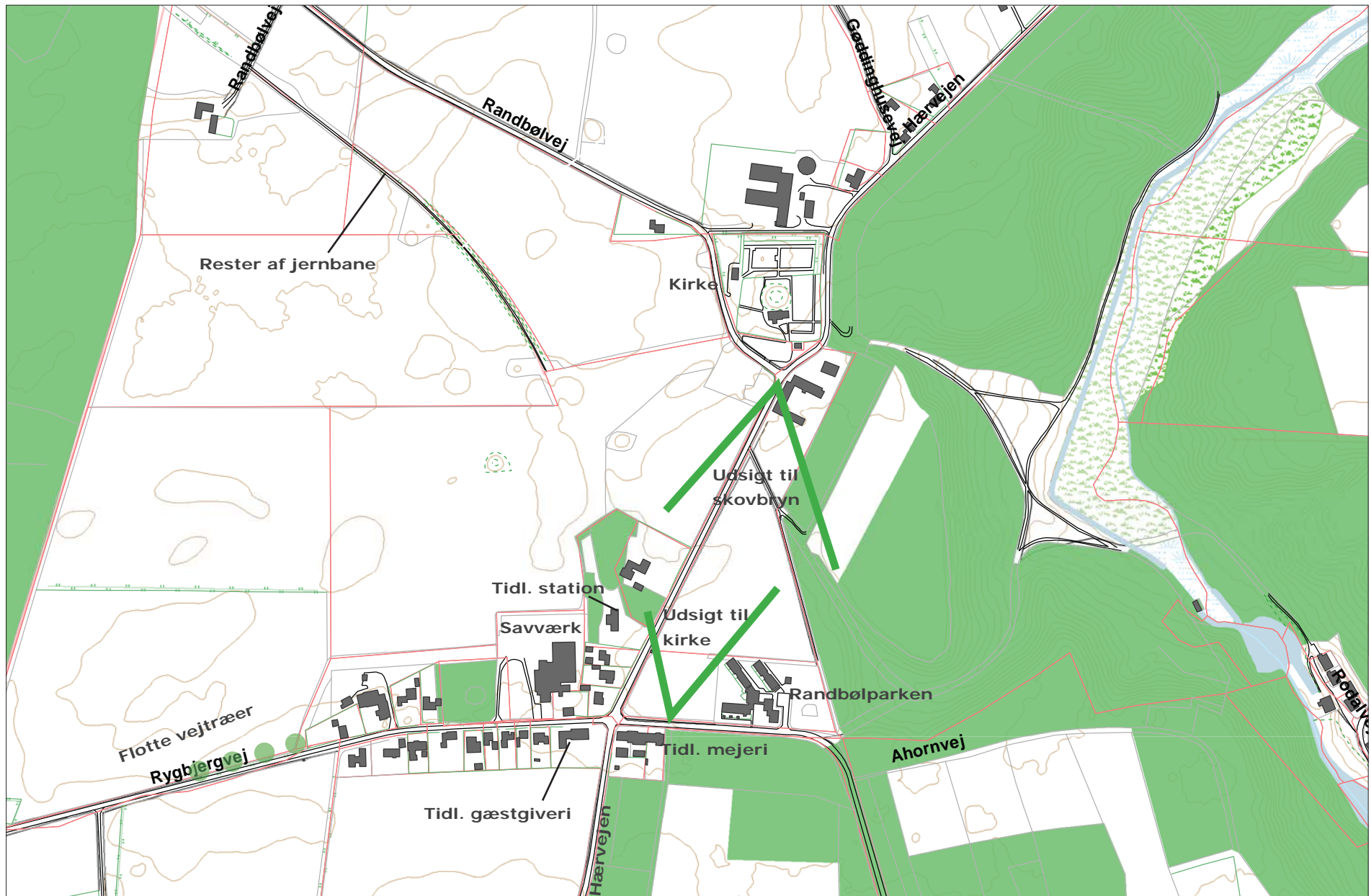

Mejeriet med bestyrerbolig

Den tidligere station

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Randbøl

99.L. 17 Randbøl

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

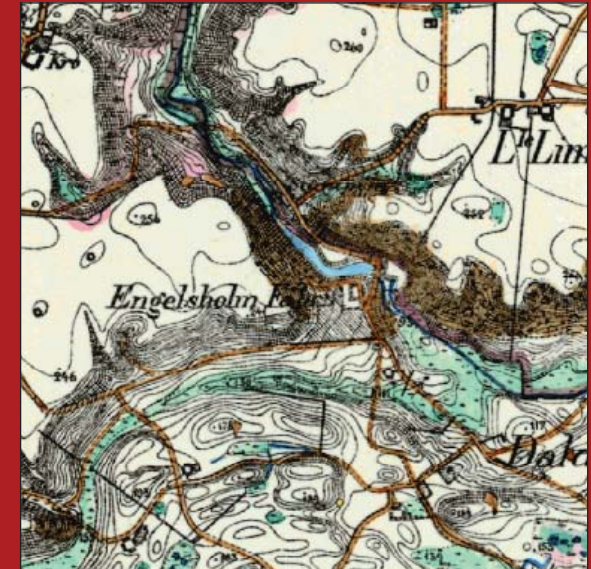
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Notat

Præstegården, Mejeriet, Stationsbygningen og Gæstgiveret (matr. nr. 1g, 1n og 5q Daldover by, Randbøl og matr. Nr. 4e og 7 Randbøl by, Randbøl) må ikke erstattes af ny bebyggelse, men må gerne indrettes til nye formål.

RANDBØLDAL

1869

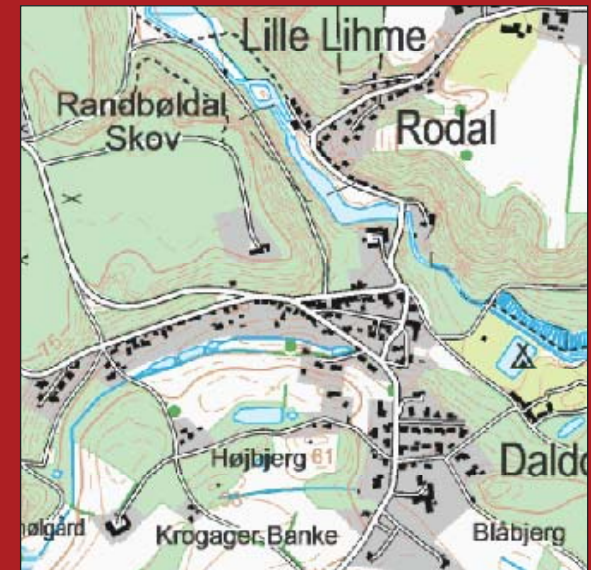
Tre små bebyggelser voksede i 1700- og 1800-tallet sammen til en landsby i den frodige Vejle Ådal. Dengang tjente en stor del af indbyggerne til livets ophold på Engelsholm Papirmølle. I dag er landsbyen både boligby for pendlere og lidt af et turistmekka med kroen, markederne, campingpladsen og friluftsbadet.

Naturvejleder Steen Hedrup om naturen i og omkring Randbøldal: "Det er randmorænerne fra de seneste istider, der har givet Randbøldal sit navn. "Bøl" betyder bakke, og frodige bakker og dale er netop kendetegnende for Vejle Ådal. Mod nord begynder den flade, sandede jyske hede. Et område, der også er rigt på store, alsidige, men meget anderledes naturoplevelser."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Der er en dejlig natur, og her er meget fredeligt. Der er ikke så mange biler, som drøner forbi"

I en mail til kommunen skriver en beboer, at natur og fællesskab gør det attraktivt at bo i Randbøldal: "... hertil kommer ikke mindst den aktive borgerforening og de fælles arrangementer og tiltag, f.eks. afholdelse af historisk marked (museet) og Valdemarsmarked..."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Det vi til daglig opfatter som Randbøldal består i virkeligheden af 3 mindre bebyggelser, Rodal, Randbøldal og Daldover. Byen er opstået omkring Engelsholm Papirmølle, der blev etableret tilbage i 1733 som den første vandkraftbaserede industri i Danmark. Fabrikken blev efter en brand i 1846 genopført som en klædefabrik. Fabrikken blev nedlagt i 1973, og selve fabriksanlægget er nedrevet. Men der er mange andre spor fra industrien, herunder Det Hvide Palæ, pakhuslængen og turbinehuset med tilhørende kanal.

Bebyggelsen øst for åen kaldes Rodal og hører til Nørup Sogn, mens bebyggelsen vest for åen, Randbøldal og Daldover, hører til Randbøl sogn. Oprindeligt delte sognegrænsen langs åen bysamfundet i to: Arbejderboliger mod nord i Rodal og de finere funktionærboliger mod syd i Randbøldal. Syd for funktionærboligerne i Randbøldal er sidst i 1900-tallet kommet nye udstykninger til.

Landsbyens funktioner

Randbøldal Kro ligger midt i byen og fungerer stadig som kro. Øst for kroen ligger Randbøldal Camping med friluftsbad. Den tidligere magasinbygning til papirmøllen er indrettet til museum, og på arealerne omkring det, er der indrettet et vandesperimentarium.

Bygningerne

Husene fremstår med en meget varierende vedligeholdelsestilstand. Enkelte har karakter af ruiner. Men der findes også meget velholdte og velbevarede huse, især på Rodalsvej. Arkitektonisk er der ikke mange fællestræk ved bygningerne, men placeringen er gennemgående helt ud mod vejen. Det har givetvis været nødvendigt på grund af terrænforholdene.

En del af Randbøldal er udpeget til kulturmiljø. Kulturmiljøet strækker sig over den del af bysamfundet, der udviklede sig omkring fabriksmiljøet.

Syd for bykernen ligger flere nyere villaveje. En af vejene består af træhuse.

Byen i landskabet

Byen har en, i dansk sammenhæng, unik placering i landskabet. Bebyggelsen på Rodalvej ligger i en dyb skovklædt slugt omkring Vejle Å's øvre løb. Hele bykernen er præget af et meget markant terræn og med skov på alle sider. Således bl.a. gadestrukturen, der i Randbøldal er vifteformet og danner nogle meget spidse parceller med stort terrænspring.

Vigtigt at bevare

Kontakten til skoven og landskabet. Fabriksejerens bolig, "Det Hvide Palæ" er fredet og ligger markant midt i Randbøldal.

Vigtigt at forbedre

Det Hvide Palæ kunne blive mere markant i bybilledet ved regulering af beplantningen omkring bygningen.

Landsbyens muligheder

De mange forskellige byggestile gør, at det vil være muligt at indpasse nyt byggeri. Landsbyen kan give beboerne meget i form af placeringen i landskabet med skov og ådal.

Der er enkelte muligheder for huludfyldning, men det er vigtigt at være opmærksom på, at en huludfyldning ikke kommer til at spærre for udsigten, og dermed kontakten mellem byen og landskabet.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Ahornvej set mod øst

Opstemningen ved fabrikken

"Det Hvide Palæ"

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Randbøldal

99.L.18 Randbøldal

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 2

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

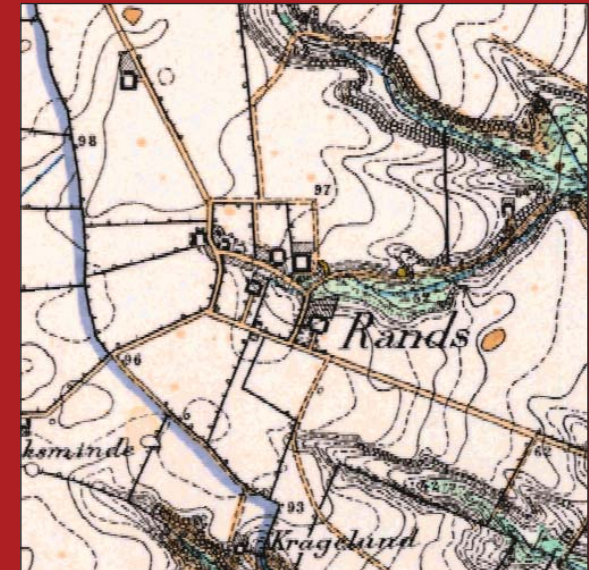
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

RANDS

Landsbyen Rands kendes tilbage fra 1524 og er i dag en idyllisk, forholdsvis uspoleret lille landsby domineret af fem gamle gårde, levende hegn og stolte gamle træer.

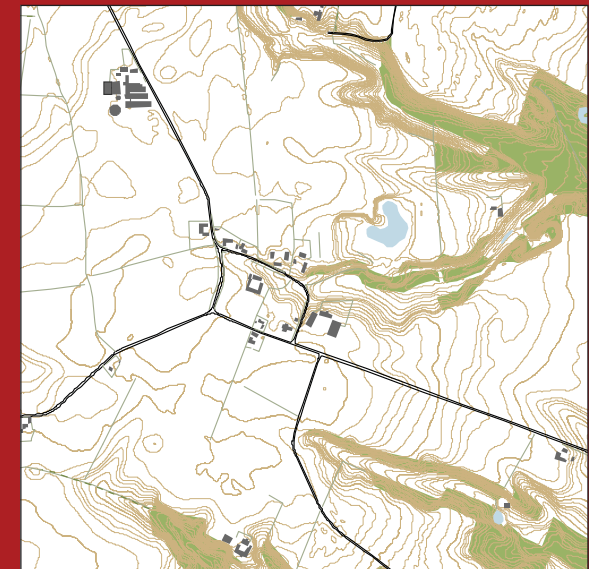
Naturen omkring Rands kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Området omkring Rands Fjord er landskabsfredet på grund af sin unikke geologi, naturhistorie og en række bopladser fra sten- og jernalderen. Rands Fjord blev i 1866 inddæmmet som ferskvandssø, og vandsstanden reguleres i dag via en sluse til Vejle Fjord. Her er tidligere blevet udvundet kiselgur, 400.000 år gamle mikroskopiske skaller fra kiselalger, der danner lag på op til 20 meters tykkelse. I dag er de 20-30 meter dybe grave fulde af vand.

De fugtige enge her ved Rands Fjord vrirler med kildevæld og frodig natur. På markerne omkring fjorden kan man om vinteren opleve store flokke af sangsvaner".

En familiefar, der har boet 17 år i Rands, siger til Vejle Amts Folkeblad: "Vi bor rigtig tæt ved Rands Fjord, lige ved skoven og med kun tre en halv kilometer ned til badestranden i Hvidbjerg. Der er så to en halv kilometer til skolen ...(...)...Jeg tror ikke, det fås meget bedre."

En borger skriver til kommunen: "Rands har det, som mange byboere savner; Næmlig freden og roen".

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Rands er en meget lille landsby, men er medtaget i denne temaplan, fordi den er afgrænset i den gældende kommuneplan.

Rands kendes tilbage fra 1524. I forbindelse med udskiftningen blev de fleste gårde liggende i landsbyen. I dag er der 5 gårde tilbage, og da der kun er opført få huse, er det stadig gårdene, der tegner billedet af Rands. Også vejstrukturen er intakt.

Bygningerne

Bygningerne er af meget forskellig alder og byggestil. De er generelt velholdte, nogle af dem lidt ufølsomt sat i stand. Nebbegårdsvej 122, matr. nr. 3a er som samlet anlæg meget bevaringsværdig med stråtækte længer. Et parcelhus med 30 graders valmet tag falder uden for helheden.

Landsbyens miljø

Den smalle grusvej, Randsbuen, med dens levende hegn, udgør et fint miljø. Der er også en del store karaktergivende træer. Herunder en stor blodbøg og en allé af kastanjetræer på matr. nr. 3a der går igennem fra Nebbegårdsvej til Randsbuen. Foran Randsgård, Nebbegårdsvej 118, er der for nylig plantet kastanjer.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger højt og har god kontakt til landskabet.

Nebbegårdsvej 122

Levende hegn på Randsbuen

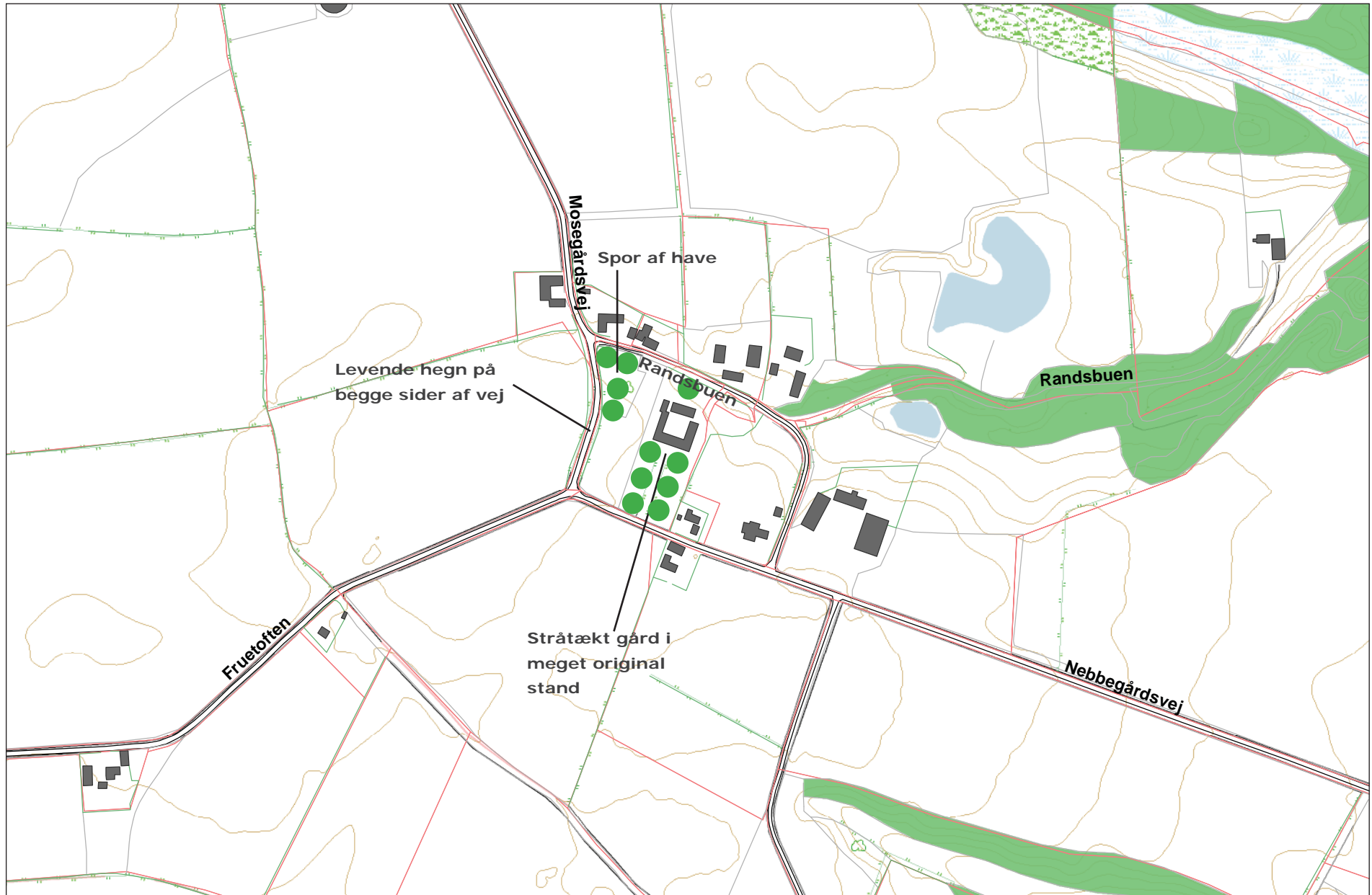

Kastanjeallé til Nebbegårdsvej 122

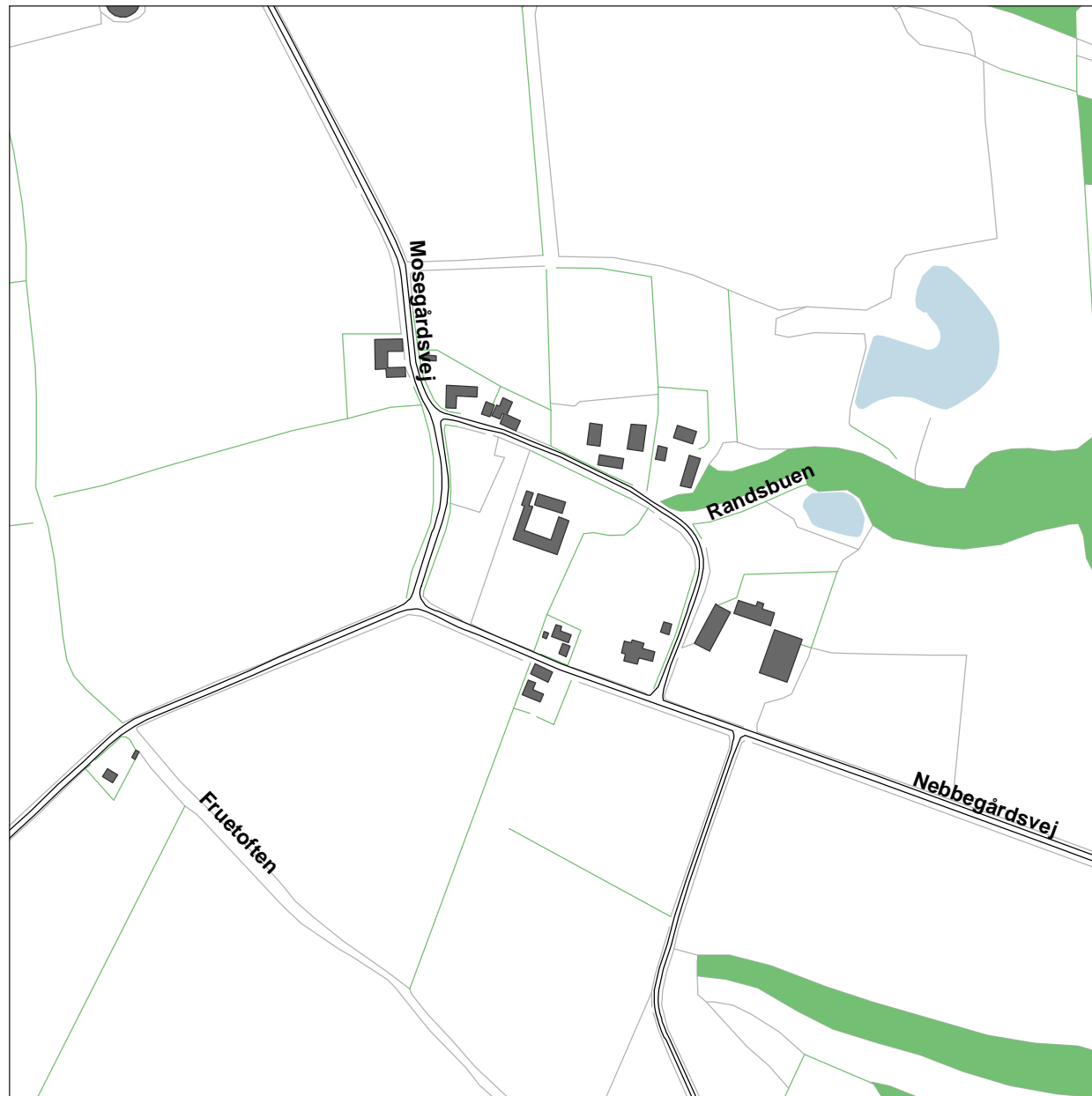

Randsbuen set mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Rammen for Rands ophæves

RAVNING

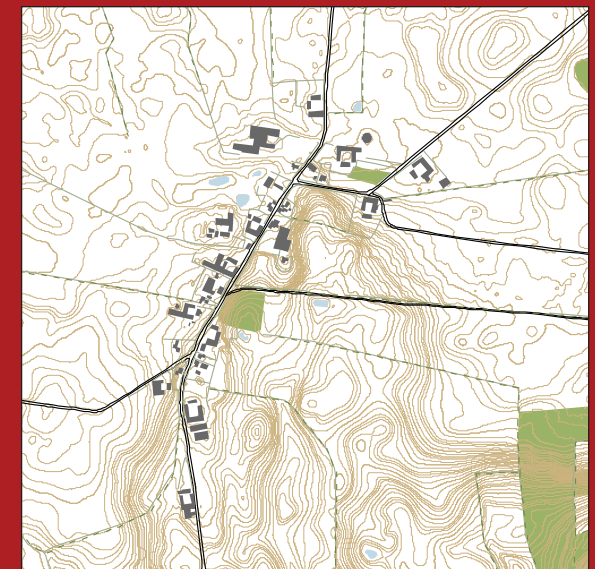
1869

Der har boet mennesker i Ravning i mindst 650 år. Adskillige gravhøje, spor efter et voldanlæg fra jernalderen og Ravningbroen, der betegnes som et mesterværk inden for vikingetidens ingeniørkunst, tyder på, at byen kan have haft stor betydning for 1.000 år siden. Danmarks konge Harald Blåtand skal efter sigende have bygget Ravningbroen, der hvilede på 1120 egestammer fra ådalsskrænterne. Den nuværende bro er en rekonstruktion.

Naturen omkring Ravning kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige på kanten af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb."

En beboer udtaler til avisen: "...jeg bor i den gamle telefoncentral (...) Hos naboen er der stadig et gammelt køkken i kælderen med elevator op til spisestuen. Sådan noget skal bevares."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Ravningvej set mod nord

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Ravning er en stjerneudskiftet landsby bestående af store gårde med huse indimellem. Det er karakteristisk for landsbyen, at den ligger langs en vej, der går ret stejlt nedad mod Vejle Ådal. Som følge af den valgte udskiftningsform og den ringe udflytning er en stor del af bebyggelsen bevaret inde i landsbyen. De store gårde er bevaret og ligger ligesom husene tæt ud til vejen for de flestes vedkommende.

Bygningerne

Gårdene ligger på de samme steder, som de har gjort

siden 1688, hvor det første kort over landsbyen er lavet, men bygningerne er opført i perioden ca. 1850-1920.

Gårdene er alle i østjysk byggeskik. Det vil sige, de er opført i røde sten og med mange detaljer i murværket, rundbuede vinduespartier i gavlene og kviste over portene. Udbygningerne har desuden tremler og høje sokler af kampesten. Flere bygninger har skifertage med særlige takker i tagrygningen. Staldvinduer er malet røde og træværk enten rødt eller grønt. Detaljeringer som gesimser er malet hvide.

Ud over gårdene findes der en del huse. Nogle af

Ravningvej 55

dem har rummet smedje, skole og brugsforening, mens andre er opført som boliger.

Landsbyens miljø

Langs Ravningvej ligger landsbyens huse og gårde tæt ud til vejen og skaber en tæt atmosfære.

Størstedelen af landsbyens bygninger er i rimelig god stand. Men der er dog flere udlænger, der er præget af forfald. Den gamle brugsforening trænger til en kærlig hånd, mens den gamle smedje er stærkt ombygget og forfalden.

Landsbyens opståen/udgangspunkt er stadig tydelig i landsbybilledet. Der er ikke blevet ændret meget i landsbyens struktur. Landsbyen fremstår meget autentisk og harmonisk.

Størstedelen af bebyggelsen ligger på den vestlige side af Ravningvej, hvilket åbner op for mange kig ud over det kuperede landskab øst for Ravning. Ravning er udpeget som kulturmiljø, sammen med det omkringliggende oprindelige ejerlav.

Landsbyen i landskabet

Ravning ligger på kanten af Vejle Ådal, og øst for landsbyen er et meget kuperet terræn, der falder

dramatisk ned mod ådalen. Her tegner de levende hegn fra stjerneudskiftningen landskabets kurver.

Vigtigt at bevare

Langs bygaden oplever man både den langstrakte landsby og den flotte udsigt ud over ådalen.

Udsigten er en meget vigtig faktor for oplevelsen af landsbyen. Det vil derfor ødelægge landsbyens flotte kontakt til naturen, hvis der blev udstykket på den østlige side af Ravningsvej. I krydset mellem Ravningsvej og Bredstenlundvej er der for nogle år siden udstykket 2 grunde. Det er vigtigt for kontakten mellem landsbyen og landskabet, at en ny bebyggelse på disse grunde indpasses i det meget dramatiske landskab på dette sted.

Det klassiske danske autoværn/hegn bestående af hvide granitstolper og rødmaledede metalrør langs hovedgaden er karakteristisk og afgrænser landsbyen smukt mod Vejle Ådal. Det anbefales, at hegnet renoveres i oprindelig stil.

Landsbyens mange gårde er vigtige at bevare, da de skaber den meget fine landsbystemning. Landsbyen er meget sårbar over for det forfald der sker for gårdene og især udlængerne, der ikke længere er i brug. Hvis disse nedrives forringes landsbyens kulturmiljø væsentligt.

Hvis gårdlænger er i så dårlig stand, at de skal fjernes, er det vigtigt, at de bliver erstattet af nye bygninger i samme proportioner og på samme placering på grunden, for at bevare Ravnings gadebillede.

Vigtigt at forbedre

Flere bygninger står tomme og forfalder. Den gamle gård, Ravningsvej 67, står tilbage i en meget dårlig stand efter at være blevet hårdt ramt under december-orkanen i 1999. Der er nu kun stuehuset tilbage af den oprindelige 4-længede

Et af de mange eksempler på den østjyske byggeskik i Ravningsvej

gård. Det kunne evt. rives ned og give mulighed for nybyggeri. Det er vigtigt, at nye byggerier indpasser sig efter de bebyggelseslinjer, som skabes af de eksisterende bygninger.

De gamle udlænger, der er i forfald, kunne evt. udnyttes og ombygges til erhverv eller beboelse. Det ville være oplagt at sætte udlængerne i stand for at bevare landsbybilledet i Ravningsvej. Hvis bygningerne, der ligger ud til Ravningsvej, fjernes, vil landsbyens sammenhæng blive ændret markant, hvilket ikke er ønskeligt.

Ravningsvej 51 fik i 2000 Egtved Kommunes Bygningsbevaringspris for istandsættelse. Siden er stuehuset blevet ombygget.

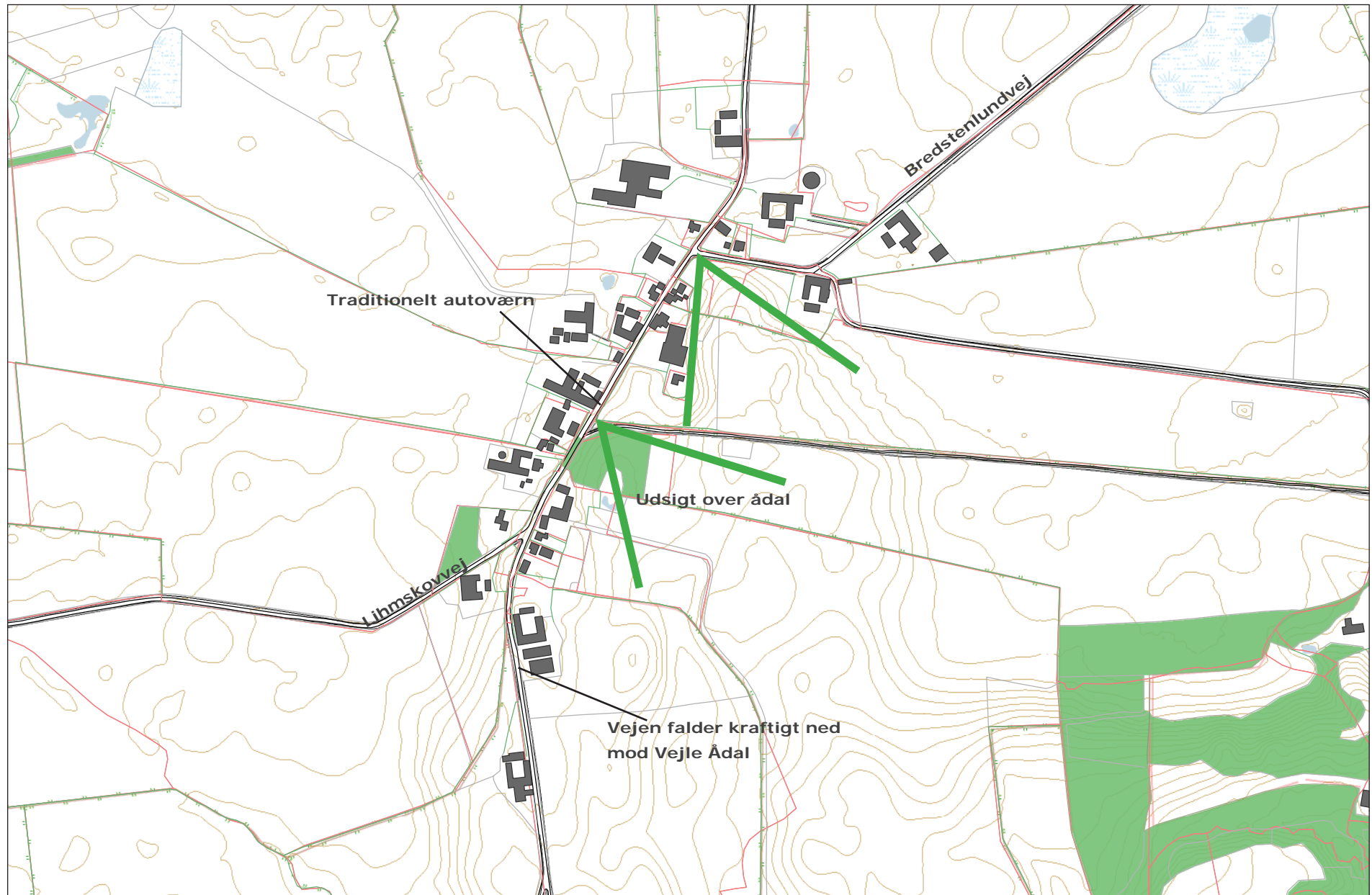
Det anbefales, at der udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Ravning

99.L.20 Ravning

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition (østjysk byggeskik) og falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Eksisterende stuehuse og driftsbygninger, som ikke længere er i brug, kan indrettes til nye boliger eller erhverv, som kan indpasses i bygningerne og landsbymiljøet.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Notat

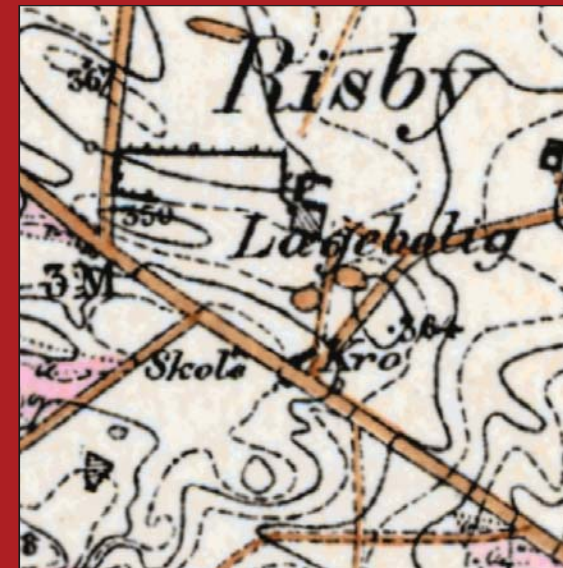
Der bør udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

Signaturforklaring

Areal der ikke må udstykkes

RIIS

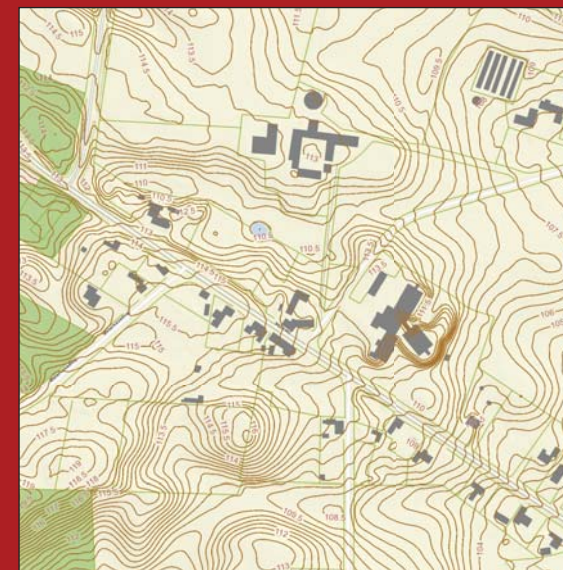
1886

Landsbyen Riis blev Danmarksberømt, da vejdirektoratet i 2004 omdøbte byen til Ris. Det lille bysamfund gjorde så højlydt oprør, at skiltene måtte ændres igen – til Riis med to i'er. Ligesom i Riisgaard, som byen er opkaldt efter. Byen har i det hele taget mange grunde til at værne om sin historie. Blandt andet de 17 fredede gravhøje og 95 overpløjede men markerede gravhøje, levn fra stenalderboplader og spor efter hærvejen, der findes i området.

Naturen omkring Riis kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

"Eng og skov. Fugtige moser med maleriske spor efter forrige århundredes tørvegravninger. Området omkring Riis er forholdsvis tyndt befolket og rigt på alsidige naturoplevelser. I skovene omkring Riis kan man blandt andet møde Danmarks største landpattedyr, kronhjorten, og finde mange spiselige rørhatte."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Historisk udvikling

Landsbyen er opkaldt efter en stor gård, Riisgaard, og navnet kan føres over 200 år tilbage.

Derfor gav det også anledning til voldsomme protester, da Vejdirektoratet for nogle år siden omdøbte den til Ris, med henvisning til, at det er sådan, man på nudansk staver til ris.

Som det fremgår af det gamle kort på omstående side er det ikke første gang, offentlige myndigheder har forøgt at pådutte landsbyen et andet navn.

Landsbyens huse

Der har tidligere været skole, kro og læge i landsbyen. I dag er disse funktioner lukket, men i stedet er der kommet en plejehjem - og lidt uden for landsbyen en stor campingplads.

Lokalsamfundet er således fortsat levende og på landkortet.

Bygningsmæssigt er det især den tidligere kro på hjørnet af Vejlevej og Riisvej der påkalder sig opmærksomhed. Det er en fin klassicistisk bygning med en stor frontespice. Hovedbygningen ligger diaonalt på grunden, mens rejseladen ligger parallelt med Vejlevej.

Over for kroen ligger 3 huse i gadelinje. Huse der tidligere har rummet butikker eller andre servicefunktioner.

Landsbyens muligheder

Der skønnes ikke at være grundlag for udbygning af landsbyen.

Vigtigt at bevare

Den tidligere kro med rejseladen.

Vejlevej set mod syd

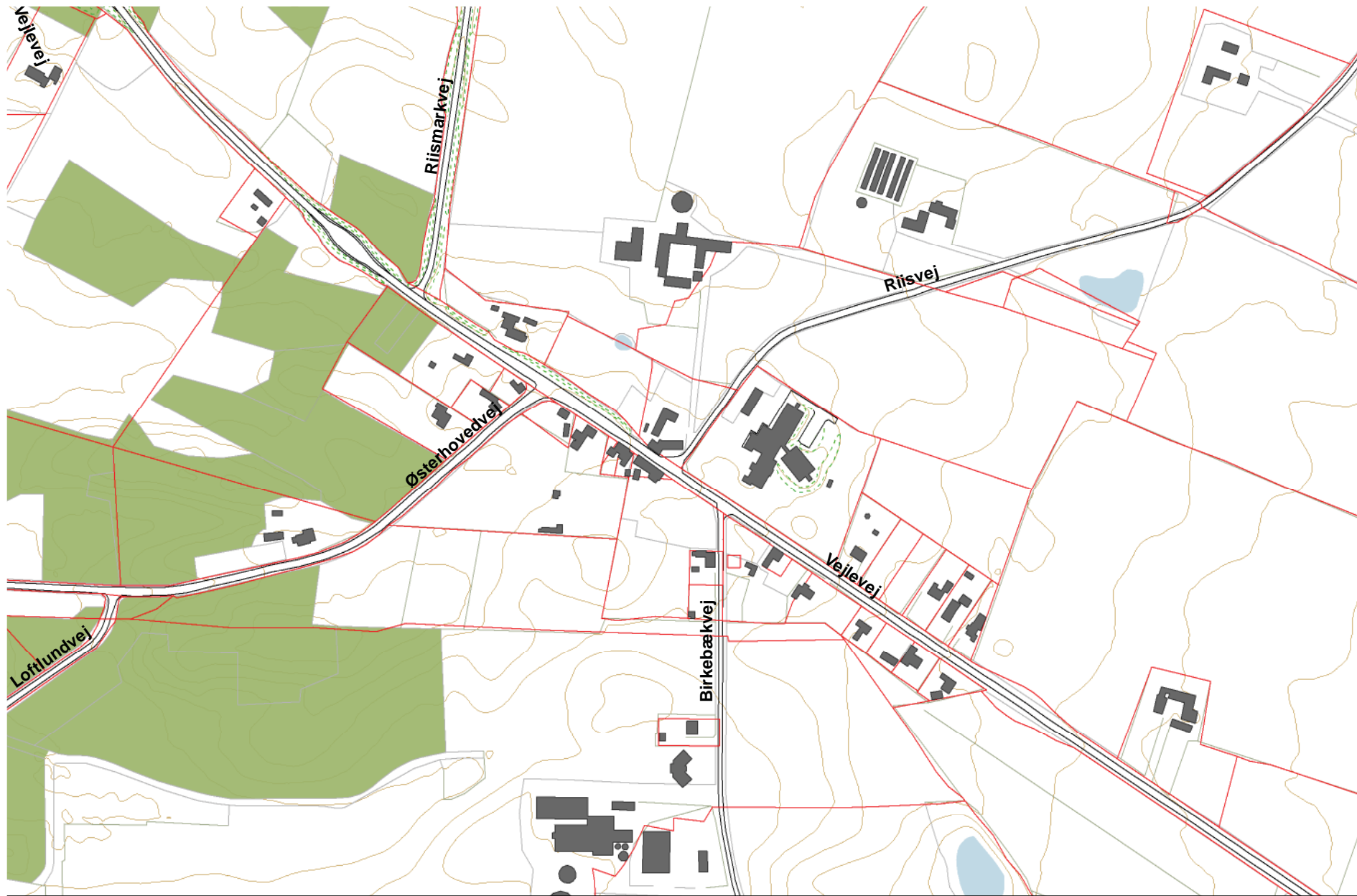

Plejehjemmet

Den tidligere kro

Eksisterende forhold

RINGIVE

1869

Nøjsomhed har fra historisk tid været en dyd overalt i det sandede hedeland vest for den jyske højderyg. Og landsbyen Ringive, der reelt kun består af en bevaringsværdig kirke og en bevaringsværdig præstegård, er et glimrende eksempel på egnens snusfornuftige, upyntede kulturværdier. Den tidligere skole, der stammer fra slutningen af 1800-tallet, er ligeledes velbevaret med lærerbolig i den ene ende og skolestue i den anden.

Ringive præstegård dannede i sin tid præcedens for jordskatterne i hele Vestjylland, da jordprøver herfra blev takseret til at være otte gange ringere end landets bedste jord ved Karlslunde på Sjælland.

Naturen omkring Ringive kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Danmarks prærie, hedelandet, er tyndt befolket og rigt på naturoplevelser. Det gælder både på de karakteristiske flade lyngarealer, i plantagerne fra efter 1864 og de magre engjorder, der alle byder på gode muligheder for at møde kronvildt eller finde bær og svampe. Området omkring Ringive tiltrækker hvert efterår mange svampesamlere."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Ringive Præstegård

Præstegården set fra Ringivevej

Redegørelse

Ringive kan ikke kaldes en landsby, men er medtaget her, fordi den rummer sognets kirke og præstegård, og er udpeget som kulturmiljø. Den kendes tilbage fra 1330 og består af 2 gårde, Ringive præstegård og Ringivegård, kirken, den tidligere skole og et par enkelte nyere huse.

Miljøet er meget bevaringsværdigt, og der bør ikke opføres ny bebyggelse.

Landsbyen er ikke afgrænset. Dette foreslås fastholdt.

Omme Å

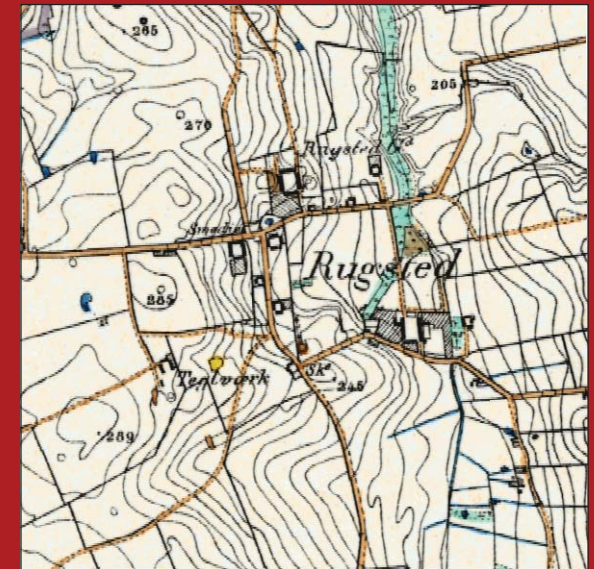

Ringive Kirke

Eksisterende forhold

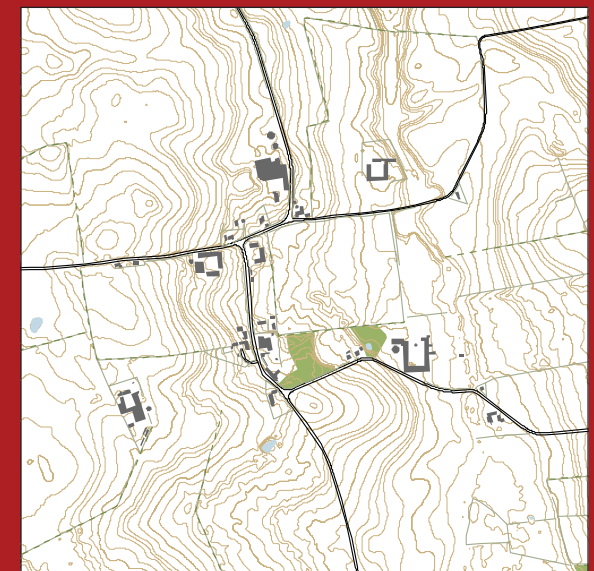
RUGSTED

En pianofabrik og en privat daginstitution er med til at skabe liv i landsbyen Rugsted syd for Vejle Ådal. Levende hegn og vejtræer giver byen, der stammer fra før 1350, karakter, og udsigten over det bakkede landskab er smuk mange steder.

Naturen omkring Rugsted kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Naturen omkring Ammitsbøl, Rugsted og Øster Starup er typisk for Østjylland og den jyske højderyg. Forholdsvis fladt og frugtbart med opdyrkede marker, læhegn, små skove, vandløb, mindre moser og et varieret dyre- og planteliv."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Landsbyen kendes tilbage fra 1350 og bestod før udskiftningen af 8 gårde. I dag er de fleste af gårdene flyttet ud. De byfunktioner, der kom til i 1900-tallet, er siden nedlagt igen.

Landsbyens funktioner

En tidligere brugsforening på Rugstedvej 27 er indrettet til skole for unge med særlige behov. Rugstedvej 23 er en meget speciel bygning, der er bygget til en pianofabrik, som fortsat bruger bygningen. En privat daginstitution på Rugstedvej 15, "Onkel og tantes hus", har til huse i nogle pavilloner.

Bygningerne

Gården på Rugstedvej 28 fremstår original og velholdt. Christiansdal, den store gård øst for landsbyen, fremstår meget velholdt, men med et ikke tilpasset nyt tag. To mindre huse, Firehusevej 12 og 14, ser ud til at høre til Christiansdal og er nyistandsatte.

Der er stor spredning i bygningernes alder og byggestil. Mange huse er stærkt ombygget, så det er svært at se, hvordan de har set ud oprindeligt.

De fleste bygninger er uden særlig detaljering. Med undtagelse af Toftegård og Pianofabrikken er husene velholdte. Toftegård er i meget dårlig vedligeholdelsesstand og virker skæmmende i gadebilledet. Pianofabrikken har en meget karakteristisk symmetrisk gavl mod vejen.

Landsbyens miljø

Bebyggelsen er samlet i 2 klumper, adskilt af et stykke åbent land, der skråner mod øst. Vest for Christiansdal er 2 mindre vandhuller. Den nordlige

del af landsbyen fremstår meget grøn med store træer og levende hegn, mens den sydlige del er mere "stationsbyagtig", med huse der ligger tæt ved vejen. Det er også her, man finder fabrikken og den tidligere brugs.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger lavt i et bakket landskab. Der er mange levende hegn i området. Der er også vejtræer i form af seljerøn, der understøtter landskabet på en smuk måde.

Vigtigt at bevare

De levende hegn og vejtræerne. Vejtræerne bør genplantes, da de er ved at nå deres maksimale levetid. Det åbne stykke mellem de to dele af landsbyen.

Vigtigt at forbedre

Enkelte bygninger kunne med fordel istandsættes om muligt, alternativt fjernes og erstattes af nyt byggeri tilpasset landsbyens struktur.

Rugstedvej 25 og 23

Rugstedvej med "Onkel og tantes hus"

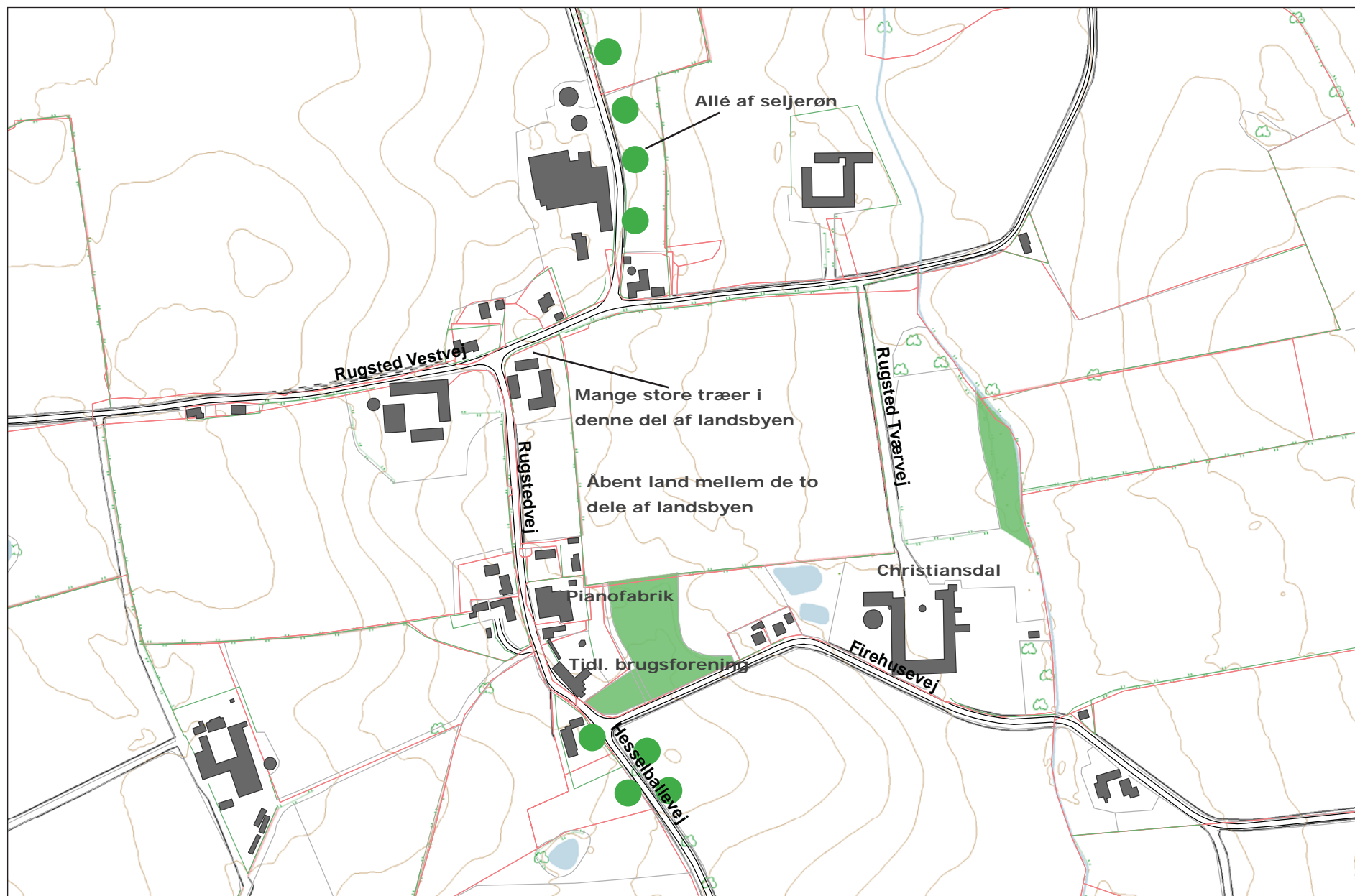

Rugsted Tvæervej set mod vest

Udsigt mod nord

Eksisterende forhold

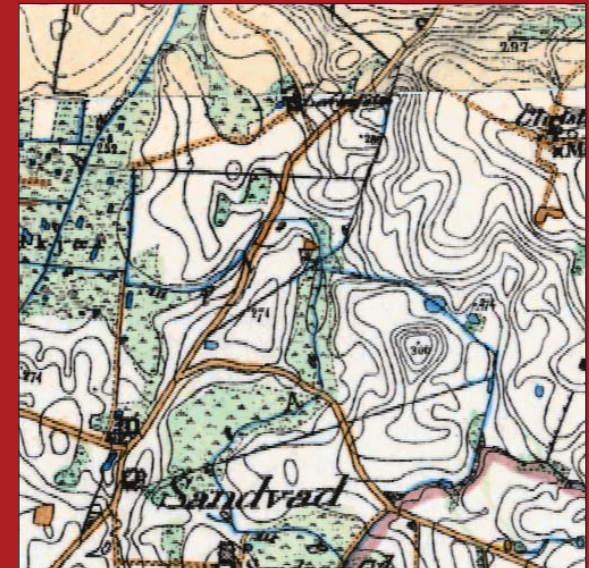

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Landsbyafgrænsningen for Rugsted er ophævet

SANDVAD

1869

Tre boligkvarterer omkring sognegården, der engang har været kro, og ældrecentret udgør i dag landsbyen Sandvad, der oprindeligt lå et stykke herfra og blev opløst i forbindelse med udskiftningen. Der findes både nye og lidt ældre huse i det nuværende Sandvad. Læs mere på lokalområdets hjemmeside: <http://sandvadnyt.dk>

Naturen omkring Sandvad kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar og naturen både mere kuperet og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "En af de stærke sider ved Sandvad er sammenholdet om legepladsen."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Den oprindelige landsby Sandvad lå der hvor Gl. Tingvej udmunder i Tørringvej. Her ligger i dag kun 2 gårde og et enkelt hus. Det vi i dag kalder Sandvad er bebyggelsen omkring vejkrydset Vongevej / Tørringvej og er opstået omkring en kro og et alderdomshjem. I dag Sandvad Sognegård og Sandvadcentret – se nedenfor. Sandvad består i dag af 3 samlinger af huse adskilt af lavbundsarealer omkring Feldmose-Fousing Bæk. De 3 samlinger af huse, der i dag udgør Sandvad omfatter: 1) Sandvad Centret, Sandvad Sognegård og et par andre huse. 2) En husrække på hver side af Vongevej, opført i begyndelsen af det 20. årh. En del af husene rummer værksteder og andre har muligvis tidligere rummet butikker. 3) En nyere parcelhusbebyggelse, der omfatter vejene Engvej og Agervej.

Landsbyens funktioner

Den vigtigste funktion er Sandvadcentret, som er et ældreboligcenter. Sandvadcentrets historie går langt tilbage i tiden idet der oprindeligt lå en fattiggård her, som i 1924 blev indrettet til alderdomshjem. Ved siden af dette ligger sognegården som er en form for forsamlingshus med plads til 150 gæster. Den ældste del af bygningen er oprindeligt bygget som kro. En børnehave ligger på Engvej 19. Udover disse funktioner er der også 3 mindre håndværksvirksomheder. Ved parcelhusområdet ligger et grønt område med legeplads og håndboldmål til brug af områdets børn.

Bygningerne

Bygningerne er generelt godt vedligeholdte. Mange af bygningerne langs Vongevej er stærkt ændrede, med anden tagbelægning, andre facadefarver, andre vinduestyper, så den oprindelige byggestil ikke længere er synlig. Vongevej 33 har nogle karak-

teristiske hvide bånd mellem vinduerne og hvide markeringer i stikkene over vinduerne. Agervej og Engvej består af nyere parcelhuse.

Landsbyens miljø

Miljøet er præget af 2 ret store gennemgående veje. Langs med Vongevej ligger bebyggelserne med facader tæt ud til vejen, mens parcelhusene på Agervej og Engvej ligger trukket tilbage bag haver og hække.

Landsbyens muligheder

Der kan opføres enkelte nye boliger som huludfyldning.

Vigtigt at bevare

Det grønne område ved Engvej.

Vigtigt at forbedre

Flere af husene kunne godt føres tilbage til deres oprindelige byggestil i forbindelse med almindelig vedligeholdelse.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Vongevej ved Engvej, set mod nord

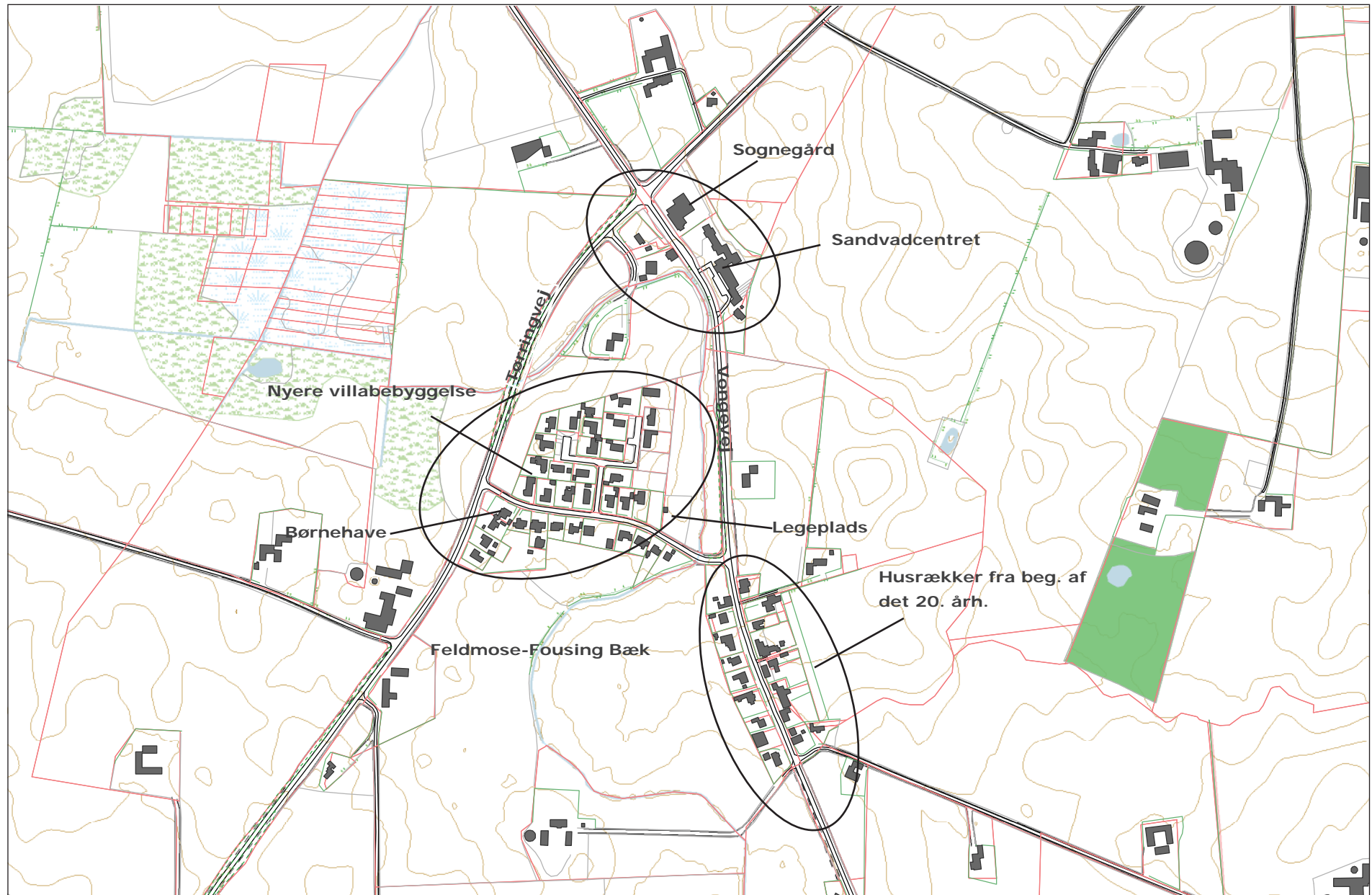

Vongevej 33

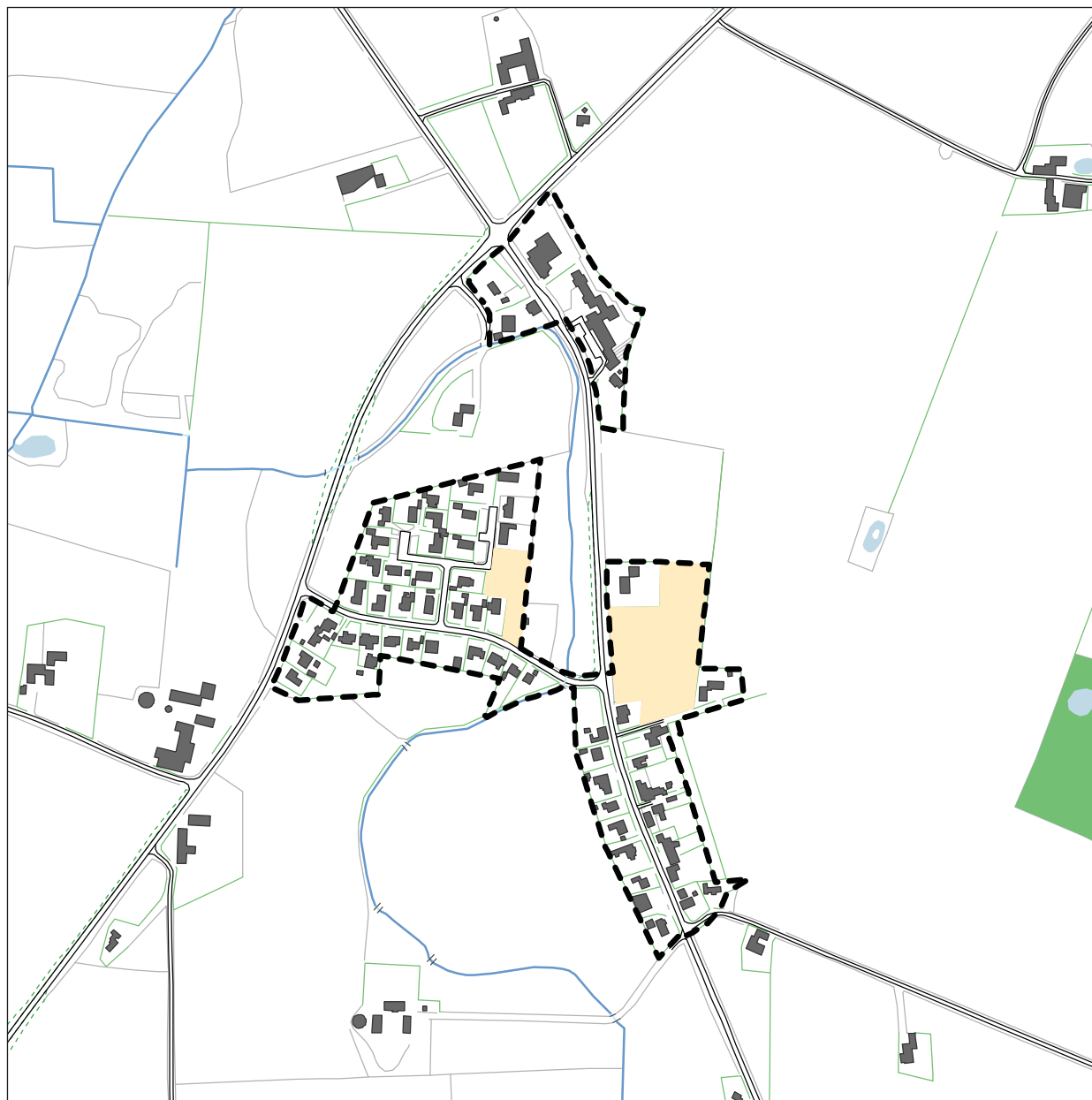

Grønt område ved bæk

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Sandvad

99.L.7 Sandvad

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

SELLERUP

1869

Denne landsby står stort set som i 1600-tallet med gadekær og gamle gårde, der dog ikke alle er lige heldigt moderniseret. Byen stammer fra før 1435, og her er talrige fine eksempler på østjysk byggeskik og smukke levende hegn.

Naturen omkring Sellerup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Herude tæt ved østkysten finder vi den virkelig fede landbrugsjord, skovklædte bakker og dramatiske skræntskove som Munkebjerg Strandskov, der ligger tæt på Gauerlund og Sellerup. Mange naturområder er privatejede, men med fine adgangsmuligheder for offentligheden."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "For to år siden var vi til høstfest med 35 voksne og 37 børn. Der var to husstande, der ikke var med, så det var rigtig flot. Det er én af grundene til, at vi ikke vil flytte."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer.

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Sellerup kendes tilbage fra 1435. Den er speciel derved, at den ikke har ændret sin struktur siden 1688. Det skyldes, at den er stjerneudskiftet, og at der kun er opført få nyere huse. Der er 5 huse og 9 gårde i byen. Nogle af bygningerne er forholdsvis nye, men strukturen er uændret tilbage fra 1600-tallet.

Landsbyen har oprindeligt haft 2 gader der omkransede forten. I dag fungerer den ene (Sellerup Bagvej) kun som en smal markvej, men er vigtig at bevare som et historisk spor. Der er et gadekær midt i landsbyen.

Funktioner

Der er ingen bygninger, der er opført til andre funktioner end landbrug og bolig. Enkelte udbygninger anvendes dog til serviceerhverv. Andelsbevægelse og religiøse vækkelser, som satte deres præg på mange landsbyer i 1800-tallet, har ikke sat sig varige spor i Sellerup.

Byggeskik og miljø

En del af gårdene er præget af østjysk byggeskik. Det gælder Sellerupvej 15, 17, 27 og 30. Sellerupvej 24, Selleruplund, er i bindingsværk og meget velstandsagtig. Endelig er der enkelte fra det 20. århundrede. 4 af gårdene ligger helt ud til landsbygaden med stuehuset vinkelret på vejen.

De øvrige ligger diagonalt i forhold til vejen. Det gælder der, hvor vejen ikke løber nord-syd. Ingen af gårdene har stuehus mod vejen. Husene er meget forskellige. Flere af dem har præg af "bedre byggeskik".

Landsbyen i landskabet

Landsbyen er bygget på det eneste nogenlunde flade område på kanten af en stor bakke, der skræner mod

øst. Hele ejerlavet er udpeget som kulturmiljø på baggrund af den velbevarede stjerneudskiftning.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er ikke blevet udbygget i mange år, og den fremstår derfor meget velbevaret. Derfor bør der heller ikke opføres nye boliger eller erhverv. En del af gårdlængerne er ikke længere i brug og kan ombygges til boliger, erhverv eller ferieboliger, f.eks. som bondegårdsferie eller bed & breakfast.

Vigtigt at bevare

Landsbyens bebyggelsesstruktur, og bygningernes placering på grundene, levende hegn i landskabet, Sellerup Bagvej, gårdene. Hvis gårdlænger er i så dårlig stand, at de skal fjernes, er det vigtigt, at de bliver erstattet af nye bygninger i samme proportioner og på samme placering på grunden for at bevare Sellerups gadebillede.

Vigtigt at forbedre

Mange af gårdene er dårligt vedligeholdte eller har fået tilføjet nye elementer, der ikke passer ind i byggestilen.

Sellerupvej 15, Sellerupgård

Sellerup Bagvej set mod øst

Sellerupvej 17, Daugårdsminde

Eksisterende forhold

SLELDE

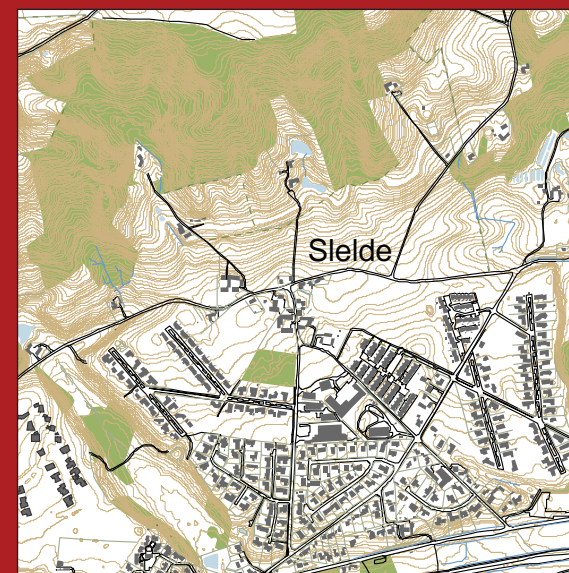

1869

Århundredegamle velbevarede huse, der sammen med træer og buske danner hyggelige byrum. Sådan opleves den velbevarede landsby Sælde, der stort set ikke er vokset i hundrede år, og som kan dateres til før 1475.

Naturen omkring Sælde kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Sælde betyder skrænt, og landsbyen ligger da også lige på kanten af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Selde er en lille landsby, der kan dateres tilbage til 1475. Bebyggelsen består af flere mindre gårdanlæg og huse.

Byggeskik og miljø

Præstegårdsvej er landsbygaden i den lille landsby, hvor størstedelen af bebyggelsen ligger. Her er bebyggelsen placeret tæt ud til vejen og skaber sammen med beplantningen et tæt gademiljø. Bygningerne er fra slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet og er præget af brugen af bygningsdetaljer som gesims og halvvalmede sandedtage på stuehuse. Landsbyen er meget intakt, eftersom der ikke er sket udvikling.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen ligger på en sydvendt skråning i et meget karakterfuldt landskab nord for Vejle Ådal. Her er landsbyen placeret på et mindre plateau neden for en stejl, skovklædt skråning. Syd for Selde trænger landsbyen Skibet sig kraftigt på med sine mange parcelhuskvarterer.

Seldes stjerneudskiftning er stadig synlig i landskabet omkring landsbyen. Dog markeres stjerneudskiftningen ikke af levende hegn i landskabet, men af veje. I boligkvarteret syd for Selde er stjerneudskiftningen brugt i planlægningen, og skellene synliggøres af villaveje og en enkelt grøn kile.

Landsbyens muligheder

Landsbyen er ikke blevet udbygget i mange år og fremstår derfor meget velbevaret. Derfor bør der ikke opføres nye boliger eller erhverv i landsbyen.

Vigtigt at bevare

Det er meget vigtigt for opfattelsen af Selde som en selvstændig landsby, at der ikke bebygges yderligere mellem Selde og Skibet. Derimod bør afgrænsningen bearbejdes, så den forstærkes visuelt.

Landsbyens muligheder

Der skal udarbejdes en bevarende lokalplan for Selde og for de omgivelser, der adskiller Selde fra Skibet.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Præstegårdsvej set mod syd

Knabberupvej set mod vest

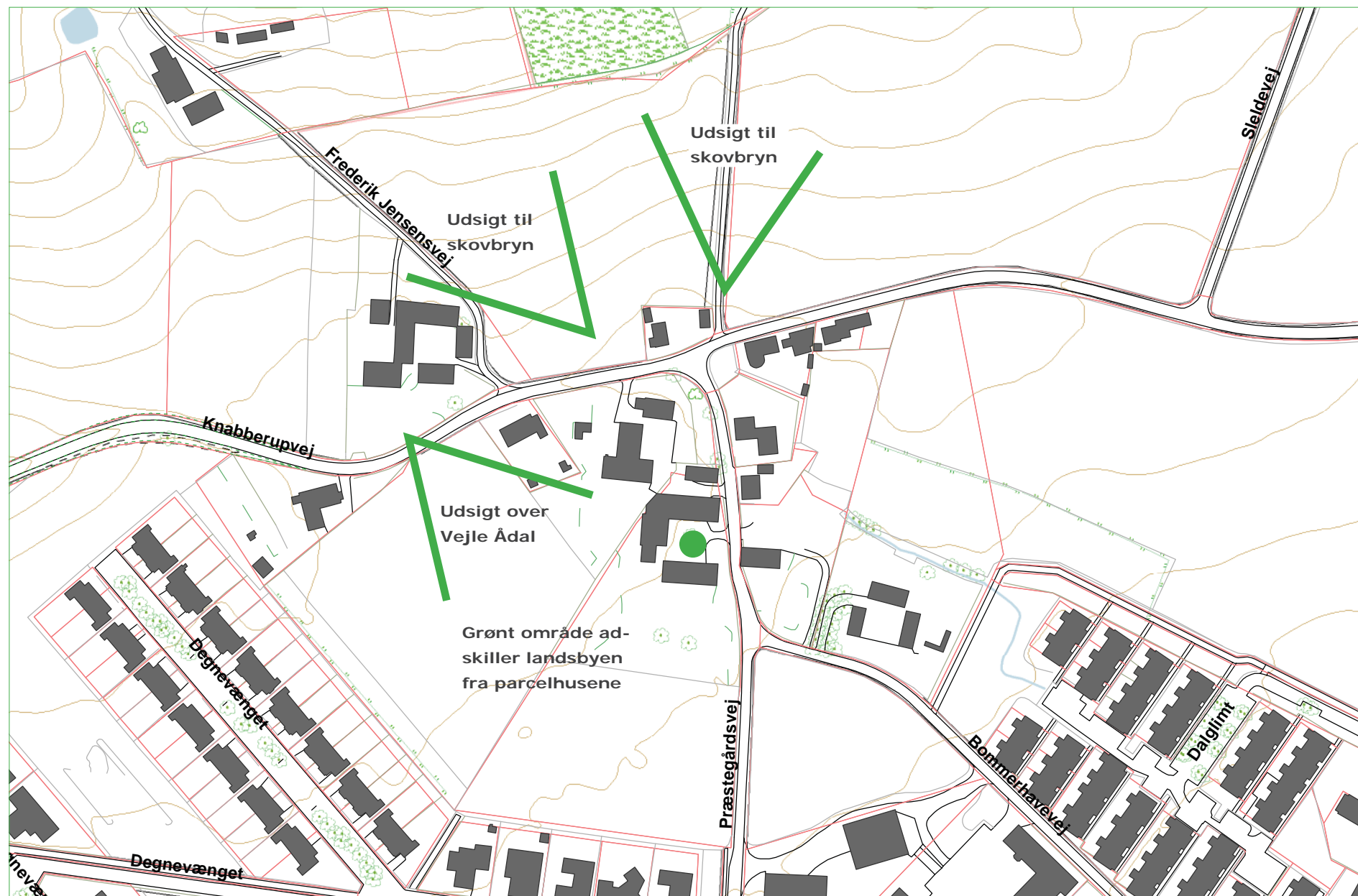

Præstegården

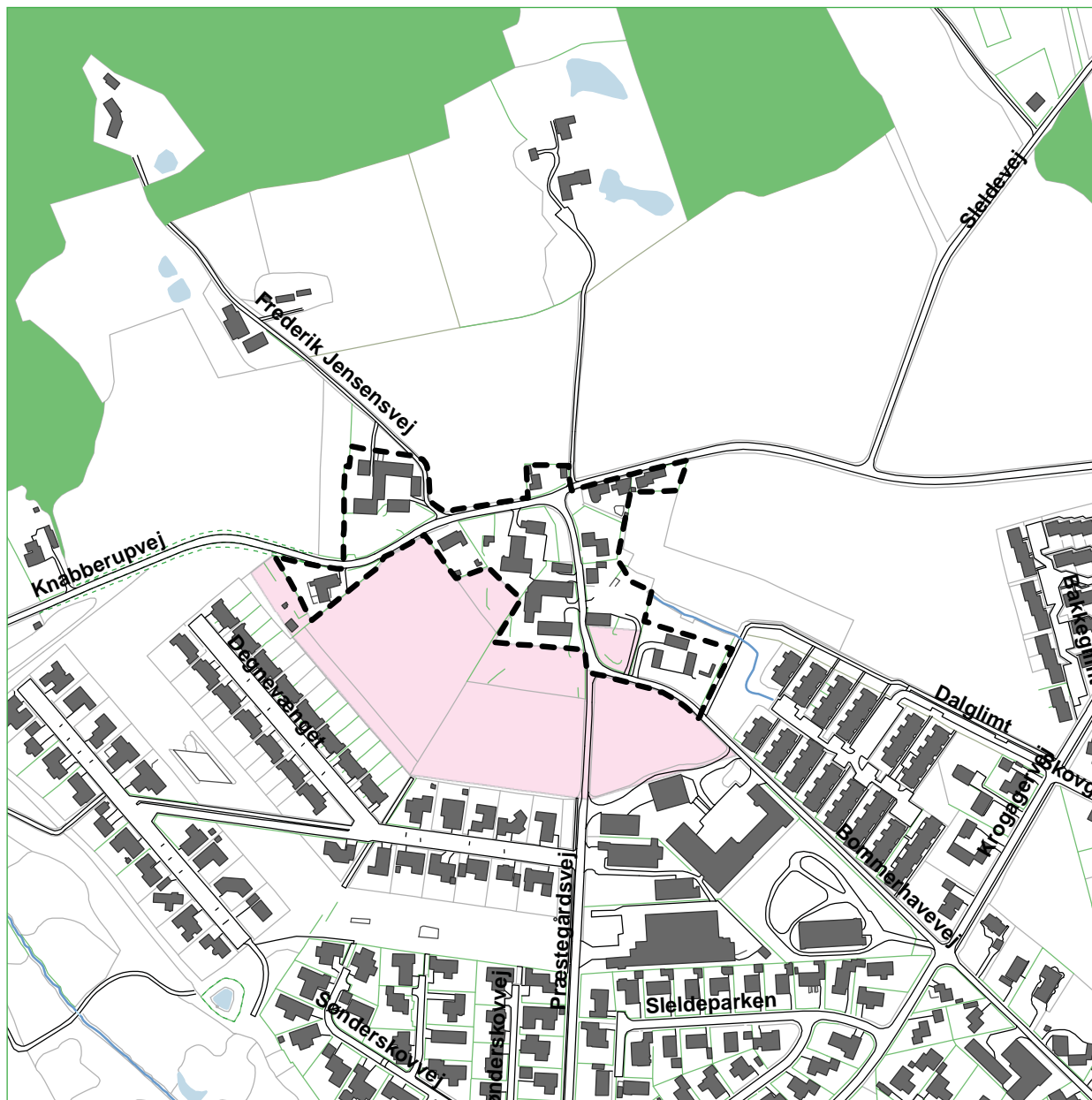

Præstegårdsvej set mod nord

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Slede

99.L.34 Slede

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

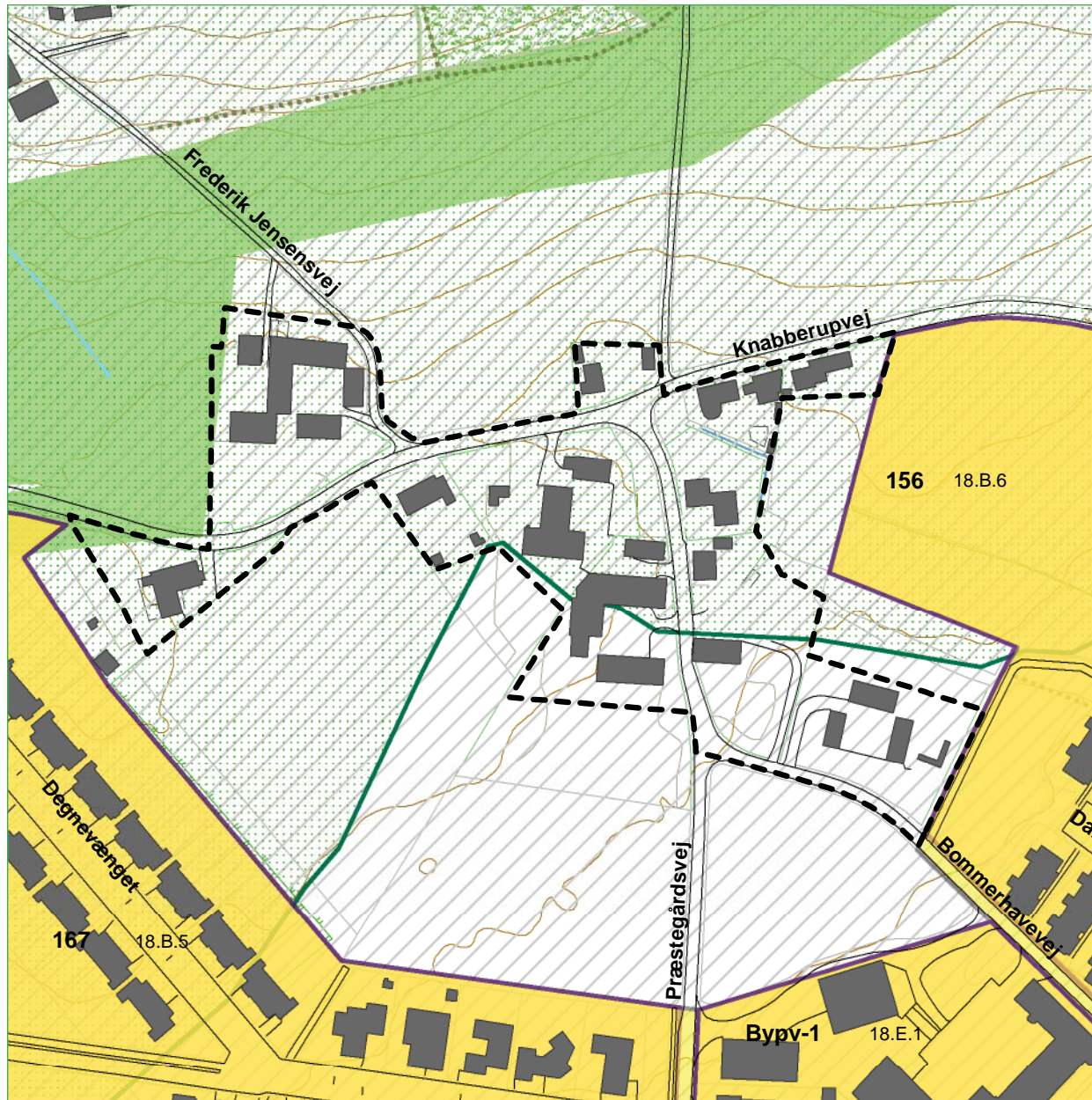
Notat

Der skal udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

Signaturforklaring

 Areal der ikke må udstykkes

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Gældende kommuneplanrammer:
18.B.5 "Boligområde ved Degnevænget i Skibet"
18.B.6 "Boligområde ved Krogagervej i Skibet"
18.E.1 "Erhvervsområde ved Præstegårdsvej i Skibet"
- Gældende lokalplaner: Nr. 156, 167 og Byplanvedtægt-1
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Overdrev
- Skovbyggelinje
- Sø - §3 beskyttet
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Værdifuldt landskab
- Kurver 2,5 m
- Fredskovgrænse

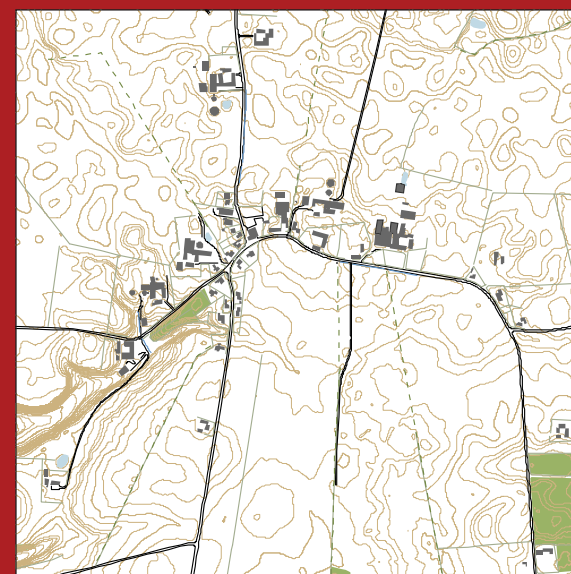
STORE LIHME

Flere små og store virksomheder skaber liv i landsbyen Store Lihme, der ligger på nordsiden af Vejle Ådal, og flere steder nyder godt af en storslået udsigt. Men byen præges også af tomme bygninger, og de mange erhverv kan godt virke forstyrrende.

Naturen omkring Store Lihme kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige på kanten af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb.

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

St. Lihme er forfalden og driftig. Forfalden fordi første-håndsindtrykket når man kommer fra Nørup, er et par tomme bygninger og oplejede forarealer, og driftig fordi der er mange små virksomheder – og en enkelt ret stor. Landsbyen opleves som delt i 2. Landsbydelen mod vest og erhvervsdelen mod øst.

Bygningerne

Erhvervsdelen rummer den gamle brugs på hjørnet af Tørskindvej og Store Lihme Møllevej. Bygningen er opført i 1903 og er udvidet i 1975. Den har ikke fungeret som brugs siden 1989, hvor brugsforeningen blev sluttet sammen med Nørup Brugsforening og etablerede butik i Ny Nørup. Bag ved bygningerne ligger et oplejet areal ud mod Tørskindvej. Der er også 2 fungerende større virksomheder: Eureka A/S, der laver indretninger til varevogne, og Slagtergården, der med 77 ansatte (2009) er langt den største virksomhed i Store Lihme. Slagtergården har ønsker om at udvide kraftigt i den nærmeste fremtid.

Eureka A/S har sin primære indkørsel og parkeringsplads mod Tørskindvej. På Tørskindvej 26 ligger en tom udstillingshal.

Landsbyens miljø

På Lihmevej og Tørskindvej syd for krydset er der en fin landsbystemning med mange villaer fra begyndelsen af 1900-tallet i en høj arkitektonisk kvalitet. Der er bygget enkelte nyere huse, som er tilpasset landsbyens struktur og som derved ikke skiller sig væsentligt ud i bybilledet. Husene ligger tæt ud til vejen og sammen med store træer er de med til at give et veldefineret gaderum.

Mod vest, langs Lihmevej, ligger et par enkelte gårde. Her falder terrænet, og vejen får en karakter af hulvej, afgrænset af høj beplantning.

Landsbyen i landskabet

Flere steder i landsbyen er der fin udsigt til landskabet.

Landsbyens muligheder

Tomme bygninger kan med fordel istandsættes eller fjernes og erstattes af nye boliger. Derimod bør der ikke udbygges udenfor landsbyens nuværende grænser.

Vigtigt at bevare

De mange træer og hække der er med til at danne gaderum.

Vigtigt at forbedre

Gaderummet omkring Tørskindvej og den gamle brugs.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Den gamle brugs set fra Tørskindvej

Store Lihme Møllevej foran Slagtergården

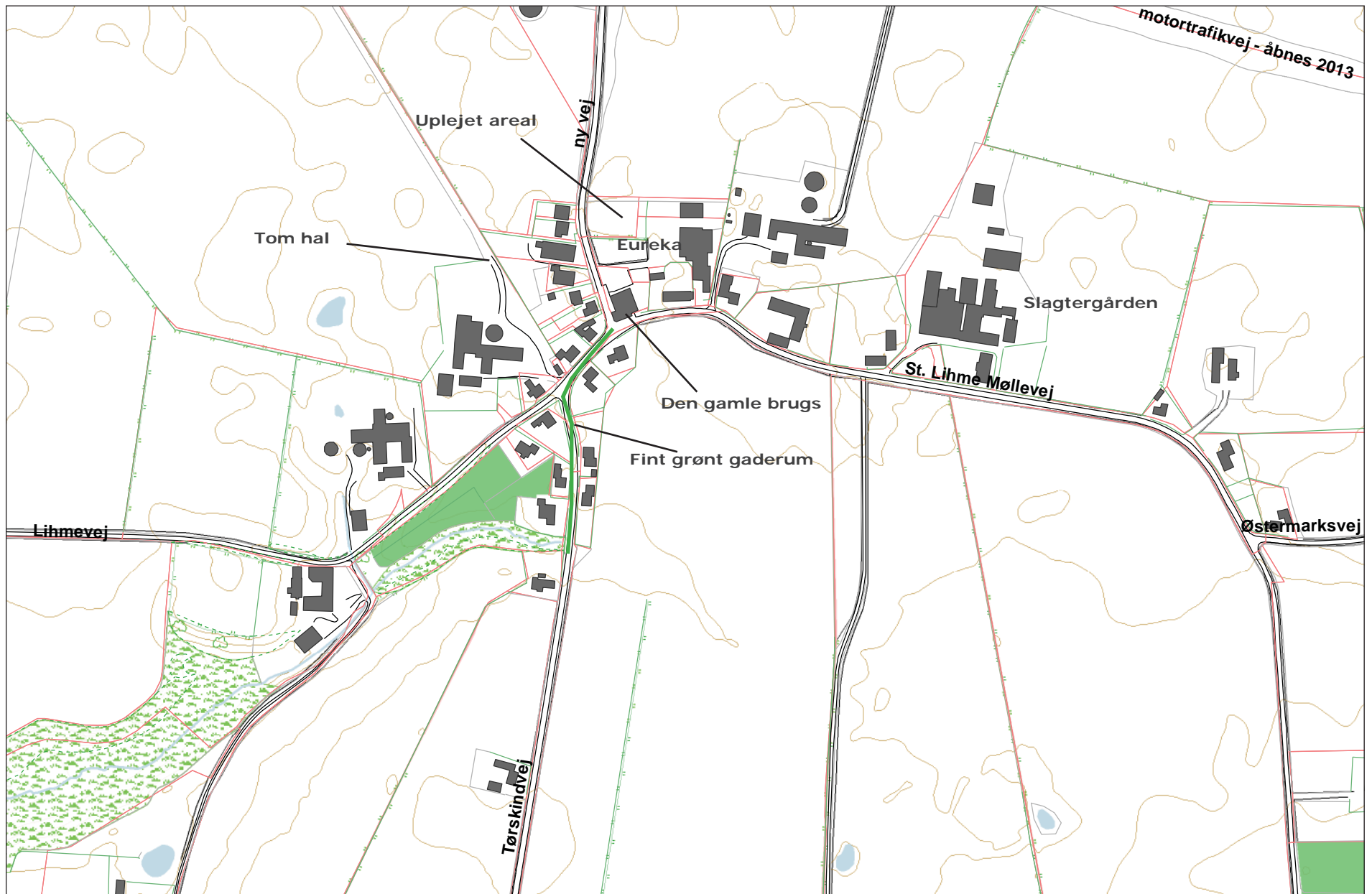

Lihmevej set mod vest

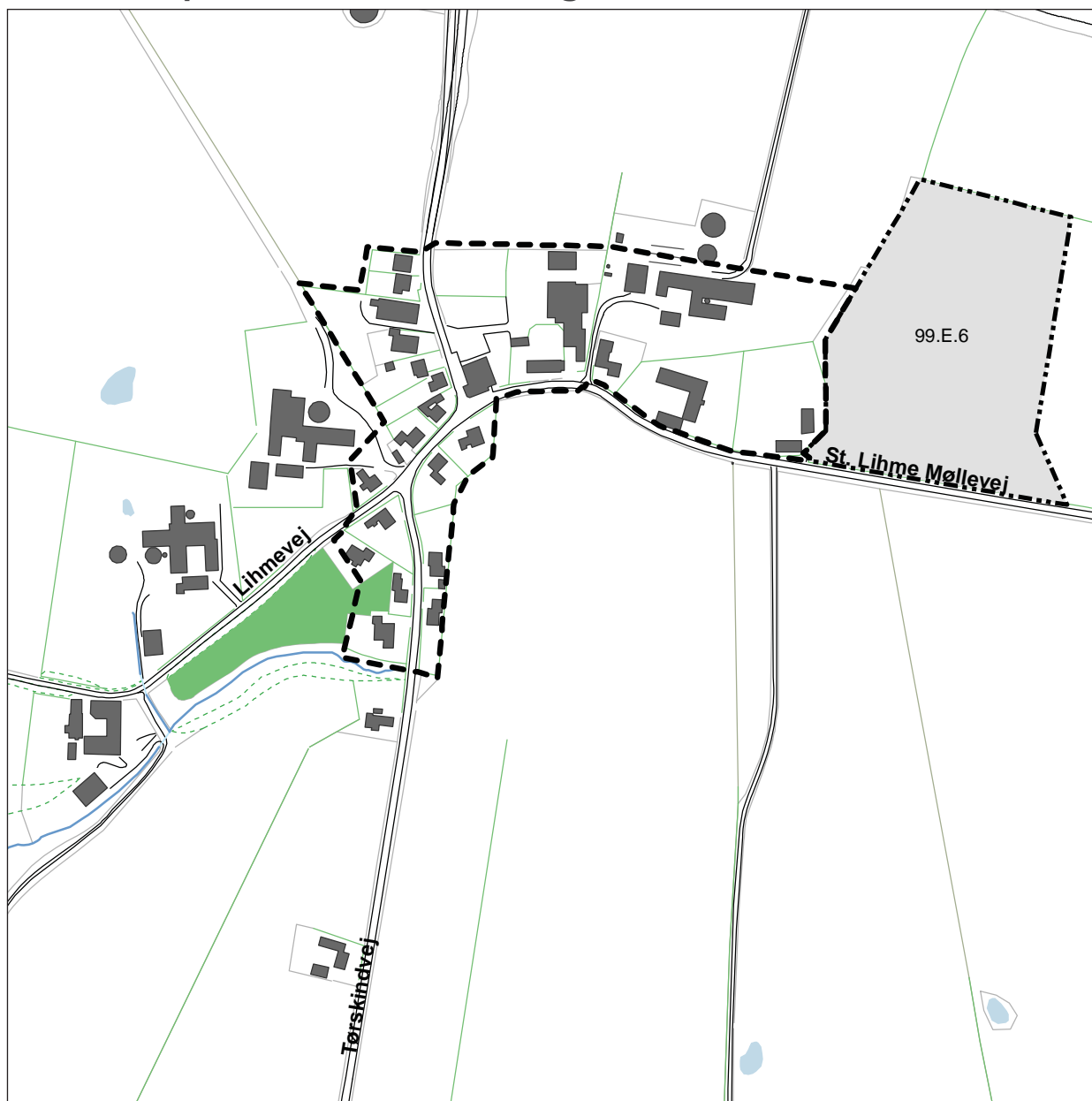

Landsbyens afgrænsning mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Nye kommuneplanrammer for Store Lihme

99.L.14 Store Lihme

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

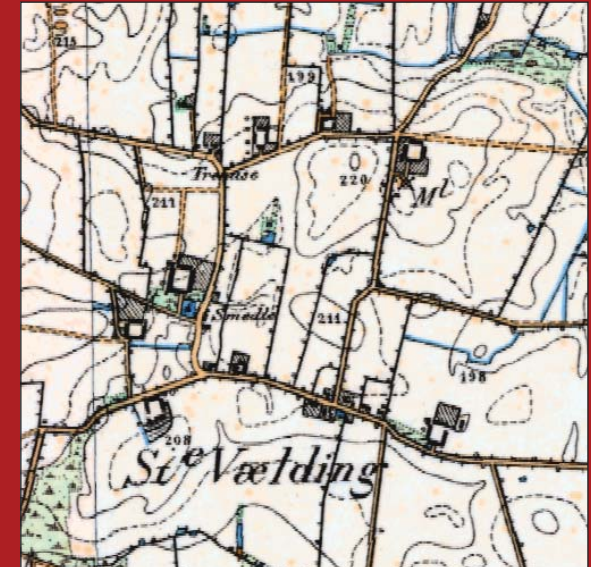
Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

STORE VELLING

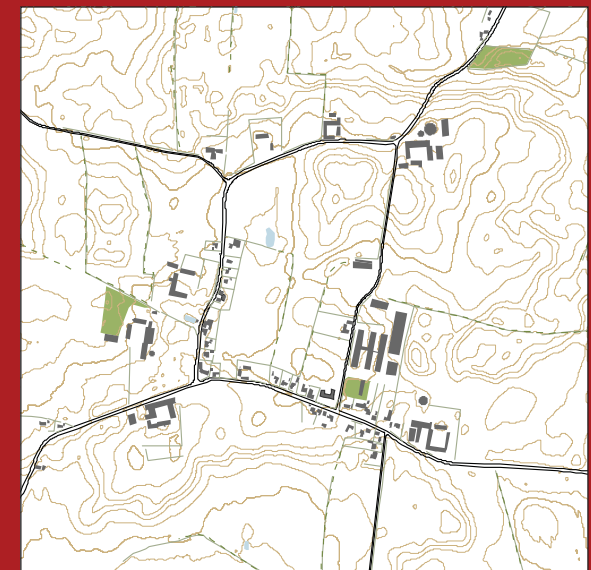
En del larm fra motorvejen forstyrrer landsbyidyllen i Store Velling, der ellers må betegnes som et ganske hyggeligt minisamfund med fine små forhaver foran husene, der ligger ud til vejen. Store Velling nævnes første gang for snart 600 år siden, og byen har gennem årene løbende ændret karakter. Mange huse er af nyere dato, men alligevel tilpasset den oprindelige arkitektur.

Naturen omkring Store Velling kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger i et rigt naturområde med alsidigt landbrug, skov, fugtige enge og små moser. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

En ny beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Det er en hyggelig lille flække, hvor folk er gode til at tage vare på hinanden..."

Hjemmeside med historiske fortællinger fra Store Velling og omegn: <http://www.vellinggaard.dk/>

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Store Velling kendes tilbage til 1435. Store Velling er en blokudskiftet landsby. Det betyder, at gårdene ligger uden for selve landsbyen, eller i udkanten. Efter udskiftningen var kun 4 gårde og 6-7 huse tilbage i landsbyen. Den sammenhængende bebyggelse består derfor hovedsageligt af en række mindre huse, hvoraf mange er af forholdsvis ny dato.

Bygningerne

Landsbyens gårde er forholdsvis store med store udlænger. Gårdene er bygget i røde teglsten, og flere bærer præg af den østjyske byggeskik. Udlængerne er opført på kampestenssokkel, i røde sten med mange detaljeringer i murværket og enkelte med høj trempel. Der ligger enkelte husmandssteder i bindingsværk med stråtag.

Landsbyens huse er bygget i 1 etage med udnyttet tagetage under sadeltag. Størstedelen er bygget med en 40 - 50 graders hældning.

På hjørnet af Vellingvej og Stokballevej ligger en hjørnebygning, der bærer præg af, at kunne have været købmandsbutik tidligere. Huset anvendes i dag til beboelse.

Byggeskik og miljø

Langs Vellingvej er der et tæt landsbymiljø skabt hovedsageligt af beplantning med hække og høje træer.

Husene i Store Velling ligger langs vejene Vellingvej og Stokballevej. Det er kun meget få huse der ligger helt ud til vejen. Størstedelen er adskilt fra vejen af et mindre haveareal. Mange steder afgrænses haven af et smalt grusbelt ud til vejen. Der er ingen fortove langs vejene i landsbyen.

Landsbyen i landskabet

Store Velling ligger på en jævn flade. Landskabet opleves kun fra den østlige del af Vellingvej, hvor der ikke ligger bebyggelse på den sydlige side af vejen.

Vigtigt at bevare

Landsbyens bebyggelsesstruktur med husene, der ligger langs vejen, adskilt af et mindre stykke have. Et nyere byggeri på hjørnet af Vellingvej og Møllevej skiller sig ud fra denne struktur, da huset er trukket langt tilbage på grunden.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Tilgroet markvej ved Grønhavegård

Vellingvej

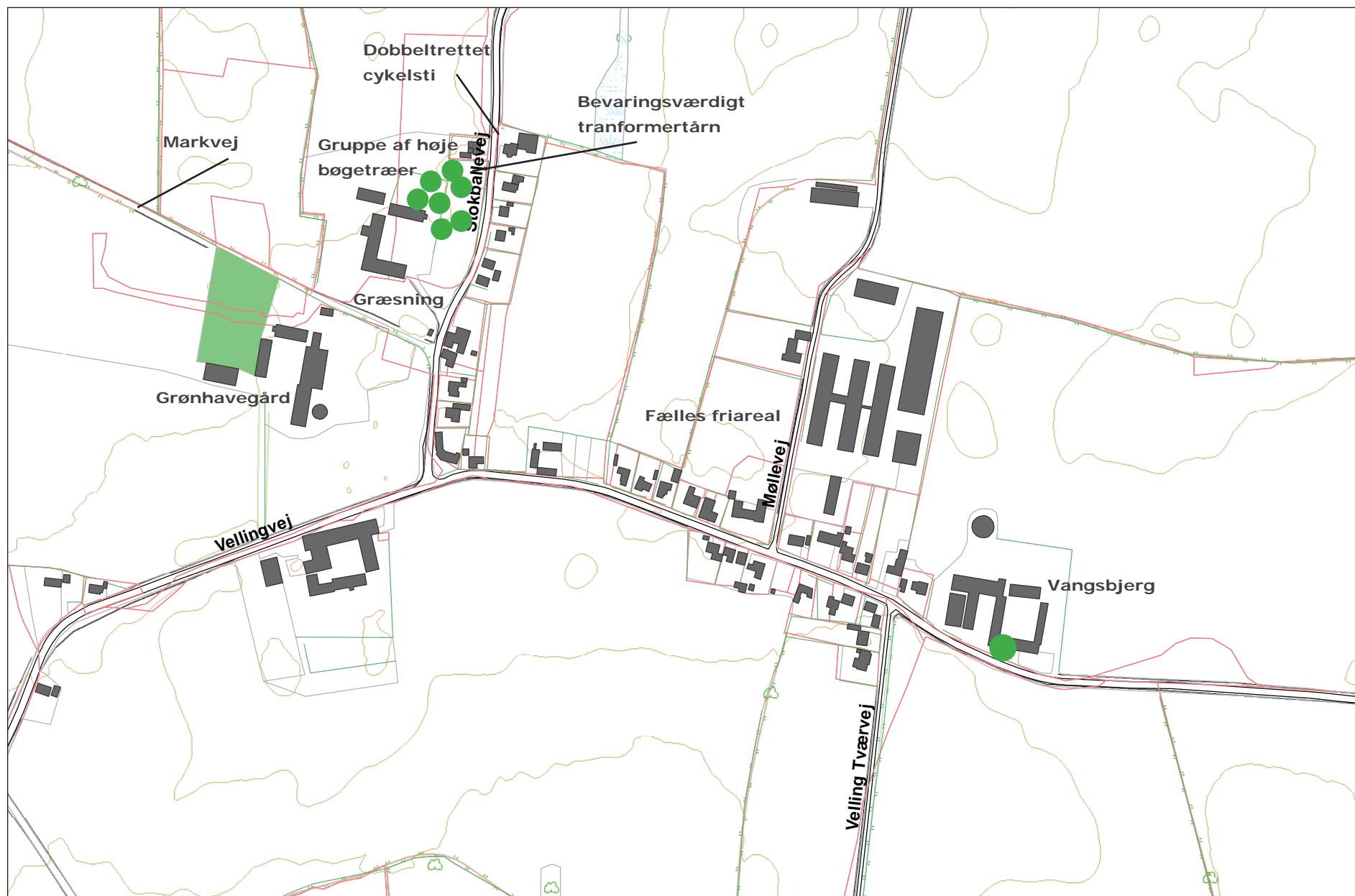

Stokballevej set mod nord

Vangsbjerg

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Store Velling

99.L.23 St. Velling

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Bebyggelse skal indplaceres i eksisterende randbebyggelse langs vej, samt opføres i en volumen og arkitektur, der falder naturligt ind i landsbybebyggelsen.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

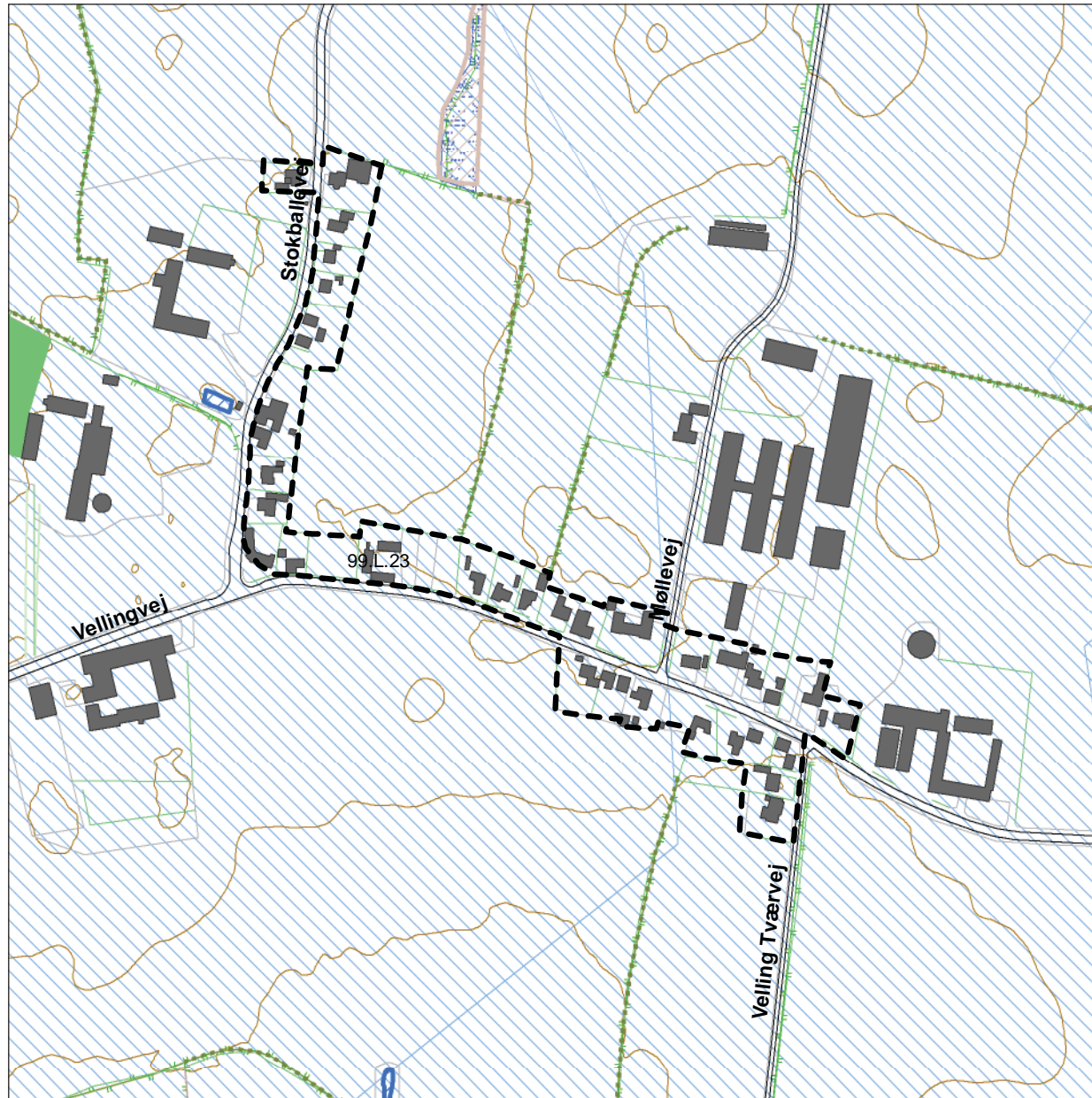
Zonestatus

Området er i landzone. Arealer som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

Natur- og miljøforhold

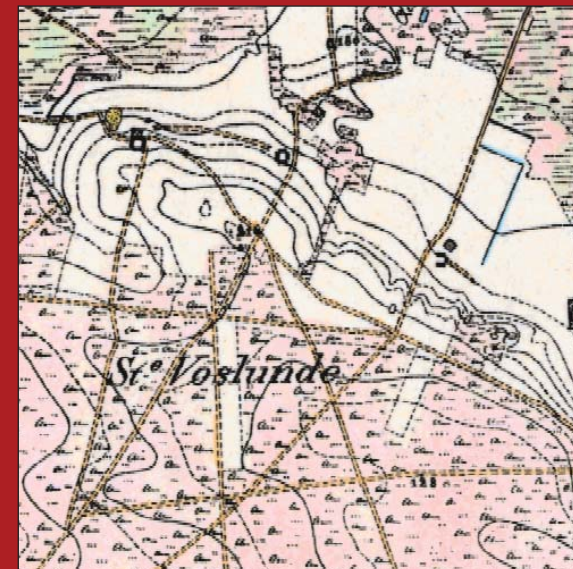
Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Mose
- Mose
- Sø
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m

STORE VORSLUNDE

© ABC Luftfoto

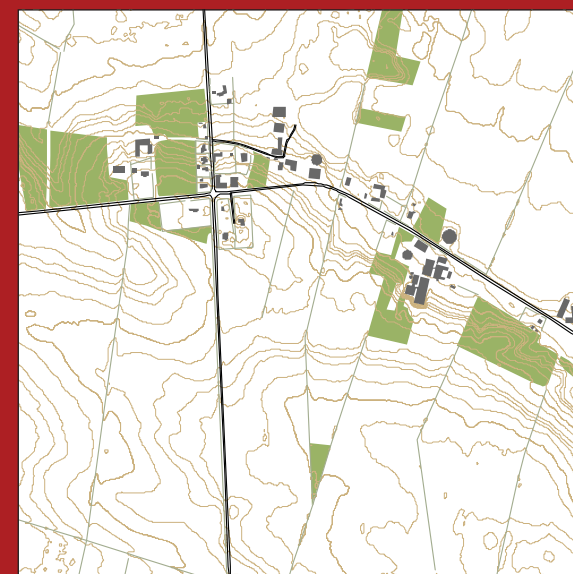

1869

En ny by med en lang historie. I 1688 var Store Vorslunde en stor gård på en frugtbar bakkeø ved Rævingemosens sydlige rand. I 1800-tallet blev jorden delt op i parceller. Og under både 1. og 2. Verdenskrig var området præget af tørvegravning. Af hensyn til tørvearbejderne blev der bygget skole og kirke. Kirken er fra 1954, og beskrives nærmere på: <http://www.givekirke.dk>

Naturen omkring Store Vorslunde kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Den jyske hedeslette har så meget mere at byde på end sandet kartoffeljord. Bl.a. kan man møde kronvildt i de mindre plantager og bomlærke, som ikke længere er så almindelige, findes her. I moseområderne og på de mindre heder kan man om sommeren finde revling, mosebølle og tyttebær."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Trods navnet er der tale om en meget lille samling af huse. Bebyggelsen er opstået i forbindelse med tørvegravning. Tørvegravningen foregik særligt intenst i besættelsesårene, men fortsatte nogle år efter.

Der er skole opført i 1943 og kirke opført i 1954. Skolen er kraftigt moderniseret med vandskurede mure og glaserede tegl og indrettet til privat beboelse. Derudover er der kun gården Store Vorslunde og nogle få andre huse.

Det er ikke muligt umiddelbart at se bebyggelsens oprindelse.

Der er ikke bygninger eller anlæg med forbindelse til tørvegravning i selve bebyggelsen.

Landsbyen er ikke afgrænset, og dette foreslås fastholdt.

Solevej set mod nord

Gården Store Vorslunde

Vorslundevej med den gamle skole til venstre

Store Vorslunde Kirke

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Landsbyen er ikke afgrænset og dette foreslås fastholdt.

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Gældende kommuneplanrammer:
Y "Mere skov i Vejle Kommune"
99.T.8 "Vindmølleområde ved Søndesthoved"
- Skov
- Eng
- Mose
- Særlig værdifuld natur - landskab
- Vådområder
- Skovbyggelinje
- Vandløb - §3 beskyttet
- Eng - §3 beskyttet
- Hede - §3 beskyttet
- Mose - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Værdifuldt landskab
- Virksomhed
- Kulturmiljø
- Kurver 2,5 m

TIUFKÆR

© ABC Luftfoto

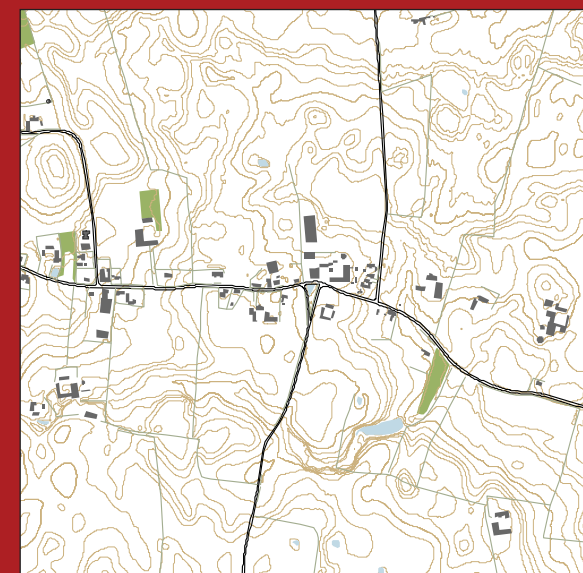
1869

En lidt spredt bebyggelse med noget så forholdsvis sjældent som forskellige handlende og små virksomheder. Tiufkær er ikke bare en boligby. Nogle af de små virksomheder er gået i arv og videreudviklet fra generation til generation. Huse og haver er generelt velholdte, og byen forbinder sig fint med det omgivende landskab.

Naturen omkring Tiufkær kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landskabet omkring Ammitsbøl, Rugsted og Øster Starup, Bølling og Tiufkær er typisk for Østjylland. Det bærer præg af den gode jord og domineres derfor af opdyrkede marker, læhegn og små skove. Men man skal ikke langt mod syd eller vest for at finde fugtig eng og mose. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

En beboer udtaler til Vejle Amts Folkeblad "...når der skal samles ind og laves ting i byen, er folk altid klar til at hjælpe til med penge og arbejdskraft. En del bliver holdt af kommunen, men både borde og bænke har vi selv stået for ..."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Del af forslag til tillæg til Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune vedr. 45 mindre landsbyer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Tiufkær er meget langstrakt med åbne stræk mellem husene. Det er vanskeligt at definere grænserne, da der er spredt bebyggelse i begge ender af Tiufkærvej og langs Rødmoesevej.

Gårdenes jordtilliggender er adskilt af nord-syd-løbende levende hegn og har langt den største udstrækning i nord-sydgående retning.

Bygningerne

Landsbyen rummer udsædvanligt mange erhvervsvirksomheder for dens størrelse. Herunder en vinhandel- / brugskunstbutik, en tømmer- / grovvarerhandel, en bedemand, en frisør, en maskinstation og en smede- og maskinfabrik. Bortset fra en lille nedlagt butik på Tiufkærvej 41 er der ikke spor af nedlagte funktioner.

I den vestlige ende af landsbyen, ved krydset Rødmoesevej/Tiufkærvej ligger vin- og gavebutikken Thomassen, og på den modsatte side af gaden en afdeling af den landsdækkende kæde Højlund Mølle, der bl.a. sælger produkter til heste. Disse 2 funktioner har begge oprindeligt været en del af Tiufkær Brugsforening. Der er ingen tydelige fællestræk ved bygningerne, bortset fra en bestemt type gesims og kampestensokler, der går igen på en del af bygningerne.

Landsbyens miljø

Maskinstationen på Damgård har et stort maskinhus, der virker ret dominerende i gadebilledet. Der er kun en enkelt lukket butik, og både huse og haver er generelt velholdte. Landsbyen har to centre. Dels et gadekær med et lille anlæg og mindst en for 5. maj, der ligger i krydset Tiufkærvej / Frifeltvej og dels krydset Tiufkærvej / Rødmoesevej, hvor butikkerne ligger.

Landsbyen i landskabet

Bebyggelsens spredte karakter giver udsigt til landska-

bet og de karakteristiske levende hegn på begge sider af vejen mange steder.

Landsbyens muligheder

Enkelte huse kan opføres som huludfyldning, uden at landsbyens kvaliteter går tabt.

Vigtigt at bevare

Kontakten til landskabet. Det kan godt forenes med en vis huludfyldning.

Vigtigt at forbedre

En del gårde er ikke længere i brug og forfalder. De kan indrettes til boliger eller ferieboliger.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

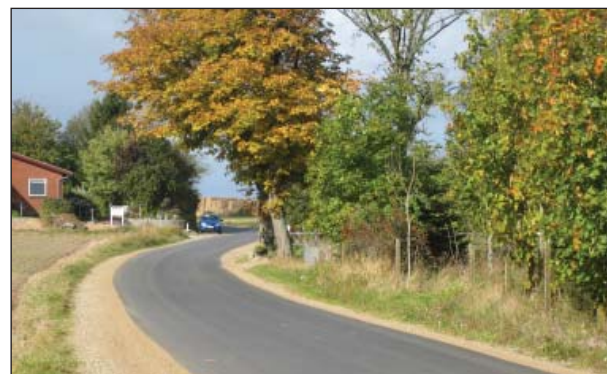
Tiufkærvej 124

Butik Thomassen

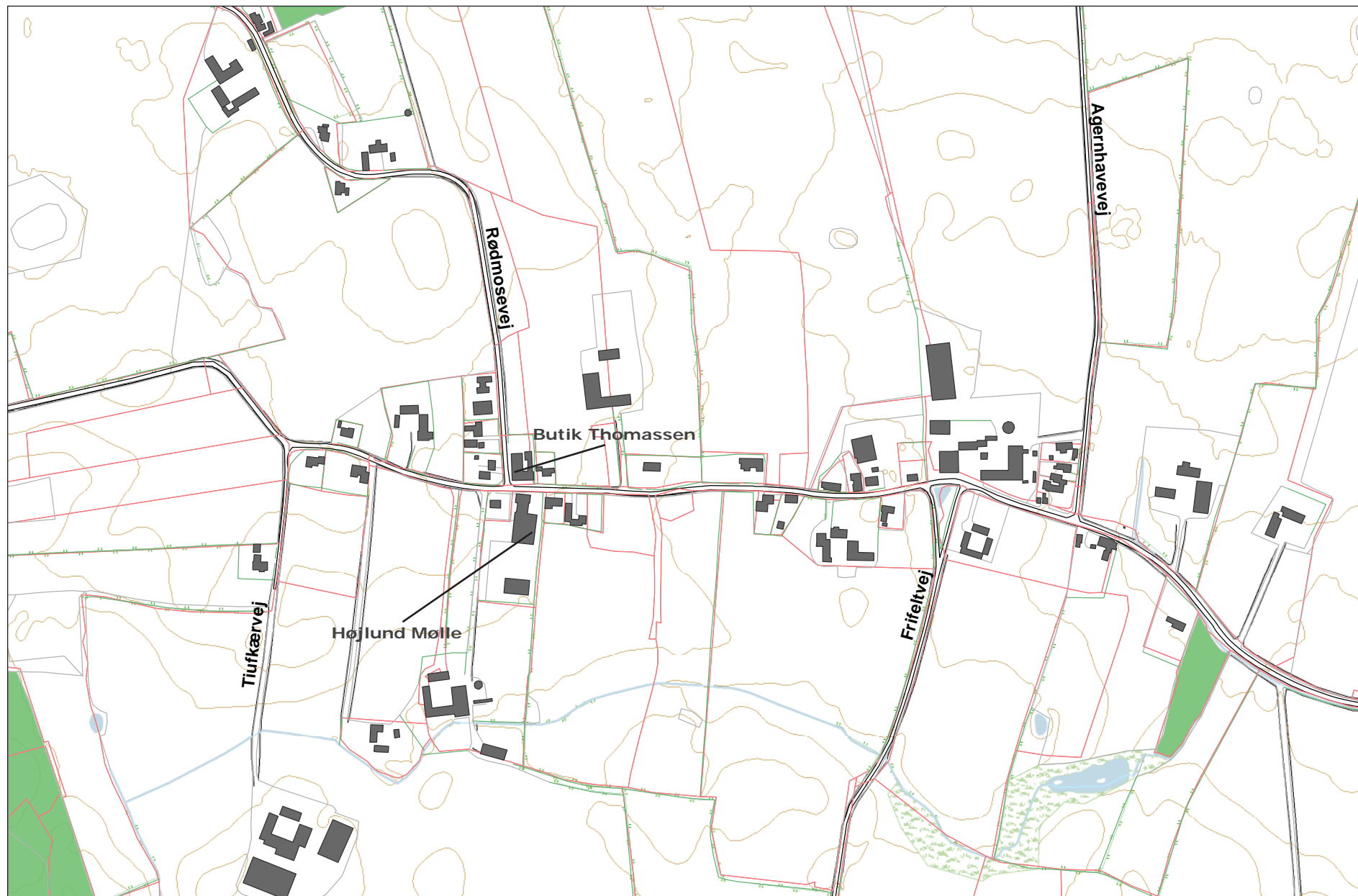

Damgård, Tiufkærvej 120

Landsbyens afgrænsning mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Tiufkær

99.L.22 Tiufkær

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Bebyggelse skal indplaceres i eksisterende randbebyggelse langs vej samt opføres i en volumen og arkitektur, der falder naturligt ind i landsbybebyggelsen. Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

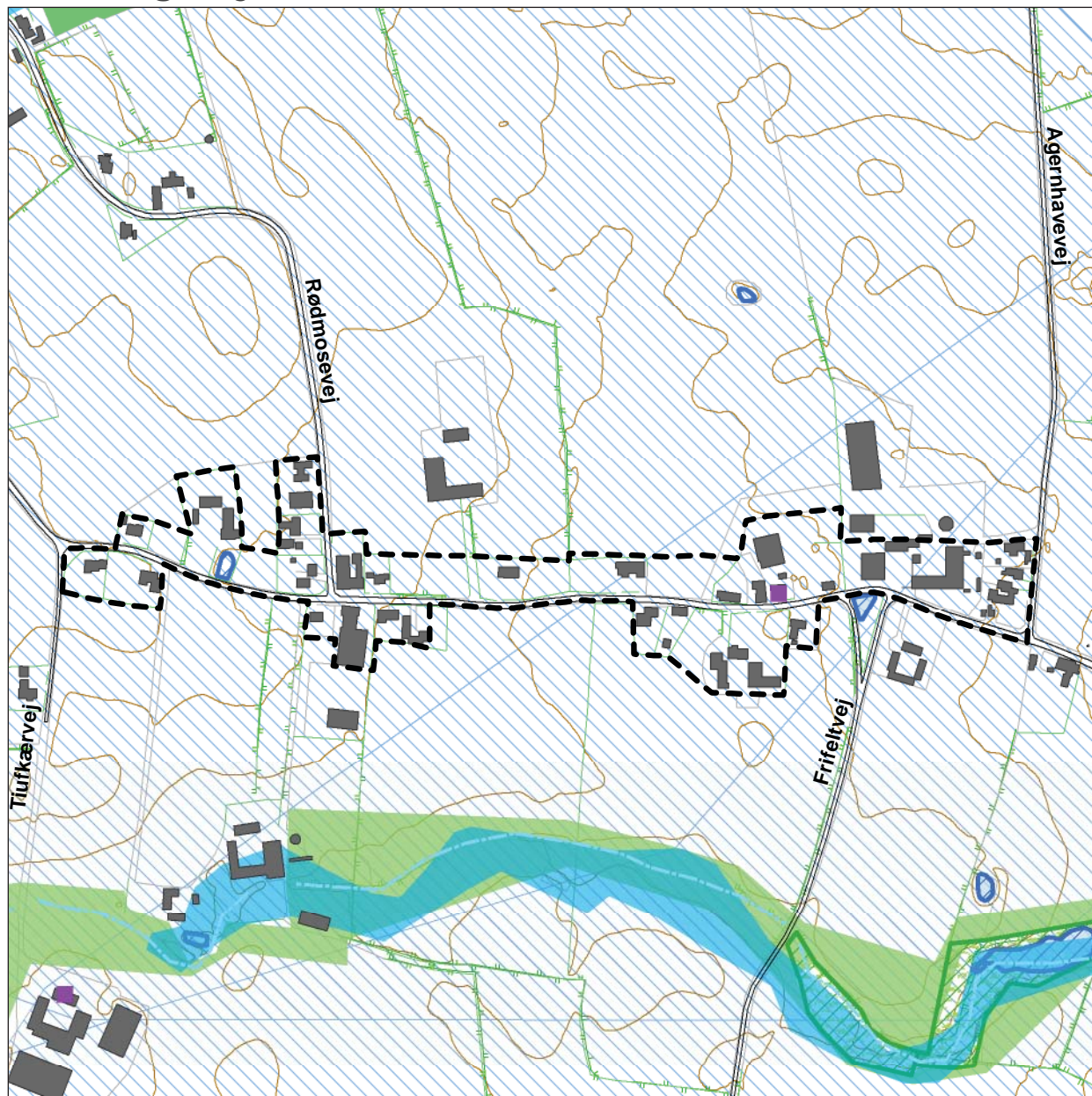
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

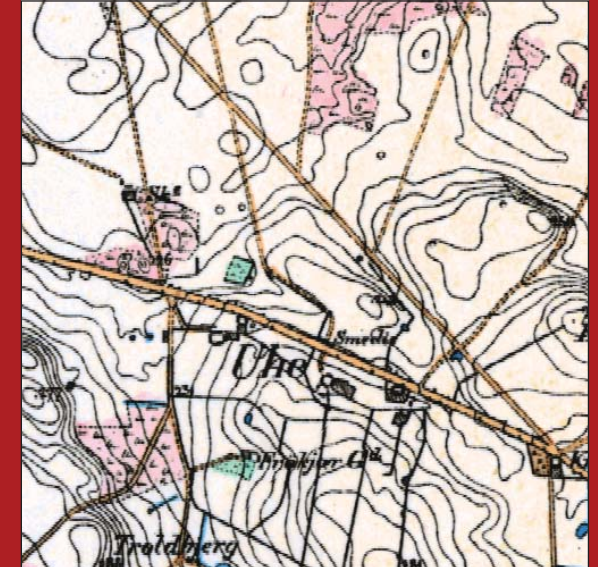
Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Eng
- Vådområder
- Beskyttede vandløb
- Eng
- Sø
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m
- Virksomhed

UHE

1869

En lille lidt slidt landsby 11 km fra Give og 8 km fra Billund. Landsbyen Uhe gør ikke meget væsen af sig, men takket være nabobyerne har Uhe en hjemmeside: <http://www/lindeballe.dk/>

Naturen omkring Uhe kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

"Den jyske hedeslette har så meget mere at byde på end sandet kartoffeljord. Bl.a. kan man møde kronvildt i de mindre plantager, og bomlærker, som ikke længere er så almindelige, findes her. I moseområderne og på de mindre heder kan man om sommeren finde revling, mosebølle og tyttebær."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Uhe er præget af, at den gennemskæres af den stærkt befærdede Bredstenvej. I vejkrydset midt i landsbyen ligger en trefløjet bygning, Bredstenvej 111, der ser ud til at have rummet en butik, som er nedlagt. Bygningen er ombygget til boliger, men renoveringen virker ikke afsluttet.

Derudover består landsbyen af 15-20 ældre huse og en tankstation med værksted. Samlet virker landsbyen lidt nedslidt.

Landsbyens muligheder

Der er ikke grundlag for udbygning af landsbyen. Der ændres ikke i plangrundlaget.

Bredstenvej set mod vest.

Godsølvej

Bredstenvej 111.

Åbjergvej

Eksisterende forhold

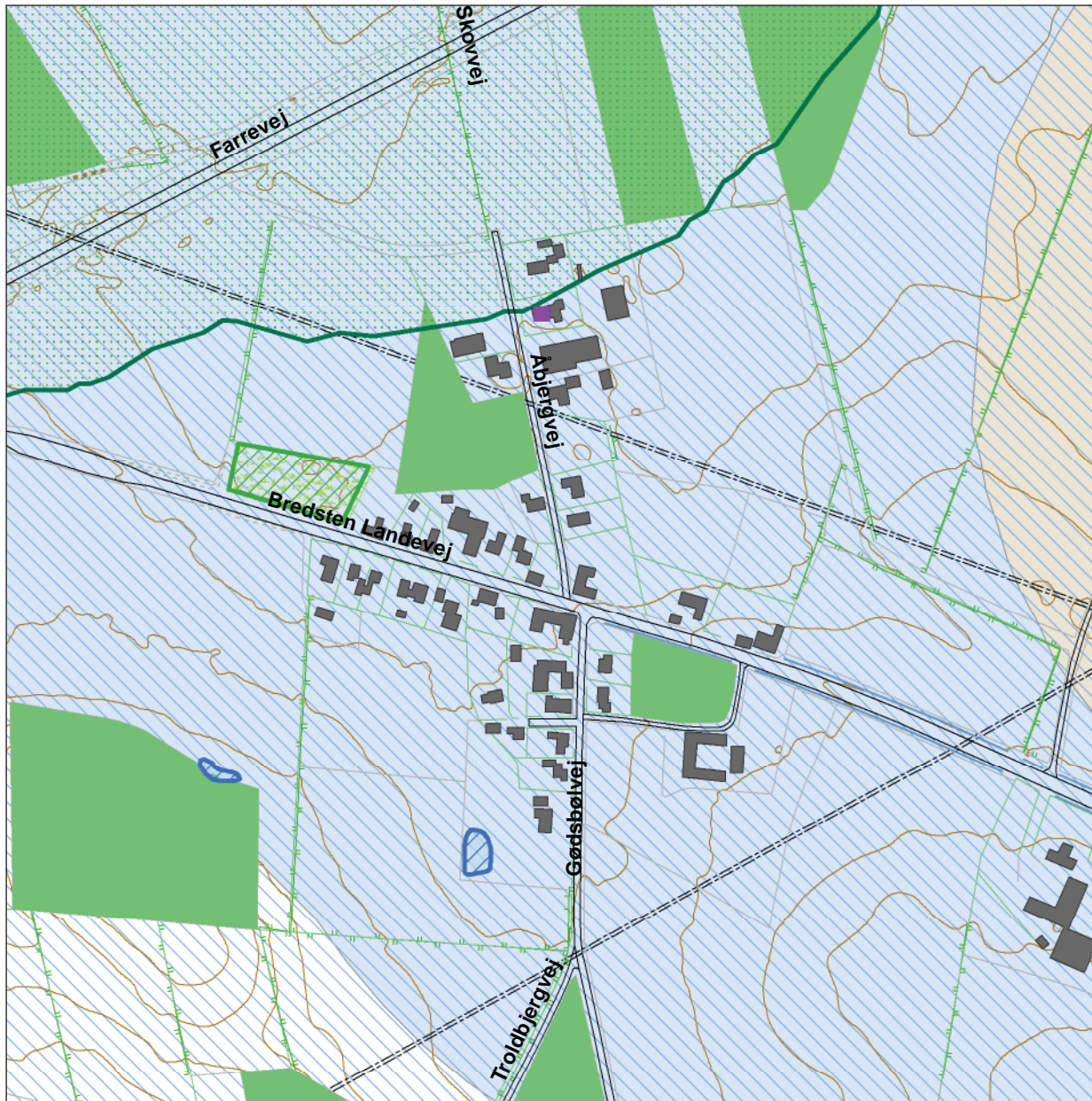

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Landsbyen er ikke afgrænset og dette foreslås fastholdt.

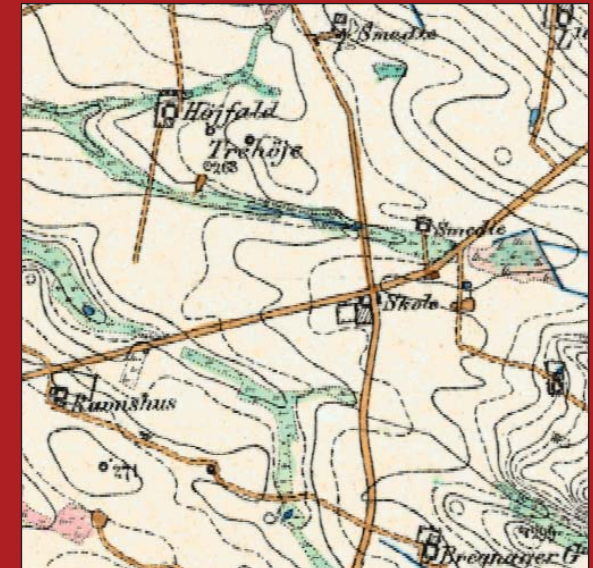
Natur- og miljøforhold

Signatur

- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Eng
- Eng - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Virksomhed
- Vandværksopland
- Vindmølleområder - konsekvenszone
- Støj - Grusgravområder
- Kurver 2,5 m
- Højspændingsledning

VESTERLUND

1869

Den tidligere stationsby (1929-1962) Vesterlund er én af de forholdsvis få danske landsbyer, der vokser. Her bliver gennemsnitlig bygget et nyt hus hvert år, og mange tilflyttere kommer hertil fra Sjælland. Landsbyen er rig på historiske bygninger, og Vesterlund Efterskole sikrer, at her altid er masser af liv.

Naturen omkring Vesterlund kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Vesterlund ligger i Oddebæk-området i det jyske søhøjland. Af karakteristiske fugle i dette område kan blandt andet nævnes viben, grønspætten, tårnfalken og isfuglen. Med udgangspunkt i Vesterlund er der lavet gode stier, så alle kan nyde dette unikke, naturgenoprettede naturområde. Odderen er vendt tilbage efter en del års fravær, og vandområderne kan rent faktisk bære dens tilstedeværelse."

En tilflytter udtaler til Vejle Amts Folkeblad: "Vi har et rigtig godt fællesskab for dem, der ønsker det. Men der bliver heller ikke set skævt til dem, der bare vil bo her og ikke engagere sig for meget".

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Vesterlund er opstået omkring et vejkryds, syd for den oprindelige landsby, Vesterlund, som i dag kun består af nogle få gårde. Indtil begyndelsen af 1900-tallet lå her en skole, smedje og et forsamlingshus og ingen anden bebyggelse. I 1929 blev jernbanen mellem Horsens og Tørring forlænget til Thyregod, og Vesterlund blev station på denne bane.

Senere er der kommet 2 skoler og forskellige butikker til. Men udviklingen er tidligt stagneret, og de fleste af butikkerne er lukket igen. Efterskolen er i dag den vigtigste servicefunktion i byen, og den har også overtaget den tidligere kommuneskoles bygninger. Der er dog også en mindre dagligvarebutik.

Bygningerne

Stationsbymiljøet er velbevaret med station, brugs, mejeri, forsamlingshus, missionshus og gammel skole. Bygningerne er ikke alle lige velholdte, men de er historisk vigtige for Vesterlund.

Langs Vesterlundvej består størstedelen af bebyggelsen af små huse, der ligger tæt ud til vejen. Øst for stationen er bygget et mindre villakvarter.

Mange huse har præg af Bedre Byggeskik i en lokal variant. Her er ikke brugt så mange bygningsdetaljer, dog har nogle huse karakteristiske udsmykninger omkring vinduerne.

Ved krydset Vesterlundvej / Kulsøvej ligger Vesterlunds eneste etagehus. I den vestlige ende af byen ligger et stor bygning, der har rummet et bageri.

Landsbyens miljø

I den østlige del af Vesterlundvej ligger de små tætliggende huse tæt ud til vejen og giver en karakter af stationsby-bebyggelse.

Området omkring trekanten Vesterlundsvej-Sejrup-

Luftfoto fra nord. Efterskolens bygninger ses midt i billedet

vej-Tinnetvej virker forfaldent. Andre dele af byen er velholdte. Det gælder især området omkring efterskolen samt villavejene Sydvenget og Sejrupvej. Der er gennemført en planlægning for et nyt boligområde nord for Vesterlundvej, men der synes ikke at være større efterspørgsel på grunde.

Landsbyen i landskabet

Byen ligger i et smukt område med både nåle- og løvskov og engområder tæt på.

Kulturhistoriske spor

Stationsbygningen er omdannet til bolig og er i god stand. Missionshuset, skole og brugs fungerer stadig. Mejeriet står derimod tomt og er i meget dårlig stand. Der er ikke væsentlige, synlige rester af banelegemet, men villabebyggelsen synliggør en del af forløbet syd for stationen.

Efterskolen set fra Vesterlundvej

Det tidligere mejeri

Den tidligere kommuneskole

Landsbyens muligheder

Den allerede planlagte udbygning dækker behovet mange år fremover.

Vigtigt at bevare

De kulturhistoriske bygninger er vigtige i fortællingen om Vesterlund Stationsby: Station, missionshus, mejeri, forsamlingshus, mejeri og skole og efterskole.

Mange huse har "borter" med diagonalt placerede mursten, som synes at være en lokal byggeskik.

Vigtigt at forbedre

Enkelte dårligt vedligeholdte huse og haver trækker ned i førstehåndsindtrykket.

Den tidligere stationsbygning

Retningslinje

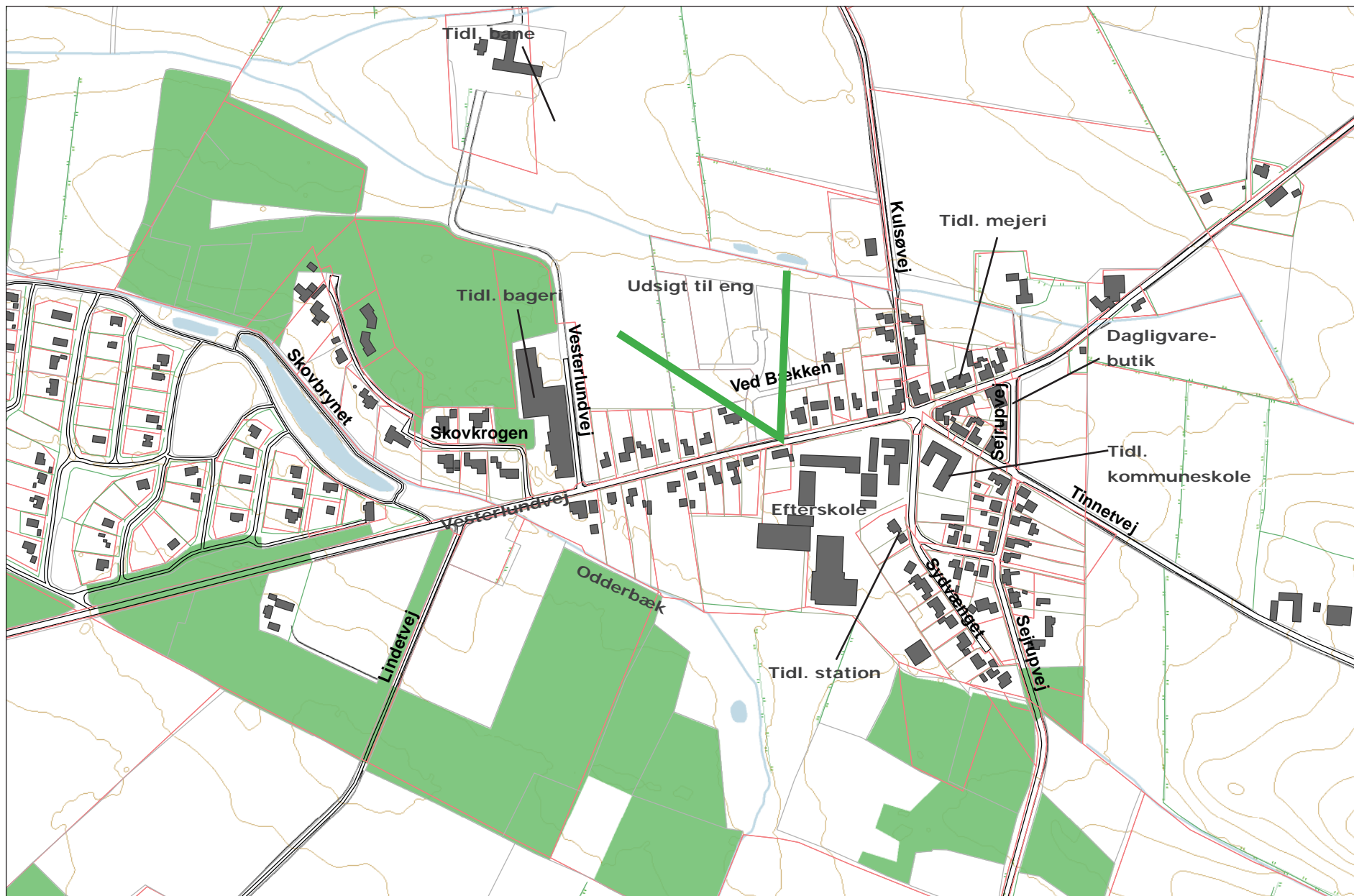
Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

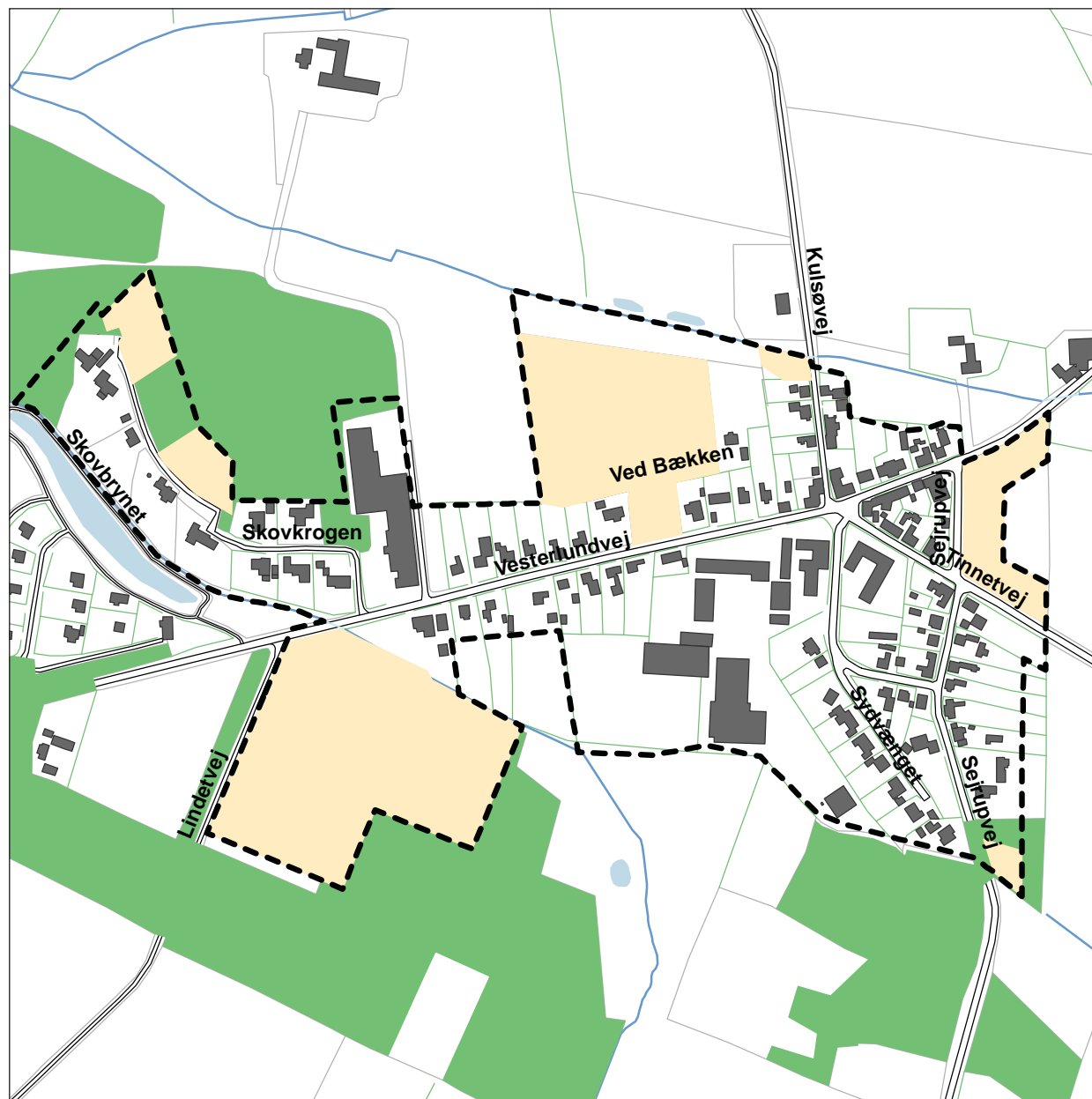

Tinnetvej set mod vest

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Vesterlund

99.L.29 Vesterlund

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

I det markerede område (se kort) skal ny bebyggelse opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m. og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Området skal planlægges med særlige forholdsregler for beskyttelse af grundvandet inden for indvindingsopland til Vesterlund Vandværk.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

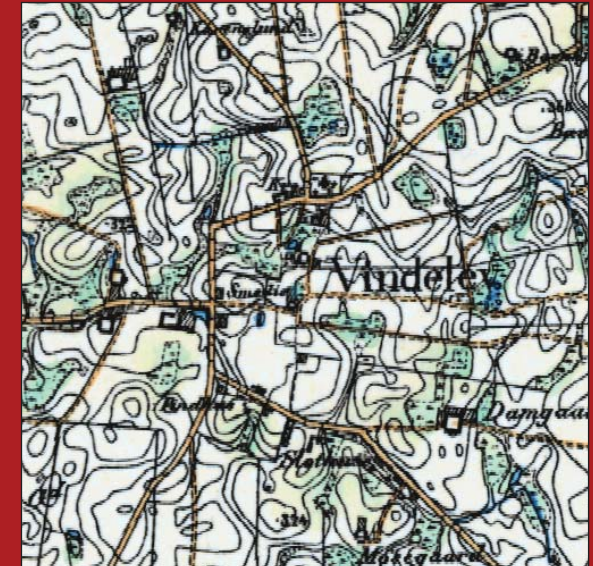
Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

VINDELEV

© ABC Luftfoto

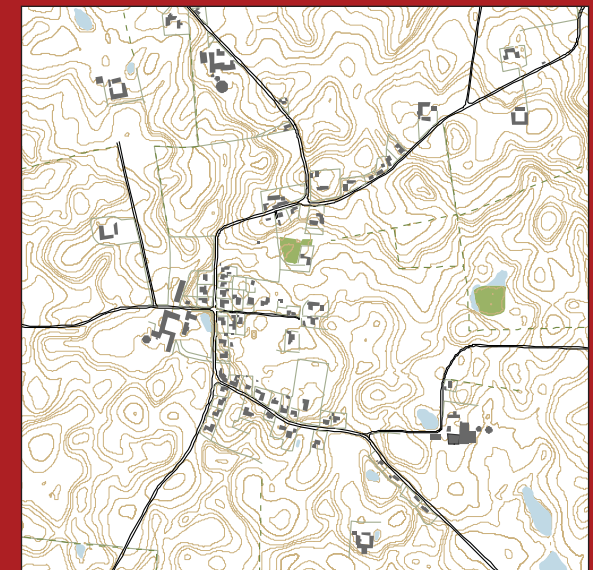
1869

En grøn landsby, der udmærket kan opleves som to byer på grund af et velplejet og centralt parkanlæg. Generelt virker landsbyen velholdt, og de fleste huse er af nyere dato.

Naturen omkring Vindelev kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup:

"På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar og naturen derfor på én gang mere varieret og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Vindelev er en meget udstrakt landsby med et grønt præg. Af den oprindelige landsby er det mest vejstrukturen, der er bevaret. Bebyggelsen ligger langs vejen og består af huse. Der ligger kun et par enkelte gårde i landsbyen.

Vindelev opfattes nærmest som 2 landsbyer, idet et stort grønt område adskiller kirkebyen mod nord og landsbyen mod syd. Det grønne område er meget velholdt og anlagt med en lille sø og opfattes som en lille bypark.

Landsbyens huse

I den nordlige ende af landsbyen ligger kirken og kroen tæt ved siden af hinanden. Over for kirken ligger den tidligere skole. Øst for kirken ligger enkelte huse på den nordlige side af Vindelevvej med udsigt ud over markerne mod syd.

Husene i Vindelev er enfamiliehuse, enkelte bygget i Bedre Byggeskik, mens størstedelen er opført efter 1945. I den sydlige ende ligger i krydset mellem Fløjstrupvej og Vindelevvej en nedlagt købmændsforretning. De store vinduer er ikke ændret, men dækket til, hvilket skæmmer bygningen.

Landsbyens miljø

Generelt er landsbyen meget velholdt. Der er også mange træer og levende hegn, som bidrager til et godt miljø. Flere steder langs landsbygaden er der udsigt ud til det kuperede landskab, der omgiver Vindelev. Der er en fin ankomst ad Sandvadvej, hvor der er udsigt til kirken, når der ikke er blade på træerne. Ved ankomst ad Fløjstrupvej får man en flot udsigt over markerne til kirken, inden man kører ind i landsbyens bebyggelse.

Vigtigt at bevare

De mange træer og levende hegn, der understre-

ger landsbyens miljø. Det grønne område der er et rigtig fint fællesareal for landsbyen. Kiggene mellem landsbyens bebyggelse, ud i landskabet. I den nordlige og sydlige del af Vindelevvej i landsbyen ligger bebyggelsen koncentreret på den ene side af vejen. Dette er vigtigt at bevare for at fastholde kontakten til landskabet. Det samme gælder mod sydøst ad Fløjstrupvej. På den modsatte side af Vindelevvej i forhold til den lille bypark er det vigtigt at friholde landskabet for bebyggelse.

Landsbyens muligheder

Der er mulighed for enkelte huludfyldninger langs Fløjstrupvej. Bebyggelse her vil dog mindske mulighederne for kig ud i landskabet.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Kirken

Kroen

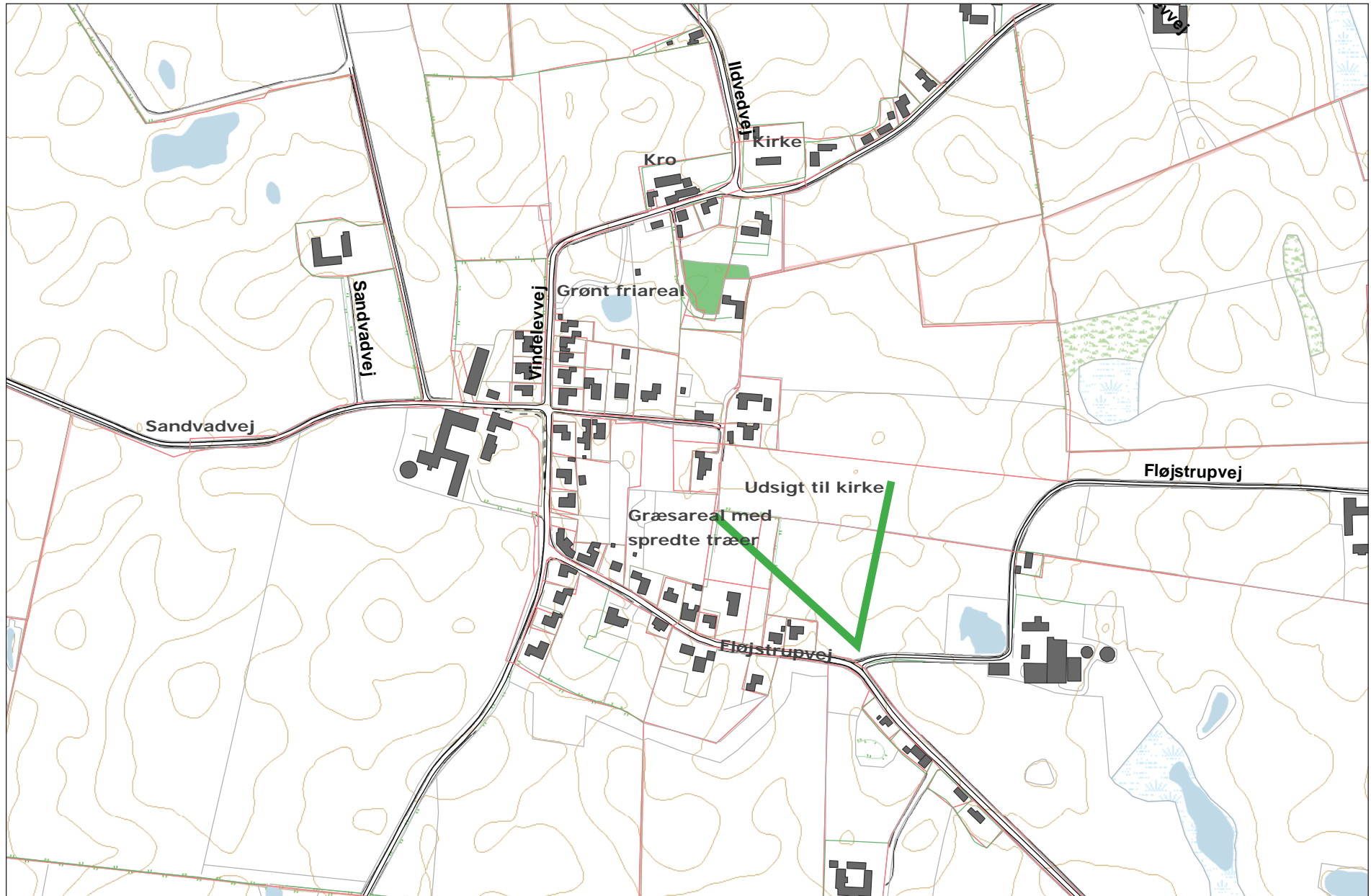

Nedlagt forretning

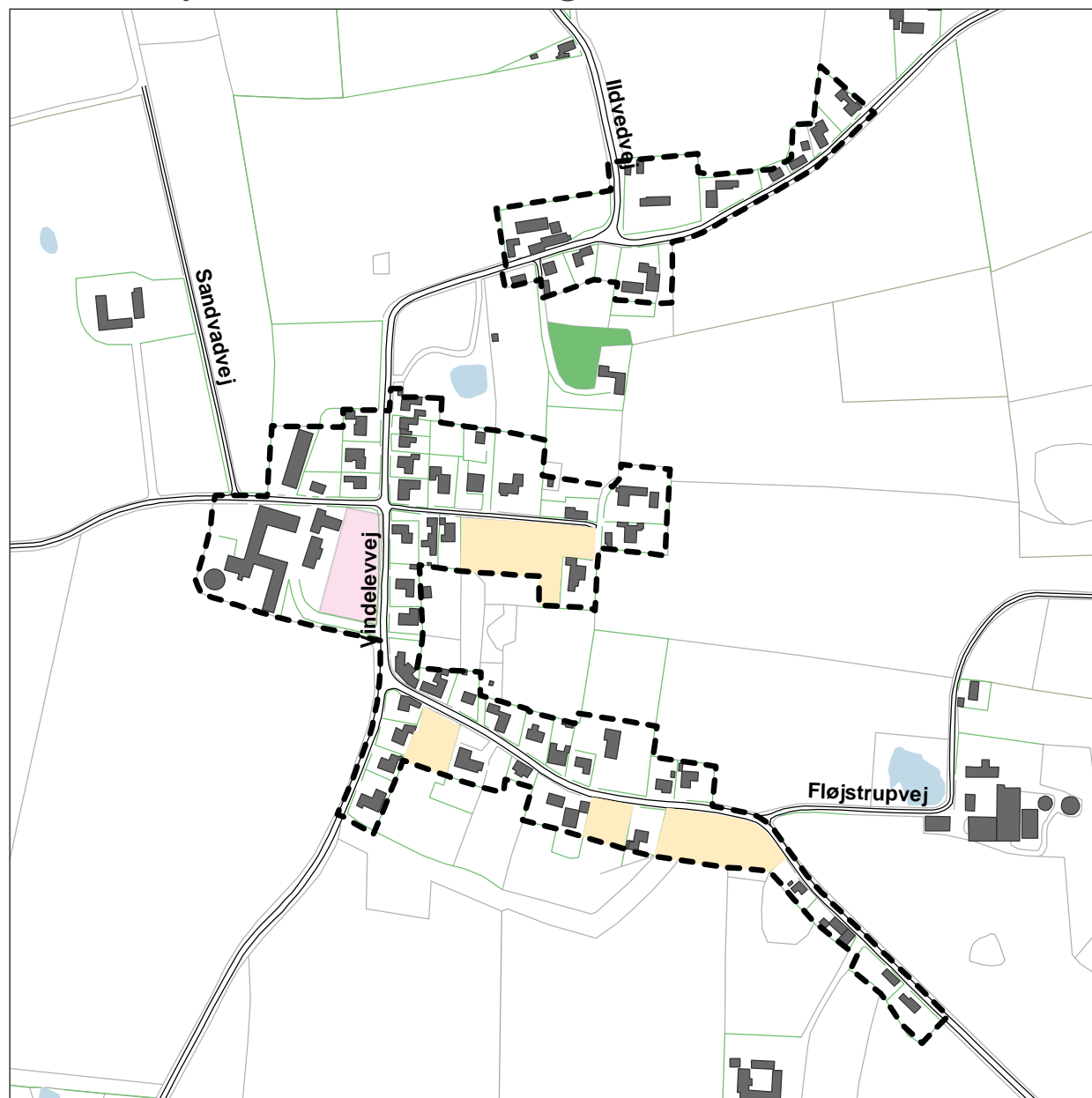

Grønt område ved Vindelev

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Vindelev

99.L.3 Vindelev

Plandistrikt 99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Miljøforhold

Dele af området er omfattet af visse frivillige fredninger i kirkens omgivelser.

Indenfor en afstand af 300 m fra kirken er området endvidere omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 19 vedrørende bygnings-højde.

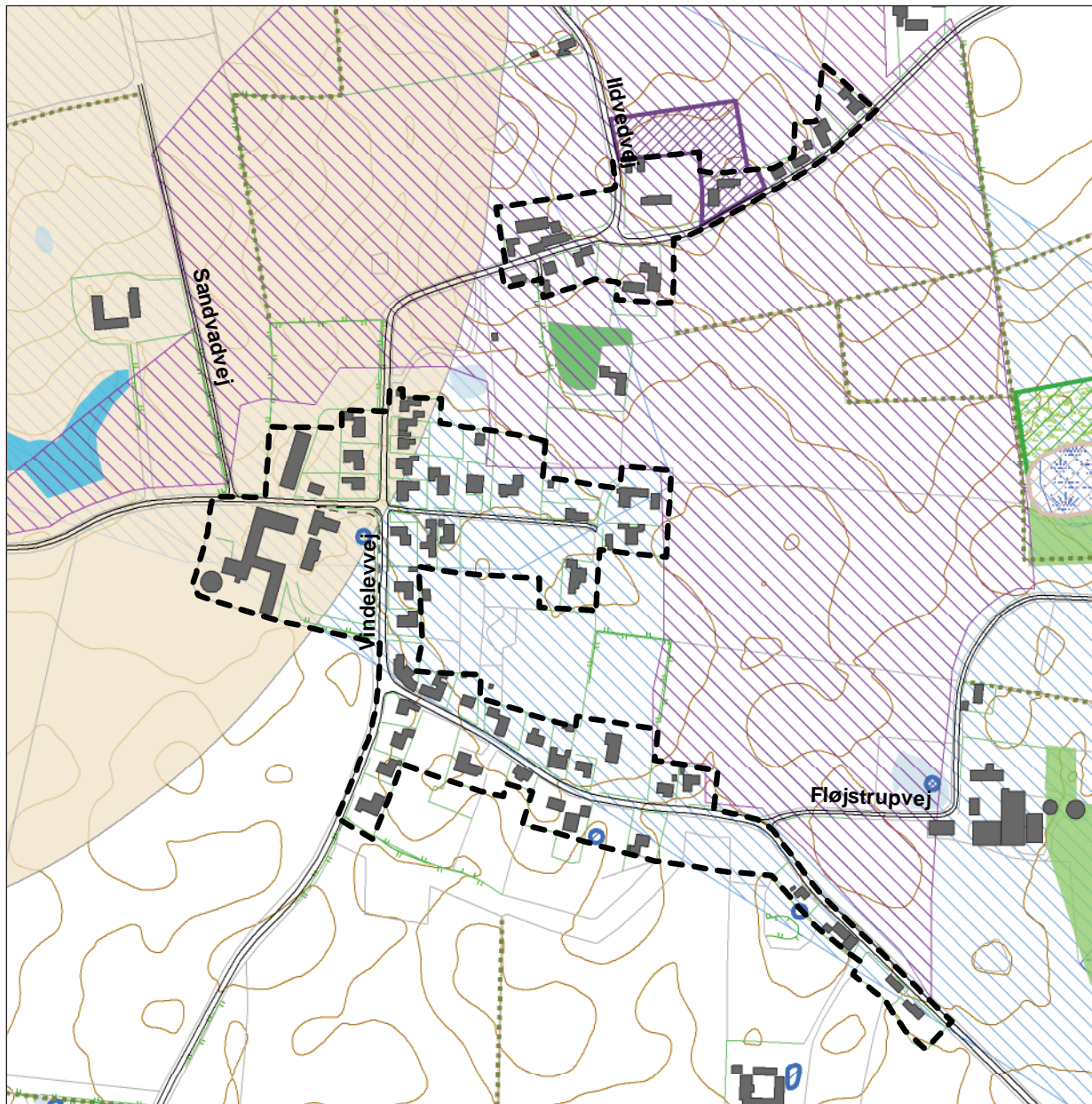
Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

- Mulighed for udstykning af byggegrunde
- Areal der ikke må udstykkes

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Fredede områder
- Kirkeomgivelser
- Skov
- Eng
- Eng - §3 beskyttet
- Mose - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Kulturmiljø
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m
- Vindmølleområder - konsekvenszone

VORK

© ABC Luftfoto

Husene ligger ud til vejen og hilser venligt på den forbifarende, men mange af dem er dårligt vedligeholdt. Udsigten over de omgivende engdrag og landbrugsjorder er karakteristisk for byen og kan nydes adskillige steder.

Naturen omkring Vork kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Landsbyen ligger lige på sydsiden af Vejle Ådals udfordrende, historierige, frodige skrænter, et mekka for sportsfiskere og oddere, som vi efterhånden har en fin bestand af. Her har overlevelsesmulighederne været ideelle siden stenalderen, og her kan man se den lille farvestrålende isfugl jage selv ved de mindre vandløb"

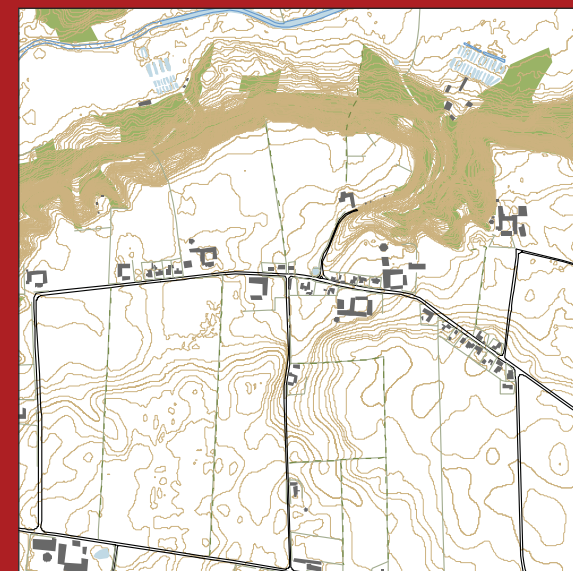
En beboer gennem 27 år siger til Vejle Amts Folkeblad: "...Her er folk meget mere åbne. Den gode jord smitter af på humøret..."

En beboer har skrevet til Kommunen: "Da brugsen måtte lukke i 1982, var vi nogle stykker i byen, der blev enige om, at der skulle træde noget i stedet for dette sidste samlingssted. Vi dannede så "Vork Beboerforening af 1982", fra starten kun med det ene formål at holde en årlig høstfest. Første gang blev den holdt i vognmandens garage, derefter nogle år i Vork skole, som på det tidspunkt var blevet musikskole. Da den blev overtaget privat, flyttede vi høstfesten til Ammitsbøl Forsamlingshus, og nu de sidste mange år har vi holdt den i Egtved Forsamlingshus. Vi er altid mindst 70 deltagere, nogle år over 100 - og til 25-års jubilæet 130!"

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

1869

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Vork er en langstrakt landsby, der ligger på kanten af et engdrag. Landsbyen kendes tilbage fra 1430, men de bygninger, der findes i dag, er stort set alle opført efter 1850. Landsbyen ligger langs med Vorkvej med bebyggelse enten på nord- eller sydsiden af landsbygaden. Kun i landsbyens midte, ved branddammen, ses bebyggelse på begge sider af vejen.

Landsbyens huse

Landsbyen rummer 4 gårde, der har stuehuse med en usædvanlig stor dybde, samt en række huse, herunder en del nyere parcelhuse. Gårdenes længer er opført i østjysk byggeskik og er, som mange andre steder, i en dårlig vedligeholdelsestilstand.

Som det er karakteristisk for den østjyske byggeskik er det den ene længe der vender ud mod vejen, med en fint detaljeret port, der giver adgang til gårdspladsen. Dette gælder dog ikke Vorkvej 67. Centralt i landsbyen, på Vorkvej 80, ligger en større bygning, der har rummet en butik, men som i dag er indrettet til boliger. Det tidligere forsamlingshus er omdannet til enfamiliehus. Vorkvej 77 og 79 synes at være de ældste bygninger i landsbyen, men er stærkt ombyggede og giver indtryk af at trænge til renovering.

Landsbyens miljø

Husene ligger generelt tæt ud til vejen hvilket er med til at skabe et fortættet miljø. Landsbyen gennemskæres af en lille slugt, som strukturerer den.

Landsbyen i landskabet

Landsbyen har en meget åben karakter og der er overalt udsigt til marker og skovbryn. En række seljerøn overfor Vorkvej 67 indrammer landskabet. Landskabets let kuperede terræn understreges af de levende hegn der strækker sig ud i landskabet, vinkelret på landsbygaden.

Landsbyens muligheder

Hvis man ønsker at bygge nyt i landsbyen, er det vigtigt at tage hensyn til udsigten i landskabet, der er meget karakteristisk for oplevelsen af Vork.

Vigtigt at bevare

De levende hegn i landskabet. Landsbyens gårde. Landsbyen er sårbar overfor det forfald der sker for gårdene og især udlængerne, der ikke længere er i brug. Hvis disse nedrives forringes landsbyens kulturmiljø væsentligt. Hvis gårdlænger er i så dårlig stand, at de skal fjernes, er det vigtigt, at de bliver erstattet af nye bygninger i samme proportioner og på samme placering på grunden.

Vigtigt at forbedre

Finde nye anvendelser for længer, der ikke er i brug.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Vorkvej 87

Vorkvej 80

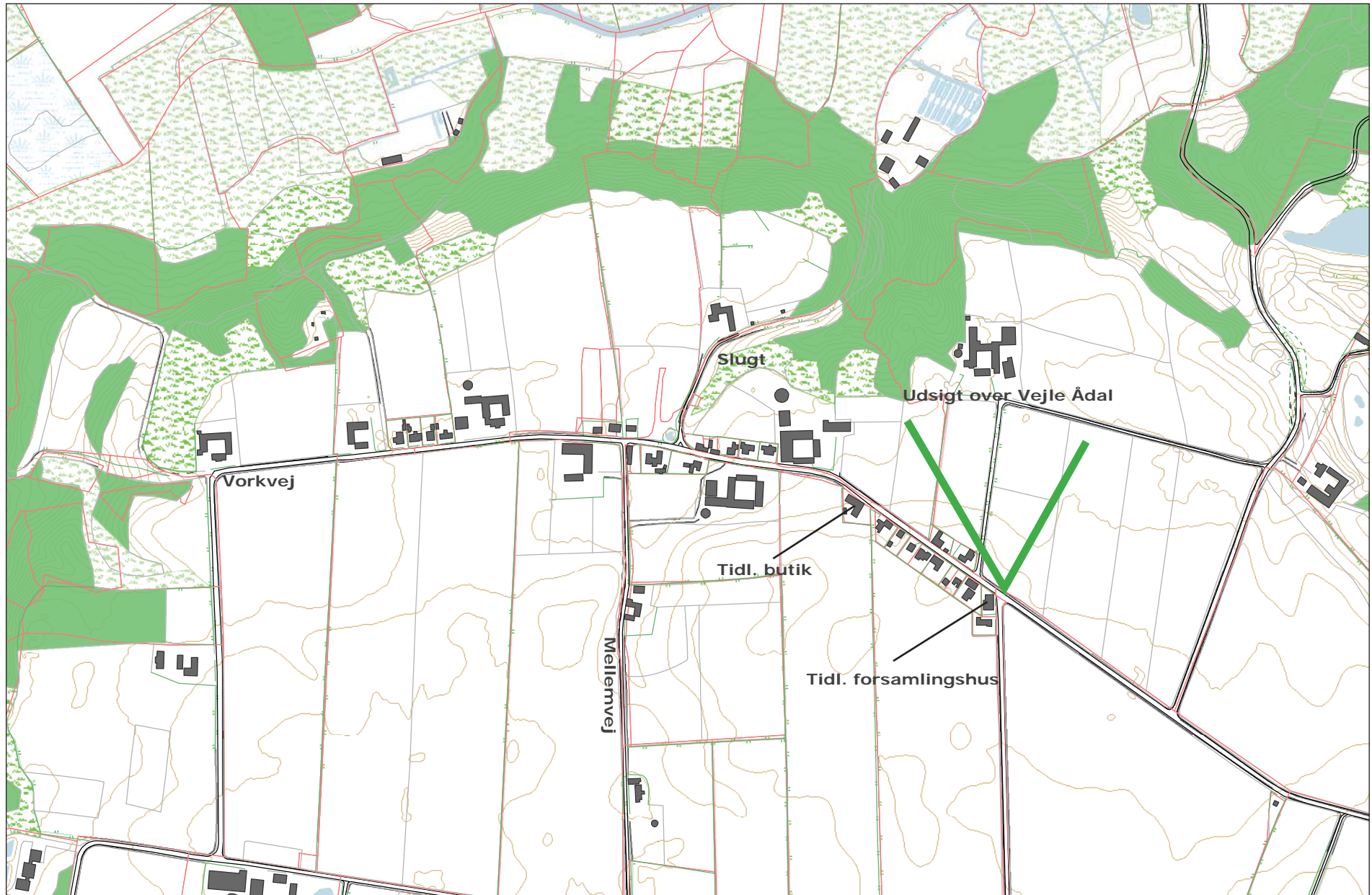

Vorkvej set mod øst

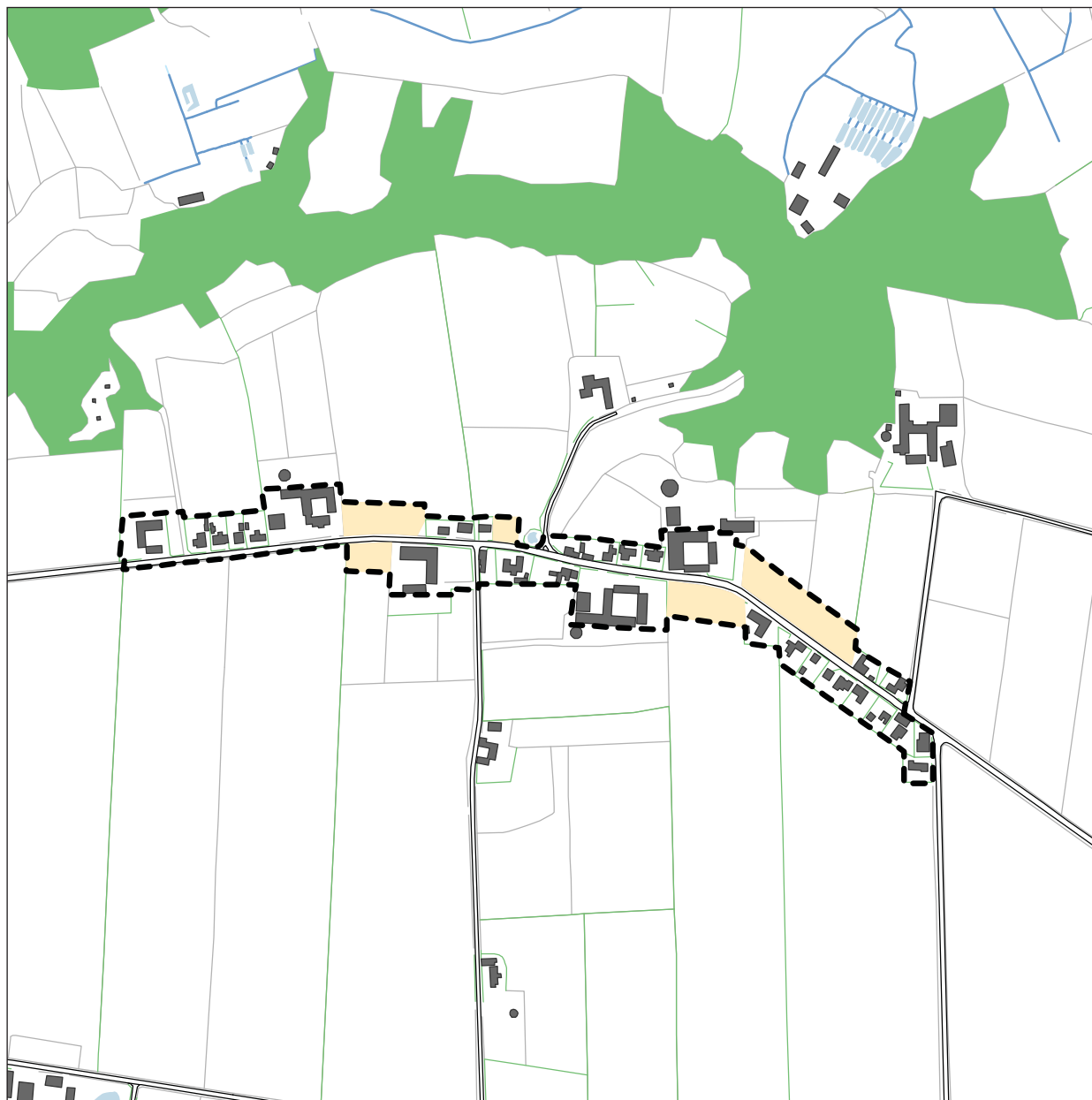

Landsbyens afgrænsning mod øst

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Vork

99.L.19 Vork

Plandistrikt 99 Det åbne land
Max antal etager 1 med udnyttet tagetage
Max bygningshøjde 8,5 m
Min. tilladte miljøklasse 1
Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal tilstræbes at have en udformning og placering på grunden, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition, og som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

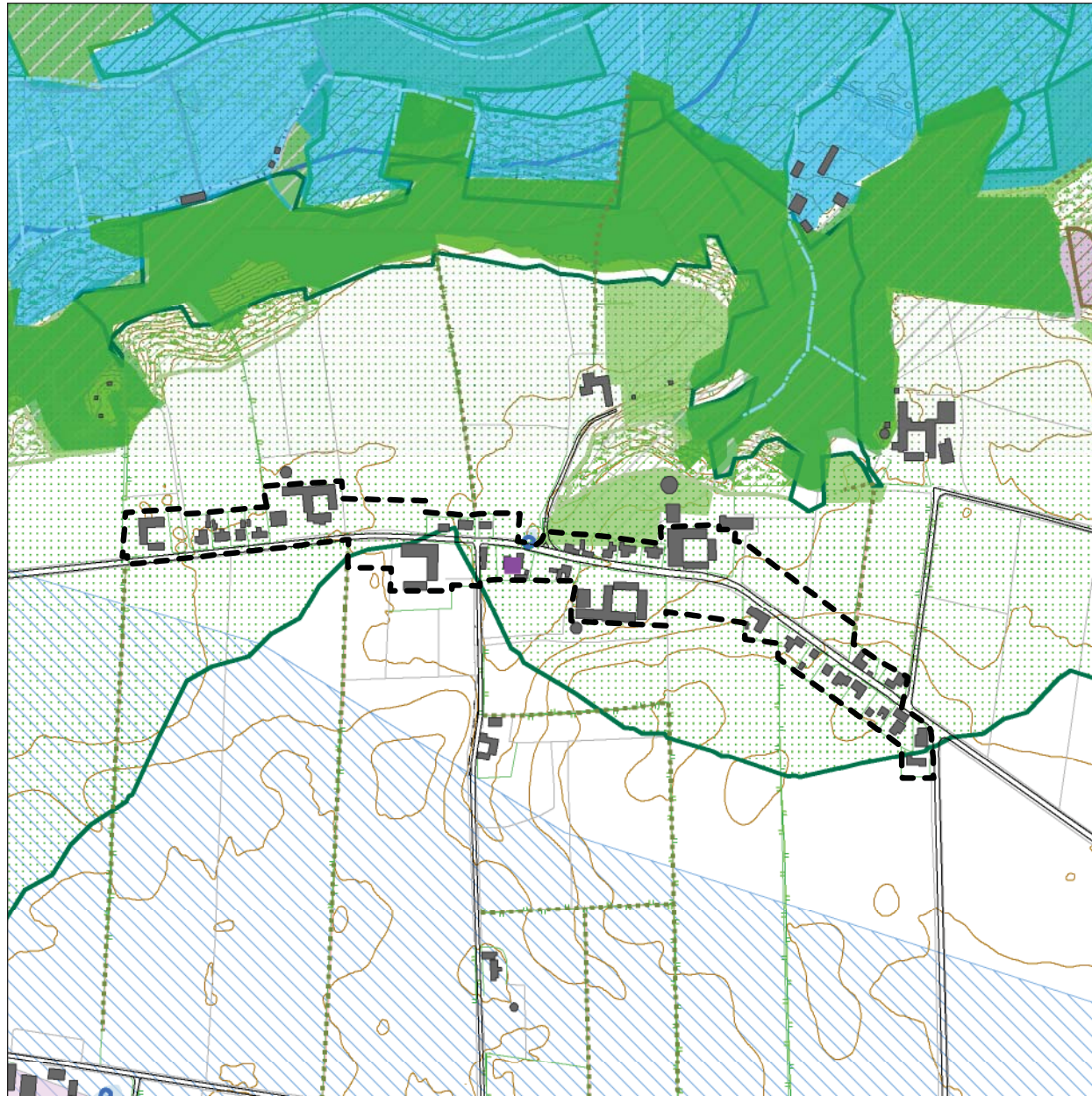
Zonestatus

Området er landzone. Arealer, som lokalplanlægges, forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

Natur- og miljøforhold

Signatur

- Landsbyafgrænsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Skov
- Overdrev
- Hede
- Særlig værdifuld natur - landskab
- Vådområder
- Skovbyggelinje
- Vandløb - §3 beskyttet
- Hede - §3 beskyttet
- Overdrev - §3 beskyttet
- Sø - §3 beskyttet
- Åbeskyttelseslinje
- Særlige økologiske forbindelsesområder
- Værdifuldt landskab
- Vandværksopland
- Kurver 2,5 m

ØSTER STARUP

1869

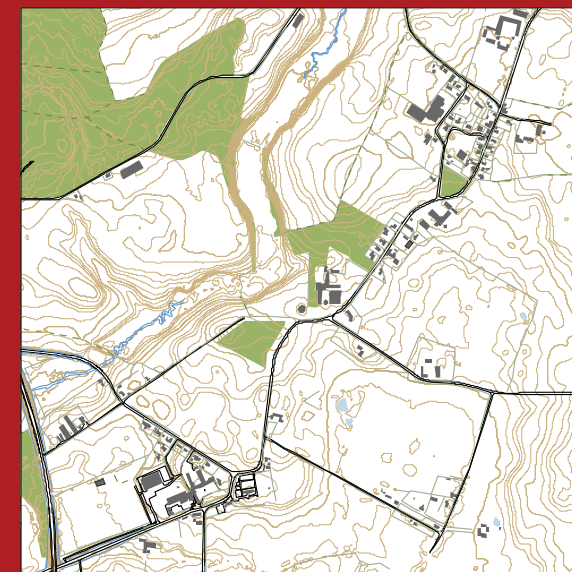
Hyggelige huse på små grunde, der ligger tæt ud til vejen og en prægtig lindeallé er et par af de positive synsindtryk, landsbyen Øster Starup efterlader.

Naturen omkring Øster Starup kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "Naturen omkring Ammitsbøl, Rugsted og Øster Starup, Bølling og Tiufkær er typisk for Østjylland. Naturen bærer præg af den gode jord og domineres derfor af opdyrkede marker med mange forskellige afgrøder, læhegn og små skove. Man skal dog ikke langt mod syd eller vest for at finde både fugtig eng og mose. En afvekslende natur med en stor biologisk mangfoldighed."

"Grunden til, at vi flyttede hertil – og er blevet boende – var, at der var grønne områder og en masse ride-muligheder..." skriver en beboer i Øster Starup til kommunen, og rejser i samme mail en række forslag til forbedringer af landsbymiljøet.

"Der skal være plads til, at ikke alle gider at holde deres have eller har fået det hele arkitekttegnet. Skolen skal også bevares," udtaler en beboer i Øster Starup til Vejle Amts Folkeblad.

Læs mere om, hvad indbyggerne mener om at leve i en landsby i Vejle Kommune på www.vejle.dk/planer

2010

Del af forslag til tillæg til Kommuneplan 2009-2021 for Vejle Kommune vedr. 45 mindre landsbyer

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Øster Starups oprindelse som landsby er ikke særlig tydelig. De fleste af de 14 gårde som den oprindeligt bestod af, er flyttet ud i forbindelse med udskiftningen. I stedet er der omkring 1880-1920 opstået en langstrakt bebyggelse langs Egelandvej.

Bygningerne

Landsbyens dominerende bygningstype er et beskedent 1½-etages hus opført i perioden 1880-1920. Mange af dem har nationalromantiske træk, men der er også nogle, der er helt blottet for detaljer. De fleste af husene er væsentligt ombygget i de senere år. Indimellem husene er der 3 gårde, foruden godset Egeland, der ligger i den nordlige udkant af landsbyen. Gården Virkelyst er meget velbevaret med en pigstensbelagt gårdplads og velholdt have. Ødegård har et meget velbevaret stuehus i bindingsværk. En helt særlig bygning er "Sæterhytten", Egelandvej 26, et sortmalet træhus i "schweizerstil" med mange detaljer. Det er opført omkring 1900.

Landsbyens miljø

Husene på Egelandvej 30-38 ligger alle med gavlen tæt ud til vejen og på meget små grunde. Over for disse ligger husene også tæt sammen og tæt på vejen. En juletræsplantage på hjørnet Runddelen / Egelandvej virker umotiveret.

Landsbyen rummer såvel en maskinfabrik som en vognmandsforretning. De ligger begge på Runddelen, som derfor har en anden karakter end resten af landsbyen.

Der er en fin lindeallé forbi Egeland. Desuden er der levende hegn omkring Vestermarksvej og på vestsiden af en del af Egelandvej og Runddelen.

Landsbyen i landskabet

Alléen ved Egeland sikrer en god sammenhæng med landskabet mod nord. Selve landsbyen ligger i et ret fladt terræn uden markante elementer.

Vigtigt at bevare

Det er vigtigt at fastholde strukturen med de små grunde og huse i 1½ plan, der ligger tæt på vejen. Også Egeland og alléen forbi denne og de levende hegn er vigtige at bevare. Endelig er det vigtigt at bevare følgende huse: Egelandvej 26 (Sæterhytten), Egelandsvej 22 (Virkelyst) og de gamle bygninger på Egelandvej 11 (Ødegård).

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykkes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Typisk gadehus med gavlen mod vejen.

Virkelyst

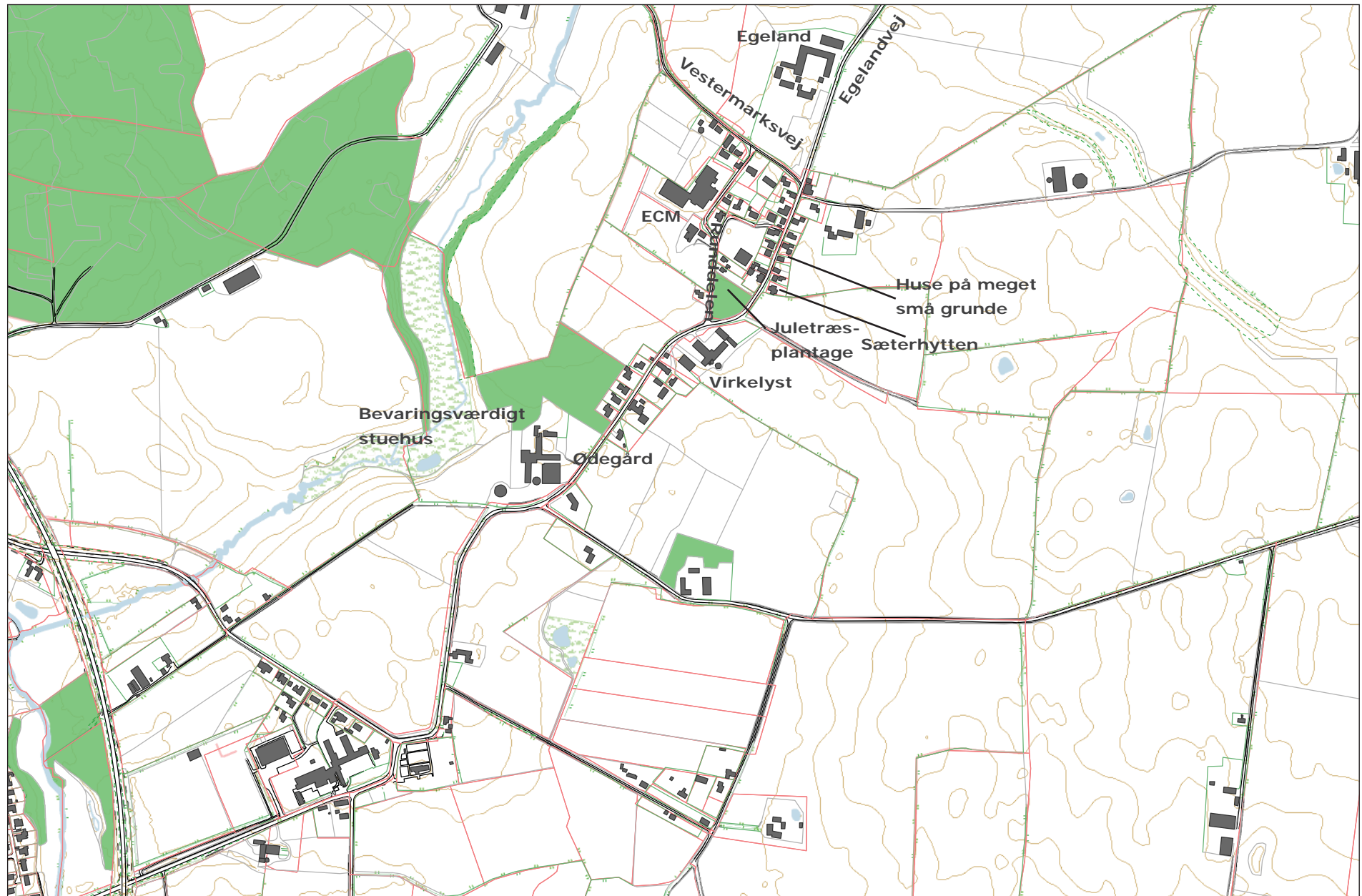

Stuehuset på Ødegård

Alléen foran Egeland

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Øster Starup

99.L.13 Øster Starup

99 Det åbne land

Max antal etager 1 med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m, og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Eksisterende stuehuse og driftsbygninger, som ikke længere er i brug, kan indrettes til nye boliger eller erhverv, som kan indpasses i bygningerne og landsbymiljøet.

Miljøforhold

Ved opførelse af ny bebyggelse til støjfølsom anvendelse, skal det dokumenteres, at de vejledende grænseværdier kan overholdes i bygninger og på opholdsarealer.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Signaturforklaring

 Mulighed for udstykning af byggegrunde

Ny kommuneplanramme for erhverv

99.E.7. Erhvervsområde ved Runddelen i Øster Starup

99 Det åbne land

Bebyggelsesprocent 40

Max bygningshøjde 12m

Min. tilladte miljøklasse 3

Max. tilladte miljøklasse 6

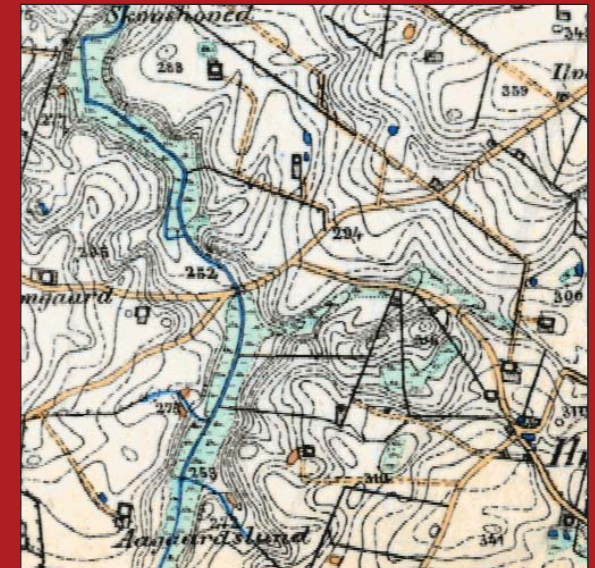
Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til erhvervsformål med lettere industri, lager- og værkstedsvirksomhed, engroshandel samt enkelte boliger (bestyrer- og portnerbolig o.lign.) i tilknytning til den enkelte virksomhed.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

ÅDAL

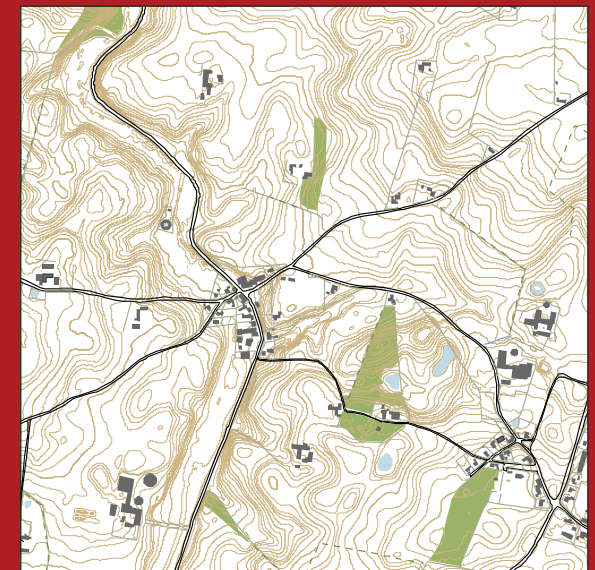

1868

Landsbyen Ådal opstod i slutningen af 1800-tallet omkring en bro over Fousing Bæk. Her mødtes vejene fra Bjerlev, Hvejsel, Ildved og Hvolgård samt den dengang nye landevej mellem Vejle og Vonge, der et langt stykke fulgte Fousing Bæk. I begyndelsen af 1900-tallet var her både mejeri, forsamlingshus og købmand. I dag består bysamfundet af 27 matrikler inden for byskiltene, hvor et aktivt landsbyfællesskab med egen hjemmeside og legeplads udspiller sig: <http://www.aadalnyt.dk/>

Naturen omkring Ådal kort beskrevet af naturvejleder Steen Hedrup: "På østsiden af den jyske højderyg er jorden generelt mere frugtbar og naturen derfor på én gang mere varieret og tættere befolket end de flade hedesletter mod vest. Her findes agerland med levende hegn og kun få skove. Moser og mindre vandløb ligger som oaser i et bredspektret landbrugsområde."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Ådal er en lille bebyggelse opstået i slutningen af 1800-tallet omkring en bro over Fousing Bæk.

I 1887 oprettedes Ådal Andelsmejeri, og i 1889 åbnede Ådal forsamlingshus. Byggerierne falder sammen med anlæggelsen af landevejen mellem Vejle og Vonge, som på en længere strækning fulgte Fousing Bæk. Vejen kom til at løbe lige igennem Ådal, der således fik kontakt med et større opland. I begyndelsen af 1900-tallet åbnede en købmand (nedlagt), og senere anlagdes en sportsplads (i dag legeplads og spejdergrund).

Bygningerne

Mejeriet, som ligger centralt i bebyggelsen, står i øjeblikket tomt. Det er en markant bygning, der er let at genkende som et mejeri. Kulturhistorisk har den stor værdi som den væsentligste drivkraft for bebyggelsens udvikling. Det er derfor af stor betydning, at bygningen bevares og sikres en ny anvendelse.

Ud over mejeriet består Ådal af ca. 15 huse opført fra slutningen af 1800-tallet og frem til 1950'erne. Flertallet af dem har bevaret deres oprindelige byggestil, men der er også enkelte, der er ombygget med nye tage med udhæng, der skjuler de oprindelige gesimser m.v.

Landsbyens miljø

Næsten alle husene i Ådal ligger tæt ud til vejene på en måde, som er karakteristisk for landsbyer, der er opstået i 1800-tallets sidste halvdel. Her gav andelsbevægelsen og den gradvise ophævelse af købstadsrettighederne grobund for en række "servicebyer". Ådal er udpeget som kulturmiljø i kommuneplanens hovedstruktur.

Landsbyen i landskabet

Bebyggelsens placering i den snoede dal, som understeges af landevejens forløb, er meget mar-

kant, og giver udsigt til de omgivende bakker mange steder fra. Der er en meget tæt kontakt mellem bebyggelse og landskab. Dalen er udpeget som værdifuldt landskab.

Vigtigt at bevare

Bebyggelsesstrukturen, den tætte kontakt med landskabet og mejeriet.

Vigtigt at forbedre

En del huse trænger til istandsættelse.

Landsbyens muligheder

Der bør ikke ske udbygning. Derimod kan det gamle mejeri indrettes til boliger, erhverv eller fritidsformål.

Retningslinje

Udstykning og opførelse af ny bebyggelse, der kræver zonetilladelse, må kun ske efter principperne, der fremgår af kortbilaget til den enkelte landsby.

Dog må der opføres ny bebyggelse til erstatning for bebyggelse, der nedrives, såfremt omfang og placering er uændret, ligesom der må opføres mindre tilbygninger til eksisterende bygninger. Haver kan udstykes, medmindre det modsatte er angivet på kortet.

Ådal set fra vest. Mejeriets skorsten ses t.v.

Vongevej midt i Ådal set mod syd

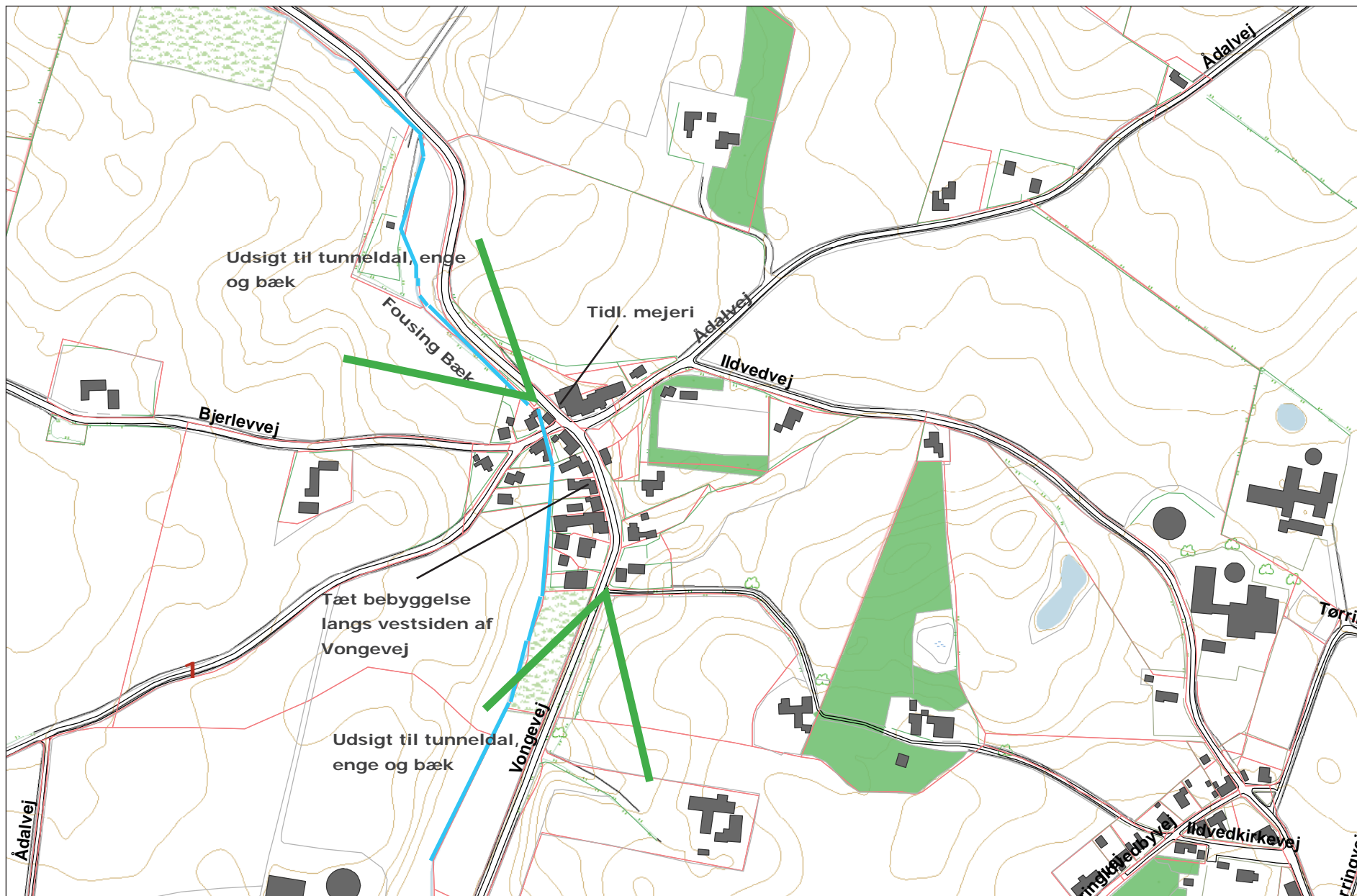

Vongevej set mod syd fra bygrænsen

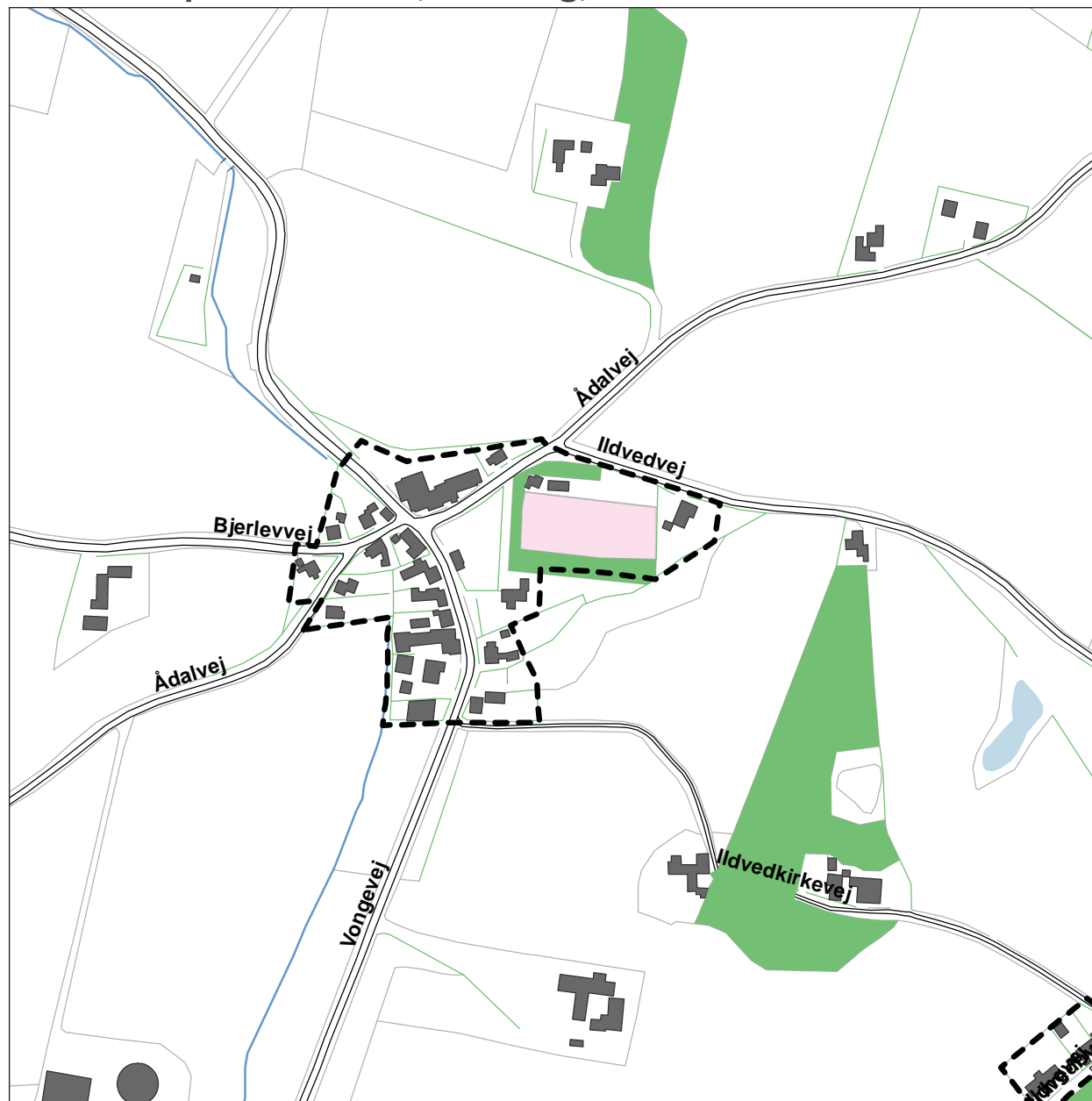

Mejeriet set fra Ådalvej

Eksisterende forhold

Kommuneplanrammer (kortbilag)

Ny kommuneplanramme for Ådal

99.L.1 Ådal

99 Det åbne land

Max antal etager 1 etage med udnyttet tagetage

Max bygningshøjde 8,5 m

Min. tilladte miljøklasse 1

Max. tilladte miljøklasse 2

Områdets anvendelse

Områdets anvendelse fastlægges til boligformål og kollektive anlæg som f.eks. offentlige og private institutioner. I området kan der indpasses mindre erhverv, der ikke er til gene for omgivelserne, landbrug, gartneri samt butikker til områdets lokale forsyning.

Bebyggelsens omfang og udformning

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal opføres i gadelinje og udformes med 45% graders taghældning og en facadehøjde på min. 3 m og skal i øvrigt have en udformning og placering, som falder naturligt ind i det eksisterende landsbymiljø.

Zonestatus

Området er landzone. Arealer som lokalplanlægges forbliver i landzone.

Notat

Der bør udarbejdes en bevarende lokalplan for landsbyen.

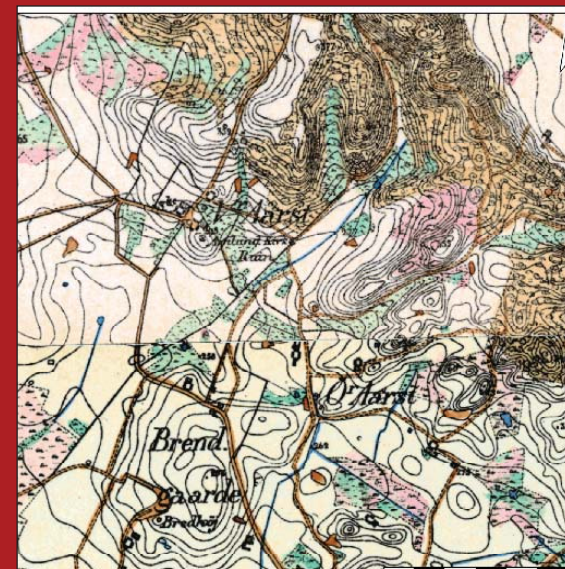
Signaturforklaring

 Areal der ikke må udstykkes

ÅST

© ABC Luftfoto

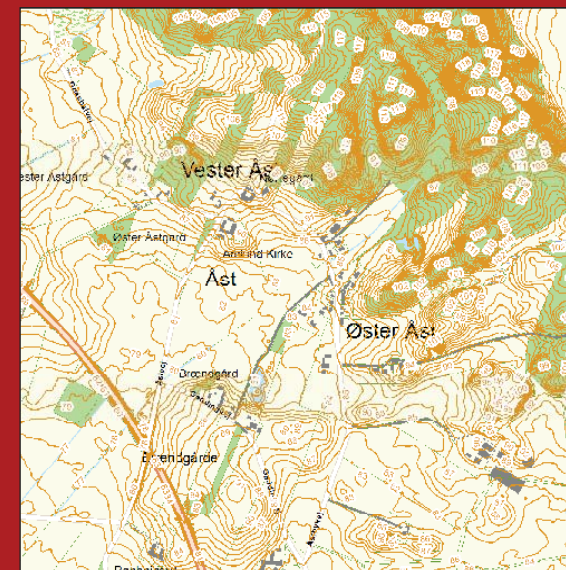

1869

Åst er en landsby som rigtig mange har fløjet over i lav højde, men kun få ved hvor ligger. Landsbyen ligger naturskønt i et kuperet terræn tæt ved Åst Skov og Amlund Skov, og beboerne er glade for at bo der. Mejeriet trænger til en kærlig hånd, som så mange andre steder. Forsamlingshuset, som her hedder Borgernes Hus, er til gengæld velholdt og fortsat i drift. Af Amlund Kirke, som lå i landsbyen i Middelalderen, er nu kun fundamentet tilbage. Det er til gængæld et fredet fortidsminde.

Til Vejle Amts Folkeblad siger en beboer: "Der er mange styrker. En af dem er, at folk kan lide at bo her. Folk flytter hertil og tror, det er midlertidigt, men de bliver boende i mange år."

Læs hvad borgerne skriver til kommunen om landsbylivet på www.vejle.dk/planer

2010

Redegørelse

Oplevelsen af landsbyen

Åst består af Vester Åst, Øster Åst og en lille samling huse opstået omkring et nedlagt mejeri mellem de 2 landsbyer. Landsbyen opleves først og fremmest som meget grøn på grund af udsigten til engen langs vandløbet, levende hegn, bevoksninger og skovbryn. Det, at Åst ligger meget tæt på den ene ende af startbanen på Billund Lufthavn, præger naturligvis oplevelsen af landsbyen.

Landsbyens huse

Landsbyens huse er meget forskellige. Der er ikke tale om en karakteristisk byggeskik.

Landsbyens miljø

Husene ligger overvejende tæt ud til vejen og danner, sammen med hække og levende hegn, fine gaderum.

Landsbyen i landskabet

Et lille vandløb løber på tværs af Åst Byvej omgivet af engarealer. Det giver en god udsigt til skovbryn. Lidt øst for Åstvej og syd for Åst Byvej ligger fundamentet af Amlund Kirke, der blev bygget i den tidlige middelalder, men siden gik i forfald og blev nedbrudt i løbet af 1800-tallet. Resterne af kirken er fredet.

Landsbyens muligheder

Landsbyens naturskønne beliggenhed og kontakten til landskabet er et stort aktiv. Derfor er det også vigtigt ikke at bygge nye huse, som ødelægger den tætte kontakt til det smukke landskab.

Resterne af kirken kunne godt markedsføres lidt mere som en seværdighed i ådalen.

Den mest markante bygning er mejeriet. Bygningen er desværre ikke i den bedste vedligeholdelsestilstand, men rummer store muligheder.

Åst Byvej set mod øst

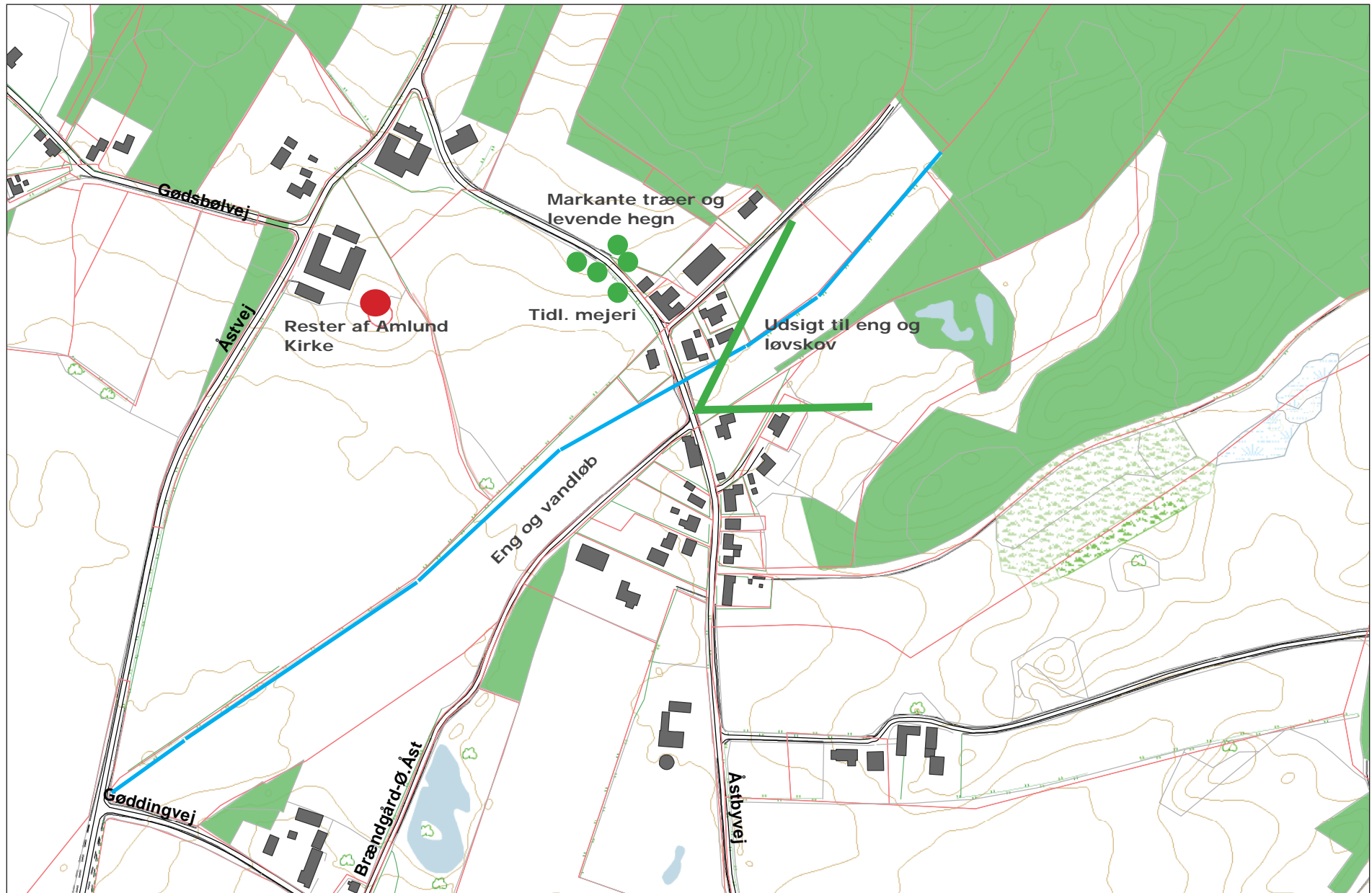

Udsigt til eng og skovbryn

Mejeriet rummer muligheder for dem, der kan se dem - og har kræfterne

Eksisterende forhold

Ord og begreber

Bedre Byggeskik: Bedre Byggeskik kan næppe kaldes en egentlig stilart, men er mere en helhedsorienteret indstilling til arkitektur og en folkelig bevægelse med fokus på stilfærdig saglighed, solidt håndværk og 'ærlige' materialer.

Tendensen opstod i 1915 i form af Landsbevægelsen "Bedre Byggeskik", der havde en klar vision om at få kvaliteten tilbage i byggeriet og opbygge en ny byggeskik med stærke rødder i dansk tradition. Initiativet kom i forlængelse af Akademisk Arkitektforenings "Tegnehjælpen", som gav prisbillig, arkitektfaglig rådgivning til bygherrer og bygmestre fra 1907.

Blokudskiftning: Ejerlavet opdeltet i bloklignende lodder, hvorpå den enkelte gård flyttedes ud midt på loddet. Ved blokudskiftning af en landsby opløstes landsbyen helt.

Ejerlav: Matrikulær enhed med sammenhæng med det historiske landsbyfælleskab. Bruges også til at betegne en landsby og dens tilhørende marker.

Forte: I landsbyfællesskabets tid var forten et fælles ubebygget areal beliggende midt i landsbyen. Her kunne landsbyens gadekær ligge. Forten var byens samlingssted, bl.a. for landsbyens oldermandsdrag, og i det daglige blev husdyrene drevet ind fra græsningsarealerne til bl.a. malkning og lukket inde her for natten. Derfor var forten enten indhegnet, eller også lå gårdenes længer så tæt ud til bygaden, at de samtidig fungerede som hegning. Forten har oprindeligt været friholdt for bebyggelse, men kan senere være blevet helt eller delvist bebygget.

Gesims: Vandret markering i murværk eller puds af etageadskillelse eller som afslutning mod taget. Blev typisk brugt i huse og gårde i mursten opført frem til ca. 1960. Mange gesims er ødelagt eller skjult i forbindelse med udskiftning af tag hvor man har ønsket at give huset et mere moderne udtryk.

Historicisme: I denne periode (1850 – 1910) genbrugte man mange af de tidligere stilperioders arkitektur og blan-

dede dem, så et hus kunne have elementer af både gotik, renæssance, barok og klassicisme. Industrialiseringen medførte, at der blev indført mange nye materialer i byggeriet, f.eks. tegl, mursten, portlandcement, gipsstuk, støbejern og terrakotta.

Kamudskiftning: Variation af stjerneudskiftningen som blev brugt, hvor gårdene lå langs en vej så det var muligt at lave rektangulære jordtilliggende uden at flytte gårdene ud.

Klassicisme: Se nyklassicisme.

Landsby: En fritliggende bebyggelse, der er opstået på grundlag af landbrug. Landsbyen er oftest opstået før udskiftningen og har fra begyndelsen bestået af gårdbebyggelser. Med tiden kan der være kommet huse til bebyggelsen.

Landsbymiljø: Det fysiske miljø skabes i samspil af bygninger, der i skala og placering forholder sig til bygaden og de omkringliggende bygninger, beplantningen der som lægger har en vigtig funktion i byen, de krumme gadeforløb, rummene mellem bygningerne, landsbyens grænser mod det åbne land, der ofte udgøres af en blød overgang mellem bebyggelse, haver og højere lægivende beplantning.

Længehus: Et aflangt smalt hus uden kælder og med sadeltag. Typens historie går helt tilbage til jernalderen, men den er opført helt op til omkring 1900. Fra middelalderen oftest i bindingsværk og med stråtag. De er ofte for smalle til, at der kan være en brugbar tagetage selvom taget har 45 graders hældning. Før ca. 1860 den eneste form for hus i udenfor de større byer.

Murermestervilla: Kaldes også bygmesterhus. Er ofte udført med inspiration fra Bedre Byggeskik (se ovenfor) Murermestervillaer er typisk opført i perioden 1920-1930 og er et lille (typisk ca. 50 m² i grundplan) muret hus i røde sten og med rødt tegltag uden udhæng. Taget har ofte halvvalm (gavlen går ikke helt op til tagryggen, men er skåret skråt af)

Mange har senere mistet halvvalmen og fået udhæng i forbindelse med udskiftning af taget. Huset har kælder og udnyttet tagetage. Grundplanen er næsten kvadratisk og bygget op omkring en central skorsten, idet centralvarme

ikke var almindeligt dengang. Opførelsen af murermestervillaer tog fart i perioden 1922-1927 hvor der var mulighed for at optage statslån til sådanne mindre villaer.

Nationalromantik: Nationalromantik er en betegnelse for en byggestil i perioden ca. 1890 til 1910. Elementer fra nordisk vikingetid blev koblet med stilelementer fra italiensk renæssance. Materialerne skulle have et dansk eller nordisk præg, hvorfor de foretrukne materialer i Danmark blev tegl (især rød) til mursten og tagsten, granit (fra Bornholm) til sokler, trapper og skulpturel udsmykning og træ til tagkonstruktioner. Nationalromantikens hovedværk er Københavns Rådhus.

Nyklassicisme: Der har været flere nyklassicistiske bølger i dansk arkitektur. Den seneste optrådte i begyndelsen af 1900-tallet frem til ca. 1930. Her vendte arkitekterne blikket bagud i arkitekturhistorien mod den antikke arkitektur. Centrale værker i Danmark inden for denne strømning er Faaborg Museum (1915) af Carl Petersen og Politigården i København (1918-23) af Hack Kampmann og Aage Rafn. Kendetegnende for stilen er bl. a. symmetri og en strengt rytmisk placering af vinduerne og enkelheden. De rene former og lige linjer var en reaktion på historicismens blandede stilarter.

Parceludskiftning: En mindre konsekvent udskiftning af jorden, hvor hver gård fik flere forskellige lodder.

Patriciervilla: Patricier betyder overklasseborger, og det var dem, der havde råd til at bygge villaer i perioden 1860-1920. Patriciervillaerne var ofte bygget i historicistisk stil med enkel udsmykning, og en typisk patriciervilla er stor, hvid og har sortglaseret tegltag.

Sadeltag: Tag der har samme hældning til begge sider, og er symmetrisk omkring en tagryg.

Stationsby: By der er opstået omkring en jernbanestation. Ofte ligger der en landsby med samme navn i nærheden. Stationsbyer har en række fælles træk, som normalt ikke findes i egentlige landsbyer, f. eks. hjørnehuse og sammenbyggede huse i gadelinje. De er typisk vokset op i perioden 1870-1930.

Stjerneudskiftning: Udskiftning hvor gårdene blev liggende i landsbyen, men fik samlet deres jord i kileformede stykker så skellene dannede en stjerne, mens selve landsbyen forblev intakt.

Vejkrydsby: By opstået i slutningen af 1800-tallet eller begyndelsen af 1900-tallet, hvor to eller flere veje mødtes. Byen havde typisk en række servicefunktioner som købmandsforretning, mølle, mejeri, skole, el-værk m.v. Byggeskikken minder om stationsbyerne, der opstod i samme periode. Variationer af denne bytype er mølleby, mejeriby m. v.

Udskiftningen: Den proces under Landboreformerne fra 1700–1850, hvorunder landbrugsejendomme flyttede fra landsbyerne ud til de pågældende landbrugsejendommers nye markarealer. Typisk blev en eller to gårde liggende, dog valgte man i mange landsbyer at lave en udskiftningsform, hvor gårdene blev liggende i landsbyfællesskabet, som f.eks. stjerneudskiftning

Mere viden

Bor du i en historicistisk villa? En nationalromantisk tjenestebolig eller i et stykke kvalitetsbyggeri inspireret af bevægelsen for bedre byggeskik?

På www.bygningskultur.dk kan du gå ind under typiske træk i forskellige byggetraditioner og få tips om, hvordan du vedligeholder og bevarer husets værdiskabende historie.

På www.genanvendgaarden.dk findes flere gode eksempler på modernisering og funktionsfornyelse i gamle ejendomme på landet og i landsbyer.

Læs om byggetraditioner på landet og muligheder for at forene det moderne med det traditionelle i Vejle Kommunes pjece "Bevaring af landhuse" som kan ses på www.plan.vejle.dk

En liste over kontaktpersoner og foreninger i landsbyerne kan ses på www.lokalsamfund.vejle.dk

Det istandsatte FASTER Andelsmejeri i landsbyen Astrup

Sådan genoplivede beboerne i Astrup det gamle mejeri

I landsbyen Astrup ved Skjern tog lokale ildsjæle affære, efter at de i en årrække havde set landsbyens nedlagte andelsmejeri forfalde. Lokale kræfter har genoplivet den forfaldne bygning og sat den i drift ved hjælp af frivillige hænder, der arbejder selvstændigt og gør, hvad de er bedst til.

Genoplivning af det gamle mejeri

Da FASTER Andelsmejeriet lukkede produktionen i 1999, var det slutningen på en betydningsfuld del af området historie. I en årrække blev bygningsanlægget brugt til opbevaring af skrot og gamle biler, men i 2007 købte den nystiftede "Foreningen FASTER Andelsmejeri" den smukke gamle Bedre

Byggeskik mejeribygning, der var ved at udvikle sig til et spøgelseshus.

Ildsjælene nedsatte en arbejdsgruppe samt en bestyrelse, som udarbejdede planer for bygningernes indretning og fremtid og skulle realisere projektet.

Projektet er hjulpet godt på vej af FASTER Andelskasse, som har bidraget med udarbejdelsen af budgetter, beregninger og ikke mindst stillet de nødvendige lån til rådighed for foreningen. I forbindelse med fundraising erfarer projektgruppen, at det var en fordel at søge de store puljer først; for når først de kom i hus, kunne den Lokale Aktionsgruppe supplere med midler. Efter en mindre arkitektkonkurrence blev Arkitekt Claus Bødtker udvalgt til restaureringsopgaven, og i fællesskab med foreningen blev FASTER Andelsmejeri restaureret.

Lektiecafe i det gamle mejeri

Driften af Andelsmejeriet

Da foreningen overtog mejeriet, fortsatte de lejemålet med styreboligen, som i dag fortsat fungerer som beboelse. Resten af lokalerne lejes ud til forskellige formål, blandt andet købmand, specialbutikker og udstillingsgalleri. "Det, at lejerne er lokale foreninger, giver en vis frihed i forhold til at regulere huslejen, da de lokale kræfter gerne vil have, at livet i mejeriet fortsætter," forklarer bestyrelsesmedlem i Foreningen Faster Andelsmejeri, Jørgen S. Madsen.

Selvorganiserede frivilligrupper skaber ejerskab

Vedligeholdelsen af udenomsarealer og mejeritorvet i Faster Andelsmejeri udføres af frivillige, der er grupperet i såkaldte

'bander'. "Det bidrager til et større ejerskab til projektet," forklarer Jørgen S. Madsen og påpeger, at det er vigtigt, at de frivillige bliver selvorganiserende, så der ikke er en formand, der skal styre de aktiviteter, der sættes i gang. "Der er ingen, der har lyst til at være den, der skal ringe rundt og bede om at få folk ud. Enhederne skal være selvorganiserende, og der skal være et socialt element, hvor de frivillige også føler, de får noget igen."

Foreningen er opmærksom på at for at holde de mange frivillige ved ilden, skal alle have mulighed for at løse opgaver, der passer til deres lyster og kvalifikationer. Projektet har fra starten været båret af stærkt lokalt foreningsarbejde, og

initiativtagerne har skabt et bredt samarbejde med sparring fra mange aktører, herunder erhvervslivet, kommune, Region Midtjylland, diverse fonde, eksperter og andre nøglepersoner. I dag har foreningen cirka 100 husstande som medlemmer, hvoraf mange i projektperioden også har bidraget med frivilligt arbejde til løsning af projektets forskellige opgaver. Igen er mejeriet ved at udvikle sig til et omdrejningspunkt for den lille landsby.

Data om projektet

Vision:

At omdanne et historisk mejeri til et levende centrum med fokus på erhverv og kultur i landsbyen.

Organisation:

Foreningen Faster Andelsmejeri (FFA)

Samlet budget:

Ca. 8,8 mio. kr.

Projektperiode:

2007–2011.

Beliggenhed:

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kontakt:

Formand Poul Junge,
tlf. 9736 4312.

Bestyrelsesmedlem Jørgen S. Madsen, E-mail:
madbak@mail.tele.dk, tlf. 6094 3375

Læs mere om projektet: www.faster-astrup.dk

Kilde: byggerietsildsjaele.dk/inspiration/faster-andelsmejeri

